

การใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดก
ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกฎหมายอิสลามกับกฎหมายไทย
The Use of Individual Identity on Genetic Regarding to Family and
Heritage Law, A Comparative Study between Islamic and Thai Law

อับดุลรอยะ บินเซ็ง
Abdulroya Benseng

วิทยานิพนธ์นี้สำหรับการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

A Thesis Submitted in Fulfillment of the Requirements for
the Degree of Doctor of Philosophy in Islamic Studies

Prince of Songkla University

2560

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ชื่อวิทยานิพนธ์ การใช้เอกลักษณะบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดก
 ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกฎหมายอิสลามกับกฎหมายไทย
 ผู้เขียน อับดุลรอยะ บินเซ็ง
 สาขาวิชา อิสลามศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก คณะกรรมการสอบ
ประธานกรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร.อิบรอฮีม ณรงค์รักษาเขต) (รองศาสตราจารย์ ดร.มูฮำหมัดซาคี เจ๊ะหะ)
 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร.อิบรอฮีม ณรงค์รักษาเขต)
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มะรอนิง สาแลมิง)กรรมการ
 (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มะรอนิง สาแลมิง)
กรรมการ
 (รองศาสตราจารย์ ดร.อับดุลเลาะ การ์รีนา)
กรรมการ
 (ดร.หมอซาลี เบ็ญหมัด)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
 สำหรับการศึกษิตตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอิสลามศึกษา

.....
 (รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพล ศรีชนะ)
 คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้มาจากการศึกษาวิจัยของนักศึกษาเอง และได้แสดงความขอบคุณบุคคลที่มีส่วนช่วยเหลือแล้ว

ลงชื่อ.....

(รองศาสตราจารย์ ดร.อิบรอฮีม ณรงค์รักษาเขต)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ลงชื่อ.....

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มะรอนิง સાແລມິງ)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ลงชื่อ.....

(อับดุลรอยยะ บินเซ็ง)

นักศึกษา

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า ผลงานวิจัยนี้ไม่เคยเป็นส่วนหนึ่งในการอนุมัติปริญญาในระดับใดมาก่อนและ
ไม่ได้ถูกใช้ในการยื่นขออนุมัติปริญญาในขณะนี้

ลงชื่อ.....

(อัปดุลรอยะ บินเซ็ง)

นักศึกษา

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ชื่อวิทยานิพนธ์ การใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดก
ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกฎหมายอิสลามกับกฎหมายไทย

ผู้เขียน นายอัศดุรอเยะ บินเซ็ง

สาขาวิชา อิสลามศึกษา

ปีการศึกษา 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดก ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกฎหมายอิสลามกับกฎหมายไทย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีวิทยาผสมวิธีภาคสนามในการจัดเก็บข้อมูลและรวบรวมข้อมูลจากภาคสนามด้วยการสัมภาษณ์บุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง โดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลาม 2) ศึกษาการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดกในกฎหมายแพ่งของไทย 3) ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกฎหมายอิสลามกับกฎหมายแพ่งของไทยเกี่ยวกับการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกรณีครอบครัวและมรดกและ 4) เพื่อนำเสนอรูปแบบการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทย ศึกษาสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับกระบวนการร่างกฎหมาย พิจารณาการใช้กฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลาม คือนักวิชาการอิสลามด้านกฎหมายอิสลาม คณะนิติธรรม ผู้พิพากษาและนักกฎหมายมุสลิมจำนวน 20 คน

ผลการวิจัยพบว่าประเทศอิสลามคือ ประเทศอียิปต์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย และประเทศมาเลเซียได้บัญญัติใช้ผู้เชี่ยวชาญเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในหลาย ๆ มาตรา ในกรณีนี้นักวิชาการอิสลามเห็นว่า สามารถใช้ยืนยันตัวบุคคลได้ในกรณีการปลดพราก การสลับตัวทารกตามสถานพยาบาล การยืนยันบุคคลสาบสูญและอื่นๆ ประเทศไทยได้บัญญัติการใช้ผู้เชี่ยวชาญในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้จัดตั้งสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ปีพ.ศ. 2547 แก้ไขประมวลวิธีพิจารณาความอาญาเพิ่มเติมฉบับที่ 22 ให้อำนาจเจ้าพนักงานสอบสวนรวบรวมหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ หลังจากได้เปรียบเทียบระหว่างกฎหมายไทยกับกฎหมายอิสลามแล้วพบว่ากฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งของประเทศอิสลามกำหนดใช้ผู้เชี่ยวชาญในภาพรวมมี

ความสอดคล้องกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของไทย แต่ของไทยกำหนดใช้พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ได้ชัดเจนกว่า

ส่วนรูปแบบการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลามไทย ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นพ้องให้ใช้ผู้เชี่ยวชาญด้านเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ)โดยให้เสนอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยการใช้กฎหมายอิสลามในเขตจังหวัดปัตตานี นราธิวาส ยะลา และสตูล พุทธศักราช 2489 ให้มีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 และให้ใช้บังคับในชั้นศาลเนื่องจากมีกฎหมายรับรองการวินิจฉัยชี้ขาด และมีความพร้อมทั้งสถานที่และบุคลากร ต่างกับสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด การวินิจฉัยตัดสินชี้ขาดไม่มีผลทางกฎหมาย

ส่วนด้านการเตรียมตัวนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) จำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งต้องเตรียมบุคลากรมุสลิมให้เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านนี้ ซึ่งจะทำได้สามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการตรวจพิสูจน์ จะทำให้ประชาชนชาวไทยมุสลิมมีสบายใจในผลการตรวจพิสูจน์ และส่งเสริมให้มีผู้เชี่ยวชาญคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด เป็นผู้สอบผ่านระดับความเป็นผู้เชี่ยวชาญในระดับเนติบัณฑิตด้วย แต่หากไม่สามารถหามาได้ ก็ให้ใช้ผู้เชี่ยวชาญที่ไม่ใช่มุสลิมได้โดยอนุโลม

Thesis Title	The Use of Individual Identity on Genetic Regarding to Family and Heritage law, A Comparative Study between Islamic and Thai Law
Author	Mr.Abdulroya Benseng
Major Programe	Islamic Studies
Academy Year	2017

ABSTRACT

The purposes of this study were to examine the use of Individual identity on Genetic regarding to Family and Heritage law, A Comparative study between Islamic and Thai law, to compare between Islamic and Thai laws concerning the utilization of the individual identification on the genetic materials in the case of family and inheritance. Moreover, the study also aimed to present the utilization model of the individual identification on genetic materials in the eye of the two laws in Thailand. The samples of the study were 20 lawmakers and those who involved in the use of the Islamic family law and inheritance such as Islamic law scholars, judges, and lawyers. The data collection was conducted through documents and interviews.

The results of the study revealed that Muslim countries, e.g., Egypt, Saudi Arabia, Malaysia, have legislated experts in several clauses for the utilization of the individual identification on the genetic materials in the eye of Islamic family law and inheritance. Furthermore, Islamic scholars viewed that experts could use the results of DNA fingerprint for the individual identification in many cases such as severance, babies switch, and missing people. In the same vein, Thailand has also legislated the use of the experts in the code of law regarding civil and criminal procedure in 2002. Ministerial legislation was announced giving rise to the establishment of Central Institute of Forensic Science, which was under Ministry of Justice. It was later on amended into issue 21 additional criminal procedural law in 2004. The law has given inquiry officials the power to collect both scientific and non-scientific evidence. When it comes to comparing between the Islamic family law and inheritance and the Thai law regarding the use of the individual identification on the genetic materials, the study showed that the code of law regarding the use of the

experts of the Muslim countries was congruent with the code of civil and criminal procedural laws of Thailand. Additionally, the study disclosed that the civil and criminal procedural laws of Thailand apparently stipulated scientific evidence when comparing to those the Muslim countries.

In connection with the model of the employment of the individual identification in the eye of the Islamic family law and inheritance in Thailand, the results of the study suggested that the all interviewees agreed the experts who were specialized in family and inheritance lawsuit in Thailand should be utilized. The interviewees also stated that Islamic law act 1946 imposed in the area of Pattani, Narathiwat, Yala, and Satun should be amended so that it could be in line with the constitution of the Kingdom of Thailand 1997. The model should be used in the court, which was more suitable in terms of place and personnel than Islamic provincial committees. More importantly, the committees had no power and were not in a position to judge the issues. Therefore, it can be concluded that their judgement had no legal effect. If the Islamic provincial committees were needed to pass the judgement on the genetic materials issues, they initially needed to have expertise who level was barrister-at-law. However, no one was specialized in passing the judgement on the issues among the Islamic provincial committees, but there were experts on the issues in the courts.

In addition, to prepare the scholars and experts in order to utilize the individual identification on the genetic materials, the study found that the interviewees stressed the importance of the inclusion of the use of the experts in Islamic code of law. The study also revealed that it was of paramount importance to prepare Muslim officials to be an experts regarding these issues. One of the interviewees expressed that 'Muslim officials needed abilities and understanding about individual identification authentication so that they might get involved in inspecting. More importantly, Muslims in Thailand could be pleased with the authentication by the Muslim experts. Apart from what has been mentioned earlier, litigants, to some extent, would be pleased. If there were no Muslim experts, non-Muslim experts could also be flexibly used.

موضوع البحث إستخدام البصمة الوراثية في قانون الأحوال الشخصية : دراسة مقارنة
بين قانون الأحوال الشخصية الإسلامية وقانون الأحوال المدنية
التايلاندية

الباحث عبد الرزاق بن سينج

التخصص الدراسات الإسلامية

العام الجامعي 1438 هجرية

مستخلص البحث

يهدف هذا البحث إلى دراسة إستخدام البصمة الوراثية في قضايا الأحوال الشخصية في الفقه الإسلامي وفي قانون الأحوال المدنية التايلاندية ، وإجراء دراسة مقارنة بينهما في إثبات النسب والميراث وتقديم طريقة استخدام البصمة الوراثية في قانون الأحوال المدنية الإسلامية في المملكة التايلاندية . وتم جمع المعلومات المتعلقة بالدراسة من المراجع والوثائق والمقابلات الشخصية باستطلاع آراء أهل الإختصاص في الشريعة الإسلامية من العلماء والقضاة والفقهاء البالغ عددهم عشرون شخصاً . وأسفرت نتائج البحث أن العديد من الدول الإسلامية مثل مصر والسعودية وماليزيا أجازوا الأخذ بنتائج خبراء البصمة الوراثية في قضايا الأحوال الشخصية ، كما أجاز الفقهاء في الأخذ بنتائج خبراء البصمة الوراثية للتحقق من هوية الشخص في حالات كثيرة ، مثل : الخطأ في وقوع الإختلاط بين المواليد الجدد في المستشفيات وغير ذلك ، وحالات الإختطاف والبحث عن المفقودين .

في حين أصدر القانون المدني والجنائي في المملكة التايلاندية في عام 2545 بوزية بلهكان إستخدام تحليل البصمة الوراثية ، أعقبه إقامة هيئة الطب الشرعي التابعة لوزارة العدل في عام 2547 والترخيص لها بالقيام بمهامها على أساس علمي . وبعد إجراء دراسة مقارنة بين القانونين - القانون المدني التايلاندي وقانون الأحوال الشخصية في الإسلام - عن استخدام تحليل البصمة الوراثية ، تبين أن قانون الأحوال الشخصية الإسلامي أجاز استخدامها بصورة عامة متفقاً في ذلك مع القانون

التايلاندي سواء المدني أو الجنائي ، إلا أنه في القانون المدني والجنائي التايلاندي يكون أكثر تحديداً ووضوحاً واعتماداً على أدلة يقينية من قانون الأحوال الشخصية الإسلامي .
وأما عن نتائج استطلاع آراء المختصين بالشريعة الإسلامية في تايلاند عن طريقة استخدام تحليل البصمة الوراثية في قانون الأحوال الشخصية في الأربع محافظات الجنوبية الصادر عام 2489 ، فإنه يتبع حسب ما أصدره القانون المدني والجنائي التايلاندي عام 2540 وعملت به المحكمة الشرعية دون المجلس الإسلامي بكل محافظة ، لعدم توفر ذوي الكفاءة والخبرة في هذا المجال ولعدم الترخيص المسموح له، وإذا أراد المجلس الإسلامي في كل ولاية أن يتولى تحليل البصمة الوراثية فإن على من يتولى ذلك يكون حاصلاً على شهادة معترفة من قبل المحاكم العليا ، وهذا لا يكون إلا في المحكمة الشرعية وحدها .

وأما عن سُبل إعداد خبراء في البصمة الوراثية من الأقليات المسلمة في قانون الأحوال الشخصية الإسلامية في تايلاند فإن الآراء تشير إلى ضرورة توفر كفاءات متميزة في هذا المجال وإلا يبقى حال على ما هو عليه من الاعتماد على الخبر العام التايلاندي .

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ด้วยความช่วยเหลือของ รองศาสตราจารย์ ดร.อিবรอฮีม ณรงค์รักษาเขต อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มะรอนิง สามีมิ่ง อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ซึ่งท่านทั้งสองได้ ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำวิจัย อีกทั้งยังช่วย แก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินงานวิจัยนี้อีกด้วย ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อับดุลเลาะ การรีนา สำหรับข้อแนะนำ กำลังใจและการติดตามความก้าวหน้าในทุก ๆ ด้าน ในการทำวิจัย นอกจากนี้ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เจ๊ะเหาะ แจกพงษ์ ผู้อำนวยการ สถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รสสุคนธ์ แสงมณี อธิการบดี มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จงรัก พลาศัย นายกสภามหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ และเพื่อน ๆ ทุกคนที่คอยเป็นกำลังใจ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณบิดา มารดา ภริยา และครอบครัว ซึ่งเป็นผู้ที่คอยให้การสนับสนุน ตลอดจนคอยช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษานี้ สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอสรรเสริญแด่อัลลอฮ์ ผู้ที่ให้แก่วิจัยจนทำให้การวิจัยสำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี และขอพระองค์ได้โปรดประทาน พละกำลัง สุขภาพร่างกายที่ดี ความรู้ ความสามารถ อันจะยังประโยชน์และมีคุณค่าต่อสังคม ตลอดไปเทอญ อามีน

อับดุลรอยะ บินเซ็ง

สารบัญ		หน้า
บทคัดย่อ		(5)
Abstract		(7)
مستخلص البحث		(9)
กิตติกรรมประกาศ		(11)
สารบัญ		(12)
ตารางปริวรรตพยัญชนะอาหรับ-ไทย		(17)
ตารางปริวรรตอักษรอาหรับ-อังกฤษ		(21)
บทที่ 1 บทนำ		1
1.1 ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา		1
1.2 อัตรุอาณ อัสสะดีษ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง		5
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย		30
1.4 ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย		31
1.5 ขอบเขตการวิจัย		31
1.6 ข้อตกลงเบื้องต้น		32
1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ		33
1.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย		35
1.9 วิธีดำเนินการวิจัย		35
1.9.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant)		36
1.9.2 เครื่องมือในการวิจัย		36
1.9.3 การเก็บและรวบรวมข้อมูล		40
1.9.4 การวิเคราะห์ข้อมูล		40
1.9.5 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย		42
บทที่ 2 การใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลาม		47
2.1 ประวัติความเป็นมาและการค้นพบ		47
2.1.1 ประวัติและการค้นพบสารพันธุกรรม		47
2.1.2 ความหมายของเอกลักษณ์บุคคลและสารพันธุกรรม		58
2.1.2.1 นิยามเอกลักษณ์บุคคลในกฎหมายทั่วไป		58

สารบัญ		หน้า
2.1.2.2	ประเภทของเอกลักษณ์บุคคล	59
2.1.2.3	นิยามเอกลักษณ์บุคคลในกฎหมายอิสลามและทางการแพทย์	61
2.1.3	ความหมายในกฎหมายอิสลาม และทางการแพทย์	64
2.2	วงศ์ตระกูล	67
2.2.1	ความหมายวงศ์ตระกูล (อัน นะสับ) النَّسَبُ	67
2.2.2	การสืบสายโลหิต	69
2.3	หลักฐานบ่งถึงพันธุกรรมศาสตร์	69
2.3.1	หลักฐานการใช้เอกลักษณ์บุคคล	75
2.3.1.1	หลักฐานจากอัลกูราน	75
2.3.1.2	หลักฐานจากสุนนะฮ์	81
2.4	ทัศนะของนักวิชาการอิสลามร่วมสมัย	84
2.4.1	วิธีการยืนยันการสืบวงศ์ตระกูลตามหลักชะรีอะฮ์อิสลาม	95
2.4.1.1	การยืนยันการสืบวงศ์ตระกูลด้วยการสมรส	94
2.4.1.2	การรับรองวงศ์ตระกูลด้วยการสารภาพยอมรับ	123
2.4.1.3	การรับรองวงศ์ตระกูลโดยพยานบุคคล	129
2.4.1.4	การยืนยันวงศ์ตระกูลด้วยการกียาพะฮ์	134
2.4.1.5	การรับรองวงศ์ตระกูลด้วยอัลบัยยีนะฮ์	147
2.4.1.6	การยืนยันวงศ์ตระกูลด้วยการจับฉลาก	154
2.5	การยืนยันการสืบสายวงศ์ตระกูล ด้วยเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม	163
2.5.1	การใช้ประโยชน์จากดีเอ็นเอ	166
บทที่ 3	ประเทศที่มีการปรับใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม	171
3.1	ประเทศสหรัฐอเมริกา	171
3.1.1	ประเทศสหรัฐอเมริกา	171
3.1.1.1	กฎหมายว่าด้วยการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมและกระบวนการรับรองบุตร	172
3.1.1.2	การวินิจฉัยและการบังคับใช้ในศาล	174
3.1.1.3	ปรากฏการณ์ทั่วไป	175
3.1.2	ประเทศฝรั่งเศส	176

สารบัญ		หน้า
3.1.2.1	ประมวลกฎหมายครอบครัวและมรดกและกระบวนการรับรองบุตร	177
3.1.2.2	การวินิจฉัยและการบังคับใช้ในศาล	178
3.1.2.3	ปรากฏการณ์ทั่วไป	179
3.1.3	ประเทศอังกฤษ	179
3.1.3.1	กฎหมายและกระบวนการ	180
3.1.3.2	การวินิจฉัย	181
3.1.3.3	ปรากฏการณ์ทั่วไป	182
3.2	การใช้เอกสิทธิ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในประเทศอิสลาม	183
3.2.1	เอกสิทธิ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดกของประเทศอียิปต์	183
3.2.1.1	ปรากฏการณ์ทั่วไป	183
3.2.1.2	ผู้เชี่ยวชาญในกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	184
3.2.1.2.1	การยื่นยันบุคคลสาบสูญ	187
3.2.1.2.2	การสลับตัวหรือหายตัวของทารกในสถานพยาบาลหรือในสถานอนุบาล	189
3.2.1.2.3	การสูญเสียอัตลักษณ์ทางกายภาพ	190
3.2.1.2.4	การรับมอมรดกและสิทธิประโยชน์	191
3.2.1.2.5	การจัดศพและการครองอิดตะสุของภรรยา	191
3.2.1.3	การวินิจฉัยและการบังคับใช้เอกสิทธิ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม	192
3.2.2	เอกสิทธิ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดกของประเทศซาอุดีอาระเบีย	195
3.2.2.1	กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง	196
3.2.3.2	การวินิจฉัยและการบังคับใช้ในชั้นศาล	202
3.2.3.3	คำพิพากษาความเห็นที่ศนะนักวิชาการ	205
3.2.3.4	ปรากฏการณ์ทั่วไป	206
3.2.3	การใช้ผู้เชี่ยวชาญในกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและอาญาประเทศ	207

สารบัญ		หน้า
มาเลเซีย		
3.2.3.1	ประมวลกฎหมายการใช้นิติวิทยาศาสตร์	207
3.2.3.2	การวินิจฉัยและการบังคับใช้ในชั้นศาล	211
3.2.3.3	คำพิพากษา ความเห็น ทศนะนักวิชาการ	213
3.2.3.4	ปรากฏการณ์ทั่วไป	216
3.3	การใช้ผู้เชี่ยวชาญเอกกษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายไทย	217
3.3.1	ประมวลกฎหมาย	218
1.	ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและแพ่ง	218
2.	การบัญญัติใช้ผู้เชี่ยวชาญและพยานหลักฐานดีเอ็นเอในกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	219
3.	การบัญญัติใช้ผู้เชี่ยวชาญและพยานหลักฐานดีเอ็นเอในกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง	222
4.	สถานะและคุณสมบัติของพยานผู้เชี่ยวชาญ	225
5.	คุณสมบัติของพยานผู้เชี่ยวชาญ	225
6.	ข้อกำหนดการใช้ผู้เชี่ยวชาญเอกกษณ์บุคคล	225
3.3.2	การวินิจฉัย และการบังคับใช้ในชั้นศาล	226
3.3.3	ปรากฏการณ์ทั่วไป	231
บทที่ 4	รูปแบบและความจำเป็นของการใช้เอกกษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม ในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทย	243
4.1	ทศนะนักวิชาการอิสลาม ผู้พิพากษามุสลิมนักกฎหมายมุสลิมและคอะโต๊ะยุติธรรม	245
4.1.1	การรับรองบุตร	246
4.1.2	การปฏิเสธทายาท	253
4.1.3	การพิสูจน์เอกกษณ์บุคคล	258
4.1.4	ศพนิรนามและสูญหาย	262
4.1.5	การกัณฑ์กรณีเป็นหมั้นและลูกซิมานา	265
4.1.6	ใบมรณบัตร	268
4.1.7	หลักปฏิบัติในประเทศไทย	268

สารบัญ		หน้า
4.2 ความสำคัญของการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทย		273
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ		276
5.1 สรุปผลการวิจัย		280
5.2 อภิปรายผล		283
5.3 ข้อเสนอแนะ		288
5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้		288
5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป		389
บรรณานุกรม		290
ภาคผนวก		327
นิพนธ์ต้นฉบับ		345
ประวัติผู้วิจัย		365

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ตารางเปรียบเทียบพยัญชนะอาหรับ-ไทย

วิทยาลัยอิสลามศึกษา ฉบับปรับปรุง 2558

พยัญชนะอาหรับ	คำอ่าน	พยัญชนะไทย
ء ْ	อะลีฟ/ ฮัมซะฮ์	อ ในกรณีเป็นพยัญชนะ และ อ ในกรณีเป็นตัวสะกดสุดท้าย
ب	บอ	บ
ت	ตอ	ต
ث	ษอ	ษ
ج	จีม	ญ (จัญ ในกรณีเป็นตัวสะกด)
ح	ฮอ	ฮ
خ	กอ	ก
د	ดอล	ด
ذ	ษาล	ษ
ر	รอ	ร
ز	ซัย	ซ
س	ซีน	ส มีข้อยกเว้น เช่น มูซา อีซา ยาซีน เป็นต้น

พยัญชนะอาหรับ	คำอ่าน	พยัญชนะไทย
ش	ชีน	ช
ص	ศอด	ศ
ض	ฎอด	ฎ
ط	ฏอฮ์	ฏ
ظ	ศอฮ์	ศุ
ع	ฮัยนุ	ฮ
غ	ฆัยนุ	ฆ
ف	ฟาฮ์	ฟ
ق	กอฟ	ก
ك	กาฟ	ก
ل	ลาม	ล
م	มีม	ม
ن	นูน	น
ه	ฮาฮ์	ฮ ในกรณีเป็นพยัญชนะ และ ฮ์ ในกรณีเป็นตัวสะกดสุดท้าย
و	วาว	ว

พยัญชนะอาหรับ	คำอ่าน	พยัญชนะไทย
ي	ยาอ์	ย
الفتحة	อัลฟัตสะฮะ อ่านสระข้างบน	- ِ (ในกรณีมีตัวสะกด เช่น มัรวาน อาดัม ๑) ะ, - ะ อี ในกรณีมีตัวสะกด) ละสระ ในบางกรณี เช่น อะลี บะนี ๑)
الكسرة	อัลกัศเราะฮะ อ่านสระข้างล่าง	- ِ
الضمة	อัญญุมมะฮะ อ่านสระข้างหน้า	- ُ
الفتحة الممدودة	อัลฟัตสะฮะ อัลมัมคูดะฮะ	า (อ ในกรณีมีตัวสะกด เช่น อัลฟา ร็อบ๑)
الكسرة الممدودة	อัลกัศเราะฮะ อัลมัมคูดะฮะ	- ِ
الضمة الممدودة	อัญญุมมะฮะ อัลมัมคูดะฮะ	- ُ
ال-الشمسية	อิลีฟ ลาม อัจซัมชียุฮะฮะ	อั-ตามด้วยพยัญชนะตัวแรกของคำต่อไป เช่น อัคดีน อัญญีน๑
ال-القمرية	อะลีฟ ลาม อัลเกาะมะรียะฮะฮะ	อัล ตามด้วยคำต่อไปโดยไม่ต้องเว้นวรรค เช่น อัลกูรอาน อัลลอฮ์ อัลอิสลาม ๑
ة	ตาอ์มัรบูฎะฮะฮะ	ฮ์ เป็นเสียงเดียวกับ ฮุ กรณีอ่านหยุดเป็นเสียง ฮ์ กรณีอ่านต่อเนื่องเป็นเสียง ต
ي	ยาอ์ มุค็อฟพะพะฮะฮะ	อ่านและสะกดตามการเขียน เช่น ฟ

พยัญชนะอาหรับ	คำอ่าน	พยัญชนะไทย
ذ	ยาอ์ นิสบะฮฺ หรือ ยาอ์ มุซัคคะกะฮฺ	สะกดยาอ์สองตัว เช่น ยุยะ อ็ซซาฟิอียะฮฺ

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ตารางเปรียบเทียบอักษรอาหรับ-อังกฤษ
ของห้องสมุดรัฐสภาอเมริกา

พยัญชนะอาหรับ	คำอ่าน	พยัญชนะอังกฤษ
ا	อลีฟ	a
ب	บ๊า	b
ء	ฮัมซะฮ์	'a, 'i, 'u
ت	ต๊า	t
ث	ษ๊า	th
ج	จี๊ม	j
ح	ห๊า	ḥ
خ	ค็อ	kh
د	ดัล	d
ذ	ษาล	dh
ر	ร็อ	r
ز	ซาย	z
س	สีน	s

พยัญชนะอาหรับ	คำอ่าน	พยัญชนะอังกฤษ
ش	ชีน	sh
ص	ศอด	ṣ
ض	ฎอด	ḍ
ط	ฏอฮ์	ṭ
ظ	ซุฮ์	ẓ
ع	อัยนุ	'a, 'i, 'u
غ	ฆอยนุ	gh
ف	ฟาฮ์	f
ق	กอฟ	q
ك	กาฟ	k
ل	ลาม	l
م	มีม	m
ن	นูน	n
ه	ฮาฮ์	h
و	วา	w
ي	ยาฮ์	y

พยัญชนะอาหรับ	คำอ่าน	พยัญชนะอังกฤษ
ة، ة	ต่าฮ์	h,t
(الفتحة)	اَ، آ، إ، اِ	a ,ay, aw
(الفتحة الممدودة)	اِ	ā
(الكسرة)	ـِ	i
(الكسرة الممدودة)	ـِ	ī
(الضمة)	ـُ	u
(الضمة الممدودة)	ـُ	ū
ال-الشمسية		al- (al-Tirmidhiy)
ال-القمرية		al- (al-'Islāmiyah)
الكسرة المشددة		iyy
الضمة المشددة		uww

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาของปัญหาและปัญหา

หนึ่งในเจตนารมณ์กฎหมายอิสลามคือการปกป้องวงศ์ตระกูลจากการปลอมแปลงด้วยการกระทำที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือจากการใช้วงศ์ตระกูล อันก่อให้เกิดปมปัญหาด้านสิทธิประโยชน์ของสมาชิกครอบครัว ซึ่งการรักษาวงศ์ตระกูลนั้นถือเป็นเกียรติอันสูงส่งของมนุษย์ผู้หนึ่ง ในการดำเนินชีวิตในสังคมได้อย่างภาคภูมิใจ

ศาสนาอิสลามได้ตระหนักถึงความสำคัญและความมีเกียรติของวงศ์ตระกูล จึงได้วางกรอบปฏิบัติอย่างสมบูรณ์เพื่อป้องกันการสร้างความเสียหายต่อวงศ์ตระกูลและปกป้องความบริสุทธิ์ของสตรีจากข้อกล่าวหาต่าง ๆ การปฏิเสธความเป็นพี่น้อง ความเป็นบุตร ซึ่งเป็นเหตุทำให้สถาบันครอบครัวสั่นคลอน

การรักษาตระกูลนั้นเกิดขึ้นมาได้ด้วยวิธีการผูกนิติกรรมสัมพันธ์ทางการสมรส ซึ่งเป็นการสร้างพันธะระหว่างชายหญิงที่ส่งผลสืบเนื่องในรูปของทายาทและเครือญาติที่ทำให้มีศักดิ์และสิทธิในการรับสิทธิประโยชน์หรือความรับผิดชอบต่าง ๆ มีการถ่ายโอนเอกลักษณ์บุคคลทางกายภาพ สรีระ ยีนและเซลล์ร่างกายที่สัมพันธ์กันของทั้งหญิงและชายกับบรรดาทายาท และเครือญาติ (al - Fakhri,1999 : 84) เอกลักษณ์บุคคลดังกล่าวมีบทบาทในการชี้ชัดถึงความสัมพันธ์ของยีนและเซลล์ที่เป็นสารพันธุกรรม (Arif Ali,2011 : 73) ทั้งในอดีตจนกระทั่งปัจจุบันและอนาคต

เมื่อพิจารณาแนวปฏิบัติของท่านนบี ﷺ จะเห็นได้ว่าท่านนบี ﷺ ก็ยอมรับถึงบทบาทของเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมดังกล่าวดังปรากฏในคดีของชายคนหนึ่งได้ปฏิเสธบุตรที่มีสีผิวต่างจากเขา ท่านนบี ﷺ ได้กล่าวถึงบทบาทของเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมดังกล่าวโดยอัลบคอรีย์ ได้รายงานว่

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ((أَنَّ رَجُلًا أَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ : يَا رَسُولَ اللَّهِ وُلِدَ لِي غُلَامٌ أَسْوَدٌ ، فَقَالَ ، هَلْ لَكَ مِنْ إِبِلٍ ؟ قَالَ : نَعَمْ ، قَالَ : مَا أَلْوَأَتْهَا ؟ قَالَ حُمْرٌ ، قَالَ : هَلْ فِيهَا مِنْ أَوْزُقٍ ؟ قَالَ : نَعَمْ ، قَالَ فَأُتِيَ ذَلِكَ ؟ قَالَ : لَعَلَّ نَزَعَهُ عِرْقٌ ، قَالَ : فَلَعَلَّ إِبْنَكَ مِنْ هَذَا نَزَعَهُ))

(البخاري ، 5305:2003)

ความว่า “จากท่านอะบีฮุรัยเราะฮ์ ﷺ มีชายท่านหนึ่งได้เข้าหาท่านนบี ﷺ พลังกล่าวว่า “โอ้ท่านเราะฮ์สุลอลุฮ์ ﷺ ฉันได้ทารกผิวดำ” ท่านเราะฮ์สุลอลุฮ์ ﷺ กล่าวถามว่า “เจ้ามีอูฐบ้างไม่?” เขาตอบว่า “มีครับ” ท่านเราะฮ์สุลอลุฮ์ ﷺ กล่าวถามว่า “แล้วอูฐนั้นมีสีอะไรกันบ้าง?” เขาตอบว่า “สีแดง” ท่านเราะฮ์สุลอลุฮ์ ﷺ กล่าวถามว่า “แล้วมีสีเทาบ้างไม่?” เขาตอบว่า “มีครับ” ท่านเราะฮ์สุลอลุฮ์ ﷺ ถามว่า “แล้วสีเทานั้นมันมาจากไหนละ?” เขาตอบว่า “อาจเกิดจากพันธุกรรมของบรรพบุรุษ” ท่านเราะฮ์สุลอลุฮ์ ﷺ พลังตอบว่า “บุตรของเจ้าคงเป็นเช่นนั้น” (Al - Bukhari, 2003 : 5305)

ปัจจุบันการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมมีบทบาทเป็นอย่างสูงในการชี้ชัดถึงความสัมพันธ์ของยีนและเซลล์พันธุกรรมโดยผลจากการค้นพบข้อมูลเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมโดย Watson และ Crick ในปีค.ศ.1953 (สุรินทร์ ปิยะ โขคนากุล, 2545 : 7) เป็นผลให้หลายประเทศมีการใช้องค์ความรู้นี้ ทั้งในด้านการบัญญัติกฎหมายหรือการบังคับใช้การพิสูจน์บุคคล เมื่อเกิดภัยพิบัติธรรมชาติ อุบัติเหตุ และการฆาตกรรมในรูปแบบต่าง ๆ จนทำให้ศัพทมูลเสียอัตลักษณ์ไม่สามารถจำแนกตัวบุคคล นอกจากนั้นประเทศอิสลามบางประเทศ เช่น ประเทศอิยิปต์ ประเทศลิเบีย ประเทศจอร์แดน ประเทศโมร็อกโก ประเทศแอลจีเรีย ประเทศคูเวต และประเทศอาหรับเอมิเรตส์ บังคับใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เช่นกัน (Al - Ahram al - Raqmi, 2010; Al - Wasat, 2006 ; Al - Anba' al - Ta' dhamun, 2013 ; Al - Ka'bi, 2549 : 122; Asis, Yosof & Abdullatif, 2010 : 36 ; Um al - Khair, 2010 : 87; Huda Salih, 2005)

ดังกล่าวยังต่างประเทศอิสลามหลาย ๆ ประเทศยังได้มีการออกกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในการยืนยันตัวบุคคล เช่น กฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดก ของประเทศโมร็อกโก มาตราที่ 152 153 154 155 156 และ 158 บัญญัติว่าการรับรองความเป็นทายาทนั้น ต้องเกิดจากการสมรสที่ต้องด้วยบทบัญญัติอิสลามหรือด้วยการรับรองของบิดา หรือด้วยพยานบุคคล 2 คน เมื่อเกิดการพิพาท ผู้พิพากษาสามารถใช้ วิธีการใด ๆ ที่สามารถพิสูจน์ข้อเท็จจริงนั้นได้ (Azis, A. Yosof & Abdullatif, 2010 : 36) ส่วนกฎหมายว่าด้วย

ครอบครัวและมรดกของประเทศ ประเทศแอลจีเรีย มาตรา ที่ 33 34 40 และ 41 บัญญัติให้ผู้พิพากษา ใช้ดุลพินิจปรับใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในการชี้ชัดความสัมพันธ์ทางวงศ์ตระกูลได้ (Um al - Khair,2010 : 87) ประเทศคูเวตได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดก มาตราที่ 173 โดย ให้การยอมรับผลการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) จากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง เป็นหลักฐานการยืนยันและปฏิเสธวงศ์ตระกูล (Al-Ka' bi,2549 : 116) เช่นเดียวกับกฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดกของประเทศมาเลเซีย มาตราที่ 31 (1) และ 32 (2) บัญญัติให้ผู้พิพากษา ใช้ดุลพินิจโดยการขอความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ หรือใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในการชี้ชัดความสัมพันธ์ทางวงศ์ตระกูลได้¹ กฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดกของประเทศอินโดนีเซีย ได้บัญญัติให้ผู้พิพากษานำกระบวนการยืนยันตัวตนบุคคลด้วยวิธีใดก็ได้ที่สามารถชี้ถึงความถูกต้องในการยืนยันวงศ์ตระกูลของบุคคลที่ไม่สามารถยืนยันตัวตนได้ด้วยพยานเอกสาร นั้นหมายถึงการยืนยันตัวตนด้วยการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ตามมาตราที่ 55 (1) (2) และ (3)(1)²

โดยมีการจัดตั้งห้อง LAB เพื่อการดังกล่าว เช่น ประเทศคูเวตประชุมจัดตั้งห้อง LAB ปี ค.ศ. 1990 ประเทศอาหรับเอมิเรตส์จัดตั้งห้อง LAB ปี ค.ศ. 1993 และประเทศอียิปต์จัดตั้งห้อง LAB ปี ค.ศ. 1995 (Al - Ka' bi,2549 : 89 - 121) ตัวอย่างการบังคับใช้ประเทศอียิปต์ ในเหตุการณ์ไฟไหม้ ชุมชน Buyaat al Marje มีผู้เสียชีวิต 3 ศพ ถูกไฟครอกจนไม่สามารถชี้ชัดศพเพื่อจัดการส่งให้ ทายาทและเครือญาติได้ เหตุการณ์การประท้วง ณ จัตุรัสรอมีอะฮ์อัลอะดาวิยะฮ์ ณ กรุงไคโรประเทศ อียิปต์ที่มคณะแพทย์ได้ใช้เทคโนโลยีนิติวิทยาศาสตร์ตรวจสอบเอกลักษณ์บุคคลในการออกใบสำคัญ มรณบัตรยืนยันการเสียชีวิตกับทายาทและเครือญาติในการเรียกร้องสิทธิประโยชน์ คณะแพทย์นำ เทคนิคการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลทางนิติวิทยาศาสตร์มาใช้ในการเจาะจงตัวผู้เสียชีวิต (Al - Ahram al - Raqmi,2010; Al - Wasat,2006; Al - Ittihad,2013)

¹ มาตรา 33 (1) AKMS Wilayah - Wilayah Persekutuan yang menyebut : " เมื่อศาลจำเป็นต้องตัดสินคดีความที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายต่างประเทศหรือกับการใช้เทคนิคนิติวิทยาศาสตร์หรือการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม ลายมือ ลายพิมพ์นิ้วมือต่อการยืนยันวงศ์ตระกูล ดังนั้นความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญปราชญ์เมธีเฉพาะด้านกฎหมายระหว่างประเทศ เทคนิคนิติวิทยาศาสตร์ ลายมือ ลายพิมพ์นิ้วมือและเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในการยืนยันวงศ์ตระกูลนั้น ถือได้ว่าเป็นพยานหลักฐานหนึ่ง " มาตรา 33 (2) อธิบายว่า " บุคคลประเภทนั้นถือว่าเป็นผู้เชี่ยวชาญปราชญ์เมธี "

² หมวดแรก วิธีการยืนยันวงศ์ตระกูล มาตรา 55 (1) (2) และ (3) (1) วงศ์ตระกูลของทารกสามารถยืนยันได้ด้วยหนังสือสูติบัตร (2) เมื่อไม่สามารถยืนยันได้ด้วยสูติบัตรตามวงเล็บ (1) นายทะเบียนต้องออกใบสูติบัตรนั้นได้จนกว่าจะได้นำการตรวจสอบความเป็นวงศ์ตระกูลนั้น โดยละเอียดครบทุกกระบวนการโดยการใช้หลักฐานต่างๆยืนยัน และ (3) เมื่อการตรวจพิสูจน์สมบูรณ์ตามความวงเล็บ (2) นายทะเบียนท้องที่นั้นจึงจะรับการจัดทะเบียนเป็นบุตร

ประเทศลิเบียใช้ ในการยืนยันเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) จากโครงการควบคุมมนุษย์ที่ถูกค้นพบในการฝังหุ้มจากเหตุการณ์จลาจลกลางเมืองของประเทศ จำนวน 102 ศพ จากจำนวนผู้สูญหาย³ ทั้งหมดจำนวน 2,516 คน (Al - Anba' al Ta'dhamun,2013) ประเทศจอร์แดน คดีหมายเลข 61 ปี 1976 คดีหมายเลข 75 ปี ค.ศ. 1977 คดีหมายเลข 82 ปี ค.ศ. 2001(Al - Ka' bi,2549 : 122) ประเทศซาอุดีอาระเบีย ฎีกา 222674 ลงวันที่ 15 มิถุนายน ค.ศ. 1999 และ ศาลสูงแพ นกคดีครอบครัวและมรดกของ กรุงริยาด ใช้เป็นหลักฐานประกอบ การตัดสิน คดีพิพาทเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางวงศ์ตระกูล (Huda Salih,2005) ในการสัมมนาวิชาการครั้งที่ 16 ของ Muslim World League ณ นครมักกะฮ์ประเทศซาอุดีอาระเบีย ในประเด็น “แนวทางการใช้ ประโยชน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)” ได้มีมติ ดังนี้

1. ใช้เป็นหลักฐานชี้ชัดตัวบุคคลในคดีอาญาที่ไม่มีบทลงโทษถึงขั้นประหารชีวิต
2. ใช้เป็นหลักฐานชี้ชัดความสัมพันธ์ของวงศ์ตระกูลอย่างระมัดระวังแต่ต้องให้ความสำคัญกับหลักฐานและกฎข้อบัญญัติของศาสนบัญญัติเป็นอันดับแรก
3. ไม่ใช้ปฏิเสธวงศ์ตระกูล โดยละเว้นการกล่าวโทษปฏิเสธบุตร (ลีอาน)
4. ไม่พิสูจน์ความสัมพันธ์ของวงศ์ตระกูลที่ชอบด้วยบทบัญญัติแล้ว
5. ใช้ในการยืนยันความสัมพันธ์ของวงศ์ตระกูลได้ในกรณี ดังนี้
 - 5.1 พิพาทถึงความชอบธรรมกรรมสิทธิ์ในตัวทารกในกรณีปราศจากพยานหลักฐานยืนยัน เกิดจากการร่วมประเวณีร่วมกัน โดยสำคัญผิด
 - 5.2 สลับตัวทารก น้ำเชื้อ จากสถานพยาบาล และจากสถานเลี้ยงเด็ก สลับตัวทารก จากอุบัติเหตุ ภัยธรรมชาติ สงคราม และอื่น ๆ (Muslim World League,2002)

บทบัญญัติอิสลามในประเด็นดังกล่าวมีความเกี่ยวข้องกับประเทศไทยซึ่งมีประชากรมุสลิมที่นับถือศาสนาอิสลามที่ต้องปฏิบัติตนให้สอดคล้องกับบทบัญญัติอิสลามที่ตนนับถือ ซึ่งประเทศไทยมีจำนวนประชากรมุสลิมอยู่ประมาณ 4.6 เปอร์เซ็นต์ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ,2554) อาศัยอยู่ในทุกภาคส่วนของประเทศ ซึ่งมีความจำเป็นต้องปฏิบัติตามกฎหมายอิสลามดังกล่าว ในที่กฎหมายไทยบัญญัติให้ใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง(ฉบับที่ 23) พ.ศ. 2550 มาตรา 128/1

ซึ่งข้อกำหนดดังกล่าวได้นำใช้กับชาวไทยทุกคน เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ทั้งกรณีที่เกี่ยวข้องกับคดีความแพ่งและคดีความอาญา เช่น คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2236 - 2237/2550 ในคดีฆ่าหั่นศพและทำลายหลักฐาน (สำนักวิชาการ ,2011) คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1993 / 2551เด็กหญิงขวัญจิรา

³ สูญหาย คือ หายไป เช่น พี่น้องสูญหายไปในสงคราม (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 1249 : 2554)

พันธุ์ปลาโค โดยนายลือ พันธุ์ปลาโค ผู้แทนโดยชอบธรรมกับพวก เป็นโจทก์ ยื่นฟ้อง นายเอกพล มุลมาตร เป็นจำเลยในคดีปลอมแปลงเอกสารแจ้งเกิด ที่ใช้อ้างความชอบธรรมในการ เป็นบุตรของตนโดยไม่ถูกกฎหมาย (ศาลจังหวัดร้อยเอ็ดแผนกคดีเยาวชน และครอบครัว) คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3511/2552) พนักงานอัยการจังหวัดราชบุรีเป็นโจทก์และนายกฤษณ์ อุทัยรัตน์ เป็นจำเลย ความผิดฐาน ข่มขืนกระทำชำเราหญิงซึ่งมิใช่ภริยาของตน (ศาลจังหวัดราชบุรี - นายสุพจน์ อินทิวร) ถึงแม้มี พระราชบัญญัติอิสลามว่าด้วยการใช้กฎหมายอิสลาม ในเขตจังหวัดปัตตานี นราธิวาส ยะลา และสตูล พ.ศ. 2489 ใช้ในการคลี่คลายปัญหาครอบครัวและมรดกในกรณีที่มีมุสลิมเป็นทั้งโจทก์และจำเลย⁴ ดังปรากฏในคดี การปฏิเสธความเป็นพี่น้องร่วมมารดาทั้งของชาย 2 คนภายหลังการเสียชีวิตของมารดา เพื่อกันสิทธิ การ รับมรดกของอีกคนหนึ่ง กระทั่งศาล ต้องขออนุญาตให้ทำการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วย สารพันธุกรรม ยืนยันความเป็นพี่ เป็นน้องกัน จนได้ผลการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมที่มีลายพิมพ์เดียวกัน ศาลจึงได้ตัดสินให้ทั้ง 2 คนมีสัมพันธภาพเป็นพี่น้องร่วมแต่มารดาและรับมรดกร่วมกัน (นายนิเวอาลี หะยีนิละฮะ อดีตตะโตะยุติธรรมจังหวัดนราธิวาส , สัมภาษณ์ 1 กันยายน 2556) หากไม่พิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ด้วยกระบวนการนิติวิทยาศาสตร์เพื่อนำผลการพิสูจน์มายืนยันแล้ว ยากที่จะอำนวยความสะดวกและแก้ไขข้อพิพาทให้บรรลุได้

ด้วยเหตุนี้ผู้ศึกษาจึงเห็นความเป็นมาของปัญหาและ ความสำคัญที่ต้องศึกษาวิจัย การใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ศึกษา เปรียบเทียบถึงความสอดคล้อง ความต่างของ ในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลามและกฎหมายไทย เพื่อนำมาใช้แก้ไขปัญหาพิพาทครอบครัวและมรดกของครอบครัวมุสลิมจังหวัดชายแดนภาคใต้และประเทศไทย

1.2 อัลกุรอาน อัลฮะดีษ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2.1 อัลกุรอาน

อัลลอฮ์ได้บัญญัติการเกิดของมนุษย์ในอัลกุรอานผ่านกระบวนการ ระบบตามความประสงค์ของพระองค์ ดังปรากฏในหลาย ๆ آياته เช่น

﴿وَأَنَّهُ خَلَقَ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ۗ ۝٤٥﴾ ﴿مِن نُّطْفَةٍ إِذَا تُمْنَىٰ ۗ ۝٤٦﴾ النجم: ٤٥ - ٤٦

⁴ พระราชบัญญัติอิสลามว่าด้วยการใช้กฎหมายอิสลาม พ.ศ. 2489 ยังมีข้อจำกัดด้านเนื้อหาสาระที่ยังไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน ที่จำเป็นต้องได้รับการปรับปรุงแทรกเนื้อหาที่จำเป็นใช้ได้จริงในยุคสมัยปัจจุบัน เช่น การใช้ผลการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (DNA) ให้เป็นไปตามพัฒนาการข้อกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไทย (นายอับดุลเลาะ ส่วนมีเด่น อดีตตะโตะยุติธรรมจังหวัดนราธิวาส , สัมภาษณ์ 30 สิงหาคม 2556)

ความว่า “และแท้จริงพระองค์ทรงสร้างสามีภริยากูหนึ่ง เป็นเพศชาย และเพศหญิง จากเชื้ออสุจิเมื่อมันหลั่งออกมา และแท้จริงเป็นหน้าที่ของพระองค์ที่จะให้บังเกิดอีกครั้งหนึ่ง”

(อันนัจมุ:45-46)

﴿أَفَرَأَيْتُمْ مَا تُمْنُونَ ﴿٥٨﴾ ۞ أَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ ﴿٥٩﴾﴾ (الواقعة: ٥٨-٥٩)

ความว่า “พวกเจ้าเห็นสิ่งที่พวกเจ้าหลั่งออกมา (อสุจิ) แล้วมิใช่หรือ พวกเจ้าสร้างมันขึ้นมา หรือว่าเราเป็นผู้สร้าง”

(อัลวาเกอะฮ์: 58-59)

﴿إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا﴾ (الإنسان آية: ٢)

ความว่า “แท้จริงเราได้สร้างมนุษย์จากน้ำเชื้อผสมหยดหนึ่ง เพื่อเราจะได้ทดสอบเขา ดังนั้นเราจึงทำให้เขาเป็นผู้ได้ยิน เป็นผู้ได้เห็น”

(อัลอินซาน :2)

﴿ادْعُوهُمْ لِآبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ ...﴾ (الأحزاب: ٥)

ความว่า “จงเรียกเขาเหล่านั้นตาม (ชื่อ) พ่อของเขามันเป็นการเที่ยงธรรมกว่า ณ ที่อัลลอฮ์...”

(อัลอห์ซาบ บางส่วนของอายะฮ์ที่ 5)

﴿أَلَمْ يَكُ نُطْفَةٍ مِنْ مَنِيٍّ يُعْنَى﴾ (القيامة: ٣٧)

ความว่า “เขามีได้เป็นน้ำกามหยดหนึ่งจากน้ำอสุจิที่ถูกพุ่งออก กระนั้นหรือ”

(อัลกียามะฮ์: 37)

﴿ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَكِينٍ﴾ (المؤمنون آية: ١٣)

ความว่า “แล้วเราทำให้เขาเป็นเชื้ออสุจิ อยู่ในที่พักอันมั่นคง (คือมดลูก)”

(อัลมุอฺมินูนอายะฮ์:13)

﴿ سَرِيهِمْ ءَايَاتِنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ

الْحَقُّ أُولَٰئِكَ يَكْفُرُ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴾ (فصلت آية: ٥٣)

ความว่า “เราจะให้พวกเขาได้เห็นสัญญาณทั้งหลายในขอบเขตอันไกลโพ้น และในตัวของพวกเขาเอง จนกระทั่งจะเป็นที่ประจักษ์แก่พวกเขาว่า อัลกุรอานนั้นเป็นความจริงยังไม่พอเพียงอีกหรือที่พระเจ้าของเจ้านั้นทรงเป็นพยานต่อทุกสิ่ง”

(พศศิลต:53)

1.2.2 อัลสะดีษ

ก. อัลสะดีษเกี่ยวกับการถ่ายโอนของพันธุกรรม

(جَاءَتْ أُمُّ سُلَيْمٍ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ . فَقَالَتْ : يَا رَسُولَ اللَّهِ،

إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي مِنَ الْحَقِّ فَهَلْ عَلَى الْمَرْأَةِ مِنْ غُسْلِ إِذَا احْتَلَمَتْ؟

فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ " نَعَمْ . إِذَا رَأَتْ الْمَاءَ " فَقَالَتْ أُمُّ سَلَمَةَ : يَا رَسُولَ

اللَّهِ ! وَتَحْتَلِمُ الْمَرْأَةُ؟ فَقَالَ " تَرَيْتِ يَدَاكَ . فِيمَ بُشِيهُهَا وَلَدُهَا)

(رواه البخاري، 1998: 130 و مسلم 2006: 313)

ความว่า : ครั้นอุมสุลัยมได้เข้าถามท่านนบี ﷺ ว่า “โอ้ท่านเราะสูลุลลอฮฺ แท้จริงแล้วอัลลอฮฺนั้นไม่ทรงอายต่อความจริง” “ความเป็นจริงแล้วนั้น ผู้หญิงต้องอาบน้ำขีบจากการฝันเปียกของนางด้วยหรือ?” ท่านนบี ﷺ ตอบไปว่า “ใช่เมื่อนางเห็นร่องรอยของคราบน้ำอสุจิ” อุมสะละมะฮฺ ได้เอยถามท่านนบี ﷺ อีกว่า “โอ้ท่านเราะสูลุลลอฮฺ สำหรับผู้หญิงนั้น มีการฝันเปียกด้วยกระนั้นหรือ ? ” เมื่อนั้นท่านนบี ﷺ ตอบว่า “แน่นอนแล้วถ้าไม่เป็นเช่นนั้นแล้วอะไรละที่มีส่วนทำให้บุตรนางไปมีส่วนคล้ายกับนางกันเล่า”

(al - Bukhari, 2006 : 130, Muslim, 2006 : 313)

((عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَجُلًا أَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ

فَقَالَ : يَا رَسُولَ اللَّهِ وَلَدِي غُلَامٌ أَسْوَدٌ، فَقَالَ، هَلْ لَكَ مِنْ إِبِلٍ؟ قَالَ :

نَعَمْ، قَالَ : مَا أَلْوَانُهَا؟ قَالَ حُمْرٌ، قَالَ : هَلْ فِيهَا مِنْ أَوْزُقٍ؟ قَالَ : نَعَمْ،

قَالَ فَأَبَى ذَلِكَ؟ قَالَ : لَعَلَّ نَزَعَهُ عِرْقٌ، قَالَ : فَلَعَلَّ إِبْنَكَ مِنْ هَذَا نَزَعَهُ))

(رواه البخاري، 2003: 5305)

ความว่า “จากท่านอะบีซุรียเราะฮ์ (ขออัลลอฮฺทรงโปรดปรานเขา) มีชายท่านหนึ่งได้เข้าหาท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ โดยได้กล่าวว่า “โอ้ท่านศาสนทูตของอัลลอฮฺ ฉันได้บุตรที่เป็นทารกผิวดำ” ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ ได้กล่าวถามว่า “แล้วเจ้ามีอูฐกันบ้างไม่?” เขาตอบว่า “มีครับ” ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ ได้กล่าวถามไปอีกว่า “แล้วอูฐของเจ้านั้นมีสีอะไรกันบ้างละ?” เขาตอบว่า “สีแดงครับ” ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ กล่าวถามอีกว่า “แล้วมีสีเทากันบ้างไม่?” เขาตอบว่า “มีครับ” ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ ถามอีกว่า “แล้วสีเทานั้นมันมาจากไหนกันละ?” เขาพลางตอบว่า “อาจเกิดจากพันธุกรรมของบรรพบุรุษก็ได้ครับ” เมื่อนั้นท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ ได้ตอบไปว่า “บุตรของเจ้าคงเป็นเช่นนั้นแหละ”

(Al- Bukhari, 2003 : 5305)

ข. อัลฮะดีษเกี่ยวกับเกณฑ์อายุบรรลุนิติภาวะ

عن ابنِ عُمَرَ رضي الله عنهما انه قال : "عَرَضَهُ يَوْمَ أُحُدٍ وَهُوَ ابْنُ أَرْبَعِ عَشْرَةَ؛ فَلَمْ يُجِزْنِي، ثُمَّ عَرَضَنِي يَوْمَ الْخُنْدَقِ وَأَنَا ابْنُ خَمْسِ عَشْرَةَ فَأَجَازَنِي" (رواه البخاري، 1998:4097)

จากท่านอิบน์อุมัร (ร.ฎ) กล่าวว่า “เขาได้ถูกเสนอตัว ในครั้งสงครามอุหุด ซึ่งเวลานั้น เขามีอายุ 14 ปี และฉันไม่ได้รับความอนุญาตจากท่าน ﷺ และฉันได้ถูกเสนอตัวอีกครั้งครั้งเกิดสงครามขุندق เวลา นั้นฉันมีอายุได้ 15 ปี และฉันได้รับความยินยอมจากท่านนบี ﷺ”

(al- Bukhari, 1998:4097)

ค. บุตรที่มีความชอบธรรมในการสืบสายโลหิต

"الْوَلَدُ لِلْفِرَاشِ، وَلِلْعَاهِرِ الْحَجَرُ" (رواه البخاري، 2003: 6749)

ความว่า “บุตรเป็นของคู่สมรส และสำหรับชายผู้ต่ำส่วนนั้นคือการกัณสีทรี”

(Al- Bukhari, 2003: 6749)

عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ زَيْدٍ أَنَّهُ سَمِعَ أَبَاهُ زَيْدَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ يَقُولُ : قَالَ النَّبِيُّ ﷺ (أَوْلَدُ
لِصَاحِبِ الْفَرَّاشِ) (رواه البخاري :1672:2002)

ความว่า “จากมุฮัมมัด บินซียาด เขาได้ยินมาจากท่านอะบูซุรัยเราะฮ์กล่าวว่า
“ท่านเราะฮ์ลุกล่าว (สิทธิความเป็นบุตรนั้นเป็นกรรมสิทธิ์ของคู่สมรส)”

(al-Bukhari, 2002 : 1672)

1.2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ก.งานวิจัยต่างประเทศ

งานวิจัยเกี่ยวกับเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม มีนักวิชาการหลายคนได้
ทำการศึกษาวิจัยในประเทศต่างๆที่มีความเกี่ยวข้องกับการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมทั้ง
ทางตรงและทางอ้อม เช่น

อุมร์ อิบน์ มุฮัมหมัด Umar Ibn Muhammad,(2545) ศึกษาเรื่อง البصمة الوراثية ومدى
مشروعية استخدامها في النسب والجنائية (การใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) และความ
เป็นไปได้ในการใช้พิสูจน์วงศ์ตระกูลและคดีอาญา) กล่าวถึงการใช้ประโยชน์จากเอกลักษณ์บุคคลว่า
ด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) นี้จะเน้นไปในสองด้าน คือหนึ่งด้านอาญา และสองด้านครอบครัวและ
มรดกมีค่าความเที่ยงและความแม่นยำอยู่ที่ระดับ 99. % สามารถใช้เป็นแนวทางการใช้ประโยชน์ใน
กรณีพิพาทคดีครอบครัวและมรดก เช่น พิพาทกรรมสิทธิ์ในตัวทารกนิรนาม การสลับตัวทารกจาก
โรงพยาบาล สถานพยาบาล สงครามและ ภัยพิบัติต่าง ๆ

ผลการวิจัยนั้นพบว่า จากค่าความเที่ยงและแม่นยำของการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์
บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม จะยึดการตรวจพิสูจน์มาเป็นพยานหลักฐานด้วยการยกเลิกการกีดกันที่
ไม่สามารถกระทำได้ จึงเห็นว่าเป็นดุลพินิจของศาล ที่จะปรับใช้ทั้งสองวิธีหรือวิธีใดวิธีหนึ่งที่มีความ
เหมาะสมและนำมาสู่ความจริงมากที่สุดในการพิจารณาคดีของศาล ในส่วนคดีอาญานุมัติให้ทำการ
พิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมนั้น ให้อยู่ภายใต้กรอบของเกาะวาอิด อัลฟิกฮียะฮ์

อัล กะอูบีย (al-Ka'bi, 2006) เรื่อง البصمة الوراثية واثرها على الأحكام الفقهية دراسة مقارنة
(เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมและผลต่ออหฺกามฟิกฮียะฮ์ ศึกษาเปรียบเทียบ) ได้ศึกษาถึงความ
เป็นไปได้ต่อการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมนี้ ยืนยันวงศ์ตระกูลในกรณีพิพาทถึง

⁵ เกาะวาอิด อัลฟิกฮียะฮ์ : ความหมายด้านภาษาหมายถึงฐาน หรือรากฐาน (Al - Asfahani , n.d.:409) ประมวลประเด็นต่างๆที่
ครอบคลุมส่วนปลีกย่อยของประเด็นต่างๆ(Jurjani, 1983)คือคำที่มีความกระชับรัดกุมครอบคลุมเนื้อหาที่สามารถแตกประเด็นต่างๆ
ในการกำหนดข้อบัญญัติอีกมากมายในการสร้างความกระจ่างของปัญหา ความหมายทางด้านวิชาการ (Al - Zarqa ,1989 : 34) ให้
นิยามว่า” ประมวลพื้นฐานทางฟิสิกส์ที่เป็นข้อกฎหมายศาสนบัญญัติครอบคลุมข้อกฎหมายทั้งปวงต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายใต้กรอบ
ประเด็นที่เกี่ยวข้อง”

ความชอบธรรม เช่น กรณีการพิรุธระหว่างพ่อลูกด้วยเหตุการณ์ทางธรรมชาติ สาบสูญ ทารกถูกขโมย หรือเกิดการสลับตัวทารกตามสถานพยาบาลและจากศูนย์เลี้ยงเด็กต่าง ๆ ในกรณีที่ไม่สามารถหาหลักฐานอย่างอื่นประกอบการพิจารณาได้ ศาลอาจมีคำสั่งให้มีการตรวจเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม ดีเอ็นเอ เป็นพยานหลักฐาน ซึ่งประเทศอาหรับบางประเทศได้นำมาใช้เพื่อการยืนยันของวงศ์ตระกูล

ผลการวิจัยพบว่า ค่าความเที่ยงตรงของการยืนยันความเป็นอันเดียวกันของบุคคลสองคนหรือมากกว่านั้น ในการชี้ตัวบุคคลมีความแม่นยำอยู่ในระดับที่ 99.999 % จึงเห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นในการใช้ชี้ชัดถึงการยืนยันความสัมพันธ์ของวงศ์ตระกูลในกรณีปราศจากหลักฐานอื่นที่มีความถูกต้องและแม่นยำกว่า

ยუსฟาต อะลี ฮาเซ็ม (Yousfat Ali Hashim, 2012) ทำการวิจัยเรื่อง أثر تحليل الدم في ضبط النسب (ผลการตรวจเลือดเพื่อการพิสูจน์วงศ์ตระกูล) ความสำคัญของเลือดที่มีผลต่อการชี้ถึงความสัมพันธ์วงศ์ตระกูล ด้วยการทำการตรวจพิสูจน์เลือดในการยืนยันความสัมพันธ์พ่อลูกและแม่ลูกกันที่ขอบด้วยศาสนบัญญัติ เมื่อเกิดการสลับตัวกัน หรือพลัดพรากจากกัน จะด้วยเหตุการณ์ภัยพิบัติแผ่นดินไหวหรือประการอื่น ๆ

ผลการวิจัยพบว่า อนุญาตทำการพิสูจน์เลือดของบุคคลไปทำการตรวจพิสูจน์ดีเอ็นเอ เมื่อผลการตรวจพิสูจน์ดีเอ็นเอตรงกับดีเอ็นเอของบุคคลใด ให้ถือว่าทารกผู้นั้นเป็นบุตรของบุคคลนั้นๆ เช่นเดียวกรณีการอ้างความชอบธรรมกรรมสิทธิ์ในตัวทารกโดยผู้ชายคนเดียว และไม่มีบุคคลอื่นมาอ้างในความชอบธรรมในตัวทารกนั้น ก็ให้ถือผลการตรวจดีเอ็นเอเป็นหลัก อันเนื่องจากไม่มีหลักฐานอื่นที่สามารถชี้ชัดนั้นได้ไปมากกว่าการพิสูจน์ดีเอ็นเอและงานวิจัยของ

มิฟตาฮุล ฮุดา (Miftahul Huda, 2011) ได้ทำการศึกษาเรื่อง Syari'ah , Fiqih dan Sebuah Perspektif tentang Tarjih (ชะรีอะฮ์ ฟิกฮ์และกระบวนการวิธีในการตักวิญญ์) ความสำคัญและความจำเป็นของเทคนิควิทยาศาสตร์ด้านการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลต่อการพิจารณาคดีความร่วมมือมาใช้ประกอบการพิจารณาข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบันของบรรดามุจาฮิด (Mujtahid) ให้มีความแม่นยำมากขึ้นในการอิจติฮาดของตน (Ijtihad) โดยเฉพาะประเด็นการรับรองและปฏิเสธความสัมพันธ์ของวงศ์ตระกูลด้วยการในกรณีการยืนยันตัวบุคคล รับรองความเป็นทายาทและบุคคลสาบสูญ

ผลวิจัยพบว่า ส่งเสริมให้บรรดามุจาฮิดใช้เทคนิควิทยาศาสตร์การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลยืนยันระยะเวลาการตั้งครรภ์ ประเภทและระยะของประจำเดือน ชี้อัตลักษณ์วงศ์ตระกูล และอื่น ๆ เหล่านี้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญสำหรับนักวิชาการฟูกอฮาฮ (Fuqaha') ใช้ในการพิจารณาตัดสินปัญหา ร่วมสมัย

สะอัด อิบนุ อับดุลอาซิซ (Sa'd Ibn Abdul - Aziz, 2550) ทำวิจัยเรื่อง أحكام الهندسة الوراثية (โครงสร้างเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม) ได้ศึกษาถึงผลดีของการตรวจร่างกายของคู่

บ่าวสาวก่อนการสมรสด้วยกระบวนการตรวจเลือดเพื่อตรวจหาฮีนที่เป็นพาหะนำโรคที่มีอยู่ในตัวของชายและหญิงคู่สมรสและเป็นโรคทางพันธุกรรมที่สามารถถ่ายทอดผ่านทางกรรมพันธุ์สู่รุ่นลูก รุ่นหลาน อีกทั้งการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลโดยผ่านกระบวนการตรวจหาดีเอ็นเอจากฮีนร่างกายสามารถชี้ชัดความสัมพันธ์ภาพบิดาบุตร มารดาบุตร และเครือญาติได้ อันเนื่องจากว่าฮีนนั้นเป็นเอกลักษณ์ที่อยู่คู่กับตัวมนุษย์แต่ละคนที่มีอาจเหมือนกันได้ไม่สามารถจะสลัดทิ้งออกไปได้ในทุกสถานการณ์ทุกรูปแบบอย่างเด็ดขาดการนำใช้ศาสตร์ด้านนี้จึงถือเป็นความสำคัญอย่างมากในการดำเนินชีวิตของมนุษย์อย่างสมคูลได้ ทั้งยังสามารถอำนวยความสะดวกในหลาย ๆ ด้าน วิธีนี้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของบทบัญญัติอิสลามอีกทั้งเป็นวิธีการปฏิบัติที่ถูกต้องด้วย

ผลการวิจัยพบว่า ผลการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในการชี้ชัดสัมพันธ์วงศ์ตระกูลนั้นมีความสอดคล้องและเป็นไปตามความปรากฏในต้วบทยะคียของท่านนบี ﷺ ต่อเหตุการณ์ที่เกิดการพิพาทในตัวทารกในระหว่างอัครมิตรบางท่าน

ฟูอาด อัลดุลมุนอิม (Fu'ad Abd Mun'im, n.d.) ทำวิจัยเรื่อง *البصمة الوراثية دورها في اثبات الجنائي بين الشريعة والقانون* (บทบาทเอกลักษณ์บุคคลต่อการชี้ชัดสัมพันธ์ภาพของฆาตกรรมระหว่างกฎหมายอิสลามกับกฎหมายอาญา) การชี้ชัดสายโลหิตสัมพันธ์บุคคลและสืบหาความเท็จจริงจากเอกลักษณ์หลักฐานร่องรอยถือเป็นสิ่งที่อิสลามสนับสนุนอันมีผลสืบเนื่องถึงหลาย ๆ ประเด็นหลายหุกม บรรดานักวิชาการมุสลิมยุค ทุกยุคสมัย ได้ให้ความสำคัญตระหนัก ในการเจาะจงชี้ชัดสัมพันธ์ทางสายเลือดด้วยกระบวนการ อัลกียาฟะฮ์ (القِيَاة) เจาะจงสายโลหิตในยามที่มีข้อพิพาทในตัวทารกหรือเด็ก ที่จะมีความเกี่ยวข้องกับการสืบสกุล เป็นวะลีย์ รับมอบมรดก การชี้ชัดตัวบุคคลสูญหายที่มีความเกี่ยวข้องทางด้านสิทธิและหน้าที่ ทั้งที่ฟังได้และฟังให้ การครองตนของภริยา (อีดะฮ์) การปฏิเสธความเป็นลูกของบิดา เช่นเดียวกันนั้นการใช้สารพันธุกรรมดีเอ็นเอ มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการเจาะจงชี้ชัดถึงความสัมพันธ์โลหิตซึ่งถือเป็นหลักฐานที่มีความถูกต้องแม่นยำในการบอกเอกลักษณ์บุคคล และความสัมพันธ์ต่าง ๆ เพื่อการคลี่คลายปัญหาพิพาทคดีความทางสายโลหิต (อั้นนะฮ์บ) การสมรสระหว่างสายเลือดเดียวกันกลายเป็นโมฆะ (อัลมะฮาริม) การกลับมาของผู้สูญหายในสภาพที่สมบูรณ์และไม่สมบูรณ์ในรูปลักษณะภายนอกหรืออื่น ๆ

ผลการวิจัยพบว่า เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เป็นเอกลักษณ์ประจำตัว ที่ไม่เหมือนกันได้หากปราศจากความเชื่อมโยงด้วยสายเลือดระหว่างบุคคลจะด้วยวิธีการใดก็ตาม ซึ่งสามารถตรวจพิสูจน์ด้วยวิทยาการเทคโนโลยี ผลที่ได้มีความเที่ยงและแม่นยำไม่สามารถจะปฏิเสธได้โดยเฉพาะการชี้ชัดความเชื่อมโยงสัมพันธ์ภาพของวงศ์ตระกูลในการยืนยันความเป็นบิดาเป็นบุตร

มุฮัมหมัด อัลมะดานีย์ (Muhammad al - Madani, 2008) ทำวิจัยเรื่อง *موقف الشريعة الإسلامية والقوانين الوضعية من استخدام البصمة الوراثية في الإثبات الجنائي* (สถานะภาพของกฎหมายอิสลามและ

กฎหมายอาญาต่อการใช้เอกลักษณ์บุคคลในการชี้ชัดการฆาตกรรม) จุดยืนของบทกฎหมายอิสลามและกฎหมายอื่น ต่อการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม ในการชี้ชัดคดีอาญา นอกเหนือจากการยอมรับสารภาพ สาบานยอมรับ สาบานปฏิเสธ แสดงให้เห็นว่าสารพันธุกรรมดีเอ็นเอ ก็เป็นเครื่องหมายและหลักฐานที่มีความเชื่อมโยงเหมือนกับหลักฐานอื่น ๆ ที่จะช่วยในการตัดสินคดีของศาล มีความแม่นยำและถูกต้องมากขึ้นกระทั่งต่างก็มีทศนะในทิศทางเดียวกัน

เฟาวาส สอละห์ (Fauwaz Salih, 2007) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง دور البصمات الوراثية في مقارنة القضايا الجزائية دراسة مقارنة (บทบาทเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมต่อคดีอาญาศึกษาเปรียบเทียบ) ได้ให้เหตุผลว่าการใช้สารพันธุกรรมเป็นหลักฐานผูกมัดตัวผู้กระทำผิด นั้นว่า เป็นหลักฐานที่สามารถชี้ตัวบุคคลได้อย่างแม่นยำอยู่ในระดับ 99.999 % ด้วยเหตุนี้จึงถือว่าสารพันธุกรรมดีเอ็นเอเป็นหลักฐานหลักในการชี้ชัดความสัมพันธ์ในประเด็นต่าง ๆ ทั้งทางคดีอาญาและคดีแพ่ง

ผลการวิจัยนี้พบว่าการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมนี้มีส่วนช่วยผู้ต้องหาให้พ้นจากมลทินต่อข้อกล่าวหาและยังสามารถช่วยให้ศาลนำมาเป็นหลักฐานประกอบการตัดสินคดีความทั้งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญาและคดีครอบครัวและมรดก

Rabitah al- Alam al-Islami al- Mujamma' al- Fiqhi al – Islami, (2002) ในการสัมมนาวิชาการครั้งที่ 16 ณ นครมักกะฮ์ อัลมุกัรรอมาฮ์ ในประเด็นการใช้ประโยชน์จากสารพันธุกรรม DNA ที่เป็นโครงสร้างของยีนมนุษย์บ่งบอกถึงความเป็นเอกลักษณ์ตัวตนของบุคคลนั้นถือเป็นความรู้ที่มีความน่าเชื่อถือ ได้สูงมากสามารถเอื้อความสะดวกในทางการแพทย์กับการพิสูจน์ความเป็นเอกลักษณ์ด้วยการใช้ ยีน เช่น เลือด น้ำลาย น้ำอสุจิ น้ำปัสสาวะ และอื่น ๆ และถือได้ว่ามีความชัดเจนมากกว่าการเปรียบเทียบรูปพรรณสัณฐาน (อัลเกียฟะฮ์) ความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจึงไม่ได้เกิดจากสารพันธุกรรม แต่เกิดมาจากความผิดพลาดทางเทคนิคที่อาจมีการปนเปื้อนหรือจากตัวผู้พิสูจน์ จึงได้มีข้อสรุปประเด็นสำคัญ ดังนี้

1. ไม่ห้ามในการใช้สารพันธุกรรมพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลกับการพิสูจน์เอกลักษณ์ของฆาตกร และเป็นวิธีการสืบพยานหลักฐานในคดีอาญาได้ แต่ไม่รวมถึงหุกมหัจซียะฮ์⁶

فصاص⁷ และกิสอศ⁷ เพื่อเป็นการลงโทษผู้กระทำผิด และปกป้องผู้บริสุทธิ์

2. อนุญาตใช้ประกอบในการชี้ชัดสัมพันธ์ทางสายโลหิตด้วยความระมัดระวัง ไม่เปิดเผยความลับ แต่ต้องให้ความสำคัญต่อหลักฐานอัลฮัจรียะฮ์⁸ และเกาะวาอิด อัลฮัจรียะฮ์⁹ ได้ ก่อนหลักฐานจากสารพันธุกรรม DNA

⁶ หัจซียะฮ์ หมายถึง ความหมายทางภาษาคือ การสกัดกั้น ความหมายทางวิชาการ คือโทษทัณฑ์ต่อผู้ละเมิดข้อบัญญัติทางอาญาของอัลลอส (Al- Jujani, n.d : 74) เช่นตัดมือ โทษฐานขโมย หรือเขียนในโทษฐานผิดประเวณี เป็นต้น

⁷ กิสอศ หมายถึง การโต้กลับในรูปแบบเดียวกัน เช่นการฆ่าชีวิตต้องได้รับการฆ่ากลับในทำนองเดียวกัน (Rajab, 2002 : 243)

⁸ หลักฐานอัลฮัจรียะฮ์ หมายถึง แหล่งที่มาของหุกมที่สำคัญ ประกอบด้วย อัลกุรอาน สุนนะฮ์ อิจญ์มาอ์ กียาส อิสติฮฺซาน มะศอลิหฺมุรสะละฮ์ และ อูรฟ (อิสมาแอ อาลี, 2535 : 33)

และมุมมองที่เป็นไปในทิศทางต่าง ๆ กัน บางคนเห็นว่าการใช้สารพันธุกรรม ดีเอ็นเอในการจี๊ด สัมพันธ์โลหิตความเป็นพ่อลูกสามารถกระทำได้ บางคนเห็นว่าสามารถกระทำได้ด้วยเงื่อนไข บางคนเห็นว่าไม่สามารถกระทำได้และไม่อนุญาตใช้ในการจี๊ดสัมพันธ์วงศ์ตระกูล ผลการวิจัยพบว่า นักวิชาการร่วมสมัยได้มีทัศนะต่างกัันดังนี้

ความคิดเห็นของนักวิชาการอิสลาม

1. ที่เห็นว่าไม่สามารถกระทำได้ เช่น

อาลี ญุมอะฮ์ (Ali Jum – at) มุฟตีของประเทศอียิปต์ ยูซุฟ อัล เกาะเราะฎอวียี (Usof al Qaradhawi) ประธานสมาพันธ์อุลามาอ์อัลมุสลิมิน

2. ที่เห็นว่าสามารถกระทำได้ เช่น

ก. นัศร ฟารีด วาซีล (Nasr fareed wazil) อดีตมุฟตีประเทศอียิปต์เพราะอยู่ในเกณฑ์ *الأصل مباحا شرعا* (ความเดิมเป็นที่อนุมัติ) ในการใช้เป็นยานหลักฐานทางด้านศาสนบัญญัติได้ นั้นต้องมีองค์ประกอบ ดังนี้ 1. มีการใช้สารพันธุกรรม ดีเอ็นเออย่างแพร่หลาย 2. มีเปอร์เซ็นต์และโอกาสความถูกต้องของการวิเคราะห์ผลสูง 3. ผู้เชี่ยวชาญให้การยอมรับผลของการวิเคราะห์นั้น และต้องไม่ใช่อยู่ระหว่างการศึกษาดลองทางวิชาการ 4. ผู้ที่ทำการวิเคราะห์ผลจะต้องเป็นผู้ที่มีความยุติธรรม น่าเชื่อถือและมีสติจะ

ข. วะฮ์บะฮ์ อัล ซุฮัยลียี (Wahbah al Zuhaili¹⁰) ได้ให้ทัศนะต่อประเด็นนี้ว่า “การใช้สารพันธุกรรม ดีเอ็นเอ เพื่อจี๊ดสัมพันธ์โลหิตสำหรับผู้ที่ไม่รู้เชื้อสายโลหิตนั้นสามารถกระทำได้ตามกระบวนการที่ยอมรับโดยศาสนบัญญัติ ดังจะเห็นจากสำนวนของการกียาฟะฮ์ *القيافة* ที่เพียงพอกับกออิฟที่เป็นมุสลิม ยุติธรรมและมีประสบการณ์ คนเดียว ในทำนองเดียวกันนี้สามารถใช้ได้กับผู้เชี่ยวชาญด้านการวิเคราะห์สารพันธุกรรม โดยได้กล่าวยกทัศนะของสำนักหะนาบียะฮ์ อนุญาตใช้ ในกรณีเกิดการพิพาทในการยืนยันในยามที่ไม่มีหลักฐานอื่นที่น่าเชื่อถือได้ หรือเมื่อหลักฐานที่แย้งกัน”

ค. อุมร์ บิน มุฮัมมัด อัล สะบีล (Umar Ibn Muhammad al - Sabeel) คณบดีวิทยาลัยชะรีอะฮ์ มหาวิทยาลัย อุม อัล กูรอ อีหม่ามและเคาะตีบอัลมัศยิดอัลหะรออม ได้ให้ทัศนะว่า “การปฏิเสธทายาทของสามีตามหลักศาสนบัญญัติแล้วนั้นสามารถกระทำการได้ด้วยการลิดานเท่านั้น ไม่เป็นการอนุมัติทำการปฏิเสธทายาทด้วยวิธีการตรวจสอบสารพันธุกรรม ดีเอ็นเอ หรือแม้แต่วิธีอื่น ๆ ใด แต่อนุญาตใช้กระบวนการพิสูจน์สารพันธุกรรมเป็นเครื่องมือช่วยสนับสนุนยืนยันการกล่าวหาของสามี และเป็นการลบการครหาของภริยาได้”

¹⁰ -อาจารย์ภาควิชาฟิสิกส์ อัล อิสลามีย์ คณะชะรีอะฮ์ ประเทศซีเรีย และกรรมการสมาพันธ์อัลฟิกลียี

ไฟซอล มุสอิด อัลอินซี (Faisal Musaid al- Inzi,2008) ได้ทำวิจัยเรื่อง أثر الابتناب (ผลการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในการจำกัดสิทธิประโยชน์) การใช้กระบวนการทางนิติวิทยาศาสตร์เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงของคดีอาญาที่มีผลเกี่ยวข้องกับตัวอาชญากรจากเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมมาใช้ประกอบการพิจารณาคดีของศาล การวิจัยนี้พบว่า การตัดสินใจของศาลต่อปัญหาที่มีการฟ้องร้องจำเป็นที่จะต้องศึกษาข้อเท็จจริงอย่างถี่ถ้วนรอบด้านอันจะเป็นผล ทำให้การตัดสินใจนั้นถูกต้องและเป็นธรรมที่สุดแก่จำเลย ดังจะเห็นได้ว่าอิสลามมิได้กำหนดรูปแบบที่ตายตัวในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงประกอบการตัดสินใจคดีของศาลในกรณี (ตะอูซีร) ดังโองการของอัลลอฮ์ที่ว่า

... وَإِذَا حَكَّمْتُمْ بَيْنَ النَّاسِ أَنْ تَحْكُمُوا بِالْعَدْلِ إِنَّ اللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُمْ بِهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ

سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿٥٨﴾ النساء: ٥٨

ความว่า (...และเมื่อพวกเขาตัดสินระหว่างผู้คนพวกเขาก็จะต้องตัดสินด้วยความยุติธรรม แท้จริงอัลลอฮ์ทรงแนะนำพวกเขาด้วยสิ่งซึ่งดีจริง ๆ แท้จริงอัลลอฮ์เป็นผู้ทรงได้ยินได้เห็น)

(อันนิชาอู ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 58)

จากอายะฮ์จะเห็นว่าความอิสระของผู้พิพากษานั้นในการเสาะหาข้อเท็จจริงของคดีความที่มีการฟ้องร้องก่อนการตัดสินคดีความมีอยู่มาก ด้วยการใช้ปฏิบัติได้ดังนี้

ก. รวบรวมหลักฐานต่าง ๆ

ข. พิจารณาและวิเคราะห์หลักฐานในทุกรูปแบบเพื่อให้ได้มาซึ่ง

ข้อเท็จจริงและถือเป็นอำนาจของศาลที่สามารถกระทำได้ ตามแต่สถานภาพของพื้นที่ รูปแบบของคดี ตลอดจนความสลับซับซ้อนของคดีเหล่านี้แล้วศาลสามารถนำเทคโนโลยี สมัยใหม่มาประกอบการพิจารณาคดีที่มีความทันสมัยในปัจจุบัน เช่นการพิสูจน์หลักฐานด้วยการตรวจจากสารพันธุกรรม ดีเอ็นเอ เป็นวัตถุพยานในการตัดสินคดีได้อีกด้วย

บะดีอะฮ์ อะลี อะฮมัด Badee - ah Ali Ahmad, (2011) ทำวิจัยเรื่อง البصمة الوراثية (เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในการยืนยันและปฏิเสธวงศ์ตระกูล) ได้กล่าวถึงกระบวนการยืนยันความถูกต้องและปฏิเสธการสืบเชื้อสายโลหิต ว่าการนำผลการตรวจสารพันธุกรรมมาใช้ประกอบการพิสูจน์หลักฐานนั้นช่วยลดปัญหาสามีกว่าหาว่ากริยามิซูได้ (ลิอาน) และเห็นว่าสามารถรับฟังผลการพิสูจน์สารพันธุกรรมจากผู้เชี่ยวชาญคนเดียวได้เหมือน กออิฟหนึ่งคนนั่นเอง ผลการวิจัย การรับรองวงศ์ตระกูลเป็นที่ส่งเสริมของอิสลามพึงกระทำการรับรองมากกว่าที่

ปฏิเสธจะด้วยการใช้พยานหลักฐานหรือหลักฐานประกอบใด ๆ ที่สามารถชี้ชัดถึงความมีสัมพันธ์วงศ์ตระกูลของมนุษย์คนหนึ่งที่มีองค์ประกอบของเอกลักษณ์บุคคลได้รับการสืบทอดจากบิดามารดาอย่างเท่า ๆ กัน จึงเห็นว่าเมื่อเกิดการพิพาทเกี่ยวกับการชี้ชัดวงศ์ตระกูลนั้นแล้วให้ใช้การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมตามเงืองใจของอัลกียาพะฮ์ ซึ่งถือว่าทั้งการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมและการกียาพะฮ์มีสถานภาพการเป็นหลักฐานในสถานะเดียวกัน

มะซีน อิสมาอิล และ อะฮฺมัด ซียาด Mazien Ismaiel ; Ahmad Ziyād, (2008) ทำวิจัยเรื่อง *نفى النسب في الفقه الإسلامي ودور الحقائق العلمية المعاصرة فيه* (การปฏิเสธวงศ์ตระกูลตามทัศนะอิสลามด้วยเทคนิควิทยาศาสตร์) ได้ศึกษาประเด็นความสำคัญถึงเกียรติของมนุษย์อยู่ที่การรับรองการมีความสัมพันธ์ทางสายเลือด สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของอิสลาม ศึกษามุมมองและการให้ทัศนะของนักวิชาการอิสลามถึงอายุครรภ์ที่ต่ำที่สุดและสามารถให้กำเนิดได้ และการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในการปฏิเสธและยืนยันตัวทารกเกิดจากภริยา ที่สามีมีอายุน้อยยังไม่บรรลุนิติภาวะ อวัยวะสืบพันธุ์บ่งพร่องโดยไม่ได้ศึกษาในประเด็นที่มีเกี่ยวข้องกับเชิงลึก เพื่อการยืนยันตัวทารกที่พลัดพรากจากมารดาทารกถูกทิ้ง การสลัดตัวจากสถานพยาบาล การทำทะเบียนประวัติบุคคลจากสารพันธุกรรม ผลการวิจัยพบว่าการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมให้ใช้ตามหลักกฎหมายแพ่งที่อนุญาตให้ศาลใช้ในการสืบพยานประกอบการตัดสินการพิพาทในเรื่องครอบครัวและมรดกให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของตัวบทบัญญัติอิสลามให้การคุ้มครองวงศ์ตระกูลมากกว่าให้การปฏิเสธ

อะลี มานซูร์ (Ali Mansoor,¹¹ 2013) ศึกษาเรื่อง *المستجدات العلمية المعاصرة و أثرها في قضايا النسب* (บทบาทเทคโนโลยีสมัยใหม่ต่อการชี้ชัดวงศ์ตระกูล) ศึกษาพบว่าในยุคสมัยความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี และวิชาการวิทยาศาสตร์ ว่าการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดกในการยืนยันความสัมพันธ์ความเป็นบิดา มารดาและบุตรนั้นเป็นที่ยอมรับ เพราะเอกลักษณ์บุคคลนั้นเกิดขึ้นได้ด้วยการแบ่งเซลล์พันธุกรรมครึ่งหนึ่งของมารดา และครึ่งหนึ่งของบิดา จึงสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการแก้ปัญหาสังคม การใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดกนี้เป็นปัญหาร่วมสมัยที่นักวิชาการสมัยก่อนไม่ได้ศึกษาเป็นการเฉพาะเจาะจง บางท่านมีกล่าวไว้เป็นนัยอย่างกว้าง ๆ นักวิชาการอิสลามรุ่นหลังถึงประสบกับปัญหานี้ และได้ทำการศึกษาวิจัยถึงความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ยืนยันหรือปฏิเสธสายโลหิตและด้านอื่น

ผลการวิจัยพบว่า นักวิชาการมีทัศนะต่างกัน ออกเป็นสองทัศนะคือ อนุมัติใช้ด้วยเงื่อนไข และ อนุมัติใช้โดยไม่มีเงื่อนไข

นักวิชาการอิสลามที่เห็นว่าอนุมัติ ใช้ด้วยเงื่อนไข เช่น อิบนู กัยอิม อัล ญะฮิยะฮ์ (Ibn Qaiyeem al -Jauziyah : 108) มุฮัมมัด อัลมุคตาฎ อัลสะละมียะฮ์ (Muhammad al- Mukhtar

¹¹ Ali Mansoor Otheman Habeeb. เป็นอาจารย์คณะชะรีอะฮ์ มหาวิทยาลัยอิฮซานียะฮ์ ประเทศมาเลเซีย

al - Salami¹²) ฮัสซัน อะลี อัลดะฮาลีย์ (Hasan Ali al Shazili¹³) อุมร์ บิน มุฮัมมัด (Umar Ibn Muhammad 2545¹⁴) วะฮ์บะฮ์ อัล ซุฮัยลีย์ (Wahbah al Zuhaili¹⁵) และนัศร ฟารีด วาซีล (Nasr fareed wazil¹⁶) และอุมร์ บิน มุฮัมมัด อัลดะบะอีล (Umar bin Muhammad al Sabeel¹⁷)

นักวิชาการอิสลามที่เห็นว่าอนุมติใช้โดยไม่มีเงื่อนไข เช่น สะอัด อัล อินซีย์ มุฮัมมัด สุลัยมาน อัล อัชฆัร (Muhammad Sulaiman al Ashqar¹⁸) มุฮัมมัด บาคิตมะฮ์ (Muhammad Bakhitmah)¹⁹ อาลี จุมอะฮ์ (Ali Jum - at²⁰) และ ยูซุฟ อัล กอรฎอวีย์ (Usof al - Qardhawi²¹) (Muhammad al - Huseini,2007: 11- 30)

อับบาส ฟาดิล สาอีดและมุฮัมมัด อับบาส ฮัมมุดีย์ (Abbas Fadil Sa-id; Muhammad Abbas Hammudi, 2009) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง استخدام البصمة الوراثية في اثبات الجنائي (การใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในคดีอาญา) การใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวไม่มีความสัมพันธ์กันถ้าบุคคลนั้นไม่ได้รับการถ่ายทอดสารพันธุกรรมจากพ่อแม่โดยตรง ใช้ในการจำแนกตัวบุคคลในกรณีที่เกิดการพิพาทในความชอบธรรม ทำได้โดยการนำส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายมาทำการพิสูจน์ทางเคมี เพื่อศึกษาเปรียบเทียบ

ผลการวิจัยพบว่า การนำผลการตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรม ดีเอ็นเอที่ได้มาจากสถานที่เกิดเหตุ มาเปรียบเทียบกับ ดีเอ็นเอของผู้ก่อคดีอาญานั้นถือได้ว่าเป็นหลักฐานที่สามารถ สามารถผูกมัดเจ้าของ ดีเอ็นเออย่างแน่นหนาได้ ตามหลักฐานที่พบเจอ ณ สถานที่เกิดเหตุ แต่ยังคงมีความคลุมเครือว่าเจ้าของสารพันธุกรรมนั้นเป็นผู้ก่อเหตุจริงหรือไม่ เพราะบางครั้งอาจพบเจอสารพันธุกรรมที่มีมากกว่าหนึ่ง หรือบังเอิญเป็นของผู้ถูกกล่าวหาที่ตกหลง ณ สถานที่เกิดเหตุ สิ่งเหล่านี้สามารถใช้เป็นหลักฐานประกอบการพิจารณาคดีได้ และมีการนำไปใช้ในกระบวนการยุติธรรมในหลาย ๆ ประเทศ

¹² - Muhammad al Mukhtar al Salami เป็น มุฟตีของประเทศตูนีเซีย ประธานสภาสูงสุดขององค์การบริหารกิจการศาสนาอิสลาม และเป็นกรรมการสมาพันธ์ ฟิกฮ์ อัล อิสลามมีย์ นคร เจดดะฮ์ (Muhammad Mukhtar ,1993: 321)

¹³ - Hasan Ali al Shazili คณบดี คณะกฎหมายอิสลามและกอนูน มหาวิทยาลัย อัล อัซฮัร (Muhammad Mukhtar ,1993: 332)

¹⁴ - อิหม่ามและคอดีบ มัสยิด อัลหะรอหม และกรรมการบริหารการศึกษาคณะกฎหมายอิสลาม มหาวิทยาลัย อุม อัล กูรอ

¹⁵ - อาจารย์ภาควิชาฟิกฮ์ อัลอิสลามมีย์ คณะชะรอฮ์และกรรมการสมาพันธ์อัลฟิกฮีย์ ประเทศซีเรีย

¹⁶ - อดีตมุฟตีประเทศอียิปต์

¹⁷ - คณบดี วิทยาลัยชะรอฮ์ มหาวิทยาลัย อุม อัล กูรอและอิหม่ามเคาะตีบอัลมัสยิด อัลหะรอหม

¹⁸ - นักวิจัย สารานุกรม อัล ฟิกฮียะฮ์ ประเทศคูเวต (Muhammad Mukhtar ,1993: 322)

¹⁹ - อาจารย์และที่ปรึกษาด้านศัลยกรรมหัวใจ คณะแพทยโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยเจดะฮ์

²⁰ - มุฟตีประเทศอียิปต์

²¹ - ประธานสมาพันธ์อุลามาอ์อัลมุสลิมีน

ซีญาต อับดุลฮะมีด (Ziyad Abd Hameed, 2005) ทำวิจัยเรื่อง دور القرائن الحديثة في الاحكام الشرعية الاسلامية وتطبيقاتها في المحاكم الشرعية في قطاع غزة (การใช้เทคนิควิทยาศาสตร์ตามหลักกฎหมายอิสลามในเขตพื้นที่กาซา)

การชี้ชัดถึงความถูกต้องในกรณีต่าง ๆ ของคู่กรณีที่ต้องด้วยกฎหมายและบทบัญญัติแห่งกฎหมายอิสลามนั้นสามารถทำได้ด้วยการมี สักชิพยานบุคคล การยอมรับ และการสาบาน ในส่วนของสำนักชะนะฟียะฮ์ นั้นสามารถใช้กระบวนการ ที่กล่าวมาข้างต้น และเพิ่มด้วยการกล่าวปฏิเสธสาบาน ตัดสินไปตามความรู้เห็นและประสบการณ์ของศาลและพยานหลักฐานอื่นที่สามารถชี้ชัดได้ ซึ่งเป็นอำนาจของศาล ที่จะใช้สำนวนอื่นประกอบการวินิจฉัยได้ การใช้สำนวนในการพิจารณาคดีนั้นนักวิชาการมีมุมมองที่ต่างกันดังนี้

ก.อนุญาตให้ สำนวน القرائن ได้ เช่น อัลหะนาบิละฮ์ นักวิชาการบางท่านในสำนักชะนะฟียะฮ์ อัลมาลิกียะฮ์และผู้รู้บางท่านในสำนักชาฟีอียะฮ์

ข. ไม่อนุญาตให้ สำนวน القرائน ได้ ทศนะของอิบนิ นะญีมเจ้าของตำรา كملة المختار สังกัดสำนักชะนะฟียะฮ์

ผลการวิจัยพบว่า เมื่อความพิพาทในการให้น้ำหนักชี้ชัดความสัมพันธ์ทางวงศ์ตระกูลของกลุ่มความเป็นอำนาจของศาลในการตัดสินความระหว่างการใช้หลักฐานจากกออ์ฟกับผลการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกรณีที่เกิดการชี้ชัดทั้งสองนั้นขัดแย้งกันให้ทำการวินิจฉัยด้วยการให้น้ำหนักการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลมากกว่าการชี้ชัดของกออ์ฟเนื่องจากการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลมีความแม่นยำและให้ผลที่ละเอียดกว่าตามทัศนะของท่านอิหม่ามนะวะวีย์ที่ได้ให้ค่าน้ำหนักต่อการใช่ผลการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลที่เป็นองค์ประกอบภายในมากกว่าการเปรียบเทียบสรีระภายนอก

อับดุลรอซิด มุฮัมมัด (Abd Rasheed Muhammad, n.d.) ได้ทำวิจัยเรื่อง البصمة الوراثية واثبات النسب (การใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในการยืนยันวงศ์ตระกูล) ศึกษาแนวทางการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในการชี้ชัดความสัมพันธ์ของวงศ์ตระกูลในกรณีเกิดการสลับตัวทารกจากสถานพยาบาล ทารกถูกทิ้งตามสถานที่ต่าง ๆ การหายตัวของทารกหรือเด็กจากสถานการณสงครามภัยพิบัติ สพนิรนาม และการชี้ชัดบุคคลสาบสูญตลอดจนการพิพาทของชายสองคนที่ได้มีประเวณีโดยการสำคัญผิดถึงความป็นภริยาของตน

ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการใช้เอกลักษณ์บุคคลนี้สามารถชี้ชัดความสัมพันธ์วงศ์ตระกูลในกรณีดังกล่าวข้างต้น

บุสบาอู ฟุอาด (Bosba' Fua'd, 2012) ทำวิจัยเรื่อง البصمة الوراثية ومدى مشروعيتها في اثبات ونفي النسب (ความเป็นไปได้ในการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมต่อการยืนยันและปฏิเสธวงศ์ตระกูล) ได้กล่าวถึงวิธีการได้มาของดีเอ็นเอ เพื่อใช้ในการพิสูจน์ความเชื่อมโยงต่าง ๆ ของผู้

ก่อเหตุที่เป็นเหตุทางอาญา หรือเหตุทางแพ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับคดีครอบครัวและมรดก วิธีการตรวจดีเอ็นเอนี้ใช้กันอย่างกว้างขวางในแถบประเทศยุโรป อเมริกา และ อื่นๆ ใช้ทั้งดีเอ็นเอภายนอก ที่ประกอบด้วยลายนิ้วมือ ริมฝีปาก ดวงตา ผิวหนัง รอยเท้า เลียง และอื่น ๆ ดีเอ็นเอภายในร่างกายที่อยู่ในรูปของยีน กระทั่งในประเทศอิสลามที่มีการนำการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลนี้บรรจุเป็นบางมาตราไว้ในประมวลกฎหมายและมีการจัดตั้งห้อง (LAB) เป็นสถานที่ทำการตรวจพิสูจน์ เช่น ประเทศอียิปต์ จัดตั้งห้อง (LAB) ในปี ค.ศ. 1995 และบรรจุเข้าในประมวลกฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดก มาตรา (3) หมายเลข (1) ปี 2000 ประเทศอาหรับเอมิเรตส์ จัดตั้งห้อง (LAB) ปี ค.ศ. 1993 มีคดีที่เกี่ยวข้องมากกว่า 800 คดี และที่เกี่ยวข้องกับคดีครอบครัวและมรดก (ความเชื่อมโยงสายโลหิต) 96 คดี ประเทศจอร์แดนได้ใช้การพิสูจน์ดีเอ็นเอในการตัดสินคดี เช่น คดีหมายเลข 61 ปี 1976 คดีหมายเลข 75 ปี 1977 คดีหมายเลข 82 ปี 2001 ณ ปัจจุบันได้บรรจุเป็นประมวลกฎหมายที่อ้างอิงจากทัศนะของสำนักชะนะฟียะฮ์ จำนวน 187 มาตรา ประเทศแอลจีเรีย มีการประกาศใช้ในศาลสูงของประเทศตามคำสั่งศาลหมายเลข 222674 ลงวันที่ 15 มิถุนายน ค.ศ. 1999

ผลวิจัยพบว่า การใช้ผลการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม นักวิชาการอิสลามยังมีมุมมองออกเป็นสองทศนะระหว่างการรับและการปฏิเสธใช้ในการชี้ชัดแก้ไขความพิพาทในขณะที่ทั้งสองทศนะนั้นยอมรับว่าเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวบุคคลที่ไม่สามารถเหมือนกันได้หากปราศจากความสัมพันธ์ทางวงศ์ตระกูลกัน โดยที่นักวิชาการนั้นยังมีความเห็นว่าอนุญาตให้สารเอกลักษณ์บุคคลนี้ในกรณีที่มีความจำเป็นในการแก้ไขความพิพาทชี้ชัดความสัมพันธ์วงศ์ตระกูลนั้นได้

มูฮซิน อัสรอฟ (Mukhsin Asyraf,²² n.d.) ศึกษาเรื่อง Mengupas Permasalahan Istilhaq Dalam Hukum Islam เปรียบเทียบความเป็นไปได้ของการรับเด็กทารกมาอุปถัมภ์ด้วยการใช้วิธีการอิสติลาฮาก استعمال มาใช้กับเด็กที่เกิดนอกการสมรสที่ต้องด้วยศาสนบัญญัติ (ซินา) ในกรณีมีความพิพาทในตัวทารกจะด้วยวิธีการใดก็ตามที่ทั้งสองฝ่ายมีสามารถนำพยานหลักฐานชี้ชัดบ่งบอกถึงกรรมสิทธิ์ในตัวทารกนั้นได้ ศาลจะกำหนดแต่งตั้งให้กออฝทำการชี้ชัดโดยการเปรียบเทียบในส่วนที่เป็นสรีระวิทยาทางกายภาพได้ แต่ในสมัยปัจจุบันผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านนี้ไม่มีอยู่แล้ว จึงเห็นสมควรให้ใช้ระบบการตรวจดีเอ็นเอของแต่ละฝ่ายมายืนยันในกรรมสิทธิ์

ผลวิจัยพบว่า ส่งเสริมให้บรรดามุจตาหิดใช้เทคนิควิทยาศาสตร์การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลขึ้นชั้นระยะเวลาการตั้งครรรค์ ประเภทและระยะของประจำเดือน ชีวตั้งวงศ์ตระกูล และอื่น ๆ

²² ประธานศาลสูง แผนกศาลอิสลาม pekanbaru (Mengupas Permasalahan Istilhaq Dalam Hukum Islam มปป.)

เหล่านี้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญสำหรับนักวิชาการฟุคอฮาอู (Fuqaha') ใช้ในการพิจารณาตัดสินปัญหา
ร่วมสมัย

ข. ตำราวิชาการต่างประเทศ

นอกจากงานวิจัยแล้วยังมีการเรียบเรียงตำราทางวิชาการ รวมถึงเอกสารวิชาการอีกด้วย
เช่น

อุมร์ อัล อัสกออรและมุฮัมหมัด อูสมาน อัลสะบีล Umar al Ashqar ; Muhammad
Osman Shabir al – Sabeel, (2001) ได้เขียนตำราเรื่อง *دراسات فقهية في قضايا طبية معاصرة* (ศึกษาเจาะลึก
ประเด็นปัญหาทางการแพทย์ร่วมสมัย) การใช้เอกลักษณ์พิจารณาในการชี้ชัดความสัมพันธ์ทาง
สายเลือดด้วยวิธีการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) สามารถกระทำได้ แต่ไม่
อนุญาตยกเลิกบทบาทของอัลกียาพะฮ์ เพราะการกียาพะฮ์นั้นถือเป็นหลักฐานอัครฮียีในการชี้ชัด
สายเลือดในกรณีที่มีข้อพิพาทความสัมพันธ์ทางสายโลหิต ทั้งนี้สามารถที่จะนำทั้งสองวิธีมาใช้ควบคู่
กันได้ โดยขึ้นอยู่กับดุลพินิจของศาล ใช้ในกรณีพิจารณาคดีครอบครัวและมรดก เช่น พิพาทกรรมสิทธิ์
ในตัวทารกนิรนาม การสลับตัวทารกจากโรงพยาบาล สถานพยาบาล สงครามและ ภัยพิบัติต่าง ๆ ซึ่ง
ต้องประกอบด้วยเงื่อนไข ดังนี้ 1- เป็นมุสลิม 2- ยุติธรรม 3- เพศชาย 4 -เป็นไท (ไม่เป็นทาส)
5- บรรลุศาสนภาวะ 6 –ประสาทสุมบูนูร์ (ไม่พิการทางหู) 7-ประสาทตาสมบูนูร์ (ไม่พิการทางสายตา)
8 -ไม่เป็นใบ้ 9 – มีความรู้และประสบการณ์ด้านกียาพะฮ์ 10 – ต้องเป็นชาวเผ่ามุคัจญิ 11- ไม่เป็นผู้ที่
แสวงหาผลประโยชน์ หรือก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมและ 12 - ต้องมีพยานรู้เห็นอย่างน้อย 2 คน

ยูซุฟ อัลกอรรอวียี (Yosof al – Quradhawi, 2003) ได้พยายามอธิบายและให้ทัศนะใน
ตำราของท่าน *من هدي الإسلام فتاوى معاصرة* (ทางนำอิสลามในประเด็นปัญหาร่วมสมัย) ในประเด็น
หนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการใช้เอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรม *اكتشاف خريطة الجينات البشرية وموقف الإسلام*
(การค้นพบสารพันธุกรรมมนุษย์และมุมมองของศาสนาอิสลาม)

อัล ซุฮัยลียี (al – Zuhaili, 2006) ได้เขียนตำราเรื่อง *قضايا الفقه والفكر المعاصرة* (ประเด็น
ปัญหาและแนวคิดร่วมสมัย) การใช้ประโยชน์จากเอกลักษณ์บุคคลสารพันธุกรรมทางด้านการยืนยัน
และปฏิเสธเชื้อสายโลหิตของทารก ด้านการพิพาทในตัวทารกที่เกิดการสลับตัวตามสถานพยาบาลต่าง
ๆ การสลับตัวน้ำเชื้ออสุจิในระหว่างดำเนินการผสมเทียมเด็กหลอดแก้ว ด้านการตรวจหลักฐานละเมิด
ทางเพศ ช่มจีนใช้ในการยืนยันตัวบุคคลที่สูญหายไปกับสงคราม ภัยพิบัติธรรมชาติ ถูกลักพาตัว
นักโทษเชลยศึก และด้านคดีอาญาฆาตกรรม เช่นเดียวกันท่าน

อัล ซุฮัยลียี (Al - Zuhaili, 2007) ได้เขียนตำราเรื่อง *وسائل الإثبات في الشريعة الإسلامية في*
المعاملات المدنية والأحوال الشخصية (กระบวนการชี้ชัดในบทบัญญัติอิสลามเกี่ยวกับพฤติกรรมปฏิบัติใน
ประเด็นครอบครัว) ได้กล่าวถึงประเด็นการนำสืบพยานหลักฐานตามขั้นตอน ของนิติศาสตร์อิสลาม
ตามลำดับของความน่าเชื่อถือของหลักฐาน

สะอูดุดดีน อัลฮิลาลียฺ (Sa' duddin Al -Hilali,2010) ได้ทำการศึกษาเรื่อง البصمة المقارنة الوراثية وعلاقتها الشرعية دراسة فقهية مقارنة ได้กล่าวถึงในประเด็นต่าง เช่น การใช้ประโยชน์จากเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมทางการรักษาโรค ใช้ในการยืนยันความสัมพันธ์ทางโลหิต หรือทำประวัติบุคคล อิสลามกับการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในการยืนยันตัวบุคคล ผลการศึกษาพบว่า ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากเอกสารสองแหล่งคือแหล่งปฐมภูมิและทุติยภูมิในการวิเคราะห์เนื้อหา ประกอบกับการติดต่อกับผู้มีประสบการณ์ที่มีความเชี่ยวชาญโดยตรงแล้วได้ผลว่า การชี้ชัดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลทางสายโลหิตหรือปฏิเสรมีความสัมพันธ์ทางสายโลหิตของบุคคลมีความเที่ยงตรงมากที่ระดับ 99.99 % หรือ 100 %

มิฟตาฮุล ฮูดา (Miftahul Huda, 2011) ได้ทำการศึกษาเรื่อง Syari'ah Fiqih dan Sebuah Perspektif Tentang Tarjih (กระบวนการตีความตามกฎหมายอิสลาม) เพื่อการชี้ชัดความสัมพันธ์และความเป็นไปได้ในการนำกระบวนการตัดสินเทคโนโลยีสมัยใหม่ประกอบการพิจารณาข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในสังคมปัจจุบัน ของบรรดามุจาฮิด (Mujtahid) ให้มีความแม่นยำมากขึ้นในการอิญาฮาด (Ijtihad) ด้วยการใช้วิวัฒนาการทางเทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ เช่น ยืนยันระยะเวลาการตั้งครรภ์ ประเภทและระยะเวลาของประจำเดือน ชี้ชัดสายโลหิต (อันนะซับ) ทิศทางของกิบละฮ์ การกำหนดวันแรกของเดือนเราะมะฎอน (หิลาล) และอื่น ๆ เหล่านี้เป็นเรื่องที่มีความสำคัญสำหรับนักฟุกอฮาอ์ (Fuqaha') ใช้ในการพิจารณาตัดสินปัญหาพร้อมสมัย

ค.บทบัญญัติและฎีกา

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ 23) พ.ศ. 2550 ได้บัญญัติในมาตรา 128/123[72] “ในกรณีที่จำเป็นต้องใช้พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงใดที่เป็นประเด็นสำคัญแห่งคดี เมื่อศาลเห็นสมควรหรือเมื่อคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอ ศาลมีอำนาจสั่งให้ทำการตรวจพิสูจน์บุคคล วัตถุหรือเอกสารใดๆโดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ได้”ในกรณีที่พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์จะสามารถพิสูจน์ให้เห็นถึงข้อเท็จจริงที่ทำให้ศาลวินิจฉัยชี้ขาด คดีได้โดยไม่ต้องสืบพยานหลักฐานอื่นอีก เมื่อศาลเห็นสมควรหรือเมื่อคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอ ศาลอาจสั่งให้ทำการตรวจพิสูจน์ตามวรรคหนึ่งโดยไม่ต้องรอให้ถึงวันสืบพยานตามปกติก็ได้

มาตรา 237ตรี ให้นำความใน มาตรา 237ทวิ มาใช้บังคับโดยอนุโลมแก่กรณี การสืบพยานผู้เชี่ยวชาญ และพยานหลักฐานอื่น และแก่กรณีที่ได้มีการฟ้องคดีไว้แล้วแต่มีเหตุจำเป็นที่ต้องสืบพยานหลักฐานไว้ก่อน ถึงกำหนดเวลาสืบพยานตามปกติตาม มาตรา 173/2 วรรคสอง ด้วย ในกรณีที่พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์จะสามารถพิสูจน์ให้เห็นถึงข้อเท็จจริงอันสำคัญในคดีได้ หรือมีเหตุอันควรเชื่อว่า หากมีการเน้นซักถามจะนำพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์อันสำคัญมาสืบ ในภายหน้าพยานหลักฐานนั้น จะสูญเสียไปหรือเป็นการยากแก่การตรวจพิสูจน์ ผู้ต้องหาหรือพนักงานอัยการ

โดยตนเองหรือเมื่อได้รับคำร้องจากพนักงานสอบสวนหรือผู้เสียหาย จะยื่นคำร้องขอให้ศาลสั่งให้ทำการตรวจพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ตามความใน มาตรา 244/1 ไว้ก่อนฟ้องก็ได้ ทั้งนี้ให้นำบทบัญญัติใน มาตรา 237 มาใช้บังคับโดยอนุโลม²⁴ จะเห็นว่ากฎหมายอนุวัติใช้กระบวนการทางนิติวิทยาศาสตร์มาบังคับใช้ตัดสินคดีความเพื่อให้ได้ความถูกต้องเป็นธรรมที่สุด ดังปรากฏจากฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายเหล่านี้

ในกรณีที่การตรวจพิสูจน์ตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองจำเป็นต้องเก็บ ตัวอย่าง เลือด เนื้อเยื่อ ผิวน้ำหนัง เส้นผมหรือขน ปัสสาวะ อุจจาระ น้ำลายหรือสารคัดหลั่งอื่น สารพันธุกรรม หรือส่วนประกอบอื่นของร่างกาย หรือสิ่งที่อยู่ในร่างกายจากคู่ความหรือบุคคลใด ศาลอาจให้คู่ความหรือบุคคลใดรับการตรวจพิสูจน์จากแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญอื่นได้ แต่ต้องกระทำเพียงเท่าที่จำเป็น และสมควร ทั้งนี้ ถือเป็นสิทธิของคู่ความหรือบุคคลนั้นที่จะยินยอมหรือไม่ก็ได้ ในกรณีที่คู่ความฝ่ายใดไม่ยินยอมหรือไม่ให้ความร่วมมือต่อการตรวจพิสูจน์ตามวรรคหนึ่งหรือ วรรคสอง หรือไม่ให้ความยินยอมหรือกระทำการขัดขวางมิให้บุคคลที่เกี่ยวข้องให้ความยินยอมต่อการ ตรวจเก็บตัวอย่าง ส่วนประกอบของร่างกายตามวรรคสาม ก็ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่าข้อเท็จจริงเป็นไปตามที่คู่ความฝ่ายตรงข้ามกล่าวอ้างดังปรากฏในมาตรา 129 ในการที่ศาลจะมีคำสั่งให้แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวมาในมาตรา 99 โดยที่ศาลเห็นสมควรหรือโดยที่คู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอ เช่น คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2236 - 2237/2550 (สำนักวิชาการ, 2011) คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1993 / 2551 (ศาลจังหวัดร้อยเอ็ดแผนกคดีเยาวชน และครอบครัว) คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3511/2552) (ศาลจังหวัดราชบุรี - นายสุพจน์ อินทิวร) คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2236 - 2237/2550 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1993/2551 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3511/2552 คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5497/2552

ง. งานวิจัยในประเทศ

นัฐวดี รอดโถม (2553 : บทคัดย่อ) ทำวิจัยเรื่องการพิสูจน์หาเอกลักษณ์บุคคลหลังการจัดฟันด้วยภาพถ่ายทางรังสี ผลการวิจัยพบว่า การใช้ภาพถ่ายทางรังสีดูลักษณะการเรียงตัวของฟันอย่างเป็นระเบียบของฟันตัดและฟันเขี้ยวด้านหน้า และฟันกรามน้อยซี่ที่ 1 ทั้ง 4 ซี่ หรือซี่ใดซี่หนึ่งถูกถอนออกไปนั้นสามารถจำแนกเอกลักษณ์บุคคลหลังจากการจัดฟันได้ แต่ก็มีข้อจำกัดอยู่ว่า วิธีนี้ไม่สามารถระบุตัวบุคคลได้ ถ้าผู้จัดฟันไม่ถอนฟันกรามน้อยซี่ที่ 1 ดังนั้นการจัดฟันในรูปแบบนี้จึงสามารถนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทางในการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลด้านนิติวิทยาศาสตร์ได้ฟันก็เป็นส่วนหนึ่ง

²⁴ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (มาตรา 237ตรี เพิ่มเติมโดยพรบ.แก้ไขเพิ่มเติมป วิอ. (ฉบับที่ 28) พ.ศ. 2551)

ของเซลล์มนุษย์ที่มีส่วนลักษณะที่ต่าง ๆ กัน ตามสภาพ อายุ เพศ สามารถใช้ในการจำแนกความต่างเหล่านั้นได้ เช่นเดียวกับพิมพ์ลายนิ้วมือที่มีความต่างจำแนกได้

วรนาท พรหมณ์กระโทก, (2552) ทำวิจัยเรื่อง นิติพันธุวิทยาประสบความสำเร็จในการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล ผู้ประสบภัย สีนามิ ในจังหวัดภูเก็ต ประเทศไทย การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลโดยใช้ข้อมูลทางพันธุกรรมเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพสูง กระบวนการตรวจสอบรวดเร็วและเชื่อถือได้ ซึ่งเป็นบทสรุปจากการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลผู้ประสบภัยสินามิในประเทศไทย จากการอภิปรายในการประชุมครั้งที่ 17 ของคณะกรรมการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลของผู้ประสบภัยพิบัติองค์การตำรวจสากล ในเมืองลียง ประเทศฝรั่งเศสและอาจถูกนำมาใช้เป็นแนวทางใหม่สำหรับการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลของผู้ประสบภัย

เหตุผลที่ใช้ฟันและลักษณะในช่องปากในการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล

1. ฟันเป็นอวัยวะของร่างกายที่มีความคงทนและแข็งที่สุด ถูกทำลายได้ยาก
2. การเรียงตัวของฟันและรูปร่างของฟันในแต่ละคนไม่เหมือนกัน อันเป็นเอกลักษณ์ของแต่ละคน
3. ลักษณะของโพรงประสาทฟัน ความยาวของฟันและลักษณะของกระดูกที่รองรับรากฟัน การขึ้นของฟัน การสึกของฟันของแต่ละคนแตกต่างกัน เป็นไปตามลักษณะของอายุ การใช้งานและอาชีพ
4. การได้รับการรักษาฟันที่อยู่ในช่องปากของแต่ละคน เช่น การอุดฟัน การถอนฟัน การรักษารากฟัน การใส่ฟันปลอมในช่องปากในรูปแบบต่างๆ ของแต่ละบุคคลไม่เหมือนกัน
5. ลักษณะของกระดูกขากรรไกรและความสัมพันธ์ของกระดูกขากรรไกรบนและล่างของแต่ละคนเป็นลักษณะเฉพาะของบุคคล

ผลการวิจัยพบว่า การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลโดยใช้ข้อมูลทางพันธุกรรม เป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพสูง กระบวนการตรวจสอบสามารถทำได้รวดเร็วและมีความเชื่อถือสูง นอกจากนั้นแล้วคุณภาพของข้อมูลก่อนเสียชีวิตเป็นตัวแปรสำคัญ ใช้เป็นหลักฐานที่แสดงถึงตัวบุคคลได้อย่างแม่นยำตรงในการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลสำหรับผู้ประสบภัยชาวไทยและผู้ประสบภัยชาวต่างชาติ อัตราการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลทางพันธุกรรมของผู้ประสบภัยชาวต่างชาติประสบผลสำเร็จถึง 80 % ในทางกลับกันเมื่อนำมาใช้กับผู้ประสบภัยที่เป็นชาวไทยไม่ค่อยได้รับผลสำเร็จเนื่องจากระบบการจัดเก็บยังไม่ได้มาตรฐาน

เมลิสตา พันธุมศรีและคณะ (2552) ได้ศึกษาการประเมินอายุกระดูกของเด็กไทยที่โรงพยาบาลลำพูน โดยวิธี Greulich and Pyle โดยวิธีการวิจัยเชิงพรรณนาโดยทำการรวบรวมภาพเอกซเรย์มือและข้อมือข้างซ้ายของเด็กและวัยรุ่นไทยอายุระหว่าง 2 เดือน - 19 ปี จำนวน 137 คน ทำการอ่านฟิล์มและแปลผลโดยรังสีแพทย์จำนวน 2 คน เมื่ออ่านฟิล์มสามารถทราบแต่เพศของเด็กแต่

ไม่อาจทราบอายุที่แท้จริงของเด็ก โดยเทียบกับรูปภาพมาตรฐานของ Greulich and Pyle ผลการศึกษาจากภาพเอกซเรย์พบว่าผลไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในเพศชาย ($p = 0.67$) และแตกต่างกันในเพศหญิง ($p = 0.03$) เมื่อเปรียบเทียบอายุกระดูกจากการอ่านของรังสีแพทย์กับอายุจริงพบว่า ในภาพรวม อายุกระดูกไม่มีความแตกต่างกับอายุจริงอย่างมีนัยสำคัญ แต่เมื่อแยกตามเพศ และกลุ่มอายุ พบว่า ในเด็กชายอายุ 6-12 ปี มีผลไม่ต่างกัน คือ อายุกระดูกจากการอ่านน้อยกว่าอายุจริงอย่างมีนัยสำคัญ (รังสีแพทย์ คนที่ 1 อยู่ที่ $1 - 0.9$, 0.30 ปี $p < 0.01$ และรังสีแพทย์คนที่ 2 -0.85 , 0.27 ปี $p < 0.01$) และในเด็กชายอายุ 12-19 ปี อายุกระดูกจากการอ่าน มากกว่าอายุจริงอย่างมีนัยสำคัญ (รังสีแพทย์ คนที่ 1 อยู่ที่ $1 - 0.5$, 0.18 ปี $p < 0.01$ และรังสีแพทย์คนที่ 2 0.44 , 0.18 ปี $p < 0.02$) สำหรับในเพศหญิง อายุกระดูกจากการอ่านของรังสีแพทย์ คนที่ 1 มากกว่าอายุจริงอย่างมีนัยสำคัญในช่วงอายุ 1-3 ปี ($0.06, 0.21$ ปี $p = 0.04$) และ 12-19 ปี ($0.94, 0.32$ ปี $p = 0.01$) อายุกระดูกจากการอ่านน้อยกว่าอายุจริงอย่างมีนัยสำคัญ ในช่วงอายุ 3-6 ปี ($-0.78, 0.26$ ปี $p = 0.02$)

เบญจวรรณ สาเรือง, (ม.ป.ป.) ทำวิจัยเรื่อง การวิเคราะห์เปรียบเทียบลายนิ้วมือของบุคคลที่เป็นฝาแฝด การใช้หลักทางพันธุศาสตร์เข้ามาประยุกต์ในการพิสูจน์บุคคล เนื่องจาก “การเกิดเป็นสิ่งมีชีวิตหรือการเกิดเป็นคนเกิดจากการจับตัวกันของโครโมโซมของพ่อและแม่อย่างละครึ่ง เมื่อมีการผสมกันเป็นตัวอ่อนโครโมโซมจากไข่และอสุจิจะรวมตัวเป็นโครโมโซม 23 คู่ ซึ่งการเรียงตัวของเบสในแต่ละคนแตกต่างกันทำให้ DNA ในแต่ละคนไม่เหมือนกัน ถ้าจะพูดในเชิงคณิตศาสตร์ โอกาสที่คนสองคนจะมีการเรียงตัวของหน่วยพันธุกรรมเหมือนกันมีเพียงหนึ่งในหนึ่งล้านล้านคน (Million-Billion) ยกเว้นฝาแฝดไข่ใบเดียวกัน” ผลการวิจัยพบว่า จากการวิเคราะห์ลายพิมพ์นิ้วมือในนิ้วที่ใช้ในการจับคู่เพื่อเปรียบเทียบแบบแผนลาย พิมพ์นิ้วมือมีทั้งหมด 1,000 คู่ นิ้ว ที่มีนิ้วที่มีแบบแผนลายพิมพ์นิ้วมือที่ใช้นับจำนวนเส้นตรงกัน 753 คู่ นิ้ว คิดเป็นร้อยละ 75.30 และนิ้วที่มีแบบแผนลายพิมพ์นิ้วมือไม่ตรงกัน 247 คู่ นิ้ว คิดเป็นร้อยละ 24.70 ผลการวิจัยพบว่า เพศของฝาแฝดที่ต่างกัน จะมีผลต่างของจำนวนลายเส้นในนิ้วที่มีแบบแผนลายพิมพ์นิ้วมือ (pattern types) ตรงกัน แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พัชรา สินลอยมา (2540) ทำวิจัยเรื่อง น้ำยาเคมีที่เหมาะสมในการตรวจพิสูจน์หาข้อความเดิมที่ถูกปิดทับด้วยน้ำยาลบคำผิด ผลการวิจัยพบว่า การใช้ตัวทำละลายต่างชนิดกัน จะมีประสิทธิภาพในการละลายข้อความที่เขียนด้วยหมึกชนิดต่าง ๆ

นัฐธลักษณ์ ภักดีณรงค์ (2551) ทำวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบวิธีการสกัดสารพันธุกรรมในวัตถุพยานประเภทเทปกาวย่อยเพื่อใช้พิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล ที่ผู้ก่อความไม่สงบได้นำใช้เทปกาวย่อยเป็นส่วนหนึ่งในการประกอบระเบิดในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยการนำกลุ่มตัวอย่าง 10 คน นำมาสกัดสารพันธุกรรมด้วยวิธี DNA IQ tm System Chelex 100 และ Phenol : Chloroform Kit วัดปริมาณสารพันธุกรรมด้วยวิธี Real - Time PCR พบว่าวิธีการสกัดสารพันธุกรรมมีความสัมพันธ์

กับความสามารถในการนำปริมาณอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 แสดงให้เห็นว่าเทปขาวพันสายไฟ เป็นวัตถุพยานที่มีคุณค่าทางนิติวิทยาศาสตร์และสามารถทำการสกัดสารพันธุกรรมได้

พิชิตพล แม้นวงศ์ (2553) ทำวิจัยเรื่อง การกำหนดเพศโดยการวิเคราะห์จำแนกเพื่อ ประเมินค่าความน่าเชื่อถือในการวัดกระดูกฝ่ามือในประชากรไทย ในกรณีที่ศพมีสภาพที่ไม่สามารถ จำรูปลักษณะได้สามารถนำชิ้นเนื้อเยื่อส่วนนั้นมาทำการพิสูจน์หาเพศได้ โดยการทำให้ cell imprint แล้วย้อมสีด้วย Quinacrine HCL 0.5 % ตรวจสอบเพศ หรือย้อมด้วย PAP stain ตรวจสอบ Sex chromatin ที่ขอบนิวเคลียส มาทำการพิสูจน์และกรณีที่เนื้อเยื่ออื่นไม่สามารถนำมาใช้ได้ ใช้ส่วนที่เป็นกระดูกในการพิสูจน์หาเอกลักษณ์บุคคลจะเริ่มต้นจากการตรวจกระดูกที่ได้มา ตรวจเชื้อชาติจากลักษณะของ กะโหลก ตรวจสอบเพศจากกระดูกเชิงกราน ตรวจสอบความสูงจากกระดูกต้นแขนต้นขา ตรวจสอบอายุจากฟันจากการติดของหัวกระดูกจากรอยต่อของกระดูกกะโหลก กระดูกสะโพกเป็นกระดูกที่ใช้บอกเพศได้ ผลการวิจัยพบว่า ในกระดูกฝ่ามือของเพศชายนั้นมีขนาดค่อนข้างใหญ่กว่าเพศหญิง เนื่องจากความแตกต่างระหว่างฮอร์โมนในเพศชายและเพศหญิง โดย Testosterone เป็นฮอร์โมนที่สำคัญต่อการพัฒนาของเพศชายมีส่วนสำคัญในการทำให้กระดูกและกล้ามเนื้อเจริญเติบโต ทำให้เพศชายมีขนาดกระดูกที่ใหญ่กว่าเพศหญิง อย่างไรก็ตามในบางกรณีอาจมีปัจจัยอื่น ๆ ที่ส่งผลให้ขนาดของกระดูกฝ่ามือในเพศชายและเพศหญิงไม่แตกต่างกัน หรือในบางครั้งอาจพบว่ากระดูกฝ่ามือเพศหญิงมีขนาดที่ใหญ่กว่าเพศชาย เพราะมีการใช้มือในการทำงานอย่างสม่ำเสมอจึงมีความแตกต่างกัน

ศิริวรรณ จิงขจรเกียรติ , (2553) ทำวิจัยเรื่อง การกำหนดเพศโดยการวิเคราะห์ทาง คณิตศาสตร์เพื่อประเมินค่าความน่าเชื่อถือในการวัดกระดูกสะบ้า ในประชากรไทย ทุกส่วนของ ร่างกายมนุษย์ประกอบไปด้วยสารพันธุกรรม DNA ในปัจจุบันการระบุเพศจากโครงกระดูกมนุษย์มีหลายวิธี โดยส่วนใหญ่กระดูกที่นำมาระบุเพศมากที่สุดคือ กะโหลกศีรษะ (skull) และกระดูกเชิงกราน (pelvic bone) ในงานนิติวิทยาศาสตร์มีหลายปัจจัยที่มีผลต่อศพ เช่น การฆ่าหั่นศพ การเผาทำลาย หลักฐาน ทำให้สภาพของโครงกระดูกอาจไม่ครบสมบูรณ์การทดลองนี้ใช้กระดูกสะบ้าเพื่อระบุเพศของมนุษย์ เนื่องจากกระดูกดังกล่าวจัดเป็นกระดูก sesamoid ที่ใหญ่ที่สุดในร่างกายมนุษย์ในการวิจัยได้นำกระดูกสะบ้าจากศพที่สำนักงานนิติเวช โรงพยาบาลตำรวจ จำนวน 100 คู่เป็นเพศชาย 65 คู่ และเพศหญิง 35 คู่ อายุระหว่าง 25-60 ปี มาทำการวัดหาระยะทั้ง 8 จุด จากการศึกษาพบว่ากระดูกสะบ้าสามารถใช้ในการแยกเพศได้และมีความน่าเชื่อถือ ผลการวิจัยพบว่ากระดูกสะบ้าสามารถกำหนดแยกเพศได้ และมีความน่าเชื่อถือและความแม่นยำ

อุทิศ ศรีวิชัย (2553) ทำวิจัยเรื่องการคาดคะเนส่วนสูงจากความยาวกระดูกหน้าแข้ง และกระดูกปลายแขนด้านในของประชากรไทย ผลการวิจัยพบว่าในทั้งเพศชายและเพศหญิงความยาวของกระดูกข้างขวาและข้างซ้ายมีความแตกต่างกันซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Mohanty และ

Agnithori ที่ไม่พบความแตกต่างระหว่างกันซึ่งแตกต่างจากการศึกษานี้ที่พบว่าการใช้งานของแขนและขาทั้งสองมีผลต่อขนาดของทั้งสองอย่างเป็นที่ประจักษ์

อิทธิกร ปิ่นทอง (2553) ทำวิจัยเรื่องสารพันธุกรรม DNA สามารถระบุตัวบุคคลมาทำการพิสูจน์เช่น โลหิต คราบอสุจิ เส้นผม ได้ศึกษาคำพิพากษาของศาลด้วยการใช้นิติวิทยาศาสตร์เป็นเครื่องมือ ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์ตรวจพิสูจน์ เรื่องเพลิงไหม้กับคำพิพากษาศึกษา คำพิพากษาศึกษาที่ 1760/2538 คำพิพากษาศึกษาที่ 3485 / 2535 และคำพิพากษาศึกษาที่ 2829/2538 พบว่า คราบโลหิต เป็นวัตถุพยานที่ตรวจพบมากที่สุดและศาลให้การยอมรับในการตรวจพิสูจน์ เพราะมีเอกลักษณ์เฉพาะของแต่ละบุคคลแตกต่างกัน และพบว่าวัตถุพยานที่พบในสถานการณ์ที่เกิดเหตุต้องการเก็บอย่างถูกต้อง เพื่อการส่งตรวจได้ผลมีประสิทธิภาพที่ดีและถูกต้องที่สุด

ศิริินทร์ บุญยามานนท์ และวัชรพร สิทธิจรูญ (2011) ทำวิจัยเรื่องการพิสูจน์ความเป็นบิดามารดาและบุตรทางนิติเวชศาสตร์ ได้พูดถึงหลักการตรวจ DNA เพื่อพิสูจน์ความเป็นบิดามารดาและบุตรในปัจจุบัน ดังนี้

- 1.สามารถขอตรวจได้แม้ยังไม่มีการฟ้องร้องหรืออยู่ระหว่างการดำเนินคดีของพนักงานสอบสวน หรือชั้นศาล กรณีที่มีการฟ้องให้พิสูจน์เพียงว่าเป็นบุตรหรือไม่ สามารถทำได้ในชั้นศาลแต่ปกติในการดำเนินคดี ทั้งนายความ อัยการส่วนมากจะเป็นการฟ้องให้ศาลพิพากษาว่าเป็นบุตรที่บิดารับรองเป็นบุตรตามกฎหมาย
- 2.หากคู่กรณี ไม่ว่าจะ บิดา มารดา บุตรฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งไม่ยินยอมให้ตรวจ DNA ก็ไม่สามารถตรวจได้ บุตรต้องนำสืบพฤติการณ์ที่รู้กันทั่วไปตลอดมาว่าเป็นบุตร โดยพิจารณาข้อเท็จจริงที่แสดงความเกี่ยวข้องสัมพันธ์บิดากับบุตร (ป.พ.พ.มาตรา 1555)
3. การตรวจ มี 2 กรณี
 - การตรวจส่วนตัว เพื่อขอทราบว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ ซึ่งสามารถนำไปใช้ในทางกฎหมายหรือการรับรองบุตรได้ หากว่ามีกระบวนการเก็บส่งตรวจและการให้ความยินยอมที่ครบถ้วนและถูกต้อง
 - ตรวจเป็นทางการ ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่ ซึ่งมักจะเป็นกรณีที่เกิดการร้องขอในทางกฎหมาย
4. กรณีการตรวจ
 - พิสูจน์ความสัมพันธ์บิดาหรือมารดา และบุตร
 - พิสูจน์ความสัมพันธ์เครือญาติฝ่ายชายทางบิดาทางโครโมโซม Y
 - พิสูจน์ความสัมพันธ์เครือญาติฝ่ายมารดาพร้อมบรรพบุรุษหญิงคนเดียวกันไม่

ขาดสายทาง mitochondrial DNA

- พิสูจน์ความสัมพันธ์ทางโครโมโซม X เช่น ปู่หรือ ย่า กับหลานสาว หรือ บิดากับบุตรสาว

- พิสูจน์ความสัมพันธ์ที่ น้องหรือ เครือญาติใกล้ชิด (full sibs หรือ half sibs) ผลการวิจัยพบว่า ปัจจุบันเด็กที่เกิดนอกสมรสมีจำนวนมาก ส่วนใหญ่มักเกิดจากการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ป้องกัน ส่งผลให้เกิดปัญหากระทบต่อสังคมทั้งระบบ นอกจากนี้ปัญหาที่เกิดขึ้นยังไม่ได้รับการแก้ไขที่สาเหตุอย่างแท้จริง กระบวนการในสังคมที่เกิดขึ้นจึงเป็นเพียงกระแสวิพากษ์วิจารณ์และเป็นการแก้ไขที่ปลายเหตุเท่านั้น การตรวจเอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรมสามารถยืนยันหรือปฏิเสธความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาและบุตร แต่การตรวจนั้นต้องขึ้นอยู่กับความเต็มใจของทุกฝ่าย และผลการตรวจนั้นต้องใช้รับรองการเป็นบุตรโดยชอบด้วยกฎหมายอีกด้วย เพื่อเป็นการคุ้มครองเด็กและประโยชน์แห่งสิทธิของเด็กที่จะเกิดตามมาเด็กที่เกิดมาจากสามีภรรยาโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย จำเป็นต้องมีการจดทะเบียนรับรองบุตร โดยบิดา ซึ่งจะเกิดจากความเต็มใจหรือศาลพิพากษาก็ตาม

สุคนธ์ ปะจุกกาญจนาและคณะ (2557) ได้ทำการวิจัยผู้ป่วยทางนิติพันธุศาสตร์ : บุตรที่เกิดจากการสมสู่ร่วมสายโลหิต ด้วยการสกัดดีเอ็นเอจากเซลล์เยื่อบุกระพุ้งแก้มของผู้ที่เกี่ยวข้องคือ บิดา มารดา บุตรสาวและบุตรที่ได้ถือกำเนิดจากบุตรสาว มาสกัดดีเอ็นเอด้วยวิธี Chelex extraction method5 นำมาวัดปริมาณดีเอ็นเอด้วยวิธี spectro - photometry ที่ความยาวคลื่น 260/280 นาโนเมตร ผลการตรวจพิสูจน์ การตรวจพิสูจน์ดีเอ็นเอ สามารถใช้ยืนยันบุตรที่เกิดจากการสมสู่ร่วมสายโลหิตได้ โดยสามารถตรวจรูปแบบดีเอ็นเอบนโครโมโซมร่างกาย และคำนวณค่าทางสถิติเพื่อพิสูจน์ความเป็นบิดามารดา -บุตร หรือคำนวณค่าทาง สถิติเพื่อพิสูจน์บุตรว่า เกิดจากการ สมสู่ร่วมสายโลหิตหรือไม่ นอกจากนี้ยังสามารถตรวจดีเอ็นเอบนโครโมโซมวายหรือดีเอ็นเอบนโครโมโซมเอ็กซ์เพื่อใช้ยืนยันเพิ่มเติม ทำให้ผลการตรวจพิสูจน์การสมสู่ร่วมสายโลหิตมีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น

ปิยฉัตร พรหมเพชร (2553) ทำวิจัยเรื่องการประมาณระยะเวลาการเสียชีวิตของศพจากการเปลี่ยนแปลงสัณฐานวิทยาของเซลล์เม็ดเลือดขาว จากการวิจัยนี้พบว่าลักษณะสัณฐานวิทยาของเซลล์เม็ดเลือดขาวมีการเกิด Pyknosis คือที่โครมาตินในนิวเคลียสติดสีเข้มแตกเป็นชิ้นเล็ก ๆ ภายในนิวเคลียส หรืออีกอย่างหนึ่งคือ บริเวณไซโตพลาสซึมเกิดช่องว่าง เป็นผลจากการติดเชื้อมากเกินไปทำให้เกิด vacuole ได้อย่างชัดเจน การเกิด Nucleus fragmentated เกิดการแบ่งตัวของนิวเคลียสมากกว่า 2-3 ชิ้นไป การเกิด Disintegrated เป็นผลจากการแตกตัวของเม็ดเลือด จนทำให้ไม่สามารถที่จะจำแนกเซลล์เม็ดเลือดออกเป็นแต่ละชนิดได้ และพบเม็ดเลือดขาวชนิดนิวโทรฟิลและ โมโนไซต์ มีลักษณะทางสัณฐานวิทยาที่เปลี่ยนแปลงไปโดยพบว่าเกิดขึ้นภายหลังจากการเสียชีวิตไปแล้วประมาณ 6 ชั่วโมง เม็ดเลือดขาวชนิด ลิมโฟไซต์ มีลักษณะทางสัณฐานวิทยาที่เปลี่ยนแปลงไป โดยพบว่าเกิดขึ้นภายหลังจากการเสียชีวิตไปแล้วประมาณ 12 ชั่วโมง สำหรับเม็ดเลือดขาวชนิดอื่น ๆ เช่น เบโซฟิลและอีโอสิโนฟิล

ตรวจพบน้อยมาก และนอกจากนี้ยังพบแบคทีเรียแกรมบวกในบางรายของผู้เสียชีวิต ผลการวิจัยพบว่า เวลาที่มีความสัมพันธ์กับการเปลี่ยนแปลงสัณฐานวิทยาของเซลล์เม็ดเลือดในแต่ละชนิดโดยเซลล์เม็ดเลือดขาวชนิด Neutrophil มีการเกิด Pyknosis และ Cytoplasmic & Nuclear Vacuolation ภายใน 6 ชั่วโมงเซลล์เม็ดเลือดขาวชนิด Neutrophil และ Lymphocyte มีการเกิด Pyknosis ภายใน 6 ชั่วโมง ภายหลังการเสียชีวิต และเกิด Cytoplasmic & Nuclear Vacuolation ภายใน 12 ชั่วโมงภายหลังการเสียชีวิต ซึ่งพบว่ามีแบคทีเรียแกรมบวกติสีม่วง อาจเป็นผลมาจากการติดเชื้อในกระแสเลือดก่อนการเสียชีวิต นอกจากนี้ลักษณะรูปร่างของเม็ดเลือดขาวและทางเคมียังนำมาประเมินหาระยะเวลาการเสียชีวิตได้เช่นกัน การสกัดสารพันธุกรรมดีเอ็นเอยังสามารถนำมาสืบหาความเป็นเอกลักษณ์บุคคลได้ด้วย

กาญจนา สุขาบุรณ์ (2551) ทำวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบรอยฝ่าเท้าเพื่อการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล ใช้วิธีการเปรียบเทียบรูปแบบของฝ่าเท้าที่เป็นเอกลักษณ์บุคคลที่มีอยู่ภายนอกในการชี้ชัดความเป็นเจ้าของ ด้วยการเปรียบเทียบในรูปของขนาดความกว้าง ความยาวและมุมต่าง ๆ แบ่งออกเป็น 10 ประเภท

1. การวัดความยาวของรอยพิมพ์ฝ่าเท้า (foot length)
2. การวัดความกว้างของฝ่าเท้า (ball width)
3. การวัดความกว้างของส้นเท้า (heel width)
4. การวัดความสูงของส้นเท้า (heel length)
5. การวัดความลึกของโค้งด้านในเท้า (arch width)
6. การวัดความยาวจากปลายส้นเท้าไปยังปลายนิ้วเท้าที่ 1,2,3,4, และ 5
7. การวัดมุมระหว่างเส้นที่ลากจากปลายส้นเท้าไปยังปลายนิ้วที่ 1,2,3,4, และ 5
8. การวัดความยาวจากปลายนิ้วที่ 1 ไปยัง 2,3,4, และ 5
9. การวัดมุมระหว่างเส้นที่ลากจากปลายนิ้วเท้าที่ 1 ไปยังปลายนิ้วเท้าที่ 2,3,4, และ 5
10. การเปรียบเทียบความแตกต่างของแบบวิธีการวัดตามชุดการวัดความยาวจากส้นเท้าไปยังปลายนิ้วเท้าที่ 1 ถึง 5 ชุดการวัดความยาวจากปลายนิ้วเท้าที่ 1 ไปยังปลายนิ้วเท้าที่ 2,3,4, และ 5 ชุดการวัดมุมระหว่างเส้น T1 T2 T3 T4 และ T5 และชุดการวัดมุมระหว่างเส้น L1 L2 L3 L4 และ L5

ข. ตำราเอกสารวิชาการในประเทศ

สุรินทร์ ปิยะโชคณากุล (2545) ได้กล่าวถึงหน้าที่และโครงสร้างของสารพันธุกรรม มีการถ่ายทอดทางพันธุกรรมจากเซลล์ในช่วงหนึ่งไปยังอีกช่วงหนึ่ง เกิดจากกระบวนการจำลองของดีเอ็นเอ (DNA replication) โดยดีเอ็นเอโมเลกุลเพิ่มจำนวนตัวเองเป็นสองเพื่อแบ่งไปยังเซลล์ลูกที่เกิดใหม่ กระบวนการนี้จะดำเนินไปด้วยความแม่นยำ หากเกิดความผิดพลาดขึ้นก็จะมีการแก้ไขโดยกลไกการตรวจสอบภายในเซลล์ก่อนที่จะมีการส่งถ่ายไปยังลูก นอกจากนี้ข้อมูลทางพันธุกรรมต้องมีการ

แสดงออกเพื่อให้เกิดเป็นพีโนไทป์ โดยอาศัยกระบวนการถอดรหัสจากดีเอ็นเอเป็นอาร์เอ็นเอ (transcription) แล้วจึงแปลรหัสจากอาร์เอ็นเอเป็นโปรตีน (translation)

อนЕК ยมจินดา, (เอกสารประกอบการสัมมนา) ได้ทำการศึกษาสาเหตุการตาย เพื่อตรวจหาความจริงว่าผู้ตายเป็นใคร ตายอย่างไร ตายมานานเท่าใด สาเหตุและพฤติกรรมการตายเป็นอย่างไร โดยใช้วิธีทางการแพทย์และความรู้ในศาสตร์อื่น ๆ มาประกอบการพิสูจน์ในการประมวลเหตุการณ์ตายและพฤติการณ์ตายดังนี้

1. พิจารณาการอ่อนตัว แข็งตัว และการเน่าของศพ

พบว่าร่างกายของมนุษย์เมื่อตายแล้วจะไม่สามารถต่อสู้กับแรงโน้มถ่วงของโลกได้ ทำให้ร่างกายทรุดตัวลงกับพื้นโลก หลังจากนั้น 6 ชั่วโมง ร่างกายจะเกิดการแข็งตัว และจะแข็งตัวสูงสุด 12 ชั่วโมง แล้วจะเริ่มกลับมาอ่อนตัวใหม่ เมื่อผ่านไป 24 ชั่วโมง ศพจะเริ่มเน่า ผู้ตายที่ตายก่อน 6 ชั่วโมงศพจะเริ่มแข็งตัว สามารถเปลี่ยนท่าทางได้ แต่หลังจาก 6 ชั่วโมง ศพจะเริ่มแข็งตัวในท่าทางนั้น ๆ และหลังจากเสียชีวิตแล้ว 12 ชั่วโมง ศพจะแข็งตัวมาก จนไม่สามารถเปลี่ยนแปลงท่าทางของศพได้แล้ว ต้องทำการหักแขนหรือขา เพื่อเปลี่ยนท่าทางของศพนั้น ๆ

2. เลือดคดลงสู่เบื้องต่ำ

เมื่อตายแล้วร่างกายจะไม่สามารถสูบฉีดโลหิตได้ และเมื่อประกอบกับร่างกายอ่อนตัวอยู่ในท่าทางขณะเสียชีวิต หากเสียชีวิตในท่านอนคว่ำ เลือดจะมากองที่บริเวณหน้า หน้าอก ท้อง ต้นขา หน้าแข้ง โดยมีหลักการวินิจฉัยเหมือนเดิม คือ หลังจากตาย 6 ชั่วโมง ร่างกายจะเริ่มเกิดการแข็งตัวเต็มที่ 12 ชั่วโมง และเริ่มกระบวนการเน่า 24 ชั่วโมง โดยทุกอย่างเป็นการประมาณการทั้งหมด การใช้นิ้วกดดู ถ้ากดแล้วไม่จาง และมีสีแดงตลอด แสดงว่าตายมาแล้วมากกว่า 12 ชั่วโมง ถ้ากดแล้วจาง แสดงว่าเสียชีวิตมาแล้วประมาณ 6 ชั่วโมง

3. การตรวจสอบอุณหภูมิของศพ

อุณหภูมิร่างกายของคนปกติคือ 37 องศาเซลเซียส เมื่อเสียชีวิต ร่างกายจะไม่สามารถต้านทานอุณหภูมิจากภายนอกได้ โดยจะเปลี่ยนไปตามสิ่งแวดล้อมหากเสียชีวิตในห้องปรับอากาศที่อุณหภูมิ 28 องศาเซลเซียส อุณหภูมิร่างกาย ก็จะเปลี่ยนเป็น 28 องศาเซลเซียส เช่นเดียวกัน ดังนั้นจึงต้องศึกษาบริบทของแต่ละพื้นที่โดยการวัดอุณหภูมิของศพในขณะการตายมาเปรียบเทียบกับที่อาจมีการคาดเคลื่อนออกไปตามบริบทของพื้นที่นั้น ๆ

ไพจิตร สวัสดิการ (2547) ศึกษาเรื่องการพิสูจน์ลายพิมพ์ ดีเอ็นเอในศาลในคดีอาญา (เป็นเอกสารประกอบการอบรม หลักสูตร “ผู้บริหารกระบวนการยุติธรรมระดับสูง” (บ.ย.ส.) รุ่นที่ 7 วิทยาลัยการยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม) ได้ศึกษาประเด็นความรู้เบื้องต้นทางพันธุกรรม วิธีและขั้นตอนการพิสูจน์ ดีเอ็นเอ ประโยชน์ของการตรวจลายพิมพ์ ดีเอ็นเอ ข้อกฎหมายการใช้ดีเอ็นเอในประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศฝรั่งเศส ประเทศเยอรมัน ประเทศเนเธอร์แลนด์ และประเทศอังกฤษ

นอกจากนี้แล้วยังได้ศึกษามาตรฐานและกระบวนการทางกฎหมายในเรื่องการพิสูจน์ลายพิมพ์ ดีเอ็นเอ ในประเทศไทย ตลอดจนได้กล่าวตัวอย่างคดีที่ศาลไทยใช้พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เพื่อนำประกอบในการพิจารณาคดี ในส่วนข้อมูลภาคสนามได้เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการใช้พยานหลักฐานดีเอ็นเอ ในความเชื่อมั่นต่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจพิสูจน์ และการชั่งน้ำหนักผลการตรวจพิสูจน์ลายพิมพ์ ดีเอ็นเอ ผลการศึกษาพบว่า ผู้พิพากษามีความรู้ในเรื่องลายพิมพ์ ดีเอ็นเอ และการตรวจพิสูจน์ ดีเอ็นเอ อยู่ในเกณฑ์ที่ปานกลางค่อนข้างไปในทางที่น้อย และมีความเชื่อมั่นอยู่ในเกณฑ์มาก

แสวง บุญเฉลิมวิภาส,²⁵(เอกสารประกอบการสัมมนา เรื่อง“กฎหมายใหม่ทางนิติเวชศาสตร์ นิติวิทยาศาสตร์และการแพทย์เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรม” วันจันทร์ 17 กันยายน 2555 ณ โรงแรมเจ้าพระยาปาร์ก) ได้กล่าวถึงประโยชน์บทบาทของแพทย์ในศาสตร์นี้ว่า “โดยหลักสากล เมื่อมีอาชญากรรมเกิดขึ้น บทบาทของแพทย์จะเป็นผู้ตรวจร่างกายและศพเพื่อค้นหาสาเหตุการตาย (Cause of death) พฤติการณ์การตาย (Manner of death) ส่วนพยานหลักฐานในที่ที่เกิดเหตุเป็นบทบาทของตำรวจกองพิสูจน์หลักฐาน หากแพทย์จะต้องเข้าไปในที่เกิดเหตุเพื่อตรวจศพเพิ่มเติม แพทย์จะต้องแจ้งให้ตำรวจหน่วยพิสูจน์หลักฐานทราบ เพื่อจะได้รู้ว่ามีคนเข้าไปในที่เกิดเหตุ จะได้ไม่เข้าใจผิดว่าเป็นรอยเท้าของใคร”

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยเรื่องการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดก ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกฎหมายอิสลามกับกฎหมายแพ่งของ ไทยมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1.3.1 เพื่อศึกษาการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)ในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลาม

1.3.2 เพื่อศึกษาการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)ในกฎหมายครอบครัวและมรดกในกฎหมายแพ่งของไทย

1.3.3 เพื่อเปรียบเทียบระหว่างกฎหมายอิสลาม กฎหมายแพ่งของไทยเกี่ยวกับการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)

1.3.4 เพื่อนำเสนอรูปแบบการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายประเทศไทย

²⁵ ที่ปรึกษาศูนย์กฎหมายสุขภาพและจริยธรรม คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ประธานกรรมการจริยธรรมของบัณฑิตยสถาน กรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน คณะแพทยศาสตร์ศิริราช(เอกสารประกอบการสัมมนา วันจันทร์ 17 กันยายน 2555 เรื่อง “กฎหมายใหม่ทางนิติเวชศาสตร์ นิติวิทยาศาสตร์และการแพทย์เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรม” สถาบันวิจัยและพัฒนาสค์สำนักงานยุติธรรม)

1.4 ความสำคัญและประโยชน์ของการวิจัย

1.4.1 ทราบถึงการใช้อีกลักษณะบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ)ในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลาม

1.4.2 ทราบถึงการใช้อีกลักษณะบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ)ในกฎหมายครอบครัวและมรดกในกฎหมายแพ่งของไทย

1.4.3 ทราบถึงความเหมือนและความแตกต่างระหว่างกฎหมายอิสลามกับกฎหมายแพ่งของไทยที่เกี่ยวกับการใช้อีกลักษณะบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)ในกรณีครอบครัวและมรดก

1.4.4 ได้รูปแบบการใช้อีกลักษณะบุคคลว่าด้วยเอกลักษณ์ (ดีเอ็นเอ) ในคดีครอบครัวและมรดกที่เหมาะสมกับประเทศไทยและเป็นเอกสารทางวิชาการเพื่อใช้อ้างอิงต่อไป

1.5 ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีวิทยาสานวิธีภาคสนามในการจัดเก็บข้อมูลและรวบรวมข้อมูลจากภาคสนามด้วยการสัมภาษณ์บุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง และรวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตด้านเนื้อหา และวิธีวิทยาที่มีความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาการใช้อีกลักษณะบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลาม

ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาความหมาย ความสำคัญของเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดก ทักษะของนักวิชาการอิสลามในการใช้ประกอบการยืนยันตัวบุคคลและบุคคลสาบสูญ

ขอบเขตด้านวิธีวิทยา ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องจากตัวบทอัลกุรอาน สุนนะฮ์ ตำราทางวิชาการ งานวิจัยและรายงานการวิจัย เอกสารทางราชการ วารสาร การสัมมนาวิชาการ เอกสารรายงาน เอกสารบันทึกเหตุ บรรยายสรุปและอื่น ๆ

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาการใช้อีกลักษณะบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดกในกฎหมายแพ่งของไทย

ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาวิธีการได้มา และการใช้อีกลักษณะบุคคล (ดีเอ็นเอ) ความการยอมรับผลของการพิสูจน์ในทางศาล การนำไปใช้เป็นพยานหลักฐานในทางศาล คดีความที่ได้การวินิจฉัยชี้ขาดถึงที่สุด

ขอบเขตด้านวิธีวิทยา ศึกษาเอกสารตำราทางวิชาการ ศึกษาเอกสารงานวิจัยและรายงานการวิจัย เอกสารทางราชการ วารสาร การสัมมนาวิชาการ เอกสารรายงาน เอกสารบันทึกเหตุ สรุปรายงานการประชุมทางวิชาการ สรุปผลการวินิจฉัยคดีความของตุลาการศาล บรรยายสรุปและอื่น ๆ

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อเปรียบเทียบระหว่างกฎหมายอิสลาม กฎหมายแพ่งของไทย เกี่ยวกับการใช้เอกสิทธิ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)

ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษากฎหมายอิสลาม ทศนะของนักวิชาการอิสลามในประเทศไทย การนำผลการยืนยันไปใช้ในกระบวนการยุติธรรมของประเทศซาอุดีอาระเบีย ประเทศอียิปต์ ประเทศมาเลเซีย และประเทศไทยในการใช้พิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลในกรณีครอบครัวและมรดกกฎหมายไทย

ขอบเขตด้านวิธีวิทยา ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องจากตำราวิชากฎหมายอิสลาม เอกสารตำราทางวิชาการ ศึกษาเอกสารงานวิจัยและรายงานการวิจัย เอกสารทางราชการ วารสาร การสัมมนาวิชาการ สัมภาษณ์ สรุปผลการวินิจฉัยคดีความของตุลาการศาล บรรยายสรุป และอื่น ๆ

วัตถุประสงค์ที่ 4 เพื่อนำเสนอรูปแบบการใช้เอกสิทธิ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายประเทศไทย

1.6 ข้อตกลงเบื้องต้น

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดข้อตกลงเบื้องต้นไว้ดังนี้

1. ทำการศึกษาทัศนะของมัซฮับต่างๆ เช่น ฮัล หะนะฟียะฮ์ อัลมาลิกียะฮ์ อัช ชาฟีอียะฮ์ อัลหะนาบิลียะฮ์ และมัซฮับอื่นๆ ที่เป็นที่ยอมรับของวงการวิชาการอิสลามและผู้วิจัยจะทับศัพท์ภาษาอาหรับในกรณีที่ศัพท์นั้นเป็นศัพท์เฉพาะทางด้านกฎหมายอิสลามโดยการอธิบายความหมายเหล่านั้นตามควรแก่กรณี เช่น (อัลกียาพะฮ์) القِيَاْفَة (อันนะ สับ) النَّسَب (เกาะวาอิด อัลฟักฮียะฮ์) فَوَاعِدُ الْفَقْهِيَّةِ เป็นต้น

2. ในการอ้างอิงอัลกุรอาน ผู้วิจัยจะระบุสำนวนอายะฮ์ ความหมาย ชื่อสุเราะฮ์ เลขที่อายะฮ์ ในส่วนของสะดีษจะระบุ สำนวน ความหมาย สถานะของสะดีษโดยการพิจารณาทัศนะและเหตุผลของนักวิเคราะห์จากตำราสะดีษ การอ้างอิงอัลกุรอานและสะดีษ ผู้วิจัยจะอธิบายใจความโดยรวมตามความเหมาะสมของเนื้อหา

3. การนำเสนอทัศนะของกฎหมายอิสลาม ผู้วิจัยนำเสนอทัศนะตามลำดับช่วงเวลาปี การเกิดของผู้ก่อตั้งสำนักทางกฎหมายเป็นหลัก โดยเริ่มด้วยสำนักกฎหมายหะนะฟียะ สำนักกฎหมายมาลิกียะฮ์ สำนักกฎหมายอัลชาฟีอียะ สำนักกฎหมายอะหฺมัด และทัศนะของนักวิชาการมุสลิมร่วมสมัยที่ไม่สังกัดสำนักกฎหมายที่ได้กล่าวมานั้นตามลำดับ

4. ในการให้นำหน้าเหตุผลและแหล่งที่มาของทัศนะต่าง ๆ นั้นผู้วิจัยยึดปฏิบัติตามแนวทางของนักวิชาการทางด้านอูศูลอัลฟิกฮ์เป็นหลัก เช่น การให้นำหน้าแหล่งที่มาของข้อกฎหมายอิสลามตาม ลำดับความ สำคัญและความน่าเชื่อถือหลัก ที่บรรดานัก วิชาการ มีมติเป็นเอกฉันท์มาก่อนได้แก่ อัลกุรอาน สุนนะฮ์ และอิจญ์มาอ์ และตามด้วยแหล่งที่มาของข้อกฎหมายที่นักวิชาการมีความเห็นต่างกัน ได้แก่ กิยาส อิสติฮฺซาน และอื่นๆ เป็นต้น โดยที่ผู้วิจัยให้คำอธิบายตามความเหมาะสมของเนื้อหาด้วยวิธีการตรึงสุ

5. ในการแปลความหมายอัลกุรอานเป็นภาษาไทย ผู้วิจัยจะยึดความหมายภาษาไทยที่แปลโดยสมาคมนักเรียนเก้ออาหรับ ฉบับศูนย์กษัตริย์พะฮัดเป็นหลัก ใส่ไว้ในเครื่องหมาย “...” ในกรณีที่ผู้วิจัยยกบางส่วนของอายะฮ์ที่เกี่ยวข้องโดยตรง และละไว้ในส่วนที่เห็นว่า ไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นนั้นๆ จะเขียนเครื่องหมาย ... สามจุดเพื่อให้ทราบว่าได้ละไว้ และจะใช้วิธีเช่นเดียวกันนี้กับอัลฮะดีษของท่านเราะฮูล ﷺ พร้อมกับได้บอกสถานะของฮะดีษ

6. ในการอ้างข้อกฎหมายต่างๆ จะกล่าวตามมาตราที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับเนื้อหาที่ทำการศึกษา ในกรณีมีการใช้คำวินิจฉัยหรือคำตัดสินของศาลนั้น จะกล่าวตามหมายเลขคำสั่งของศาล หรือคำพิพากษาฎีกาที่... เช่น คำพิพากษาฎีกาที่ 1112/2535 หรือคำสั่งศาลที่ 1113/2535 ประกอบการอ้างอิงเนื้อหา

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เกิดความเข้าใจเดียวกันในคำศัพท์ที่ใช้และเนื้อหาสาระ ของงานวิจัยนี้ผู้วิจัยจึงกำหนดศัพท์เฉพาะบางคำที่มีความแตกต่างจากความหมายปกติทั่วไป และนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ทางวิชาการกฎหมายอิสลามที่ผู้วิจัยนำมาใช้จากการแปลคำศัพท์มาจากภาษาอาหรับเป็นภาษาไทย โดยที่การใช้ความหมายในภาษาไทยนั้นให้ความหมายไม่สอดคล้องโดยสมบูรณ์กับความหมายของศัพท์กับทางวิชาการกฎหมายอิสลามมากนัก ซึ่งที่รู้จักกันโดยนักวิชาการอิสลามทั่วไปในนามของ อัลอิศฎิลาหฺ หรือ อัลอิศฎิลาหฺาด (الإصطلاح) หรือ (اصطلاحات) เช่นเดียวกันคำศัพท์บางคำที่มีรากศัพท์มาจากภาษาอังกฤษที่เป็นศัพท์เฉพาะที่หากแปลเป็นภาษาไทยอาจก่อให้เกิดความเข้าใจที่ออกห่างจากความเข้าใจ เดิม ที่รู้จักกันในหมู่สังคม และกลุ่มนักวิชาการ ผู้วิจัยจึงใช้การทับศัพท์นั้นๆ ในการวิจัย ดังต่อไปนี้

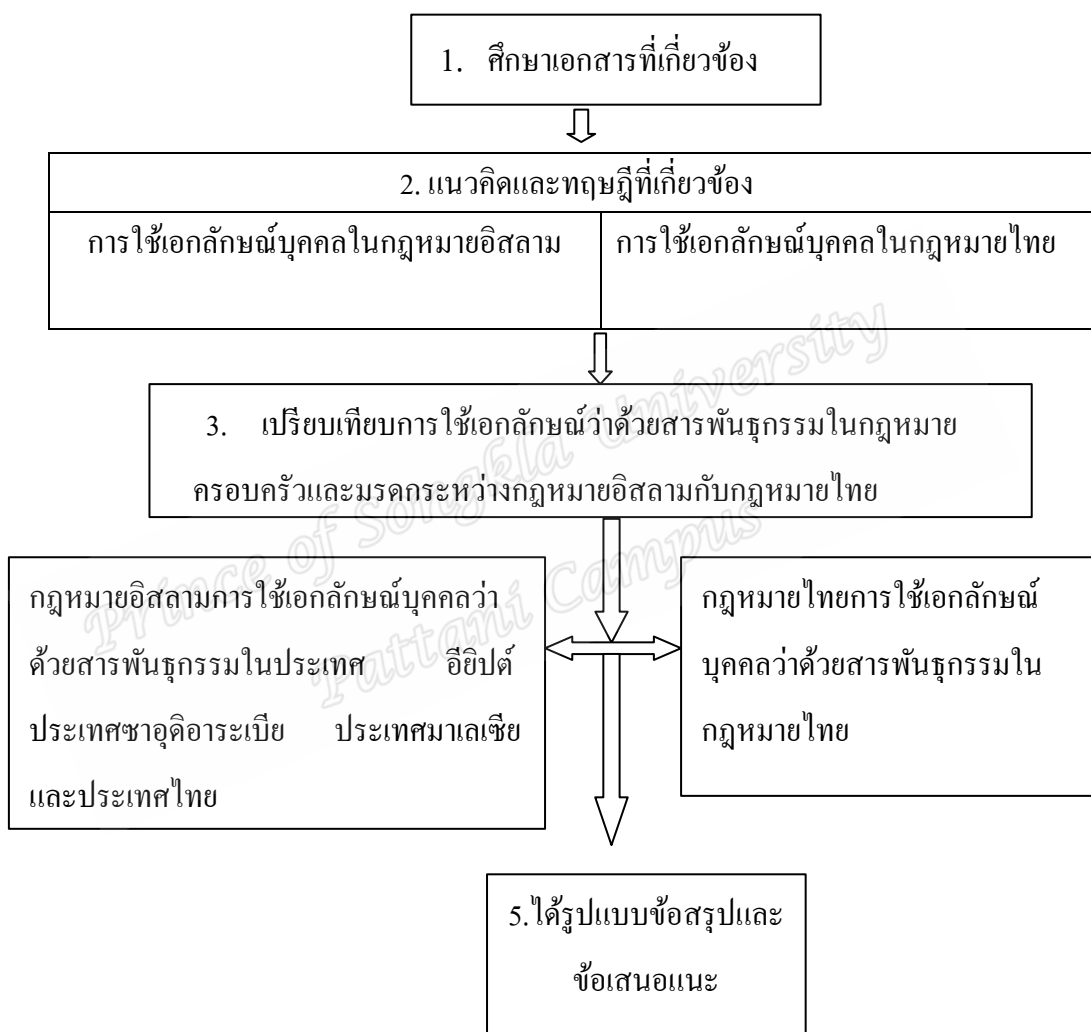
1. กฎหมายอิสลาม หมายถึง องค์ความรู้ทางด้านสาขาวิชาฟิกฮ์ หรือชะรีอะฮ์ในความหมายเฉพาะ

2. บทบัญญัติอิสลาม หมายถึงชะรีอะฮ์หรือประมวลกฎหมายอิสลามในภาพรวมที่ประกอบไปด้วย ประมวลว่าด้วยนิติบัญญัติประมวลว่าด้วยจริยธรรม และประมวลว่าด้วยพาณิชย์ ในที่นี้จะหมายถึงบทบัญญัติที่ว่าด้วยครอบครัวและมรดกอิสลาม

3. เปรียบเทียบ หมายศึกษาความสัมพันธ์ที่สอดคล้องกัน และที่ต่างกันของการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ระหว่างกฎหมายอิสลามกับกฎหมายแพ่งไทย
4. รูปแบบ หมายถึงลักษณะความต้องการและความคาดหวังของผู้ให้ข้อมูลในการปรับใช้ผู้เชี่ยวชาญเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในประเทศไทย
5. แหล่งที่มาของกฎหมายอิสลาม หมายถึงหลักฐาน(อะลิล) ของบทบัญญัติกฎหมายอิสลาม มีหลายประเภท ทั้งที่เป็นประเภทหลักฐานหลัก และประเภทรอง รวมถึงกฎต่างๆ ที่บรรดานักวิชาการ ได้วางไว้ เช่น อัลกุรอาน อัลสุนนะฮ์ อัลอิจมาอฺ อัลกียาส อัลอิสติฮสาน มะศอลิหฺ อัลมุรสาลาฮฺ อัลอูฟุ เป็นต้นว่า เกาะวาอิด ฟิกฮียะฮฺ และมะกอศิดซัรอียะฮ์
6. ทศนะ หมายถึง คำวินิจฉัยปัญหาของนักกฎหมายอิสลาม ทั้งที่เป็นปัจเจกบุคคล หรือเป็นองค์กรวิชาการ เช่น เซกยูโซฟ อัลกุรออวียฺ มุฮัมมัดเราะมาฏอน อัลบุดฎียฺ สมาพันธ์ฟิกฮฺอิสลาม ประเทศซาอุดีอาระเบีย สมาพันธ์ฟิกฮฺอิสลาม ประเทศอียิปต์ สมาพันธ์ฟิกฮฺอิสลาม ประเทศชุนดานอย่างนี้ เป็นต้น
7. เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม หรือ البصمة الوراثية หมายถึง เครื่องหมายที่เป็นเชิงสัญลักษณ์เฉพาะตัวทั้งที่เป็นสัญลักษณ์ทางกายภาพ และไม่ใช้กายภาพ เป็นต้นว่า เลือด น้ำเหลือง น้ำลาย ในกรณี การรับรองบุตร การปฏิเสธบุตร การพิสูจน์ศพนิรนาม การก้นสิทธิ์ การออกใบมรณบัตร
8. เปรียบเทียบ หมายถึงการเปรียบเทียบระหว่างกฎหมายอิสลามกับกฎหมายแพ่งของไทย ที่ว่าด้วยครอบครัวและมรดก ในการนำใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมจากการตรวจพิสูจน์ของผู้เชี่ยวชาญ มายืนยันตัวบุคคล ความเป็นญาติ บุคคลสาบสูญ เป็นที่อนุมัติของกฎหมายอิสลามและกฎหมายไทย
9. กออิฟ หมายถึงผู้เชี่ยวชาญหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางที่มีองค์ความรู้ในศาสตร์แขนงต่าง ๆ เป็นการเฉพาะและที่เป็นยอมรับของสังคม
10. ผู้เชี่ยวชาญ หมายถึงบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีความรู้ ที่ผ่านการอบรม ศึกษาหรือประสบการณ์เฉพาะตัวด้านใดด้านหนึ่งที่วงการนักวิชาการสาขานั้น หรือสังคมได้ให้การยอมรับและหรือได้รับการแต่งตั้งโดยศาลให้เป็นผู้เชี่ยวชาญ
11. ประเทศอิสลาม หมายถึงประเทศอิสลามที่ผู้วิจัยทำการศึกษาเป็นการเจาะจงเฉพาะ เนื่องจากเป็นประเทศที่มีนักวิชาการอิสลามที่โด่งดังมีบทบาทมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของนักวิชาการทั่วไปและมีการบังคับใช้กฎหมายอิสลามในศาลยุติธรรม ซึ่งประกอบด้วย ประเทศอียิปต์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย และประเทศมาเลเซียที่เป็นประเทศอิสลามติดกับประเทศไทย

1.8 กรอบแนวคิดในการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัยครั้งนี้ได้มาจากการศึกษาวิเคราะห์บทบัญญัติอิสลามเกี่ยวกับเอกลักษณ์บุคคล การนำกระบวนการนิติวิทยาศาสตร์มาใช้ในกรณีครอบครัวและมรดก ศึกษาทัศนะในกรณีการใช้เอกลักษณ์บุคคลมาบังคับใช้ ในประเทศมุสลิม และประเทศไทย มาเป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยดังนี้

1.9 วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดก ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกฎหมายอิสลามกับกฎหมายไทย เป็นวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ศึกษาวิจัยเอกสารเกี่ยวกับหลักการการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลามตามกฎหมายอิสลามในประเทศไทย ศึกษาการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกรณีครอบครัวและมรดกในกฎหมายไทย และศึกษาเปรียบเทียบระหว่าง

กฎหมายอิสลามกับกฎหมายไทย ที่เกี่ยวกับการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกรณีครอบครัวและมรดก

วิธีการวิจัยนี้มีขั้นตอนที่ประกอบด้วย ผู้ให้ข้อมูล เครื่องมือในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย มีรายละเอียดตามลำดับดังนี้

1.9.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ในการวิจัยครั้งนี้ เน้นศึกษาเฉพาะผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและมีบทบาทโดยตรงต่อคดีพิพาทครอบครัวและมรดกอิสลาม อันได้แก่ คณะตุลาการหรือนักวิชาการอิสลาม ผู้ทรงคุณวุฒิในระดับต่างๆ ผู้พิพากษาและนักกฎหมายมุสลิม ผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยจึงประกอบไปด้วยกลุ่มต่างๆ ดังนี้

1. นักวิชาการด้านศาสนาอิสลาม ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาชะรีอะฮ์มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกขึ้นไปที่มีความเกี่ยวข้อง และมีประสบการณ์ในการวินิจฉัยประเด็นปัญหา ร่วมสมัย ในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย.

2. คณะตุลาการ ได้แก่ ผู้ที่ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่ง

3. จุฬาราชมนตรีและหรือผู้ทรงคุณวุฒิจุฬาราชมนตรี

4. ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย ได้แก่ ผู้พิพากษา ทนายความและนักกฎหมายมุสลิมที่มีความเชี่ยวชาญด้านกฎหมายอิสลามหรือกฎหมายแพ่งและพาณิชย์

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาชะรีอะฮ์ สาขาวิชาอิสลามศึกษาและสาขาวิชาอื่น ๆ ที่มีความเกี่ยวข้อง และมีประสบการณ์ในการวินิจฉัยประเด็นปัญหา ร่วมสมัยในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เจาะจงเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีผลงานทางวิชาการเป็นที่ประจักษ์ จำนวน 8 คน

2. คณะตุลาการผู้ที่ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งคณะตุลาการจำนวน 4 คน

3. จุฬาราชมนตรีและหรือผู้ทรงคุณวุฒิจุฬาราชมนตรี จำนวน 2 คน

4. ผู้พิพากษาและทนายความ จำนวน 6 คน

รวมกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น จำนวน 20 คน

1.9.2 เครื่องมือในการวิจัย

การวิจัยนี้ผู้วิจัยได้จัดทำเครื่องมือในการเก็บข้อมูลวิจัย ด้วยการสัมภาษณ์เจาะลึก (In - depth interviewing) เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างใช้ในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเกี่ยวกับการใช้เอกลักษณ์บุคคลซึ่งขัดสัมพันธ์ภาพโลหิตคดีครอบครัวและมรดกอิสลาม

ลักษณะแบบสัมภาษณ์

เป็นแบบสัมภาษณ์มีโครงสร้างของคำถามเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและผู้สัมภาษณ์มีความอิสระในการซักถามผู้ให้สัมภาษณ์ ในคำถามเจาะลึกนอกเหนือไปจากข้อคำถามที่ได้กำหนดไว้แล้ว ผู้ให้สัมภาษณ์มีความอิสระในการตอบข้อซักถาม แบบสัมภาษณ์มีทั้งคำถามปลายปิดและปลายเปิด (ผ่องศรี วาณิชสุภวงษ์, 2546 : 120) โครงสร้างของแบบสัมภาษณ์มี 5 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของแบบสัมภาษณ์ ได้แก่โครงการวิจัย วัน เดือน ปี ที่สัมภาษณ์ สถานที่สัมภาษณ์

ตอนที่ 2 คุณลักษณะทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ได้แก่ หน่วยงานที่สังกัด อาชีพ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ด้านวิชาการ

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในการยืนยันตัวตนคน ในกฎหมายอิสลามและบริบทประเทศไทย

ตอนที่ 4 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในการยืนยันความเป็นญาติ ในกฎหมายอิสลามและบริบทประเทศไทย

ตอนที่ 5 แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความเหมาะสมและความเป็นไปได้ในการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในการยืนยันบุคคลสาบสูญ ในกฎหมายอิสลามและบริบทประเทศไทย

การสร้างและหาค่าประสิทธิภาพของเครื่องมือ

ในการศึกษาความเห็น โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการนำเอกลักษณ์บุคคลมาใช้ในการคลี่คลายประเด็นปัญหาข้อพิพาทสัมพันธ์โลหิตคดีครอบครัวและมรดกอิสลาม ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาค่าประสิทธิภาพของเครื่องมือแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ตามลำดับต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการออกแบบสัมภาษณ์โดยการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากตำราว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลาม ในการนำผลการพิสูจน์สารพันธุกรรมมาใช้เป็นพยานหลักฐานรับรองและปฏิเสธการเป็นทายาท ความสัมพันธ์โลหิต และความเชื่อมโยงในการฆาตกรรม เพื่อนำข้อมูลต่างๆ มาวิเคราะห์เป็นแนวทางในการออกแบบสัมภาษณ์ จำแนกออกตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นด้านกฎหมายอิสลามเกี่ยวกับ ความเชื่อมั่นในความแม่นยำ สามารถใช้ในการยืนยันตัวตน ความเป็นญาติ และบุคคลสาบสูญ ได้ เช่น ยืนยันความพอลูก

ทารกถูกทิ้ง การสลับตัวของทารกหรือการสลับน้ำเชื้อในสถานพยาบาล ยืนยันบุคคลสูญหาย ยืนยันตัว
 มาตรการเพื่อการตัดสิทธิรับมรดกและสิทธิอื่นๆ

2. แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นด้านกฎหมายไทย ความคิดเห็นเกี่ยวกับ ความน่าเชื่อถือ
 ในกระบวนการได้มาของดีเอ็นเอ โอกาสการใช้ประโยชน์จากสารดีเอ็นเอในการยืนยันตัวบุคคล ความ
 เป็นญาติ และบุคคลسابสูญได้ เช่น ยืนยันความพ่อลูก ทารกถูกทิ้ง การสลับตัวของทารก ยืนยันบุคคล
 สูญหาย ยืนยันตัวมาตรการเพื่อการตัดสิทธิรับมรดกและสิทธิอื่นๆ

3. แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำผลมาใช้กับกฎหมายอิสลามในประเทศไทย
 ความเป็นไปได้กับการนำผลการพิสูจน์ดีเอ็นเอมาใช้เรียกร้องสิทธิและกันสิทธิตามหลักกฎหมาย
 อิสลามในประเทศไทย ในการยืนยันตัวบุคคล ความเป็นญาติ และบุคคลسابสูญ เช่นความเป็นทายาท
 สิทธิผู้จัดการมรดก ยืนยันการมีส่วนเกี่ยวข้องของการเสียชีวิตบุคคลหนึ่งๆ ยืนยันการมีส่วนในการประกอบ
 อาชญากรรมต่าง ๆ

ขั้นที่ 2 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อ
 ตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ว่าแบบสัมภาษณ์ที่สร้าง
 ขึ้นมานั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของเนื้อหาการวิจัยที่ต้องการวัดอย่างน้อยเพียงใด พร้อมทั้งตรวจสอบ
 ความถูกต้องของภาษาที่ใช้ การวางรูปแบบของข้อความต่างๆ จำนวนข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์ แล้ว
 นำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะเพื่อให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 3 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสัมภาษณ์ (Validity)

การตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสัมภาษณ์ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ไปให้
 ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ซึ่งประกอบผู้เชี่ยวชาญ จากวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
 จำนวน 1 ท่าน จากมหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์จำนวน 2 ท่านเพื่อตรวจสอบความแม่นยำตาม
 เนื้อหา (Content Validity) และให้ข้อเสนอแนะในเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประกอบไปด้วย

1. ดร.มุหัมมัดรอฟลี แวหามะ อาจารย์ประจำภาควิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลาม
 ศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
2. ดร.อนิส พัฒนปรีชาวงศ์ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ สถาบันอิสลามและอาหรับ
 ศึกษา มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์
3. ดร.มุฮัมมัด อุมูดี อาจารย์ประจำสถาบันอิสลามและอาหรับศึกษามหาวิทยาลัย
 นราธิวาสราชนครินทร์

การตรวจสอบความแม่นยำตามเนื้อหาวิจัย (Content Validity) โดยใช้เทคนิค IOC
 หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างประเด็นคำถามในแบบสัมภาษณ์กับประเด็นหลักของวัตถุประสงค์
 การวิจัย อันได้แก่ เอกลักษณะบุคคล กับการใช้พิสูจน์สัมพันธ์โลหิตคดีครอบครัวและมรดกอิสลาม
 เลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไปและนำข้อเสนอแนะมาแก้ไขปรับปรุง

รูปแบบสัมภาษณ์ให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น ซึ่งคะแนนที่ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาให้ในแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ระดับดังนี้

คะแนน + 1 เมื่อแน่ใจว่าประเด็นสัมภาษณ์นั้นมีความสอดคล้องกับประเด็นหลักของวัตถุประสงค์การวิจัย

คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าประเด็นสัมภาษณ์นั้นมีความสอดคล้องกับประเด็นหลักของวัตถุประสงค์การวิจัย

คะแนน - 1 เมื่อแน่ใจว่าประเด็นสัมภาษณ์นั้นไม่สอดคล้องกับประเด็นหลักของวัตถุประสงค์การวิจัย

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความแม่นยำตามเนื้อหา (Content Validity) และให้ข้อเสนอแนะในเนื้อหา

ผู้วิจัยได้หาค่าความเชื่อมั่นตรวจสอบความแม่นยำตามเนื้อหา (Content Validity) และให้ข้อเสนอแนะในเนื้อหา

ตาราง 1 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์

ประเด็นการประเมิน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์
1.ความคิดเห็นต่อความสำคัญ ของการใช้เอกลักษณ์บุคคลวาดด้วยสารพันธุกรรม	1.0
2.ความคิดเห็นต่อ ความเป็นไปได้ในการปรับใช้เอกลักษณ์บุคคลวาดด้วยสารพันธุกรรม ในกฎหมายครอบครัวและมรดกในประเทศไทย	0.56
3.ความคิดเห็นต่อรูปแบบการปรับใช้เอกลักษณ์บุคคลวาดด้วยสารพันธุกรรมในระบบศาลและกฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทย	1.11

ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ **0.77**

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าความเชื่อมั่นของแบบสัมภาษณ์ทั้ง 3 ประเด็นได้ค่าความเชื่อมั่นรวมทั้งฉบับ 0.77

ขั้นที่ 5 นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว จัดพิมพ์เพื่อนำไปเก็บข้อมูลกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัย

1.9.3 การเก็บและรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง โดยใช้วิธีการ ดังนี้

1.9.3.1 ข้อมูลเอกสาร

ข้อมูลเอกสาร เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดก โดยศึกษารายละเอียดของความหมาย ประวัติความเป็นมา ความสำคัญ วิธีการได้มา ความแม่นยำของการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในครอบครัวและมรดก จากหนังสือต่าง ๆ ทั้งภาษาอาหรับ ภาษาไทย ภาษามลายูและภาษาอังกฤษ ตลอดจนการนำมาใช้ประกอบในการตัดสินใจตัดสินชี้ชัดสัมพันธ์โลหิต ของประเทศซาอุดีอาระเบีย ประเทศมาเลเซีย และประเทศไทย

1.9.3.2 ข้อมูลภาคสนาม

ข้อมูลภาคสนามเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดก

ข้อมูลเหล่านี้ได้มาจากการสัมภาษณ์เจาะลึกประกอบแบบสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ดังกล่าวตามลำดับดังนี้

- ก. การสัมภาษณ์เจาะลึก (In - depth Interview) โดยนำหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ไปยื่นต่อคณะผู้เชี่ยวชาญทางด้านการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยครอบครัวและมรดก ในทางกฎหมายอิสลามและกฎหมายไทย
- ข. ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้ จากการสัมภาษณ์เจาะลึก จากนั้นนำข้อมูลเหล่านั้นไปวิเคราะห์

1.9.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร

ในการศึกษาข้อมูลเอกสารเกี่ยวกับการใช้เอกลักษณ์บุคคล ว่าด้วยสารพันธุกรรม ในกฎหมายครอบครัวและมรดก ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเอกสารทางกฎหมายอิสลามในรูปแบบของการวิเคราะห์เชิงพรรณนา และการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบโดยการรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาทำการวิเคราะห์ อธิบายถึงส่วนคล้ายและส่วนต่างและทำการสรุป (Abd Wahhab,1986 : 89 - 90; Sa - iead Ismail,1994 : 180 - 184; Abu Sulaiman,2002 : 64 - 65)

ในการวิเคราะห์เชิงพรรณนา และจัดการข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บเรียบเรียงข้อมูลที่ปรากฏประกอบการอธิบายแล้วนำมาเปรียบเทียบทำการวิเคราะห์ให้คำอธิบายถึงข้อสังเกตต่าง ๆ ที่ได้มา วิเคราะห์แทรกมุมมองและทัศนะของผู้วิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและแม่นยำ (Al - khatib,1971 : 102 - 103; Abu Suliaman,1986 : 89 - 90; Al - Ansari,1997 : 61,66 - 73; Abu Sulaiman,2002 : 64 - 65; Al - Azawi,2008 : 67 - 69) ตามวิธีการดังนี้

ในการเรียบเรียงข้อมูลผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลตามลำดับ หัวข้อวัตถุประสงค์ของการวิจัยจากหนังสือต่าง ๆ ทั้งภาษาอาหรับ ภาษาไทย ภาษามลายูและภาษาอังกฤษที่มีความเกี่ยวข้องกับการศึกษาเอกลักษณ์บุคคล ส่วนทางด้านข้อมูลทั่วไปและข้อมูลทางด้านกฎหมายอิสลามผู้วิจัยจะอธิบายให้ข้อสังเกต เปรียบเทียบวิจารณ์และให้ข้อสรุป

ส่วนการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบของข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการนำเสนอตามทัศนะและกฎเกณฑ์ของทัศนะต่าง ๆ ตามหลักวิชาทางกฎหมายอิสลาม พร้อมทั้งระบุแหล่งที่มา สาเหตุของการเห็นต่าง การอ้างอิงแหล่งที่มาของทัศนะ เปรียบเทียบประเด็นการโต้แย้งกับทัศนะอื่น การใช้ความคิดเห็นของนักวิชาการร่วมสมัยในการให้นำนักเหตุผล ที่จะได้มาซึ่งข้อสรุป (Al - Khatib, 1971 : 102 - 103; Al - Ansari, 1997 : 61, 66 - 73; Abu Sulaiman, 2002 : 64 - 65; Al - Azawi, 2008 : 67 - 69) ในการนำหลักฐานและทัศนะประกอบการอธิบายนั้นผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ในการอ้างอิงอัลกุรอาน ผู้วิจัยจะระบุจำนวนอายะฮ์ ความหมาย ชื่อสูเราะฮ์ เลขที่อายะฮ์ ในส่วนของชะดีษจะระบุ จำนวน ความหมาย สถานะของชะดีษโดยการพิจารณาทัศนะและเหตุผลของนักวิเคราะห์จากตำราชะดีษ (Abu Sulaiman, 2002 : 87 ; Al - zuhaili, 2006 : 14) การอ้างอิงอัลกุรอานและชะดีษผู้วิจัยจะอธิบายใจความโดยรวมตามความเหมาะสมของเนื้อหา

1.2 การนำเสนอทัศนะของกฎหมายอิสลาม ผู้วิจัยนำเสนอทัศนะตามลำดับช่วงเวลาปีการเกิดของผู้ก่อตั้งสำนักทางกฎหมายเป็นหลัก โดยเริ่มด้วยสำนักกฎหมายหะนะฟี สำนักกฎหมายมาลิกีย์ สำนักกฎหมายอัลชาฟีอี สำนักกฎหมายอะหฺมัด และทัศนะของนัก วิชาการ ร่วมสมัยที่ไม่สังกัดสำนักกฎหมายที่ได้กล่าวมานั้นตามลำดับ

1.3 ในการให้นำนักเหตุผลและแหล่งที่มาของทัศนะต่าง ๆ นั้นผู้วิจัยยึดปฏิบัติตามแนวทางของนักวิชาการทางด้านอูศูลอัลฟิควะฮ์เป็นหลัก เช่นการให้นำนักแหล่งที่มาของข้อกฎหมายอิสลามตาม ลำดับความ สำคัญและความน่าเชื่อถือหลักที่บรรดานัก วิชาการ มีมติเป็นเอกฉันท์มาก่อน ได้แก่ อัลกุรอาน สุนนะ ฮ์ และอิจญ์มาฮ์²⁶ และตามด้วยแหล่งที่มาของข้อกฎหมายที่นัก วิชาการ มีความเห็นต่างกันได้แก่ กียาส²⁷ อิสติฮฺซาน²⁸ และอื่นๆ เป็นต้น โดยที่ผู้วิจัยให้คำอธิบายและวิจารณ์ตามความเหมาะสมของเนื้อหา (Al - Khatib, 1971 : 89, 109; Abu Sulaiman , 2002 : 122 - 124)

2. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

2.1 ตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ตามโครงสร้างของแบบสัมภาษณ์ทุกฉบับอย่างละเอียด

²⁶ อิจญ์มาฮ์ หมายถึง มติเอกฉันท์ของบรรดานักปราชญ์อิสลามในยุคหนึ่งของประชาชาตินบีมุฮัมมัด ภายหลังจากเสียชีวิตของท่านเราะฮ์ตุลในการบัญญัติข้อกฎหมายหนึ่งๆ (Al - shanqiti, 1426 : 231)

²⁷ กียาส หมายถึง การเชื่อมโยงส่วนปลีกย่อยที่ไม่มีตัวบทกับส่วนหลักที่มีตัวบทกำหนด (Jalaluddin , 1999 : 201)

²⁸ อิสติฮฺซาน หมายถึง ประเด็นที่นักมุญตะฮิดิมิทศนะฮ์ว่าเหมาะสมภายหลังการไตร่ตรองแล้ว (AL - shanqiti, 1426 : 259)

2.2 ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

1.9.5 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยเรื่อง เอกถัักษณ์บุคคลกับการใช้พิธีกรรมสัมพันธ์โลกทัศน์ครอบครัวและมรดกอิสลาม ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 6 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเอกถัักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาวิเคราะห์ทัศนคติของนักวิชาการอิสลามต่อการใช้อีกถัักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดก ตลอดจนการใช้ในการพิจารณาคดีทางศาลของประเทศมุสลิม

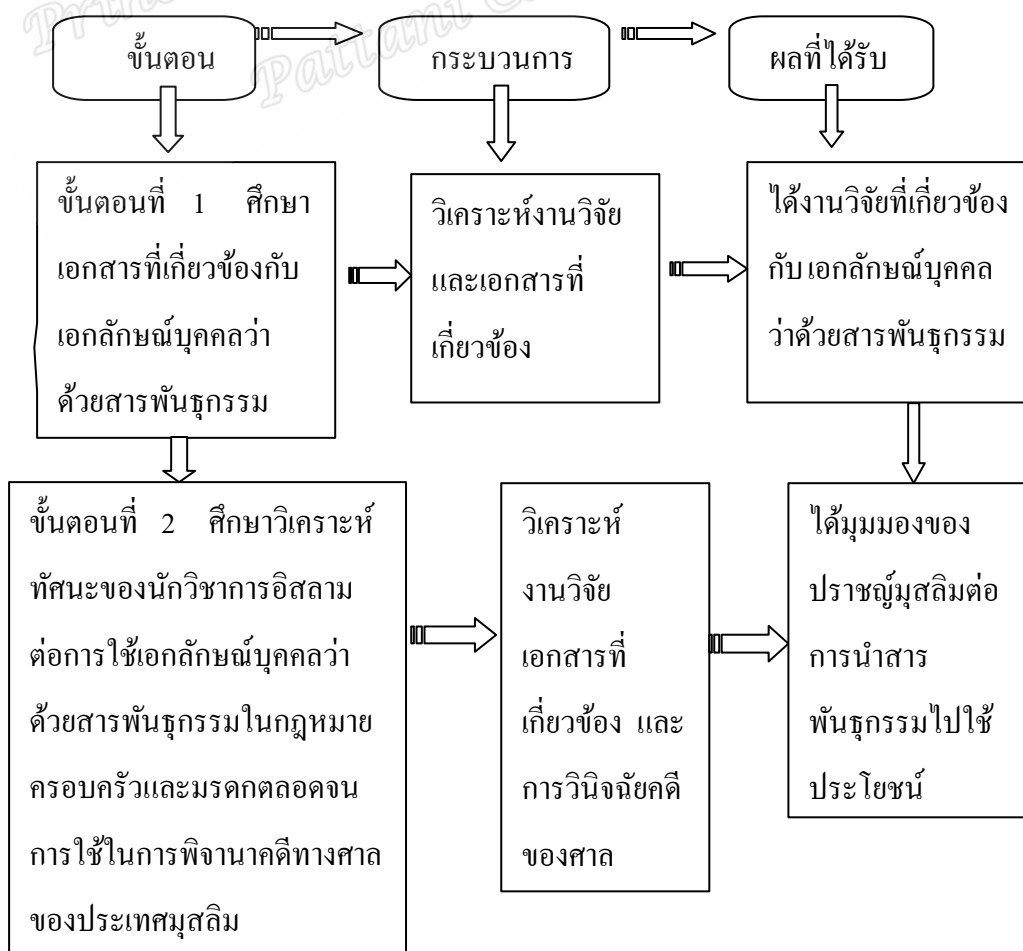
ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาการใช้อีกถัักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดกไทย

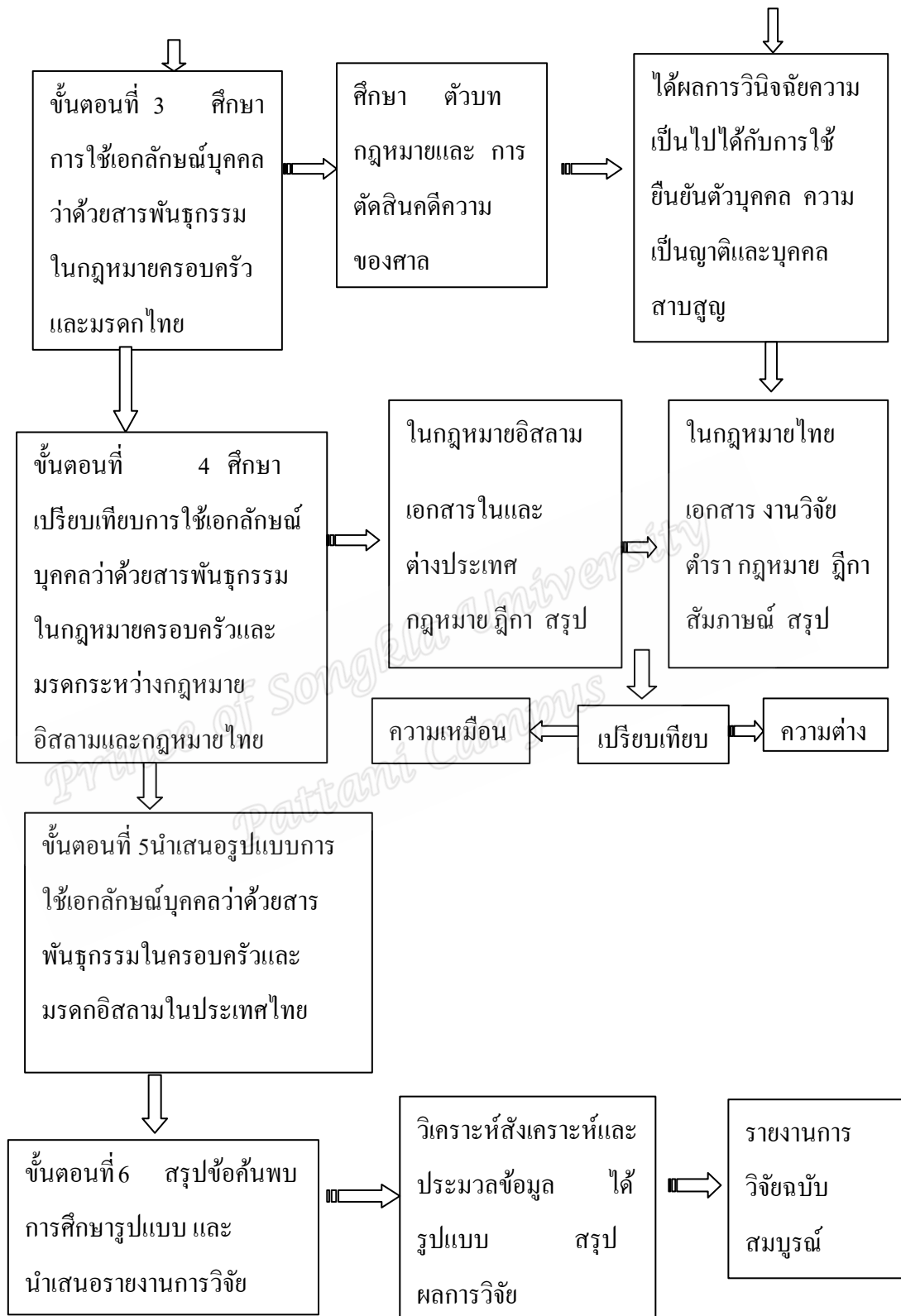
ขั้นตอนที่ 4 ศึกษาเปรียบเทียบการใช้อีกถัักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดกระหว่างกฎหมายอิสลามและกฎหมายไทย

ขั้นตอนที่ 5 นำเสนอรูปแบบการใช้อีกถัักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทย

ขั้นตอนที่ 6 สรุปและนำเสนอรูปแบบ

แผนภูมิแสดงขั้นตอนและความสอดคล้องของการวิจัย

จากแผนภูมิแสดงขั้นตอนและความสอดคล้องของการวิจัยเรื่องเอกลักษณ์บุคคลว่า ด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลาม เปรียบเทียบระหว่างกฎหมายอิสลามกับกฎหมายไทย มีรายละเอียดในการดำเนินการศึกษาตามขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม การศึกษาวิเคราะห์ประวัติความเป็นมาการค้นพบเอกลักษณ์บุคคล DNA โดยการศึกษาเอกลักษณ์บุคคลจากแหล่งต่าง ๆ ตำราวิชาการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เอกสารวิชาการ โดยมีเกณฑ์ในการคัดเลือกเอกสารประกอบการวิจัยดังนี้

1. เป็นเอกสารที่ปรากฏอยู่ในรูป ข้อมูลทุติยภูมิจากเอกสารตำราวิชาการ งานวิจัยและรายงานการวิจัย เอกสารทางราชการ วารสาร การสัมมนาวิชาการ เอกสารรายงาน เอกสารบันทึกเหตุบรรยายสรุป และอื่น ๆ
2. ทำการรวบรวมเอกสารที่เกี่ยวข้อง พิจารณาจากหัวเรื่องโดยการจัดเก็บเป็นหมวดหมู่ในรูปสารบัญชที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับเอกลักษณ์บุคคลตามลำดับความสำคัญของเนื้อหาและจัดเก็บในรูป บันทึก หรือสำเนาที่เป็นเนื้อหา เลขหน้า และอื่น ๆ ที่ปรากฏอยู่ในระบบอ้างอิงดังกล่าว
3. ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลที่ปรากฏประกอบการอธิบายแล้วนำมาเปรียบเทียบ ทำการวิเคราะห์ ให้คำอธิบายถึงข้อสังเกตต่าง ๆ ที่ได้มาวิจารณ์เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องและแม่นยำ ผู้วิจัยจะทำการรวบรวมข้อมูลในหัวข้อที่เกี่ยวข้องและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยจากเอกสาร เพื่อให้ได้ผลการศึกษาถูกต้องตามวัตถุประสงค์ แล้วทำการสรุปข้อมูลตามวิธีการนำเสนอ พร้อมทั้งระบุแหล่งที่มาของข้อมูลอย่างถูกต้องตามกระบวนการศึกษาวิจัย โดยผู้วิจัยจะอธิบายให้ข้อสังเกต หรือวิจารณ์ตาม ความเหมาะสมของเนื้อหา ในส่วนการเปรียบเทียบและการสังเคราะห์เนื้อหา ผู้วิจัยจะทำการนำเสนอตามทัศนะทางกฎหมายอิสลามตามลำดับก่อนหลังของการก่อตั้งทัศนะพร้อมระบุแหล่งที่มาของข้อมูล ระบบการอ้างอิง การโต้แย้งสาเหตุการโต้แย้งโดยการเปรียบเทียบหลักฐานที่แต่ละทัศนะนำมาประกอบการอธิบาย (Al - Khatib, 1971 : 102 - 103; Al - Ansari, 1997 : 61,66 - 73; Abu Sulaiman, 2002 : 64 - 65; Al - Azawi, 2008 : 67 - 69) พร้อมใช้ความคิดเห็นของนักวิชาการร่วมสมัยมาประกอบคำอธิบาย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์และถูกต้องที่สุดในการให้นำหนักเหตุผลผู้วิจัยยึดปฏิบัติตามแนวทางของนักวิชาการทางด้านอุศูลอัลฟิกฮ์เป็นหลัก เช่น การให้นำหนักแหล่งที่มาของข้อกฎหมายอิสลามตามลำดับความสำคัญ และความน่าเชื่อถือหลักที่บรรดานัก วิชาการ มีมติเป็นเอกฉันท์มาก่อน ได้แก่ อัลกูรออัน สุนนะฮ์และอิญญ์มาฮ์²⁹ และตามด้วยแหล่งที่มาของข้อกฎหมายที่นักวิชาการมีความเห็นต่างกันได้แก่ กียาส³⁰ อิสติหฺซาน³¹ และอื่น ๆ เป็นต้น โดยที่ผู้วิจัยให้คำอธิบายและ

²⁹ อิญญ์มาฮ์ หมายถึง มติเอกฉันท์ของบรรดานักปราชญ์อิสลามในยุคหนึ่งของประชาชาติในสมัยมัค ภายหลังการเสียชีวิตของท่านเราะสูตในการบัญญัติข้อกฎหมายหนึ่ง ๆ (Al - shanqiti, 1426 : 231)

³⁰ กียาส หมายถึง การเชื่อมโยงส่วนปลีกย่อยที่ไม่มีตัวบทกับส่วนหลักที่มีตัวบทกำหนด (Jalaluddin ,1999 : 201)

วิจารณ์ตามความเหมาะสมของเนื้อหา (Al - Khatib, 1971 : 89,109; Abu Sulaiman, 2002 : 122 - 124)

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาวิเคราะห์ทัศนะของนักวิชาการอิสลามต่อการใช้อีกัลกษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดก ตลอดจนการใช้ในทางศาลของประเทศซาอุดีอาระเบีย ประเทศอียิปต์ และประเทศมาเลเซีย ซึ่งดำเนินการดังนี้

ผู้วิจัยศึกษาวิเคราะห์รายละเอียดข้อคิดเห็นของนักวิชาการอิสลาม ถึงการใช้อีกัลกษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดก โดยผู้วิจัยจะอธิบาย ให้ข้อสังเกตหรือวิจารณ์ตามความเหมาะสมของเนื้อหา ส่วนการเปรียบเทียบและการสังเคราะห์เนื้อหาผู้วิจัยจะทำการนำเสนอตามทัศนะทางกฎหมายอิสลามพร้อมระบุแหล่งที่มาของข้อมูล ระบบการอ้างอิง การโต้แย้งสาเหตุการโต้แย้ง โดยการเปรียบเทียบหลักฐานที่แต่ละทัศนะนำมาประกอบการอธิบาย (al - Khatib,1971 : 102 - 103; al - Ansari,1997 : 61,66 - 73; Abu Sulaiman,2002 : 64-65; al - Azawi,2008 : 67 - 69) พร้อมใช้ความคิดเห็นของนักวิชาการอิสลามร่วมสมัยมาประกอบคำอธิบายเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ และถูกต้องที่สุดในการให้นำหนักเหตุผลผู้วิจัยยึดปฏิบัติตามแนวทางของนักวิชาการทางด้านอุศูลอัลฟิกฮฺ เช่น การให้นำหนักแหล่งที่มาของข้อกฎหมายอิสลามตามลำดับความสำคัญและที่น่าเชื่อถือเป็นหลักที่บรรดานักวิชาการมีมติเป็นเอกฉันท์มาก่อน ได้แก่ อัลกุรอาน สุนนะฮ์ และอิจญ์มาอฺและตามด้วยแหล่งที่มาของข้อกฎหมายที่นักวิชาการมีความเห็นต่างกัน ได้แก่ กียาส อิสติหฺसानและอื่น ๆ เป็นต้น โดยที่ผู้วิจัยให้คำอธิบายและวิจารณ์ตามความเหมาะสมของเนื้อหา (al - Khatib, 1971 : 89, 109; Abu Sulaiman , 2002 : 122 - 124)

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาการใช้อีกัลกษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดกไทย

ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลเอกสาร ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของไทย ตลอดจนคดีการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) จากเหตุการณ์ภัยพิบัติธรรมชาติ อาชญากรรม ศพนิรนาม มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ถึงการใช้อยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ในการนำพิสูจน์ความจริง คำวินิจฉัยชี้ขาดคดีที่คู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอให้ตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ที่ผ่านการพิจารณาคดีและตัดสินคดีความเป็นที่สุดแล้ว มาวิเคราะห์ สังเคราะห์ อธิบายให้ข้อสังเกตและวิจารณ์ตามความเหมาะสมของเนื้อหาพร้อมระบุแหล่งที่มาของข้อมูล ระบบการอ้างอิง นำมาประกอบการอธิบาย

³¹ อิสติหฺसान หมายถึง ประเด็นที่นักมุญญ์ตะฮิดมีทัศนะว่าเหมาะสมภายหลังการไตร่ตรองแล้ว (Al - shanqiti, 1426 : 259)

ขั้นตอนที่ 4 ศึกษาเปรียบเทียบการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดกระหว่างกฎหมายอิสลามและกฎหมายไทย

ผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลจากเอกสารที่เป็นบทบัญญัติอิสลาม ทศนะของนักวิชาการอิสลามและประมวลกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีความแพ่ง กฎหมายวิธีพิจารณาคดีความอาญาและคดีความที่ผ่านการพิจารณาตัดสินความเป็นที่สุดแล้ว โดยผู้วิจัยจะมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ อธิบาย ให้ข้อสังเกต หรือวิจารณ์ตามความเหมาะสมของเนื้อหา ส่วนการเปรียบเทียบและการสังเคราะห์เนื้อหา ผู้วิจัยจะทำการนำเสนอตามความของกฎหมายอิสลามเชิงเปรียบเทียบกับกฎหมายไทย ซึ่งประเด็นความสอดคล้องและประเด็นความต่างของทั้งสองกฎหมายพร้อมระบุแหล่งที่มาของข้อมูล ระบบการอ้างอิงนำมาประกอบการอธิบาย (al - Khatib,1971 ; 102 - 103; al - Ansari,1997 : 61,66 - 73; Abu Sulaiman,2002 : 64 - 65; al - Azawi,2008 : 67 - 69)

ขั้นที่ตอนที่ 5 นำเสนอรูปแบบการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดกในประเทศไทย

ผู้วิจัยทำการศึกษาข้อมูลเอกสาร ประมวลกฎหมาย พระราชบัญญัติ ฎีกาของต่างประเทศ ประเทศอิสลามและของประเทศไทย นอกจากนั้นแล้วผู้วิจัยนำข้อมูลสัมภาษณ์นักวิชาการอิสลามและผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับใช้กฎหมายและข้อบังคับต่างๆ ในกฎหมายเกี่ยวกับครอบครัวและมรดกในประเทศไทยมาวิเคราะห์ ลักษณะความเหมาะสมในการกำหนดรูปแบบการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทย

ขั้นที่ตอนที่ 6 สรุป รูปแบบ ข้อค้นพบจากการวิจัยและนำเสนอรายงานการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้

1. ปรับปรุงแก้ไขการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดกเปรียบเทียบระหว่างกฎหมายอิสลามและกฎหมายไทยแล้วส่งมอบให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความถูกต้องของวิธีการและสาระเนื้อหา
2. สรุปผลและปรับปรุงแก้ไขขั้นสุดท้าย
3. เขียนรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

บทที่ 2

การใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดก อิสลาม

เพื่อให้การศึกษาวิจัยสามารถบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ (เพื่อศึกษาการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลาม) ที่ได้วางไว้ ผู้วิจัยได้จัดทำการศึกษาตามลำดับหัวข้อและความสำคัญของเนื้อหา ดังนี้ ประวัติความเป็นมาและการค้นพบประกอบไปด้วยความหมายเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายทั่วไป กฎหมายอิสลามและความหมายทางการแพทย์ ประเภทของเอกลักษณ์บุคคล การสืบวงศ์ตระกูล ความหมายของพันธุกรรม การสืบสายโลหิต หลักฐานการใช้สารพันธุกรรม ทักษะของนักวิชาการอิสลาม การยืนยันวงศ์ตระกูลตามหลัก บทบัญญัติอิสลาม ประกอบด้วย การยืนยันวงศ์ตระกูลด้วยการผูกนิติกรรมสัมพันธ์ทางการสมรส การยืนยันวงศ์ตระกูลด้วยการยอมรับ การรับรองวงศ์ตระกูลด้วยหลักฐาน การยืนยันวงศ์ตระกูลด้วยกายภาพศาสตร์ การยืนยันวงศ์ตระกูลด้วยการจับฉลาก การยืนยันวงศ์ตระกูลด้วยเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมและทักษะของนักวิชาการมุสลิม ต่อการยืนยันวงศ์ตระกูลด้วยสารพันธุกรรม

2.1 ประวัติความเป็นมาและการค้นพบ

2.1.1 ประวัติและการค้นพบสารพันธุกรรม

การเกิดมาของสรรพสิ่งมีชีวิตในโลกแห่งความจริงนี้ล้วนแล้วมีประวัติความเป็นมาที่เป็นวัฏจักรอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นสิ่งมีชีวิตที่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่าหรือต้องอาศัยอุปกรณ์ช่วยในการมองเห็น หรือแม้กระทั่งอาศัยอุปกรณ์ช่วยก็ยังไม่สามารถจะมองเห็นได้ ทั้งๆที่สิ่งนั้นมีอยู่จริง ทั้งหลายนั้นล้วนแล้วเป็นสิ่งที่อัลลอฮ์ทรงสร้างมันขึ้นมาด้วยพระประสงค์ของพระองค์การเป็นเช่นนั้น คือวิทย์ญาณแห่งพระประสงค์ของพระองค์โดยการประทานความรู้แก่มนุษย์ในการค้นหาความจริงเหล่านั้น เพื่อมนุษย์ยังรู้ถึงประโยชน์ในการดำเนินชีวิตและเพื่อการรู้ซึ่งถึงความยิ่งใหญ่และพระปรีชาญาณของพระองค์โดยเฉพาะความสลับซับซ้อนของการสร้างเอกลักษณ์บุคคลที่เป็นสารพันธุกรรมมนุษย์ซึ่งมีองค์ประกอบและขั้นตอนการแตกตัวของเซลล์ในรูปแบบที่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญต่อกัน

อัลลอฮ์ได้ทรงสร้างมนุษย์ผ่านกระบวนการปฏิสนธิระหว่างน้ำอสุจิ (sperms)¹ ของเพศชายกับไข่ (eggs) ของเพศหญิงจนกลายเป็นตัวอ่อน (embryo)² เข้าฝังตัวกับผนังมดลูก ดังบัญญัติในโองการที่ 13 ของสุเราะฮ์อัลมูมิnun ว่า

﴿ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ﴾ (المؤمنون آية: 13)

ความว่า “แล้วเราทำให้เขาเป็นเชื้ออสุจิ อยู่ในที่พัก
อันมั่นคง (คือมดลูก)”

(อัลมูมิnunอายะฮ์:13)

โดยการถ่ายทอดทางพันธุกรรมจากเซลล์ใน ชั้นหนึ่งไปยังอีก ชั้นหนึ่งของยีน ที่มา
จากน้ำอสุจิ (sperms) และไข่ (eggs) ถ่ายทอดยีนพันธุกรรมของแต่ละส่วนสู่ตัวอ่อน (embryo) ซึ่ง
จะได้รับการถ่ายทอดส่วนประกอบของยีนจากทั้งสองลงในตัวอ่อน (embryo)จากนั้นเกิด
กระบวนการจำลองตัวเองของดีเอ็นเอ (DNA replication) โดยดีเอ็นเอโมเลกุลหนึ่งเพิ่มจำนวน
ตัวเองเป็นสองเพื่อแบ่งไปยังเซลล์ลูกที่เกิดใหม่ กระบวนการนี้จะดำเนินไปด้วยความแม่นยำ เมื่อ
เกิดการผิดพลาดขึ้นก็จะมีการแก้ไขด้วยระบบและกลไกการตรวจสอบภายในก่อนที่จะส่งถ่ายไป
ยังลูก พันธุกรรมนี้ต้องมีการแสดงออกเพื่อให้เกิดฟีโนไทป์³ อาศัยกระบวนการถอดรหัสจากดีเอ็นเอ
มาเป็นอาร์เอ็นเอ (transcription) หลังจากนั้นจึงเกิดการแปลรหัสจากอาร์เอ็นเอเป็นโปรตีน
(translation) แล้วมีการเจริญเติบโตต่อไปจนเป็นอวัยวะและเอกลักษณ์เฉพาะตัว ทั้งที่เป็น
โครงสร้างภายนอกและโครงสร้างภายใน (สุรินทร์ ปิยะโชคณากุล, 2545:5)ดังจะเห็นได้จาก
โองการของพระองค์ในสุเราะฮ์เหล่านี้ว่า

﴿الَّتِي كُنَّا نُطْفَعُ مِنْ مَنِيِّ يَمِينِي﴾ (القيامة آية: 37)

¹ อสุจิ (อะ) อสุ เป็นนาม หมายถึง ลมหายใจหรือชีวิต อสุจิ (อะ) ว. ไม่สะอาดไม่บริสุทธิ์ เรียกน้ำกามว่าน้ำอสุจิ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2554 : 1383)

² เอ็มบริโอ (บริ-)เป็นนาม คือตัวอ่อนของสัตว์หรือตัวอ่อนของพืชที่ยังไม่เจริญเติบโตจนถึงขั้นที่มีอวัยวะครบสมบูรณ์ (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน, 2554 : 1433)

³ ฟีโนไทป์ (Phenotype) คือ ลักษณะที่ปรากฏออกมา หรือ ลักษณะที่แสดงออกมา ซึ่งเป็นได้ทั้งลักษณะที่อยู่ภายนอก(เช่น สีของดอกไม้)และลักษณะที่อยู่ภายใน(เช่น หมู่เลือด)โดยที่ ฟีโนไทป์(Phenotype)นั้นอาจเป็นผลที่ได้มาจาก ยีน(gene)มาจากสภาพแวดล้อมด้วย กล่าวคือ ลักษณะที่ปรากฏออกมา หรือ ลักษณะที่แสดงออกมา อันเป็นผลร่วมมาจาก ยีน(gene)และจากสภาพแวดล้อม ([http://www.thaibiotech.info/tag/สืบค้นเมื่อ 30 กรกฎาคม 2558](http://www.thaibiotech.info/tag/สืบค้นเมื่อ%2030%20กรกฎาคม%202558))

ความว่า“เรามีได้เป็นน้ำกามหยดหนึ่งจากน้ำอสุจิที่ถูกพุ่ง
ออกกระนั้นหรือ”

(อัลกียามะฮ์: 37)

﴿أَفَرَأَيْتُمْ مَا تُمْنُونَ ﴿٥٨﴾ أَأَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ أَمْ نَحْنُ الْخَالِقُونَ ﴿٥٩﴾﴾

(الواقعة آية: 58 - 59)

ความว่า “พวกเจ้าเห็นสิ่งที่พวกเจ้าหลั่งออกมา (อสุจิ) แล้วมิใช่
หรือ พวกเจ้าสร้างมันขึ้นมา หรือว่าเราเป็นผู้สร้าง”

(อัลวาเกอะฮ์: 58-59)

﴿إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا﴾

(الإنسان آية: 2)

ความว่า “แท้จริงเราได้สร้างมนุษย์จากน้ำเชื้อผสมหยดหนึ่ง
เพื่อเราจะได้ทดสอบเขา ดังนั้นเราจึงทำให้เขาเป็นผู้ได้ยิน เป็น
ผู้ได้เห็น”

(อัลอินซาน :2)

ตัวอสุจิจากที่มีจำนวนหลายล้านตัวว่ายเข้าไปหาไข่จนมีตัวอสุจิที่แข็งแรงที่สุด
หนึ่งตัวสามารถเข้าไปเจาะผนังไข่จนเกิดการปฏิสนธิขึ้น ดังเห็นจากภาพที่ 1

ภาพที่ 2.1 แสดงการเข้าไปปฏิสนธิของตัวอสุจิกับไข่

(ภาพจาก <https://www.ohnadousashop.com/article>)

โครงการเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งในบรรดาโครงการที่บ่งบอกถึงความมีเดชาภาพแห่งอัลลอฮ์ผู้ทรงสร้างทุกสรรพสิ่งในสากลโลกแห่งนี้เพื่อให้ผู้มีสติปัญญาได้ไตร่ตรองใช้ปัญญาศึกษาถึงความซึ้งนเร้นและความสลับซับซ้อนของกระบวนการสร้างในกรอบองค์ความรู้ที่พระองค์ทรงประทานให้แก่บรรดาผู้ที่มีปัญญาในการตีความวิเคราะห์และสังเคราะห์ห่อออกเป็นองค์ความรู้ได้เช่นคำที่พระองค์ทรงกล่าวไว้ว่า **نُطْفَةٌ أَمْشَاجٌ**⁴ “นุตพะดิน อัมสาจญ์” อิบนุสะกัยษ์⁵ กล่าวในทัศนะของท่านว่า “คือการผสมกันของสารหลายๆสารเข้าด้วยกันจนกลายเป็นมนุษย์ที่มีลักษณะสารประกอบของแต่ละคนต่างกัน” (al- Qurtubi, 2000 10 :79)

อะฮ์มัด คาน (Ahmad Khan) ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์ห่ออายะฮ์ที่ 53 ของสุเราะฮ์ฟุศสิลัต

﴿سَنُرِيهِمْ آيَاتِنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَبَيِّنَ لَهُمْ أَنَّهُ
الْحَقُّ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ﴾ (فصلت
آية: ٥٣)

ความว่า “เราจะให้พวกเขาได้เห็นสัญญาณทั้งหลายในขอบเขตอันไกลโพ้น และในตัวของพวกเขาเอง จนกระทั่งจะเป็นที่ประจักษ์แก่พวกเขาว่า อัลกุรอานนั้นเป็นความจริงยังไม่พอเพียงอีกหรือที่พระเจ้าของเจ้านั้นทรงเป็นพยานต่อทุกสิ่ง”

(ฟุศสิลัต:53)

อัลลอฮ์ ﷻ ได้ทรงสร้างไข่จากเพศหญิงเป็นตัวทำปฏิกริยากับน้ำอสุจิ ซึ่งทั้งตัวอสุจิและไข่เป็นสารเหลวที่เมื่อเกิดการผสมกันจะมีวิวัฒนาการจนกลายเป็นทารกเริ่มจากไข่ดังภาพที่ 2.2

⁴ **نُطْفَةٌ أَمْشَاجٌ** คือ ส่วนประกอบของร่างกายที่ประกอบไปด้วยสสารในรูปโครงสร้างของโครโมโซม (recombinant) เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของสารพันธุกรรมในลักษณะเรียวยามีจำนวนทั้งหมด 46 แห่ง หรือเท่ากับ 23 คู่ ได้รับการถ่ายทอดครึ่งหนึ่งจากน้ำอสุจิของบิดาและครึ่งหนึ่งจากไข่ของมารดา ทั้งสองตัวนี้รวมกันเรียกว่า **مَشِيجٌ** (Kareem al – Ma’bud .<http://www.readandthink.com> ,สืบค้นเมื่อ 30 / 09 / 56) อิบนุอับบาส (Ibn Abbas) ได้ให้ทัศนะว่า “ คือน้ำอสุจิของผู้ชายและของผู้หญิงที่มีการปฏิสนธิกัน แล้วมีวิวัฒนาการขึ้นไปจากสภาพหนึ่งเป็นอีกสภาพหนึ่งและจากสถานะหนึ่งเป็นอีกสถานะหนึ่ง” (Ibn Kathir, 2004 : 4 / 409)

⁵ อิบนุสะกัยษ์ มีนามเต็มว่า อนุชุฟ ยะโกบ บิน อิสฮาก ฐัจกในนาม อิบนุสะกัยษ์ เสียชีวิตในปี ฮ.ศ. 244 (Kitab al - Alfaz , Fakhruddien Qabawah, 1998)

ภาพที่ 2.2 ไข่ของเพศหญิง (ภาพจาก <https://www.dek-d.com/board/view>)

เมื่อวิเคราะห์เชิงวิทยาศาสตร์ในส่วนประกอบของโพลีเพปไทด์เป็นกรดอะมิโน ในโปรตีนเป็นส่วนประกอบของดีเอ็นเอ ซึ่งตัวของดีเอ็นเอ เป็นยีนที่เป็นตัวเอกลักษณ์เฉพาะ สามารถถ่ายทอดจากรุ่นปู่ย่าตายาย บิดามารดาสู่รุ่นบุตรหลานได้ สามารถพบในเซลล์นิวเคลียส และในไมโทคอนเดรียของสิ่งมีชีวิตซึ่งในเซลล์นิวเคลียสนี้ประกอบไปด้วยโครโมโซมเป็นจำนวน 46 แท่ง จัดคู่ 22 คู่ เป็นโครโมโซมโซมาติก และ 1 คู่เป็นโครโมโซมเพศนักวิชาการได้เรียกสิ่งนี้ว่า สารพันธุกรรม จะปรากฏอยู่ในส่วนต่าง ๆ ของร่างกาย สารพันธุกรรมจะบรรจุอยู่ในเซลล์ ซึ่งเซลล์แต่ละเซลล์ของมนุษย์จะประกอบกันเป็นเนื้อเยื่อ จากเนื้อเยื่อเหล่านี้ก็จะประกอบเป็นอวัยวะ และอวัยวะต่าง ๆ จะประกอบกันเป็นร่างกาย (Abdul Khafi Syatra, 2011:127-131; วรวิทย์ ไวยวุฒิ, 2556 :94)

การจับคู่ของโครโมโซมเกิดขึ้นด้วยพระประสงค์ของอัลลอฮ์ผู้ทรงสร้างมนุษย์ และสิ่งมีชีวิตขึ้นมาผ่านกระบวนการส่งน้ำอสุจิเพศผู้เข้าปฏิสนธิกับไข่เพศเมียเกิดการถ่ายโอนองค์ประกอบของอสุจิและไข่อย่างเป็นระบบเพียงแต่มนุษย์สมัยก่อนยังขาดองค์ความรู้ว่าอสุจิที่ถูกสร้างขึ้นมาเป็นส่วนสำคัญของการสร้างมนุษย์นั้นมีสารหลายอย่างเป็นองค์ประกอบถูกถ่ายทอดผ่านน้ำอสุจิไปเป็นมนุษย์อีกคนที่มีความสัมพันธ์ทางพันธุกรรมระหว่างกันในรูปแบบของยีนและโครโมโซมต่าง ๆ สารพันธุกรรมนี้เป็นเอกลักษณ์เด่นเฉพาะตัวของคน ๆ หนึ่งที่รู้จักในนามของดีเอ็นเอ (DNA) กระทั่งได้มีการศึกษาค้นพบเป็นครั้งแรกของเมนเดลปีที่ตีพิมพ์ในบันทึกการประชุมสมาคมประวัติศาสตร์ธรรมชาติ ที่เมือง Brunn ปี ค.ศ. 1866 กระทั่งในปี ค.ศ. 1900 ซึ่งเป็นยุคเริ่มต้นทำให้สังคมวิชาการได้เห็นและตระหนักถึงคุณค่าความสำคัญและประโยชน์ในงานของเมนเดลได้ค้นพบ โดย de Vries, Correns และ van Tschermak - Seysenegg เขาได้ให้ความสนใจศึกษาในสาขาแขนงนี้อย่างจริงจังในปี ค.ศ. 1905 Beteson ได้ตั้งชื่อวิทยาศาสตร์สาขานี้ใหม่เป็นพันธุศาสตร์ Genetics และ Johanssen เป็นผู้ให้นิยามศัพท์ใหม่นี้ว่า gene มาใช้แทนคำว่าแฟลตเตอร์ของเมนเดล ในยุคต่อมาได้ค้นพบและพัฒนาองค์ความรู้ในระดับโมเลกุล โดยการทดลองหา

สารเคมีที่ทำหน้าที่เป็นสารพันธุกรรมโดย Griffith ในปี ค.ศ. 1928 แต่เขายังไม่สามารถพิสูจน์ได้สำเร็จกระทั่งในปี ค.ศ. 1944 Avery, MacLeod และ McCarty ได้พิสูจน์ว่าดีเอ็นเอเป็นสารพันธุกรรม มีการส่งถ่ายสารพันธุกรรมระหว่างเซลล์แบคทีเรียโดย conjugation และ Transduction เขาพบว่ายีนทำหน้าที่ควบคุมการสร้างเอนไซม์ จนกระทั่งในปี ค.ศ. 1953 Watson และ Crick ได้ค้นพบข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบของเบสของ Chargaff จากนั้นจึงมีการศึกษาการทำงานของดีเอ็นเอ และได้ทราบการจำลองโมเลกุลของดีเอ็นเอ เป็นแบบกึ่งอนุรักษ์ (semiconservative) สามารถแยกเอนไซม์ที่ใช้สังเคราะห์ดีเอ็นเอ (DNA polymerase) และเอนไซม์ที่ใช้สังเคราะห์อาร์เอ็นเอ (RNA polymerase) ได้ทราบว่ายีนหรือดีเอ็นเอมีความสัมพันธ์โดยตรงกับโพลีเพปไทด์ จนสามารถวิเคราะห์รหัสพันธุกรรมได้สมบูรณ์ และทราบระบบการแปลรหัสพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิตเป็นแบบเดียวกัน (สุรินทร์ ปิยะโชคณากุล, 2545:2)

ความรู้ด้านนี้เริ่มเข้ามามีบทบาทในวงการวิชาชีววิทยาและเคมีวิทยาตลอดระยะเวลามากกว่าประมาณ 63 ปี (ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1953 - 2017) มาแล้วหลังจากที่ Watson และ Crick ได้เสนอข้อค้นพบโครงสร้างของดีเอ็นเอ Deoxyribonucleic Acid (DNA) ของเขาทั้งสอง เรื่อง (Molecular Structural of Nucleic Acids; a Structure for Deoxyribose Nucleic Acid) ในวารสาร Nature ในปีค.ศ. 1953 ในบทความเดียวกัน ซึ่งเป็นบทความที่สั้นที่สุดมีเพียงหน้าเดียวหนึ่งย่อหน้าและมีเอกสารอ้างอิง 6 เอกสารเท่านั้น (อ้างใน Abdul Khafif Syatra, 2011:11 – 12)

ภาพที่ 2.3 ภาพของ Watson และ Crick (<http://guru.sanook.com/26130>)

ลำดับขั้นตอนการศึกษาและการค้นพบเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) (Wajdi Abd Fattah, 2007:9 – 11)

ปี ค.ศ.1866 Gregor Mendel เกรเกอร์เมนเดล ทำการศึกษาทดลองคัดแยกสารออกจากพืช ผลการทดลองสามารถอธิบายกระบวนการถ่ายทอดของลักษณะพันธุกรรมทางชีววิทยาของพืชได้

ปี ค.ศ.1900 de Vries, Correns และ van Tschermak - Seysenegg ได้ทำการศึกษาตามทฤษฎีของเมนเดล เกี่ยวกับการถ่ายทอดทางพันธุกรรมและได้มีการตีพิมพ์เผยแพร่ผลการศึกษาวิจัยผ่านวารสารท้องถิ่นของประเทศออสเตรีย ภายหลังจากการเผยแพร่ทำให้บรรดานักพันธุศาสตร์ ได้ให้ความสำคัญและพยายามทำการศึกษาค้นคว้าอย่างจริงจัง ซึ่งถือเป็นก้าวแรกของการศึกษาสาส์ตรด้านนี้อย่างกว้างขวาง

ปี ค.ศ.1903 Stones สโตนส์ ได้สรุปว่า ยีนเป็นส่วนประกอบของโครโมโซม

ปี ค.ศ.1910 การศึกษาทดลองของ มอร์แกน ได้สรุปว่า ยีนเป็นส่วนประกอบของโครโมโซม

ปี ค.ศ.1911 Genetics และ Johanssen ได้ให้คำนิยามศัพท์วิชาการว่า “ยีน”

ปี ค.ศ. 1918 ได้มีการบัญญัติศัพท์เทคนิคด้วยภาษาเยอรมัน “ **Biotechnologie**” พันธุศาสตร์วิทยา

ปี ค.ศ. 1922 มอร์แกนได้อธิบายพันธุของยีนในโครโมโซมในลักษณะของ “Drosophila”

ปี ค.ศ. 1928 ครั้งแรกของการทดลองย้ายสารพันธุกรรมในแบคทีเรีย “ **Genetic transformation**” โดยทำการทดลองในหนู พบว่าแบคทีเรียที่ทำให้เกิดโรคปอดบวมสามารถเปลี่ยนแปลงพันธุกรรมได้โดยวิธีการทรานสฟอร์มเมชัน (transformation) ซึ่งถือได้ว่าเป็นปฐมฤกษ์การศึกษาโครงสร้างสารพันธุกรรมในรูปแบบใหม่โดย F. Griffith.

ปี ค.ศ. 1933 อัลโดส ฮักสลีย์ ได้พิมพ์เผยแพร่วิชาการเกี่ยวกับโครงสร้างพันธุกรรมในวารสาร Brave newworld ซึ่งถือเป็นความสิ้นเชิงประจักษ์ที่เขาได้ค้นพบ

ปี ค.ศ.1938 ได้มีการบัญญัติใช้ศัพท์ใหม่เรียกว่า Molecular Biology หน่วยโมเลกุลชีวภาพขึ้น

ปี ค.ศ.1943 ได้ค้นพบทฤษฎี ยีนทุกตัวมีเอ็มไซม์เป็นส่วนประกอบ ที่มีการสร้างพันธะทางเคมีของสิ่งมีชีวิต

ปี ค.ศ.1944 Avery, MacLeod และ Mc Carty ได้ยืนยันถึงการมีออกซิเจนเป็นส่วนประกอบของดีเอ็นเอมีการส่งถ่ายสารพันธุกรรมระหว่างเซลล์แบคทีเรียโดย conjugation และ Transduction พบว่ายีนทำหน้าที่ควบคุมการสร้างเอนไซม์

ปี ค.ศ. 1948 ได้มีการบัญญัติศัพท์ขึ้นมาสองคำ คือ Chemical engineering และ Molecular medicine

ปี ค.ศ. 1949 E. Chargaff ศึกษาองค์ประกอบทางเคมีของ DNA ในสิ่งมีชีวิตหลายชนิดพบว่า กรดนิวคลีอิกมีอัตราส่วนของคาร์บอนและหมู่ฟอสเฟตคงที่ แต่มีปริมาณของเบส 4 ชนิด คือ อะดีนีน (A) กวานีน (G) ไซโทซีน (C) และ ไทมีน (T) แตกต่างกัน โดยพบว่าเปอร์เซ็นต์ของ A=T และเปอร์เซ็นต์ของ G = C หรืออัตราส่วนของเบส A / T หรือเบส G / C จะเท่ากับ 1 เสมอ และอัตราส่วนของ (A+T)/(G+C) จะมีค่าคงที่เสมอในสิ่งมีชีวิตแต่ละสปีชีส์

ปี ค.ศ. 1951 M.H.F. Wilkins และ R.E. Franklin ค้นพบโครงสร้างทางกายภาพของโมเลกุล DNA โดยใช้วิธีเอ็กซเรย์ดิฟแฟรคชัน (X-ray diffraction) พบว่าเมื่อฉายรังสีเอ็กซ์ผ่านผลึกของ DNA จะเกิดภาพบนแผ่นฟิล์มเห็นโครงสร้างโมเลกุลของ DNA ดังนี้

1. DNA ของสิ่งมีชีวิตหลาย ๆ ชนิดมีรูปแบบการเลี้ยวเบนรังสีเอ็กซ์เหมือนกัน
2. ในธรรมชาติโครงสร้างโมเลกุลของ DNA เป็นเกลียวและมีการหมุนตัว 7 ครอบรอบเกลียวทุก ๆ 3.4×10^7
3. เบสจะตั้งฉากกับแนวแกนของโมเลกุลของ DNA ที่ยาว และเบสแต่ละตัวจะอยู่ห่างกัน 3.4 \AA
4. โมเลกุลของ DNA ประกอบด้วยสายพอลิเพปไทด์มากกว่า 1 สาย

ปี ค.ศ. 1952 เฮอร์ชีและกาซีย์ โคร ได้ยืนยันว่า ดีเอ็นเอ เป็นองค์ประกอบหลักของสารพันธุกรรม

ปี ค.ศ. 1953 เจมส์ วัตสัน (James Watson) นักวิทยาศาสตร์ชาวสหรัฐอเมริกา และ ฟรานซิส คริก (Francis Crick) ได้ค้นพบส่วนประกอบของดีเอ็นเอที่โครงสร้างทุติยภูมิของ DNA จากข้อมูลทางเคมีของ Chargaff ข้อมูลทางกายภาพของ Wilkins พบว่า DNA เป็นสารพอลิไดออกซีไรโบนิวคลีโอไทป์ 2 สายเป็นพันธะกัน จะวางตัวในทิศตรงกันข้ามกัน antiparallel stand และได้สร้างรูปดีเอ็นเอจำลองขึ้นมา

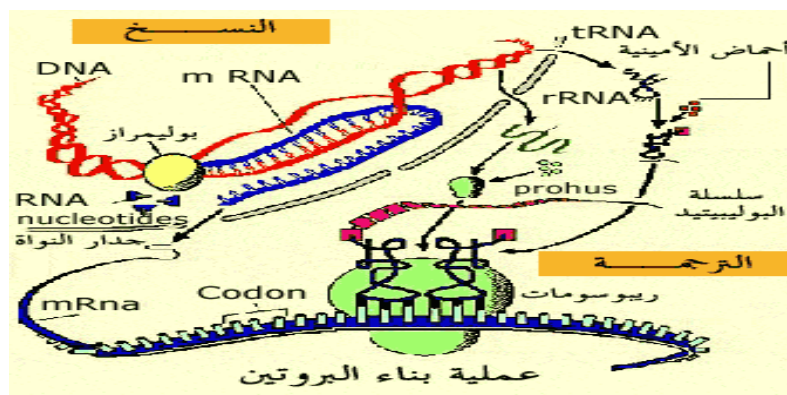
ปี ค.ศ. 1958 ได้ทำการศึกษาส่วนประกอบดีเอ็นเอในรูปของโปรตีนอินซูลิน

⁶เบสทั้งสี่ชนิดนี้ มีส่วนประกอบย่อย 3 ส่วน คือ สารประกอบพวกเบส น้ำตาล และหมู่ฟอสเฟต เบสมี 2 ประเภท คือ พิวรีน (purine) ได้แก่ adenine (A), guanine (G) และไพริมิดีน (pyrimidine) ได้แก่ cytosine (C), thymine (T) ซึ่งพบเฉพาะในดีเอ็นเอ (สุรินทร์ ปิยะโชคณากุล, 2545:5)

⁷A หมายถึงความหนาของเยื่อหุ้มเซลล์ มีหน่วยเป็นอังสตรอม เช่น เอนโดพลาสมิก เรติคูลัม (endoplasmic reticulum, ER) ER มีลักษณะเป็นถุงแบบมี membrane หุ้ม รูปร่างบิดไปมาใน cytoplasm ปลายทั้งสองข้างตัน เรียกว่า cisternae ภายในมีช่องว่างที่บรรจุด้วยของเหลว ส่วนของ membrane หนาประมาณ 55-60 อังสตรอม (10 \AA) มีโปรตีนเป็นองค์ประกอบ (คณะกรรมการตำราเครือข่ายการศึกษายาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้, 2545 : 22)

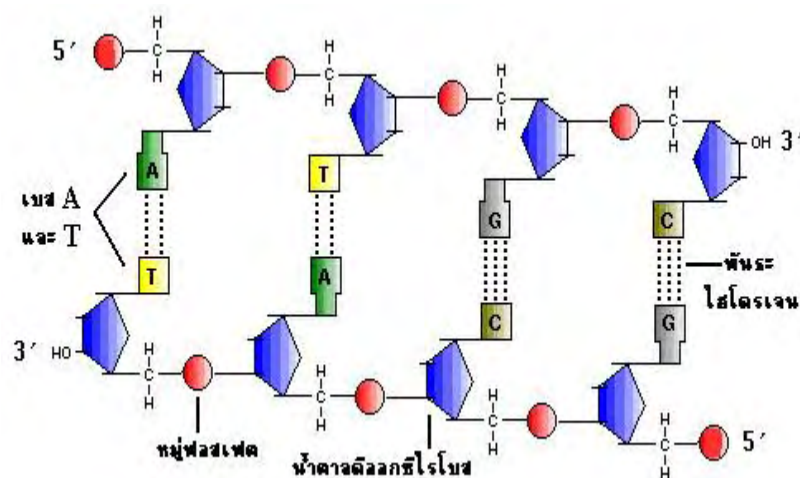
- ปี ค.ศ.1960 ได้ค้นพบสัญลักษณ์ในรูปของ mRNA.
- ปี ค.ศ.1966 สามารถทำการแยกสารพันธุกรรม
- ปี ค.ศ.1967 ได้ค้นพบพันธะของเอ็มไซม์ Ligase enzymes และสามารถทำการผสมระหว่างเซลล์ของมนุษย์และเซลล์หนูได้สำเร็จโดย เมริย์ ฟายส์ และเฮาเวิร์ด เจิน
- ปี ค.ศ. 1970 วอลนาร์ อ์บิเยร์ คาเนียล นาซานัสและฮามิลตันสมิธ ค้นพบ Restriction enzyme.
- ปี ค.ศ.1971 โกอีนและเบียร์ค้นพบสารตั้งต้นในการประมวลสารพันธุกรรมดีเอ็นเอ Recombinant
- ปี ค.ศ.1973 สามารถทำการคัดแยกยีนในการสร้างอินซูลินได้เป็นครั้งแรก และสามารถคิดค้นกระบวนการใหม่ด้วยรูปแบบ Modern Biotechnology.
- ปี ค.ศ.1974 สามารถวิเคราะห์ยีนแปลกลปอมในแบคทีเรียได้
- ปี ค.ศ.1977 ก่อตั้งบริษัททำการศึกษาเกี่ยวกับยีนพันธุกรรม Genetics ในอเมริกา เป็นครั้งแรก และสามารถทำการผลิตโปรตีนมนุษย์ขึ้นมาจากแบคทีเรีย Somatostatin
- ปี ค.ศ.1978 ผลิตอินซูลินมนุษย์จากแบคทีเรีย E. coli. และค้นพบวิธีการจำแนกสารพันธุกรรม
- ปี ค.ศ. 1980 มอบรางวัลดีเค่นผู้คิดค้นระบบโครงสร้างสารพันธุกรรมและกระบวนการสร้างตัวของสารดีเอ็นเอแก่ โกอีนและเบียร์
- ปี ค.ศ.1982 สร้างโรงงานผลิตสารอินซูลินมนุษย์จากสารพันธุกรรมเป็นโรงงานแรกในประเทศไทย และอนุญาตให้ทำการซื้อขายอินซูลินนี้ได้
- ปี ค.ศ.1983 แกรี มิลเลส ประสบความสำเร็จในการผสมสองสายพันธุ์ด้วยการเพิ่มจำนวนสารพันธุกรรมด้วยกระบวนการ (PCR) Polymerase Chain Reaction และประสบความสำเร็จในการถ่ายโอนพันธุกรรมพืช ด้วยการบัญญัติศัพท์ใหม่ว่า Plant Molecular Biology.
- ปี ค.ศ.1985 อเล็กส์ เจฟรี่ ศึกษาค้นพบสารเอกลักษณ์บุคคลที่เป็นสารพันธุกรรม เรียกว่า DNA fingerprint.
- ปี ค.ศ.1986 ใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมประกอบการพิสูจน์บุคคลในคดีอาญาเป็นครั้งแรกของประเทศอเมริกา

ขั้นตอนการสร้างโปรตีน ดังภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 โครงสร้างและคุณสมบัติของ DNA (Wajdee Abd Fattah, 2007:7)

เจมส์ วัตสัน และฟรานซิส คริก (James Watson and FrancisCrick. (1953) ได้เสนอลักษณะโครงสร้างของดีเอ็นเอที่มีลักษณะเป็นเส้นยาวซ้ำๆ กัน สม่่าเสมอไม่ขึ้นกับองค์ประกอบและลำดับของเบส มีลักษณะเป็นเกลียวคู่ (double helix) เกิดจากสายโพลีนิวคลีโอไทด์ 2 สายเรียงตัวกันเป็นคู่ขนานและมีทิศทางกลับกัน (antiparallel) มีน้ำตาลและหมู่ฟอสเฟตอยู่รอบนอกของโมเลกุล เบสซึ่งมีโครงสร้างเป็นวงแหวนจะจับกันด้วยพันธะไฮโดรเจน A จับคู่กับ T มี 2 พันธะและ G คู่กับ C มี 3 พันธะ อยู่ในแนวระนาบเกือบตั้งฉากกับแกนของเกลียว เกลียวจะหมุนครบรอบยาว 3.4 นาโนเมตร (nm) ทุกๆ 10 คู่เบส ทำให้เบสแต่ละคู่อยู่ห่างกัน 0.34 นาโนเมตร มีเส้นผ่าศูนย์กลางของเกลียวคู่มีค่าเท่ากับ 2 นาโนเมตร การพันเกลียวทำให้เกิดร่อง 2 ขนาด เรียกว่า major groove และ minor groove (สุรินทร์ ปิยะ โชคณากุล, 2545:7) ดีเอ็นเอมีรูปร่างเป็นเกลียวคู่ คล้ายบันไดลิงที่บิดตัว ขาของบันไดแต่ละข้างก็คือการเรียงตัวของนิวคลีโอไทด์ (Nucleotide) นิวคลีโอไทด์เป็นโมเลกุลที่ประกอบด้วย น้ำตาลฟอสเฟต (ซึ่งประกอบด้วย ฟอสฟอรัส และ ออกซิเจน) และเบส (หรือด่าง) นิวคลีโอไทด์มีอยู่สี่ชนิด ได้แก่ อะดีนีน (adenine, A) ไทมีน (thymine,T),ไซโตซีน (cytosime, C) และกัวนีน (guanine, G) ขาของบันไดสองข้าง หรือนิวคลีโอไทด์ถูกเชื่อมด้วยเบส โดยที่ A จะเชื่อมกับ T และ C จะเชื่อมกับ G เท่านั้น (ในกรณีของดีเอ็นเอ) และข้อมูลทางพันธุกรรมในสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ เกิดขึ้นจากการเรียงลำดับของเบสในดีเอ็นเอตัวเอง (กาญจนา มะลิกรรม, 2010) โดยมีโครงสร้างดังภาพที่ 5

ภาพที่ 2.5 ภาพแสดงโครงสร้างของดีเอ็นเอ

(<http://www.thaibiotech.info/structure-of-dna.php>)

จากการศึกษาค้นคว้าทางการแพทย์ด้วยเทคนิคเทคโนโลยีสมัยใหม่มีความก้าวหน้าทางวิชาการความน่าเชื่อถือของผลลัพธ์ที่ได้จากเครื่องมือสามารถให้ข้อมูลละเอียดและแม่นยำได้ โดยเฉพาะการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม DNA ที่มีความเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวไม่สามารถเสมอเหมือนกันทั้งเอกลักษณ์ทางสรีระวิทยาและส่วนประกอบที่เป็นเซลล์ อาทิเช่นลายพิมพ์นิ้วมือหรือแม้แต่โครงสร้างดีเอ็นเอของกลุ่มแฝด (Muhammad al- Sabil, 2002:10)

ไพจิตร สวัสดิสาร,(2547) ได้อธิบายเกี่ยวกับ DNA ว่าดีเอ็นเอ (DNA) มีชื่อเรียกเต็มๆว่ากรดดีออกซีไรโบนิวคลีอิก (deoxyribonucleic acid) เป็นสารชีวเคมีชนิดหนึ่งซึ่งทำหน้าที่เป็นสารพันธุกรรมซึ่งถ่ายทอดลักษณะของสิ่งมีชีวิตจากรุ่นบิดามารดาไปสู่รุ่นลูกหลานดีเอ็นเอประกอบด้วยหน่วยย่อยเรียกว่านิวคลีโอไทด์ (nucleotide) โดยนิวคลีโอไทด์แต่ละหน่วยประกอบด้วยน้ำตาลหมู่ฟอสเฟตและเบสจูดสำคัญอยู่ที่เบสซึ่งมี 4 ชนิดที่มีชื่อย่อคือ C, T, A และ G ซึ่งย่อมาจากชื่อเต็มๆว่าไซโทซีน (cytosine หรือ C) ไทมีน (thymine หรือ T) อะดีนีน (adenine หรือ A) และกวานีน (guanine หรือG) ตามลำดับ

ดีเอ็นเอมีโครงสร้างเป็นเกลียวคู่หรือสายนิวคลีโอไทด์ 2 สายวนลัดกันไปคล้ายบันไดเวียน โดยมีน้ำตาลและหมู่ฟอสเฟตเป็นราวบันไดสองข้างเรียกว่า (DNA backbone) และมีเบสจับคู่กันอยู่เป็นขั้นบันไดโดย A จับกับ T (ด้วยพันธะคู่) และ C จับคู่กับ G (ด้วยพันธะ 3) เรียกว่าคู่สม (complementary) ความยาวของสายดีเอ็นเอยาวออกโดยจำนวนคู่เบสเช่น ไวรัสมีขนาด DNA ราว 40,000-50,000 คู่เบสสัตว์ครึ่งบกครึ่งน้ำมี 950-78,500 ล้านคู่เบสส่วนมนุษย์มีประมาณ 3,000

ล้านคู่เบสเป็นต้นหรือจะใช้หน่วยขอดีนิยมคือกิโลเบส (kilobase) หรือ kb ซึ่งหมายถึง 1,000 เบส บอกจำนวนเบสในดีเอ็นเอแต่ละเส้นก็ได้

ถ้านำเอาสายดีเอ็นเอของคน 2 คนมาเทียบกันก็จะพบว่าลำดับการเรียงตัวของเบส (คือ C,T,A และG)บนสายดีเอ็นเอมีส่วนที่แตกต่างกันได้ถึง 3ล้านคู่เบสคิดเป็นแค่ 0.1% ของจำนวนคู่เบสทั้งหมดเท่านั้นแต่เพียงพอที่จะใช้บอกความแตกต่างระหว่างคน 2 คน (ยกเว้นคู่ที่เป็นแฝดแท้)

2.1.2 ความหมายของเอกลักษณ์บุคคลและสารพันธุกรรม

เอกลักษณ์บุคคลถือเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงความหมายในการจดจำของบรรดาสัตว์สิ่งหนึ่งที่มีติดตัวอยู่กับสิ่งนั้นทั้งที่เป็นเอกลักษณ์ภายนอกและภายใน ซึ่งสามารถนิยามความหมายเป็นดังนี้

2.1.2.1. นิยามเอกลักษณ์บุคคลในกฎหมายทั่วไป

ความหมายเชิงภาษา

เอกลักษณ์มาจากคำว่า [เอกกะ]น. มีความหมายตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ.2554 เป็นนามมีความหมายว่า “ลักษณะที่เหมือนกันหรือมีส่วนร่วม” (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน,2554 : 1432) ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะ มีสิ่งเดียวในสิ่งๆหนึ่งไม่อาจเป็นอย่างอื่นได้

ความหมายเชิงวิชาการ

เอกลักษณ์บุคคลหรือสารพันธุกรรมคือ สารชีวโมเลกุล (Biomolecules) ที่ทำหน้าที่เก็บข้อมูลรหัสสำหรับการทำงานของสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ เอาไว้ และเมื่อสิ่งมีชีวิตมีการสืบพันธุ์ เช่น มีการแบ่งเซลล์ จะมีการแบ่งสารพันธุกรรมนี้ไปยังเซลล์ที่แบ่งไปโดยยังคงมีข้อมูลครบถ้วน มีธาตุ คาร์บอน ไฮโดรเจนและออกซิเจนเป็นองค์ประกอบหลัก เช่น ไขมันและน้ำมัน กรดไขมัน โปรตีนเอมไซม์และคาร์โบไฮเดรต (อินทรา หาญพงษ์พันธ์ และ บัญชา พูลโกคา, ม.ป.ป. :1; กาญจนา มะลิกรรม,2010)

เอกลักษณ์บุคคลเรียกในภาษาอังกฤษว่าดีเอ็นเอ (DNA) เป็นชื่อย่อของสารพันธุกรรมที่มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า กรดดีออกซีไรโบนิวคลีอิก (Deoxyribonucleic acid) ซึ่งเป็นชื่อกรดนิวคลีอิก (กรดที่พบในใจกลางของเซลล์ทุกชนิด) สามารถพบในเซลล์ของสิ่งมีชีวิตทุกชนิดได้แก่ คนสัตว์พืชเชื้อราแบคทีเรียไวรัส เป็นต้น ดีเอ็นเอบรรจุข้อมูลทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิตชนิดนั้น ซึ่งมีลักษณะที่ผสมผสานมาจากสิ่งมีชีวิตรุ่นก่อนซึ่งคือบิดาและมารดาสามารถถ่ายทอดไปยังสิ่งมีชีวิตรุ่นถัดไป ซึ่งคือลูกหลาน

ไพจิตร สวัสดิสาร, (2547) ได้อธิบายถึงการให้ความหมายออกเป็น 2 ลักษณะด้วยกัน คือ

ลักษณะที่ 1 ความหมายทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ แบ่งออกเป็น 2 ความหมายดังนี้

- 1) คือส่วนประกอบของสารพันธุกรรมได้จากการตรวจสอบวิเคราะห์ส่วนประกอบของยีน ตัวเดียวหรือมากกว่าหนึ่งตัวเพื่อหาค่าความสัมพันธ์ทางพันธุกรรม
- 2) คือโครงสร้างของยีนที่สามารถบ่งบอกถึงความเป็นตัวตนของมนุษย์ทุกคนสามารถนำตรวจพิสูจน์ได้จากทุกส่วนไม่ว่าจะเป็นเส้นผม น้ำเหลือง ผิวหนังและอื่นๆ

ลักษณะที่ 2 ความหมายทางกฎหมายและนิติบัญญัติ คือ หน่วยของยีนพันธุกรรมที่ประกอบอยู่ในทุกส่วนของเม็ดเซลล์ร่างกายของสิ่งมีชีวิต ที่มีคุณลักษณะเฉพาะตัวสามารถถ่ายโอนจากรุ่นสู่รุ่นได้อย่างมีระบบ เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวสามารถแยกแยะได้ด้วยการตรวจพิสูจน์และวิเคราะห์แต่ละหน่วยที่เรียกว่าดีเอ็นเอหรือลายพิมพ์ดีเอ็นเอ

ลายพิมพ์ดีเอ็นเอเป็นลักษณะของสารพันธุกรรมเฉพาะของแต่ละบุคคลที่ไม่ซ้ำกัน คำว่า “ลายพิมพ์ดีเอ็นเอ” มีความหมายตรงกับศัพท์ทางเทคนิคได้หลายคำ เช่น (unique) DNA profile, Genetic profile และ DNA Fingerprint ลายพิมพ์ดีเอ็นเอเป็นลักษณะสารพันธุกรรมที่บุตรได้รับการถ่ายทอดมาจากบิดาครั้งหนึ่งและมารดาอีกครั้งหนึ่ง ซึ่งเมื่อตรวจหาลักษณะทางพันธุกรรมบุตรและหาลักษณะทางพันธุกรรมในบิดา และมารดา หากลักษณะทางพันธุกรรมของทั้งสามบุคคลนั้นไม่มีความเชื่อมโยงกัน ก็จะสรุปผลได้ว่าไม่มีความสัมพันธ์เป็นบิดามารดาและบุตร แต่หากตรวจพบว่าลักษณะทางพันธุกรรมมีความเชื่อมโยงกัน ก็สรุปผลได้ว่ามีความสัมพันธ์เป็นบิดามารดาและบุตรกัน ซึ่งจะสามารไปคำนวณหาความเชื่อมั่น โดยที่ค่าความเชื่อมั่นที่ยอมรับกันในปัจจุบันต้องอยู่ที่ระดับมากกว่า 99.95 % (ทวิศักดิ์ พิศนชัยสิทธิ์, 2555 :14; วรวิรุ ไววุฒิ,2556:99)ลายพิมพ์ดีเอ็นเอเป็นลักษณะทางพันธุกรรมที่เกิดขึ้นในสิ่งมีชีวิตที่ควบคุมโดยยีน (Gene) และสามารถถ่ายทอดจากบิดามารดาไปสู่บุตรได้ (สมพิศ สามภักดิ์,2009)

2.1.2.2 ประเภทของเอกลักษณ์บุคคล

เอกลักษณ์บุคคลเป็นเครื่องหมายสัญลักษณ์ประจำตัวของบุคคลที่ไม่ซ้ำกัน⁸ ใช้เป็นตัวจดจำและแยกจำแนกบุคคลไม่ให้เกิดการสลับตัวหรือผิดตัว ซึ่งสามารถแยกออกเป็นสองประเภท คือ ประเภทอัตลักษณ์ทางกายภาพและประเภทยีนเซลล์ร่างกาย เมื่อเกิดความพิพาท

⁸ สารพันธุกรรมมีความเป็นวิทยาศาสตร์จึงมีความน่าเชื่อถือและหลักทางวิทยาศาสตร์พิสูจน์แล้วว่าบุคคลแต่ละคนจะมีสารพันธุกรรมที่แตกต่างกัน ยกเว้นฝาแฝดเหมือน ที่เกิดจากการแยกเซลล์ของไข่ใบเดียวกัน (พรทิพย์ โรจนสุนันท์,2556 : 42)

สามารถใช้เอกลักษณ์บุคคลทั้งสองประเภทนี้ในการตรวจพิสูจน์เพื่อทำการจำแนกตัวบุคคลที่ให้ประโยชน์ในหลายๆด้าน โดยเฉพาะด้านสังคมครอบครัวและมรดกที่มีความเชื่อมโยงในสิทธิอันชอบด้วยกฎหมายและด้วยบทสาศนบัญญัติ เช่นความเชื่อมโยงการสืบสายวงศ์ตระกูล การครองตนในระยะอึดคะฮการเปลี่ยนตัวผู้ปกครอง ะลีย์ การรับมรดกอย่างนี้เป็นต้น ซึ่งสามารถทำการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลได้ด้วยวิธีทางวิทยาศาสตร์การแพทย์หรือด้วยคุณสมบัติทางกายภาพ ซึ่งสามารถทำการจำแนกออกเป็นสองกลุ่มด้วยกัน คือ

1. Positive Identification คือการใช้กระบวนการวิทยาศาสตร์การแพทย์เป็นวิธีพิสูจน์บุคคลสามารถยืนยันความแม่นยำตรงถูกต้อง เชื่อถือได้ ไม่จำเป็นต้องทำการตรวจซ้ำ และใช้หลักฐานอื่นประกอบอีก มีดังนี้

ตรวจสอบลายพิมพ์นิ้วมือ (Fingerprint)⁹

ตรวจสอบจากกระดูก(Forensic anthropology)

ตรวจสอบลายพิมพ์ดีเอ็นเอ (DNA fingerprint)

ตรวจสอบจากพยาธิสภาพ (Pathology)

ตรวจสอบจากการฉายภาพรังสี (Radiology)

ตรวจสอบจากฟัน (Forensic Odontology)¹⁰

2. Presumptive Identification คือการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลที่ไม่จำเป็นต้องอาศัยวิทยาศาสตร์การแพทย์แต่สามารถใช้คุณสมบัติอื่น ๆ มาศึกษาจำแนกตัวบุคคลได้ เช่น Visual Recognition คือการใช้สายตาของบุคคลอื่นที่รู้จักคลุกคลีใกล้ชิดหรือเคยพบเห็นและจดจำว่าผู้ตายมีลักษณะอย่างไรมาใช้ประกอบการพิจารณา เช่น เสื้อผ้า สร้อย แหวน เข็มขัด เป็นต้น Personal effect คือลักษณะเฉพาะตัวของผู้ตาย บัตรประจำตัวประชาชน ใบขับขี่ และเอกสารอื่นๆ เป็นต้น Birthmark and tattoo คือ ฝ้า ปาน รอยสัก รุเงาะหูหรือแผลเป็นต่างๆตามร่างกาย Deformities or surgical treatment คือ ความผิดปกติ ความพิการของอวัยวะบางส่วนหรือการผ่าตัดบางอย่างเป็น

⁹ลายพิมพ์นิ้วมือสืบนี้จากศพ เมื่อเปรียบเทียบลายพิมพ์นิ้วมือของผู้สูญหายที่เคยพิมพ์ไว้สามารถยืนยันได้ว่าเป็นบุคคลเดียวกัน(พรชัย สุธีรคุณ,2553)

¹⁰ตรวจสอบจากฟันเป็นการใช้กระบวนการที่มีต้นทุนต่ำ ไม่มีความยุ่งยากในการพิสูจน์ ผู้เชี่ยวชาญต้องเป็นทันตแพทย์ และต้องใช้ได้เฉพาะกับบุคคลที่มีประวัติการทำฟันมาก่อนการเสียชีวิตนำมาทำการเปรียบเทียบกับฟันของผู้เสียชีวิต ไม่ทราบชื่อ "นิรนาม"(พรทิพย์ โรจนสุนันท์,2547) การตรวจสภาพฟันของศพรวมทั้งการถ่ายภาพรังสีของรากฟันนำมาเปรียบเทียบกับสภาพฟันจากรายงานของทันตแพทย์ ใช้ยืนยันได้ว่าเป็นบุคคลเดียวกันรายละเอียดการอุดฟันซึ่งต่างๆ มีถึง 32 ซึ่งแต่ละซี่มี 5 ด้าน คือด้านลิ้น (Lingual) ด้านกระพุ้มแก้ม (Buccal) ด้านหน้า (Mesial) ด้านหลัง (Distal)และด้านสบฟัน(Occlusion) นอกจากนี้แล้วฟันเป็นกระดูกจึงไม่เนาเปื่อยและทนต่อความร้อน ซึ่งรากฟันนั้นยังสามารถบอถึงอายุได้อีกด้วย(พรชัย สุธีรคุณ,2553)

ต้นการตรวจสอบลายพิมพ์นิ้วมือ (Fingerprint) ตรวจสอบลายพิมพ์ดีเอ็นเอ (DNA fingerprint) และตรวจสอบจากฟัน (Forensic Odontology) เป็นวิธีที่เชื่อถือได้สูงและได้รับการยอมรับในระดับสากล (พรทิพย์ โรจนสุนันท์, 2547; พรชัย สุธีรคุณ, 2553)

2.1.2.3 นิยามเอกลักษณ์บุคคลในกฎหมายอิสลามและทางการแพทย์

เอกลักษณ์บุคคลเป็นเครื่องหมายเฉพาะตนของบุคคลหนึ่ง ๆ ใช้ในการบ่งบอกความเป็นตัวตนที่แท้จริงของบุคคลนั้น ๆ ซึ่งเอกลักษณ์นี้จะมีไม่มีใครอื่นใดสามารถมีลายพิมพ์เหมือนกันได้ หากปราศจากความสัมพันธ์ทางสายโลหิตระหว่างกัน

ดังนั้นเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมที่ได้บรรจุในภาษาอาหรับโดยนักวิชาการอิสลามร่วมสมัยว่า **أَبْصَمَةُ** หรือ **أَبْصَمَةُ الْوَرَائِيَّةِ** บางท่านใช้ในการบ่งบอกถึงความเป็นแก่นแท้ของบางสิ่ง ซึ่งเกิดจากการผสมของคำในภาษาอาหรับกับคำในภาษาอังกฤษ RNA – Ribonucleic acid **أَبْصَمَةُ الْوَرَائِيَّةِ** บางท่านก็กล่าวถึงการเป็นโครงสร้างของบางสิ่ง **أَبْصَمَةُ الْوَرَائِيَّةِ** (Abu al-Basal, 2001; al-Ka'bi, 2006; Sa'ad Abdul Asis, 2007; al-Abudi, 2007) จากคำเหล่านี้ผู้วิจัยเห็นว่า **أَبْصَمَةُ الْوَرَائِيَّةِ** มีความหมายที่เหมาะสมและใกล้เคียงกับคำในภาษาไทยว่า "เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม" จึงขออธิบายความหมายของคำสองคำคือคำว่า **أَبْصَمَةُ** และคำว่า **أَبْصَمَةُ الْوَرَائِيَّةِ** ดังนี้

ก. ความหมายเชิงภาษา **أَبْصَمَةُ** "อัลบุสมุ"

อัลบุสมุอ่านด้วยฎ็อมมะฮ์อักษรบาอ (ب) คือเครื่องหมายที่อยู่ระหว่างปลายนิ้วก็้อยกับปลายนิ้วนาง หรือช่วงห่างระหว่างนิ้วก็้อยกับนิ้วนาง หรือปลายเท้าหรือเป็นขอบชายผ้า (al-Fairus abadi, 1980 : 4 / 79; Salih & Ameenah, 1980:43)

อิบนุอะรอบียุ้ (Ibnu Arabi) นิยามว่า "busman **أَبْصَمَةُ** สิ่งที่อยู่ปลายนิ้วก็้อยกับนิ้วนาง"

อิบนุมันซูร์ และอัลบุสตานียุ้ (Ibn Mansoor, n.d.:50-51; al Bustani, 1987:42) นิยามว่า "สิ่งที่เป็นเครื่องหมายหรือสัญลักษณ์เด่นปรากฏที่นิ้วมือจะเป็นลายนิ้วมือ ฝ่า ปาน รอยแผลเป็น และอื่นๆ "

อัลมูญัม อัลวะซีต (al- Mu'jam al - Waseet, 2004 : 60) นิยามว่า "รอยแหวนที่ปรากฏบนนิ้วมือ"

1. ความหมายอัลวิรอหะฮ์เชิงภาษา **الْوَرَاةُ**

คำว่า “ อัลวิรอหะฮ์ ” มาจากรากศัพท์ของคำ **وَرَتْ** ค้ำยรออ (ر) กัศเราะฮ์ หมายความว่า “ อัลวิรอหะฮ์ ” หมายถึงการอยู่อย่างถาวรหรือคงนาน และคำว่า **الْوَارِثُ** อัลวาริษ หมายถึงคงอยู่อย่างถาวรและการถ่ายทอดหรือรับส่วนจากบุคคลหนึ่ง ไปสู่อีกบุคคลหนึ่ง (Salih & Ameenah,1980:740; al- Khan,2005:275)ภายหลังจากสิ่งอื่นๆ นั้นสูญสลาย

จะเห็นได้ว่า อัลวิรอหะฮ์ในที่นี้มีความหมายเชิงการย้ายสถานที่ ณ สถานที่หนึ่ง ไปยังสถานที่หนึ่งของสิ่งหนึ่งสิ่งใดในลักษณะมีความถาวร

2. ความหมายอัลวิรอหะฮ์ **الْوَرَاةُ** เชิงวิชาการ

ส่วนความหมายอัลวิรอหะฮ์ในเชิงวิชาการ นักวิชาการให้ความหมายถึงความสัมพันธ์ทางสายโลหิตที่ก่อเกิดการถ่ายทอดรูปร่างอวัยวะภายนอกหรืออินที่เป็นส่วนประกอบทุกส่วนของร่างกายภายใน ผ่านกระบวนการสุกนิตกรรมสมรสที่ชอบด้วยบทศาสนบัญญัติ กระทั่งชอบด้วยการรับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ระหว่างกัน เช่น มรดกภายหลังการเสียชีวิตของอีกบุคคล (al- Khan,2005:275)

ความหมายนี้ยังได้หมายถึงความถาวรของทรัพย์สินที่ถูกถ่ายโอนจากบุคคลผู้เสียชีวิตไปสู่อีกบุคคลหนึ่งที่ยังมีชีวิตอยู่เป็นวัฏจักรเรื่อยไป ดังปรากฏในบทศุอาร์ที่ว่า

((...وَمَّا بَأْسَأْنَا بِسَمْعِنَا، وَأَبْصَارِنَا، وَقُورِنَا مَا أَحْيَيْنَا، وَاجْعَلْهُ الْوَارِثَ مِنَّا...))

(الترمذي، كتاب الدعوة: 3809)

ความว่า “...และจงให้ข้าพระองค์ได้รับประโยชน์จากการได้ยิน ได้เห็น และจากความแข็งแรงของข้าพระองค์ ตราบใดที่พระองค์ทรงประทานชีวิตแก่ข้าพระองค์และกำหนดให้สิ่งดังกล่าวนี้ เป็นสิ่งถาวรในยามแก่เฒ่าของข้าพระองค์ด้วยเทอญ...”

(al-Tirmidhiy,n.d.3809)

สะดีเยฮ์ อะบูญัยบ (Sa'adee abu jaib, 1998 : 277 -279) ได้นิยามว่าเป็นรากศัพท์มาจากคำว่า **الْوَرَاةُ**، **الْوَرِثَةُ**، **الْوَارِثُ**، **الْوَرِثَةُ** ซึ่งหมายถึงการที่บุคคลหนึ่งได้ให้การสืบทอดทรัพย์สินสมบัติกับอีกบุคคลภายหลังการเสียชีวิต ดังปรากฏในคำบทยะดีษของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ ต่อประเด็นการรับสืบทอดมรดกนี้ว่า

((لَا يَرِثُ الْمُسْلِمُ الْكَافِرَ، وَلَا الْكَافِرُ الْمُسْلِمَ))

ความว่า “ผู้ศรัทธาจะไม่ใช่ที่อนุมัติรับมรดกจากผู้ปฏิเสธศรัทธา
และผู้ปฏิเสธศรัทธาจะไม่ใช่ที่อนุมัติรับมรดกจากผู้ศรัทธา”

(al – Bukhari,1998 : 6764)

อัลญับบรี (al - Jabbari,1986 : 25) ได้ให้คำนิยามว่า “การถ่ายโอนบางอย่าง
จากบุคคลหนึ่งสู่อีกบุคคลหนึ่ง”

มุฮัมหมัด อัลหะวารีย์ (Mohammad al – Hawari,1999 : 5) สมาพันธ์การแพทย์
อิสลามประเทศคูเวต (1988 : 105) ได้นิยามว่า

"وَهِيَ الْبُنْيَةُ الْجَنِينَةُ التَّفْصِيلِيُّهُ الَّتِي تَدُلُّ عَلَى هَوِيَّةِ كُلِّ فَرْدٍ بِعَيْنِهِ وَالْبَصْمَةُ
الْوَرَائِيَّةُ مِنَ النَّاحِيَةِ الْعِلْمِيَّةِ وَسَيْلَةُ لَاتَكَاذُ خُطْبِي فِي التَّحَقُّقِ مِنَ الْوَالِدِيَّةِ
الْبَيُولُوجِيَّةِ، وَالتَّحَقُّقُ مِنَ الشَّخْصِيَّةِ وَلَا سِيَّمَا فِي مَجَالِ الطَّبِّ الشَّرْعِيِّ".

ความว่า “คือโครงสร้างของยีนที่ชี้ชัดถึงความเป็นเอกลักษณ์บุคคล
ของตัวบุคคลหนึ่งอย่างสมบูรณ์ ในความเป็นเฉพาะตน ซึ่งสาร
พันธุกรรมในวงการวิชาการสมัยใหม่ได้เห็นว่ามีความถูกต้อง
แม่นยำสูงและยอมรับในการชี้ชัดความสัมพันธ์เป็นบิดาเป็นบุตร
และชี้ชัดความเป็นบุคคล โดยเฉพาะวงการทางการแพทย์แผน
ปัจจุบัน”

Muslim world League, (2002 : 343) ได้กล่าวว่

" وَهِيَ الْبُنْيَةُ الْجَنِينَةُ الَّتِي تَدُلُّ عَلَى هَوِيَّةِ كُلِّ إِنْسَانٍ بِعَيْنِهِ، أَفَادَتِ
الْبَحْثُ وَالِدِّرَاسَاتِ الْعِلْمِيَّةِ إِنْهَا مِنَ النَّاحِيَةِ الْعِلْمِيَّةِ وَسَيْلَةُ تَمَّازُ الدَّقَّةِ".

ความว่า “คือโครงสร้างของยีนที่ชี้ชัดถึงความเป็นเอกลักษณ์
บุคคลของตัวบุคคลหนึ่งอย่างสมบูรณ์ในความเป็นเฉพาะตน ซึ่ง
การศึกษาและการวิจัยร่วมสมัยได้ให้ผลสรุป ในเชิงวิชาการว่า
เป็นเครื่องมือที่มีลักษณะละเอียดอ่อนอย่างละเอียด”

สะอูดุดดีน อัลฮิลาลีย์ และอุซามะฮ์ อัลสาลาบีย์ (Sa'addudin al – Hilali,2001:
25-35;Ausamah al – Salabi,2011 :8) กล่าวว่

"الْعَلَامَةُ أَوِ الْآثَرِ الَّذِي يَنْتَقِلُ مِنَ الْآبَاءِ إِلَى الْإِبْنَاءِ أَوْ مِنَ الْأَصُولِ إِلَى الْفُرُوعِ"

ความว่า“เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ที่เกิดการถ่ายโอนจาก
บรรดาบิดาสู่บรรดาบุตร หรือจากต้นตระกูลสู่ผู้สืบสายตระกูล”

อีกนิยามหนึ่งที่อัล ฮิลาลีย์ al - Hilaliกล่าวไว้ว่า

"تَعْيِينُ هَوِيَّةِ الْإِنْسَانِ عَنْ طَرِيقِ تَحْلِيلِ جُزْءٍ أَوْ أَجْزَاءٍ مِنْ حَامِضِ
الدِّنَا الْمُمْتَرِكُ فِي نَوَاتِجِ أَيْ خَلِيَّةٍ مِنْ خَلِيَا جِسْمِيَّةٍ"

ความว่า “การชี้ชัดตัวตนบุคคล ๆ หนึ่ง ด้วยการตรวจพิสูจน์และ
วิเคราะห์ส่วนที่เป็นเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม ดีเอ็น
เอ ผังตัวอยู่ในส่วนประกอบของเซลล์ต่าง ๆ ในเซลล์ร่างกาย”

อัลศุหัยลีย์ (al - Zuhaili,2006 : 428)ได้ให้นิยามเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสาร
พันธุกรรม คือ “สารพันธุกรรมที่มีอยู่ในเนื้อเยื่อของร่างกายของสิ่งมีชีวิตต่าง ๆ”

ดังนั้นความหมายของอัลวิรอฮะฮ์ในที่นี้จึงมีความแตกต่างกับศาสตร์ที่ว่าด้วย
หลักการแบ่งมรดก “อัลฟะรออิฎุ” ในกฎหมายอิสลามที่มีความหมายถึงการเปลี่ยนกรรมสิทธิ์ หรือ
ถ่ายโอนกรรมสิทธิ์ของผู้เสียชีวิตไปเป็นกรรมสิทธิ์ของทายาทผู้มีชีวิตอยู่ในลำดับต่าง ๆ ตาม
สัดส่วนที่กฎหมายได้บัญญัติ

ส่วนอัลวิรอฮะฮ์ที่ผู้วิจัยหมายถึงนี้ คือ การถ่ายโอนเซลล์โครโมโซมของยีนที่เกิด
จากการแยกตัวระหว่างโครโมโซมจากเพศหญิงและโครโมโซมจากเพศชายอย่างเท่า ๆ กัน ไปยัง
รุ่นลูก เพื่อรับรองความเชื่อมสัมพันธ์อย่างมีนัยในลักษณะที่ถาวรไม่สามารถเกิดการเปลี่ยนแปลง
ของผู้สืบทอดวงศ์ตระกูลจากต้นสายตระกูลไม่ว่าจะมีปัจจัยรบกวนใด ๆ ก็ตามแต่ ในลักษณะ
ความชอบธรรมระหว่างกันจนสามารถรับมอบสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ได้

2.1.3 ความหมายทางกฎหมายอิสลามและการแพทย์

การให้ความหมายของเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมเชิงวิชาการนี้ผู้วิจัย
ทำการแยกคำนิยามออกเป็น คำนิยามในกฎหมายอิสลามและความหมายในเชิงทางการแพทย์ ดังนี้

ก.ความหมายเอกลักษณ์บุคคลในกฎหมายอิสลาม

อัลบัสมะฮ์อัลวิรอฮะฮ์ **الْبَصْمَةُ الْوَرَائِيَّةُ** เป็นคำสมาสเกิดขึ้นใหม่จากการประสม
กันระหว่างคำสองคำคือ **الْبَصْمَةُ** และคำ **الْوَرَائِيَّةُ** ซึ่งบ่งบอกถึงความเป็นเอกลักษณ์บุคคลในสิ่งมีชีวิต
ทั้งหลายซึ่งคำนี้ไม่เป็นที่รู้จักในหมู่นักวิชาการมุสลิมในอดีตจึงทำให้การให้คำนิยามหรือคำจำกัด

ความไม่ปรากฏให้เห็นอย่างชัดเจนมากนัก จนกระทั่งวิชาการเกี่ยวกับเอกลักษณ์บุคคลได้ด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เป็นที่แพร่หลายมากในวงนักวิชาการในประเทศยุโรป จึงส่งผลให้นักวิชาการมุสลิมร่วมสมัยได้ใช้ความพยายามในการทำความเข้าใจและให้ความหมายที่หลากหลาย กระทั่งมีนักวิชาการบางท่านใช้คำว่า “เครื่องหมายสัญลักษณ์”¹¹ บางท่านใช้คำว่า “โครงสร้างของยีน”¹² บางท่านใช้คำว่า “คุณลักษณะ” และบางท่านใช้ว่าเป็น “สาร หรือ เซลล์” อย่างนี้เป็นต้น เช่น

ศูนย์ภาษาอาหรับ ณ กรุงไคโร ได้ให้ความหมายว่าเป็น “เครื่องหมายสัญลักษณ์ หรือร่องรอยที่ถ่ายโอนจากบิดาสู่บุตร หรือจากปู่ตายาย สู่ลูกหลาน”¹³

สมาพันธ์อัลฟิกฮ์อัลอิสลามีย์ ณ นคร มักกะฮ์ นิยามไว้ว่า คือ “โครงสร้างของยีนที่บ่งบอกถึงความเป็นเอกลักษณ์ส่วนบุคคล มีอยู่กับตัวมนุษย์ทุกคน การจะรู้สิ่งนี้ได้ต้องอาศัยหลักทางวิชาการแพทย์เข้ามามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ ในส่วนใดส่วนหนึ่งของมนุษย์ เช่น เลือด น้ำลาย น้ำอสุจิ น้ำปัสสาวะ และอื่น ๆ” (Majma’ al – Fiqh al – Islami,1421 : 16; Ziyad al – Sameeda - ie,n.d : 343) ในการสัมมนาวิชาการเกี่ยวกับสารพันธุกรรม โครงสร้างพันธุกรรมของยีนในมนุษย์และการรักษาทางการแพทย์ ที่จัดขึ้นโดย al – Mu’adhamah al – Islami lilUlum al-tibbi ณ ประเทศคูเวต ปี ค.ศ. 1988 ให้นิยามว่า “เป็นโครงสร้างยีนพันธุกรรมที่มีการถ่ายทอดจากปู่ตายายสู่ลูกหลาน ใช้ประโยชน์ในการเจาะจงตัวบุคคลในแต่ละคนนั้นได้ด้วยวิธีการวิเคราะห์ตรวจหาสารดีเอ็นเอ DNA ที่ประกอบอยู่ในยีนของร่างกาย” al –Mu’adhamah al – Islami lilUlum al-tibbi ณ ประเทศคูเวต 1988 อ้างใน (Khalifah Ali al- ka’bi, 2549:43)

วะฮะบะฮ์ อัลซุฮัยลีย์ (Wahbah al- Zuhaili) ให้นิยามเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม “คือสารของเซลล์สิ่งมีชีวิตที่มีการแบ่งเซลล์และเกิดการถ่ายทอดในรูปกรรมพันธุ์ พันธุกรรม สามารถใช้ในการเปรียบเทียบความเหมือนและความต่างของสองสิ่งมีชีวิตด้วยการวิเคราะห์ทางเคมี เช่นการวิเคราะห์ เลือดลายนิ้วมือ เส้นผม ด้วยการยึดผลการตรวจคุณลักษณะของยีนที่สามารถชี้ชัดถึงความสัมพันธ์ทางสายโลหิตได้ ใช้ในการชี้ชัดสัมพันธภาพทางสายโลหิตหรือปฏิสืบสายโลหิต ประกอบด้วยจำนวนโครโมโซมทั้งหมด 46 โครโมโซม ดังนั้นทารกแต่ละคนจะประกอบไปด้วยจำนวนโครโมโซมที่รับการถ่ายทอดจากมารดาจำนวน 23 คู่ และรับการถ่ายทอดจากบิดาจำนวน 23 คู่” (al- Zuhaili,2006 : 428 – 429)

¹¹ Muhammad Salih al- " حول هندسة الوراثة وعلم الاستنساخ " ، Sa’ad Abdul Asis,2007 " احكام الهندسة الوراثية " Muhibb,n.d

¹² " البنية الجينية نسبة الى الجينات، أي المورثات التي تدل على هوية كل إنسان بعينه وإنها وسيلة تمتاز بالدقة"

¹³ البصمة الوراثية " بأعها": العلام ينتقل من الآباء إلى الأبناء أو من الأصول إلى الفروع

ข. ความหมายเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในทางการแพทย์

ดีเอ็นเอ (DNA) เป็นชื่อย่อของสารพันธุกรรมที่มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่ากรดดีออกซีไรโบนิวคลีอิก (Deoxyribonucleic acid) ซึ่งเป็นชื่อกรดนิวคลีอิก (กรดที่พบในใจกลางของเซลล์ทุกชนิด) สามารถพบในเซลล์ของสิ่งมีชีวิตทุกชนิด ได้แก่ คนสัตว์พืชเชื้อราแบคทีเรียไวรัส เป็นต้น ดีเอ็นเอบรรจุข้อมูลทางพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิตชนิดนั้นซึ่งมีลักษณะที่ผสมผสานมาจากสิ่งมีชีวิตรุ่นก่อนซึ่งคือ จากพ่อและแม่สามารถถ่ายทอดไปยังสิ่งมีชีวิตรุ่นถัดไป ซึ่งคือลูกหลาน Ziyad al - Sameeda – ie ยังได้อธิบายความหมายนี้ในเชิงทางการแพทย์ว่า

1. เป็นเซลล์ของสารพันธุกรรม ที่ได้มาจากการตรวจสอบโครงสร้างของดีเอ็นเอ จำนวนหนึ่งตัวหรือมากกว่าหนึ่งตัว ซึ่งสามารถบ่งบอกถึงความเชื่อมโยงทางสายโลหิตระหว่างบุคคลได้

2. เป็น โครงสร้างของยีนที่สามารถบอกความเป็นตัวตนของบุคคลและบ่งบอกถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลได้ ด้วยการวิเคราะห์จาก ผิวหนัง เลือด น้ำลาย น้ำอสุจิ น้ำปัสสาวะ และอื่น ๆ อย่างนี้เป็นต้น (Ziyad al - Sameeda - ie,n.d : 344)

จากความหมายที่กล่าวถึง โดยนักวิชาการทางการแพทย์มุสลิมร่วมสมัยข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) คือสารพันธุกรรมของสิ่งมีชีวิตที่เกิดจากการแยกตัวของเซลล์พันธุกรรมจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง (บิดามารดา) มีกลไกและกระบวนการอย่างเป็นระบบเกิดการถ่ายทอดของรหัสพันธุกรรมเป็นรหัสของยีนที่เหมือนกันจะแสดงออกได้ทั้งรูปแบบโครโมโซมของยีนและทางด้านสรีระวิทยาที่เป็นอัตลักษณ์ด้วยการปฏิสนธิของเชื้ออสุจิของเพศชายกับไข่ของเพศหญิง จนกลายเป็นเอ็มบริโอมีจำนวนโครโมโซมที่เหมือนกันถูกถ่ายทอดในจำนวนเท่าๆกัน คือ จากเพศหญิงจำนวน 23 คู่และรับการถ่ายทอดจากเพศชายจำนวน 23 คู่

จะเห็นได้ว่าการให้นิยามเกี่ยวกับเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมของทั้งกฎหมายทั่วไปกฎหมายอิสลามและทางการแพทย์มีความหมายที่ไม่แตกต่างกัน กล่าวคือการถ่ายทอดของยีนสารพันธุกรรมในรูปของเซลล์ด้วยการปฏิสนธิของน้ำอสุจิกับไข่จะด้วยวิถีทางธรรมชาติหรือด้วยการผสมเทียมของมนุษย์ก็ตาม จนเกิดการถ่ายทอดรหัสพันธุกรรมสู่รุ่นหลังที่มีรหัสพันธุกรรมเหมือนกันกับรุ่นปู่ย่าตายาย ทั้งในหลักทางกายภาพอัตลักษณ์หรือยีนที่เป็นเซลล์ของสารพันธุกรรมซึ่งการที่บุคคลหนึ่งมีลายพิมพ์ว่าด้วยสารพันธุกรรมแบบเดียวกันกับอีกบุคคลหนึ่งนั้น ยังไม่สามารถที่จะยืนยันหรือรับรองการมีความสัมพันธ์ด้านสายโลหิตหรือการสืบสายสกุลเดียวกัน เพราะการก่อเกิดของบุคคลนั้นไม่ได้เกิดมาตามที่กฎหมายหรือบทศาสนบัญญัติได้กำหนดไว้ กล่าวคือจะต้องเกิดมาจากการสมรสที่ชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น

2.2 วงศ์ตระกูล

2.2.1. ความหมายวงศ์ตระกูล (อัน นะสับ) النَّسَبُ

การมีความสัมพันธ์ทางวงศ์ตระกูลที่ชอบด้วยบทศาสนบัญญัติสามารถก่อเกิดสิทธิและความรับผิดชอบต่าง ๆ มากมายระหว่างบุคคลที่มีความสัมพันธ์ ซึ่งแน่นอนการจะมีความสัมพันธ์เช่นนั้นได้ จำเป็นต้องมีความเชื่อมโยงทางอันนะสับ ซึ่งผู้วิจัยจะได้อธิบายความหมายของอันนะสับ ดังนี้

ก. ความหมายอันนะสับเชิงภาษา

อันนะสับ (النَّسَبُ) เป็นคำเอกพจน์ของคำว่า อัลอันสาบุ ٱلْأَنْسَابُ ซึ่งหมายถึง (ٱلْقُرَابَةُ) เนื่องจากคำสองคำนี้มีความหมายเชื่อมโยงระหว่างกัน (Ibn Faris,1979 : 5 / 423) และยังมี ความหมายเดียวกับคำว่าอัลวิรอษะฮ์อีกด้วย

อันนะสับ (النَّسَبُ) หรือ (ٱلْقُرَابَةُ) หมายถึง “การมีสายสัมพันธ์ทางสายโลหิตซึ่งครอบคลุมทุกๆ คนที่มีสัมพันธ์ทางสายโลหิต ไม่ว่าจะอยู่ในระดับชั้น ไกลหรือใกล้หรือจะมาทางสายบิดาหรือสายมารดาก็ตาม” (Al- Mardini,n.d. :10) ในบางครั้งใช้คำว่านะสับนั้นมีความหมายถึง การเชื่อมโยงถึงความ เป็นเครือญาติของกันและกันเพื่อบ่งบอกถึงความสัมพันธ์ต่างๆ ทั้งในสิทธิ และหน้าที่ที่พึงมีต่อกัน

อัลฟายูมียฺ (al- Fayoumi,1987:130) นิยามว่า “การสืบสายโลหิตจากฝ่ายบิดา และมารดา”

อัลจุนญานียฺ (al- Jurjani,1992 : 308) ให้นิยามว่า “ความผูกพันกันระหว่างสอง สิ่ง หรือหมายถึงการถือครองในกรรมสิทธิ์ซึ่งกันและกันอย่างเสมอเหมือนกัน”

ข. ความหมายอันนะสับเชิงวิชาการ

การให้ความหมายอันนะสับทางด้านวิชาการไม่ได้แตกต่างจากความหมายทางด้านเชิงภาษามากนัก โดยยังมีความเชื่อมโยงของความหมายอย่างมีนัยสำคัญต่อกันนั่นเอง ท่านอิหม่ามอัลฮัรบีนิยฺ (al- Sharbiniy,1958 : 3 / 4) นิยามว่า “ٱلْقُرَابَةُ وَ هِيَ الرَّحْمُ” อัลเกาะรอบะฮ์ คือเครือญาติท่านสะอูดุดดีน อัล ฮิลาลียฺ (Sa'addudin al - Hilali,2001 : 25-35) นิยามว่าเป็น “การอ้างถึงวงศ์ตระกูลต่อผู้เป็นบิดาเป็นการเฉพาะ”

ดังที่อัลลอฮฺทรงได้กล่าวในสุเราะฮ์อัลฟุรกออนอายะฮ์ที่ 54

﴿هُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ نَسَبًا وَصِهْرًا ۗ وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا﴾ (الفرقان آية: ٥٤)

ความว่า “และพระองค์คือผู้ทรงบังเกิดมนุษย์จากน้ำอสุจิและทรงทำให้มีเชื้อสายและเครือญาติ และพระเจ้าของเจ้านั้นเป็นผู้ทรงอนุภาพ”

(อัลฟุรกอนอายะฮ์: 54)

ใจความจากอายะฮ์นี้แสดงให้เห็นว่าอัลลอฮ์ทรงสร้างมนุษย์ขึ้นมาจากน้ำอสุจิของเพศชายและจากไข่ของเพศหญิง จนได้ลูกหลานทั้งชายและหญิงเป็นผู้สืบทอดวงศ์ตระกูลเพื่อให้เผ่าพันธุ์มนุษย์คงอยู่สืบทอดกันตลอดไป (al – Bayatiy,2013 : 254) แล้วจากการสืบทอดนี้เองกลายเป็นเชื้อสายวงศ์ตระกูลและเครือญาติกันซึ่งอัลลอฮ์ทรงอำนาจที่จะเนรมิตอะไรก็ได้ตามพระประสงค์ของพระองค์ (Jama - ah min al - Ulaḡā',2009 : 6 / 314)

“สภาพที่ต้องด้วยบทศาสนบัญญัติ (มีการผูกนิติกรรมสัมพันธ์ทางการสมรส) หรือเกิดจากทาสในครอบครองหรือเกิดจากการร่วมประเวณีสำคัญผิด “ซุบฮะฮุ” ส่งผลความเกี่ยวพันระหว่างบุคคลหนึ่งกับอีกบุคคลหนึ่ง ที่เกิดขึ้นมาจากน้ำเชื้ออสุจิของชายนั้นโดยตรง แล้วเกิดมีสภาพบุคคลสมบูรณ์” al – Mawsuḡah al – Fiqhiyah al - Kuwaitiyah,(1992: 6 / 295)

อิสลามได้ให้ความสำคัญต่อการสืบสายวงศ์ตระกูลของมนุษย์เป็นอย่างยิ่งจนได้ประกาศเป็นเจตนารมณ์หลักห้าประการที่มนุษย์จำต้องดูแลให้ความสำคัญเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายไว้ซึ่งเกียรติยศ คือ ศาสนา ชีวิต วงศ์ตระกูล ทรัพย์สิน และสติปัญญา ห้าประการนี้ศาสนาทุกศาสนาได้ตระหนักและให้ความสำคัญ จะเห็นได้ว่า การให้ความสำคัญของอิสลามต่อการรักษาวงศ์ตระกูลนี้มีใช้เฉพาะวงศ์ตระกูลที่จะเกิดขึ้นมาในอนาคตเท่านั้นแต่ยังรวมถึงวงศ์ตระกูลที่ได้เกิดมาแล้วในอดีตนั้นด้วยว่าเกิดมาได้ชอบด้วยบทบัญญัติหรือไม่อย่างไร (al – Marzuqi,2000:21) ความสำคัญนี้สามารถเห็นได้จาก โองการของอัลลอฮ์ได้บัญญัติไว้ คือ

﴿يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ اِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَّاُنْثٰى وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوْبًا وَّقَبَاۤىِٕلَ لِتَعَارَفُوْۤا اِنَّ اَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللّٰهِ اَتْقٰىكُمْ ۗ اِنَّ اللّٰهَ عَلِيْمٌ خَبِيْرٌ﴾
(الحجرات آية: 13)

ความว่า “โอ้มนุษยชาติทั้งหลาย แท้จริงเราได้สร้างพวกเจ้าจากเพศชาย และเพศหญิง และเราได้ให้พวกเจ้าแยกเป็นเผ่า และตระกูลเพื่อจะได้รู้จักกัน และแท้จริงผู้ที่มีเกียรติยิ่งในหมู่พวกเจ้า ณ ที่อัลลอฮ์นั้น คือผู้ที่มีความยำเกรงยิ่งในหมู่พวกเจ้า แท้จริงอัลลอฮ์นั้นเป็นผู้ทรงรอบรู้อย่างละเอียดถี่ถ้วน”

(อัลหุญร้อตอายะฮ์:13)

2.2.2 การสืบสายโลหิต

การมีสายสัมพันธ์ทางโลหิตระหว่างบุคคลนั้นสามารถบ่งชี้ถึงการมีความสัมพันธ์ของความเป็นบุตรเป็นบิดาและเป็นมารดา ซึ่งส่งผลให้แต่ละบุคคลเหล่านั้นมีสิทธิและหน้าที่ต่อกันในทางกฎหมาย ทั้งในรูปธรรม เช่น มีสิทธิใช้สกุลของบิดา หน้าที่ให้การเลี้ยงดู ค่าครองชีพ หรือรับการเลี้ยงดู มาตรา 1561, 1563, 1564 และ 1565¹⁴ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ และนามธรรม เช่น ให้การภักดี ได้รับการภักดี ซึ่งเป็นไปตามบทศาสนบัญญัติและกฎหมาย ที่ได้กำหนดกฎเกณฑ์ต่าง ๆ อีกมากมายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างกัน (น้ำแท้ มีบุญสร้าง, 2553)

บรรดานักวิชาการอิสลามเห็นพ้องตรงกันถึงสถานะของบุตรที่เกิดมาจากความสัมพันธ์ที่ต้องด้วยบทศาสนบัญญัติว่าเป็นทายาทของกลุ่มสามีภรรยาโดยชอบด้วยกฎหมาย เมื่อทารกได้กำเนิดภายหลังอายุครรภ์ไม่น้อยกว่าหกเดือนนับจากวันสมรสของกลุ่มสามีภรรยา ซึ่งวิธีนี้นับว่าเป็นวิธีการสืบวงศ์ตระกูลที่มีความชอบธรรมมากที่สุดในบรรดาการรับรองความเป็นทายาทโดยบทศาสนบัญญัติ (al- Sabeel, 2002:41– 46) บุคคลหนึ่งสามารถมีความสัมพันธ์ทางสายโลหิตจนกลายเป็นผู้ที่สามารถสืบสายวงศ์ตระกูลระหว่างกันต้องด้วยบทศาสนบัญญัติได้นั้น จำเป็นต้องวางอยู่บนหลักเกณฑ์ความสัมพันธ์ทางสายโลหิต จนสามารถเป็นสาเหตุถึงความสัมพันธ์ในการสืบสายวงศ์ตระกูลเช่นว่านั้นได้ดังจะได้กล่าวในประเด็นที่ 2.4 ทศนะของนักวิชาการอิสลามในการยืนยันวงศ์ตระกูล

2.3 หลักฐานบ่งถึงพันธุกรรมศาสตร์

ประเด็นความเข้าใจต่อการถ่ายทอดสารพันธุกรรมที่เป็นเซลล์และยีนเด่นหรือยีนด้อยนี้ ได้ปรากฏหลักฐานการใช้ยีนในกลุ่มชาวอาหรับยุคก่อนการเผยแพร่ศาสนาอิสลามโดยศาสนทูตมุฮัมมัด ﷺ ซึ่งผู้วิจัยของอธิบายถึงศาสตร์ว่าด้วยพันธุกรรมนี้ผ่านการถ่ายทอดหลักฐานการใช้จากอัลกุรอาน และสุนนะฮ์ตามลำดับ

พันธุกรรมศาสตร์ (عِلْمُ الْوَرَاثَةِ) คือศาสตร์ที่ว่าด้วยกระบวนการถ่ายทอดไอออนคุณลักษณะของเซลล์และยีนของสิ่งมีชีวิตหนึ่งไปยังอีกสิ่งมีชีวิตหนึ่งจากรุ่นหนึ่งสู่รุ่นหนึ่งอย่างมีความสัมพันธ์กัน (al -Mu'jam al Waseet, 2004 : 1024) การถ่ายทอดของเซลล์และยีนพันธุกรรมสามารถถ่ายทอดสู่ทารกด้วยการปฏิสนธิระหว่างน้ำอสุจิของเพศชายกับไข่ของเพศหญิง ทารกที่ได้

¹⁴ (ม. 1561) บุตรมีสิทธิใช้ชื่อสกุลของบิดาในกรณีที่มีบิดาไม่ปรากฏ บุตรมีสิทธิใช้ชื่อสกุลของมารดา

(ม.1563) บุตรจำต้องอุปการะเลี้ยงบิดามารดา

(ม.1564) บิดามารดาจำต้องอุปการะเลี้ยงและให้การศึกษาตามสมควรแก่บุตรในระหว่างเป็นผู้เยาว์

(ม.1565) การร้องขอค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรหรือขอให้บุตรได้รับการอุปการะเลี้ยงดูโดยประการอื่น นอกจากอัยการจะยกคดีขึ้นว่ากล่าวตามมาตรา 1562 แล้ว บิดาหรือมารดาจะนำคดีขึ้นกล่าวก็ได้

ถือกำเนิดมานั้นได้รับการถ่ายทอดเซลล์และยีนอย่างสมบูรณ์ ไม่ว่าจะเกิดจากการปฏิสนธิภายใน การผูกพันดิกรรรมสัมพันธ์ทางการสมรสที่ชอบด้วยบทศาสนบัญญัติหรือไม่ก็ตาม ซึ่งการสมรสใน สมัยอดีตก่อนการมาเผยแผ่ศาสนาของท่านนบีมุฮัมมัด ﷺ มีอยู่ 4 ลักษณะด้วยกัน คือ **ลักษณะที่ หนึ่ง** การสมรสที่ชายเข้าสู่ขอหญิงกับผู้ปกครองของนางอย่างถูกต้องกระทั่งทั้งสองฝ่ายได้เห็นชอบ กัน จนนำไปสู่การสมรส ดังธรรมเนียมปฏิบัติในสมัยปัจจุบัน **ลักษณะที่สอง** คือการสมรสที่ผู้เป็น สามิได้สั่งให้ภริยาตนไปขอร่วมประเวณีกับชายที่มีสุขภาพร่างกายดี ชาญฉลาดมีสติปัญญาดี เพื่อ จะได้มาซึ่งทายาทที่มีคุณลักษณะเช่นนั้น เมื่อภริยาได้มีประเวณีกับชายเช่นนั้นแล้วสามีจะไม่มี การร่วมประเวณีกับภริยาตนอีก จนกว่าจะแน่ใจว่านางได้ตั้งครรภ์กับชายเช่นนั้นเสียก่อนจึงจะ เข้าไปร่วมประเวณีกับนางได้ การสมรสในลักษณะนี้เรียกว่า “อัลอิสติบฎาะฮ์” หรือการสมรสเพื่อ ขอน้ำอสุจินั้นเอง **ลักษณะที่สาม** คือ การสมรสในลักษณะที่หญิงคนหนึ่งได้เสนอตัวนางให้กับชาย จำนวนหนึ่งได้เข้ามามีประเวณีกับนาง ซึ่งเมื่อนางได้ตั้งครรภ์และให้กำเนิดบุตร นางจะเรียกบรรดา ชายเหล่านั้นมารวมตัวกัน ณ สถานที่หนึ่ง แล้วนางชี้ไปยังชายใดชายหนึ่งในบรรดาจำนวนชาย เหล่านั้นว่าเป็นบิดาของทารกที่นางได้ให้กำเนิด โดยที่ชายที่วานั้นไม่สามารถปฏิเสธความเป็นบิดา ของทารกนั้นได้ และ **ลักษณะที่สี่** คือ การที่หญิงหนึ่งได้ติดธงผ้าไว้หน้าบ้านของตนไว้เป็น สัญลักษณ์แก่ชายถึงความต้องการร่วมประเวณีของตนกับชายใดที่สนใจซึ่งคล้ายกับหญิงโสเภณี ปัจจุบันเมื่อนางได้ตั้งครรภ์และให้กำเนิดบุตร นางจะเรียกผู้เชี่ยวชาญด้านการเปรียบเทียบอัต ลักษณะบุคคล (กออิฟ) มาทำการเปรียบเทียบและชี้ชัดความสัมพันธ์ทางอัตลักษณะของเด็กทารกนั้น กับชายใดชายหนึ่งที่ได้มาร่วมประเวณีกับนาง เมื่อผู้เชี่ยวชาญได้ทำการชี้ชัด ชายนั้นไม่สามารถ ปฏิเสธการรับรองบุตรนั้นได้อีก (al - Bukhari,1999 : 5127)

นอกจากลักษณะที่กล่าวมานั้นแล้วท่าน อัชชะละมียัย (al- Zalami, 1984 : 94 – 98) ได้อธิบายลักษณะการสมรสในสมัยก่อนการมาของศาสนาอิสลามว่า **ลักษณะที่ห้า** การสมรส “สะวาญญูอัลมุกติ” al - Muqti (رَوَاجُ الْمُقْتِ) คือการสมรสรูปแบบเชิงรับมรดก ในลักษณะหญิง ที่สามีเสียชีวิต ต้องสมรสกับบุตรชายของอดีตสามีที่มีโชบุตรถือกำเนิดจากนางโดยตรง (เป็นบุตร แต่สามี) ในขณะที่นางกลายเป็นมรดกสืบทอดจากบิดาผู้เสียชีวิตของบรรดาทายาท ซึ่งนางไม่มี สิทธิปฏิเสธรับการสมรสจากหนึ่งในบรรดาทายาทที่ประสงค์รับนางเป็นภริยา **ลักษณะที่หก** การ สมรส “สะวาญญูเศาะฆิเนฮุ” al - Dhaghinah (رَوَاجُ الظَّغِينَةِ) คือการสมรสกับชเลยสงครามหรือที่ เรียกว่า “ทาส” การสมรสในลักษณะนี้ไม่ต้องได้รับการยินยอมจากผู้หญิงหรือจ่ายมะฮัร “สินสอด” ให้กับนาง การสมรสก็สามารถเกิดขึ้นได้ ลักษณะที่เจ็ด การสมรส “สะวาญญูมูตะฮุ” al- Mut - ah (رَوَاجُ الْمُتْعَةِ) คือการสมรสแบบกำหนดระยะเวลาการเป็นสามีภริยาเป็นการเฉพาะด้วย ความยินยอมของนาง การสมรสในลักษณะนี้จะสิ้นสุดเมื่อระยะเวลาที่ได้ตกลงกันสิ้นสุดโดยสามี

ต้องเปล่งวาจาถูกต้องเป็นแต่อย่างใด การสมรสในลักษณะนี้ในระยะแรกเริ่มได้รับความเห็นชอบโดยท่าน นบี ﷺ ต่อมาได้ถูกยกเลิกกระทั่งถึงปัจจุบัน และลักษณะที่แปด การสมรส “สะวาญญ์ ชีฆอรฺ” Shighar (رَوَاحِ الشَّيْخَارِ) เป็นการสมรสในรูปแบบการแลกเปลี่ยน หมายถึงการที่ชายหนึ่งจัดการสมรสบุตรหญิงน้องหญิงหรือพี่หญิงของตนกับชายหนึ่งโดยที่ชายที่วานั้นต้องจัดการสมรสตนกับบุตรหญิงน้องหญิงหรือพี่หญิงของเขากับคนด้วย

ผู้วิจัยได้กล่าวถึงลักษณะการสมรสในรูปแบบต่าง ๆ มาเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงการสมรสที่เคยมีการใช้ในยุคอดีตซึ่งบางลักษณะยังคงใช้อยู่จนถึงปัจจุบันและเป็นที่ยอมรับโดยบทบัญญัติอิสลามเช่นการสมรสในลักษณะที่หนึ่ง บุตรที่ถือกำเนิดมาจากการสมรสลักษณะนี้ชอบด้วยบทศาสนบัญญัติ ส่วนการชี้ชัดความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการถ่ายโอนเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมปรากฏในจารีตปฏิบัติของสตรีในลักษณะที่สอง คือ “อัลอิสติบฎาะอฺ” หรือการสมรสเพื่อขอน้ำสุจิการสมรสที่ผู้เป็นสามีได้ส่งให้ภริยาตนไปขอร่วมประเวณีกับชายที่มีสุขภาพร่างกายดี ชาญฉลาดมีสติปัญญาดีเพื่อจะได้มาซึ่งทายาทที่มีคุณลักษณะเช่นชายที่วานั้น และสี่คือ การที่หญิงหนึ่งได้ติดธงผ้าไว้หน้าบ้านของตนไว้เป็นสัญลักษณ์แก่ชายถึงความต้องการร่วมประเวณีของตนกับชายใดที่สนใจซึ่งคล้ายกับหญิงโสเภณีปัจจุบัน เมื่อนางได้ตั้งครรภ์และให้กำเนิดบุตร นางจะเรียกผู้เชี่ยวชาญด้านการเปรียบเทียบเอกลักษณ์บุคคล (กออ็อฟ) มาทำการเปรียบเทียบและชี้ชัดความสัมพันธ์ทางอัตลักษณ์ของเด็กทารกนั้นกับชายใดชายหนึ่งที่เข้ามาร่วมประเวณีกับนาง

รูปแบบการสมรสในลักษณะนี้ เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงหลักความเข้าใจถึงเอกลักษณ์ทางพันธุกรรมสามารถถ่ายทอดผ่านเซลล์ของยีนพันธุกรรมจากเจ้าของน้ำสุจิทำการปฏิสนธิกับไข่ทำให้สารพันธุกรรมถ่ายโอนไปยังทายาทนั้นได้ ก่อนจะมีการศึกษาค้นพบเอกลักษณ์สารพันธุกรรมตามที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาแล้วในประเด็นประวัติการค้นพบเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม ในขณะที่เดียวกันอิสลามได้กล่าวถึงการถ่ายโอนเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมดังปรากฏในฮาดิษที่รายงานโดยท่านอัลบุคอรียฺ (al - Bukhari) ที่สะท้อนให้เห็นถึงความต้องการมีทายาทที่เป็นผู้มีสติปัญญาดีสามีจะใช้ให้ภริยาตนไปมีประเวณีและตั้งครรภ์กับชายที่มีสุขภาพร่างกายดี ชาญฉลาดและสติปัญญาดีเพื่อจะได้มาซึ่งทายาทที่มีคุณลักษณะเช่นวานั้น ที่เรียกว่า “การสมรสอิสติบฎาะอฺ” إِسْتِبْطَاعٌ ดังที่ท่านหญิงอาอิชะฮฺได้เล่าว่า

(أَنَّ النَّكَاحَ فِي الْجَاهِلِيَّةِ كَانَ عَلَى أَرْبَعَةِ أَنْحَاءٍ : فَنِكَاحُ مَنْهَا نِكَاحُ النَّاسِ الْيَوْمِ، يَخْطُبُ الرَّجُلُ إِلَى الرَّجُلِ وَلَيْتَهُ أَوْ ابْنَتَهُ فَيُصَدِّقُهَا ثُمَّ يَنْكِحُهَا وَنِكَاحُ آخَرَ كَانَ الرَّجُلُ يَقُولُ لِامْرَأَتِهِ إِذَا طَهَّرْتُ مِنْ

طَمَّئِهَا: أَرْسَلِي إِلَى فُلَانٍ فَاسْتَبْضِعِي مِنْهُ وَيَعْتَزِلْهَا زَوْجُهَا وَلَا يَمَسُّهَا
 أَبَدًا حَتَّى يَتَّبِعَنَّ حَمْلَهَا مِنْ ذَلِكَ الرَّجُلِ الَّذِي تَسْتَبْضِعُ مِنْهُ، فَإِذَا
 تَبَيَّنَ حَمْلُهَا أَصَابَهَا زَوْجُهَا إِذَا أَحَبَّ، وَإِنَّمَا يَفْعَلُ ذَلِكَ رَغْبَةً فِي
 بَحَايَةِ الْوَلَدِ، فَكَانَ هَذَا النِّكَاحُ نِكَاحَ الْإِسْتِبْضَاعِ...))

ความว่า “การสมรสในสมัยญะฮิลียะฮ์นั้นมืออยู่ด้วยกัน ที่ประเภท
 หนึ่งในสี่นั้นคือ การสมรสเฉกเช่นการสมรสปัจจุบันคือการที่
 ผู้ชายคนหนึ่งเข้าไปสู่ขอบุตรหญิงจากผู้ปกครองหญิงเช่นว่านั้น
 มีการมอบให้สินสอดและจัดการสมรสให้ด้วยความเห็นของ
 จากทั้งสองฝ่าย ประเภทที่สองการที่สามีสั่งใช้ภริยาของตนเมื่อ
 นางสิ้นสุตประจำเดือนรอบนั้นว่า “เจ้าจงไปหาชายท่านนั้นแล้ว
 ขอร่วมประเวณีกับเขาเพื่อให้ได้ครรภ์กับเขา” หลังจากนั้นสามี
 จะไม่มีการร่วมประเวณีกับภริยาตนจนกว่าจะารู้แจ้งว่านางได้
 ตั้งครรภ์กับชายเช่นว่านั้นจนเป็นที่ประจักษ์แล้วเขาจึงจะร่วม
 ประเวณีกับภริยาตนตามเดิม การกระทำเช่นว่านั้นเพื่อประสงค์
 ทายาทที่ชายจะลาตามคุณลักษณะของชายนั้นการสมรส
 ลักษณะนี้เรียกว่า “อัลอิสติบฎาะฮ์...”

(al - Bukhari,1999 : 5127)

ใจความจากหลักฐานสะท้อนให้เห็นลักษณะการสมรสที่มีการดำเนินในสังคม
 ชาวอาหรับโบราณ (สมัยญะฮิลียะฮ์) ตลอดจนการยอมรับของความแตกต่างในเชื้อที่เป็นสาร
 พันธุกรรม จะเห็นว่าเมื่อสามีประสงค์อยากได้ทายาทให้มีความฉลาด ก็จะส่งให้ภริยาไปร่วม
 ประเวณีและให้ได้มาซึ่งการตั้งครรภ์กับชายที่ว่านั้น นั้นแสดงให้เห็นว่าผู้คนในยุคสมัยนั้นมีความ
 เข้าใจถึงการถ่ายโอนยีนผ่านกระบวนการปฏิสนธิน้ำเชื้ออสุจิของเพศชายกับไข่ของเพศหญิง
 (al - Asqalani, 1987 : 9 / 91)

เพื่อเป็นการยืนยันชะดัยบทนี้ นักวิชาการร่วมสมัยได้ค้นพบลายพิมพ์เอกลักษณ์
 บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ด้วยการศึกษาวิจัย จนได้ผลเป็นที่ประจักษ์ชัดถึงการมี
 ความสัมพันธ์ทางลักษณะยีนและทางกายภาพระหว่างบุคคลคนสองคนด้วยกระบวนการถ่ายทอด
 ของยีนนั้นสามารถยืนยันอย่างเป็นระบบและตอกย้ำถึงความถูกต้องของบทบัญญัติอิสลามที่กล่าว
 โดย อุมมุล ชะละมะฮฺ ถึงเหตุการณ์การถ่ายทอดเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)
 ผ่านน้ำอสุจิทำปฏิกริยากับไข่ว่า ...

((جَاءَتْ أُمُّ سُلَيْمٍ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ . فَقَالَتْ : يَا رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحْيِي مِنَ الْحَقِّ فَهَلْ عَلَى الْمَرْأَةِ مِنْ غُسْلِ إِذَا اخْتَلَمَتْ؟ النَّبِيُّ ﷺ " نَعَمْ . إِذَا رَأَتْ الْمَاءَ " فَقَالَتْ أُمُّ سَلَمَةَ : يَا رَسُولَ اللَّهِ ! وَتَحْتَلِمُ الْمَرْأَةُ؟ فَقَالَ " تَرَبَّتْ يَدَاكَ . فِيمَ يُشْبِهُهَا وَلَدَهَا))

ความว่า : ครั้นอุสมุสลัยมฺได้เข้าถามท่านนบี ﷺ ว่า “โอ้ท่านเราะสูลุลลอฮฺ แท้จริงแล้วอัลลอฮฺนั้นไม่ทรงอายต่อความจริง” “ความเป็นจริงแล้วนั้นผู้หญิงต้องอาบน้ำอาบจากฝืนเปียกของนางด้วยหรือ?” ท่านนบี ﷺ ตอบไปว่า “ใช่เมื่อนางเห็นร่องรอยของคราบน้ำอสุจิ” อุสมุสลัยมฺได้เอ่ยถามท่านนบี ﷺ อีกว่า “โอ้ท่านเราะสูลุลลอฮฺ สำหรับผู้หญิงนั้นมีการฝืนเปียกด้วยกระนั้นหรือ?” เมื่อนั้นท่านนบี ﷺ ตอบว่า “แน่นอน แล้วถ้าไม่เป็นเช่นนั้นแล้วอะไรละที่มีส่วนทำให้บุตรนางไปมีส่วนคล้ายกับนางกันเล่า”

(al - Bukhari, 2006 : 130; Muslim, 2006 : 13)

ใจความจากหลักฐานนี้จะเห็นได้ว่าคำตอบที่ท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ ได้ตอบต่อข้อสงสัยของอุสมุสลัยมฺต่อประเด็นการมีอสุจิของผู้หญิงนั้นนอกจากจะเป็นคำตอบที่บ่งชี้ถึงการมีน้ำอสุจิของผู้หญิงแล้ว คำตอบยังครอบคลุมถึงการถ่ายโอนกรรมพันธุ์ของบุคคลหนึ่งไปยังทายาทด้วยการถ่ายทอดเอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรมในรูปแบบความเหมือนทั้งทางกายภาพและโครงสร้างของเซลล์และยีนพันธุกรรมด้วย

((عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ أَنَّ رَجُلًا أَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ : يَا رَسُولَ اللَّهِ وَوَلَدِي غُلَامٌ أَسْوَدٌ، فَقَالَ، هَلْ لَكَ مِنْ إِبِلٍ؟ قَالَ : نَعَمْ، قَالَ : مَا أَلْوَانُهَا؟ قَالَ حُمْرٌ، قَالَ : هَلْ فِيهَا مِنْ أَوْرَقٍ؟ قَالَ : نَعَمْ، قَالَ فَأَيُّ ذَلِكَ؟ قَالَ : لَعَلَّ نَزَعَهُ عِزْقٌ، قَالَ : فَلَعَلَّ إِبْنُكَ مِنْ هَذَا نَزَعَةٍ))

ความว่า “จากท่านอะบิฮุรัยเราะฮ์ (ขออัลลอฮฺทรงโปรดปรานเขา) มีชายท่านหนึ่งได้เข้าหาท่านเราะสูลุลลอฮฺ ﷺ โดยได้กล่าว ว่า “โอ้ท่านศาสนทูตของอัลลอฮฺ ฉันได้บุตรที่เป็นทารกผิวดำ”

ท่านเราะสูลุลลอฮ์ ﷺ ได้กล่าวถามว่า “แล้วเจ้ามีอุฐกันบ้างไม่?” เขาตอบว่า “มีครับ” ท่านเราะสูลุลลอฮ์ ﷺ ได้กล่าวถามไปอีกว่า “แล้วอุฐของเจ้านั้นมีสีอะไรกันบ้างละ?” เขาตอบว่า “สีแดงครับ” ท่านเราะสูลุลลอฮ์ ﷺ กล่าวถามอีกว่า “แล้วมีสีเทากันบ้างไม่?” เขาตอบว่า “มีครับ” ท่านเราะสูลุลลอฮ์ ﷺ ถามอีกว่า “แล้วสีเทานั้นมันมาจากไหนกันละ?” เขาพลางตอบว่า “อาจเกิดจากพันธุกรรมของบรรพบุรุษก็ได้ครับ” เมื่อนั้นท่านเราะสูลุลลอฮ์ ﷺ ได้ตอบไปว่า “บุตรของเจ้าคงเป็นเช่นนั้นแหละ”

(al- Bukhari, 2003 : 5305)

ชายผู้นี้ได้ซักถามท่านเราะสูลุลลอฮ์ ﷺ ถึงความต่างของสีผิวทารกได้ถือกำเนิดจากภริยาตนเป็นทารกผิวดำ ในขณะที่ตนเองเป็นคนผิวขาวเชิงปฏิเสธการเป็นบิดาอย่างกลาย ๆ โดยใช้สำนวนคำถามเชิงปฏิเสธ เสมือนเป็นการกล่าวหาภริยาตนเป็นชู้โดยอนุมานในคำถาม แต่ได้รับคำตอบจากท่านเราะสูลุลลอฮ์ ﷺ ในเชิงสาวกถึงความเป็นมาของยีนรับการถ่ายทอดจากปู่ย่า ตายายกันได้ ด้วยการถามเชิงเปรียบเทียบถึงสีของลูกอุฐมีสีต่างไปจากสีของพ่อพันธุ์และแม่พันธุ์ ซึ่งเป็นคำตอบเชิงพรรณนาถึงความเป็นมาและโอกาสการถ่ายทอดเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมจากรุ่นสู่รุ่นกันได้ (al - Asqalani, 1987 : 9 / 352) อิบน์ อัลมุลกีอนได้กล่าวถึงการถ่ายโอนคุณลักษณะบางประการของยีนที่เป็นเอกลักษณ์บุคคลในรูปของสารพันธุกรรมที่ทำให้ความเหมือนหรือส่วนคล้ายสู่รุ่นลูกหลานเนื่องมาจากการถ่ายโอนยีนจากรุ่นบิดา ในกรณีการติดตามต้นสายตระกูลแล้วพบว่า ยายของทารกนั้นเป็นผู้สตรีที่มีสีผิวดำ (Ibn al – Mulqan,n.d : 8 / 452 - 453)

การศึกษาวิทยาการด้านพันธุกรรมว่าด้วยนิติวิทยาศาสตร์ร่วมสมัยสามารถยืนยันยืนยันความเป็นจริงที่ท่านเราะสูลุลลอฮ์ ﷺ ได้กล่าวมาเป็นเวลานานร่วม 1436 กว่าปีมาแล้วซึ่งการศึกษาด้วยวิทยาการสมัยใหม่สามารถยืนยันได้ว่าการที่หญิงคนหนึ่งได้ให้กำเนิดบุตรที่มีสีผิวต่างกับสีผิวของผู้เป็นสามีนางนั้น ไม่ได้แสดงว่านางได้นอกใจสามีในลักษณะที่สามีนำมาเป็นข้ออ้างในการปฏิเสธทายาทได้ เนื่องจากความต่างกันของสีผิวมีผลมาจากการถ่ายทอดเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมที่เป็นยีนเด่น (DOMINANT) ของบรรพบุรุษหรือของบิดาผสมกับมารดาหรือเป็นเฉพาะของบิดาหรือมารดาเท่านั้น ส่วนเอกลักษณ์บุคคลที่เป็นยีนด้อย (RECESSIVE) จะยังไม่ปรากฏในรุ่นนี้แต่จะปรากฏในลูกหลานรุ่นต่อไปก็เป็นได้ (al- Bar,1983: 153- 154)

อะเศียที่ได้อีกมาข้างต้นชี้ให้เห็นว่าเนื้อหาสาระที่เกี่ยวกับศาสตร์ทางด้าน พันธุกรรมนี้ ได้มีการกล่าวถึงอย่างชัดเจนและเป็นที่ยอมรับของบรรดาเศาะหาบะฮ์ทั้งหลายผ่านการ อธิบายโดยท่านเราะสูลุลลอฮ์ ﷺ ถึงการปฏิสนธิระหว่างน้ำเชื้ออสุจิกับไข่ชั้นย้อมมีการถ่ายโอน ของเซลล์สืบและแบ่งตัวของโครโมโซมแต่ละตัวอย่างเป็นระบบมาก่อนหน้าทีนักวิชาการร่วม สมัยจะค้นพบได้เสียอีก

2.3.1 หลักฐานการใช้เอกลักษณะบุคคล

การใช้เอกลักษณะบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมเป็นหลักฐานประกอบหรือ ประกอบหลักฐานในประเด็นปัญหาพร้อมสมัยย่อมขึ้นอยู่กับรูปแบบ สภาพของเหตุการณ์ที่มีความ เกี่ยวข้องกับการจำกัดหุคมตามบทบัญญัติที่รู้จักในศาสตร์ “อัลฟิกฮ์ อัลอิสลามียะฮ์” ในการกำหนด แนวปฏิบัติของผู้บรรลุศาสนภาวะ ตามสภาพการณ์ของแต่ละคน (Sa'dudin Hilali, 2010:95) ซึ่งหุคมตักลีฟี่ในการปฏิบัติตนของผู้บรรลุศาสนภาวะนี้ สามารถแบ่งออกเป็น 5 ระดับชั้น ด้วยกัน คือ 1) อัลอียูบ¹⁵ 2) อันนะคับ¹⁶ 3) อัด ตะหริ่ม¹⁷ 4) อัล กะรอหะฮ์¹⁸ และ 5) อัลอิบาหะฮ์¹⁹ (Abd Wahhab, 1987 : 105)

ทุกการกระทำของมนุษย์ย่อมผูกพันกับหุคมใดหุคมหนึ่งในบรรดา 5 หุคมข้างต้น เช่นเดียวกับการชี้ชัดประเด็นใดประเด็นหนึ่งที่เกิดขึ้นจำเป็นต้องพิจารณาให้เกิดความสอดคล้อง กับหลักฐานและความมีน้ำหนักของหลักฐาน เช่นเดียวกับการใช้เอกลักษณะบุคคลว่าด้วยสาร พันธุกรรมประกอบหลักฐานหรือเป็นหลักฐาน นักวิชาการย่อมต้องศึกษาถึงสถานะในการใช้เป็น หลักฐาน เช่นกรณีประเด็นปัญหาพร้อมสมัยเกี่ยวกับเอกลักษณะบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม ที่ได้ เกิดขึ้นหากไม่สามารถหาตัวบทหลักฐานของหุคมตักลีฟี่ได้โดยตรงจากอัลกุรอานหรืออัลอะเศีย ก็ให้ถือตามหลักเกาะวาอิด อัลฟิกฮียะฮ์ ถึงความสัมพันธ์ของการถ่ายทอดทางพันธุกรรม ซึ่งมี ปราบกฏทั้งในอัลกุรอานและอัลสุนนะฮ์ดังนี้

2.3.1.1 หลักฐานจากอัลกุรอาน

ซึ่งอัลลอฮ์ได้กล่าวในอัลกุรอานว่า

﴿إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا بَصِيرًا﴾

(الإنسان آية: ๒)

¹⁵ คือ ศาสนบัญญัติที่อยู่ในลักษณะภาคบังคับปฏิบัติและถือจากโทษจากการละเว้น

¹⁶ คือ ศาสนบัญญัติที่ส่งเสริมการปฏิบัติแต่ไม่ถือโทษต่อการละเว้น

¹⁷ คือ ศาสนบัญญัติที่อยู่ในลักษณะภาคบังคับให้มีการละเว้นและถือโทษเมื่อมีการปฏิบัติ

¹⁸ คือ ศาสนบัญญัติที่ส่งเสริมให้มีการละเว้นและไม่ถือโทษต่อการปฏิบัติเว้นแต่เมื่อมีการปฏิบัติในจำนวนมาก

¹⁹ คือ ศาสนบัญญัติ ที่เปิดโอกาสระหว่างปฏิบัติและละเว้น

ความว่า “แท้จริงเราได้สร้างมนุษย์จากน้ำเชื้อผสมหยดหนึ่ง เพื่อเรา
จะได้ทดสอบเขา ดังนั้นเราจึงทำให้เขาเป็นผู้ได้ยิน เป็นผู้ได้เห็น”

(อัลอินซาน :2)

และอัลลอฮ์ยังได้กล่าวอีกว่า

﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ سُلَالَةٍ مِّنْ طِينٍ ﴿١٢﴾ ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً

فِي قَرَارٍ مَّكِينٍ ﴿١٣﴾

(المؤمنون آية: ١٢- ١٣)

ความว่า “และขอสาบานว่า แน่อนเราได้สร้างมนุษย์มาจาก
ธาตุแท้ของดิน แล้วเราทำให้เขาเป็นเชื้ออสุจิ อยู่ในที่พักอัน
มั่นคง (คือมดลูก)”

(อัลมูมีนุนายะฮ์ :12-13)

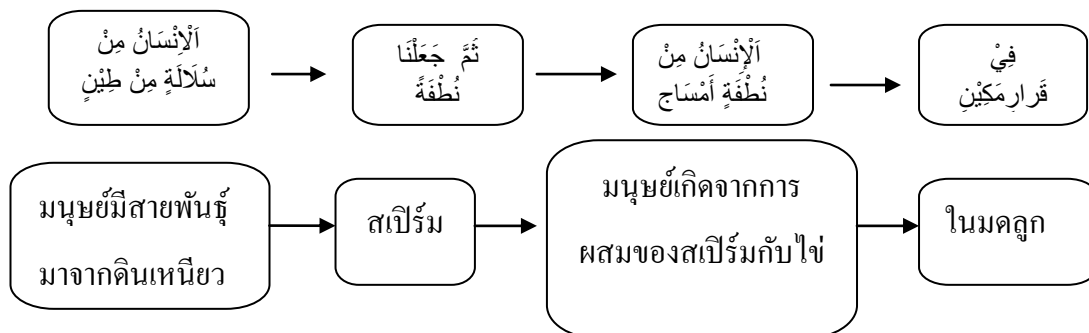
จากอายะฮ์ทั้ง 2 สรุปใจความได้ว่า

ความที่ว่า نُطْفَةٌ مِّنْ شَجَارَةٍ หมายถึงน้ำหยดหนึ่งที่เกิดจากการผสมกันของน้ำสองชนิด
คือน้ำอสุจิกับไข่ จนเกิดพัฒนาการเป็นไซโกตซึ่งมีความที่ว่า جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً และความที่ว่า قَرَارٍ مَّكِينٍ
จะเห็นว่าความเหล่านี้ “น้ำเชื้อผสมหยดหนึ่ง” “น้ำอสุจิ” และ “อยู่ในที่พัก (มดลูก) อัน
มั่นคง” ได้บ่งชี้ถึงกระบวนการสร้างมนุษย์ของอัลลอฮ์ผ่านกระบวนการปฏิสนธิระหว่างน้ำอสุจิ
ของเพศชายกับไข่ของเพศหญิง ซึ่งทั้งสองชนิดนี้เป็นน้ำเชื้อที่มีชีวิต และมีลักษณะเด่นเฉพาะตัวอยู่
ซึ่งเมื่อเกิดการปฏิสนธิขึ้นจะมีการแบ่งตัวของเซลล์ในจำนวนเท่าๆกัน ไปเป็นตัวอ่อนที่เกิดจากการ
แบ่งตัวของเซลล์เหล่านั้น ที่เรียกว่าโครโมโซม ซึ่งประกอบด้วยโครโมโซมของเพศชาย xy ส่วน
โครโมโซมของเพศหญิง xx จะเห็นว่าลักษณะต่างๆ ที่อยู่ในโครโมโซมตลอดจนส่วนประกอบที่
เป็นเซลล์และยีนได้ถ่ายทอดเข้าไปเป็นส่วนประกอบโครโมโซมเซลล์และยีนของมนุษย์คนใหม่ที่
มีทั้งอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของบรรพบุรุษอยู่โดยสมบูรณ์ (Ka’bi,2006:18-19; Sa’dudin Hilali,
2010:205; Mahmood Abd Lah Naja,2011: 2 / 25 – 28;สุรินทร์ ปิยะ โขคณากุล,2545:5)

กระบวนการเหล่านี้สามารถชี้ให้เห็นถึงความมหัศจรรย์การสร้างของพระองค์
กระทั่งว่านักวิชาการร่วมสมัยได้นิยามว่าเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) หรือที่
เรียกว่า Genetic human ซึ่งอธิบายให้เห็นว่าสารพันธุกรรมนี้สามารถรับการถ่ายโอนผ่านหยด

น้ำเชื้ออสุจิของชายซึ่งสามารถสร้างแผนผังการถ่ายโอนกันได้ดังนี้ (Ka'bi,2006:18-19; Mahmood Abd Lah Naja,2011: 2 / 25 – 28)

มนุษย์คนแรก (อาดัมอะลัยฮิสสะลาม) → หยดน้ำเชื้ออสุจิ → ทายาท → มดลูก

ด้วยความเจริญและความทันสมัยทางเทคโนโลยีสมัยใหม่สามารถอธิบายกระบวนการถ่ายทอดของยีนพันธุกรรมจากผู้เป็นบิดามารดาสู่นูตหรือทายาทที่รับองค์ประกอบที่เป็นเซลล์และยีนจากทั้งสองในลักษณะที่มีความสัมพันธ์กันอย่างสมบูรณ์จนกลายเป็นองค์ประกอบทุกๆส่วนอวัยวะของร่างกาย กระบวนการเช่นนี้เกิดขึ้นตั้งแต่ระยะแรกของการปฏิสนธิกระทั่งมาเกาะผนังมดลูกจนครบสมบูรณ์ทุกกระบวนการพัฒนาจนเป็นทารก กระบวนการนี้เรียกว่าอัลตัตศวีร์ **التَّصْوِيرُ** Copy = Transcript การพิมพ์ซ้ำนั่นเอง

และอัลลอฮ์ได้กล่าวในอัลกุรอานอีกว่า

وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٢١﴾ الذاريات: ٢١

ความว่า “และในตัวของพวกเขา เจ้า พวกเจ้ามิได้สังเกตเห็นดอกหรือ”

(อัลซารียาตอายะฮ์ที่ 21)

และอัลลอฮ์ได้กล่าวในอัลกุรอานอีกว่า

سَرِيهِمْ ءَايَاتِنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَبَيِّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٥٣﴾ فصلت:

๕๓

ความว่า “เราจะให้พวกเขาได้เห็นสัญญาณทั้งหลายของเราในขอบเขตอันไกลโพ้น และในตัวของพวกเขาเอง จนกระทั่งจะเป็นที่ประจักษ์แก่พวกเขาว่า อัลกุรอานนั้นเป็นความจริงยังไม่

พอเพียงอีกดอกหรือที่พระเจ้าของเจ้านั้นทรงเป็นพยานต่อทุก
สิ่ง”

(ฟุศลีลิตอายะฮ์ที่53)

จากอายะฮ์ทั้งสองสรุปใจความได้ว่า คำว่า **وَأَنْفُسِهِمْ** มีความหมายว่าสิ่งที่อยู่ใน
ตัวของพวกเจ้าเองนั้นซึ่งหมายถึงให้ศึกษาสังเกตพิจารณาถึงความสัมพันธ์กันของอวัยวะ
ร่างกายและส่วนประกอบของอวัยวะต่าง ๆ ทั้งที่มี หลอดเลือดดำ เส้นเลือดแดง เส้นประสาท
กล้ามเนื้อ ต่อมต่าง ๆ ต่อมไขมันและอื่น ๆ เช่น สมอง หัวใจ มือ และอื่น ๆ ส่วนอวัยวะร่างกายที่
ไม่มีสิ่งเหล่านี้เป็นส่วนประกอบ เช่น เส้นผม เล็บ เป็นต้น เหล่านี้แสดงให้เห็นว่าอัลลอฮ์คือผู้สร้าง
ที่แท้จริงสร้างขึ้นมาบนพื้นฐานของความสัมพันธ์กันในส่วนที่เป็นสารพันธุกรรมระหว่างบุคคลที่
เป็นผู้ให้การสืบทอดกับบุคคลผู้ที่เป็นผู้รับการสืบทอด ไม่ว่าจะเป็นการถ่ายทอดในลักษณะรูปร่าง
หน้าตา ลักษณะผม ลักษณะสีผิว ลักษณะความสูงความเตี้ย อย่างนี้เป็นต้น นอกจากการถ่ายทอด
ในลักษณะทางกายภาพแล้วยังมีการถ่ายทอดในลักษณะของยีนต่าง ๆ หรือแม้แต่อุปนิสัยใจคอก็มี
การถ่ายทอดอีกด้วย

เมื่อมาวิเคราะห์เชิงวิทยาศาสตร์ในส่วนประกอบที่เป็นเอกลักษณ์บุคคลในส่วน
ของโพลีเพปไทด์ซึ่งเป็นกรดอะมิโนในโปรตีนเป็นส่วนประกอบของดีเอ็นเอ ซึ่งตัวของดีเอ็นเอ
เป็นยีนที่เป็นตัวเอกลักษณ์เฉพาะสามารถถ่ายทอดจากรุ่นปู่ย่าตายาย บิดามารดา คู่รุ่นลูก รุ่นหลาน
ได้สามารถพบได้ในเซลล์นิวเคลียสและในไมโทคอนเดรียของสิ่งมีชีวิตซึ่งในเซลล์นิวเคลียสนี้
ประกอบไปด้วยโครโมโซมเป็นจำนวน 46 แท่งจัดคู่ 22 คู่ เป็นโครโมโซมโครมาติก และ 1 คู่เป็น
โครโมโซมเพศ บุคคลที่เป็นทายาทจะรับการถ่ายทอดโครโมโซมนี้อย่างละครึ่งในจำนวนเท่า ๆ
กัน คือโครโมโซมจากผู้เป็นบิดาครึ่งหนึ่งและโครโมโซมจากผู้เป็นมารดาอีกครึ่งมายังผู้เป็นทายาท
(Fakhru al – Raze,1981: 140;Abdul Khafi Syatra, 2011:127-131)

สรุปได้ว่าเมื่อนำส่วนใดส่วนหนึ่งที่เป็นส่วนประกอบของร่างกายทายาทมาทำ
การตรวจพิสูจน์ความสัมพันธ์ดีเอ็นเอแล้ว พบว่าทายาทจะมีส่วนประกอบดีเอ็นเอของผู้เป็นบิดา
และดีเอ็นเอของผู้เป็นมารดาอยู่ด้วยอย่างละครึ่ง จึงสามารถชี้ชัดถึงความสัมพันธ์การเป็นบิดา เป็น
บุตรระหว่างกันได้

นอกจากอายะฮ์ที่ผู้วิจัยได้กล่าวข้างต้นนั้น อัลลอฮ์ยังได้กล่าวไว้ในอายะฮ์อีก
หลาย ๆ อายะฮ์ว่า

﴿ هُوَ الَّذِي يُصَوِّرُكُمْ فِي الْأَرْحَامِ كَيْفَ يَشَاءُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْعَزِيزُ

الْحَكِيمُ ﴾ (آل عمران: 6)

ความว่า “พระองค์คือผู้ทรงทำให้พวกเจ้ามีรูปร่างขึ้นในมดลูก ตามที่พระองค์ทรงประสงค์ไม่มีสิ่งสมควรได้รับการสักการะใดๆ นอกจากพระองค์เท่านั้นผู้ทรงเดชานุภาพ ผู้ทรงปรีชาญาณ”

(อาละอิมรอน อะยะฮ์ที่ 6)

﴿وَلَقَدْ خَلَقْنَاكُمْ ثُمَّ صَوَّرْنَاكُمْ ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ لَمْ يَكُن مِّنَ السَّاجِدِينَ ﴿١١﴾﴾

(الأعراف: ١١)

ความว่า “และแท้จริงเราได้บังเกิดพวกเจ้า แล้วเราได้ให้พวกเจ้าเป็นรูปร่าง แล้วเราได้กล่าวแก่มะลาอิกะฮ์ว่า จงสujudแก่อาดัมเถิด แล้วพวกเขาก็สujud นอกจากอิบลิสเท่านั้น มีปรากฏว่ามันอยู่ในหมู่ผู้สujud”

(อัลอะรอฟอะยะฮ์ที่ 11)

﴿اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمْ الْأَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً
وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَرَزَقَكُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ ذَٰلِكُمْ
اللَّهُ رَبُّكُمْ فَتَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٤﴾﴾

(غافر: ٦٤)

ความว่า “พระองค์คือผู้ทรงทำให้แผ่นดินนี้เป็นที่พำนักแก่พวกเจ้า และชั้นฟ้าเป็นเพดานมั่นคง และทรงทำให้พวกเจ้าเป็นรูปร่าง และทรงทำให้พวกเจ้าสวยงาม และทรงประทานปัจจัยยังชีพจากสิ่งที่ดี ๆ แก่พวกเจ้า นั่นคืออัลลอฮ์ พระเจ้าของพวกเจ้า ดังนั้นอัลลอฮ์พระเจ้าแห่งสากลโลกทรงจำเริญยิ่ง”

(เมอฟิร อะยะฮ์ที่ 64)

﴿ هُوَ اللَّهُ الْخَلِيقُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ يُسَبِّحُ

لَهُ مَا فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٢٤﴾

(الحشر: ٢٤)

ความว่า “และพระองค์คืออัลลอฮ์ผู้ทรงสร้าง ผู้ทรงให้บังเกิดผู้
ทรงทำให้เป็นรูปร่าง สำหรับพระองค์ คือพระนามทั้งหลายที่
สวยงามไพเราะ สิ่งที่อยู่ในชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดินต่างแะ
ซ้องสดุดีพระองค์ และพระองค์เป็นผู้ทรงอำนาจผู้ทรงปรีชา
ญาณ”

(อัลหัชรูอายะฮ์ที่ 24)

﴿ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْكُمْ كَافِرٌ وَمِنْكُمْ مُؤْمِنٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ

بَصِيرٌ ﴿٢﴾ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُورَكُمْ

وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿٣﴾ (التغابن: 2-3)

ความว่า “พระองค์ทรงสร้างชั้นฟ้าทั้งหลายและแผ่นดินด้วย
ความจริง และทรงทำให้พวกเจ้าเป็นรูปร่างและทรงทำให้
รูปร่างของพวกเจ้าสวยงามยิ่ง และยังพระองค์เท่านั้นคือทาง
กลับ”

(อัตตะกุอูนอายะฮ์ที่ 3)

﴿ الَّذِي خَلَقَكَ فَسَوَّنَكَ فَعَدَلَكَ ﴿٧﴾ فِي أَيِّ صُورَةٍ مَا شَاءَ رَكَّبَكَ ﴿٨﴾

(الانفطار: 8:7)

ความว่า “ผู้ทรงบังเกิดเจ้า แล้วทรงทำให้เจ้าสมบูรณ์แล้วก็ทำ
ให้เจ้าสมส่วน ในรูปใดที่พระองค์ทรงประสงค์ ก็ทรง
ประกอบเจ้าขึ้น”

(อัลอินฟีฎูรอายะฮ์ที่ 7-8)

จากทั้งหกอายะฮ์ที่ได้กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าอัลลอฮ์ทรงได้ใช้คำว่า “يُصَوِّرُكُمْ” ยูเศาวีรูกุม “صَوَّرَكُمْ” เซาวีรนาคุม “صَوَّرَكُمْ” เซาวะเรสะกุม “الْمُصَوِّرُ” อัลมุเศาวีรุ และ “صُورَةَ” สุรอตุณ นั้นมาจากรากศัพท์ของคำว่า صور (ศอฎ วาว รออ) มีรูปเอกพจน์ว่า “صُورٌ” สุรุณ” ซึ่งมีหมายความว่ารูปร่าง (Mu’jam al- Wasiet: 528) และการมีรูปร่างนี้สามารถที่บอกถึงอัตลักษณ์และเอกลักษณ์ของบุคคลหนึ่ง ๆ ซึ่งแน่นอนอัตลักษณ์และเอกลักษณ์เช่นว่านั้นเกิดจากการถ่ายโอนของส่วนประกอบต่างๆที่เป็นเอกลักษณ์จากต้นสายตระกูลของเอกลักษณ์บุคคล ก็ได้ถูกอธิบายโดยอัลกุรอานนั้นจะถูกถ่ายโอนไปยังทายาท ซึ่งบิดามารดาที่เป็นเจ้าของเอกลักษณ์ นั้นเรียกว่า “อัลอัสลุ” al- Aslu ส่วนบุตรหรือทายาทที่รับการถ่ายโอนสารพันธุกรรมนั้น เรียกว่า “อัลสุเราะฮุ” al- Surah ดังนั้นอัลสุเราะฮ์จึงเป็นตัวแทนจากบิดามารดาที่ได้รับการถ่ายโอนรูปร่างหน้าตา และเอกลักษณ์ต่างๆ จากอัลอัสลุผ่านกระบวนการปฏิสนธิ เช่นนั้นแล้วท่านนบีอาดัม (อะลัยฮิสสะลาม) และท่านหญิงเฮวาอู “ฮิฟ” จึงเป็นอัลอัสลุ เพราะน้ำอสุจิของท่านนบีอาดัม (อะลัยฮิสสะลาม) และไข่ของท่านหญิงเฮวาอู “ฮิฟ” เมื่อได้เกิดการปฏิสนธิจากทั้งสองแล้วจึงเกิดเป็นรูปร่างของทั้งสองในรูปของทายาทสืบมาเรื่อยจนถึงปัจจุบันและอนาคต (Mahmood Abd Lah Naja,2011: 2 / 28)

2.3.1.2 หลักฐานจากสุนนะฮ์

มนุษย์เกิดขึ้นมาจากการผสมกันของน้ำอสุจิเพศชายกับไข่เพศหญิง ดังจะเห็นได้จากการบอกเล่าเชิงพรรณนาสอดคล้องกับการอธิบายพัฒนาการเกิดของมนุษย์ของท่านเราะสูลุลลอฮุﷺ ในอะดีษต่างๆ เช่น

إِذَا أَرَادَ اللَّهُ جَلَّ ذِكْرُهُ أَنْ يَخْلُقَ النَّسَمَةَ فَجَامَعَ الرَّجُلُ الْمَرْأَةَ طَارَ مَاؤُهُ فِي كُلِّ عِرْقٍ وَعَصَبٍ مِنْهَا فَإِذَا كَانَ يَوْمَ السَّبْعِ أَحْضَرَ اللَّهُ عِزَّ وَجَلَّ لَهُ كُلُّ عِرْقٍ بَيْنَهُ وَبَيْنَ آدَمَ ثُمَّ " قَرَأَ فِي أَيِّ صَوْرَةٍ مَأْشَاءَ رَكَّبَكَ.

(رواه الطبراني، 1985)

ความว่า “เมื่ออัลลฮ์ทรง ประสงค์สร้างบุคคลหนึ่งแล้ว ทรงให้นุรุษเพศทำการร่วมประเวณีกับสตรีเพศจึงเกิดการถ่ายโอนน้ำอสุจิจนเกิดการปฏิสนธิและเมื่อมาถึงวันที่เจ็ดเกิดการแลกเปลี่ยนโครงสร้างโครโมโซมระหว่างกัน” ครั้งกล่าวว่า “พระเจ้าของเจ้า ทรงสร้างรูปทรงใดที่พระองค์ทรงประสงค์”

(al- Tabaraniy,1985 :82)

إِذَا مَرَّ بِالنُّطْفَةِ اثْنَتَانِ وَأَرْبَعُونَ لَيْلَةً بَعَثَ اللَّهُ إِلَيْهَا مَلَكًا فَصَوَّرَهَا
 وَخَلَقَ سَمْعَهَا وَبَصَرَهَا وَجِلْدَهَا وَلَحْمَهَا وَعِظَامَهَا ثُمَّ قَالَ يَا رَبِّ أَدْكُرُّ
 أَمْ أَنْثَى فَيَقْضِي رَبُّكَ مَا يَشَاءُ وَيَكْتُبُ الْمَلِكُ (رواه مسلم، 2645)

ความว่า “เมื่ออายุของการปฏิสนธิดำเนินมาถึงสี่สิบสองวัน
 อัลลอฮฺทรงสั่งใช้มะลาอิกะฮ์ไปยังเอ็มบริโอ “ตัวอ่อน” ให้ก่อ
 เป็นรูปร่าง สร้างประสาทหู ประสาทตา กระดูกและเนื้อหนัง
 ครั้นมะลาอิกะฮ์ได้ถาม โอ้อัลลอฮฺจะทรงสร้างเป็นเพศชายหรือ
 เพศหญิง? แล้วพระองค์ทรงสร้างตามพระประสงค์ของพระองค์
 และมะลาอิกะฮ์จะบันทึกตามคำบัญชา”

(Muslim,2006 : 2645)

ภาพที่ 2. 6 ขั้นตอนและระยะเวลาการเจริญเติบโต (abd Da-im al- Kaleel,2010)

ภาพที่ 2.7 การวิวัฒนาการของอายุครรภ์

ภาพที่ 2.8 เปรียบเทียบอายุครรภ์ 41 วัน และสามารถเห็นรูปร่างของมนุษย์เมื่ออายุครรภ์ตั้งแต่ 42 วัน

(Abd Da-im al- Kaleel,2010)

เมื่อมารดาตั้งครรภ์ที่อายุครรภ์ 42 วัน พัฒนาการรูปร่างจากตัวอ่อนมาเป็นตัวทารกของมนุษย์มีความชัดเจนมากขึ้นซึ่งจะเห็นได้ว่าการสร้างประสาทหูและประสาทตาอย่างสมบูรณ์และจะมีความสมบูรณ์มากขึ้นเมื่ออายุครรภ์อยู่ที่สัปดาห์ที่หกนั่นคือ 42 วันของอายุครรภ์นั่นเองซึ่งเป็นไปตามวัจนของเราะสุล ﷺ อย่างถูกต้อง

ภาพที่ 2.9 อายุครรภ์สัปดาห์ที่ 7 (Abd Da-im al- Kaleel,2010)

2.4 ทศนะของนักวิชาการอิสลามร่วมสมัย

ภายหลังจากองค์ความรู้ว่าด้วยเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม เริ่มใช้อย่างแพร่หลาย ในประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศยุโรป ตั้งแต่ปีค.ศ. 1985 เป็นต้นมา ส่งผลให้นักวิชาการอิสลามในประเทศมุสลิมได้เริ่มให้ความสนใจถึงประโยชน์และความสำคัญของเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในเชิงการปรับใช้ในกฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดก ประเทศมุสลิมบางประเทศ ได้มีการบัญญัติเป็นมาตราในประมวลกฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดกในการใช้ผู้เชี่ยวชาญสำหรับการยืนยันความสัมพันธ์ทางสายโลหิต การชี้ชัดการสืบสายวงศ์ตระกูลของบุคคลที่ไม่ทราบนามและประวัติในมิติต่างๆ การพิสูจน์ข้อเท็จจริงของข้อกล่าวหาการนอกใจสามีของภริยาอย่างนี้เป็นต้น ผู้วิจัยจะได้กล่าวถึงประมวลกฎหมายของแต่ละประเทศไว้ในบทที่3ต่อไป (al - Ka'biy,2006 : 84; abu Wafa',n.d.:325;al - Sabeel,2002 : 49-50;Badee-ah Ali,2001: 85-87;al-Zuhaili,2006 : 431)

ประเด็นการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมข้างต้น ทำให้นักวิชาการอิสลามร่วมสมัยได้มองประเด็นนี้ในมุมมองที่แตกต่างกันออกเป็น 3ทศนะ (Muhammad al-Husaini,2007 : 12-16; al - Muqadamah,2012;Waleed al - Āakum,2006 : 2 / 542) คือ

ทศนะที่หนึ่งไม่ยอมรับการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม

เป็นทศนะของ Ali Jumah; Yosof al - Quradawi; Waleed al - Ākum, (2006: 2 / 542) และ Mujamma' al - Fiqh al- Islami;al- Zuhaili.(2006);Al - Sabeel.(2002);Ahmad

al - Kubaisi อ้างใน al - Ka'biy, (2006 : 292) เพราะเห็นว่าเป็นปัจจัยแวดล้อมเชิง สันนิษฐาน ^{قَرْنِيَّة} โดยใช้หลักฐานและเหตุการณ์ไม่ยอมรับดังนี้

ตาราง 2.1 ทักษะนักวิชาการที่ไม่ยอมรับผลการพิสูจน์คดีเอ็นเอ

หลักฐาน	ทักษะ	การโต้แย้ง
<p>การที่บุคคลหนึ่งจะมีความสัมพันธ์สามารถสืบสายวงศ์ตระกูลได้นั้น จำเป็นจะต้องได้รับการถือกำเนิดมาจากผลของการผูกพันกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสที่ชอบด้วยบทศาสนบัญญัติ ดังวัจนะของท่านเราะสูล ^{رضي} ^{الله} ^{عنه} ความว่า²⁰ “บุตรเป็นของคู่สมรส และสำหรับชายผู้ต่ำส่วนนั้นคือการกันสิทธิ์”²¹ (Al- Bukhari, 2003: 6749)</p>	<p>ชะดิษบหนี่มีใจความว่า บุตรที่ชอบด้วยบทศาสนบัญญัติ จำต้องถือกำเนิดมาจากการผูกพันกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสเป็นไปตามที่อิสลามได้บัญญัติซึ่งเป็นหลักการสืบวงศ์ตระกูลได้อย่างสมบูรณ์ เมื่อบุคคลหนึ่งไม่ได้ถือกำเนิดโดยผลของการผูกพันกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสแล้ว ก็ย่อมไม่สามารถสืบวงศ์ตระกูลที่ชอบด้วยบทศาสนบัญญัติได้ ซึ่งนับว่าเป็นหลักฐานที่มีความชอบธรรมมากที่สุด ส่วนการใช้ผลการตรวจเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมนี้มีได้เป็นหลักฐานเด็ดขาด มีความแม่นยำตรงและถูกต้องน้อย จึงขาดความน่าเชื่อถือ อีกทั้งหลักฐานประเภทนี้จัดอยู่ในประเภทปัจจัยแวดล้อมเชิง สันนิษฐาน ^{قَرْنِيَّة} ^{ظَنِّيَّة} ซึ่งไม่ใช่หลักฐานที่มาจากอัลกุรอานหรืออัลสุนนะฮ์ (Waleed al- Ākum, 2006 : 2 / 542)</p> <p>นักวิชาการกลุ่มนี้ไม่ยอมรับเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสาร</p>	<p>นักวิชาการบางท่าน เช่น อัลกะอูบีย์ และอัลบาซาได้โต้แย้งทักษะนี้ว่า ถึงแม้ไม่ปรากฏหลักฐานจากอัลกุรอานและอัลสุนนะฮ์ถึงการส่งเสริมหรือคัดค้านการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมก็ไม่เห็นว่า เป็นสิ่งที่ขัดกับบทศาสนบัญญัติแต่อย่างใด เพราะการวิเคราะห์จากแพทย์หรือจากผู้เชี่ยวชาญมุสลิม บนพื้นฐานองค์ความรู้ที่อัลลอฮ์ทรงประทานให้ จนได้ผลการทดลองเป็นที่ประจักษ์ชัดนี้ถือว่า เป็นหลักฐานใช้ได้แม้</p>

20 - "الْوَلَدُ لِلْفَرْشِ، وَلِلْعَاهِرِ الْحَجَرُ" (البخاري ، 2003 : 6749)

21 - หมายถึงการกันสิทธิ์ผลที่เกิดจากการกระทำหนึ่งที่ไม่ส่งผลให้บังคับใช้ตามบทศาสนบัญญัติได้ (Al- Husaini, 9: 1976) الحجر

	<p>พันธกรรมเป็นหลักฐานการยอมรับการเป็นบุตรด้วยเหตุผลดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. หลักฐานที่ได้รับการรับรองโดยบทศาสนบัญญัตินั้น คือ การยอมรับความเป็นบุตร พยานบุคคล และสภาพความเป็นสามีภริยาที่ชอบด้วยบทศาสนบัญญัติเท่านั้น ส่วนเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธกรรมไม่ใช่หลักฐานในการยืนยันหรือปฏิเสธการสืบสายวงศ์ตระกูลที่ได้รับการรับรองโดยบทศาสนบัญญัติ 2. ผลของการ ตันนิษฐาน คือความไม่แน่นอนในความถูกต้องและความผิดพลาด ดังนั้นมีอาจรับฟังผลการพิสูจน์ลักษณะนี้ได้ 3. การใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธกรรมไม่สามารถให้ความเชื่อมั่นในผลการตรวจพิสูจน์ได้ 4. การใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธกรรมเป็นหลักฐานนักวิชาการอิสลามยังมีความเห็นต่างกัน(AI - Ka' bi, 2006: 295; Umar al-Sabeel, 2002 : 39; Abu Basal.2001: 2 / 689) 	<p>จะเป็นเพียงปัจจัยแวดล้อมเชิง ตันนิษฐาน ظَنِّيٌّ قَرِينٌ ก็ตาม แต่ก็ต้องมีผู้พิพากษาหลายท่านได้นำพยานแวดล้อมเชิง ตันนิษฐานนี้ใช้ในการตัดสินคดีเช่นกัน Ka'bi,(2006:295และ Al – Baze.(1980)</p>
--	--	---

จากหลักฐานและเหตุผลข้างต้นทัศนะนี้ได้สรุปว่า การยืนยันการสืบสายโลหิตระหว่างบิดากับบุตรที่จะชอบด้วยบทศาสนบัญญัติได้ต้องเกิดจากการผูกนิติกรรมสัมพันธ์ทางการ

สมรสเท่านั้น จึงไม่มีความจำเป็นต้องตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมด้วยนิติวิทยาศาสตร์ ส่วนปัญหาที่เกิดจากการปฏิเสธทายาทนั้นจะทำการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมได้ก็ต่อเมื่อฝ่ายภริยาเป็นผู้ยื่นความจำนงให้มีการพิสูจน์ เพื่อยืนยันความบริสุทธิ์ของนางเท่านั้น

ทัศนะที่สอง ยอมรับการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม

เห็นว่าเป็นหลักฐานแวดล้อม ที่มีความถูกต้องในระดับที่สมบูรณ์ **قَرِينَةٌ قَطْعِيَّةٌ** สามารถนำมาใช้เป็นหลักฐานได้ เป็นปัจจัยแวดล้อมที่มีความน่าเชื่อถือสูงซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นหลักฐานในการตัดสินข้อความพิพาทได้ ดังจะเห็นจากกรณีของนบียุซุฟ อะลัยฮิสลามที่ถูกกล่าวหาว่าลวนลามสตรีที่ใช้รอยฉีกของเสื้อเป็นพยานหลักฐานแสดงถึงความบริสุทธิ์ซึ่งเป็นทัศนะของ Abbas al- Baze,(2001 : 870 – 880);Wasil Fareed,(2002); Ali Arif al - Qarah Daghi, (2011); Fuâd Abd Munim,(2011) และ Abdul Qadhir al – Khayât; Sa'duddin al – Hilali อ้างใน al – Ka'bi,(2006 : 292) และเป็นทัศนะที่สองของ Mujamma' al- Fiqh al- Islami ตามหลักฐานต่อไปนี้

ตารางที่ 2.2 ทัศนะนักวิชาการที่ยอมรับผลการพิสูจน์ดีเอ็นเอ

หลักฐาน	ทัศนะ
<p>1) จากอัลกุรอาน ดังนี้</p> <p>1.1 ความว่า ²² “...ดังนั้นเมื่อเขาเห็นเสื้อของเขาถูกดึงขาดทางด้านหลัง เขากล่าวว่า แท้จริงมันเป็นอุบายของพวกเขาเท่านั้น แท้จริงอุบายของพวกเขาที่ยิ่งใหญ่นัก” (ยูซุฟอายะฮ์ ที่28)</p> <p>1.2 ความว่า ²³ “จงเรียกเขาเหล่านั้นตาม (ชื่อ) พ่อของพวกเขา</p>	<p>1.1 อายะฮ์นี้ชี้ให้เห็นว่ารอยฉีกขาดทางด้านหลังของเสื้อ قُدْمِنْ دُبُرٍ ที่ปรากฏอยู่บนหลังเสื้อของท่านนบียุซุฟ ซึ่งเป็นผลมาจากการดึงของสตรีฟิรเอานัจนทำให้เสื้อขาดนั้น ชี้ให้เห็นว่ารอยฉีกขาดเป็นปัจจัยหนึ่งที่ผู้เชี่ยวชาญสามารถนำมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ของเหตุการณ์กับการกระทำระหว่างนบียุซุฟกับสตรีฟิรเอานัจน ซึ่งความสัมพันธ์นี้เองถือเป็นปัจจัยแวดล้อมเด็ดขาด สามารถส่งผลกระทบต่อการใช้เป็นหลักฐานหรือหลักฐานประกอบการตัดสินใจของผู้พิพากษาในการยุติข้อพิพาทนั้นได้อย่างสมเหตุสมผล ควรค่าแก่การนำมาเป็นหลักฐาน (al - Qurtubi, 2006 :11 / 323)</p> <p>1.2 โองการนี้อัลลอฮ์สั่งใช้ให้บุคคลสืบหาวงศ์ตระกูลกับบิดาของตนที่แท้จริง เพื่อให้สามารถชี้ถึงบิดาแท้ ๆ เห็นได้จาก</p>

²² ﴿ فَلَمَّا رَأَىٰ قَيْصِيصَهُ قُدِّمَ مِنْ دُبُرٍ قَالَ إِنَّهُ مِنْ كَيْدِكُنَّ إِنَّ كَيْدَكُنَّ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾ يوسف: 28

²³ ﴿ ادْعُوهُمْ لِآبَائِهِمْ هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ فَإِنْ لَمْ تَعْلَمُوا آبَاءَهُمْ فَاِخْوَانُكُمْ فِي الْبَيْنِ وَمَوْلَاكُمْ وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ

جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُم بِهِ، وَلَٰكِنْ مَّا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٥﴾ الأحزاب: 5

<p>เขา มันเป็นการเที่ยงธรรมกว่า ณ ที่อัลลอฮฺ หากพวกเขาไม่รู้จักพ่อ แม่ๆของพวกเขา ดังนั้นพวกเขาก็คือพี่น้องร่วมในศาสนาของพวกเขา และผู้ใกล้ชิดของพวกเขา และไม่เป็นที่น่าตำหนิแก่พวกเขา ในสิ่งที่พวกเขาผิดพลาดในเรื่องนั้น แต่สิ่งที่จิตใจของพวกเขา มีความมุ่งหมายต่างหาก และอัลลอฮฺเป็นผู้ทรงอภัยผู้ทรงเมตตาเสมอ” (อัลอะฮฺซาบอายะฮ์ที่ 5)</p> <p>2) หลักเกาะวาอิคอัลฟิฮียะฮฺ การนำใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมนี้ ให้ถือว่ายังอยู่ในหลักเกาะวาอิค อัลฟิฮียะฮฺ ดังนี้</p> <p>2.1 ความว่า²⁴ “โดยหลักแล้วการใดก็ตามที่ให้ประโยชน์ การนั้นก็ถือว่าเป็นที่อนุมัติ เว้นแต่มีหลักฐานเฉพาะชี้ว่าเป็นสิ่งที่ต้องห้าม” (al – Sauty, 1983 : 60)</p> <p>2.2 ความว่า²⁵ “โดยหลักแล้วสิ่งที่เอื้อประโยชน์นั้นถือว่าเป็นที่อนุมัติให้ปฏิบัติและสิ่งที่ก่อให้เกิดโทษนั้นถือว่าเป็นที่</p>	<p>สำนวนที่ว่า لَمْ تَعْلَمُوا ءِآبَاءَهُمْ หากเจ้าไม่สามารถทราบถึงบิดาของพวกเขาได้ สั่งใช้ให้ตามหาบิดาแท้ๆ ด้วยวิธีการที่เป็นปัจจัยแวดล้อมทุกรูปแบบ “กระทั่งอัลลอฮฺทรงประทานองค์ความรู้เกี่ยวกับเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม” จนกลายเป็นช่องทางหนึ่งใช้เป็นเครื่องมือติดตามพิสูจน์หาความสัมพันธ์ระหว่างบิดากับบุตรได้ ในการเพื่อเป็นการตอบรับคำสั่งใช้ของอัลลอฮฺ دُعُوهُمْ لِآبَائِهِمْ ให้เสาะแสวงหาบิดาแท้ๆ จะด้วยวิธีการใดก็ตาม</p> <p>ดังนั้นเพื่อเป็นการตอบสนองคำสั่งใช้ของอัลลอฮฺอย่างสมบูรณ์ โดยเฉพาะประเด็นการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลเป็นปัญหา ร่วมสมัยจึงให้นำใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมมาตรวจพิสูจน์และเปรียบเทียบลายพิมพ์ดีเอ็นเอของบุคคลได้</p> <p>จะเห็นได้ว่ากฎเกาะวาอิค อัลฟิฮียะฮ์ 3 กฎนี้ แสดงให้เห็นว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่อัลลอฮฺทรงประทานลงมานั้น เป็นที่อนุมัติ จนกว่าจะยังรู้ได้ว่าสิ่งนั้นก่อให้เกิดโทษและอันตรายจนเกิดความเสียหายแก่ตนเองและสังคม ดังนั้นสามารถนำกฎทั้ง 3 นี้มาใช้กับการใช้ประโยชน์จากเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมได้ ไม่ว่าจะใช้เพื่อการชี้ชัดการสืบวงศ์ตระกูลหรือเพื่อการอื่นใดก็ตาม ก็ถือว่าเป็นที่อนุมัติ เพราะเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมก่อให้เกิดประโยชน์ทางสังคม จึงแสดงให้เห็นว่าการนี้เป็นที่อนุมัติ เว้นแต่มีหลักฐานเฉพาะชี้ว่าเป็นสิ่งก่อให้เกิดโทษต้องห้าม</p> <p>ซึ่งจะเห็นว่าโดยหลักแล้วการใดก็ตามที่สามารถให้หรือเอื้อประโยชน์ การนั้นก็ถือว่าเป็นที่อนุมัติ เว้นแต่มีหลักฐานเฉพาะชี้ว่าเป็นสิ่งที่ต้องห้ามเป็นการเฉพาะท่าน Ibn Taimiyah ได้กล่าว</p>
---	--

24-الأصل في الأشياء الإباحة حتى يدل الدليل على التحريم (السيوطي، 1983: 60)

25-الأصل في المنافع الإباحة وفي المضار التحريم (الحسنی، 2011: 478)

<p>ต้องห้าม” (al- Husna,2011a:478)</p> <p>2.3 ความว่า²⁶ “โดยหลักแล้วการทุกการก่อให้เกิดประโยชน์ถือเป็นที่ยอมรับ” (al- Asnawi,n.d. 4 : 352)</p> <p>2.4 ความว่า²⁷ “เมื่อมีความจำเป็นที่ต้องอาศัยสิ่งใดในการคำนึงถึงสิ่งหนึ่งสิ่งใดแล้ว ให้ถือว่าสิ่งนั้นสามารถใช้เป็นหลักฐานเพื่อการนั้นได้” (Ibn Taimiyah, 2006 : 1 / 245)</p>	<p>สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมเพื่อใช้เป็นเครื่องยืนยันถึงเจตนารมณ์ที่แท้จริงอัลลอฮ์ทรงสร้างสิ่งเหล่านั้น ว่า²⁸</p> <p>“การใดก็ตามที่สามารถสื่อถึงเจตนารมณ์ของศาสนบัญญัติได้ให้ถือว่ากรนั้นเป็นที่น่าส่งเสริมปฏิบัติ ตราบใดที่ไม่มีหลักฐานเป็นการเฉพาะขัดแย้งกับการนั้น” (Ibn Taimiyah,2006 : 1 / 245)</p> <p>2.4 ดังนั้นตามทัศนะของกลุ่มนี้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมจึงจัดได้ว่าอยู่ในสถานะที่น่ามาเป็นหลักฐานตัดสินข้อพิพาทได้ เพราะได้ผ่านการทำการตรวจพิสูจน์โดยผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน อีกทั้งสังคมให้การยอมรับอย่างแพร่หลายในความมีความแม่นยำและมีอำนาจจำแนกสูง (al - Sbeel,2002:49;Abdul al - Aziz Al - Jabir,(n.d); al - Ka’bi,2006 : 295; Abu Basal,2001 : 2 / 689)</p>
--	---

ทัศนะที่สาม เห็นว่าเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมเป็นหลักฐานลักษณะเฉพาะ เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมนับเป็นหลักฐานเฉพาะตัวหรือเอกเทศหลักฐาน ซึ่งมีความพิเศษและแตกต่างกับหลักฐานอื่น ๆ เมื่อเทียบกับหลักฐานอื่น ๆ ที่อิสลามให้การยอมรับ การใช้หลักฐานจากเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมมีความแตกต่างกับหลักฐานทั่ว ๆ ไป ซึ่งอยู่ระหว่างกึ่งกลางระหว่างหลักฐานที่เป็นปัจจัยแวดล้อมเชิงสันนิษฐาน **قَرِينَةٌ ظَنِّيَّةٌ** กับปัจจัยแวดล้อมสมบูรณ์ **قَرِينَةٌ قَطْعِيَّةٌ** นักวิชาการอิสลามในทัศนะนี้มีความเห็นต่างกัน ว่าการจะนำมาเป็นหลักฐานได้หรือไม่นั้น ให้ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของศาล ซึ่งเป็นทัศนะของ Abbas al- Baze, (2001 : 870 -880); al- Inzee, (2007); Ramsis Bahnam; Mohammad Ra’ fat Osman; Abu Wafā’ ; Mohammad al - Ashqar อ้างใน Al – Ka’bi, (2006 : 299 – 300) ; Fahad al – Juhani, (2014 :1 / 87)

²⁶ - الْأَصْلُ فِي الْأَشْيَاءِ النَّافِعَةُ الْإِبَاحَةُ . (الأسنوي، 352)

²⁷ - كُلَّمَا كَانَ مُسْتَلْزَمًا لِعَبْرَةٍ فَإِنَّهُ يُجْزَى أَنْ يَسْتَدِلَّ بِهِ عَلَيْهِ. (ابن تيمية، 2006:245)

²⁸ - مَا كَانَ أَبْلَغَ فِي تَحْصِيلِ مَقْصُودِ الشَّارِعِ كَانَ أَحَبُّ إِذَا لَمْ يُعَارِضْهُ مَا يَقْتَضِي خِلَافَ ذَلِكَ. (ابن تيمية، 2006:245)

ตารางที่ 2.3 ทักษะนักวิชาการที่เห็นว่าดีเอ็นเอเป็นเอกเทศหลักฐาน

หลักฐาน	ทักษะ
<p>อัลลอฮ์ได้กล่าวถึงการต่อรองของนบีมุซาบกับฟิรเอาน์ให้ฟิรเอาน์ส่งชาวบะนีอิสรออีลให้กับนบีมุซาด้วยเหตุการณ์แปลงสภาพไม้เท้าเป็นงูและการชักมือเป็นแสงสีขาว ว่าเป็นหลักฐานจากอัลลอฮ์ของอายะฮ์นี้</p> <p>ความว่า²⁹ “...แท้จริงฉันได้นำหลักฐานจากพระเจ้าของพวกเขาเจ้า มายังพวกเขาแล้ว ดังนั้นจงส่งวงศ์วานอิสรออีลไปกับฉันเถิด เขากล่าวว่า หากท่านได้นำหลักฐานใดๆมา ก็จงนำมาเถิด หากท่านอยู่ในหมู่ผู้พูดจริงแล้วเขาก็ได้โยนไม้เท้าของเขาไปแล้วทันใดมันก็เป็นงูซัดๆ และเขาได้ชักมือของเขาออก แล้วทันใดมันก็เป็นสีขาวแก่บรรดาผู้ที่มองดูกัน” (อัลอะฮฺรอฟอายะฮ์ ที่ 105 – 108)</p>	<p>ใจความจากอายะฮ์นี้คำว่าหลักฐาน "أَلْبَيِّنَاتُ" และ ฎ็อ์ ที่มีปรากฏในอายะฮ์นี้ไม่ได้จำกัดเฉพาะแต่พยานบุคคลและการสารภาพยอมรับเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงปัจจัยแวดล้อมต่างๆ ที่สามารถสื่อให้ถึงข้อเท็จจริงได้ ซึ่งปัจจัยแวดล้อมที่สื่อถึงข้อเท็จจริงได้นั้นได้ชื่อว่า เป็น "أَلْبَيِّنَاتُ" (al- Muqadamah,2012 : 59) ดังเช่นการกลายร่างของไม้เท้านบีมุซาเป็นงูขึ้นมาปรากฏต่อหน้าของฟิรเอาน์และธารกานัลทั้งหลาย</p> <p>ท่านอิบนุก็อยยิม (Ibn Qaiyim, 1953:12) ได้กล่าวว่า "أَلْبَيِّنَاتُ" ความจริงปรากฏขึ้นมา ซึ่งอาจจะหมายถึงพยานลักษณะบุคคลที่เป็นผู้ชายสองคนหรือสี่คน หรือ ผู้ชายหนึ่งคนผู้หญิงสองคน จะเห็นว่าอายะฮ์นี้ชี้เฉพาะว่าหลักฐานนั้นจำเป็นต้องเป็นพยานบุคคลสองคน แต่เจตนารมณ์ของอายะฮ์คือสิ่งใดก็ตามที่สามารถใช้เป็นหลักฐานยืนยันความจริงได้ไม่ว่าสิ่งนั้นหลักฐานเดียวหรือหลายๆ หลักฐานมาผนวกกันก็ได้ ดังที่ท่านนบิ ﷺ กล่าวว่า "أَلْبَيِّنَاتُ عَلَى الْمُدَّعِي" การยกหลักฐานขึ้นมาอ้างเป็นหน้าที่ของผู้กล่าวหา” หมายความว่าหลักฐานใดก็ตามที่ชี้ถึงการมีน้ำหนักในความชอบธรรมของตน เช่นพยานบุคคลสองคนก็เป็นพยานได้ แต่ในบางกรณีพยานหลักฐานอื่นมีความน่าเชื่อถือมากกว่าพยานบุคคลนั้นก็ได้</p> <p>จะเห็นได้ว่าอายะฮ์นี้บ่งบอกถึงความหมายของ "أَلْبَيِّنَاتُ" และ หมายถึง พยานหลักฐานใด ๆ ที่คู่กรณีนำมายืนยันข้อเท็จจริงของตนต่อหน้าผู้พิพากษา เพื่อโน้มน้าวให้ผู้พิพากษาเห็นถึงความ</p>

29 ﴿حَقِيقٌ عَلَىٰ أَنْ لَا أَقُولَ عَلَى اللَّهِ إِلَّا الْحَقَّ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْبَيِّنَاتِ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِيَ بَنِي إِسْرَائِيلَ﴾

﴿قَالَ إِن كُنْتَ جِئْتَ بِآيَةٍ فَأْتِ بِهَا إِن كُنْتَ مِنَ الصّٰدِقِيْنَ﴾ ﴿١٠٦﴾ ﴿فَأَلْقَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ﴾ ﴿١٠٧﴾ ﴿وَنَزَعَ يَدَهُ فَإِذَا هِيَ بِيضَاءٌ لِلنَّظَرِيْنَ﴾ ﴿١٠٨﴾

﴿الأعراف: ١٠٥ - ١٠٨﴾

	<p>จริงและความชอบธรรมของตน ดังนั้นพยานบุคคลก็เป็นหลักฐานได้ในขณะเดียวกันหลักฐานอื่นที่อยู่ในลักษณะร่องรอย สัตว์ลักษณะหรือวัตถุพยาน อาจมีความเชื่อมโยงที่ให้ความถูกต้องและน่าเชื่อถือมากกว่าพยานบุคคล เช่น พยานหลักฐานประเภท เอกถลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (Osman,2007 : 15) ท่านอิบน์ ก็อยยิม Ibn Qaiyim,(1953 : 12) ได้กล่าวว่า³⁰ “ศาสนาไม่ได้มองข้ามเบาะแสหรือปัจจัยแวดล้อม สัตว์ลักษณะหรือสัตตญาณใด ๆ สามารถอ้างเป็นหลักฐาน ตรงกันข้ามในการทำการติดตามสืบค้นลักษณะธรรมชาติการปรับใช้ของกฎหมายอิสลาม จากแหล่งบ่อเกิดหรือต้นกำเนิดกฎหมายอิสลามจะพบการคำนึงถึงลักษณะดังกล่าวข้างต้นและมีข้อกฎหมายได้” (Ibn Qaiyim,1953 : 12)</p> <p>จะเห็นว่าประเด็นการใช้เอกถลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมเป็นพยานหลักฐานนี้นักวิชาการในทัศนะนี้ได้ให้มุมมองที่สนับสนุน ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) อัลบาศ (al- Baze, 2001 : 870 – 880) กล่าวว่า “แท้จริงเอกถลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม ก็เป็นหลักฐานหนึ่งที่สามารถใช้ในการต่อสู้คดี หรือใช้ในการกล่าวหาผู้ถูกกล่าวหาในชั้นศาล และเห็นว่าเมื่อใดที่มีองค์ประกอบครบก็เป็นหลักที่มีความเด็ดขาด” 2) อัลอินซี (al-Inzee,2007) กล่าวว่า “ใช้เป็นหลักฐานประกอบหลักฐานหลัก ที่ศาลอาจนำมาใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินความพิพาทเกี่ยวกับการสืบสายวงศ์ตระกูล” 3) มุฮัมมัดเราะฟัต Mohammad Ra’fat Osman อ้างใน al – Ka’bi,(2006 : 299 – 300) กล่าวว่า “เอกถลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมเป็นปัจจัยแวดล้อมที่ความน่าเชื่อถือสูง สามารถนำมาใช้ประกอบหลักฐานเป็นหลักฐาน ซึ่งเป็นสิ่งที่ให้ความน่าเชื่อถือสูงกว่าทำให้การของกออียฟ ดังนั้นจึงสมควรใช้ในการ
--	---

30 - قَالَ سَارِعٌ لَمْ يُبْلَغِ الْقُرَائِنَ وَالْأَمَارَاتِ وَدَلَائِلَ، بَلْ مِنْ اسْتِقْرَاءِ الشَّرْعِ فِي مَصَادِرِهِ وَمَوَارِدِهِ وَجَدَهُ شَاهِدًا لَهَا بِالْإِعْتِبَارِ، مُرْتَبًا

عَلَيْهَا الْأَخْكَامُ. (ابن قيم،1953:12)

	<p>รับรองหรือปฏิเสธความสัมพันธ์สายโลหิตได้”</p> <p>4) ฟาหัด อัล จุฮานีย์ (Fahad al – Juhani,2014 : 187) กล่าวไว้ว่า “เป็นหลักฐานที่เป็นเอกเทศ มีความน่าเชื่อถือในตัวเอง และไม่ต้องการหลักฐานอื่นมาสนับสนุนอีก ซึ่งมีสถานะเป็นปัจจัยแวดล้อมประเภทเด็ดขาด”</p>
--	--

ทัศนะที่เห็นว่ามีน้ำหนัก

จากที่ได้ศึกษาหลักฐานและเหตุผลของนักวิชาการอิสลามร่วมสมัยทั้งสามทัศนะข้างต้น ผู้วิจัยให้น้ำหนักกับทัศนะที่สองและทัศนะที่สาม โดยการผนวกทั้งสองทัศนะนี้มาเป็นแนวทางออกกับประเด็นร่วมสมัยที่มีความจำเป็นต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม ด้วยการนำผลการตรวจพิสูจน์โดยผู้เชี่ยวชาญนั้นมาเป็นหลักฐาน ด้วยเหตุผลต่อไปนี้

สาเหตุแห่งการให้น้ำหนัก มีดังนี้

หลักฐานที่ใช้ในการชี้ชัดและสืบหาข้อเท็จจริงมิได้จำกัดว่าต้องเป็นหลักฐานประเภทเด็ดขาด **قَطْعِيَّةٌ** หรือหลักฐานแวดล้อมที่มีความถูกต้องในระดับที่สมบูรณ์ **قَطْعِيَّةٌ مُبْتَدِئِيَّةٌ** ตามทัศนะที่หนึ่งเท่านั้น แต่หมายรวมถึงปัจจัยแวดล้อมทุกชนิดที่สามารถอุปนัยและให้หลักประกันถึงความถูกต้องของข้อเท็จจริงก็คือ พยานหลักฐาน **"الكَبِيَّة"** และ **ضِيء**

ด้วยความชัดเจนของหลักฐานและเหตุผลของทัศนะที่สองและสามข้างต้น ผู้วิจัยจึงเห็นว่าถูกต้องและเหมาะสมยึดเป็นทัศนะการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เนื่องจากอัลลอฮ์ได้สร้างทุกสรรพสิ่งเพื่อประโยชน์แก่มนุษย์สามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในด้านต่างๆ ได้ตราบดีไม่มีปัจจัยหรือหลักฐานที่เฉพาะว่าเป็นสิ่งต้องห้าม ด้วยหลักฐานจากอัลกุรอาน และเกาะวาอิดฟิถ์ ดังนี้

1. หลักฐานจากอัลกุรอาน

อัลลอฮ์ได้กล่าวในเรื่องกริยาคนใหญ่คนโตได้กระซำกเสื่อและพี่น้องได้นำเสื่อของนบีชูฟกลับไปให้บิดาว่า

﴿ وَجَاءُوا عَلَىٰ قَمِيصِهِ بِدَمٍ كَذِبٍ ... ﴾

(يوسف من آية: 18)

ความว่า “และพวกเขาได้นำเสื่อของเขามามีเลือดปลอมติด...”

(สุเราะฮ์ชูฟ บางส่วนของอายะฮ์ที่ : 18)

﴿...وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ أَهْلِهَا إِن كَانَ قَمِيصُهُ قُدِّمَ مِنْ

قَبْلِ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ الْكٰذِبِينَ﴾ (๓๖)

(يوسف بعض من اية : ٢٦)

ความว่า “ ...และพยานคนหนึ่งในบ้านของนางได้เป็นพยาน
หากเสื้อของเขาถูกดึงขาดทางด้านหน้า ดังนั้นนางเป็นผู้พูดจริง
และเขาอยู่ในหมู่ผู้กล่าวเท็จ”

(สุเราะฮ์ยูซุฟ บางส่วนของอายะฮ์ที่ : 26)

สรุปใจความจากอายะฮ์ทั้งสองนี้ได้ว่า เมื่อพี่น้องของนบียูซุฟ อะลียฮิสลาม
ได้นำเสื้อในสภาพที่เปื้อนเลือดโดยที่ไม่ปรากฏรอยฉีกขาดใด ๆ จากพื้นหรือเชืวของสุนัขจึงจอก
บนเสื้อมาให้กับบิดาเป็นหลักฐานเท็จ ถึงการเสียชีวิตของนบียูซุฟ อะลียฮิสลาม จากสภาพของ
เสื้อนี้เองที่ทำให้นบียะอูโกบจับเท็จในสิ่งที่บรรดาลูก ๆ ของเขา จากสุเราะฮ์นี้ท่านอิหม่าม
อัลกุฎฎีบีย์ (al – Qurtubi)กล่าวว่านักวิชาการฟิกฮ์ได้ใช้หลักฐานประเภทนี้มาเป็นหลักฐานทาง
วิชาการฟิกฮ์ในหลายประเด็น โดยได้ถือว่ายู่ตำแหน่งหลักฐานที่มีความน่าเชื่อถือ (al – Qurtubi,
2000 : 5/99; Ibn Farhoon,2003 : 173) ท่านอิหม่ามอัลกาซานีย์ (al – Kasani) กล่าวว่าการฉีกบน
หน้าอกหรือหลังเสื้อนั้นที่อัลลอฮ์ทรงกล่าวสะท้อนให้เห็นว่าประชาชาติในอดีตได้ใช้รอยฉีกของ
เสื้อเป็นหลักฐานโดยไม่มีสิ่งใดชี้ว่าสิ่งนี้ถูกยกเลิก เมื่อเป็นเช่นแสดงให้เห็นว่าการหุคมโดยยึด
หลักฐานประเภทนี้เป็นหุคมซึ่งในเบื้องต้นเราสามารถนำไปใช้ได้ (al – Kasani, 2003 : 8 / 325)

นอกจากนั้นนักวิชาการอิสลามในอดีตยังใช้หลักฐานประเภทนี้ตัดสินชี้ขาดหุคม
ต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับกฎหมายอาญาอิสลาม โดยใช้หลักฐานที่เป็นสัญลักษณ์บ่งชี้ถึงการละเมิด จะเห็น
จากตัวอย่างต่อไปนี้

1. ลงโทษโบยสตรีผู้ทำละเมิดผิดประเวณี “ซินา” ที่ได้ปฏิเสธตนภายหลังจาก
สาบานตนว่าได้ทำการละเมิดผิดประเวณี (Ibn Taimiah,1997 : 20 / 390; Ibn Qudamah,n.d. 12 :
445)

2. ลงโทษตัดมือขโมย เมื่อตรวจพบพยานวัตถุอยู่ในที่พักอาศัยของผู้ต้องสงสัย
(Ibn Qaiyim,2002 : 11)

3. ลงโทษประหารชีวิตผู้ต้องหาที่มีมืออยู่ในมือข้อหาฆ่าคนตาย
(Ibn Qaiyim,2002:11)

4. ลงโทษโดยผู้ต้องหาที่ปากมีกลิ่นสุราหรืออาเจียนเป็นสุรา (al – Kasani, 2003 : 8 / 325; Abu Waleed,2000 : 2 / 625; Ibn Qaiyim,2002 : 11)

5. ลงโทษสตรีตั้งครรภ์โดยไม่มีสามีหรือไม่ได้เป็นทาส (Ibn Qudamah,12 :260; (al – Kasani, 2003 : 9 / 187; al – Shafi - e, 1993 : 6 / 183)

2. กฎเกาะวาอิดฟิถ์

الأَصْلُ فِي الْأَشْيَاءِ الْإِبَاحَةُ حَتَّى يَدُلَّ الدَّلِيلُ عَلَى التَّحْرِيمِ

(السيوطي، 1983: 60)

ความว่า “โดยหลักแล้วการใดก็ตามที่ให้ประโยชน์ การนั้นก็ถือว่าเป็นที่อนุมัติ เว้นแต่มีหลักฐานเฉพาะชี้ว่าเป็นสิ่งที่ต้องห้าม”

(al – Sayuty,1983: 60)

الأَصْلُ فِي الْمَنَافِعِ الْإِبَاحَةُ وَفِي الْمَضَارِّ التَّحْرِيمُ

(الحسنی، 1\ 478، 2011)

ความว่า “โดยหลักการแล้วสิ่งที่เอื้อประโยชน์นั้นถือว่าเป็นที่อนุมัติและสิ่งที่ก่อให้เกิดโทษนั้นถือว่าเป็นที่ต้องห้าม”

(al- Husna,2011: 1 / 478)

โดยหลักแล้วการใดมีประโยชน์ก็เป็นที่ยอมรับ เช่นเดียวกับผลที่ได้จากการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรมด้วยกระบวนการทางนิติวิทยาศาสตร์เป็นหลักฐานแวดล้อม ที่มีความถูกต้องในระดับที่สมบูรณ์ فَرْيَنَةٌ فَطَعِيَّةٌ ก็มีประโยชน์และเป็นที่ยอมรับซึ่งหากจะกล่าวว่าการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรมอาจมีความผิดพลาด ไม่ว่าจะเกิดมาจากความไม่ยุติธรรม ที่เป็นปัจจัยภายในตัวผู้เชี่ยวชาญที่ทำการตรวจพิสูจน์ หรือปัจจัยภายนอก เกิดการสลับตัวอย่างของดีเอ็นเอหรือมีสิ่งแปลกปลอมเจือปนเป็นโทษประเด็นเหล่านี้ก็สามารถเกิดขึ้นกับพยานบุคคลหรือการยอมรับหรือกับพยานหลักฐานอื่น ๆ ได้เหมือนกัน ที่อาจให้การผิดไปจากความเป็นจริงของคดี ทั้งที่อาจเกิดจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกของผู้ให้การหรือผู้รับรอง ซึ่งสามารถเป็นไปได้เช่นเดียวกันไม่จำกัดเฉพาะแต่การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรมเท่านั้น

ในสภาพปัจจุบันที่สังคมก้าวสู่การเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจนการเปลี่ยนแปลงนี้ นำสู่ความเสื่อมเสียและถดถอยด้านคุณธรรมและจริยธรรม ความเปลี่ยนแปลงเกิดมาเพื่อการตอบสนองความต้องการของคนจึงได้พยายามไขว่คว้าปัจจัยต่างๆ มาเป็นกรรมสิทธิ์ของตนทั้งในทางที่ชอบด้วยกฎหมายหรือศาสนาและในทางที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือศาสนาก็ตาม กระทั่งกล้ากระทำการฝ่าฝืนกฎหมายและศาสนบัญญัติ เป็นต้นว่า ละเมิดที่เป็นความผิดทางความอาญา และทางความแพ่ง

ท่านอิบนุก็อยยิม (Ibn Qaiyim, 1953:12) ที่ว่า

فَالشَّارِعُ لَمْ يُلْغِ الْقَرَائِنَ وَالْأَمَارَاتِ وَدَلَائِلَ الْأَحْوَالِ، بَلْ مَنْ اسْتَفْرَأَ
الشَّرْعَ فِي مَصَادِرِهِ وَمَوَارِدِهِ وَجَدَهُ شَاهِدًا لَهَا بِالْإِعْتِبَارِ، مُرْتَبِّعًا عَلَيْهَا
الْأَحْكَامُ. (ابن قيم، 1953:12)

ความว่า “กฎหมายอิสลามไม่ได้ปฏิเสธหลักฐานแวดล้อม สัญลักษณ์หรือสัญญาณใดๆ ในการสามารถอ้างเป็นหลักฐาน หากทว่าผู้ใดก็ตามที่ทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับบทบัญญัติอิสลามจากแหล่งบ่อเกิดหรือต้นกำเนิดก็จะพบว่าบทบัญญัติได้คำนึงถึงหลักฐานดังกล่าวข้างต้นและมีผลต่อการกำหนด hukum”

(Ibn Qaiyim, 1953:12)

ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้นการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุรกรรม (ดีเอ็นเอ) เหมือนกับหลายๆ ประเด็นร่วมสมัยที่ไม่มีหลักฐานโดยตรงจากอัลกุรอาน สุนนะฮ์และหลักฐานอื่นๆ ที่ชี้ชัดถึงหุกมการใช้ประโยชน์ว่าสามารถใช้ได้หรือไม่ได้อย่างไร จึงให้ถือว่าสิ่งใดที่ให้ประโยชน์และไม่ก่อโทษแล้วนั้นเป็นการอนุมัติโดยพฤตินัย ตามกฎเกาะวาอิดฟิฮียะฮ์ที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นว่า “โดยหลักแล้วการใดก็ตามที่ให้ประโยชน์ การนั้นก็ถือว่าเป็นที่อนุมัติ เว้นแต่มีหลักฐานเฉพาะชี้ว่าเป็นสิ่งต้องห้าม” รวมถึงเหตุผลดังต่อไปนี้ (Badee – ah Ali, 2001: 76 – 77)

1. การห้ามหรือสั่งใช้สิ่งใดที่ไม่มีหลักฐานบ่งชี้เป็นการเฉพาะโดยไม่ได้ทำการศึกษาดังประโยชน์และความจำเป็นที่เหมาะสม ถือว่าเป็นการกระทำที่ไม่สมควร
2. การศึกษาเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุรกรรม (ดีเอ็นเอ) เป็นสิ่งที่อิสลามได้ส่งเสริม ดังปรากฏคำสั่งจากอัลลอฮ์ให้ศึกษาโครงสร้างของมนุษย์ว่า

﴿ وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴾ ﴿٣١﴾ الذاريات: ٣١

ความว่า “และในตัวของพวกเขา พวกเจ้ามิได้สังเกตกันดอก
หรือ”(อัลซาริยาตอายะฮ์ที่ 21)

จากหลักฐานและเหตุผลข้างต้น ผู้วิจัยเห็นว่าการใช้ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี เพื่อพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เป็นเครื่องมือร่วมสมัยที่ไม่ขัดแย้งกับ บทบัญญัติศาสนาและสามารถนำมาปรับใช้เป็นหลักฐานในกรณีที่ไม่มีหลักฐานอื่นที่ได้รับการ รับรองโดยบทศาสนบัญญัติ

2.4.1 วิธีการยืนยันการสืบวงศ์ตระกูลตามหลักชะรีอะฮ์อิสลาม

อิสลามได้กำหนดกรอบรูปแบบการรับรองวงศ์ตระกูลเพื่อให้บุคคลมีสถานภาพ ความสัมพันธ์สายโลหิตชอบด้วยบทบัญญัติด้วยวิธีการต่าง ๆ เช่น ยืนยันด้วยการสมรส ด้วยการ สาราภายอมรับ(อัลอิกรอรฺ)ด้วยพยานบุคคล(อัลชุฮุด)ด้วยการกียาพะฮ์ (ผู้เชี่ยวชาญ) ด้วยอัลบัยยิ นะฮ์ (พยานแวดล้อม) ด้วยการจับฉลาก (อัลกูรอฮ์)

ผู้วิจัยจะอธิบายจะอธิบายเป็นประเด็นเหล่านี้ตามลำดับ ด้วยการใช้หลักฐาน สนับสนุนทัศนะของนักวิชาการพร้อมทั้งยกข้อโต้แย้งพร้อมหลักฐานของนักวิชาการที่ต่าง สดท้าย ผู้วิจัยสรุปทัศนะที่เห็นว่ามีความแม่นยำและถูกต้องที่สุด ดังนี้

2.4.1.1 การยืนยันการสืบวงศ์ตระกูลด้วยการสมรส

การสมรสเป็นวิธีการยืนยันความชอบธรรมในการสืบสายวงศ์ตระกูลของบุตร ซึ่งเป็นที่ยอมรับทั้งทางจริยธรรมและทางกฎหมาย ผู้วิจัยจะอธิบายออกเป็นประเด็น ดังนี้ คือ ความหมายเงื่อนไขการยืนยันวงศ์ตระกูลด้วยการสมรส และทัศนะของนักวิชาการ

ก.นิยามการสมรส الْفِرَاشُ

การผูกนิติกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสที่ต้องด้วยบทบัญญัติของศาสนานั้นเป็น สัญญาณอนุมัติเพื่อการอยู่ร่วมกันของชายหญิงฉันท์สามีภริยาจนอนุมัติให้เสพเมถุนกันตลอดจน การมีเพศสัมพันธ์ประเวณีด้วยกัน ที่เรียกว่า الْفِرَاشُ “อัลฟิรอช”

ความหมายเชิงภาษา

คำว่า فِرَاشٌ มาจากรากฐานศัพท์คำว่าฟะรอชา فَرَشَ หมายถึงเสื่อหรือผ้าปูหรือการ แผลงบนพื้น (Ibn Mansoor,n.d.:325-327; al -Mu'jam al - Waseet, 2004:681; al-Bustani, 1987:674)

ความหมายเชิงวิชาการ

นักวิชาการอิสลามต่างได้ให้ความหมายเชิงวิชาการ ว่ามีความหมายที่ไม่ต่างไป จากความหมายเชิงภาษา (al -Zaila -ie,1313: 3 / 38; Abd Wahhab Khalaf,1990 : 177-178; al- Jurjani,1992:213; al - Qarafi, 1994 : 12 / 323; Ibn Qaiyim, 1998 : 5 / 368; al-Kasani, 2003 : 4

/ 607; Ahmad Abdul Rahman,2003:718; al – Shawkani,(n.d): 7 / 313-314; al – Mubakaruri,(n.d): 5 / 322; Umar Ibn al – Sabill,2002 :21; al - Kasani,2003 : 8 / 465 -467) الْفِرَاشُ “อัลฟิรอซ” คือ “การผูกนิติกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสได้ต้องด้วยกฎหมาย”

ซึ่งมีความหมายถึงการทอดตัวของสตรีในการร่วมประเวณีบนเตียงหรือผ้าปูกับบุรุษที่ได้มีการผูกนิติกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสได้ต้องด้วยกฎหมายซึ่งการทอดตัวในรูปแบบดังกล่าวนี้ทำให้ทารกที่เกิดมามีศักดิ์และสิทธิในการสืบวงศ์ตระกูลเป็นทายาทจากบุรุษนั้นได้ดังวะนะของท่านเราะสูล ﷺ ที่ว่า

"أَوْلَدُ لِلْفِرَاشِ، وَلِلْعَاهِرِ الْحَجَرِ". (رواه البخاري، 6749:2003)

ความว่า “บุตรเป็นของกลุ่มสมรส และสำหรับชายผู้สำส่อนนั้นคือการกันสิทธิ์”

(al - Bukhari,2003: 6749)

มะห์มูด อับดุลลอฮฺ Mahmood Abdullah Naja, (2011:19) ได้อธิบายการให้คำนิยามทางภาษานี้ว่าสามารถวิเคราะห์การเป็น الْفِرَاشُ “อัลฟิรอซ” ออกเป็นสองลักษณะด้วยกัน คือ

ลักษณะที่หนึ่ง: ทารกต้องเป็นผลของการผูกนิติกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสที่ชอบด้วยบทศาสนบัญญัติ

ลักษณะที่สอง: สามีต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถในการร่วมเพศสำเร็จประเวณีได้อย่างสมบูรณ์

จากนิยามที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยสรุปได้ว่า

การสมรส الْفِرَاشُ คือ การนอนทอดกายของภริยาเพื่อร่วมประเวณีของภริยาให้สามี ภายหลังจากการผูกนิติกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสที่ชอบด้วยบทศาสนบัญญัติในสภาพที่สามีสามารถร่วมประเวณีได้อย่างปกติ

นักวิชาการอิสลามมีมติเป็นเอกฉันท์ว่าทารกที่ได้ถือกำเนิดมาจากภริยาของสามีที่ได้ผูกนิติกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสชอบด้วยบทศาสนบัญญัตินี้เป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายมีสิทธิในการสืบวงศ์ตระกูล รับการเลี้ยงดู อุปการะและสิทธิอื่น ๆ อย่างสมบูรณ์ทุกประการ

1. หลักฐานการรับรองบุตรด้วยการสมรส

1.1 หลักฐานจากอัลสุนนะฮ์

ท่านเราะสูล ﷺ ได้มีการให้คำยืนยันถึงความสัมพันธ์ระหว่างบิดากับบุตรได้นั้นต้องผ่านการสมรสกันต้องด้วยบทศาสนบัญญัติ

"أَوْلَدُ لِلْفِرَاشِ، وَلِلْعَاهِرِ الْحَجَرِ". (رواه البخاري، 6749:2003)

ความว่า “บุตรเป็นของกลุ่มสมรส และสำหรับชายผู้ล่า่อนั้นคือการกันสิทธิ์”

(Al- Bukhari,2003: 6749)

عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ زَيْدٍ أَنَّهُ سَمِعَ أَبَاهُ رِزْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ يَقُولُ : قَالَ النَّبِيُّ ﷺ (الْوَلَدُ

لِصَاحِبِ الْفِرَاشِ) (رواه البخاري :1672:2002)

ความว่า “จากมุฮัมมัด บินซียาด เขาได้ยินมาจากท่านอะบูซุรเราะฮ์กล่าวว่า
“ท่านเราะฮ์กล่าวว่า (สิทธิความเป็นบุตรนั้นเป็นกรรมสิทธิ์ของกลุ่ม
สมรส)”

(al-Bukhari, 2002 : 1672)

ใจความจากสะดิษบทนี้จะเห็นได้ว่าท่านนบี ﷺ ได้กำหนดชี้ชัดต่อบรรดาเศาะ
หาบะฮ์ในความชอบธรรมหากมีการอ้างกรรมสิทธิ์ในตัวทารกพิพาทนั้นจะต้องให้สิทธิกับผู้ที่เป็น
สามีของมารดาทารกที่ได้ผูกนิติกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสชอบด้วยบทศาสนบัญญัติ ณ ขณะนั้น
เพราะกฎหมายถือว่าสามีเป็นกลุ่มสมรสมีความชอบธรรมเพียงคนเดียวสำหรับสตรีผู้หนึ่งในเวลานั้น
บุรุษอื่นไม่สามารถมีสิทธิเรียกร้องสิทธิการเป็นบิดาของทารกนั้นได้

1.2 หลักฐานจากอิจมาอฺ

อิบน์ มุนซิรฺ Ibn al - Munzir³¹ ได้รายงานความเห็นต่อประเด็นนี้ของนักวิชาการ
อิสลามว่า ได้มีมติเห็นพ้องกันว่า “ความเป็นบุตรนั้นเป็นเอกสิทธิ์ของกลุ่มสมรสกล่าวคือสามี”
(Ibn al – Munzir,1999 :108; Ibn Qaiyim, (1998 : 5 / 368) ได้กล่าวว่า “การยืนยันสิทธิในบุตรด้วย
การสมรสนั้นถือเป็นอิจมาอฺ” และ “บรรดานักวิชาการอิสลามได้มีความเห็นพ้องกันว่าเป็นการวา
ญิบ”

ข. เงื่อนไขการยืนยันการสืบวงศ์ตระกูลด้วยการสมรส

การมีสายสัมพันธ์ทางสายโลหิตระหว่างบุคคลนั้นสามารถชี้ให้เห็นถึงการมี
ความสัมพันธ์ความเป็นบิดาเป็นบุตรและความเป็นมารดาเป็นบุตรกันส่งผลให้แต่ละบุคคลเห็นว่า

³¹อิบน์ อัดมุนซิรฺ คือ อะบู บักรฺ มุฮัมมัด บิน อิบรอฮีม บิน อัล มุนซิรฺอัล ไนสาบิรฺ อัล หาฟิซอัล อัล ลามะฮฺ อัล ฟะกีหฺ
ถือกำเนิดที่เมืองไนสาบิรฺ ในปี 142 ฮิจญเราะฮ์ศักราช ใช้ชีวิตอย่างลำบากและได้รับการอบรมศึกษาเล่าเรียน กระทั่งได้
อพยพเข้าเมือง มัคกะฮฺ เป็นศัสนใจและเอาใจการศึกษาเป็นอย่างสูง กระทั่งว่าได้เป็นปราชญ์เมธีของนครมัคกะฮฺ และมีชื่อ
เลียวเป็นอย่างจนได้รับสมญานามว่า “ซุยูค อัล หะรอหม” (Ibn al – Munzir,1999 :9)

นั้นจะต้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบต่อกันที่มีผลทางกฎหมายทั้งในรูปธรรม เช่นหน้าที่ให้การเลี้ยงดู ค่าครองชีพ หรือรับการเลี้ยงดู และทั้งในนามธรรม เช่น ให้การภักดี รับการภักดีซึ่งเป็นไปตามบทศาสนบัญญัติและกฎหมายที่ได้กำหนดกฎหมายต่าง ๆ อีกมากมายเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างกัน

นักวิชาการอิสลามต่างเห็นพ้องตรงกันถึงสถานะของบุตรที่ถือกำเนิดมาจากความสัมพันธ์ชอบด้วยบทศาสนบัญญัติว่าเป็นผลผลิตของกลุ่มสามีภริยาอย่างไม่มีข้อสงสัยคลาดแคลงใจ นับว่าเป็นวิธีการสืบวงศ์ตระกูลโดยตรงมากที่สุดในบรรดาการรับรองบุตรโดยบทบัญญัติอิสลาม การที่บุคคลหนึ่งจะสามารถมีความสัมพันธ์ทางสายโลหิตเป็นผู้ที่สามารถสืบสายวงศ์ตระกูลระหว่างกันชอบด้วยบทศาสนบัญญัติได้จำเป็นต้องวางอยู่บนหลักเกณฑ์ที่ส่งผลต่อความสัมพันธ์ทางสายโลหิต หากไม่เช่นนั้นไม่ถือว่าเป็นความสัมพันธ์ทางสายโลหิตซึ่งมีหลักเกณฑ์พิจารณาดังนี้

1. การสืบสายโลหิตบุตรจากฝ่ายมารดาแล้วคือต้องเป็นบุตรที่ได้ถือกำเนิดมาจากการตั้งครรภ์ของนางโดยตรงไม่ว่าจะเกิดมาด้วยการสมรสที่ชอบด้วยบทบัญญัติหรือไม่ก็ตาม เช่นเกิดมาจากการผิดประเวณีหรือการข่มขืน บุตรที่ได้ถือกำเนิดในลักษณะนี้ย่อมเป็นบุตรของนางที่ชอบด้วยบทบัญญัติ al – kasani,(2003: 8 / 466) ดังได้ปรากฏในอัลกุรอาน

(المجادلة بعض من أية : ٢) ﴿إِنَّ أُمَّهَاتُهُمْ إِلَّا الَّتِي وَلَدَتْهُمْ﴾

ความว่า “...แท้จริงบรรดาแม่ของพวกเขามีได้เป็นคนอื่นใดนอกจากเป็นผู้ให้กำเนิดของพวกเขา...”

(อัลมูยาละละฮ์ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 2)

ใจความจากอายะฮ์นี้เห็นได้ว่าการจะมีความสัมพันธ์เป็นมารดาเป็นบุตรกันได้จะต้องเป็นหญิงที่ตั้งครรภ์และให้กำเนิดบุตรด้วยตนเอง และทารกนั้นได้รับการถ่ายทอดเซลล์และยีนจากนาง ถึงจะได้ชื่อว่าเป็นมารดาได้ (al - Qurtubi,2000 :17 / 181;al-Bayati,1971:254)

2.การสืบสายโลหิตของบุคคลจากฝ่ายบิดาได้นั้นต้องมีสาเหตุแห่งความสัมพันธ์นั้นได้ด้วยการต่อไปนี้

ก. การสมรสที่ถูกตั้งกล่าวคือ ผ่านกระบวนการผูกนิติกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสที่ชอบด้วยบทบัญญัติ

ข. การสมรสที่เป็นโมฆะหรือเป็นโมฆียะกล่าวคือ ผ่านกระบวนการสร้างนิติกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสที่มีองค์ประกอบและเงื่อนไขแต่ขาดเงื่อนไขการสมรสที่ถูกต้องบางประการ

ค. การมีประเวณีแบบสำคัญผิด *أَلُو طَىٰ بِالشَّيْءِ* (อัลวะฎุเตอะ บิซุบหะฮ์)

ผลจากการผูกความสัมพันธ์ทางการสมรสที่ชอบด้วยบทศาสนบัญญัติและครบเงื่อนไขนี้ส่งผลต่อความเป็นบิดาเป็นบุตรกันตามทัศนะบรรดานักวิชาการอิสลามซึ่งได้ตั้งเงื่อนไขของการเป็นบิดาให้กับทารกที่ได้ถือกำเนิดมาจากภริยาของตนได้ ดังนี้

1. ผลจากการผูกนิติกรรมทางการสมรสที่ชอบด้วยบทศาสนบัญญัติ

การสมรสที่ชอบด้วยบทศาสนบัญญัติ คือ การผูกนิติกรรมทางการสมรสที่ครบด้วยองค์ประกอบ เงื่อนไขและปราศจากปัจจัยต้องห้ามการทำนิติกรรมสมรส

(Abu Zahrah,1950:146)นักวิชาการอิสลามได้มีทัศนะต่อการสืบวงศ์ตระกูลได้ต้องถือกำเนิดจากภริยาที่ได้มีการผูกนิติกรรมทางการสมรสชอบด้วยบทศาสนบัญญัติ ทั้งสองสามีภริยามีโอกาสพบกันเพื่อการมีประเวณี มีช่วงอายุและอวัยวะที่สามารถสืบพันธุ์ได้ และต้องให้กำเนิดบุตรในอายุครรภ์ไม่น้อยกว่าหกเดือน (al- Shairazi,1995: 3 / 79;Ibn Abideen, 2003 : 9 / 227; Muhammad al – Amir, n.d:232; al –Hattab al – Raieni;al- Shawkani,2005: 8 / 292)

สิทธิในการยืนยันหรืออ้างความเป็นบิดาหรือความเป็นบุตรในการชี้ชัดความสัมพันธ์ทางวงศ์ตระกูลระหว่างชายกับทารกที่ได้ถือกำเนิดมาจากภริยาของตนย่อมจะต้องเกิดมาจากภริยาที่ตนได้ทำการสมรสอย่างถูกต้องด้วยบทศาสนบัญญัติเสียก่อน เช่นเดียวกันหากภายหลังการผูกนิติกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสชอบด้วยบทศาสนบัญญัติแล้วแต่มีเหตุแห่งการขัดขวางการมีเพศสัมพันธ์ร่วมประเวณีกันเช่นนั้นแล้ว ทารกที่ได้ถือกำเนิดจากภริยาคนนั้นไม่อาจถือว่าเป็นบุตรของตน (Abd Wahhab Khalaf,1990 : 181)

ตามความที่ได้กล่าวมาข้างต้นนักวิชาการอิสลามได้ตั้งข้อสังเกตถึงความเป็นได้ในการตั้งครรภ์ของภริยาที่ส่งผลต่อการรับรองการสืบวงศ์ตระกูลของทารกได้นั้นต้องด้วยเงื่อนไขดังนี้คือ สามีต้องมีความสามารถในการมีเพศสัมพันธ์ สามีต้องไม่เป็นผู้ที่อวัยวะทางเพศบกพร่องหรือไม่สมบูรณ์ อายุครรภ์ต้องไม่น้อยกว่า 6 เดือน สามีภริยาต้องมีโอกาสเสพเมถุนร่วมประเวณี ผู้วิจัยจะทำการอธิบายประเด็นข้างต้นตามลำดับดังนี้

1.1 สามีต้องมีความสามารถในการมีเพศสัมพันธ์

การสมรสที่ชอบด้วยบทศาสนบัญญัติเป็นการอนุญาติให้สามีภริยาอยู่ร่วมกันได้ในลักษณะอนุญาติการเสพเมถุนร่วมประเวณีที่ส่งผลต่อการตั้งครรภ์ของภริยา แต่บางครั้งการตั้งครรภ์และให้กำเนิดทารกนั้น กลายเป็นประเด็นข้อสงสัยของสามีในความชอบธรรมของทารก

ที่ภริยาตนได้ให้กำเนิดว่านั่นเป็นบุตรของตนหรือไม่ ความรู้สึกเช่นนี้ก่อให้เกิดข้อพิพาทในการรับรองบุตรและการให้สืบวงศ์ตระกูลแก่ทารก นักวิชาการอิสลามได้มีความเห็นและทัศนะในเรื่องนี้แตกต่างกันในประเด็นต่อไปนี้เกณฑ์อายุของสามีที่มีผลต่อการตั้งครรภ์ของภริยา สมรรถภาพทางเพศของสามี ช่วงเวลาการอยู่ร่วมกันฉันสามีภริยา และอายุครรภ์ของภริยานับจากวันที่ได้ผูกนิติกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสหรือนับแต่ครั้งแรกของการเสพเมถุนมีเพศสัมพันธ์ร่วมประเวณี ดังนี้

1.1.1 สามีต้องมีสุขภาพร่างกายสมบูรณ์ในการผลิตน้ำสุจิ

สามีที่สามารถทำให้ภริยาตั้งครรภ์ได้นั้นจำเป็นต้องมีเกณฑ์อายุอยู่ในช่วงที่ศาสนาเรียกว่า “บรรลุศาสนภาวะ” (بلوغ) ระยะสืบพันธุ์ที่มีสภาพร่างกายอยู่ในเกณฑ์ที่ลูกอั้นทะสามารถผลิตน้ำเชื้อสุจิและองคชาติแข็งตัวจนสามารถขับเคลื่อนน้ำสุจิเข้าในช่องคลอดภริยาได้ ส่วนต้องมีเกณฑ์อายุที่ปีนั้น นักวิชาการอิสลามมีความเห็นและได้ให้ทัศนะที่แตกต่างกัน ดังนี้

1. ทัศนะสำนักฮะนะฟียะฮ์

สำนักฮะนะฟียะฮ์กำหนดเกณฑ์อายุระยะสืบพันธุ์ของเด็กผู้ชายว่ามีความสามารถในการทำให้ภริยาตั้งครรภ์กับตนได้หรือไม่นั้น นักวิชาการอิสลามในสำนักนี้มีทัศนะที่แตกต่างกันในการกำหนดเกณฑ์อายุบรรลุศาสนภาวะหรือระยะสืบพันธุ์โดยท่านอิหม่ามอะบูหะนีฟะฮ์ได้ให้ความเห็นว่าสามีต้องเป็นผู้ที่บรรลุศาสนภาวะระยะสืบพันธุ์ “บุลุ่ม” (Ibn Abideen, 2003 : 9 / 227) ซึ่งได้อธิบายวิธีการสังเกตภาวะการกำหนดความสามารถสร้างน้ำสุจิหรือระยะสืบพันธุ์ “บุลุ่ม” ออกเป็น 2 วิธี คือ

วิธีที่ 1 การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพและสรีระวิทยา หมายถึงความสามารถในการหลั่งน้ำกาม “น้ำสุจิ” ไม่ว่าจะเกิดในสภาพฝันเปียกหรือระหว่างความรู้สึกตัว และการเกิดขึ้นตามอวัยวะเพศ

วิธีที่ 2 ตามเกณฑ์อายุ ต่อประเด็นนี้อิหม่ามอะบูหะนีฟะฮ์มีสองทัศนะ

ทัศนะแรก กำหนดเกณฑ์อายุ 12 ปีเป็นอย่างต่ำ

ทัศนะที่สอง กำหนดเกณฑ์อายุ 18 ปี ส่วนอะบูฮุซุฟได้พิศุภากรบรรลุศาสนภาวะเมื่อมีอายุครบ 15 ปีบริบูรณ์

สำนักนี้ให้ทัศนะว่า หากภริยาได้ให้กำเนิดบุตร โดยที่สามียังไม่มีเปลี่ยนแปลงทางกายภาพสรีระวิทยา หรือมีอายุน้อยกว่าเกณฑ์ระยะสืบพันธุ์ที่กำหนด ทารกที่เกิดจากภริยาของสามีที่มีคุณลักษณะเช่นนี้ไม่ถือว่าเป็นบุตรของสามีที่ชอบด้วยบทศาสนบัญญัติ และไม่สามารถรับรองหรือให้สัมพันธ์ในการสืบสายวงศ์ตระกูลแก่ทารกนั้นได้ โดยใช้หลักฐานอัลกุรอานและหะดีษดังนี้

﴿وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ...﴾

(الأنعام بعض من آية : 152)

ความว่า “ และพวกเจ้าจงอย่าได้เข้าใกล้กับทรัพย์สมบัติเด็ก
กำพร้านอกจากด้วยวิถีทางที่ดีกว่า กระทั่งว่าเขาได้บรรลุนิติ
ฉกรรจ์ ...”

(อัล-อันอามบางส่วนของอายะฮ์ที่ 152)

ใจความของอายะฮ์นี้ได้กล่าวถึงเกณฑ์ *عُلُو* ของเด็กกำพร้าในการส่งมอบทรัพย์สิน
ของเขาแก่เขาด้วยคำว่า *أَشُدَّهُ* ซึ่งคำว่า “กระทั่งว่าเขาได้บรรลุนิติฉกรรจ์” อันหมายถึงเกณฑ์
อายุระยะสืบพันธุ์ที่ส่งผลต่อการตั้งครรภ์ของภริยานั้นได้ด้วย จะเห็นได้จากที่อัลลอฮ์ทรงกล่าวถึง
ในคำว่า *أَشُدَّهُ* หมายถึงความสมบูรณ์และความแข็งแรงของร่างกายและสติปัญญา (Ma'roof
al - Harustaniy, 1994 : 33 / 380)

عن ابنِ عَمَرَ رضي الله عنهما انه قال : "عَرَضْتُ عَلَى النَّبِيِّ صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَوْمَ أُحُدٍ وَأَنَا ابْنُ أَرْبَعِ عَشْرَةَ؛ فَلَمْ يُجِزْنِي، وَعَرَضْتُ
عَلَيْهِ يَوْمَ الْخُنْدَقِ وَأَنَا ابْنُ خَمْسِ عَشْرَةَ فَأُجِزَنِي" (رواه

البخاري، 1998:4097)

จากท่านอิบนุอุมร์ (ร.ฎ) กล่าวว่า “ฉันได้ถูกเสนอตัวให้กับท่าน
ﷺ ในครั้งสงครามอุหุด ซึ่งเวลานั้นฉันมีอายุ 14 ปี และฉัน
ไม่ได้รับความอนุญาตจากท่าน ﷺ และฉันได้ถูกเสนอตัวอีกครั้ง
ครั้งเกิดสงครามคูนคกเวลานั้นฉันมีอายุได้ 15 ปี และฉันได้รับ
ความยินยอมจากท่านนบี ﷺ”

(al- Bukhari, 1998:4097)

ใจความจากสะดิษข้างต้น นักวิชาการกลุ่มนี้ได้อธิบาย ว่าท่านนบี ﷺ ไม่ทรง
อนุญาตให้อิบนุอุมร์ในการร่วมสมรภูมิตั้งแต่เนื่องจากอายุ 14 ปียังคงเห็นว่าเป็นเด็กอยู่ จะเห็น
ว่าอิบนุอุมร์สุขภาพยังเยาว์ ไม่พร้อมทำสงครามดูแลตนเองได้และยังเป็นการเพิ่มภาระให้กับทหาร
อื่น ๆ แต่ท่านนบี ﷺ ให้อุญาตเขาเข้าร่วมทำสงครามในเมื่อเขาอายุครบ 15 ปีบริบูรณ์ได้บ่งชี้ถึง

ความสมบูรณ์และความพร้อมของร่างกาย เช่นนี้เมื่อร่างกายมีความสมบูรณ์พร้อมแล้วเป็นการชี้ว่า ถ้าสมรรถมีภริยาที่สามารถทำให้ภริยาตนตั้งครรภ์

2. ทศนะสำนักมัลิกียะฮ์ ซาฟิอียะฮ์และฮะนาบิละฮ์

นักวิชาการอิสลามสำนักนี้ได้มีทัศนะต่างไปจากทัศนะของสำนักแรกในการ กำหนดเกณฑ์อายุระยะสืบพันธุ์ ซึ่งได้กำหนดเกณฑ์อายุอย่างชัดเจนเช่น 9 ปี 10 ปีหรือ 15 ปี อย่างนี้เป็นต้น

แต่อย่างไรก็ตามสำนักนี้ได้ให้น้ำหนัก ถึงการเข้าเกณฑ์บุลลุขุของผู้ชายหรือสามี คือมีความสนใจต่อเพศตรงข้ามหรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทางสรีระ เช่นขนขึ้นตามอวัยวะเพศ อย่างนี้เป็นต้น จึงสามารถกล่าวได้ว่าเมื่อใดที่ภริยาตั้งครรภ์และให้กำเนิดบุตรด้วยอายุครรภ์ที่ไม่ น้อยกว่าหกเดือนนับตั้งแต่วันที่ผูกนิตกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสชอบด้วยบทบัญญัติ ก็ถือว่า ทารกที่ได้ถือกำเนิดจากครรภ์ภริยาตนเป็นบุตรของตนชอบด้วยบทบัญญัติจะปฏิเสธการรับรอง บุตรไม่ได้ นอกจากด้วยกระบวนการกล่าวหาภริยามีชู้ลือนาน عَبَّانَ (Muhammad
al – Amir,n.d:232;al – Hattab al – Raieni,1995: 5 / 458; al –Shairazi,1995: 3 / 79 -80;
al – sharbini, 1997 : 3 / 499; Ibn Qudamah,(n.d) : 7 / 393 –394,462; Al –Najdi, 1400 : 7 / 41;
al - Bahooti, 2008: 8 / 2749) โดยใช้หลักฐานจากตัวบทสะดิษต่อไปนี้

หลักฐานที่รายงานโดยท่านอัลคุดลอส บิน อัมรุ บิน อัลอาซ (ร.ฎ) กล่าวว่า

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ (مُرُوا أَوْلَادَكُمْ بِالصَّلَاةِ وَهُمْ أَبْنَاءُ سَبْعِ سِنِينَ
وَاضْرِبُوهُمْ عَلَيْهَا وَهُمْ أَبْنَاءُ عَشْرٍ وَفَرِّقُوا بَيْنَهُمْ فِي الْمَضَاجِعِ)
(أخرجه أبو داود، 2009:367)

ความว่า ท่านเราะฮ์ลุล ﷺ กล่าวว่า “พวกเจ้าจงสั่งให้บรรดาบุตรของ พวกเจ้านั้นละหมาดเมื่อพวกเขามีอายุ 7 ขวบ และจงตีพวกเขา หากละเว้นการละหมาดเมื่ออายุ 10 ขวบ และจงแยกที่นอนระหว่าง พวกเขา”

(Abu Dawood,2009 :1 / 367)

จากท่าน อับดิลมะลิก บิน อัล รอบีอู จากปู่ของเขากล่าวว่า

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ ﷺ (مُرُوا الصَّبِيَّ بِالصَّلَاةِ إِذَا بَلَغَ سَبْعَ سِنِينَ ، وَإِذَا
بَلَغَ عَشْرَ سِنِينَ فَاضْرِبُوهُ عَلَيْهَا) (أخرجه أبو داود، 2009: 36)

ความว่า ท่านเราะสูลุลลอฮ์ ﷺ กล่าวว่า “พวกเจ้าจงสั่งให้บุตร
ของพวกเจ้านั้นทำการละหมาด เมื่อพวกเขามีอายุเจ็ดขวบ และ
จงเขียนพวกเขา หากละเว้นการละหมาดเมื่ออายุสิบขวบ ”

(Abu Dawood,2009:1 / 36)

ใจความจากฮะดีษทั้งสองสรุปได้ว่าการที่ท่านเราะสูลุลลอฮ์ ﷺ ได้สั่งให้เศาะ
หาบะฮ์ทำการกวัดขັນบรรดาบุตรทั้งหลายให้ทำการละหมาดเมื่อพวกเขามีอายุสิบปีก็แสดงให้เห็น
ถึงอายุสิบปีนั้นเป็นวัยที่สามารถแยกผิดถูกดีชั่วได้และยังเป็นเกณฑ์อายุระยะสิบพันธุ์ที่สนใจเพศ
ตรงข้ามดี(al – Najdi, 1400 : 7 / 41)

หลังจากที่ได้นำเสนอหลักฐานและเหตุผลของแต่ละสำนักฟิกฮ์ที่ได้สนับสนุน
ทัศนะของตนเกี่ยวกับการกำหนดเกณฑ์อายุที่ส่งผลต่อความสามารถในการร่วมเพศเป็นบิดาให้กับ
ทารกที่ภริยาตนได้ให้กำเนิดจนกลายเป็นทายาทสืบสายวงศ์ตระกูล ได้ผู้วิจัยมีความเห็นเป็นดังนี้

1. ทัศนะของสำนักฮะนะฟียะฮ์

1.1 การกำหนดเกณฑ์ของสำนักฮะนะฟียะฮ์ โดยใช้เกณฑ์การเปลี่ยนแปลงทาง
กายภาพและสรีระวิทยา ในการบ่งบอกความสามารถในการหลั่งน้ำกาม “น้ำอสุจิ” ไม่ว่าจะเกิดใน
สภาพฝันเปียก หรือระหว่างการรู้สึกตัวก็ดีหรือการเกิดขนอวัยวะเพศก็ดี โดยไม่กำหนดเกณฑ์อายุ
เป็นตัวเลขที่แน่นอน นำมีความเหมาะสมและถูกต้องเนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของร่างกายบุคคล
ใดบุคคลหนึ่งจนสามารถหลั่งน้ำอสุจิได้ ไม่ได้ขึ้นอยู่กับตัวเลขของอายุเป็นหลัก แต่ขึ้นอยู่กับ
ความสมบูรณ์ของร่างกาย ปัจจัยแวดล้อมก็มีบทบาทสูงต่อการผลิตน้ำอสุจิ เช่น อาหารการกิน
ภูมิศาสตร์และอากาศที่อาศัยอยู่ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ เหล่านี้ถือเป็นปัจจัยส่งผลให้เกิดความ
ต้องการทางเพศหรือเร็วขึ้นและส่งผลต่อการผลิตน้ำอสุจิได้

1.2 การกำหนดเกณฑ์อายุในช่วงอายุที่สิบสอง สิบห้าหรือสิบแปดปี เห็นว่าการ
กำหนดเป็นจำนวนตัวเลขที่ชัดเจนอย่างนี้ไม่ถือว่าเป็นการวินิจฉัยที่ถูกต้อง เพราะการยึด
ความสามารถในการร่วมเพศที่สามารถหลั่งน้ำอสุจิเป็นเกณฑ์ตัวเลขเทียบกับความสามารถในการ
ทำสงครามและการเข้าสู่วัยบรรลุนิติภาวะในกรณีเด็กกำพร้า อาจเกิดความคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง
ได้และเป็นการให้น้ำหนักที่ไกลจากความเป็นจริงในขณะที่ฮะดีษไม่มีนัยความชี้ถึงการกำหนด
บรรลุนิติภาวะเป็นจำนวนตัวเลขของอายุตายตัว

2. ทัศนะของมัลิกียะฮ์ ซาฟีอียะฮ์และหะนะบิลียะฮ์

2.1 การกำหนดเกณฑ์อายุในช่วงอายุขั้นต่ำห้าปีหรือสิบปีหรืออายุสิบห้าปี ซึ่งเป็น
การคาดการณ์ถึงความน่าจะเป็นอย่างกว้างๆ ไม่มีหลักฐานเด็ดขาดถึงการกำหนดเกณฑ์อายุจาก
ท่านนบี ﷺ เพียงแต่ว่าท่านนบี ﷺ สั่งให้ทำการแยกที่นอนเมื่อเด็กมีอายุเจ็ดปี และสั่งให้ตีหากเด็ก

นั้นขนาดการละหมาดเมื่ออายุสิบปี ไม่ได้ชี้ถึงขีดความสามารถในการสร้างอสุจิของอวัยวะนั้นเป็นเหตุให้ภริยาตั้งครรรภ์ได้เป็นแต่อย่างใด

2.2 การกำหนดเป็นจำนวนตัวเลขที่ชัดเจนอย่างนี้ไม่ถือว่าเป็นการวินิจฉัยที่ถูกต้องในการชี้ถึงความสามารถในการร่วมเพศที่สามารถหลั่งน้ำอสุจิเป็นเกณฑ์ ดังที่ได้กล่าวมา อาจเกิดความคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงได้ จึงเห็นว่าการพิจารณาสรีระและสภาพแวดล้อมเป็นตัวการหนึ่งซึ่งส่งผลต่อการบรรลุศาสนภาวะเป็นระยะสืบพันธุ์ เป็นต้นว่า การมีความต้องการทางเพศเป็นสัญลักษณ์การแตกเนื้อหนุ่ม การขึ้นขนรักแร้ การขึ้นขนตามอวัยวะเพศ ความสมบูรณ์ของร่างกาย สภาพแวดล้อม สภาพสังคม ตลอดจนสภาพทางภูมิศาสตร์ที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของฮอร์โมนร่างกายเป็นเหตุให้เกิดความสนใจต่อเพศตรงข้ามอย่างนี้เป็นต้น ซึ่งเป็นสัญลักษณ์บ่งบอกถึงการเริ่มมีการขับเคลื่อนของน้ำอสุจิ จากการศึกษาและสังเกตโดยส่วนใหญ่จะเริ่มที่ช่วงอายุเก้าปี เป็นต้นไป (al - Bahuti, 2008 : 8 / 2749; สุรศักดิ์ ฐานีพานิชสกุลและคณะ, 2551: 476; บุญฤทธิ์สุขรัตน์, 2557: 5-6)

ด้วยเหตุดังกล่าวผู้วิจัย จึงเห็นว่าทั้งสองทัศนะได้ใช้ช่วงอายุเป็นเกณฑ์กำหนดความสามารถในการสืบพันธุ์ โดยไม่ได้ศึกษาปัจจัยแวดล้อมภายนอกที่อาจส่งผลต่อการบรรลุศาสนภาวะนั้นไม่เหมาะสมกับประเด็นความสามารถในการสืบพันธุ์ ส่งผลให้ภริยาตั้งครรรภ์ให้ทายาท เพราะความสามารถในการสืบพันธุ์สามารถกระทำได้เพียงแต่มีการหลั่งของน้ำอสุจิเข้าไปในช่องคลอดของภริยาในช่วงอายุใดอายุหนึ่งก็ได้ ขึ้นอยู่กับสภาพความสมบูรณ์ทางสรีระร่างกาย บริบทและสภาพแวดล้อมของแต่ละคนเป็นหลัก ซึ่งแตกต่างกับการร่วมลงสมรมภูมิที่ต้องใช้พลังกำลังในการต่อสู้กับเหล่าศัตรูที่จำเป็นต้องอาศัยความสมบูรณ์ของร่างกายเป็นจนสามารถดูแลปกป้องตนเองและผู้อื่น

1.2 สามิต้องไม่เป็นผู้บกพร่องหรือไม่สมบูรณ์ในอวัยวะสืบพันธุ์

องคชาติ³² คัวน“อัลมััจญ์บูบ”³³ หรือลูกอวัยวะ³⁴ ขาด“อัลฆอศีย์”³⁵ โดยทั่วไปแล้วการปฏิสนธิต้องผ่านกระบวนการมีเพศสัมพันธ์ด้วยการสอดใส่องคชาติเพศชายเข้าสู่ช่องคลอดอวัยวะ

³²องคชาติ (penis) ของแต่ละคนแตกต่างกันมากขณะที่ไม่แข็งตัวจะมีความยาวระหว่าง 7-11 เซนติเมตรและเมื่อแข็งตัวจะมีขนาดระหว่าง 14-18 เซนติเมตรเมื่อมีความต้องการทางเพศกล้ามเนื้อบริเวณโคนขององคชาติจะรัดตัวทำให้เลือดดำไหลกลับหัวใจไม่ได้เลือดจึงคั่งอยู่ภายในองคชาติทำให้องคชาติขยายใหญ่และแข็งตัวและเมื่อความรู้สึกทางเพศถึงขีดสุดกล้ามเนื้อทั้งหมดที่อยู่ภายในองคชาติจะรัดตัวทำให้น้ำกามหรือน้ำอสุจิพุ่งออกไป (ปริมาศ เวสสนบุตร กรรมิการ์ รักเสนาะและคณะ, ม.ป.ป. :183)

³³อัลมััจญ์บูบ คือ ผู้ที่อวัยวะสืบพันธุ์ของเพศชายทั้งองคชาติและถุงอวัยวะนั้นขาดหาย .(Al- Marghinani,n.d : 3 / 327; Abi al -Hassan, 1993 : 3 / 927)

เพศหญิง โดยการหลั่งของน้ำอสุจิเพศชายเข้าทำปฏิสนธิกับไข่ของเพศหญิงในช่องคลอดกระทั่งเข้าไปฝังตัวในผนังมดลูกจนเกิดพัฒนาการอย่างมีระบบกลายเป็นทารก กระบวนการนี้เริ่มต้นจากน้ำอสุจิของเพศชายถูกส่งมาจากลูกอัณฑะที่ทำหน้าที่ผลิตน้ำอสุจิขับเคลื่อนผ่านท่อ นำส่งน้ำอสุจิผ่านท่อองคชาติ

จากที่กล่าวมาข้างต้น นักวิชาการอิสลามมีข้อถกเถียงกันถึงความสามารถในการมีเพศสัมพันธ์และการให้ทายาทสืบวงศ์ตระกูลของผู้ที่ลูกอัณฑะทั้งสองขาดหาย “อัลฆอศีย์” และผู้ที่องคชาติขาดหาย “อัลมััจญ์บูบ” สามารถแบ่งตามทัศนะของนักวิชาการอิสลาม ดังนี้

ตารางที่ 2.4 สำนักอัลฮะนะฟียะฮ์

องคชาติขาดหรือลูกอัณฑะขาด	ขาดทั้งองคชาติและลูกอัณฑะ
<p>สำนักนี้ได้อธิบายความเป็นไปได้ของผู้มีลูกอัณฑะขาด ว่าอยู่ในสถานะของคนปกติทั่วไปต้องรับรองตัวทารกที่เกิดจากภริยาที่ยังคงสภาพความเป็นสามีภริยาหรือการสมรสยังคงสภาพอยู่ “ ฟิรอซุ ” เนื่องจากองคชาติยังคงอยู่เหมือนบุคคลปกติทั่วไป ส่วนชายที่องคชาติขาดหรือด้วนไปบางส่วนให้พิจารณาว่า หากมีการหลั่งน้ำอสุจิด้วยการเสิร์โลม ฎุได้ตามอวัยวะเพศภริยาแล้วก็ให้ถือว่าเป็นทารกที่ได้ถือกำเนิดจากภริยาของตนเป็นทายาทสืบวงศ์ตระกูลได้ แต่ถ้าหากกระทำการเสิร์โลม ฎุได้ตามอวัยวะเพศของภริยาเช่นนั้นแล้ว ไม่มีการหลั่งน้ำอสุจิจึงอุปมาได้เหมือนกับกรณีของเด็กและของผู้ชายที่เป็นโรคกามตายด้าม เช่นนี้แล้วทารกที่ได้ถือกำเนิดจากภริยาตนก็ไม่ถือว่าเป็นทายาทสืบวงศ์ตระกูลได้ (al – Sarkhasi,n.d : 5 / 103 -104)</p>	<p>-----</p>

³⁴ ลูกอัณฑะ (testis) มีรูปร่างเป็นรูปไข่ มีอยู่ 2 ข้าง ส่วนบนของลูกอัณฑะมีท่อเก็บอสุจิต่ออยู่ และทั้งลูกอัณฑะและท่อเก็บอสุจิจะอยู่ภายในถุงอัณฑะอีกทีหนึ่ง

ถุงอัณฑะ (scrotal sac) เป็นถุงที่ประกอบด้วยผิวหนังและกล้ามเนื้อ ซึ่งสามารถหดและยืดตัวได้ตามความเปลี่ยนแปลงของอุณหภูมิและการกระตุ้นทางเพศ (ปริมาศ เวสสบุตร กรรณิการ์ รักเสนาะและคณะ, ม.ป.ป. :183)

³⁵ อัลฆอศีย์ คือผู้ที่ถึงเหลือเพียงแต่องคชาติยังสมบูรณ์ในขณะที่ลูกอัณฑะขาดหาย (Al - Marghinani,n.d) : 3 / 327; Abi al - Hassan ,1993 : 3 / 927)

ตารางที่ 2.5 สำนักอัลมาลิกียะฮ์

สำนักมาลิกียะฮ์ได้แบ่งประเด็นการพิจารณาการสืบวงศ์ตระกูลของทารกที่ได้ถือกำเนิดมาจากภริยาผู้ที่สามีมีการองคชาตด้วนหรือลูกอั้นทะขาดหรือทั้งองคชาตและลูกอั้นทะขาดไปทั้งคู่ ออกเป็นสองลักษณะดังนี้

องคชาตขาด	ลูกอั้นทะขาด	ขาดทั้งสองอย่าง
<p>สำนักนี้ไม่ได้พิจารณาขีดความสามารถในการร่วมเพศที่ส่งผลต่อการหลั่งน้ำอสุจิด้วยการคาดคะเนหรือฟังคำให้การของฝ่ายสามีเท่านั้น แต่ให้ใช้วิทยาการทางการแพทย์ ที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง ซึ่งเห็นได้จากคำให้สัมภาษณ์ของอิหม่ามมาลิกตอบข้อคำถามที่ว่าสามีจะรับรองบุตรที่ได้ถือกำเนิดมาจากภริยาตนในสภาพที่ตนเองเป็นผู้ที่องคชาตด้วน ท่านอิหม่ามมาลิกได้ตอบถึงประเด็นนี้ว่า “ต้องขอความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง หากว่าผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางมีความเห็นว่าบุคคลประเภทนี้ยังสามารถส่งผลต่อการตั้งครรภ์ของภริยาอยู่ ก็ให้ถือว่าทารกที่ได้ถือกำเนิดมาจากภริยาของตนที่ชอบด้วยกฎหมายนั้นเป็นบุตรของตนที่ชอบด้วยกฎหมายด้วย ถ้าไม่เป็นเช่นนั้นก็ถือว่าไม่” (Ibn Qasim, 1994 : 2 / 25 – 26) ส่วนท่าน al – Sawee, (1995 : 2 / 431)กล่าวในประเด็นปัญหานี้ว่า “กฎหมายให้เอกลิทธิต่อสามีที่จะปฏิเสธความเป็นบุตรของทารกผู้นั้น โดยไม่ต้องทำการสาบานปฏิเสธแต่อย่างใด เนื่องจากบุคคลประเภทนี้จะไม่ส่งผลทำให้ภริยาตั้งครรภ์และให้กำเนิดบุตรด้วยน้ำอสุจิของตนได้เป็นอันขาด แต่ถ้าสามีไม่ปฏิเสธก็ให้ขอความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญในการกำหนดความเป็นไปได้ของการหลั่งน้ำอสุจิ ”</p>	<p>จากคำให้สัมภาษณ์อิหม่ามมาลิกได้ตอบข้อคำถามว่าสามีสามารถรับรองบุตรที่ได้ถือกำเนิดมาจากภริยาตนในสภาพที่ตนเองเป็นผู้ที่ลูกอั้นทะขาดด้วน ได้หรือไม่ ท่านตอบว่า “ต้องขอความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง หากว่าผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางมีความเห็นว่าบุคคลประเภทนี้ยังสามารถส่งผลต่อการตั้งครรภ์ของภริยาอยู่ก็ให้ถือว่าทารกที่ได้ถือกำเนิดมาจากภริยาของตนที่ชอบด้วยกฎหมายนั้นเป็นบุตรของตนที่ชอบด้วยกฎหมายด้วย ถ้าไม่เป็นเช่นนั้นก็ถือว่าไม่” Ibn Qasim,(1994: 2 / 25 -26)</p>	<p>---</p>

ตารางที่ 2.6 สำนักอัลชาฟีย์ยะฮู

การให้ค่าน้ำหนักต่อความเป็นไปได้กรียาของผู้ที่สามมีความบกพร่องไม่ว่าจะเป็น การขาดตัวขององคชาตหรือลูกอั้นทะจะตั้งครภได้หรือไม่ นักวิชาการของสำนักอัลชาฟีย์ยะฮู ได้ให้ทัศนะไว้ดังนี้ (al –Shairazi,1995: 3 / 79; al – sharbini, 1997: 3 / 499)

องคชาตขาด	ลูกอั้นทะขาด	ขาดทั้งสองอย่าง
<p>เมื่อกรียาของผู้ที่องคชาตขาดได้ให้ กำหนดบุตรก็ให้ผู้เป็นสามีทำการสาบาน ปฏิเสธความเป็นทายาทของทารกที่ได้ถือกำเนิดจากกรียาของตนที่ชอบด้วย กฎหมาย ซึ่งเป็นทัศนะที่ร้าย งานมาจาก ท่านอัล มัจนี (al – Mazniy) ส่วนท่านอัลเราะบียู (al –Rabia’) ได้รายงานว่ามี สามารถทำการปฏิเสธการเป็นบุตรของ ทารกที่ได้ถือกำเนิดมาจากกรียาของตนที่ ชอบด้วยกฎหมายโดยไม่ต้องทำการ สาบาน ซึ่งเป็นทัศนะเดียวกับทัศนะ ของอัศ ศอวียูนักวิชาการอิสลามใน สำนักมอลิกียะฮู (al – Sawee, 1995 : 2 / 431)</p>	<p>เมื่อกรียาของผู้ที่ลูก อั้นทะขาดได้ให้กำหนด บุตรก็ให้ผู้เป็นสามีทำ การสาบานปฏิเสธการรับ ทารกนั้นเป็นบุตรของตน เนื่องจากสามีผู้นี้แม้ว่าจะ ขาดลูกอั้นทะไปแล้วก็ ตาม ก็ยังสามารถใช้การ เล้าโลมด้วยองคชาตสอด เข้าในอวัยวะเพศแล้วทำ ให้เกิดการหลั่งของน้ำ อสุจิส่งผลทำให้กรียาตน ตั้งครภได้ เมื่อเป็นเช่นนี้ สามีต้องทำการปฏิเสธ</p>	<p>ท่านอะบูอิสฮากให้ทัศนะว่า “ในกรณีเช่นนี้สามีสามารถ ปฏิเสธรับการเป็นบุตรได้โดย ไม่ต้องสาบาน เนื่องจากไม่มี ความเป็นไปได้ว่าน้ำอสุจิจะ หลั่งออกมาได้ ”</p>

ตารางที่ 2.7 สำนักอัลฮะนะฟีละฮ์

นักวิชาการสำนักนี้มีความเห็นต่างกันต่อการรับรองการสืบสายวงศ์ตระกูลของ ทารกจากสามีผู้ที่มีอวัยวะสืบพันธุ์บกพร่องเป็นต้นว่า สามีเป็นผู้ที่องคชาตขาด ลูกอั้นทะขาด หรือ ทั้งองคชาตและลูกอั้นทะทั้งสองขาด ซึ่งบางท่านมีทัศนะรับรองการสืบสายวงศ์ตระกูล และอีก

บางท่านมีทัศนะคัดค้านแต่ให้ใช้การพิสูจน์ด้วยกระบวนการอื่น ผู้วิจัยจะอธิบายรายละเอียดดังนี้ (abu al- Hassan³⁶,1993: 3 / 927;Abu al - Hassan, 1955 : 9 / 261;Ibnal-Qudamah, (n.d): 9 / 121)

องคชาตขาด	ลูกอัมตะขาด	ขาดทั้งสองอย่าง
<p>การที่ภริยาของสามีผู้ที่องคชาตขาดได้กำเนิดบุตรแก่สามีในสภาพเช่นนี้นักวิชาการสำนักนี้มีความเห็นต่างกันระหว่างความเห็นที่ว่าทารกที่ได้ถือกำเนิดนั้นสามารถรับสืบสายวงศ์ตระกูลได้หรือไม่ ทัศนะที่เห็นว่าทารกนั้นสามารถรับสืบสายวงศ์ตระกูลจากบิดาผู้ที่องคชาตขาดนั้นได้ เป็นทัศนะของท่านอิหม่ามอะฮ์มัด และเป็นทัศนะของอะบูฮะสันต์ Abu al- Hassan,(1993: 3 / 927)เนื่องจากว่า เห็นประเด็นนี้ตามหลักแล้วพอจะสันนิษฐานได้ว่าเมื่อเกิดการถูไถ่แล้วโลมด้วยส่วนที่เหลืออยู่ขององคชาตกับอวัยวะเพศภริยาแล้วอาจเกิดการหลังของน้ำอสุจิได้เช่นกัน ส่วนอีกทัศนะหนึ่งเห็นว่าทารกที่ได้ถือกำเนิดจากภริยาที่ผู้เป็นสามีองคชาตขาดนี้ไม่สามารถรับการสืบสายวงศ์ตระกูลได้ ซึ่งเป็นทัศนะที่มีน้ำหนัก ِحاجกว่าทัศนะแรก เนื่องจากสามีผู้ที่องคชาตขาดนี้เปรียบได้เสมือนกรณี</p>	<p>ส่วนกรณีการให้กำเนิดทารกของภริยาจากผู้เป็นสามีไม่มีลูกอัมตะ นักวิชาการสำนักอัล ฮะนาบิละฮ์ได้มีความเห็นต่างกันระหว่างความเห็นที่ว่าทารกที่ถือกำเนิดมาจากภริยาของสามีลูกอัมตะขาดนี้เป็นการสืบสายวงศ์ตระกูลได้เป็นทัศนะของ IbnAbdusส่วน ทัศนะที่สอง ไม่เห็นว่าทารกที่ถือกำเนิดมาจากภริยาของสามีลูกอัมตะขาดไม่สามารถสืบวงศ์ตระกูล</p>	<p>ในประเด็นนี้ท่าน Abu Ali al - Hassan ได้กล่าวในหนังสือ al - Mukni' ว่า “สามีผู้ที่มีอวัยวะเพศบกพร่องจะด้วยองคชาตหรือลูกอัมตะขาดหาย จะไม่นับว่าทารกที่ได้ถือกำเนิดจากภริยาเป็นบุตรของตนได้” (Abu al- Hassan,1993: 3 / 927) นอกจากนี้แล้วยังได้กล่าวอีกด้วยว่า “ผู้ที่สูญเสียทั้งองคชาตและลูกอัมตะในกรณีเช่นนี้หากมีการหลังน้ำอสุจิออกมาแม้เพียงน้อยนิดก็ตามก็อาจส่งผลต่อการตั้งครรภ์ของภริยาได้เหมือนกัน หากเมื่อมีข้อสงสัยถึงความชอบธรรมของทารกก็ให้นำกระบวนการกียาพะฮ์มาใช้” (Abual-Hassan, 1955 : 9 / 261)</p> <p>อิบนุกุฎามะฮ์ Ibn al- Qudamah, (n.d): 9 / 121) ได้กล่าวถึงความเห็นของท่านอิหม่ามอะฮ์มัดว่ามีทัศนะที่เห็นว่า “ทารกมีศักดิ์และสิทธิในการรับการสืบสายวงศ์ตระกูลในกรณีที่เห็นว่า เมื่อได้มีการถูไถ่แล้วโลมองคชาตส่วนที่เหลือกับอวัยวะเพศหญิงให้คู่เกิดการไหลรินของน้ำอสุจิหรือไม่ ถ้าเกิดการไหลริน</p>

³⁶ abu al- Hassan, คือ อะลี บิน สุลัยหมาน อัลมัคราบี อะลาอุดดิน อะบูฮะสันต์ เจ้าของตำรา
 880 817 วิชาชีววิทยา 817 วิชาชีววิทยา 817 วิชาชีววิทยา 817 วิชาชีววิทยา 817 วิชาชีววิทยา
 817 วิชาชีววิทยา 817 วิชาชีววิทยา 817 วิชาชีววิทยา 817 วิชาชีววิทยา 817 วิชาชีววิทยา

เด็กที่อายุต่ำกว่าสิบปี ที่มีสภาพร่างกายยังไม่สมบูรณ์ในการผลิตน้ำอสุจิ		ของน้ำอสุจิแล้วก็ให้ถือว่าทารกผู้นั้นสามารถรับสเปิร์มสายวงค์ตระกูล”
--	--	---

จากทัศนะที่กล่าวมาข้างต้นจึงกล่าวสรุปได้ว่า ทารกที่ได้ถือกำเนิดมาจากสามีที่องคชาตค้วนหรือลูกอั้นทะขาดหาย ไม่สามารถสืบวงศ์ตระกูลได้ เพราะสภาพของสามีที่มีลักษณะเช่นนี้อยู่ในสภาพของเด็กที่ยังไม่มีการผลิตน้ำอสุจิ เมื่อภริยาประสงค์ให้บุตรของตนสืบวงศ์ตระกูลจากสามีของตนได้นั้น จะต้องใช้กระบวนการกียาเฟส

1. ความเห็นของผู้วิจัย

จากทัศนะของนักวิชาการอิสลามที่ได้ให้ทัศนะต่อการรับรองหรือปฏิเสธการรับรองความเป็นบุตรของทารกที่ได้ถือกำเนิดมาจากภริยาที่ผู้เป็นสามีมีอวัยวะสืบพันธุ์บกพร่องไปแล้วนั้นสามารถสังเคราะห์ประเด็นสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการปฏิเสธการสืบสายวงศ์ตระกูลหรือรับรองการสืบสายวงศ์ตระกูล ดังนี้

1.1 กรณีองคชาตขาดบางส่วนหรือทั้งหมด

องคชาตเป็นเสมือนเส้นทางผ่านของน้ำอสุจิที่จะส่งต่อเข้าไปในช่องคลอดจนนำสู่การปฏิสนธิและฝังอยู่ในมดลูกหลังจากได้มีการเล้าโลมสอดใส่อวัยวะเพศชายเข้าในอวัยวะเพศหญิงหรือจะด้วยวิธีการใดๆก็ตามที่มีผลต่อการสำเร็จทางเพศที่เรียกว่า “จุดสุดยอด” จนเกิดการหลั่งของน้ำอสุจิ เมื่อภริยาของสามีผู้ที่ยังขาดขาด ได้ตั้งครรรภ์ให้กำเนิดทารก หากว่าการขาดของอวัยวะสืบพันธุ์นั้น ไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการหลั่งน้ำอสุจิเมื่อได้สัมผัสกับอวัยวะเพศภริยา ดังนั้นตามทัศนะของนักวิชาการอิสลามบางท่านจากสำนักฮะนาบิละฮ์ทารกสามารถสืบวงศ์ตระกูลจากสามีได้ แต่เมื่อสามีต้องการปฏิเสธการรับรองบุตรของทารก การตั้งผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางทำการตรวจพิสูจน์และให้ใช้ผลการวินิจฉัยของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางนั้นเป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของอิหม่ามมาลิก

หากเกิดข้อพิพาทขึ้นระหว่างสามีภริยาในกรณีดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่าควรนำกระบวนการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ทำการตรวจพิสูจน์ความสัมพันธ์ทางสายโลหิตของบิดาและบุตร ซึ่งเป็นแนวทางที่ประมวลกฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดกประเทศคูเวต หมวดการยืนยันการสืบสายวงศ์ตระกูลกฎหมายครอบครัวและมรดกตามบัญญัติไว้ในมาตรา 168 (Wizarah al- Adli,2007:49)ว่า

لَا يَبْتُئُ النَّسَبُ مِنَ الرَّجُلِ إِذَا تَبَّتْ أَنَّهُ عَيْرٌ مَخْصَبٌ، أَوْ لَا يُمَكِّنُ أَنْ
يَأْتِي مِنْهُ الْوَلَدُ لِمَانِعٍ خَلَقِي أَوْ مَرْضَى .

ความว่า “ไม่ถือเป็นการอนุญาตให้ทำการสืบสายวงศ์ตระกูล
จากผู้ชายที่มีความบกพร่องทางอวัยวะสืบพันธุ์ หรือไม่มีความ
เป็นไปได้ ที่จะทำให้ ภริยาตั้งครรภ์ เนื่อง ด้วยปัญหาทางสรีระ
หรืออาการป่วยเป็นโรค ”

1.2 กรณีลูกอันทะขาด

ลูกอันทะขาดเป็นอีกประเด็นที่นักวิชาการอิสลามยังมีความเห็นต่างกันระหว่าง
การรับรองความเป็นบุตรในการสืบสายวงศ์ตระกูลของทารกที่ได้ถือกำเนิดมาจากภริยาของสามี
เป็นผู้ที่ลูกอันทะขาดกับผู้ไม่สนับสนุนการรับรองความเป็นบุตรในการสืบสายวงศ์ตระกูล จะเห็น
ได้ว่านักวิชาการอิสลามสำนักฮนะฟียะฮฺให้การรับรองความเป็นบุตรในการสืบสายวงศ์ตระกูล
ไม่ว่าสามีจะเป็นผู้ที่มีลูกอันทะสมบูรณ์หรือไม่ เนื่องจากสำนักนี้ได้ให้เหตุผลว่า การสืบสายวงศ์
ตระกูลเพียงพอแก่ได้ผูกนิติกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสที่ชอบด้วยกฎหมายแล้วทารกที่ถือกำเนิด
จากกระบวนการนี้ถือว่าเป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายสามารถสืบสายวงศ์ตระกูลได้ หรือหากสามี
ไม่รับรองความเป็นบุตรของทารก สามีก็สามารถทำการปฏิเสธด้วยการ “ลืออาน”ตามทัศนะของ
สำนักมาลิกียะฮฺและชาฟีอียะฮฺ

ประเด็น นี้ผู้วิจัยเห็นว่าเมื่อภริยาตั้งครรภ์ให้กำเนิดบุตรแล้วผู้เป็นสามีไม่อาจทำ
การรับรองทารกเป็นบุตรสืบสายวงศ์ตระกูล ซึ่งในสภาพนี้สามีไม่มีความจำเป็นทำการตรวจพิสูจน์
เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมโดยผู้เชี่ยวชาญอีก เนื่องจากไม่มีความเป็นไปได้ที่สามีเป็นผู้
ที่ไม่มีลูกอันทะ ในการผลิตน้ำสุจิ เมื่อสามีเป็นผู้ไม่มีน้ำสุจิจึงไม่มีความเป็นไปได้ที่ภริยาจะ
ตั้งครรภ์ด้วยน้ำสุจิของตน จึงต้องทำการปฏิเสธด้วยกระบวนการลืออานเท่านั้น

1.3. อายุครรภ์น้อยกว่าหกเดือน

นักวิชาการอิสลามต่างเห็นพ้องกันถึงสภาพการสืบสายวงศ์ตระกูลฝ่ายมารดาของ
บุคคลหนึ่งว่าเป็นบุตรของผู้ให้กำเนิด ไม่ว่าจะการกำเนิดนั้นมาจากการสร้างนิติกรรมสัมพันธ์ทางการ
สมรสที่ชอบด้วยกฎหมายอิสลามหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายอิสลาม หรือจะเป็นมาด้วยการถูกล่อ
ลวงข่มขืนหรือการเสพเมถุนแบบสำคัญผิดก็ตามและจะมีอายุครรภ์ที่มากกว่าหรือน้อยกว่าหก
เดือน บุคคลนั้นก็ยังสามารถถือการสืบสายวงศ์ตระกูลของสตรีนั้นได้ เช่นเดียวกันนั้น นักวิชาการ
อิสลามต่างก็เห็นพ้องเป็นเสียงเดียวกันว่าอายุครรภ์ที่จะสามารถสืบวงศ์ตระกูลจากสามีได้ จะต้อง

ไม่น้อยกว่าหกเดือน และจะต้องคลอดออกมาอยู่รอดมีชีวิตด้วยตนเองตามธรรมชาติ จะต้องไม่ได้รับ การช่วยเหลือจากเครื่องมือแพทย์ช่วยหายใจ ซึ่งหากสตรีใดให้กำเนิดบุตรด้วยอายุครรภ์ที่น้อย กว่านั้น ทารกผู้นั้นไม่นับว่าเป็นบุตรของสามี เนื่องจากอุปนิสัยได้ว่าการปฏิสนธิก่อนการสมรส ที่ชอบด้วยบทศาสนบัญญัติ (al – Zaila-ie,1313: 3 / 3; al – Hattāb,2003: 5 / 486; al – Nawawi,2003: 6 / 306; al –Haitami,(n.d): 4 / 203; al – Hijawi,(n.d): 4 / 105; al – Bahooti,2002:356)

﴿... وَحَمْلُهُ وَفِصْلُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا ...﴾ (الأحqاف: ١٥)

ความว่า “...และการอุ้มครรภ์เขาและการหย่านมของเขาใน ระยะเวลาสามสิบเดือน...”

(อัลอะหฺกอฟ :บางส่วนของอายะฮ์ที่ 15)

ใจความของอายะฮ์นี้ แสดงให้เห็นว่าเริ่มนับระยะเวลาการตั้งครรภ์กระทั่งทารก หย่านมต้องใช้เวลาสามสิบเดือน เมื่อนำมาคำนวณแล้วจะพบว่าระยะเวลาการตั้งครรถ์นั้นต้องใช้ เวลาอย่างน้อยหกเดือนก็จะคงเหลือเวลาในการให้นมบุตรอีก 24 เดือน เมื่อนำหกเดือนมารวมกับ ยี่สิบสี่เดือนเข้าด้วยกัน ก็จะได้ผลลัพธ์เท่ากับสามสิบเดือน ซึ่งมีความสอดคล้องกับอายะฮ์ที่ 232 ของสุเราะฮ์อัลบะกอเราะฮ์ ว่า

﴿... وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ﴾

(البقرة: 233)

ความว่า “และมารดาทั้งหลายนั้นนางจะให้นมแก่ลูกๆของนาง ภายในสองปีเต็ม...”

(อัลบะเกาะเราะฮ์: บางส่วนของอายะฮ์ที่ 233)

ใจความของอายะฮ์นี้ได้แสดงให้เห็นถึงระยะเวลาที่เหมาะสมในการให้นมบุตร ของมารดา คือระยะเวลาสองปี ซึ่งเป็นระยะเวลาที่ทารกกำลังมีพัฒนาการจำเป็นต้องอาศัยนม มารดาในการสร้างพัฒนาการและภูมิคุ้มกันของตน จะเห็นได้ว่าอัลลอฮ์ได้ดำรัสให้ผู้เป็นมารดาได้ ให้ความตระหนักในการปฏิบัติหน้าที่ให้นมเลี้ยงบุตรของตนอย่างสมบูรณ์ (al – Qurtubi,2000: 3 / 107; Ibn Kathir, 2004 : 1 / 248)

นอกจากนั้นแล้วความในอายะฮ์ข้างต้นก็ยังคงมีความสอดคล้องกับอายะฮ์ที่ 14 ของ สุเราะฮ์ลุกมานด้วย ว่า

...وَفَصَّلَهُ فِي عَامَيْنِ... (لقمان: 14)

ความว่า “...และการหย่ามของเขาในระยะเวลาสองปี...”

(ลูกมาน: บางส่วนของอายะฮ์ที่14)

ใจความของอายะฮ์นี้อิบนุกะซีรุ Ibn Kathir,(2004: 3 / 416) กล่าวว่าท่าน Ibn Abbas ได้ให้ความเห็นต่ออายุการตั้งครรรค์ของภริยานั้นจำเป็นต้องมีอายุครรรค์ที่ไม่น้อยกว่าหกเดือนถึงจะถือว่าทารกที่นางให้กำเนิดนั้นเป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายของสามี

จากอายะฮ์ทั้งสามข้างต้นจะเห็นได้ว่า หากอายุครรรค์ของสตรีหกเดือนก็เกินไปตามเกณฑ์ขั้นต่ำของอายุครรรค์หรือหากมากกว่าหกเดือนถึงเก้าเดือนก็ยังถือว่าอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานอายุครรรค์ปกติที่สตรีส่วนใหญ่ตั้งครรรค์กัน ก็แสดงให้เห็นว่าทั้งสามอายะฮ์นี้ไม่ขัดแย้งกัน ด้วยเหตุนี้นักวิชาการอิสลามเห็นตรงกันว่าอายุครรรค์ที่จะส่งผลต่อการสืบวงศ์ตระกูลได้ นั้นต้องไม่น้อยกว่าหกเดือน ซึ่งจะเห็นว่าการกำหนดเกณฑ์อายุครรรค์ไม่น้อยกว่าหกเดือนนับจากวันที่มีการสร้างนิติกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสประเทศอิสลามหลาย ๆ ประเทศ ได้บัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดก เช่น ประเทศคูเวตมาตรา 116 (Wi'zarah al -Adli,2011:49) ว่า

أَقْلُ مُدَّةِ الْحَمْلِ سِتَّةُ أَشْهُرٍ قَمَرِيَّةٍ، وَأَكْثَرُهَا خَمْسَةَ وَسِتُّونَ وَثَلَاثِمِائَةً
يَوْمٍ

ความว่า “ระยะเวลาการตั้งครรรค์ที่น้อยที่สุดหกเดือนจันทร์ครดิ และสูงสุดสามร้อยหกสิบห้าวัน”

บทบัญญัติประเทศอียิปต์ในมาตรา 332วรรคแรก (Muhammad Siraj & Ali Juma-ah,2009: 2 / 827)ว่า

إِذَا وُلِدَتِ الزَّوْجَةُ حَالَ قِيَامِ النِّكَاحِ الصَّحِيحِ وَوَلَدًا لِتَمَامِ سِتَّةِ أَشْهُرٍ
فَصَاعِدًا مِنْ حِينَ عَقْدِهِ، نَبَتَ نَسَبُهُ مِنَ الزَّوْجِ .

ความว่า “เมื่อภริยาให้กำเนิดบุตรจากนิติกรรม สัมพันธ์ทางการ สมรสที่ต้องด้วยบทบัญญัติ อายุครรรค์หกเดือน นับจากวันที่ทำนิติกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสที่ต้องด้วยบทบัญญัตินั้นแล้ว บุตรย่อมมีสิทธิสืบวงศ์ตระกูลทางสายสามีได้”

วรรคสอง

فَإِنْ جَاءَتْ بِهِ لِأَقَلِّ مِنْ سِتَّةِ أَشْهُرٍ مُنْذُ تَزَوَّجَهَا، فَلَا يَنْبُتُ نَسَبُهُ
مِنْهُ، إِلَّا إِذَا ادَّعَاهُ وَلَمْ يُقَلِّ : إِنَّهُ مِنَ الزَّوْجِي .

ความว่า “หากนางให้กำเนิดบุตรในอายุครรภ์ที่น้อยกว่าหกเดือนนับจากวันสมรสนั้นแล้ว บุตรนั้นย่อมไม่สามารถสืบสายวงศ์ตระกูลจากสายสามีได้ ยกเว้นสามียอมรับว่าทารกนั้นเป็นบุตรของเขา และสามีไม่ได้รับว่าทารกนั้นได้เกิดจากการละเมิดประเวณี”

นักวิชาการอิสลามต่างเห็นพ้องกันในการกำหนดอายุครรภ์ที่ต้องไม่น้อยกว่าหกเดือน ทารกจึงจะมีสิทธิ์ในการสืบวงศ์ตระกูลจากชายผู้เป็นสามีของมารดาได้ตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น หากแต่ว่านักวิชาการอิสลามยังมีความเห็นที่ต่างกันในเรื่องการนับวันเวลากำหนดอายุครรภ์หกเดือนนั้นว่าจะเริ่มนับได้เมื่อไร ระหว่างการเริ่มนับจากวันแรกของการผูกนิตกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสที่ชอบด้วยทศานบัญญัติกับการเริ่มนับจากวันแรกที่คู่สามีภรรยาได้สบโอกาสอยู่กันสองต่อสองจนเอื้อต่อการเสพเมถุน ประเด็นนี้นักวิชาการอิสลามมีความเห็นต่างกันออกเป็น 2 ทศนะ ดังนี้

ทศนะที่หนึ่ง ให้เริ่มนับจากวันที่สามีภริยาสบโอกาสในการเสพเมถุน

เป็นทศนะของอุมมสุรูนักวิชาการอัลมาลิกียะฮ์ อัลชาฟีอียะฮ์ อัลฮะนาฟีละฮ์และเป็นที่สองของอะบูฮุซุฟในสำนักฮะนะฟียะฮ์ (al- Nasafi, 1997: 3 / 262; al –Marghinani, 1990 : 1 / 314; al –Shairazi, 1995: 3/ 79; al- Maqdisi, 1979:256) ซึ่งได้ให้เหตุผลว่า “เมื่อนางได้ให้กำเนิดบุตรด้วยอายุครรภ์ที่น้อยกว่าหกเดือนภายหลังจากการสร้างนิตกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสที่ชอบด้วยกฎหมายนั้นแล้วบ่งบอกถึงการได้มีการปฏิสนธิระหว่างน้ำอสุจิกับไข่มาแล้วก่อนการผูกนิตกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสที่ชอบด้วยทศานบัญญัตินั้น” จึงสามารถนิยามได้ว่าทารกผู้นั้นได้เกิดขึ้นมาจากการทำปฏิกริยาปฏิสนธิของน้ำอสุจิกับไข่ที่ก่อนการสมรส เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วสามารถยืนยันให้ว่าเป็นบุตรที่ไม่ชอบด้วยทศานบัญญัตินั่นเอง

ทศนะที่สอง ให้เริ่มนับจากวันที่ได้ผูกนิตกรรมสัมพันธ์ทางการสมรส

เป็นทศนะของสำนักฮะนะฟียะฮ์ (Ibn Najm, (n.d): 4 / 169); al – Zaila-ie, (1313): 3 / 38) ว่า “ทารกจะมีสิทธิสืบสายวงศ์ตระกูลได้ต้องได้ถือกำเนิดที่อายุครรภ์ไม่น้อยกว่าหกเดือนนับแต่วันสร้างนิตกรรมสัมพันธ์ทางการสมรส” โดยไม่จำเป็นต้องมีการร่วมประเวณีจริง

หรือไม่แต่ประการใด โดยให้เหตุผลว่า トラบใดความสัมพันธ์สามภริยาในสภาพสมรสยังมีอยู่ “อัลฟรอซ” ดังนั้นแล้วทารกที่ได้ถือกำเนิดในช่วงความสัมพันธ์สามภริยานี้สมบูรณ์อยู่ ให้ถือว่าเป็นบุตรที่ชอบด้วยบทศาสนกฎหมาย

นักวิชาการอิสลามทั้งสองทัศนะนี้ได้ใช้หลักฐานเดียวกันในการกำหนดเกณฑ์ขั้นต่ำของอายุครรภ์ คือ ต้องมีอายุครรภ์ไม่น้อยกว่าหกเดือน โดยยึดด้วยบทหลักฐานอัลกุรอานอายะฮ์ 233 สุเราะฮ์อัลบะกอเราะฮ์อายะฮ์ 15 สุเราะฮ์อัลฮอกอฟและอายะฮ์ 14 สุเราะฮ์ลุมมาน ต่างก็ได้มีการอุปนัยและวิเคราะห์ตามหลักฐานจนได้ข้อสรุปเป็นเหตุผลของตนดังรายละเอียดต่อไปนี้

หลักฐานจากอัลกุรอาน

﴿وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا وَحَمَلُهُ ۖ وَفِصْلُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا ...﴾ (الأحْقَاف: ١٥)

ความว่า “และเราได้สั่งเสียมนุษย์ให้ทำดีต่อบิดามารดาของเขา มารดาของเขาได้อุ้มครรภ์เขาด้วยความเหนื่อยยากและได้คลอดเขาด้วยความเจ็บปวดทรมาน และการอุ้มครรภ์เขาและการหย่านมของเขาในระยะเวลาสามสิบเดือน จนกระทั่งเมื่อเขาบรรลุน้ำนมจนกระทั่งของเขา และเมื่อมีอายุถึงสี่สิบปีเขาจะกล่าววิงวอนว่า ข้าแต่พระเจ้าของข้าพระองค์...”

(อัลอะหุกอฟ :บางส่วนของอายะฮ์ที่ 15)

ใจความจากอายะฮ์นี้ได้ชี้ชัดในสำนวน “...และการอุ้มครรภ์เขาและการหย่านมของเขาในระยะเวลาสามสิบเดือน...”

﴿وَحَمَلُهُ ۖ وَفِصْلُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا ...﴾ (الأحْقَاف: ١٥)

อายะฮ์นี้ชี้ให้เห็นว่าเริ่มนับระยะเวลาการตั้งครรภ์กระทั่งทารกหย่านมนั้นต้องใช้เวลาสามสิบเดือน เมื่อนำมาคำนวณแล้วจะพบว่าหากการตั้งครรภ์นั้นใช้เวลาอย่างน้อยหกเดือนก็จะคงเหลือเวลาในการให้นมบุตรอีกยี่สิบสี่เดือน เมื่อนำจำนวนหกเดือนมาบวกกับจำนวนยี่สิบสี่เดือนเข้าด้วยกัน ก็จะได้ผลลัพธ์เท่ากับจำนวนสามสิบเดือน

﴿وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَادَهُنَّ حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ ...﴾

(البقرة: ๒๓๓)

ความว่า “และมารดาทั้งหลายนั้นนางจะให้นมแก่ลูก ๆ ของนางภายในสองปีเต็ม...”

(อัลบะกอเราะฮ์: บางส่วนของอายะฮ์ ที่ 233)

นัยความจากอายะฮ์นี้ได้ชี้ชัดในสำนวน“ภายในสองปีเต็ม...”

ط
 ... حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ

นอกจากอายะฮ์นี้แล้วอัลลอฮ์ทรงกล่าวในอายะฮ์ที่ 14 ของสุเราะฮ์ลุกมานด้วย ว่า

﴿وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ كُرْهًا وَحَمَلُهُ وَفِصْلُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّىٰ إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَبَلَغَ أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي ...﴾ (الأحقاف: ١٥)

ความว่า “และเราได้สั่งการแก่นุชย์เกี่ยวกับบิดามารดาของเขา โดยที่มารดาของเขาได้อุ้มครรภ์เขาอ่อนเพลียครั้งแล้วครั้งเล่า และการหย่านมของเขาในระยะเวลาสองปี เจ้าจงขอบคุณข้า และบิดามารดาของเจ้า ยังเรานั้นคือการกลับไป”

(ลุกมาน: บางส่วนของอายะฮ์ที่ 14)

นัยความจากอายะฮ์นี้ได้ชี้ชัดในสำนวนว่า “...และการหย่านมของเขาในระยะเวลาสองปี...”

... وَفِصْلُهُ فِي عَامَيْنِ ... ﴿١٤﴾... (لقمان : ١٤)

นอกจากอายะฮ์ที่ได้กล่าวมาข้างต้นทำให้นักวิชาการอิสลามยังได้จัดทำเป็นประมวลกฎหมายเสนอต่อรัฐบาลเพื่อบังคับใช้กับประชาชนของตน ดังจะเห็นได้จากการบังคับใช้ประมวลกฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดกของประเทศคูเวตมาตรา 166 (Wizarah al- Adli,2007:49) ต่อการกำหนดอายุครรภ์จะต้องไม่น้อยกว่าหกเดือนว่า

أَقْلُ مُدَّةِ الْحَمْلِ سِتَّةَ أَشْهُرٍ قَمَرِيَّةٍ، وَأَكْثَرُهَا خَمْسَةٌ وَسِتُّونَ وَثَلَاثًا نَجْمِيَّةً يَوْمًا.

ความว่า “ระยะเวลาการตั้งครุฑที่น้อยที่สุดหกเดือนจันทร์คดิ และสูงสุดสามร้อยหกสิบห้าวัน”

เห็นได้ว่านักวิชาการอิสลามต่างก็เห็นเป็นเสียงเดียวว่าการทากรที่จะเป็นบุตรที่ ชอบด้วยกฎหมายของสามีได้นั้นภริยาต้องตั้งครุฑด้วยอายุครุฑที่ไม่น้อยกว่าหกเดือน แต่ นักวิชาการอิสลามได้มีทัศนะที่ต่างกันในเรื่องการกำหนดวันที่หนึ่งของการนับระยะเวลาการ ตั้งครุฑ กล่าวคือระหว่างการนับวันที่ผูกนิติกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสเป็นวันที่หนึ่ง กับการนับ วันที่สามีภริยาได้สบโอกาสเสพเมถุนร่วมประเวณีเป็นวันแรก ดังที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

ในประเด็นนี้ผู้วิจัยเห็นว่าควรจะนับวันที่ผูกนิติกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสเป็น วันที่หนึ่ง แล้วใช้เป็นเกณฑ์การรับรองบุตรตามทัศนะของสำนักฮะนะฟียุซฮันนั้น คงไม่มีความ เหมาะสมและไม่มีความยุติธรรมแก่ผู้เป็นสามีมากนักหากเขายังไม่เคยได้สัมผัสตัวภริยาเขามาก่อน แต่นางได้ให้กำเนิดบุตร หรือภริยาได้ให้กำเนิดบุตรด้วยอายุครุฑที่ครบหกเดือนเมื่อนับจากวัน แรกของการผูกนิติกรรมสัมพันธ์ทางการสมรส แต่ยังไม่ครบหกเดือนเมื่อนับจากวันแรกที่เขาได้มี ประเวณีกับภริยาของเขา อย่างนี้จะเห็นว่าการตั้งครุฑนั้นได้เกิดขึ้นก่อนการสร้างนิติกรรมสัมพันธ์ ทางการสมรสที่ชอบด้วยกฎหมายหรือการเสพเมถุนครั้งแรกของเขา จึงกล่าวได้ว่าทารกนั้นเป็น ผลผลิตที่เกิดขึ้นก่อนการสมรสนั้นเสียอีก เช่นนี้แล้วเห็นว่าการจะยึดตามทัศนะของสำนัก ฮะนะฟียุซฮันนั้นมีความเสี่ยงและมีความคลาดเคลื่อนได้สูงจึงเห็นสมควรยึดตามทัศนะของ สำนักญุมฮูร กล่าวคือให้ใช้เกณฑ์การสบโอกาสเสพเมถุนร่วมประเวณีเป็นวันแรกของการตั้งครุฑ จึงจะมีความเหมาะสมและถูกต้อง³⁷

กระนั้นก็ตามอิสลามยังเปิดโอกาสให้สามีทำการปฏิเสธรับการเป็นบุตรได้หาก สามีมีความมั่นใจว่าบุตรนั้นที่ได้ถือกำเนิดจากภริยาคนนั้นไม่ได้เกิดมาจากน้ำเชื้ออสุจิของตนด้วย กระบวนการลีอานและถือเป็นการสิ้นสุดความเป็นสามีภริยาลงโดยไม่สามารถทำการสมรสกัน ได้ อีกตลอดชีวิต

อย่างไรก็ตามผู้วิจัยเห็นว่าถึงแม้ว่าอิสลามเปิดช่องให้ผู้เป็นสามีสามารถทำการ ปฏิเสธความเป็นบุตรโดยการลีอานได้ก็ตาม แต่เพื่อเป็นการรักษาความรู้สึก เกียรติ และสิทธิต่างๆ ทั้งของภริยาและบุตรนั้นแล้ว ให้ผู้เป็นสามีขอความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางได้ตรวจพิสูจน์ เอกลักษณะบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในการยืนยันความสัมพันธ์การสืบสายวงศ์ตระกูล ซึ่ง กระบวนการนี้เป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปของสังคม อีกทั้งเป็นการรักษาเกียรติที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

³⁷ในการนี้กฎหมายได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจนถึงระยะเวลาการตั้งครุฑของสตรีนับตั้งแต่วันแรกของการปฏิสนธิระหว่างน้ำ อสุจิกับไข่แล้วต้องมีอายุครุฑจนถึงวันคลอดต้องไม่น้อยไปกว่าหกเดือนตามปฏิทินจันทร์คดิ

1.4 ต้องมีโอกาสดูแลร่วมประเวณี

การได้อยู่ด้วยกันฉันท์สามีภริยาภายหลังการผูกนิติกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสที่ชอบด้วยศาสนบัญญัติก็ถือเป็นว่าทารกที่ได้ถือกำเนิดจากภริยาคนนั้นมีศักดิ์และสิทธิในการสืบสายวงศ์ตระกูลได้หรือไม่เพียงใด ในประเด็นดังกล่าวนักวิชาการอิสลามมีทัศนะต่างกันออกไปเป็น 3 ทัศนะด้วยกันกล่าวคือ

ทัศนะที่หนึ่ง ไม่จำเป็นต้องได้สบโอกาสดูแลร่วมประเวณีเป็นทัศนะของสำนักฮะนะฟียะฮ์ (Ibn Najm, (n.d): 4 / 169; al – Zaila-ic, 1313: 3 / 38)

นักวิชาการสำนักฮะนะฟียะฮ์ได้ให้การรับรองความชอบธรรมในการเป็นบุตรของทารกที่ได้ถือกำเนิดจากสองสามีภริยาซึ่งได้ผูกนิติกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสชอบด้วยศาสนบัญญัติหากมีความชอบธรรมในการเป็นผู้สืบสายวงศ์ตระกูลและรับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ได้

ทัศนะที่สอง ต้องได้สบโอกาสในการดูแลร่วมประเวณีกัน เป็นทัศนะของสุรนักวิชาการมาลิกียะฮ์ ซาฟีอียะฮ์และฮะนาบิละฮ์ (Ibn al-Rushd,1999: 490; Khateeb al- Sharbini,1958: 3/373; al-Nawawi, (n.d): 413;Ibn Qudamah, (n.d): 9/116-120; al - Shawkani, 2005 : 8 / 292)

สุรนักวิชาการอิสลามในสายของสำนักมาลิกียะฮ์ ซาฟีอียะฮ์และฮะนาบิละฮ์ มีทัศนะที่แตกต่างไปจากทัศนะของนักวิชาการสำนักฮะนะฟียะฮ์ กล่าวคือ ทัศนะของสุรเห็นว่าทารกที่ได้ถือกำเนิดมาจากภริยาที่ได้ผูกนิติกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสชอบด้วยศาสนบัญญัติต้องเป็นทารกที่เกิดมาหลังจากมีการร่วมประเวณีหรือสบโอกาสในการร่วมประเวณีของสามีภริยาเสียก่อนหากไม่เป็นเช่นนั้น ก็มีอาจถือว่าทารกผู้นั้นเป็นบุตรของสามีนั้นได้

อิบน์รุชดุ (Ibn al- Rushd, 1999: 490) กล่าวว่าอิหม่ามมาลิกได้ให้ทัศนะต่อการกำหนดอายุครรภ์หกเดือนว่า “เจตนารมณ์ของฉันต่อการกำหนดคลอดอายุครรภ์หกเดือนนั้นหมายถึงต้องมีการร่วมเพศประเวณีจริงไม่ใช่นับแต่วันที่ผูกนิติกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสเท่านั้น”

อับ ซัรบีนิยะฮ์ (al- Sharbini, 1958 : 3 / 373) กล่าวในตำรา Mugni al- Muhtaj ว่า “การที่จะถือว่าทารกเป็นทายาทสืบวงศ์ตระกูลได้ต้องคลอดในอายุครรภ์ที่ไม่น้อยกว่าหกเดือนนับจากวันแรกที่มีการร่วมประเวณีดูแลร่วม ประเวณีเจตนารมณ์ของการดูแลร่วมประเวณีคือการทำให้น้ำอสุจิได้ไหลเข้าไปในช่องคลอดของภริยา”

อิหม่าม อัน นะวะวี (al- Nawawi, n.d: 413) กล่าวในตำรา Majmu’ ว่า “ถึงแม้การผูกนิติกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสเกิดขึ้นชอบด้วยบทศาสนบัญญัติแล้วก็ตามการรับรองบุตรจะอาศัยเพียงการสมรส “อัลฟิรอซุ” ตามทัศนะของฮะนะฟียะฮ์นั้นยังถือว่าขัดกับหลักความเป็นจริงที่ทั้งสามีภริยาต้องมีโอกาสพบเจออยู่ร่วมดูแลร่วมประเวณีกัน มิฉะนั้นจะไม่ถือว่าทารกที่ได้

ถือกำเนิดจากครรภ์ภริยาที่ไม่ได้มีการเสพเมถุนร่วมประเวณีเป็นบุตรที่ชอบด้วยศาสนบัญญัติ สามารถสืบวงศ์ตระกูลของกลุ่มสมรสได้ถึงแม้ว่าภริยาจะได้ให้กำเนิดทารกด้วยอายุครรภ์หกเดือนก็ตาม”

อิบนุกุดามะฮ์ (Ibn Qudamah,n.d: 8 / 116 – 120) กล่าวว่า “ทารกจะสามารถรับการสืบสายวงศ์ตระกูลได้ภริยาต้องมีครรภ์และให้กำเนิดในอายุครรภ์ที่ไม่น้อยกว่าหกเดือนนับจากครั้งแรกที่มีการประเวณีเสพเมถุน”

ทัศนะที่สาม จำต้องมีการร่วมประเวณีเสพเมถุนอย่างชัดเจน เป็นทัศนะของ Ibn Taimiyah จากสำนักชะนาบิละฮ์ ทัศนะนี้ยังเป็นอีกทัศนะหนึ่งของอิหม่ามอะฮ์มัดและอิหม่ามมาลีกด้วย(Ibn Qaiyim, 1998: 5 / 383; Ibn al- Rushd, 1999: 490;Ahmad Abdul Rahman, 2003 :720)

ทัศนะนี้เห็นว่า ทารกที่ได้ถือกำเนิดจากภริยาที่ชอบด้วยบทศาสนบัญญัติ จะมีทั้งศักดิ์และสิทธิในการสืบสายวงศ์ตระกูลได้นั้น ต้องเป็นทารกที่เกิดจากการร่วมประเวณีของกลุ่มสมรสที่จริงและชัดเจน ซึ่งจะยึดเพียงแค่ผลของการผูกนิติกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสอย่างเดียวนั้นไม่ได้ ในการนี้หากภริยาได้ให้กำเนิดทารกก่อนการมีเพศสัมพันธ์จริงสามีย่อมสามารถปฏิเสธการรับรองทารกเช่นนั้นเป็นบุตรของตนได้ โดยไม่จำเป็นต้องทำอานแต่อย่างใดด้วยเหตุผลเมื่อยังไม่มีการเสพเมถุนร่วมประเวณีจริง แล้วภริยาจะกลายเป็นคู่นอนกันได้อย่างไรและเมื่อไม่สามารถเป็นคู่นอน “ฟิรอซุ” ได้ศาสนบัญญัติก็ไม่ให้การยอมรับการสืบสายวงศ์ตระกูลของทารกนั่นเอง (Ibn Qaiyim, 1998 : 5 / 383;Ibn al- Rushd,1999: 490;Ahmad Abdul Rahman,2003:720)

หลังจากศึกษาทัศนะของนักวิชาการอิสลามในแต่ละสำนักแล้วเห็นว่า ทัศนะของสำนักชะนะฟิยะฮ์ไม่ได้วางเงื่อนไขเหมือนกับสำนักมูญสุรที่ต้องมีโอกาสเสพเมถุนร่วมประเวณีหรือเหมือนกับทัศนะของอิบนุกุดามะฮ์ Ibn Taimiyah ที่ต้องมีการเสพเมถุนร่วมประเวณีจริง จึงจะถือได้ว่าทารกนั้นเป็นบุตรของสามีชอบด้วยกฎหมาย ด้วยการใช้หลักฐานวินิจฉัยของท่านเราะสูล

ﷺ

(الْوَلَدُ لِصَاحِبِ الْفِرَاشِ) (رواه البخاري،2002:1672)

ความว่า “ความเป็นบุตรนั้นเป็นกรรมสิทธิ์ของกลุ่มสมรส ”

(al –Bukhari,2002 : 1672)

ดังนั้นการจะยึดตามทัศนะของสำนักชะนะฟิยะฮ์ในการชี้ชัดวงศ์ตระกูลด้วยอาศัยแต่การผูกนิติกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสที่ชอบด้วยบทศาสนบัญญัติอย่างเดียว โดยไม่ได้พิจารณาถึงปัจจัยอื่นด้วยนั้นอาจเป็นการเปิดโอกาสให้กับผู้ที่มีจิตทรามใช้ในการถือ โอกาสอ้างความชอบธรรมในพฤติกรรมของตนได้

ส่วนจะยึดปฏิบัติตามที่ชนะของอิบนุตัยมียะฮ์ Ibn Taimiyah ที่ต้องรู้จริงถึงการมีเพศสัมพันธ์กันจริงระหว่างสามีภริยานั้นเห็นว่าเป็นการยากที่ผู้อื่นจะได้รับจะรู้ซึ่งเรื่องเช่นนั้นได้ ซึ่งจะเป็นการทิ้งทารกให้มีชีวิตอยู่ในสภาพที่ปราศจากการสืบวงศ์ตระกูลก็ไม่ได้ ท่านอิหม่ามอัลเชากานีย์ (al-Shawkani, 2005:8 / 292) ได้กล่าวว่า “การจะยึดแต่การรู้เห็นถึงการมีเพศสัมพันธ์จริงนั้นถือเป็นการทำลายสายสกุลของทารกและเป็นการสร้างปัญหาสังคม ดังนั้นการยึดใช้เพียงแต่การสบโอกาสในการอยู่ร่วมกันจนเอื้อต่อการเสพเมถุนประเวณีเป็นเกณฑ์ในการให้การรับรองความเป็นบุตรสืบวงศ์ตระกูลนั้นจึงเป็นทางออกที่ดีและเป็นการรักษาเกียรติของภริยาและทารก อีกทั้งยังเป็นการรักษาสายสกุลของทารกนั้นได้อีกด้วย”

ผู้วิจัยจึงสรุปประเด็นปัญหาข้างต้นดังนี้

1. ทารกจะต้องเป็นผลผลิตจากการสมรสที่ชอบด้วยกฎหมายและต้องถือกำเนิดในอายุครรภ์ที่ไม่น้อยกว่าหกเดือน กล่าวคือให้นับวันที่ได้มีการเสพเมถุนร่วมประเวณีเป็นวันที่หนึ่งของการนับอายุครรภ์

2. สามีภริยาต้องได้สบโอกาสในการเสพเมถุนหรือร่วมประเวณีตามที่ชนะของนุมนสุร

3. ไม่เห็นว่าการรู้ถึงความจริงของการมีประเวณีของสามีภริยาเป็นเกณฑ์ในการรับรองบุตรตามที่ชนะของอิบนุตัยมียะฮ์ Ibn Taimiyah ด้วยเหตุผลดังนี้

3.1. การรู้จริงถึงสภาพการมีเพศสัมพันธ์จริงนั้นเป็นเรื่องที่ไม่อาจมีใครสามารถรู้เห็นหรือรู้จริงถึงสภาพการณ์นั้นได้

3.2. เป็นการทำลายเกียรติของทารกจนเติบโตมาในสภาพไม่มีวงศ์ตระกูลจนกลายเป็นปมด้อยติดตัวซึ่งอาจส่งผลเกิดปัญหาสังคมได้

3.3. เป็นการทำลายเกียรติและศักดิ์ศรีของภริยา ในลักษณะการกล่าวหาในทางอ้อมว่านางเป็นชู้กาลกีนีอย่างนี้เป็นต้น

2. ผลจากการผูกนิติกรรมสัมพันธ์ที่เป็นโมฆะและโมฆียะต่อทารก

การสมรสเป็น โมฆะ (Batil) คือ การสมรสที่ผ่านกระบวนการผูกนิติกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสที่มีองค์ประกอบ³⁸ และเงื่อนไขแต่ขาดเงื่อนไขเศาะฮ์ฮะฮ์³⁹ บางประการ (al - midani, n.d : 3 / 22)⁴⁰

³⁸ องค์ประกอบการสมรสตามที่ชนะหะนะฟียะฮ์ประกอบด้วยสององค์ประกอบ คือ อัลอิญาบ และเกาะบูล ส่วนที่ชนะของนุมนสุรประกอบด้วยสี่องค์ประกอบ คือ ศิเฆาะฮ์ สามี ภริยา และ ผู้ปกครอง (al - Zuhaili, 2002 : 9 / 6521)

การสมรสที่เป็นโมฆียะ (Fasid) การสมรสในลักษณะนี้ ส่งผลให้เกิดปัญหา ภายหลังการได้มีการร่วมประเวณีจนถึงขั้นภริยานั้นได้ตั้งครรภ์ให้กำเนิดบุตรส่งผลสืบเนื่องคือการ สืบสายวงศ์ตระกูลของทารกได้เช่นการสมรสที่ได้ดำเนินการโดยขาดพยานรู้เห็น สมรสชั่วคราว การสมรสกับผู้หญิงที่เป็นสองพี่น้องกันในวาระเดียวกัน (Badruddin, 2000: 5 / 66; al- Kharsi, 1317 : 3 / 177)

การสมรสที่เป็นโมฆะ (Batil) การสมรสในลักษณะนี้จะไม่ส่งผลใดๆที่เกิดจาก การร่วมประเวณีกล่าวคือทารกที่ได้ถือกำเนิดจากการสมรสที่เป็นโมฆะจะไม่สามารถเป็นบุตรรับ สืบสายวงศ์ตระกูลของคู่สมรสนั้นได้ เช่นการสมรสที่ได้ทำกับผู้หญิงที่เป็นพี่น้องกับคู่สมรสหรือ ผู้หญิงที่อยู่ในระยะการครองตน “อิดคะฮ์” ของผู้อื่นหรือการสมรสภริยาคนที่ห้าอย่างนี้เป็นต้น (al- Mausoh al- Fiqhiah, 1986 : 8 / 121)

2.1 หุกมการสืบวงศ์ตระกูลของทารกที่ได้ถือกำเนิดมาจากการสมรสที่เป็น โมฆียะและโมฆะ

นักวิชาการอิสลามได้มีมติเป็นเอกฉันท์ ว่า การที่ทารกจะมีสิทธิ์ในการรับการสืบ วงศ์ตระกูลและสิทธิประโยชน์อื่นได้ จำเป็นต้องถือกำเนิดมาจากการสมรสที่สมบูรณ์ทั้งรุกนและ เงื่อนไขของการสมรส (al -Marqinani,1990: 1 / 211; al-Tasoli,1998: 1 / 430; al-Nawawi, 2003 : 5 / 452; Ibn Muflih,2003: 9 / 89) หากไม่เช่นนั้นการสมรสนั้นเป็นโมฆะหรือโมฆียะซึ่งยังไม่ได้มี การเสพนมถนหรือยังไม่ร่วมประเวณีส่งผลให้คู่สามีภริยาเช่นว่านั้นจำต้องแยกทางกันโดยปริยาย หากไม่ทำเช่นนั้นก็ให้ใช้อำนาจศาลบังคับแยกออกจากกัน (al- Kasani, 2003 : 3 / 615; Ibn Humam, 2003 : 3 / 366; al- Hatab, 1995 : 5 / 86-87; al – Shafi-e, 2001 : 6 / 218)

³⁹ เงื่อนไขเศาะฮ์มีสิบเงื่อนไขประกอบด้วย 1.ผู้ที่จะสมรสต้องไม่เป็นผู้ต้องห้ามสมรสกัน 2. ต้องเป็นสำนวนอิญาบเกาะบูล ที่สื่อถึงความเป็นนิรันดร์ 3. พยานบุคคล 4. ต้องได้รับการยินยอมจากทั้งคู่ 5. ต้องเจาะจงตัวคู่สามีภริยา 6. ต้องไม่อยู่ใน ระหว่างครองอิสรอมฮัจญ์หรืออุมเราะฮ์ 7. ต้องมีมะฮัร 8. ต้องไม่ปกปิด หรือทำพิธีอย่างลับๆ เช่นไม่อนุญาตให้เป่าประกาศ 9. คู่สามีภริยาหรือคนใดคนหนึ่งเป็นร้าย 10. ขาดผู้ปกครอง (al – Zuhaili ,2002 : 9 / 6550) จะเห็นว่าเงื่อนไขบางประการนี้ นักวิชาการอิสลามมีความเห็นพ้องกันแต่บางเงื่อนไขมีความเห็นแย้งกัน

⁴⁰ นิยามนี้เป็นนิยามตามทัศนะของสำนัก อัล ฮนะฟียะฮ์ ได้จำแนกการ สมรสออกเป็น การ สมรสฟาสิด Fasid มีผลต่อการ สมรสที่ภายหลังได้มีการร่วมเพศ คือทารกสามารถสืบวงศ์ตระกูลได้เช่นการสมรสที่ไม่มีพยานรู้เห็น การสมรสชั่วคราว การ สมรสกับผู้หญิงที่เป็นพี่น้องกันในวาระเดียว และการสมรสบาฏิล Batil ไม่มีผลจากการที่เกิดจากการร่วมเพศกล่าวคือทารก ไม่สามารถสืบวงศ์ตระกูลได้ เช่นการสมรสกับผู้หญิงที่เป็นพี่น้องของตน หรือผู้หญิงที่ในอิดคะฮ์ผู้อื่น ส่วนทัศนะของ บรรดาอุมมฮูรไม่ได้แบ่งแยกออกตามทัศนะของอัลฮนะฟียะฮ์ แต่ได้รวมการสมรสฟาสิดและบาฏิลนั้นเป็นอันเดียวกัน คือการ ทำนิติกรรมสมรสที่มีความบกพร่ององค์ประกอบบางองค์ประกอบหรือบางเงื่อนไขเป็นเหตุให้การทำนิติกรรมสมรสนั้นเป็น โมฆียะไป (al - Zuhaili, 2002 : 9 / 6606)

จะเห็นได้ว่าในกรณีเช่นนี้กฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดกของประเทศซีเรียได้ปรับใช้ตามทัศนะของสำนักฮนะฟีซึ่งได้ประมวลไว้ในมาตรา(132)ไว้ว่า(al- Zuhaili,2002: 10 / 7263)

(1) ทารกที่ได้ถือกำเนิดจากการสมรสที่เป็น โหมะ “ฟาลิด” ภายหลังจากการได้มีการร่วมประเวณีไปแล้วในระยะเวลา180 วันขึ้นไปนับจากวันที่มีการเสพเมถุนร่วมประเวณีให้ถือว่าเป็นทายาทที่ชอบด้วยกฎหมายและมีสิทธิ์รับการสืบสายวงศ์ตระกูลของชายคู่สมรสได้

(2) ทารกที่ได้ถือกำเนิดภายหลังจากสามีคำสั่งให้คู่สามีภรรยาแยกทางกันเป็นระยะเวลามากกว่า 1 ปีไม่สามารถสืบมรดกของชายนั้นได้

3. การมีประเวณีแบบสำคัญผิด (อัลวะฎตะะะ บิซุบฮะฮ์⁴¹)

คือการมีประเวณีระหว่างชายหญิงที่ไม่ได้เกิดจากการผิดประเวณีหรือมีประเวณีที่ผิดกฎหมายหรือการมีประเวณีจากการทำนิติกรรมสมรสที่เป็นฟาลิด (al- Zuhaili,2002: 10 / 7263) แต่เป็นการร่วมประเวณีโดยสำคัญผิด เช่นการส่งตัวเจ้าสาวไปบ้านเจ้าบ่าวที่ไม่เคยเห็นหน้ามาก่อนแล้วมีการร่วมประเวณีกันโดยสำคัญผิดว่าเป็นภริยาของตน หรือกรณีที่ผู้ชายมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิงอยู่บนที่นอนของตนแล้วสำคัญผิดว่านั่นเป็นภริยาตนการที่สามีร่วมประเวณีกับภริยาที่ตนได้ทำการหย่าสามไปแล้ว แต่สำคัญผิดว่ายังสามารถร่วมประเวณีกันได้เป็นต้น (Ibn Humam, 2003 : 5 / 258;Ibn Najm, 1997 : 4 / 267; al- Mawardi, 1994 : 13 / 220)

หุกมการสืบวงศ์ตระกูลของทารกที่ได้ถือกำเนิดมาจากการประเวณีสำคัญผิด

นักวิชาการอิสลามมีทัศนะว่าทารกที่ได้ถือกำเนิดมาจากการมีประเวณีในลักษณะสำคัญผิดนี้สามารถรับการสืบสายวงศ์ตระกูลของชายผู้สำคัญผิดนั้นได้ เพราะชายเช่นว่านั้นได้มีความเข้าใจอย่างชัดเจนว่าหญิงนั้นเป็นภริยาตนที่ชอบด้วยศาสนบัญญัติ ซึ่งมีความต่างกับการผิดประเวณีที่ชายมีเจตนาและรู้แจ้งว่าหญิงที่ตนร่วมประเวณีด้วยนั้นมิใช่ภริยาของตนที่ชอบด้วยศาสนบัญญัติ (al – Zaila-ie, 1313 : 3 / 176; al- Rahibani,n.d.: 5 / 550)

นักวิชาการอิสลามยังได้มีทัศนะต่อสภาพของทารกที่ได้ถือกำเนิดมาจากการร่วมประเวณีแบบสำคัญผิด กล่าวได้ดังนี้

ทัศนะของท่านอิหม่ามอะฮฺมัด (Ibn Qudamah, 1984 : 9 / 294) กล่าวว่า “การให้สืบวงศ์ตระกูลของทารกที่ได้ถือกำเนิดมาจากการมีประเวณีแบบสำคัญผิดนี้ ให้ถือว่าเป็นกรณี

⁴¹ الشبهة คือสภาพการณ์คลุมเครือต่อความชัดเจนถึงประเด็นหนึ่งๆว่าเป็นที่ห้ามหรืออนุมัติ al - Jurjani, (1992 : 165)

เดียวกับการสมรสที่เป็นโมฆียะ “ฟาลิด” และเป็นกรณีที่สามารถยกเว้นโทษได้ จึงจัดว่าทารกที่ได้ถือกำเนิดมาจากการมีประเวณีซุบหะฮฺนี้สามารถรับการสืบสายวงศ์ตระกูลได้เช่นกัน”

ท่านอิหม่ามอัลบะหุติยฺ (al- Bahooti, 2008 : 8 / 2778) กล่าวว่า “ทารกที่เกิดจากการร่วมประเวณีสำคัญคือ “ซุบหะฮฺ” ต้องให้กำเนิดในอายุครรภ์ที่มากกว่าหกเดือนนับจากวันที่มีการร่วมประเวณี จึงจะถือว่าสามารถรับการสืบสายวงศ์ตระกูลได้ ถ้ามีเป็นเช่นนั้นก็ถือว่าไม่สามารถรับการสืบสายวงศ์ตระกูลได้”

2.4.1.2 การรับรองวงศ์ตระกูลด้วยการสารภาพยอมรับ (อัลอิกรอรฺ)

ความสัมพันธ์ฉันท์บุตรบิดากันบรรดานักวิชาการอิสลามเห็นพ้องกันอย่างเป็นเอกฉันท์ว่าทารกสามารถรับการสืบสายวงศ์ตระกูลได้ด้วยการสมรสที่ต้องด้วยบทศาสนบัญญัติ นอกจากนั้นแล้วทารกยังสามารถรับการสืบสายวงศ์ตระกูลได้ด้วยการอิกรอรฺความเป็นบุตรของคู่สมรสถึงการมีความสัมพันธ์ทางสายโลหิต ซึ่งการนี้ถือได้ว่าเป็นกระบวนการหนึ่งที่อิสลามให้การยอมรับถึงความชอบธรรมของการรับรองการสืบสายวงศ์ตระกูล

ก.นิยามของอิกรอรฺ “การสารภาพด้วยการยอมรับ”

ความหมายเชิงภาษา

อิกรอรฺในเชิงภาษาหมายถึง “การรับรองหรือการสารภาพด้วยการยอมรับ” กล่าวคือเป็นการรับรองและยืนยันมั่นคง คงที่ หรือเจาะจงเป็นการเฉพาะ (Ibn Mansoor, (n.d): 5 / 38; al- Razee,1986:221)

ซาการียา (Zakariya, (n.d): 5 / 8) ได้ให้ความหมายความว่า

หมายถึง “การรับรองหรือการสารภาพด้วยการยอมรับซึ่งมีความหมายตรงกันข้ามกับการปฏิเสธ” **الْإِقْرَارُ ضِدُّ الْجَحْرِ**

ฎอฮิรฺ Dhahir กล่าวว่า “การยอมรับและจำนนต่อความจริง” **الإذعان للحق**
 ๒. الاعتراف (al- Zawi,n.d: 495; Muhammad al- Zuhri,n.d:254) หมายถึง “การยืนยัน”

ความหมายเชิงวิชาการ

นักวิชาการอิสลามได้ให้คำนิยามคำว่า “อิกรอรฺ” ดังนี้

เมาดูด อัลเมาซูลียฺ (Muwdud al- Moasoli, 1998 : 2 / 153) ได้นิยามว่า “เป็นการสารภาพยอมรับที่ผู้ยอมรับได้เปล่งวาจาที่แสดงถึงการอ้างกรรมสิทธิ์ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความประสงค์ของตน โดยที่ได้รับการยอมรับและเห็นชอบจากผู้ที่ถูกอ้างถึงด้วย”

Al-

Marqhinani,(1990: 3 / 200) ; Ibn Najm, 1997 : 7 / 423) นิยามว่า “เป็นการบอกเล่าถึงเจตนารมณ์ของความต้องการและสารภาพยอมรับในกรรมสิทธิ์จากบุคคลหนึ่งเพื่อนำมาเป็นกรรมสิทธิ์”

Khusro al – Hanafi, (n.d) : 2 / 257);Muhammad al – Zuhri,(n.d:254) นิยามว่า “เป็นการอ้างในสิทธิผู้อื่น เพื่อนำมาเป็นสิทธิและกรรมสิทธิ์ของตนเอง” Al- Bakri,(n.d): 3 / 187) นิยามว่า “การที่บุคคลหนึ่งให้การสารภาพยอมรับในความรับผิดชอบของตน”อิบนุอะรอฟุ Ibn Arafah จากสำนักมาลิกีย์ได้นิยามโดยกว้าง ๆ ว่า “เป็นการบอกเล่าที่มีความน่าเชื่อถือและสามารถรับฟังในความเท็จจริงนั้นจากสำนวนของผู้สารภาพยอมรับหรือตัวแทนของผู้สารภาพยอมรับ” (al- Zarqani,2002 : 6 / 164; al- Bahooti,2008: 15 / 267) ได้นิยามว่า “เป็นการแสดงเจตนาสารภาพยอมรับของมุกัลลัฟในส่วนที่เป็นสิทธิของตนซึ่งสามารถจะกระทำได้ด้วยการใช้วาจา เขียนเป็นลายลักษณ์อักษร หรือแสดงอาการกิริยาเป็นอาณัติสัญลักษณ์หรือด้วยการกระทำของผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นตัวแทนของผู้สารภาพยอมรับ”

จากนิยามที่ได้กล่าวมาข้างต้นเมื่อได้พิจารณาแล้ว ผู้วิจัยสนับสนุนนิยามของอัลบะหุดียฺ al- Bahooti จากสำนักฮะนาบิละฮ์ว่าอิกอรฺคือการสารภาพยอมรับหรือสารภาพตนของมุกัลลัฟเพื่อการยืนยันในสิทธิประโยชน์ทั้งที่เป็นคุณหรือเป็นโทษต่อตัวผู้สารภาพยอมรับหรือต่อผู้อื่นเพื่อแสดงเจตนาบริสุทธิ์ในความเป็นเจ้าของอย่างชัดเจน จะสารภาพยอมรับด้วยวาจาลายลักษณ์อักษร เครื่องหมายสัญลักษณ์อันเป็นที่เข้าใจ ด้วยตนเองหรือตัวแทนที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นตัวแทนตน

อิกอรฺหรือการสารภาพยอมรับได้มีกล่าวไว้ทั้งในอัลกุรอานและสุนนะฮฺ ดังนี้

1. จากอัลกุรอาน

﴿... قَالَ أَأَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ إِصْرِي قَالُوا أَقْرَرْنَا

قَالَ فَآشْهَدُوا وَأَنَا مَعَكُمْ مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٨١﴾ (آل عمران بعض من

اية: ٨١)

ความว่า “...พระองค์ตรัสว่า พวกเจ้าจะยอมรับและเอาข้อสัญญาของข้าดังกล่าวเป็นพันธะสัญญานั้นแล้วใช่ไหม พวกเขากล่าวว่า พวกข้าพระองค์ยอมรับแล้วพระองค์ทรงตรัสว่าพวกเจ้าจงเป็นพยานเถิดและข้าก็อยู่ในหมู่ผู้เป็นพยานร่วมกับพวกเจ้าด้วย”

(อาลิอิมรอน:บางส่วนของอายะฮ์ที่ 81)

ใจความของอายะฮ์นี้เข้าใจได้จากสำนวน คือ “พวกเจ้าจะสารภาพยอมรับหรือไม่” และสำนวน “พวกข้าพระองค์ยอมรับสารภาพแล้ว” ซึ่งแสดงให้เห็นว่าอัลลอฮ์ได้ทรงใช้คำสารภาพยอมรับที่แสดงถึงกระบวนการตัดสินใจพิพาทที่เกิดขึ้นสามารถนำมาเป็นหลักฐานตัดสินความพิพาทได้

﴿... قَالَ مَا خَطْبُكَ إِذْ رَاوَدْتَنِّي يُوسُفَ عَنْ نَفْسِهِ قُلْتُ حَشَشَ لِي مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِنْ سُوءٍ قَالَتِ امْرَأَتُ الْعَزِيزِ إِنَّكَ لَكَاذِبٌ كَذِابٌ أَنَا رَاوَدْتُهُ عَنْ نَفْسِهِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٥١﴾﴾

(يوسف بعض من آية : ٥١)

ความว่า “...ภริยาของผู้ปกครองเมือง กล่าวว่า บัดนี้ความจริงได้ปรากฏขึ้นแล้ว ฉันได้ช่วยเขา และแท้จริงเขาคือผู้หนึ่งในหมู่ผู้สัตย์จริงอย่างแน่นอน”

(ยูซุฟ : บางส่วนของอายะฮ์ที่ 51)

ใจความของอายะฮ์ จะเห็นได้ว่าอายะฮ์ชี้ให้เห็นว่าการเป็นพยานต่อตนเองนั้นคือการยอมรับบางอย่างที่มีผลบังคับไม่ว่าจะเป็นการบังคับในลักษณะคุณหรือโทษก็ตามซึ่งภริยาของเจ้าเมือง ให้การสารภาพยอมรับภายหลังที่นางยอมงานต่อหลักฐานการฉีกขาดบนหลังเสื้อของยูซุฟ โดยนางเป็นผู้ช่วยเขา ว่า “ฉันได้ช่วยเขา และแท้จริงเขาคือผู้หนึ่งในหมู่ผู้สัตย์จริงอย่างแน่นอน”

﴿وَأَخْرُونَ اعْتَرَفُوا بِذُنُوبِهِمْ خَلَطُوا عَمَلًا صَالِحًا وَآخَرَ سَيِّئًا عَسَىٰ اللَّهُ أَن يَتُوبَ عَلَيْهِمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٠٢﴾﴾

(التوبة : ١٠٢)

ความว่า “และมีชนกลุ่มอื่นมา สารภาพความผิดของพวกเขาโดยที่พวกเขาประกอบกรรมดีปะปนไปกับงานชั่ว หวังว่าอัลลอฮ์จะทรงประทานอภัยโทษให้แก่พวกเขา แท้จริงอัลลอฮ์นั้นคือ ผู้ทรงอภัยโทษ ผู้ทรงเอ็นดูเมตตาเสมอ”

(อัตเตาบะฮ์อายะฮ์ที่ 102)

ใจความของอายะฮ์นี้ ชี้ให้เห็นว่ามีชนกลุ่มหนึ่งมารับสารภาพในความผิดของพวกเขา ในสำนวนว่า **فَاعْتَرَفُوا** เมื่อการสารภาพยอมรับเกิดขึ้น ไม่ว่าจะสารภาพด้วยตนเองหรือด้วยตัวแทนก็ตาม ส่งผลให้การสารภาพนั้นกลายเป็นหลักฐาน अबดุลมาลิก อัล สะอูดีย์ (Abd Malik al- Sa'di, 1989 : 2 / 233) กล่าวว่า “ เป็นการไร้ข้อสงสัยใด ๆ ว่าคำว่า (พยานต่อตนเอง) ในอายะฮ์นี้ หมายถึงการสารภาพยอมรับและจำนนตน ”

2. จากอัลสุนนะฮ์

อะดิษนบี **ﷺ** ชี้ให้เห็นถึงสถานะของการสารภาพยอมรับทั้งที่เป็นการสารภาพผิดที่เป็นบาปเล็ก หรือสารภาพผิดที่เป็นบาปใหญ่ เมื่อเจ้าตัวผู้กระทำความผิดนั้นเข้ามารับสารภาพถึงความผิดที่ได้ก่อขึ้นก็ถือเป็นหลักฐานลักษณะหนึ่งซึ่งสามารถเห็นได้จากการที่ท่านนบี **ﷺ** ได้ตอบรับการรับสารภาพและได้ลงโทษผู้ที่มารับสารภาพ ภายหลังได้ทำการศึกษาตรวจสอบข้อเท็จจริงอย่างถี่ถ้วน เช่นการรับสารภาพยอมรับผิดประเวณีของมาอิซ บินมาลิกต่อหน้าท่านนบี **ﷺ** ตามที่ปรากฏการบันทึกในอะดิษมุสลิม (Muslim, 1991: 3 / 1695)

3. อัลอิจญ์มาอ์

นักวิชาการอิสลามมีความเห็นเป็นเสียงเดียวกัน นับตั้งแต่สมัยท่านเราะฮูล **ﷺ** กระทั่งสมัยปัจจุบันการสารภาพด้วยการยอมรับเป็นหลักฐานทางอัชชะรีอะฮ์หลักฐานหนึ่งสามารถใช้ในการตัดสินคดีข้อพิพาทได้ให้ถึงที่สุดได้เพราะว่าประโยชน์หรือค่าของผู้สารภาพหรือผู้ให้การยอมรับที่เปล่งออกมาจากปากของโจทก์หรือปากของจำเลยในสภาพที่มีสติสัมปชัญญะสมบูรณ์ และมีเจตนาในการให้การนั้น บุคคลประเภทนี้ย่อมไม่สารภาพหรือยอมรับในสิ่งที่ก่อให้เกิดโทษต่อตนเองอย่างแน่นอน (Muwdud al – Maosoli, 1998: 2 / 153; al- Sharbini, 1958 : 2 / 238)

หลักฐานข้างต้นแสดงให้เห็นว่าการสารภาพด้วยการยอมรับหรือยอมรับของจำเลยหรือของโจทก์ ถือเป็นหลักฐานที่ศาลให้การรับฟังในการตัดสินคดีความพิพาท โดยไม่จำเป็นต้องใช้พยานหลักฐานหรือหลักฐานประเภทอื่นเข้ามาประกอบในการพิจารณาตัดสินอีก ดังปรากฏในวรรค (๖) มาตรา 181 ของประมวลกฎหมายลักษณะอาญา **قَانُونُ أُصُولِ الْعِرَاقِيِّ** ของประเทศอิรัก “เมื่อผู้ต้องหาให้การยอมรับสารภาพต่อคดีที่ถูกตั้งข้อหา ศาลสามารถตัดสินบังคับคดีความตามคำให้การรับสารภาพของจำเลยนั้นได้ โดยมีต้องใช้หลักฐานอื่นประกอบ” (Ahmad Hassan al-Bakr, 1971; Qanoon Usool al - Muhakamaat al – Jazaiah, 1971; Thalib Noor al- Shara', n.d : 185)

ข. ประเภทของการสารภาพด้วยการยอมรับ(อิกรอรุ)

การสารภาพด้วยการยอมรับสามารถนำมาใช้เป็นหลักฐานในหลากหลายประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของมนุษย์ในสังคมในทุกมิติของชีวิตมนุษย์ ซึ่งในที่นี้ผู้วิจัยจะนำเสนอเฉพาะการสารภาพยอมรับตัวบุคคลในการยืนยันกรรมสิทธิ์ในการสืบสายวงศ์ตระกูลของทารกหรือของผู้ใดผู้หนึ่งก็ตาม นักวิชาการอิสลามได้ทำการแบ่งประเภทการสารภาพยอมรับออกเป็น 2 ประเภทด้วยกัน คือ (Ibn Qudamah, 1992: 5 / 326)

ประเภทที่หนึ่ง การรับรองวงศ์ตระกูลของทารกไว้เป็นบุตรในสายเลือดของตน
ประเภทที่สอง การยอมรับบุคคลอื่นให้มีความสัมพันธ์ทางวงศ์ตระกูลร่วมกับตน
 ผู้วิจัยจะทำการอธิบายตามลำดับ ดังนี้

1. การสารภาพด้วยตนเองยอมรับทารกเป็นผู้สืบสายวงศ์ตระกูลของตน

กรณีการรับรองบุคคลอื่นเข้ามาเป็นผู้มีความสัมพันธ์ทางวงศ์ตระกูล ที่เรียกว่าการรับรองความเป็นทายาท “อะบูวะฮ์” ดังเช่นกล่าวไว้ว่า “ทารกคนนี้เป็นบุตรของฉัน” หรือ “ทารกคนนี้เป็นบุตรของฉัน” และรับรองความเป็นบิดาหรือมารดา “อะบูวะฮ์” ดังเช่นกล่าวไว้ว่า “บุคคลท่านนี้เป็นบิดาของฉัน ” หรือ “บุคคลท่านนี้เป็นมารดาของฉัน ” เป็นต้น

การที่บุคคลหนึ่งจะอ้างความชอบธรรมในตัวทารกว่าเป็นบุตรที่ชอบด้วยกฎหมายของตนได้นั้นต้องมีเงื่อนไขต่อไปนี้ประกอบ คือ

1. ผู้ให้การรับรองต้องมีความสมเหตุสมผลในการอ้างความชอบธรรม กล่าวคือทารกต้องไม่เป็นทารกที่มีวงศ์ตระกูลสืบสายเป็นที่รู้กัน โดยทั่วไปของสังคม ความต่างของอายุระหว่างทารกที่ถูกอ้างกับผู้อ้างต้องมีความสัมพันธ์กันในช่วงอายุที่ร่างกายตนสามารถผลิตน้ำอสุจิได้และต้องไม่เป็นสามีที่องค์ชชาติหรือลูกอันตะบกพร่องก่อนการตั้งครรภ์ของภริยา (Muwdudal–Maosoli,1998 : 2 / 163; al- Marghinani,1990 : 3 / 211; al - Sharbini,1958 : 2 / 258; Ibn Qudamah,1992 : 5 / 328)สำหรับทัศนะที่เห็นว่าองค์ชชาติหรือลูกอันตะบกพร่องและหรือทั้งสองขานั้นส่งผลต่อการตั้งครรภ์ของภริยา

2. ต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ที่ถูกอ้างเป็นทายาท ในกรณีบุคคลนั้นได้บรรลุนิติภาวะแล้ว หากแต่บุคคลเช่นว่านั้นยังไม่บรรลุนิติภาวะจำต้องได้รับการยืนยันจากพยานบุคคล หากไม่เป็นไปตามที่ว่านั้นแล้วการยอมรับนั้นถือเป็นโมฆะ (al- Marghinani,1990 : 3 / 211; al- Sharbini, 1958 : 2 / 258; Ibn Qudamah,1992 : 5 / 328)

3. ต้องเป็นทารกที่ได้ถือกำเนิดมาจากภริยาที่ชอบด้วยศาสนบัญญัติและต้องถือกำเนิดด้วยอายุครรภ์ที่ไม่น้อยกว่าหกเดือนนับจากวันที่มีโอกาสร่วมประเวณีและเสพเมถุนกัน ตามทัศนะของญุมฮูร

4. ต้องไม่เป็นทารกฏปฏิบัติด้วยกระบวนการที่ครอบงำประกอบมาก่อนแล้ว

5. ต้องไม่เป็นทารกเกิดจากการผิดประเพณี และต้องเป็นทารกที่ตั้งคมไม่ทราบต้นสายวงศ์ตระกูล (al- Zargani, 2002 : 6 / 186; Ibn Qudamah, 1992 : 5 / 328)

6. ต้องไม่เป็นทารกที่มีผู้อ้างความชอบธรรมในการเป็นบิดาสองคนหรือมากกว่าสองคน (al- Zargani, 2002: 6 / 186; Ibn Qudamah, 1992 : 5 / 328)

เมื่อเกิดการพิพาทในกรรมสิทธิ์ความเป็นบิดาของตัวทารกตามเงื่อนไขข้อที่หก หรือการยืนยันความเป็นพี่น้อง ลูกป้าหน้าอาคัน ผู้วิจัยเห็นว่าควรใช้กระบวนการเทียบส่วนคล้าย “กียาพะฮ์” ในสมัยอดีตหรือใช้การตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมซึ่งข้อความสัมพันธ์ของดีเอ็นเอมาเป็นเครื่องมือมาให้ศาลตัดสินซึ่งจะได้กล่าวถึงในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมตามที่ศนะของนักวิชาการอิสลามร่วมสมัยต่อไป ประเด็นการสืบสายวงศ์ตระกูลข้างต้นนักวิชาการอิสลามร่วมสมัยบางท่านยังได้ให้ทัศนะถึงการนำกระบวนการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมและการรับรองการสืบสายวงศ์ตระกูลนั้นได้ในประเด็นต่อไปนี้

หนึ่ง เมื่อเกิดการพิพาทในตัวผู้ที่ไม่ทราบวงศ์ตระกูลจนได้รับการยอมรับหรือได้รับการรับรองการสืบวงศ์ตระกูลโดยบุคคลใดบุคคลหนึ่ง การสืบวงศ์ตระกูลของผู้นั้นถือว่าเป็นความชอบธรรมและสมบูรณ์ (Najm Abdul Wahid, 1997:16) ไม่จำเป็นต้องขอความชี้ชัดยืนยันจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางที่เป็น “กออิฟ” หรือ “ผู้เชี่ยวชาญทางด้านนิติวิทยาศาสตร์อีก”

(Munaddhamah al - Islamiyah lil Ulum al- Tibbiyah, 2000)

สอง การยอมรับของพี่น้องบางคนว่าเป็นพี่น้องซึ่งกันและกัน จะมีผลต่อผู้ที่ยอมรับเท่านั้น และจะไม่มีผลต่อพี่น้องที่ไม่ได้ทำการยอมรับนั้นด้วย เช่นว่านี่จึงไม่สามารถใช้ช่องทางการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมและใช้การกียาพะฮ์ได้ (Munaddhamah al- Islamiyah lil Ulum al- Tibbiyah, 2000)

สาม เมื่อปรากฏชายสองคนต่างอ้างความชอบธรรมในตัวผู้ที่ไม่ทราบวงศ์ตระกูล โดยที่บุคคลหนึ่งใช้ผู้เชี่ยวชาญ “กออิฟ” ในการยืนยันสิทธิ์ความชอบธรรมของตน และบุคคลที่สองใช้พยานบุคคลในการยืนยันความชอบธรรมของตนนั้นแล้ว จึงให้ตัดสินการสืบสายวงศ์ตระกูลนั้นให้กับบุคคลที่สอง ซึ่งมีความชอบธรรมในการนำเสนอหลักฐานมากกว่าบุคคลที่หนึ่ง เพราะการใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง “กียาพะฮ์” นั้นเป็นหลักฐานที่มีสถานะความน่าเชื่อถือรองจากพยานบุคคลจึงให้ถือว่าการอ้างกรรมสิทธิ์ของบุคคลที่หนึ่งนั้น ไม่มีผลทางศาสนบัญญัติ

(Ibn Qudamah, 1992: 5 / 770-771)

เมื่อการยอมรับนั้นได้ดำเนินไปตามเงื่อนไขของการรับรองทายาทที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นถือได้ว่าได้รับการยอมรับนั้นชอบด้วยศาสนบัญญัติอิสลาม

2. การสารภาพยอมรับหรือยืนยันการสืบสายวงศ์ตระกูลโดยผู้อื่น

อัลมาร์ฆินานีย์ (al- Marghinani, 1990: 3 / 212) นักกฎหมายสำนักฮนะฟียะส์กล่าวว่า “การสารภาพยอมรับวงศ์ตระกูลที่ไม่เกี่ยวกับความสัมพันธ์ความเป็นบิดาเป็นบุตรกัน เช่น การให้การสารภาพยอมรับความสัมพันธ์วงศ์ตระกูลชั้นที่พี่น้อง ลูกพี่ ลูกน้อง โดยผู้อื่นในลักษณะนี้ไม่ถือว่าเป็นการสารภาพยอมรับที่ชอบด้วยบทบัญญัติ เพราะการให้การรับรองประเภทนี้เป็นการเพิ่มจำนวนพี่น้องและเป็นการลดสัดส่วนที่พึงได้ของอัตราส่วนจากกองมรดกให้กับทายาทที่ชัดเจนอยู่แล้ว”

สำหรับกรณีการสารภาพยอมรับการสืบสายวงศ์ตระกูลโดยผู้อื่นจำต้องเพิ่มเงื่อนไขใหม่จากเงื่อนไข 1 ถึง 6 ข้างต้นนอกจากนั้นต้องพิจารณาเพิ่มสองเงื่อนไขดังนี้ คือ

1. ผู้ถูกให้การรับรองสัมพันธ์ภาพความเป็นทายาทโดยสายโลหิตนั้นต้องไม่เป็นผู้ที่ได้เสียชีวิตไปแล้ว เนื่องจากผู้เสียชีวิตไม่สามารถที่จะยอมรับหรือปฏิเสธในสิ่งที่ถูกพาดพิงถึง กรณีนี้มอบให้เป็นสิทธิการสารภาพยอมรับหรือปฏิเสธแก่ผู้จะรับรอง “ผู้เป็นบิดา” ตามเงื่อนไขที่ 2 ข้างต้นซึ่งเมื่อได้รับการตอบรับตามคำยืนยันของผู้อื่นแล้ว ความสัมพันธ์ทางสายโลหิตมีผลเกิดขึ้นและมีความชอบด้วยศาสนบัญญัติทันที (al- Sharbini, 1958 : 2 / 260)

2. ในกรณีการสารภาพยอมรับความเป็นพี่น้องร่วมสายโลหิตจะต้องได้รับการเห็นชอบและการรับรองจากบรรดาพี่น้องทุกคน เมื่อปรากฏบุคคลใดให้การปฏิเสธการสืบสายโลหิตดังกล่าวก็ให้ถือว่าการรับรองนั้นตกเป็นโมฆะ (Ibn Qudamah, 1992: 5 / 328; al- Sharbini, 1958: 2 / 260)

2.4.1.3 การรับรองวงศ์ตระกูลโดยพยานบุคคล (อัลชุซูด)

การที่บุคคลหนึ่งมีวงศ์ตระกูลในการสืบสายโลหิตนับที่เป็นเกียรติอันประเสริฐของบุคคลในการใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี อีกทั้งส่งผลต่อความสามารถในการรับโอนสิทธิหรือกรรมสิทธิ์อันพึงได้พึงเสียต่าง ๆ ตามที่ศาสนบัญญัติได้ทรงบัญญัติไว้ ซึ่งเมื่อการพิพาทในการยืนยันการรับรองความเป็นทายาทสืบสายโลหิตได้เกิดขึ้นนอกจากจะใช้กระบวนการที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาข้างต้น อิสลามได้มีอีกวิธีการหนึ่งใช้ในการยืนยันความสัมพันธ์ทายาทคือ การรับรองหรือการยืนยันการสืบวงศ์ตระกูลโดยพยานบุคคล “อัลชุซูด” ตามปรากฏในโองการ 282 สุเราะฮ์อัลบะกอเราะฮ์

﴿ ... وَأَسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ مِنْ رِجَالِكُمْ فَإِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ مِمَّن تَرْضَوْنَ مِنَ الشُّهَدَاءِ أَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا فَتُذَكِّرَ إِحْدَاهُمَا الْأُخْرَى ... ﴾

(البقرة بعض من اية : 282)

ความว่า “...และพวกเจ้าจงให้มีพยานขึ้นสองนายจากบรรดาผู้ชายในหมู่พวกเจ้า แต่ถ้ามีปรากฏว่า พยานทั้งสองนั้นเป็นชายก็ให้มีผู้ชายหนึ่งกับผู้หญิงสองคน จากผู้ที่พวกเจ้าพึงพอใจในหมู่พยานทั้งหลาย เพื่อว่าหญิงใดในสองคนนั้นหลงลืมไปคนหนึ่งทั้งสองคนนั้นก็จะได้เตือนอีกคนหนึ่ง...”

(สุเราะฮ์บะเกาะเราะฮ์ ส่วนหนึ่งของอายะที่282)

การรับรองวงศ์ตระกูลในลักษณะนี้ทำให้นักวิชาการมีทัศนคติแตกต่างกันระหว่างการให้การรับรองการสืบวงศ์ตระกูลและปฏิเสธ ผู้วิจัยจะอธิบายทัศนคติที่ต่างกันั้นแล้วจะสรุปแสดงทัศนคติของผู้วิจัยเองว่าสนับสนุนทัศนคติใด ดังนี้

1. ทัศนคติของนักวิชาการอิสลาม

พยานบุคคลเป็นวิธีทางหนึ่งในสืบหาข้อเท็จจริงซึ่งมีความถูกต้องและเป็นที่ยอมรับมากที่สุดในบรรดาวิธีการสืบพยานทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็นการสืบพยานในคดีความแพ่งหรือการสืบพยานในคดีความอาญาก็ตาม ซึ่งจะเห็นได้ว่านักวิชาการอิสลาม นักกฎหมาย และศาลต่างก็ให้การยอมรับการใช้พยานบุคคล al – Samnani, (1984: 1 / 196) กล่าวว่า “พยานบุคคลเป็นหลักฐานที่มีความน่าเชื่อถือสูงและเป็นวิธีการหนึ่งในการสืบพยาน ไม่ว่าจะเป็นคดีความอาญาหรือคดีความแพ่งหรือคดีความละเมิดอื่นๆ”

การใช้พยานบุคคลในการยืนยันการสืบสายวงศ์ตระกูลจำต้องใช้จำนวนพยานเท่าไรและเป็นเพศชายหรือไม่อย่างไรจึงจะถือว่าถูกต้องนักวิชาการอิสลามมีความเห็นต่างออกเป็นสองทัศนคติดังนี้

ทัศนคติแรก เป็นทัศนคติของญุมฮูรอัลมาลิกียะฮ์ อัลชาฟีอียะฮ์และ

อัลหะนาบิละฮ์ มีทัศนคติว่าการยืนยันสืบสายวงศ์ตระกูลด้วยพยานบุคคลสามารถยืนยันด้วยบุรุษเพศที่มีความยุติธรรมจำนวนสองคน (Ibn Rushd,1999: 685; Ibn Qasim,1994:4/25; Muhammad,n.d:137;al-Shairazi,1995:3/452; al-Sharbini,1985:4/441,450; al-Muhammadi, 2012: 361;Ibn Qudamah, 1992l:7)

ทัศนะที่สอง เป็นทัศนะของอัลสุนาฟียะฮ์มีทัศนะว่าการเป็นพยานบุคคลนั้นสามารถเป็นบุรุษเพศที่มีความยุติธรรมจำนวนสองคน หรือบุรุษเพศหนึ่งคนกับสตรีเพศอีกสองคน (al- Kasani, 2003: 9 / 9; al- Humam,2000: 2 / 177 – 178)

ทัศนะทั้งสองที่เห็นต่างกันนี้พยายามแสดงหลักฐานความชอบธรรมในทัศนะของตนดังนี้

ทัศนะแรก

อัลมาลิกียะฮ์ อัลซาฟีอียะฮ์และอัลสุนาบีละฮ์ที่มีทัศนะการใช้พยานบุคคลสืบความสัมพันธ์วงศ์ตระกูลด้วยพยานบุคคลที่เป็นเพศชายจำนวนสองคน โดยใช้หลักฐานจากอัลกุรอานในโองการต่อไปนี้

... وَأَسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ مِنْ رِجَالِكُمْ فَإِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ مِمَّنْ تَرْضَوْنَ مِنَ الشُّهَدَاءِ أَنْ تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا فَتُذَكِّرَ إِحْدَاهُمَا الْأُخْرَى ... ﴿

(البقرة بعض من اية : ๒๘๒)

ความว่า “...และเจ้าจงให้มีพยานขึ้นสองนายจากบรรดาผู้ชายในหมู่ของพวกเจ้า แต่ถ้าไม่ปรากฏว่า พยานทั้งสองนั้นเป็นชายแล้วก็จงให้มีพยานชายคนหนึ่งกับผู้หญิงสองคน จากผู้ที่พวกเจ้าพอใจในหมู่พยานทั้งหลาย เพื่อว่าหญิงใดในสองคนนั้นหลงลืมไปคนหนึ่ง ในสองคนนั้นจะได้ ตักเตือนอีกคนหนึ่ง...”

(อัลบะเกาะเราะฮ์ ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 282)

ใจความจากอายะฮ์นี้ได้ชี้ถึงการให้พยานบุคคลในการยืนยันวงศ์ตระกูล จำเป็นต้องเป็นชายจำนวนสองคนหรือมากกว่าโดยเข้าใจจากสำนวนอายะฮ์ที่ว่า “เจ้าจงให้มีพยานขึ้นสองนายจากบรรดาผู้ชาย” وَأَسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ مِنْ رِجَالِكُمْ... หากแต่สิ่งเหล่านี้โดยปกติแล้วเป็นสิ่งที่บรรดาบุรุษเพศเป็นพยานกัน เช่นการเป็นพยานการสมรส การหย่า การคืนดี การยืนยันวงศ์ตระกูล การรอกฎอ “สัมพันธ์ด้วยสายน้ำนม” เหล่านี้ต้องใช้พยานที่เป็นชายสองคน (Badee –ah,2011 :46)

﴿ فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ فَارِقُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَأَشْهِدُوا ذَوَىٰ عَدْلٍ مِّنكُمْ وَأَقِيمُوا الشَّهَادَةَ لِلَّهِ ذَٰلِكُمْ يُوعَظُ بِهِ مَن كَانَ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَمَن يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ﴾ (الطلاق : ٢)

ความว่า “ต่อเมื่อพวกนางได้อายุจนครบกำหนดของพวกนางแล้วก็จะยับยั้งพวกนางให้อยู่โดยดีหรือให้พวกนางไปโดยดี และจงให้มีพยานสองคนเป็นผู้เที่ยงธรรมในหมู่พวกเจ้า และจงให้การเป็นพยานนั้นไปเพื่ออัลลอฮ์ ดังกล่าวมานั้นผู้ที่ศรัทธาต่ออัลลอฮ์ และวันอะคีเราะฮ์จะถูกตักเตือนให้ถือปฏิบัติและผู้ใดยำเกรงต่ออัลลอฮ์ พระองค์จะทรงให้ทางออกให้แก่เขา”

(อัญญาะลักอายะฮ์ที่2)

ใจความจากอายะฮ์ข้างต้นนักวิชาการอิสลามที่เป็นมุมสุรเห็นว่าการใช้พยานบุคคลในการยืนยันความสัมพันธ์ทางวงศ์ตระกูลนั้นจำเป็นต้องมีเงื่อนไขประกอบของพยาน คือ ต้องเป็นบุรุษเพศที่มีความเที่ยงธรรมจำนวนสองคนเท่านั้น โดยใช้สำนวน *ذَوَىٰ عَدْلٍ* และ *أَشْهِدُوا*

ทัศนะที่สอง

พยานบุคคลอาจเป็นผู้ชายที่มีความยุติธรรมสองคนหรือผู้ชายคนหนึ่งและผู้หญิงสองคน ตามทัศนะของสำนักอัสฮนะฟียะฮ์ เป็นหลักฐานเดียวกับหลักฐานของมุมสุร คืออายะฮ์ อัลกุรอานที่มีความว่า

﴿ ... وَأَسْتَشْهِدُوا شَهِيدَيْنِ مِّن رِّجَالِكُمْ ۖ فَإِن لَّمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ مِمَّن تَرْضَوْنَ مِنَ الشُّهَدَاءِ أَن تَضِلَّ إِحْدَاهُمَا فَتُذَكِّرَ إِحْدَاهُمَا الْأُخْرَىٰ ... ﴾ (البقرة بعض من آية : ٢٨٢)

ความว่า “...และเจ้าจงให้มีพยานขึ้นสองนายจากบรรดาผู้ชายในหมู่ของพวกเจ้า แต่ถ้าไม่ปรากฏว่า พยานทั้งสองนั้นเป็นชายแล้วก็จะให้มีพยานชายคนหนึ่งกับผู้หญิงสองคน จากผู้ที่พวกเจ้าพอใจในหมู่พยานทั้งหลาย

เพื่อว่าหญิงใดในสองคนนั้นหลงลืมไปคนหนึ่ง ในสองคนนั้นจะได้
 ตกเดือนอีกคนหนึ่ง.

(อัลบะเกาะเราะฮ์ส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 282)

ใจความอายะฮ์นี้แสดงให้เห็นว่าการใช้สัจพยานสามารถใช้ได้ทั้งที่เป็น
 สัจพยานชายที่มีความยุติธรรมสองคน หรือสัจพยานชายที่มีความยุติธรรมหนึ่งคนและสตรี
 สองคน ทั้งในคดีความแพ่งเกี่ยวกับครอบครัวและมรดก เช่นการใช้พยานในการหย่า ซึ่งสามารถ
 เข้าใจจากสำนวนของอายะฮ์อัลกุรอานที่ว่า

﴿... فَإِنْ لَمْ يَكُونَا رَجُلَيْنِ فَرَجُلٌ وَامْرَأَتَانِ ...﴾

(البقرة بعض من آية : ٢٨٢)

การใช้เพศและจำนวนพยานที่กล่าวมานั้นสามารถใช้ได้กับการทำพินัยกรรม และ
 กับการสืบสายวงศ์ตระกูลได้เช่นกันอัลญัสซัส al- Jassas,⁴²(1992: 2 / 232) ได้กล่าวว่า
 “นักวิชาการเห็นว่าเมื่อสตรีสามารถเป็นสัจพยานร่วมกับบุรุษในการทำธุรกรรมทางการเงินได้
 จึงกล่าวให้เห็นว่าสตรีก็สามารถเป็นสัจพยานในกิจกรรมอื่น ๆ ได้เช่นกัน”

การอนุญาตเพื่อเป็นพยานบุคคลของสตรีได้ตามที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ก็แสดงให้เห็น
 เห็นว่าสตรีมีคุณสมบัติเดียวกับคุณสมบัติของบุรุษ กล่าวคือนางสามารถรู้เห็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้
 และนางยังสามารถอธิบายเหตุการณ์เพื่อนำเสนอเนื้อหาต่าง ๆ ที่ได้พบเห็นได้เช่นเดียวกับบุรุษ
 ส่วนประเด็นความแม่นยำตรงสมบูรณ์ของเหตุการณ์ที่อาจลืมบางประเด็นนั้น เหตุเช่นนี้ก็เกิดขึ้นได้
 ทั้งชายและหญิง เมื่อเป็นเช่นนี้กฎหมายจึงอนุญาตให้เพิ่มจำนวนพยานบุคคลสตรีเป็นสองเท่าของ
 จำนวนพยานบุคคลบุรุษในการเป็นพยานบุคคล เพื่อให้ได้มาซึ่งความน่าเชื่อถือที่เทียบเท่ากับ
 พยานบุคคลชายนั่นเอง (Badee-ah,2011:48)

2. ตรึงปัญหา

จากทัศนะของนักวิชาการทั้งสองทัศนะข้างต้นสามารถสรุปได้ว่า การใช้พยาน
 บุคคลเป็นหลักฐานในการยืนยันวงศ์ตระกูลสามารถใช้พยานบุคคลที่เป็นบุรุษที่มีความยุติธรรม
 จำนวนสองคนหรือมากกว่าสองคน ส่วนกรณีที่ไม่มีพยานบุคคลบุรุษสองคนได้ ก็อนุโลมให้ใช้
 พยานบุคคลที่เป็นสตรีได้ โดยเฉพาะประเด็นการยืนยันวงศ์ตระกูล ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่ามีความจำเป็นที่
 ต้องรับฟังพยานบุคคลที่เป็นสตรี เพราะสตรีสามารถเข้าถึงและเห็นเหตุการณ์ระหว่างคลอด
 มากกว่าบุรุษ ดังนั้นการเป็นพยานของนางจึงมีความถูกต้องมากกว่า ตามทัศนะของสำนัก
 อัลหะนาฟียะฮ์

⁴²คือ Abi Bakr Ahmad bin Ali al- Razi al- Jassasเจ้าของตำรา أحكام القرآن للحصاص

2.4.1.4 การยืนยันวงศ์ตระกูลด้วยการกีฬาพะฮ์ (ผู้เชี่ยวชาญ)

อัลกีฬาพะฮ์หรือที่เรียกว่าการเปรียบเทียบส่วนเหมือนของหน้าตาและสรีระต่างๆ โดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางเป็นเครื่องมือหนึ่งที่ชาวอาหรับนิยมใช้ในการชี้ชัดวงศ์ตระกูลของบุคคลที่เกิดคดีความพิพาทในการสืบสายวงศ์ตระกูล (Abi Waleed,1982: 2 / 359) ซึ่งชนอาหรับยุคก่อนผู้ที่มีความรู้ในการจำแนกส่วนคล้ายส่วนต่างของสรีระบุคคลในการยืนยันถึงความสัมพันธ์ทางสายโลหิตระหว่างบุคคลมากกว่าสองคน (Ibn Rushd,1999:686) วิธีการนี้ได้นำมาใช้และเป็นที่ยอมรับกันในอิสลามในสมัยของท่านเราะฮูล ﷺ ในประเด็นนี้ผู้วิจัยจะขอนำเสนอในส่วนของความหมายหุกมการยืนยันวงศ์ตระกูลด้วยการกีฬาพะฮ์ และคุณลักษณะผู้เชี่ยวชาญทางสรีระวิทยา “กออ็อฟ”

ก. ความหมายอัลกีฬาพะฮ์

ความหมายเชิงภาษา

อัลกีฬาพะฮ์ (Majma'al- Fughah al- Arabiah, 2004:766) กล่าวว่า มาจากคำ **قَفَّ** หมายถึง **رُزِّي** “ร่องรอย สัตว์ลักษณะ” ส่วน (Fairus Abadi,1979: 3 / 183) ให้ความหมายว่า “การสืบหาร่องรอยเพื่อชี้ถึงเจ้าตัวส่วนกออ็อฟ คือผู้ที่ทำหน้าที่ติดตามเสาะหาร่องรอยเพื่อการชี้ถึงเจ้าของร่องรอยนั้น” อัลบะดีอะฮ์ Badee -ah,(2011:52) ได้นิยามว่า “คือการใช้ส่วนคล้ายทางด้านสรีระของบุคคลกับอีกบุคคลหนึ่งในการยืนยันการสืบสายวงศ์ตระกูล”

ความหมายเชิงวิชาการ

อัลกีฬาพะฮ์ คือ “การสังเกตหลักฐานหรือร่องรอย หรือหมายถึงความสามารถเฉพาะตัวของบุคคลหนึ่งในการวิเคราะห์ด้านสรีระและอัตลักษณ์แล้วชี้ถึงความสัมพันธ์ทางการสืบสายวงศ์ตระกูลระหว่างบุคคลสองคน” (Abd al- Sabur,n.d,อ้างในBadee -ah,(2011:52)

อันวุญัยมี al- Nujaimi,(2014:10) ได้กล่าวว่า “คือความสามารถในการเปรียบเทียบอัตลักษณ์บุคคลหรือสรีระของบุคคลสองคนหรือมากกว่าสองคน เพื่อยืนยันถึงความสัมพันธ์ทางสายโลหิตระหว่างกัน” Muhammad al- Nujaimi, (2010:10) ให้กล่าวว่า “คือการศึกษาติดตามอัตลักษณ์เฉพาะคนที่ปรากฏอยู่ ณ ตัวบุคคลระหว่างสองคนหรือมากกว่าเพื่อการยืนยันความสัมพันธ์วงศ์ตระกูลระหว่างกันและใช้ในกรณีเกิดความพิพาทในการสืบสายวงศ์ตระกูล”

ส่วนอัลกอพะฮ์ อิบนุรชดุ Ibn Rushd,(1999:686) กล่าวว่า “คือบุคคลที่มีความชำนาญในการเทียบอัตลักษณ์บุคคล”

อัลฮัรบีนี al- Sharbini,(1958: 4 / 488); อัลญูญานีย์ al- Jurjani, (1992:219) กล่าวว่า “คือผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญความสามารถพิเศษเฉพาะตัวและประสบการณ์ในการเทียบอัตลักษณ์ทางสรีระในความสัมพันธ์ของการยืนยันการสืบสายวงศ์ตระกูล”

จากความหมายข้างต้น สามารถกล่าวได้ว่า อัลกียาฟะฮ์ คือศาสตร์แขนงหนึ่งที่ใช้ในการเสาะแสวงหาความสัมพันธ์ทางกายภาพอัตลักษณ์บุคคลในการยืนยันความสัมพันธ์ทางสายโลหิต ส่วนกออ์ฟ คือ ผู้มีประสบการณ์เชี่ยวชาญเฉพาะทางในการเทียบอัตลักษณ์บุคคลสองคนหรือมากกว่าสองคนเพื่อการยืนยันถึงความสัมพันธ์ทางสายโลหิตในการรับการสืบสายวงศ์ตระกูล

ข. หุคมยืนยันวงศ์ตระกูลด้วยการกียาฟะฮ์

นักวิชาการอิสลามมีทัศนะที่หลากหลายในประเด็นการชี้ขาดถึงหุคมการใช้ อัลกียาฟะฮ์มาเป็นเครื่องมือจำแนกชี้ชัดวงศ์ตระกูลซึ่ง ผู้วิจัยขอสรุปความเห็นออกเป็นสองทัศนะด้วยกัน กล่าวคือ

ทัศนะที่หนึ่ง เห็นว่าอัลกียาฟะฮ์เป็นเครื่องมือหนึ่งที่สามารถจำแนกชี้ชัดวงศ์ตระกูลในยามที่มีความสับสน เช่น การสลับตัวเป็นต้น ซึ่งเป็นทัศนะของญุมฮูร อัลมาลิกียะฮ์ อัลซาฟิยะฮ์และอัลหะนาบิยะฮ์ al- Sharbini,(1958: 4 / 488); Abi al- Hassan, (2004 : 2); Abi Waleed, (1982: 2 / 359); al- Qarafi,(2001 : 4 / 1254)

ทัศนะที่สอง เห็นว่าอัลกียาฟะฮ์ไม่ได้เป็นเครื่องมือที่สามารถใช้ในการพิจารณาตัดสินหรือยืนยันการสืบสายวงศ์ตระกูลซึ่งเป็นทัศนะของสำนักอัลฮะนะฟียะฮ์และเป็นทัศนะที่สองของสำนักอัลมาลิกียะฮ์ Ibn Rushd,(1999:686); Abi Waleed,(1982: 2 / 359); Ibn Farhoon,(1986: 2 / 115); al- Qarafi,(2001: 4 / 1254)

สาเหตุที่นักวิชาการอิสลามได้มีทัศนะต่างกันในเรื่องนี้นั้นสามารถสรุปได้ดังนี้

1. ญุมฮูรนักวิชาการอิสลามเห็นว่าชะเคียที่รายงานโดยท่านหญิงอาอิชะฮ์ว่าท่านนบี ﷺ แสดงความพอใจในคำพูดของมุญชชะรฺและท่านนบี ﷺ ได้ให้การยอมรับนั้นเป็นหลักฐานในการยืนยันการสืบสายวงศ์ตระกูลของบุคคลหนึ่งนั้นได้ ซึ่งในทางตรงกันข้ามกับสำนักอัลฮะนะฟียะฮ์มีทัศนะว่าการยอมรับของท่านนบี ﷺ ต่อคำพูดของมุญชชะรฺนั้นไม่อาจนำมาเป็นหลักฐานยืนยันการสืบสายวงศ์ตระกูลได้ เนื่องจากวงศ์ตระกูลของอุสามะฮ์นั้นเป็นรับรู้ของบุคคลโดยทั่วกันว่ามาจากการสมรส

2. มุมสุนันท์วิชาการอิสลามได้ยกหลักฐานที่รายงานถึงท่านเคาะลีฟะฮ์อุมัยร رضي الله عنه ว่าท่านเคยใช้การกียาฟะฮ์เพื่อคลี่คลายปัญหาความพิพาทการสืบสายวงศ์ตระกูลในท่ามกลางบรรดาเศาะหาบะฮ์ โดยไม่มีเศาะหาบะฮ์ท่านใดเห็นต่างหรือปฏิเสธการตัดสินของท่านเคาะลีฟะฮ์อุมัยร رضي الله عنه

หลักฐานทศนะที่หนึ่ง

มุมสุนันท์วิชาการอิสลามได้ยกหลักฐานจากอัลกุรอานและจากอัลฮะดีษเป็นหลักฐาน ดังนี้

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ

لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتَقَىٰكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿١٣﴾

(الحجرات: ١٣)

ความว่า “ โอ้มนุษยชาติทั้งหลาย แท้จริงเรา (อัลลอฮ์) ได้สร้างพวกเจ้ามาจากเพศชายและเพศหญิงและเราได้ให้พวกเจ้าแยกเป็นเผ่าและตระกูลเพื่อจะรู้จักกันแท้จริงผู้ที่มีเกียรติยิ่งในหมู่พวกเจ้า ณ ที่อัลลอฮ์นั้น คือผู้ที่มีความยำเกรงยิ่งในหมู่พวกเจ้า แท้จริงนั้นเป็นผู้ทรงรอบรู้อย่างละเอียดยิ่ง”

(อัลหุญรอตอายะฮ์ที่13)

ใจความจากอายะฮ์นี้ ซึ่งชี้ว่าอัลลอฮ์ทรงสร้างมนุษย์ในลักษณะเผ่าพันธุ์ซึ่งมีความหลากหลายในคุณลักษณะ จะเห็นว่าในความหลากหลายของคุณลักษณะนี้ยังแฝงด้วยความเป็นเอกลักษณะและอัตลักษณ์เฉพาะเผ่า สามารถสื่อถึงความเชื่อมโยงกันได้ด้วยการสังเกตเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ที่มีอยู่กับชนเผ่า นั้น ๆ ซึ่งเป็นการตอกย้ำว่ามนุษย์ได้เกิดมาจากการผสมกันของน้ำอสุจิเพศชายกับไข่ของเพศหญิง นอกจากนี้แล้วยังเป็นทศนะที่สามารถหักล้างทศนะที่ว่ามนุษย์ได้ถือกำเนิดมาจากน้ำอสุจิของเพศชายเท่านั้น การจะรู้ถึงเอกลักษณ์และอัตลักษณ์ที่ว่านั้นได้ก็ต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญซึ่งคุณลักษณะที่เหมือนกัน กล่าวคือเป็นองค์ความรู้หนึ่งที่อัลลอฮ์ทรงประทานให้กับผู้ที่มีสติปัญญา (al – Qurtubi, 2002 : 8 / 256 -257)

หลักฐานจากอัลฮะดีษ

2- عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا، أَنَّهَا قَالَتْ: "إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ - صَلَّى

اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - دَخَلَ عَلَيَّ مَسْرُورًا، تُبْرِقُ أَسَارِيرُ وَجْهِهِ، فَقَالَ:

أَلَمْ تَرِي أَنْ مَجْزَرًا نَظَرَ آفَنَاءَ إِلَى زَيْدِ بْنِ حَارِثَةَ وَأَسَامَةَ بْنِ زَيْدِ،

فَقَالَ: إِنَّ بَعْضَ هَذِهِ الْأَقْدَامِ لَمِنْ بَعْضٍ . (البخاري، 1999:

6770؛ أبو داود، 2009: 578)

ความว่า “จากท่านหญิงอาอีชะฮ์ กล่าวว่า “แท้จริง
เราะฮ์ได้เข้าบ้านด้วยอาการปีติใบหน้ายิ้มแย้ม”
ครั้งกล่าวว่า “โอ้ท่านหญิงอาอีชะฮ์ท่านจะว่าอย่างไรในเมื่อ
มุญซัรได้มองไปยังไซค์ บิน หาริษะฮ์และอุสามะฮ์ บิน
ไซค์”แล้วกล่าวว่า “แท้จริงแล้วนั้นฝ่าเท้าของทั้งสองคู่นี้เป็น
ของกันและกัน”

(al- Bukhari,1999: 6770;Abu Dawood,2009: 3 / 578)

ใจความสะดุดข้างต้น จะเห็นได้ว่าการนั่งที่อมไปด้วยรอยยิ้มของท่าน
นบีﷺชี้ให้เห็นถึงการยอมรับในประเด็นที่ก่ออิฟได้พูดไป ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการนั่งที่อมไป
ด้วยรอยยิ้มของท่านนบีﷺ นั้นถือได้ว่าอยู่ในสถานะของการยอมรับซึ่งถือเป็นวิธีการก่อเกิด
ของหุกมลักษณะหนึ่งในศาสนบัญญัติไปโดยปริยาย เนื่องจากท่านนบีﷺ ท่านจะไม่ทรงนั่ง
เฉยในประเด็นที่ไม่ถูกต้องตามบทศาสนบัญญัติเช่นเดียวกันนั้นการแสดงอาการความพึงพอใจ
ของท่านนบีﷺ ไม่ใช่การกระทำที่แสเสร้างขึ้นเพื่อรับรองการสืบสายวงศ์ตระกูลของอุสามะฮ์
ตามคำกล่าวหาของชาวมุขริกินต่อวงศ์ตระกูลของอุสามะฮ์ (al- Qarafi,2001: 4 / 1256)

3- جَاءَتْ أُمُّ سُلَيْمٍ إِلَى النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ . فَقَالَتْ :
يَا رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ! إِنَّ اللَّهَ لَا يَسْتَحِي مِنْ الْحَقِّ
فَهَلْ عَلَى الْمَرْأَةِ مِنْ غُسْلٍ إِذَا احْتَلَمَتْ؟ فَقَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى
اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ " نَعَمْ . إِذَا رَأَتْ الْمَاءَ " فَقَالَتْ أُمُّ سَلَمَةَ :
يَا رَسُولَ اللَّهِ ! وَتَحْتَلِمُ الْمَرْأَةُ؟ فَقَالَ " تَرَبَّتْ يَدَاكِ فِيمَا يَشْبِهُهَا وَلَدَهَا

" (البخاري، 1998:130؛ مسلم، 2006 : 313)

ความหมายว่า : อุม สะละมะฮ์ได้เข้าถามท่านนบีﷺ ว่า “โอ้ท่าน
เราะฮ์ได้จริงแล้วอัลลอฮ์นั้นไม่ทรงอายต่อความจริง”
“ความจริงแล้วนั้นผู้หญิงต้องอาบน้ำวาญิบจากการที่นางฝันเปียก
ด้วยกระนั้นหรือ?” ท่านเราะฮ์ตอบนางไปว่า “ใช่
เมื่อนางเห็นร่องรอยการฝันเปียกนั้น” อุม สะละมะฮ์ได้เอ่ยถาม
ท่านนบีﷺ ว่า “โอ้ท่านเราะฮ์สำหรับผู้หญิงนั้นมีการ
ฝันเปียกด้วยกระนั้นหรือ?” ท่านเราะฮ์ได้ตอบนางว่า

“แน่นอน แล้วถ้าไม่เป็นเช่นนั้นแล้วอะไรละที่มีส่วนทำให้บุตร
นางไปมีส่วนคล้ายนางเล่า”

(al - Bukhari,1998 : 130; al – Muslim, 2006 : 313)

ใจความสะเดาะนี้เห็นว่าการที่ท่าน เราะสูลุลลอฮฺ ﷺ ได้กล่าวถึงความเหมือน
ของอัครลักษณะทางกายภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีหน้าตาเหมือนกันของมารดากับบุตรและบิดากับ
บุตรนั้นเกิดขึ้นได้ด้วยกระบวนการร่วมประเวณีหรือวิธีการอื่นที่ทำให้ น้ำอสุจิกับไข่ได้ปฏิสนธิกัน
จนเกิดการถ่ายทอดยีนและโครโมโซมของยีนพันธุกรรมซึ่งจะเห็นได้จากสำนวนที่ว่า **فِيمَ يَشْبُهَهَا لَمْ يَلْمِ** “แล้วอะไรเล่าที่เป็นผลให้บุตรของนางละม้ายคล้ายนาง” การถ่ายทอดของยีนพันธุกรรมและ
ลักษณะทางพันธุกรรมนี้เอง ซึ่งถึงการมีความสัมพันธ์สืบสายวงศ์ตระกูลระหว่างกัน

จากใจความสะเดาะนี้ทำให้เห็นว่า ถึงแม้ใจความสะเดาะจะชี้ถึงความสัมพันธ์ของการ
การถ่ายทอดความเหมือนกันในอัครลักษณะที่แสดงถึงความสัมพันธ์ของบุคคล แต่การให้การรับรอง
ในเชิงกฎหมายหรือความชอบด้วยกฎหมาย ได้หรือไม่นั้น ยังมีปัจจัยอื่น ๆ เช่นการสมรส บุตรที่
เกิดจากการสมรสที่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ เพราะบุตรที่เกิดมาจากการปฏิสนธิของน้ำอสุจิกับไข่
นอกการสมรสที่ชอบด้วยกฎหมายก็มีหน้าตาอัครลักษณะที่เหมือนกับชายผู้เป็นเจ้าของ น้ำอสุจิได้
เหมือนกันด้วยเหตุผลนี้จึงไม่สามารถนำมาใช้กับบุคคลที่ได้ถือกำเนิดมาจากนอกสมรสที่ชอบด้วย
กฎหมายได้ เช่นการมีอายุครรภ์ไม่ครบหกเดือนตามที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาแล้ว และกับบุคคลที่ได้ถือ
กำเนิดมาจากการสำต่อผิประเวณีหรือถูกข่มขืนอย่างนี้เป็นต้น

หลักฐานที่สอง

นักวิชาการที่ศนะที่สอง ได้ยกหลักฐานจากอัลกุรอานและอัลสะเดาะในการชี้ถึง
ความไม่ถูกต้องของการนำผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง “อัลกออียฟ” มาใช้กับการรับรองการสืบสายวงศ์
ตระกูล ซึ่งเห็นว่าการรับรองการสืบสายวงศ์ตระกูลของบุคคลด้วยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง “กออียฟ”
นั้นเป็นลักษณะการคาดคะเนและคาดเดาในสิ่งเร้นลับ **الْعَيْبُ** ซึ่งสิ่งนี้เป็นสิ่งที่มนุษย์ไม่อาจมี
ความรู้ ที่จะล่วงรู้ข้อเท็จจริงจนนำไปสู่ความถูกต้องได้ การรู้ถึงสิ่งเร้นลับนี้ได้เฉพาะอัลลอฮฺเท่านั้นดัง
จะเห็นจากโองการของอัลลอฮฺที่ว่า

﴿ وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ

أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا ﴿٣٦﴾ (الإسراء: ٣٦)

ความว่า “และเจ้าจงอย่าปฏิบัติตามในสิ่งที่เจ้าไม่มีความรู้ใน
เรื่องนั้นแท้จริงแล้วหูและตาและหัวใจเหล่านั้นจะถูก
สอบสวน”

(อัลอิสรออะฮ์ที่ 36)

ใจความอายะฮ์นี้แสดงให้เห็นว่าการค้นพบและประสบการณ์ของผู้เชี่ยวชาญ
เฉพาะทางไม่อาจมีความถูกต้องในสิ่งที่เขาได้พยากรณ์ ด้วยประสาทหู ประสาทตาที่มีขอบเขตการ
รับรู้ การได้ยิน และการเห็นจำกัด แต่การได้ยินได้เห็นของอัลลอฮ์ไม่มีขอบเขต ดังนั้น การที่
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางได้กล่าวมาเป็นทัศนะก็ไม่สามารถที่จะรับเป็นหลักฐานได้ ดังจะเห็นได้จาก
อายะฮ์ที่กล่าววว่า

﴿ إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنَزِّلُ الْغَيْثَ وَيَعْلَمُ مَا فِي
الْأَرْحَامِ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَّاذَا تَكْسِبُ غَدًا ۖ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ
بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴾ (لقمان: ٣٤)

ความว่า “แท้จริงอัลลอฮ์นั้น ความรู้แห่งวันอวสานมีอยู่ ณ ที่
พระองค์ และพระองค์ทรงประทานฝนลงมาและพระองค์ทรง
รอบรู้สิ่งที่อยู่ในมดลูกและไม่มีชีวิตใครรู้สิ่งที่มันจะมาหาได้ใน
วันรุ่งขึ้น และไม่มีชีวิตใครรู้ว่า ณ แผ่นดินใดมันจะตาย แท้
จริงอัลลอฮ์นั้นเป็นผู้ทรงรอบรู้อย่างละเอียด”

(ลุกมานอายะฮ์ที่ 34)

ใจความจากอายะฮ์ข้างต้นจะเห็นว่าอัลลอฮ์ได้ทรงปฏิเสธการรับรู้ของมนุษย์ต่อ
สิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตไม่ว่าจะเป็น “ ฝนที่จะตก ” “ สภาพทารกในมดลูก ” “ โชคตลา
วาสนาต่างๆ ” ที่จะได้มาในอนาคต จะเห็นว่าเมื่อมนุษย์ไม่อาจจะรับรู้สิ่งนี้ได้อย่างถูกต้องได้
ด้วยจากการคาดคะเนจากเครื่องหมายสัญลักษณ์หรือจากสภาพแวดล้อมที่ปรากฏ เช่นนั้นแล้ว
การยืนยันของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางต่อการรับรองการสืบสายวงศ์ตระกูลก็ไม่อาจจะถูกต้องได้
เช่นกัน (al – Qurtubi, 2008 : 7 / 62 -63)

หลักฐานจากอัลฮะดีษ

1- عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا أَنَّهَا قَالَتْ : اخْتَصَمَ سَعْدُ بْنُ أَبِي
وَقَاصٍ وَعَبْدُ بْنُ زَمْعَةَ فِي غُلَامٍ، فَقَالَ سَعْدُ : هَذَا يَارَسُولَ اللَّهِ،

إِنَّ أَحِيَّ عُتْبَةَ بْنَ أَبِي وَقَّاصٍ، عَهْدَ إِلَيَّ أَنَّهُ ابْنُهُ أَنْظَرَ إِلَى شَبَّهِهِ،
 وَقَالَ عَبْدُ بْنُ زَمْعَةَ : هَذَا أَحِيَّ يَارَسُولَ اللَّهِ، وُلِدَ عَلَيَّ فِرَاشِ أَبِي
 مِنْ وَلِيدَتِهِ، فَنَظَرَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِلَى شَبَّهِهِ، فَرَأَى
 شَبَّهًا بِعُتْبَةَ، فَقَالَ : (هُوَ لَكَ يَا عَبْدَ بْنَ زَمْعَةَ، الْوَلَدُ لِلْفِرَاشِ
 وَلِلْعَاهِرِ الْحَجَرِ)

(البخاري، 1999:674، ومسلم، 2000:620)

ความว่า “จากท่านหญิงอะฮิชะฮ์ กล่าวว่า “เกิดข้อพิพาทระหว่าง
 ท่านสะอัด อิบน์ อะบีวะกะกอซุกับท่านอับดุล อิบน์ซมอะฮ์ถึงการมี
 กรรมสิทธิ์ในตัวทารก” สะอัด กล่าวว่า “โอ้เราะสูลุลลอฮ์ ﷺ นี้คือ
 บุตรชายของพี่ชายฉัน อุตบะฮ์อิบน์อะบีวะกะกอซุซึ่งเขาได้เคย
 ปรารภกับฉันว่าเป็นบุตรของเขา ท่านจงพิจารณาเค้าโครงความ
 เหมือนนั้นสิ” ท่านใดนั้นอับดุล อิบน์ซมอะฮ์กล่าวว่า
 “โอ้เราะสู ลุลลอฮ์ ﷺ นี้คือน้องชายของฉันที่เกิดมาในห้วงเวลา
 ความเป็นสามีของบิดาของข้าพเจ้าที่มีต่อภริยาของท่าน” ท่านเราะ
 สูล ﷺ ได้มองไปดูตัวทารกนั้นและพิจารณาอย่างอดัดลักษณะทารก
 ปรากฏว่ามีเค้าลักษณะของอุตบะฮ์ ท่านใดนั้นก็กล่าวว่า
 “โอ้อับดุลลอฮ์ อิบน์ ซมอะฮ์ ทารกคนนี้เป็นของเจ้า แท้จริงแล้ว
 สิทธิแห่งการเป็นบุตรสำหรับกลุ่มสมรส ผลของผู้ละเมิดนั้นคือการ
 กั้นสิทธิ์...”

(al-Bukhari,1999: 6749;Muslim,2000:620)

จากทั้งสองทัศนะข้างต้นผู้วิจัยโต้แย้งของการให้น้ำหนัก คือ

จากชะดีย์นี้ผู้วิจัยเห็นว่า เป็นการใช้หลักฐานที่ไม่สมเหตุสมผล เพราะการยืนยัน
 การรับรองการสืบสายวงศ์ตระกูลจะสามารถกระทำได้ในกรณีการพิพาทที่ไม่สามารถทำการ
 จำแนกได้และต้องไม่มีความสัมพันธ์การเป็นคู่ครองเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ในกรณีข้างต้นเป็นที่
 ชัดเจน ว่าเป็นการแสดงถึงความสัมพันธ์ของการเป็นคู่ครอง ซึ่งเป็นหลักการยืนยันที่มีความหนัก
 แน่นไม่อาจที่นำหลักฐานอื่นมาหักล้างกันได้ ถึงแม้ว่ามีเค้าโครงความเหมือนระหว่างบุคคลสอง
 คนจะเหมือนกันก็ตาม ดังที่ท่านนบี ﷺ ได้ตัดสินให้ทารกนั้นเป็นของอับดุล อิบน์ ซมอะฮ์ ในขณะที่
 ที่ความคล้ายคลึงทางอรรถลักษณะกลับเหมือนกับอุตบะฮ์ก็ตาม

2- عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ ((أَنَّ رَجُلًا أَتَى النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَقَالَ : يَا رَسُولَ اللَّهِ وُلِدَ لِي غُلَامٌ أَسْوَدٌ، فَقَالَ، هَلْ لَكَ مِنْ إِبِلٍ؟ قَالَ : نَعَمْ، قَالَ : مَا أَلْوَانُهَا؟ قَالَ حُمْرٌ، قَالَ : هَلْ فِيهَا مِنْ أَوْزِقٍ؟ قَالَ : نَعَمْ، قَالَ فَأَبَى ذَلِكَ؟ قَالَ : لَعَلَّ نَزَعَهُ عِزْقٌ، قَالَ : فَلَعَلَّ إِبْنَكَ مِنْ هَذَا نَزَعَهُ)) (البخاري ، 2003 :

(5305

ความว่า “จากท่านอะบิฮุร็อยเราะฮ์ رضي الله عنه มีชายท่านหนึ่งได้เข้ามาหาท่านนบีพลางกล่าวว่า “โอ้ เราะฮะฮุลลอฮ صلى الله عليه وسلم ฉันได้ทารกผิวดำ” ท่านเราะฮะฮุลลอฮ صلى الله عليه وسلم กล่าวถามว่า “เจ้ามีอูฐบ้างไม่?” เขาตอบว่า “มีครับ” ท่าน เราะฮะฮุลลอฮ صلى الله عليه وسلم กล่าวถามว่า “แล้วอูฐนั้นมีสีอะไรกันบ้าง?” เขาตอบว่า “สีแดง” ท่าน เราะฮะฮุลลอฮ صلى الله عليه وسلم กล่าวถามว่า “แล้วมีสีเทาอีกบ้างไม่?” เขาตอบว่า “มีครับ” ท่าน เราะฮะฮุลลอฮ صلى الله عليه وسلم ถามว่า “แล้วสีเทานั้นมันมาจากไหนละ?” เขาตอบว่า “อาจเกิดจากพันธุกรรมของบรรพบุรุษ” ท่าน เราะฮะฮุลลอฮ صلى الله عليه وسلم พลางตอบว่า “บุตรของเจ้าคงเป็นเช่นนั้น”

(al- Bukhari, 2003 : 5305)

จะเห็นได้ว่าท่านนบี صلى الله عليه وسلم ไม่ได้ใช้ระบบภิกษาพะฮ์เปรียบเทียบอัตลักษณ์เป็นสื่อในการชี้แจงข้อข้องใจของเศาะหาบะฮ์ท่านนี้ซึ่งภิกษาของตนได้ให้กำเนิดทารกที่มีสีผิวดำซึ่งเป็นสีผิวที่ต่างกับสีผิวของเขาคือเป็นคนผิวดำ ถ้าระบบภิกษาพะฮ์เป็นที่อนุมัติในการชี้แจงวงศ์ตระกูลได้แล้วนั้น ท่านนบี صلى الله عليه وسلم ย่อมนำมาใช้ในการชี้แจงต่อข้อข้องใจของเศาะหาบะฮ์ท่านนี้อย่างแน่นอน

จึงสามารถสรุปได้ว่าหลักฐานและเหตุผลที่ศนะของญุมฮูรนักวิชาการมีความน่าเชื่อถือและเป็นได้มากกว่า ด้วยเหตุผลดังนี้

1.การยอมรับอย่างมีความสุขของท่านนบี صلى الله عليه وسلم จากชะเคียท่านหญิงอะอิชะฮ์ต่อประเด็นการทายทักของมุญ์ซัรนั้นเป็นหลักฐานในตัวที่แสดงถึงการบัญญัติทุกมว่าด้วยเรื่องการยอมรับกระบวนการพิจารณาของกออียฟ

2.ท่านเคาะลีฟะฮ์อุมัร อิบน์ค็อตฏอบ(ร.ฎ)ได้ใช้กระบวนการภิกษาพะฮ์ในการตัดสินความพิพาทระหว่างผู้ชายสองคน ที่พิพาทกรรมสิทธิ์ในตัวทารก ท่ามกลางบรรดาเศาะหาบะฮ์โดยไม่มีเศาะหาบะฮ์ท่านใดมีความคิดเห็นแย้งกับการปฏิบัติของท่านอุมัรเป็นแต่อย่างใด

(al- Qarafi,1994: 8 / 243)

จึงสามารถกล่าวได้ว่า การปฏิบัติของท่านอุมร์ เป็นที่ยอมรับโดยเห็นพ้องกันของบรรดาสะหาบะฮ์ ซึ่งถือเป็นการอิจญมาอ์ที่ไม่สามารถปฏิเสธได้เนื่องจากสะหาบะฮ์หลายๆท่านได้ทำตามบัญญัติสุนนะฮ์ของท่านนบี ﷺ

นอกจากนั้นแล้วศาลยังมีอำนาจในการนำประสบการณ์และความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะทางของผู้ชำนาญการเฉพาะทางมาประกอบการวินิจฉัยตัดสินคดีความด้วยการเปรียบเทียบการใช้ผู้ชำนาญการในการวิเคราะห์พิจารณาสภาพของสินค้าที่ใช้ในสมัยก่อนมาใช้กับการยืนยันรับรองวงศ์ตระกูลได้ ดังมีบันทึกในตำรา *مُعْجَمُ رُؤْبُوبِ* ของอิบนุฟารฮูน Ibn Farhoon มีชายท่านหนึ่งมาขึ้นฟ้องถึงการซื้อขายทาสของเขา กับเพื่อนหนึ่งซึ่งไม่เป็นไปตามข้อตกลงที่ได้ตกลงกันไว้ เนื่องจากความไม่สมบูรณ์ในคุณลักษณะของตัวทาสศาลจึงได้มีคำสั่งให้ใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางทำการตรวจพิสูจน์รอยตำหนิตามตัวของนาง ผลปรากฏว่ารอยตำหนิเช่นนั้นได้เป็นรอยตำหนิที่เกิดขึ้นมาก่อนการทำการซื้อขายกันเสียอีก ศาลจึงวินิจฉัยตัดสินให้ตั้งคืนทาสแก่เจ้าของเดิม (Ibn Farhoon, 1986: 2 / 115)

นอกจากนี้แล้วยังจะเห็นได้จากฮะดีษที่รายงานโดย อัลบุคอรี, (1999 : 6749) และมุสลิม, (2000 : 620) ที่ท่านนบี ﷺ ได้ตอบคำถามของอุมมะฮ์ฮะดีษที่ได้กล่าวมาแล้วข้างด้วยเหตุผลดังนี้

1. ด้วยความถูกต้องของหลักฐานที่บรรดาอุมมฮ์ฮะดีษได้ยกมาใช้เป็นหลักฐานนั้น มีความชัดเจนและมีน้ำหนักถึงความเป็นไปได้ต่อการนำผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านพิสูจน์อัตลักษณ์บุคคลมาใช้
2. ฮะดีษอะบิซุรัยเราะฮ์ที่สำนักฮะนะฟียะฮ์ได้ยกมาใช้เป็นหลักฐานนั้น ทารกหรือทายาทมีความเป็นไปได้สูงในการรับโอนยื่นเด่นมาจากบรรพบุรุษที่เป็นบิดามารดาหรือปู่ย่าตายาย จึงเป็นการตอกย้ำถึงความถูกต้องในทัศนะและหลักฐานของอุมมฮ์ฮะดีษ
3. บรรดาสะหาบะฮ์ อัตตาบิอินและตาบิอิตตาบิอิน เช่น ท่านอุมร์ บิน อัลค็อฏอบ ท่านอะลี บินอะบีฏอลีบ อะบูมุซา อัลอัซฮารี อิบน์ อับบาซ อะนัส บินมาลิก ส่วนกลุ่มอัตตาบิอิน เช่น สะอิด อิบน์มุสัยยิบ อะฏเฆาะอู บินอะบี เราะบาศ์ อัซซุฮรี อียาซ บินมูอาวียะฮ์ เเกาะตาอะฮ์ กะอับ บินสวารุ และส่วนตาบิอิตตาบิอิน เช่น อัล ไลซ บินสะอัด มาลิก บินอะนัส (Ibn Qaiyim, 1953:216) ให้การยอมรับโดยเห็นพ้องกันและไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดเห็นแย้งกัน จึงสามารถถือว่าการอิจญมาอ์ที่ไม่สามารถปฏิเสธกันได้อีก
4. การที่สำนักฮะนะฟียะฮ์เห็นว่าความสามารถของมนุษย์มีข้อจำกัด มีอาจเข้าถึงความจริงและความลับของบางอย่างได้อย่างถูกต้องเพราะเป็นเอกสิทธิ์ของอัลลอฮ์ผู้เดียวจึงเห็นว่าเป็นทัศนะที่ขัดกับความเป็นจริงและแย้งกับหลักวิชาการที่ในบางเรื่องมนุษย์สามารถศึกษาค้นหา

บางอย่างที่ถูกซ่อนเร้นในร่างกายของมนุษย์เองได้เนื่องจากว่าสิ่งเหล่านั้นไม่ถือว่าเป็นสิ่งเร้นลับอะไรสำหรับมนุษย์เพราะจากอัลลอฮ์ได้ทรงเปิดทางให้กับบรรดานักวิชาการหรือนักวิชาการสามารถศึกษาค้นคว้าที่ว่า وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ ซึ่งบุคคลเหล่านี้อัลลอฮ์เป็นผู้ยืนยันว่าสามารถค้นหาความเป็นจริงโดยอาศัยเครื่องมือต่าง ๆ ดังนั้นยังไม่มีความเป็นไปได้ที่น้ำอสุจิของผู้ชายสองคนจะสามารถเข้าไปทำการปฏิสนธิกับไข่ใบเดียวกันในช่วงเวลาเดียวกัน ซึ่งเป็นสิ่งมหัศจรรย์ที่อัลลอฮ์ทรงสร้างขึ้นดังอายะฮ์ที่ว่า

﴿ سَرَّيْهِمْ ءَايَاتِنَا فِي الْأَفَاقِ وَفِي أَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَبَيِّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٥٣﴾ ﴾

(فصلت: ٥٣)

ความว่า “เราจะให้พวกเขาได้เห็นสัญญาณทั้งหลายของเราในขอบเขตอันไกลโพ้น และในตัวของพวกเขาเอง จนกระทั่งจะเป็นที่ประจักษ์แก่พวกเขาว่า อัลกุรอานนั้นเป็นความจริงยังไม่พอเพียงอีกดอกหรือที่พระเจ้าของเจ้านั้นทรงเป็นพยานต่อทุกสิ่ง”

(ฟุศลีตอายะฮ์ที่ 53)

และอายะฮ์ ที่ 21 ของสุเราะฮ์อิซซารียาต

﴿ وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٦١﴾ ﴾

ความว่า “ และในตัวของพวกเขาเอง พวกเขาไม่เห็นดอกหรือ”

จะเห็นทัศนะของสำนักสะนะฟียะฮ์ขัดแย้งกับความเป็นจริงที่ได้พิสูจน์โดยกระบวนการวิทยาศาสตร์หรือหม่ามอัลฮัรบีนี้ยกกล่าวว่า “ทารกไม่สามารถจะเกิดมาจากน้ำอสุจิของชายสองคนในเวลาเดียวกันได้ เพราะการร่วมเพศของทั้งสองคนในเวลาเดียวกันไม่สามารถกระทำกันได้ เว้นเสียแต่ต้องสลบกัน” al - Sharbini, (1958 : 4 / 488 – 489) เช่นนั้นแล้วเมื่อไข่ได้

ทำการปฏิสนธิกับน้ำอสุจิไปแล้วจะเปลี่ยนเป็นไซโกต (Zygote)⁴³ เป็นเกราะป้องกันการเข้ามาทำการปฏิสนธิของน้ำอสุจิของผู้อื่น

ค.คุณลักษณะและเงื่อนไขของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง “กอออีฟ” ประกอบด้วยองค์ประกอบการนำระบบเปรียบเทียบอัตลักษณ์บุคคล โดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางมาใช้ในการยืนยันความสัมพันธ์ทางวงศ์ตระกูลของบุคคลที่ไม่ทราบสกุล นั้นต้องวางอยู่บนสององค์ประกอบกล่าวคือ

1. คุณลักษณะของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง

ผู้ที่มาทำหน้าที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางนั้นได้ต้องมีคุณลักษณะดังนี้ คือ

1. ต้องเป็นเพศชาย เพราะการเปรียบเทียบอัตลักษณ์บุคคล “กียาฟะฮ์” เป็นกระบวนการชี้ขาดที่จำเป็นต้องอาศัยมุมมองและทัศนะในการชี้ขาด จะเห็นคุณลักษณะเช่นนี้ว่าเป็นคุณลักษณะของผู้ทำหน้าที่ตำแหน่งกอออีฟหรือศาลในการวินิจฉัยประเด็นพิพาท โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นเกี่ยวกับเชื้อสายวงศ์ตระกูลเช่นเดียวกับคุณลักษณะของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง” (Hashiyah Qalyubi wa Umairah,1956:4/349; al - Shairazi,1951:1/122; al – Bahoti,1996: 1 / 359; Ibn Qaiyim,1953:230)

2. ต้องมีความยุติธรรม เพราะคำพูดของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางส่งผลต่อการตัดสินความวินิจฉัยชี้ขาดข้อพิพาทของศาล ดังนั้นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางจึงต้องมีความน่าเชื่อถือต้องไม่เป็นผู้ฟาลิศ เพราะอยู่ในฐานะพยาน (al- Gamrawi,n.d:624; Ibn Qudamah,1984: 6 / 428)

3. ต้องมีประสบการณ์และเชี่ยวชาญเฉพาะทางไม่สามารถยึดถือถือคำพูดของผู้เชี่ยวชาญได้วันแต่ต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์และผ่านการทดลองจนเป็นที่ประจักษ์ al- Rohobani,(1961: 4 / 226) อีกทั้งจะต้องเป็นผู้ที่ “เคยได้รับการทดสอบความแม่นยำและความเชี่ยวชาญของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางได้ด้วยการทดสอบนำเด็กทารกจำนวนสิบคน และผู้ชายจำนวน

⁴³ไซโกต (อังกฤษ: Zygote) หรือ ไซโกไซต์ เป็นเซลล์เริ่มต้นที่ก่อตัวขึ้นเมื่อเซลล์สืบพันธุ์สองเพศผสมกันด้วยวิธีการสืบพันธุ์แบบอาศัยเพศ ในสิ่งมีชีวิตหลายเซลล์ ไซโกตเป็นขั้นการเจริญแรกสุดของเอ็มบริโอ ในสิ่งมีชีวิตเซลล์เดียวไซโกตแบ่งตัวให้ลูกหลาน ซึ่งโดยปกติเป็นการแบ่งตัวแบบไมโอซิส

ไซโกตเกิดขึ้นจากการผสมเซลล์สืบพันธุ์สองเพศเสมอ และเป็นขั้นแรกของการเจริญของสิ่งมีชีวิตที่เป็นเอกลักษณะ โดยปกติไซโกตเกิดขึ้นจากการปฏิสนธิระหว่างเซลล์แฮพลอยด์สองเซลล์ คือออวูล (เซลล์สืบพันธุ์เพศเมีย) กับสเปิร์ม (เซลล์สืบพันธุ์เพศผู้) ซึ่งรวมกันเกิดเป็นเซลล์ดิพลอยด์หนึ่งเซลล์ ไซโกตนั้นมีดีเอ็นเอที่มาจากทั้งพ่อและแม่ และให้ข้อมูลพันธุกรรมที่จำเป็นต่อการสร้างสิ่งมีชีวิตใหม่. จากวิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี <http://th.wikipedia.org/wiki/9/07/57>

ลืบทคน แล้วให้ทำการทดลองจับคู่แล้วให้บอกถึงความสัมพันธ์การเป็นบิดาเป็นบุตรกันอย่างไร ถูกต้อง”(Ibn Qudamah,1984: 6 / 428)

4. ต้องไม่เป็นทาสหรือภายใต้สถานการณ์ถูกบังคับเพราะคำพูดของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางอยู่ในฐานะศาลพิจารณาตัดสินความพิพาทโดยที่ผู้จะทำหน้าที่เป็นศาลได้ต้องมีเงื่อนไขเฉพาะของการเป็นศาลท่านอิหม่าม al - Nawawi, 2005:583 ; Ibn Qudamah, 1984: 6 / 428)

5. ต้องเป็นมุสลิม เงื่อนไขข้อนี้บรรดานักวิชาการอิสลามมีทัศนะที่ต่างกัน เช่น ญุมฮูร์เห็นว่าผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง “กอออีฟ” จำเป็นต้องเป็นมุสลิม บางท่านเห็นว่าผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง “กอออีฟ”ไม่จำเป็นต้องเป็นมุสลิม (al- Sharbini,1958: 4 / 488; Ibn Qudamah,1984: 6 / 428)

6. ต้องเป็นผู้บรรลุนิติภาวะ”(al- Sharbini,1958: 4 / 488; al-Ansari,2000 : 4431)

2. องค์ประกอบที่เป็นเงื่อนไขในการเปรียบเทียบ “กียาพะฮ์”

เมื่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง “กอออีฟ” ต้องเป็นบุคคลที่มีคุณลักษณะในองค์ประกอบที่ 1 ข้างต้น แต่การจะรับฟังคำชี้ขาดของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางได้นั้นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางต้องมีองค์ความรู้เกี่ยวกับเงื่อนไขที่ให้อำนาจหน้าที่ในการชี้ขาดได้ ซึ่งเงื่อนไขดังกล่าวมีดังนี้ เงื่อนไขที่หนึ่ง ต้องเป็นประเด็นที่อยู่ในขอบเขตการใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางได้ กล่าวคือ เมื่อเกิดความขัดแย้งระหว่างความเหมือนทางอัตลักษณ์บุคคลกับสถานะคุ้มครองแล้วไม่สามารถใช้ระบบการเปรียบเทียบอัตลักษณ์บุคคล “กียาพะฮ์” ได้ เนื่องจากการสมรสเป็นหลักฐานที่มีน้ำหนักมากกว่า ตามตัวบทอะดิยที่ได้อ้างมาแล้วข้างต้น

จึงเห็นได้ว่าสถานะความเป็นสามีภริยาต้อง สำคัญมากกว่าและ มาก่อนการเปรียบเทียบอัตลักษณ์บุคคล (ดีเอ็นเอ) ซึ่งกรณีนี้คือกรณีเดียวกับกรณีการปฏิเสธทายาท “ลิอาน” ซึ่งต้องให้ความสำคัญมากกว่ากระบวนการเปรียบเทียบอัตลักษณ์บุคคลถึงแม้ว่าอัตลักษณ์บุคคลนี้จะเหมือนกันก็ตาม โดยการยึดหลักฐานที่มีน้ำหนักมากกว่าเป็นอันดับแรก ยกเว้นความพิพาทนี้ไม่มีการกล่าวปฏิเสธทายาท “ลิอาน ” เกิดขึ้นจึงสามารถให้ใช้กระบวนการเปรียบเทียบอัตลักษณ์บุคคล “กียาพะฮ์”(al- Aini,n.d: 19 / 76;Ibn Qaiyim,2009:894)

เงื่อนไขที่สอง ต้องมีทารกซึ่งเป็นเหตุแห่งการพิพาท

กล่าวคือ ทารกซึ่งเป็นเหตุแห่งการพิพาทที่ทั้งคู่พิพาทไม่มีหลักฐานยืนยันความชอบธรรมของตน และไม่มีวิธีอื่นที่สามารถนำมาใช้ตัดสินความพิพาทนี้ได้ เช่นผู้ชายสองคน ได้มีการร่วมประเวณีโดยสำคัญผิด “ ชุบหะฮ์ ” กับสตรีนางหนึ่ง แล้วนางได้ให้กำเนิดทารกซึ่งอาจเป็นทารกที่เกิดจากการปฏิสนธิจากน้ำอสุจิของชายใดชายหนึ่งในสองคนนั้น จึงเกิดข้อพิพาทกรรมสิทธิ์ในตัวทารกของชายทั้งสองคน เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วต้องอาศัยการชี้ขาดจากผู้เชี่ยวชาญทาง

“กออ์ฟ” ให้ชี้ว่าทารกนั้นมีอัตลักษณ์บุคคลคล้ายละม้ายกับชายใดหนึ่งในสองคนนั้น

(al-Sharbini,1958: 4 / 488; Ibn Qudamah,1984: 6 / 428)

เงื่อนไขที่สาม ต้องใช้อำนาจศาลบังคับตามคำชี้แนะของผู้เชี่ยวชาญ

อัลญามัด al- Jamal นักวิชาการสายอ์ซฮาฟีอียะฮ์ ได้กล่าวไว้ในหนังสือ Hashiyah al- Jamal ว่า“คำพุดชี้ชัดของผู้เชี่ยวชาญ “กออ์ฟ” ไม่อาจนำมาใช้สู้ในชั้นศาลได้ ยกเว้น ต้องได้รับคำสั่งจากศาลเสียก่อน” (al- Jamal,n.d: 5 / 439; al- Magribi,2003: 8 / 377)

เงื่อนไขที่สี่ ผู้ที่จะสืบวงศ์ตระกูลต้องยังมีชีวิตอยู่

กล่าวคือ ผู้จะรับการรับรองสืบสายวงศ์ตระกูลนั้นจะต้องยังมีชีวิตอยู่ ณ วันเวลาทำการเปรียบเทียบโดยผู้เชี่ยวชาญ หากกรณีที่เกี่ยวข้องแล้วแม้ว่ายังไม่ได้ทำการฝังก็ตาม ก็ไม่อาจถือว่าคำพุดของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางอัตลักษณ์บุคคลนั้นมีผลบังคับใช้ได้อีกต่อไป

(al- Hattab,2003: 7 / 377) ส่วนนักวิชาการอิสลามบางท่านมีทัศนะต่างกัน กล่าวคือ สามารถนำเสนอให้กับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางอัตลักษณ์บุคคล “กออ์ฟ” ทำการเปรียบเทียบอัตลักษณ์ศพได้อีกทั้งยังสามารถใช้คำวินิจฉัยนั้นได้ ตราบใดที่ศพนั้นยังไม่สูญเสียชีวิตภายนอกหรือยังไม่ถูกนำไปฝังดิน (al- Sharbini, 1958: 4 / 489;al-Mawardi,1984: 11 / 396)

เงื่อนไขที่ห้า ผู้ที่จะรับรองการสืบวงศ์ตระกูลต้องยังคงมีชีวิตอยู่

นักวิชาการอิสลามบางท่านมองว่า การที่ยึดถือคำยืนยันของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางทางอัตลักษณ์บุคคลมาใช้ในการให้รับรองการสืบสายวงศ์ตระกูลได้ผู้เป็นบิดาเจ้าของวงศ์ตระกูลต้องยังมีชีวิตอยู่ หากเสียชีวิตไปแล้วคำชี้ชัดของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางทางอัตลักษณ์บุคคลนั้นถือเป็นโมฆะ ถึงแม้ว่าทารกนั้นจะมีอัตลักษณ์ภายนอกเหมือนกับญาติพี่น้องของผู้เสียชีวิตก็ตาม (al- Mawaq,1398: 5 / 248; al- Qarafi,1994: 8 / 241; alish, 1989: 6 / 495)

จากเงื่อนไขทั้งห้านี้เห็นได้ว่านักวิชาการยังมีความเห็นต่อการใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางแตกต่างกันในการใช้ดุลพินิจของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางให้การรับรองวงศ์ตระกูลในประเด็นต่าง ๆ ซึ่งจะเห็นว่าเป็นยากที่ใช้หลักความจริงในรูปแบบนี้ตัดสินข้อพิพาทได้

ผู้วิจัยเห็นว่ากรณีเกิดข้อพิพาทกรรมสิทธิ์ในตัวทารกในลักษณะที่ผู้ชายทั้งสองคนมีการร่วมประเวณีแบบสำคัญผิด “ซุบหะฮ์”ศาลสามารถใช้พิจารณาด้วยการทำการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในการชี้ชัดวงศ์ตระกูลของทารกนั้นตามเงื่อนไขที่สามให้สิทธิ์แก่ศาลสั่งตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลด้วยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางด้วยการนำกระบวนการเปรียบเทียบอัตลักษณ์บุคคล “กียาฟะฮ์” ที่เป็นที่ยุ้จักและยอมรับโดยบทบัญญัติมาปรับใช้กับการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมด้วยกระบวนการทางการแพทย์ที่มีความละเอียดแม่นยำโดยให้ใช้ควบคู่กับการเปรียบเทียบอัตลักษณ์บุคคล “กียาฟะฮ์” ซึ่งสามารถ

กระทำได้ทั้งกับผู้ที่ยังมีชีวิตอยู่ หรือเสียชีวิตไปแล้วและยังสามารถทำการพิสูจน์ได้กระทั่งว่าเป็นศพที่สูญเสียชีวิตไปแล้วด้วย กล่าวคือสามารถใช้ได้ไม่เพียงแต่เฉพาะความสัมพันธ์การสืบวงศ์ตระกูลเท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงความสัมพันธ์การเป็นพี่น้องกันได้อีกด้วย Umar al- Sabeel,(2002:58 – 59) ได้ให้ทัศนะถึงการไขว่คว้าการเปรียบเทียบอัตลักษณ์บุคคล “กียาฟะฮ์” กับการใช้การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในการยุติความพิพาทการยืนยันการสืบสายวงศ์ตระกูลของผู้ที่ไม่ทราบวงศ์ตระกูลได้ดังนี้

- 1) เห็นว่าขึ้นอยู่กับดุลพินิจของศาลที่เห็นว่าสมควรกับรูปแบบของความพิพาทที่ศาลเห็นว่าสามารถปรับใช้ในการได้มาซึ่งความเท็จจริงให้ได้มากที่สุด
- 2) เมื่อความเห็นของผู้เชี่ยวชาญทางอัตลักษณ์บุคคล “กออียฟ” ไม่ตรงกับผลการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม โดยผู้เชี่ยวชาญทางนิติวิทยาศาสตร์แล้วก็ให้ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของศาลที่จะเชื่อหลักฐานใดหลักฐานหนึ่งในสองหลักฐานที่สามารถชี้ไปถึงความจริงและความถูกต้องมากที่สุด
- 3) เมื่อผลการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางสองคนหรือมากกว่าสองคน ไม่ตรงกัน ให้ศาลใช้ดุลพินิจของตนตามข้อ 1 และ 2 ข้างต้น
- 4) เมื่อศาลได้ลงมติวินิจฉัยให้ชายคนหนึ่งมีกรรมสิทธิ์ในการให้การสืบสายวงศ์ตระกูลด้วยผลการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางคนหนึ่งไปแล้วและภายหลังผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางอีกคนได้ตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมเป็นของอีกบุคคลหนึ่งให้ยึดมติการวินิจฉัยเดิมเป็นสำคัญ โดยที่ผลการพิสูจน์หลังนั้นเป็นโมฆะ
- 5) เมื่อผู้เชี่ยวชาญทางเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางทางอัตลักษณ์บุคคล “กออียฟ” ไม่สามารถชี้ถึงการสืบสายวงศ์ตระกูลของคู่พิพาทคนใดคนหนึ่งได้จะด้วยเหตุใดก็ตามแต่ให้ถือว่าบุคคลนั้นไม่มีวงศ์ตระกูลสืบเชื้อสาย

2.4.1.5 การรับรองวงศ์ตระกูลด้วยอัลบัยยิฮะฮ์ “พยานแวดล้อม”

ซึ่งผู้วิจัยจะทำการอธิบายความหมายของอัลบัยยิฮะฮ์ ทัศนะของนักวิชาการอิสลาม หลักฐานที่ใช้เป็นลำดับ

1. ความหมายของอัลบัยยิฮะฮ์

ความหมายเชิงภาษา

อัลบัยยิฮะฮ์มาจากรากศัพท์ “بَيَّنَّ” หมายความว่าความกระจ่างหมายถึง การทำให้เกิดความกระจ่างในสิ่งหนึ่งสิ่งใด กระทั่งเกิดการเปิดเผยความเท็จจริงจนเป็นที่ประจักษ์ต่อสายตา ถ้าในรูปของคำนามจะเป็น “بَيِّنَاتٌ” (al - Raze, 1986:29; al- Fayumi,1987:27)

มะห์มูด อับดุลเราะห์มาน กล่าวว่าหมายถึง *وَالْحُضُورُ* ، *وَالْإِعْلَامُ* กล่าวคือ“การประกาศ หรือ การปรากฏตัว” (Mahmood Abd al - Rahman, n.d : 2 / 344)

ความหมายเชิงวิชาการ

การอธิบายความหมายของอัลบัยฮินะฮฺ เชิงวิชาการนักวิชาการอิสลามมีความเห็นเกี่ยวกับนิยามอัลบัยฮินะฮฺเป็น 3 ลักษณะกล่าวคือ

1. พยานบุคคล 2. เครื่องหมายที่ชัดเจน 3.อัลชะฮาดะฮฺ (al- Shairazi,1995 3 / 435 ; al- Sharbini,1958 : 4 / 461; al -Humam,2000: 3 / 420; Muhammad,n.d :136; al - Qalyubi,n.d.: 4 / 318; al – Bahooti,1313 : 481 ; Ibn Qudamah, 1984 : 7 / 216)

จากนิยามข้างต้นจะเห็นได้ว่าอัลบัยฮินะฮฺมีความหมายที่กว้าง ⁴⁴ซึ่งครอบคลุมอัลชะฮาดะฮ์ การสารภาพยอมรับ การกล่าวคำสาบานตน ลายลักษณ์อักษรและอื่น ๆ ในการนี้ท่าน Imam Mahmood Shalatoot,(2001:240) ได้ให้นิยามอัลบัยฮินะฮฺว่า

أَبْيَنُهُ هِيَ كُلُّ مَا بَيَّنَّ الْحَقَّ وَيُظْهِرُهُ ، وَأَهْمُ الْبَيِّنَاتُ : الْشَّهَادَةُ وَالْإِقْرَارُ
وَالْيَمِينُ وَالْكِتَابَةُ ، فَإِذَا لَمْ تَتَوَقَّرْ إِخْدَى هَذِهِ الْبَيِّنَاتِ الْمُبَاشِرَةِ فَمُمْكِنُ
الْحُجُوءُ إِلَى وَسِيلَةٍ أُخْرَى غَيْرِ مُبَاشِرَةٍ يَسْتَنْبِطُهَا الْفَقِيهُ أَوْ الْقَاضِي أَوْ يَنْصُ
عَلَيْهَا الشَّرْعُ ، وَيَجْعَلُهَا عَلَامَةً وَدَلِيلًا عَلَى الْحَقِّ وَمُرْتَدًّا إِلَيْهِ ، وَهِيَ الْقَرَأَتُ
أَوْ الْأَمَارَاتِ الظَّاهِرَةُ ، فَالْقَرَأَتُ تَقُومُ مَقَامَ الْوَسَائِلِ الْأُخْرَى إِذَا فَعَدَتْ فِي
الدَّعْوَى .

ความว่า “ คือหลักฐานทุกอย่างที่สามารถสื่อหรือแสดงให้เห็น ความจริงให้ปรากฏถือว่าสิ่งนั้นเป็นอัลบัยฮินะฮฺและแสดงเป็น หลักที่ดีที่สุดครอบคลุมครอบคลุมพยานบุคคล การสารภาพยอมรับ การกล่าวคำสาบานตน และข้อความลายลักษณ์อักษร และหากเมื่อใดหลักฐานเหล่านี้ไม่สามารถหามาได้ ก็ให้ใช้ปัจจัยแวดล้อมอื่นที่สามารถสื่อข้อเท็จจริงได้ ศาลสามารถใช้เป็นหลักฐาน ซึ่งให้ถือว่าอัลบัยฮินะฮ์เป็นหลักฐานชัดที่อิสลามให้การรับรอง และให้ถือว่าเครื่องหมายและสัญลักษณ์ที่ชี้ถึงความจริงได้นั้นเป็นหลักฐานด้วย ดังนั้นจะเห็นว่าเครื่องหมายและสัญลักษณ์เหล่านี้ในสถานะสื่อประเภทอื่นสามารถนำมาใช้ได้โดยอนุโลมเมื่อมีเหตุจำเป็นต้องใช้ในการฟ้องคดี”

⁴⁴Ibn al - Qaiyim กล่าวว่า อัลบัยฮินะฮ์ในทางอัลชะริอฺมีความหมายกว้างกว่าอัลชะฮาดะฮ์ (Imam Mahmood Shalatoot, 2001:240)

นักวิชาการ อิสลาม เห็นว่าอัลบัยฮินะฮ์เป็นพยานแวดล้อมมีสถานะใช้เป็นพยานหลักฐานได้ สามารถใช้ในการตัดสินชี้ขาดความพิพาทในชั้นศาลได้ ซึ่งไม่ได้จำกัดเพียงแต่พยานบุคคล หรือการกียาพะฮ์เท่านั้นแต่รวมไปถึงสิ่งใด ๆ ก็ตามที่สามารถนำสื่อถึงความเท็จจริงและความยุติธรรมได้อย่างเที่ยงแท้โดยกล่าวว่า Ibn Hajar al - Asqalani, (n.d : 11 / 160); Ibn al - Baiyim, (1953 : 24); Ibn Farhoon, (2003 : 2 / 171 - 172); Imam Mahmood Shalatoot, (2001 : 240); al - Bayati, (2014 : 113); al - Zarqa, (1989 : 197 - 108); al - Zuhaili, (2007 : 2 / 595)

كُلُّ مَا يُبَيِّنُ الْحَقَّ وَيُظْهِرُهُ مِنَ الشُّهُودِ وَالْإِقْرَارِ وَالْقَرَائِنِ وَغَيْرِ ذَلِكَ

ความว่า “อะไรก็ตามที่สามารถสื่อถึงหรือเปิดเผยข้อเท็จจริงได้

ไม่ว่าจะเป็นพยานบุคคล การสารภาพยอมรับ พยานต่าง ๆ

หรืออื่น ๆ ถือว่าเป็นหลักฐานได้”

2. ทักษะของนักวิชาการอิสลาม

จากนิยามข้างต้นนักวิชาการอิสลามร่วมสมัย ได้มีทักษะเกี่ยวกับการนำเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) รวมอยู่ในกลุ่มรายการหลักฐานที่อิสลามเห็นชอบ ดังนี้

อัลซัรกออู (al-Zarqa, 1989:197-108)⁴⁵ ได้กล่าวถึงอัลศออิรฺ คือลักษณะของสภาพการณ์หนึ่งที่สามารถชี้ถึงปรากฏการณ์ของประเด็นต่าง ๆ ซึ่งสามารถแบ่งออกเป็นสองประเภทด้วยกัน คือ

ประเภทที่หนึ่ง คือ สิ่งที่สามารถนำเสนอแสดงถึงปรากฏการณ์หนึ่ง ซึ่งมีความเชื่อมั่นในความถูกต้องอยู่ในสิ่งนั้น

ประเภทที่สอง คือ สิ่งที่ไม่สามารถนำเสนอแสดงถึงปรากฏการณ์หนึ่ง และไม่มี ความมั่นใจในความถูกต้องของสิ่งนั้น หรือที่เรียกว่าปรากฏการณ์ที่มีความน่าเชื่อถืออ่อน ซึ่งจะเห็นได้ว่าศาลนำมาใช้ให้หน้าหนักในการตัดสินให้สิทธิแก่หนึ่งในสองคนของกลุ่มพิพาทเป็นผู้ชนะคดี

การยืนยันการสืบวงศ์ตระกูลของบุคคลหนึ่งให้ถูกต้องตรงกับเจ้าของตระกูลจริง ๆ ถือว่าเป็นประเด็นที่อิสลามได้ให้ความสำคัญยิ่ง ซึ่งการจะสืบวงศ์ตระกูลที่ชอบด้วยกฎหมายได้นั้นอิสลามได้วางเงื่อนไขและขั้นตอน ดังที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาแล้วข้างต้น คือ การยืนยันการสืบวงศ์ตระกูลด้วยการสมรส การยืนยันการสืบวงศ์ตระกูลด้วยการสารภาพยอมรับ การยืนยันการสืบวงศ์ตระกูลด้วยพยานบุคคล การยืนยันการสืบวงศ์ตระกูลด้วยการกียาพะฮ์

จะเห็นได้ว่าการยืนยันวงศ์ตระกูลด้วยวิธีการข้างต้นนั้นเป็นหลักฐานที่นักวิชาการสมัยอดีตและนักวิชาการร่วมสมัยต่างก็ให้การยอมรับและถือว่าวิธีการเหล่านั้นเป็นอัลบัยยิฮะซุนิดหนึ่งดังที่ผู้วิจัยได้กล่าวในนิยามข้างต้นว่าหลักฐานทุกอย่างที่สามารถสื่อหรือแสดงให้เห็นความจริงให้ปรากฏ ก็ถือว่าเป็นอัลบัยยิฮะซุนิด ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยเห็นว่าการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในการยืนยันการสืบวงศ์ตระกูลนั้นก็ถือเป็นอัลบัยยิฮะซุนิดหนึ่งที่มีความน่าเชื่อถือมากกว่าการยืนยันการสืบวงศ์ตระกูลด้วยการจับฉลาก ซึ่งผู้วิจัยจะได้กล่าวในประเด็นถัดไป

กล่าวได้ว่าเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมเป็นอัลบัยยิฮะซุนิดที่สามารถชี้ถึงความสัมพันธ์ทางสายโลหิตได้อย่างมีนัยความถูกต้องอยู่ที่ระดับ 99.99 % ซึ่งมีความสอดคล้องกับนิยามของ Imam Mahmood Shalatoot, (2001:240) ข้างต้นและทัศนะของ Mohammad al - Hawari. (1999 :5); สมาพันธ์การแพทย์อิสลามประเทศคูเวต. (1988 : 105) ได้นิยามว่า

"وَهِيَ الْبُنْيَةُ الْجِنِّيَّةُ التَّفْصِيلِيَّةُ الَّتِي تَدُلُّ عَلَى هَوِيَّةِ كُلِّ فَرْدٍ بِعَيْنِهِ .
وَالْبَصْمَةُ الْوَرَائِثِيَّةُ مِنَ النَّاحِيَةِ الْعِلْمِيَّةِ وَسَيَلَّةٌ لَا تَكَادُ تُخْطِئُ فِي
التَّحْقِيقِ مِنَ الْوَالِدِيَّةِ الْبَيُّوَلُوجِيَّةِ، وَالتَّحْقِيقُ مِنَ الشَّخْصِيَّةِ وَلَا سِيَّمَا
فِي مَجَالِ الطَّبِّ الشَّرْعِيِّ".

“คือโครงสร้างของยีนที่ชี้ชัดถึงความเป็นเอกลักษณ์บุคคลของตัวบุคคลหนึ่งอย่างสมบูรณ์ ในความเป็นเฉพาะตน ซึ่งสารพันธุกรรมในวงการวิชาการสมัยใหม่ได้เห็นว่ามีความถูกต้องแม่นยำตรงสูงและยอมรับในการชี้ชัดความสัมพันธ์เป็นบิดาเป็นบุตรและชี้ชัดความเป็นบุคคล โดยเฉพาะวงการทางการแพทย์แผนปัจจุบัน”

นอกจากนี้แล้วยังสอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดกของประเทศจอร์แดน ปี 2010 มาตรา 157 วงเล็บสองว่าด้วยการยืนยันวงศ์ตระกูลข้อที่⁴⁶ว่า “ทารกมีอาจสืบวงศ์ตระกูลจากบิดาของตนนั้นได้ เว้นเสียต้องด้วยวิธีการพิสูจน์ด้วยเทคนิควิทยาศาสตร์ (การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม...)”

⁴⁶ المادة 157: ب - لا يثبت نسب المولود لأبيه إلا: 4. بالوسائل العلمية القطعية، مع اقتراحها بفراش

จึงสามารถกล่าวได้ว่าการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมจึงมีความเกี่ยวพันกับการใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางหรือกออพิฟโดยพลตินัย ซึ่งผู้วิจัยได้กล่าวมาแล้วข้างต้น เมื่อทักษะของกออพิฟที่ไร้อุปกรณ์สามารถจับต้องได้ยังสามารถนำมาเป็นหลักฐานได้ ก็แสดงว่าทักษะของผู้เชี่ยวชาญทางด้านเอกลักษณ์บุคคลที่สามารถจับต้องได้ น่าจะมีความถูกต้องมากกว่าและนำมาใช้เป็นหลักฐานได้เช่นกัน ท่าน อัสซุฮัยลี (al – Zubaili, 2007:595) กล่าวว่า “ทักษะของผู้เชี่ยวชาญสามารถพิสูจน์ยืนยันวงศ์ตระกูล ความสมบูรณ์หรือความพิการของร่างกาย โรคต่าง ๆ และอื่น ๆ ได้ จึงเห็นว่าสามารถใช้กระบวนการนี้ในการยืนยันฟ้องคดีต่าง ๆ ได้เช่นกัน ซึ่งการใช้ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญนี้ในวิชาการอิสลามต่างก็ให้การยอมรับ”

3. ประเภทอัลบัยยีนะฮ์ในทัศนะนักวิชาการของไทย

เพื่อให้การศึกษาวิจัยในประเด็นเกี่ยวกับอัลบัยยีนะฮ์ (พยานแวดล้อม) ได้ชัดเจนมากขึ้น ผู้วิจัยจะอธิบายถึงความหมายของอัลบัยยีนะฮ์ หรือที่นักวิชาการไทยเรียกว่าพยานหลักฐาน และประเภทของพยานหลักฐานดังนี้

พยานหลักฐาน หมายถึง “สิ่งใด ๆ ที่สามารถพิสูจน์ข้อเท็จจริงที่มีการกล่าวอ้าง ในการดำเนินคดีไม่ว่าจะเป็นคดีแพ่งหรือคดีอาญา” (ณัฐพงศ์รัช กุรัตนธรรมา, 2556) ส่วนพยานหลักฐานที่ใช้ทางศาลหมายถึง สิ่งใด ๆ ที่แสดงข้อเท็จจริงให้ปรากฏแก่ศาลได้ เรียกสั้น ๆ ว่า “พยาน” คำว่ากฎหมายลักษณะพยาน ชื่อเต็มเรียกว่า กฎหมายลักษณะพยานหลักฐาน คำว่า “พยาน” คำเดียว บางทีก็หมายถึงเฉพาะบุคคลที่มากับความที่ศาล ซึ่งเรียกว่า “พยานบุคคล” ส่วนพยานชนิดอื่น เช่น พยานเอกสาร หรือพยานวัตถุ มักจะใช้คำเต็ม ๆ ว่าพยานหลักฐาน ไม่เรียกว่า “พยาน” เฉย ๆ ฉะนั้น เมื่อกล่าวถึงพยานหลายประเภท หรือกล่าวถึงพยานรวม ๆ กัน มิได้มุ่งเฉพาะ “พยานบุคคล” แล้ว มักจะใช้คำว่า “พยานหลักฐาน” ซึ่งมีความหมายรวมถึงพยานบุคคล พยานผู้เชี่ยวชาญ พยานเอกสาร พยานวัตถุ ตลอดจนบันทึกคำเบิกความ คำให้การชั้นสอบสวน รายงานการตรวจวัตถุสถานที่ ความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ หรือสิ่งใด ๆ ที่นำเสนอต่อศาลเพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริง (พงษ์เทพ ยังสมชีพ, 2547)

จึงสรุปได้ว่าพยานหลักฐาน คือ สิ่งใด ๆ ที่สื่อถึงข้อเท็จจริงในคดีความพิพาท ที่ทั้งโจทก์และจำเลยสามารถหาใช้พิสูจน์ให้ศาลเห็นข้อเท็จจริงที่อ้างถึงความชอบธรรมของตน เพราะถ้าไม่มีหลักฐานประกอบ ศาลย่อมไม่สามารถทราบได้ว่าฝ่ายใดให้การเท็จ ฝ่ายใดให้การจริง ฉะนั้นแล้วทั้งโจทก์และจำเลยจำต้องหาทางพิสูจน์ข้อกล่าวอ้างของตนให้ศาลเห็นเป็นที่ประจักษ์ หรือสามารถโน้มน้าวให้ศาลเชื่อ ซึ่งได้แก่การที่แต่ละฝ่ายนำเสนอพยานหลักฐานมายืนยันข้อเท็จจริงที่ตนกล่าวอ้างนั้นให้ได้

ประเภทของพยานหลักฐาน

พยานหลักฐานจึงอาจประกอบไปด้วย พยานวัตถุ พยานเอกสารและพยานบุคคล พยานผู้เชี่ยวชาญ เป็นต้นซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. พยานวัตถุ

พยานวัตถุ คือ สิ่งของใดๆ ที่คู่กรณีอ้างอิงให้ศาลตรวจดูเพื่อประโยชน์แก่คดีของตน เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบกับพยานเอกสารแล้วจะเห็นได้ว่า เอกสารฉบับหนึ่งอาจเป็นพยานเอกสารหรือพยานวัตถุก็ได้สุดแต่วัตถุประสงค์ของการอ้าง ถ้าเป็นการอ้างเพื่อให้ศาลดูข้อความในเอกสารก็เป็นพยานเอกสาร แต่ถ้าเป็นการอ้างเพื่อให้ศาลดูรูปลักษณะของเอกสารก็เป็นพยานวัตถุ พยานวัตถุมีความสำคัญมากในคดีอาญา และไม่มีข้อบังคับว่าข้อเท็จจริงใดจะต้องพิสูจน์ด้วยพยานวัตถุ หรือห้ามพิสูจน์ด้วยพยานวัตถุ จึงอยู่ในดุลพินิจของคู่กรณีที่จะพิจารณาว่า ควรนำสืบข้อเท็จจริงด้วยพยานวัตถุหรือไม่ (ฌ็องฟงส์ซ็อง กุร์ตน์ธรรมา, 2556) พงษ์เทพ ยังสมชีพ, (2547) ได้นิยามว่า “ได้แก่วัตถุหรือสิ่งใดที่อาจพิสูจน์ความจริงต่อศาลได้โดยการตรวจดูมิใช่โดยการอ่านหรือพิจารณาข้อความที่บันทึกไว้”

ในที่นี้จึงสามารถจะนิยามได้ว่า พยานวัตถุ คือ สิ่งต่างๆ ที่สามารถใช้อ้างอิงในทางศาลยืนยันสิทธิประโยชน์ในการครอบครองหรือแสดงถึงความเกี่ยวพันกันมิว่าจะพิสูจน์ได้ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้า หรือต้องใช้เครื่องมือช่วยในการ อาทิเช่น ปืน มีด ค้อน กลิ่น รูปร่าง หน้าตา ลายพิมพ์นิ้วมือ เลือด น้ำลาย เส้นผม เส้นขนต่างๆ น้ำอสุจิ รวมทั้งที่เป็นสิ่งหาปริมาตร และอสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น

พยานเหล่านี้มีความจำเป็นในทางศาลต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญเข้าช่วยประมวลผลด้วยกรรมวิธีและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ ดังนั้นจะเห็นได้ว่ากระบวนการตรวจพิสูจน์คดีอื่นนั้นสามารถนำมาใช้เป็นพยานหลักฐานได้โดยสามารถตีความเชื่อมโยงกับกฎหมายลักษณะพยาน (พงษ์เทพ ยังสมชีพ, 2547)

2. พยานเอกสาร

พยานเอกสารหมายถึง สิ่งซึ่งมีการบันทึกตัวอักษร ตัวเลข รูปรอยหรือเครื่องหมาย ซึ่งสามารถแสดงข้อความหรือความหมายอย่างใดอย่างหนึ่งให้ศาลตรวจดูได้ สิ่งนั้นจะเป็นอะไรก็ได้ สิ่งที่จะพิสูจน์ข้อเท็จจริง เช่น นำสืบถึงความมีอยู่และรูปลักษณะ วัตถุนั้นก็จะเป็นพยานวัตถุ (พงษ์เทพ ยังสมชีพ, 2547)

3. พยานบุคคล

พยานบุคคล หมายถึง บุคคลที่มาให้การด้วยปากต่อหน้าศาล ตามนิยามนี้ พยานบุคคลก็คือ ตัวคนที่รู้เห็นเหตุการณ์อันเป็นข้อเท็จจริงในคดี และได้มาเบิกความต่อหน้าศาลในฐานะ

พยาน หรือหมายถึง ถ้อยคำของบุคคลที่มาให้การต่อหน้าศาล และศาลได้จัดบันทึกข้อความไว้ในสำนวนความ (ณัฐพงศ์รัช กุรัตนธรรมา, 2556 :10)

พยานบุคคลที่กล่าวมาในนิยามข้างต้นชี้ถึงตัวบุคคลที่รู้เห็นเหตุการณ์มาให้ปากคำต่อศาลและศาลทำการจัดบันทึกประกอบสำนวนเพื่อการตัดสินคดี ดังนั้นพยานบุคคลจึงรวมถึงผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ที่สามารถศึกษาวิเคราะห์ถึงความเชื่อมโยงความเกี่ยวข้องกับคดีความนั้น ศาลสามารถของความเห็นและทักษะเชิงลึกก็จัดเป็นพยานบุคคลได้เช่นเดียวกัน ดังจะได้กล่าวในประเด็นข้างล่างนี้

4. พยานผู้เชี่ยวชาญหรือพยานผู้มีความรู้ความชำนาญ (สารพันธุกรรม DNA)

การวินิจฉัยและตัดสินความพิพาทของศาลขึ้นอยู่กับความถูกต้องของพยานหลักฐานที่ทั้ง โจทก์และจำเลยที่เป็นคู่กรณีกัน ซึ่ง โจทก์และจำเลยนั้นอาจเป็นเอกชนกับเอกชนหรือเอกชนกับรัฐ ใช้ผู้เชี่ยวชาญขึ้นมาต่อสู้คดีในชั้นศาลหรือจากการแต่งตั้งของศาลให้ทำหน้าที่พิสูจน์หลักฐาน มาให้ปากคำยืนยันผลต่อหน้าศาล ที่เรียกว่า “พยานผู้เชี่ยวชาญ” หรือ “พยานผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ” (Expert witness) ซึ่งเป็นพยานบุคคลอีกประเภทหนึ่งที่ใช้ในกฎหมายลักษณะพยานเป็นเกณฑ์การนำสืบพยาน

พยานผู้เชี่ยวชาญ คือ ผู้ที่มีความรู้ความชำนาญโดยเฉพาะในแขนงใดแขนงหนึ่งโดยสภาพแล้วพยาน พวกนี้ไม่ได้เห็นเหตุการณ์ หรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงในคดีโดยตรงที่ศาลแต่งตั้งจะโดยศาลเห็นสมควร หรือโดยคู่กรณีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอก็ได้ และศาลมีสิทธิตั้งผู้เชี่ยวชาญได้ไม่ว่าการพิจารณาคดีจะอยู่ในชั้นใด ส่วนจะตั้งผู้ใดนั้น อาจตั้งตามที่คู่กรณีตกลงกันหรือจากทะเบียนผู้เชี่ยวชาญของศาลก็ได้ (ณัฐพงศ์รัช กุรัตนธรรมา, 2556 : 19; ไพจิตร สวัสดิสาร, 2547 : 33)

ณัฐพงศ์รัช กุรัตนธรรมา (2556 : 19) กล่าวว่า พยานผู้มีความรู้ความชำนาญ หมายถึง “บุคคลใดบุคคลหนึ่งซึ่งมีความรู้ความสามารถในวิทยาการแขนงใดแขนงหนึ่ง ไม่ว่าบุคคลนั้น จะมีอาชีพนั้น ด้วยหรือไม่

จากนิยามข้างต้นจะเห็นพยานผู้เชี่ยวชาญ หรือพยานผู้มีความรู้ความชำนาญ คือผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งโดยศาลให้ทำหน้าที่วินิจฉัยและวิเคราะห์ความเป็นจริงตามกระบวนการวิชาการ แต่นิยามของพยานผู้มีความรู้ความชำนาญอันหมายถึงบุคคลที่มีความสามารถความชำนาญในศาสตร์แขนงหนึ่งแขนงใดที่ศาลไม่ได้แต่งตั้งให้มาทำหน้าที่วินิจฉัยหรือวิเคราะห์ แต่ผู้วิจัยเห็นว่าผู้เชี่ยวชาญและพยานผู้มีความรู้ความชำนาญ คือผู้ที่ศาลสามารถขอความเห็นและชี้ชัดให้แก่ศาลในการนำข้อมูลประกอบการวินิจฉัยคดีความได้ ซึ่งทั้งสองพยานหลักฐานมีบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและพาณิชย์และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

2.4.1.6 การยื่นยันวงศ์ตระกูลด้วยการจับฉลาก (อัลกูรอฮ์) الْقُرْعَةُ

เมื่อความพิพาทได้เกิดขึ้นการแก้ไขข้อพิพาทที่สามารถใช้กระบวนการประนีประนอมเป็นทางออกได้นั้น ถือเป็นอีกวิธีหนึ่งที่อิสลามสนับสนุนให้ใช้ในการแก้ไขความพิพาทเพื่อให้ทั้งสองฝ่ายได้เกิดความสบายใจในความยุติธรรมที่ทั้งสองฝ่ายต่างยินยอมยกความให้กันและกัน เช่นเดียวกับการจับฉลาก “กูรอฮ์” เป็นทางออกหนึ่งที่มีการใช้แก้ปัญหาพิพาทบางอย่างของสังคม เช่นกรณีเกิดความพิพาทในอสังกรรมสิทธิ์การเป็นเจ้าของวงศ์ตระกูลของทารกที่ไม่สามารถยื่นยันชี้ชัดด้วยกระบวนการที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

ในประเด็นนี้ผู้วิจัยจะทำการอธิบายถึงความหมายของการจับฉลาก “ กูรอฮ์ ” หลักฐานการอนุมัติใช้การจับฉลาก และทัศนะความคิดเห็นของบรรดานักวิชาการอิสลาม พร้อมทั้งสรุปประเด็นด้วยความคิดเห็นของผู้วิจัยที่มีต่อประเด็นนี้

ก. ความหมายของการจับฉลาก “ กูรอฮ์ ”

ความหมายเชิงภาษา

หมายถึง ส่วนและปันส่วน การจับฉลากเป็น **إِسْمٌ مَّصْدَرٌ** “อิสมน มัสดร์” ที่มีความหมายเป็นการคัดเลือกปันส่วน กล่าวคือการทำกรคัดเลือกด้วยวิธีการเสี่ยงทาย ซึ่งเป็นวิธีที่ร่วมทำการเสี่ยงทายระหว่างกัน (Qasim Ahmad,2012) الْقُرْعَةُ อ่านด้วย คุมมะฮฺ “กอฟ” (ق) และสุกุน “รอฮฺ” (ر) อ่านว่า “อัลกูรอฮฺ” الْقُرْعَةُ จากมาตรฐานของรูป “อัลกูรอฮา” الْكُرْبُ หมายถึงการแยกออกจากกันแบ่งปันเป็นส่วนๆ (Ibn Mansoor, n.d: 5 / 3594, عرق)

ความหมายเชิงวิชาการ

การให้นิยามอัลกูรอฮ์นี้ บรรดานักวิชาการอิสลามได้ให้นิยามด้วยสำนวนที่ต่างกันในความหมายที่คล้ายกันดังนี้

อับดุลมุนอิมและอัลกูตูบีย์ ให้นิยามว่า “เป็นกระบวนการจำแนกแยกออกส่วนออกจากกลุ่ม เพื่อแสดงเสมอภาคกรรมสิทธิ์ในการครอบครอง” (Abdul Munim, (n.d) ; al – Qurtubiy, (2002 : 4 / 61) ส่วนอัลกออลอาญี กล่าวว่า การเสี่ยงทายเพื่อเจาะจงสิทธิของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง” “إِسْتِهَامٌ يَتَعَيَّنُ بِهِ نَصِيبُ الْإِنْسَانِ” (al – Qal - āji al – Qanibi, 1985 : 1 / 361)

เมื่อได้ศึกษาถึงความหมายของการจับฉลากความหมายทั้งด้านภาษาและด้านวิชาการแล้วสามารถกล่าวได้ว่าอัลกูรอฮ์ให้ความหมายถึงการแบ่งปันส่วนหรือคัดแยกเพื่อให้เกิดความเสมอภาคและชัดซึ่งความรู้สึกกลางแคลงใจในความไม่ยุติธรรมของทั้งสองฝ่าย ซึ่งจะเห็นว่าท่านอิบน์ญะอียิม Ibn al – Qaiyim, (1953:305) ให้นิยามอัลกูรอฮ์นี้ในหนังสือ **الطرق الحكمية في السياسة الشرعية** ของท่านว่า “การมอบหมายต่ออัลลอฮฺทรงตัดสินในสิ่งที่เกินญาณวิสัยของ

มนุษย์ ในประเด็นที่มนุษย์สับสนหนทางในการเจาะจงชี้ขาด การจับฉลากจึงเป็นวิธีทางเดียวในการตัดสินใจในผลที่ปรากฏจากการจับฉลาก”

การใช้กระบวนการจับฉลากเป็นทางออกของปัญหานี้ได้รับการยอมรับของอิสลามมีการกล่าวไว้ในอัลกุรอาน สุนนะฮ์และอิจญมาอ์ของนักวิชาการอิสลาม เมื่อเหตุอันนั้นไม่สามารถที่จะใช้วิธีการอื่นเป็นทางออกของปัญหาได้

1. หลักฐานอัลกุรอาน

การจับฉลากเป็นหนึ่งในบรรดาหลายๆกระบวนการที่ใช้เพื่อการตัดสินใจที่มีความพิพาทที่มีการกล่าวไว้ในอัลกุรอาน อัลลอฮ์ทรงกล่าวในสุเราะฮ์อาลิอิมรอนว่า

﴿...وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يُلْقُونَ أَقْلَمَهُمْ أَيُّهُمْ يَكْفُلُ﴾

﴿مَرِيَمَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ﴾

(آل عمران بعض من آية: ๔๔)

ความว่า “...และเจ้ามิได้อยู่ ณ ที่พวกเขา ขณะที่พวกเขาโยนเครื่องเสียมของพวกเขามา (เพื่อทราบ) ใครในหมู่พวกเขาจะได้เป็นผู้อุปการะมัรยัม และเจ้ามิได้อยู่ ณ ที่พวกเขา ขณะที่พวกเขาโต้เถียงกัน”

(อาลิอิมรอนส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 44)

ใจความของอายะฮ์นี้ได้แสดงให้เห็นว่า “การจับฉลากเป็นวิธีการวิธีหนึ่งที่อัลลอฮ์ได้บอกให้กับท่านนบี ﷺ ได้รับรู้เรื่องราวสำคัญเกี่ยวกับบุคคลที่อัลลอฮ์ทรงคัดเลือกพวกเขา ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่ไม่ได้เกิดในสมัยของท่านนบี ﷺ ท่านนบีก็สามารถรับรู้เหตุการณ์เหล่านั้นได้ด้วยวิญญ์ของอัลลอฮ์มายังท่านนบี ﷺ เกี่ยวกับที่มีชนกลุ่มหนึ่งได้ทำการเสียมเพื่อกำหนดตัวบุคคลคูแลมัรยัม” (Lujnah min Ulamā’al – Azhar, 1995: 1 / 92) จึงเห็นได้ว่าการจับฉลากเป็นที่อนุญาตให้ใช้ในการเจาะจงบางสิ่งบางอย่าง” (al - Qurtubi, 2000 : 2 / 55)

นอกจากนี้ในสุเราะฮ์อัศศ็อฟฟาตยังปรากฏถึงวิถีปฏิบัติของชนกลุ่มหนึ่งในสมัยของท่านนบี ﷺ ว่าได้มีการใช้กระบวนการจับฉลากเพื่อแก้ไขความพิพาทระหว่างกันในการตัดสินคดีการคูแลมัรยัม

﴿ إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفَالِكِ الْمَشْحُونِ ﴿١٤٠﴾ فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ ﴿١٤١﴾ ﴾

(الصافات : ١٤٠ - ١٤١)

ความว่า “ จงรำลึก ขณะที่เขาหนีไปยังเรือที่บรรทุกผู้คนที่ได้ม
เพียบ คังนั้นยูनुสได้ร่วมจับฉลาก แล้วเขาจึงอยู่ในหมู่ผู้ถูกพิชิต
(แพ้ในการจับฉลาก) ”

(อัสคือฟาตออะฮ์ที่ 140-141)

ใจความของอายะฮ์นี้แสดงให้เห็นได้ว่า“ท่านนบียูนุสยอมรับและเคยใช้วิธีการจับ
ฉลาก เลือกผู้กระโดดลงทะเลบรรเทาน้ำหนักเพื่อแก้ปัญหาเรือน้ำหนักเกินที่ผู้โดยสารล้มผลการ
จับฉลากนั้นปรากฏว่าท่านนบียูนุสเป็นผู้จับได้และต้องลงจากเรือ” (Lujnah min Ulamā'al –
Azhar,1995: 2 / 287) ท่านอัลอันดุลลูชีย์ กล่าวเป็นทัศนะว่าการจับฉลากด้วยการเสี่ยงทายนี้เป็นอีก
วิธีการวิธีหนึ่งที่อิสลามให้การยอมรับใช้ในการใช้ตัดสินคดีความพิพาท ซึ่งเป็นวิธีการอำนวยความสะดวก
ยุติธรรมได้ (al – Andelusiyy, 1993 : 7 / 359)

ทั้งสองอายะฮ์ข้างต้นนี้สามารถชี้ให้เห็นว่า การจับฉลากเสี่ยงทายเป็นวิธีการหนึ่ง
ที่ได้รับการยอมรับกันและใช้กันอย่างแพร่หลายในสังคมยุคนั้น ซึ่งผลที่ได้จากการเสี่ยงทายถือเป็น
มติสุดท้ายในการยุติความพิพาท (al – Bayati,2013:252) จะเห็นได้ว่าบรรดาผู้นำสำนักทั้งสี่สำนัก
และนักวิชาการอิสลามอื่น ๆ ได้ถือว่าการจับฉลากและผลที่ได้จากการจับฉลากนั้นเป็นเหตุผลที่
ชอบธรรมในการอ้างกรรมสิทธิ์บางอย่างซึ่งวิธีนี้ยังเป็นวิธีที่ได้รับการยอมรับจากคู่กรณีทั้งสองฝ่าย
ด้วย (Ibn - Qayim,2002:246)

2. หลักฐานจากสุนนะฮ์

มีหลักฐานจากสุนนะฮ์ระบุว่าท่านนบียูนุสใช้ให้บรรดาภริยาทำการจับฉลากเพื่อหาผู้
ที่ร่วมเดินไกลกับท่านดังปรากฏในฮะดีษว่า

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا، قَالَتْ : " كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ إِذَا أَرَادَ سَفَرًا أَفْرَعُ بَيْنَ نِسَائِهِ، فَأَيُّهُنَّ خَرَجَ سَهْمُهَا خَرَجَ بِهَا مَعَهُ "

(البخاري، 251:2000، وابوداود، 473:2009)

ความว่า จากท่านหญิงอะอิชะฮ์ กล่าวว่า “ท่านนบียูนุส ครั้นเมื่อ
ท่านประสงค์เดินทางไกล ท่านได้ทำการจับฉลากในบรรดา
ภริยาของท่าน เมื่อภริยาท่านใดได้ถูกฉลาก ท่านก็เดินทางกับ
นาง”

(al- Bukhary,2000: 9 / 251; Abu Dawood,2009: 3 / 473)

จากหลักฐานที่ยกมาข้างต้นชี้ให้เห็นว่าระบบการจับฉลากได้มีกล่าวไว้ในอัลกุรอาน และได้มีการปฏิบัติโดยท่านนบี ﷺ

3. อัลอิจญมาอ

บรรดานักวิชาการอิสลามต่างก็เห็นพ้องตรงกันว่า การจับฉลากนั้นเป็นหนึ่งในวิธีที่อิสลามให้การยอมรับและสามารถนำมาใช้ในการระงับแก้ไขความพิพาทได้ หรือสามารถใช้เมื่อการใช้หลักฐานอื่นๆ ไม่สามารถกระทำได้ เช่นกรณีสถานะของกลุ่มสมรส “อัลฟิรอซุ” การใช้พยานบุคคลหรือสักขีพยาน และหลักฐานอื่นๆ ที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาแล้วข้างต้น (al – Marzuqi,2000:99) เช่นประเด็นการใช้เป็นหลักฐานการยืนยันและรับรองการสืบสายวงศ์ตระกูลของผู้ที่ไม่ทราบวงศ์ตระกูลหรือเมื่อเกิดความสงสัยในตัวทารกเป็นต้น

ข. ทศนะของนักวิชาการอิสลามต่อการจับฉลากเพื่อสืบสายวงศ์ตระกูล

ก่อนมีการค้นพบวิทยาการด้านนิติวิทยาศาสตร์ว่าด้วยการศึกษาเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ขึ้นนั้นเมื่อได้เกิดความพิพาทถึงความชอบธรรมการสืบสายวงศ์ตระกูลของบุคคลหนึ่งบุคคลใดขึ้นก็จะพิจารณาตามลำดับหลักฐานที่สามารถแสดงถึงความเชื่อมโยงของบุคคลนั้นกับผู้เป็นบิดาในกรอบข้อกำหนดและเงื่อนไขของศาสนาเป็นสำคัญ เช่น การได้ผู้กนิติกรรมสัมพันธ์ทางการสมรส การให้การยอมรับ การรับรองบุตรโดยสักขีพยาน การเปรียบเทียบอัตลักษณ์บุคคล และการจับฉลากอย่างนี้เป็นต้น

ประเด็นปัญหาที่ว่าในเมื่ออิสลามให้การยอมรับการใช้ผู้เชี่ยวชาญทางอัตลักษณ์บุคคลมาทำการเปรียบเทียบอัตลักษณ์บุคคล แต่การยืนยันของบรรดาผู้เชี่ยวชาญทางอัตลักษณ์บุคคลนั้นต่างเห็นแย้งกันจนไม่สามารถลงมติเป็นเอกฉันท์ได้เช่นนี้แล้วการนำกระบวนการจับฉลากมาใช้เพื่อเป็นทางออกของปัญหาพิพาทนี้ นักวิชาการอิสลามมองว่าการยืนยันโดยผู้เชี่ยวชาญทางอัตลักษณ์บุคคลกับการจับฉลากนี้มีสถานะเดียวกัน เมื่อเป็นหลักฐานที่มีความเท่าเทียมกันในสถานะเช่นนี้แล้วการใช้กระบวนการจับฉลากไว้เป็นทางออกของปัญหานี้ นักวิชาการอิสลามมีทัศนะออกเป็น 2 ทัศนะด้วยกัน คือ

ทัศนะที่หนึ่ง เห็นว่าการจับฉลากเพื่อการยืนยันวงศ์ตระกูลเมื่อหลักฐานมีน้ำหนักเท่าเทียมกันหรือเมื่อคำชี้ชัดของบรรดาผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางทางอัตลักษณ์บุคคล “ กออิฟ ” เห็นแย้งกันก็สามารถเลือกทำการจับฉลากได้ ซึ่งเป็นทัศนะของ Kharijah bin Said; Aban bin Othman; Ibn Sireen; Omar bin Abd Aziz; Imam as – Shafi-e; Al – Zhahiriyah; Ibn al – Qaiyim; Ibn Hazmi⁴⁷⁽⁴⁸⁾

⁴⁷ (Al – Shafi -e,2001: 6 / 287; Ibn Rushd,1999:687;Al – Kharsi,1317: 8 / 130; Al – Qarafi, 1998 : 4 / 253; Al – Nawawi,n.d : 19 / 449; Ibn Hazmi, 1352 : 10 / 150; Ibn al – Qaiyim,1998: 5 / 387)

ทัศนะที่สอง เห็นว่าการจับฉลากเพื่อการยืนยันวงศ์ตระกูล เมื่อหลักฐานมีความเท่าเทียมกันหรือเมื่อคำชี้ชัดของบรรดาผู้เชี่ยวชาญทางอัตลักษณ์บุคคล “ กออิฟ ” เห็นแย้งกันนั้นก็ไม่สามารถเลือกวิธีทำการจับฉลากได้ ซึ่งเป็นทัศนะของ Al – Sha’ bi; al – Nakha-e; Shuraih; Al – Hasan al – Basri; Al – Hanafiyah ⁴⁹ .

โดยที่ในแต่ละทัศนะได้ใช้หลักฐานประกอบความถูกต้องในทัศนะของตนดังนี้

หลักฐานของทัศนะแรก

ทัศนะนี้ได้ใช้กระบวนการเทียบเคียงกับการใช้กระบวนการจับฉลากของการหาผู้อุปถัมภ์มรยัมและการเลี้ยงทายคัดผู้โดยสารออกจากเรือของนบียูนุส ด้วยหลักฐานดังนี้

﴿... وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يُلْقُونَ أَقْلَامَهُمْ أَيُّهُمْ يَكْفُلُ﴾

مَرِيَمَ وَمَا كُنْتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٤﴾ (آل عمران
 بعض من آية: ٤٤)

ความว่า “...และเจ้ามิได้อยู่ ณ ที่พวกเขา ขณะที่พวกเขาโยนเครื่องเลี้ยงทายของพวกเขา (เพื่อทราบว่าจะได้เป็ได้ผู้อุปถัมภ์ และเจ้ามิได้อยู่ ณ ที่พวกเขา ขณะที่พวกเขาโต้เถียงกัน”

(อาละอิมรอนส่วนหนึ่งของอายะฮ์ที่ 44)

ใจความของอายะฮ์นี้ได้ชี้ชัดว่าการจับฉลากสามารถใช้เป็นหลักฐานในการจัดการความขัดแย้งที่เกิดขึ้นได้ ดังจะเห็นได้จากบรรดานักวิชาการอิสลามทั้งสี่สำนักได้มีความเห็นอนุญาติให้ใช้บทบัญญัติของชนรุ่นก่อน “ซรอ มันก็อบลานา” شَرَعٌ مِنْ قَبْلِنَا มาเป็นวิธีหนึ่งในการตัดสินความพิพาท เมื่อเห็นว่าหลักฐานอื่นที่อยู่ไม่สามารถมาใช้กับเหตุการณ์นั้นได้ นอกจากการใช้กระบวนการจับฉลาก เพราะเห็นการละเว้นปฏิบัติในสิ่งที่ควรนำมาปฏิบัตินั้นหมายถึงการปล่อยให้ทารกอยู่อย่างไม่มี การสืบสายวงศ์ตระกูลถือเป็นการกระทำที่ขัดกับหลักการของบทศาสนบัญญัติ (Ibn al – Qaiyim,1953:234 – 235)

⁴⁸อิบน์ หัซม์ ให้ทัศนะว่า ประเด็นเหล่านี้จะต้องนำการพิสูจน์โดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางทางอัตลักษณ์บุคคล “ กิยาฟะฮ์ ” มาเกี่ยวข้องด้วยทุกประการ ยกเว้นกรณีเกิดการพิพาทระหว่างบุคคลมากกว่าสองคนในเรื่องกรรมสิทธิ์ในตัวทารก ที่ไม่สามารถยืนยันด้วยพยานบุคคลได้ หรือแม้แต่มีการผูกนิติกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสก็ตาม จึงจำเป็นต้องใช้กระบวนการจับฉลากในการตัดสินความพิพาทที่เกิดขึ้นนั้น

⁴⁹(Ibn Humam, 2003 : 8 / 15; Ibn Ābidin,2003: 3 / 206; al – Kharsi,1317: 8 / 130; al – Nawawi, n.d : 6 / 72; al – Shawkani,1982: 7 / 311)

(2) อายะฮ์ที่ 140-141 ของสุเราะฮ์อัลศ็อฟฟาต

﴿ إِذْ أَبَقَ إِلَى الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ﴿١٤٠﴾ فَسَاهَمَ فَكَانَ مِنَ الْمُدْحَضِينَ ﴿١٤١﴾ (الصافات : ١٤٠ - ١٤١) ﴾

ความว่า “ จงรำลึกขณะที่เขาหนีไปยังเรือที่บรรทุกผู้คนที่เต็มเพียบ ดังนั้นผู้นุสได้ร่วมจับฉลาก แล้วเขาจึงอยู่ในหมู่ผู้แพ้ในการจับฉลาก”

(อัลศ็อฟฟาตอายะฮ์ที่ 140 – 141)

(3) สะดีษท่านหญิงอะอิชะฮ์

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا، قَالَتْ : " كَانَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ إِذَا أَرَادَ سَفَرًا أَفْرَعَ بَيْنَ نِسَائِهِ، فَأَيُّهُنَّ خَرَجَ سَهْمُهَا خَرَجَ بِهَا مَعَهُ (البخاري، 251:2000، وابوداود، 473:2009)"

ความว่า จากท่านหญิงอะอิชะฮ์กล่าวว่า “ท่านนบี ﷺ ครั้นเมื่อท่านประสงค์เดินทางไกล ท่านได้ทำการจับฉลากในบรรดาภริยาของท่าน เมื่อภริยาท่านใดได้รับการจับฉลากท่านก็ได้เดินทางกับนาง”

(al- Bukhari,2000: 9 / 251; Abu Dawood,2009: 3 / 473)

(4) สะดีษซัยด์ บินฮ์ร็อม

(4) عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ الْحُلَيْلِ عَنْ زَيْدِ بْنِ أَرْقَمَ قَالَ : « كُنْتُ جَالِسًا عِنْدَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فَجَاءَ رَجُلٌ مِنَ الْيَمَنِ فَقَالَ إِنَّ ثَلَاثَةَ نَفَرٍ مِنْ أَهْلِ الْيَمَنِ أَتَوْا عَلِيًّا يَخْتَصِمُونَ إِلَيْهِ فِي وَدٍ وَقَدْ وَقَعُوا عَلَى امْرَأَةٍ فِي طَهْرٍ وَاحِدٍ، فَقَالَ لِإِنْتَيْنِ طَيِّبًا بِالْوَلَدِ هَذَا فَعَلِيًّا، ثُمَّ قَالَ لِإِنْتَيْنِ طَيِّبًا بِالْوَلَدِ هَذَا فَعَلِيًّا، فَقَالَ أَنْتُمْ شُرَكَاءُ مُتَشَاكِسُونَ إِلَيَّ مُفْرَعٌ بَيْنَكُمْ فَمَنْ فُرِعَ فَلَهُ الْوَلَدُ وَعَلَيْهِ لِصَاحِبِيهِ ثَلَاثًا الدِّيَّةَ فَأَفْرَعُ بَيْنَهُمْ فَجَعَلَهُ لِمَنْ فُرِعَ فَضَحِكَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ حَتَّى بَدَتْ أَضْرَاسُهُ أَوْ نَوَاجِدُهُ" (أبوداود، 580:3/2009، كتاب الطلاق، 2269)

ความว่า จากท่านอับดิลลาฮ์ บิน ฮัลเคาะลีล จากท่าน ไซด์ บิน ฮ์ร็อม กล่าวว่า “ครั้งหนึ่งฉันได้นั่งอยู่กับท่านนบี ﷺ

ชายท่านหนึ่งมาจากประเทศเยเมน” กล่าวว่า “มีชายเยเมนสามคน ได้เขาพบท่านอะลีฟ็องร้องความต่อท่านอะลีปัญหาพิพาทกรรมสิทธิในตัวทารกที่ชายทั้งสามคนนี้ได้ร่วมประเวณีกับนางในสภาพที่นางปลอดจากประจำเดือน” แล้วท่านอะลี กล่าวให้กับสองในสามคนนั้นว่า “ทารกเป็นของชายผู้นี้” ทำให้ชายสองคนที่เหลือไม่พอใจ ครั้นท่านอะลีกล่าวให้กับสองในสามคนนั้นว่า “ทารกเป็นของชายผู้นี้” ทำให้ชายสองคนที่เหลือไม่พอใจ แล้วท่านอะลีกล่าวให้กับสองในสามคนนั้นว่า “ทารกเป็นของชายผู้นี้” ทำให้ชายสองคนที่เหลือไม่พอใจ ครั้นท่านอะลีกล่าวให้กับสองในสามคนนั้นว่า “ทารกเป็นของชายผู้นี้” ทำให้ชายสองคนที่เหลือไม่พอใจ เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วท่านอะลีกล่าวว่า “พวกเจ้าทั้งสามคนเป็นเจ้าของร่วมกัน ฉันจะทำการจับฉลากระหว่างพวกเจ้าทั้งสามคน ใครผู้ได้รับฉลากนั้นเขาคือบิดาให้กับทารกนั้น และเขาผู้นั้นต้องจ่ายคิยะฮุหนึ่งส่วนสามให้กับสองคนที่เหลือจึงได้ดำเนินการจับฉลากและตัดสินให้กับผู้ที่จับฉลากนั้นได้” ทำให้ท่านนบีหัวเราะพอใจจนสามารถเห็นฟันกรามของท่าน

(Abu Dawood, 2009 : 3 / 580)

ใจความของฮะดีษบทนี้ชี้ให้เห็นถึง 3 ประการกล่าวคือ

1. การจับฉลากเป็นทางออกหนึ่งที่เป็นที่ยอมรับของศาสนบัญญัติ
2. สามารถปรับเป็นจำนวนหนึ่งในสามส่วนจากผู้ชนะการจับฉลาก จ่ายให้กับผู้

แพ้การจับฉลาก(Ibn al – Qaiyim, 1998 : 5 / 386; Ibn al – Qaiyim,1953:235)

3. จะเห็นได้การใช้กระบวนการจับฉลากนี้ได้รับการสนับสนุนจากการปฏิบัติของท่านนบีﷺ เช่นเดียวกันบรรดาเศาะหาบะฮ์ได้อิญมาอ์ถึงการใช้อำนาจจับฉลากนี้เป็นวิธีการแก้ไขความพิพาทเช่นกัน

(وَيَذُكُرُ أَنَّ قَوْمًا اِخْتَلَفُوا فِي الْأَدَانِ فَأَقْرَعَ بَيْنَهُمْ سَعْدٌ)

ความว่า “ว่ามีชนกลุ่มหนึ่งขัดแย้งการทำหน้าที่อะซานละหมาด ท่านสะอูดจึงได้ทำการจับฉลากเพื่อขจัดความขัดแย้ง”

(Ibn al – Qaiyim,1953:288)

อะดีษของท่านอะลี นั้นชัดเจนว่าได้มีการใช้กระบวนการจับฉลากเป็นทางออกของปัญหาการยืนยันการสืบสายวงศ์ตระกูลให้กับทารก กระทั่งว่าความนั้นท่านนบี ﷺ ได้รับทราบแล้วด้วยการข่มของท่านนบี ﷺ

5. อะดีษอิมรอน

(5) عَنْ عِمْرَانَ : أَنَّ رَجُلًا أَعْتَقَ سَيِّئَةً أَعْبَدَ عِنْدَ مَوْتِهِ وَمَا يَكُنْ لَهُ مَالٌ عَيْرُهُمْ ، فَبَلَغَ ذَلِكَ النَّبِيَّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ، " فَقَالَ لِلرَّجُلِ قَوْلًا شَدِيدًا ، ثُمَّ دَعَاهُمْ فَحَزَّاهُمْ ثَلَاثَةَ أَجْزَاءٍ فَأَفْرَعُ بَيْنَهُمْ ، فَأَعْتَقَ اثْنَيْنِ وَأَرْقَى أَرْبَعَةً " (ابوداود،2001:104)

ความว่า “จากท่านอิมรอนมีชายท่านหนึ่งได้ทำการไถ่ทาสให้เป็นไทจำนวนหกคนในช่วงที่เขาป่วยใกล้ตายโดยที่เขาไม่มีทรัพย์สินอื่นใดนอกจากบรรดาทาสเหล่านี้จนความถึงท่านเราะสูล ﷺ ท่านได้กล่าวว่คำหนักแก่ “ชายท่านนั้น และได้เรียกบรรดาทาสทั้งหลายมา แล้วได้ทำการแบ่งกลุ่มออกเป็นสามกลุ่ม แล้วจึงได้ทำการหยิบฉลาก ปล่อยให้เป็นไทจำนวนสองคน และยังคงไว้เป็นทาสต่อไปจำนวนสี่คน”

(Abu Dawood,2001: 7 / 104)

6. อะดีษอุมมุสะละมะฮ์

(6) عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهَا ، عَنِ النَّبِيِّ - صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ - : " فِي رَجُلَيْنِ اخْتَصَمَا إِلَيْهِ فِي مَوَارِيثَ لَمْ تَكُنْ لهُمَا بَيِّنَةٌ إِلَّا دَعْوَاهُما . فَقَالَ : " مَنْ فَضَيْتَ لَهُ بِشَيْءٍ مِنْ أَخِيهِ ؛ فَإِنَّمَا أَقْطَعُ لَهُ قِطْعَةً مِنَ النَّارِ . فَقَالَ الرَّجُلَانِ : كُلُّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا : يَا رَسُولَ اللَّهِ ! حَقِّي هَذَا لِصَاحِبِي ، فَقَالَ : لَا ، وَلَكِنْ إِذْهَبَا ، فَافْتَسَمَا ، وَتَوَخَّيَا الْحَقَّ ، ثُمَّ اسْتَهَمَا ، ثُمَّ لِيُحْلَلْ كُلُّ وَاحِدٍ مِنْكُمَا صَاحِبُهُ . " (ابوداود،2001:454)

ความว่า จากท่านอุมมุสะละมะฮ์จากท่านนบี ﷺ กรณีพิพาทเรื่องมรดกของชายสองคน ที่ต่างก็ไม่มีหลักฐานยืนยันในความชอบธรรม ท่านนบี ﷺ กล่าวว่ “ผู้ใดที่ฉันได้ตัดสินบางอย่างให้เขาในสิทธิของสหายของเขา แท้จริงแล้วทรัพย์สินที่ฉันได้มอบให้กับเขานั้น เป็นส่วนหนึ่งของไฟนรก” ครั้นชายทั้งสองต่างได้กล่าวว่ “โอ้ท่านเราะสูล ﷺ สิทธิของฉันทันนี้เป็นของสหายฉัน” ท่านเราะสูล ﷺ กล่าว

ว่า “ไม่ว่าแต่เจ้าทั้งสองจงไปจับฉลากเพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธินั้น แล้ว
ให้เจ้าทั้งสองจงอโหสิกรรมให้กับสหายของเขา”

(Abu Dawood,2001: 6 / 454)

หลักฐานของทัศนะที่สอง

ทัศนะนี้เห็นว่าการจับฉลากนั้นไม่สามารถใช้ในการตัดสินความพิพาทได้ด้วยการ
ยกเหตุผลสนับสนุนทัศนะของตนดังนี้

เชค สาเดฮ์ จากสำนักอัลหะนะฟียกกล่าวว่า “ไม่มีการจับฉลากสำหรับการเดินทาง
เพราะสามีนั้นสามารถจะพาใครก็ได้ในบรรดาภริยาของเขาตามความปรารถนาของสามี แต่การจับ
ฉลากนั้นเป็นการสร้างความสบายใจให้กับบรรดาภริยา ส่วนการจับฉลากในการแบ่งทรัพย์สินที่
เป็นหุ้นส่วนกันเป็นหน้าที่ของศาลที่จะจัดให้ใครตามความเหมาะสม แต่ใช้วิธีการจับฉลากนั้น
เพื่อให้เกิดความสบายใจและหลีกเลี่ยงการครหา” (Shaik Sadah, 1997 : 3 / 373)

อัลเมาซูลีย์ได้ให้ทัศนะไว้ในหนังสือ *المختار للغليل* กล่าวว่า “ให้ทำการแยก
จำแนกโดยศาลตามสัดส่วนของแต่ละคน โดยไม่จำเป็นต้องจับฉลาก เพราะการจัดแบ่งส่วนโดย
ศาลถือเป็นอำนาจหน้าที่ของศาลโดยนิตินัย ส่วนการจัดแบ่งด้วยวิธีการจับฉลากนั้น ไม่ใช่เพื่อการ
อื่นใดนอกจากเพื่อให้ทั้งสองฝ่ายเกิดความสบายใจและไม่เป็นที่ครหาของสังคม” (Al – Musuliy,
1998 : 1 / 93)

อะบูหะนีฟะฮ์ได้ให้ทัศนะต่อการเสี่ยงทายเพื่อหาตัวผู้ดูแลมรดกและการคัดเลือก
ภริยาในการเดินทางไกลว่า “แท้จริงการจับฉลากในประเด็นของชะกัรียาและภริยาของท่านบี
ﷺ นั้นหากพวกเขาได้ร่วมกันปรึกษาดกลงด้วยกันแล้วจนเป็นที่พอใจของทั้งสองฝ่ายแล้วก็
สามารถกระทำได้โดยมิจำเป็นต้องทำการจับฉลาก” (Al- Jassas,1992: 2 / 294)

ข้อโต้แย้ง

จากหลักฐานของทัศนะที่สองยกขึ้นมาสนับสนุนทัศนะของตนนั้น ได้มีการ
โต้แย้งโดยทัศนะที่หนึ่งด้วยเหตุผลดังนี้

1. หลักฐานที่ทางอะบีหะนีฟะฮ์ยกเป็นหลักฐานนั้นท่านอิบนูอะรอบีย์ Ibn
Arabiyy กล่าวว่าเหตุผลที่มีค่าน้ำหนักอ่อนไม่มีน้ำหนักในการใช้เป็นหลักฐานได้ เพราะการจับ
ฉลากเพื่อให้ได้มาซึ่งสิทธิพิพาทไม่อาจใช้หลักฐานอื่นตัดสินได้ ซึ่งทุกคนต่างต้องการเป็นผู้ได้มา
ซึ่งสิทธินั้น และการอ้างว่าสามารถใช้ความยินยอมหรือทำการตกลงของทั้งสองฝ่ายแทนการจับ
ฉลากนั้นเป็นคนละประเด็นกันเนื่องจากไม่มีใครเข้าใจได้ว่าการจับฉลากสามารถใช้ควบคู่กับการ
ยินยอมกันได้ เพราะนั้นเป็นการเข้าใจที่ไม่ถูกต้องและไม่ตรงกับประเด็น (Ibn Arabi,n.d: 1 / 359)

2.อัลเกาะรอฟี๋ กล่าวว่า “การจับฉลากที่สามารถทำได้ต้องทำการจับฉลากในสิ่งที่เป็นชนิดเดียวกันประเภทและจำนวนเดียวกัน ถ้ามีความแตกต่างในประเภทเหล่านี้ก็ไม่อาจทำการจับฉลากได้ เพราะจะทำให้เกิดความเลือนล้ากันเป็นเหตุให้ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งสูญเสียประโยชน์บางประการ ในทางกลับกันนั้นถ้าเกิดความพิพาทในชนิดประเภทและจำนวนต่างกัน ก็ไม่อาจทำการจับฉลากได้ เพราะการจับฉลากเช่นนั้นส่งผลให้ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดสูญเสียประโยชน์และยังเป็นการสร้างความไม่สบายใจและกลางแกลงใจต่อทั้งสองฝ่ายกันได้” (Al- Qarafi,1998: 4 / 253)

ความคิดเห็นของผู้วิจัย

หลังจากที่ผู้วิจัยได้ยกหลักฐานและเหตุผลของทั้งสองทัศนะแล้วที่มีต่อการใช้กระบวนการจับฉลากทั้งทัศนะการสนับสนุนใช้กระบวนการจับฉลากเพื่อการยืนยันการวิบสายวงศ์ตระกูลและสิทธิประโยชน์ และทัศนะไม่เห็นด้วยกับการใช้กระบวนการจับฉลากผู้วิจัยเห็นว่าทัศนะสนับสนุนทัศนะที่หนึ่งเห็นว่าการจับฉลากเป็นหลักฐานหนึ่งซึ่งสามารถนำมาใช้ในการยืนยันการสืบวงศ์ตระกูลหรือการยืนยันสิทธิประโยชน์ในการให้ความยุติธรรมแก่ผู้เรียกร้องและผู้ปฏิเสธ อีกทั้งเป็นการและลดความกลางแกลงใจของผู้ถูกตัดสินแพคดี อีกทั้งสามารถแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสในกระบวนการตัดสินความจนไม่นำสู่คำครหาในความยุติธรรมของศาล แต่ถึงกระนั้นก็ตามผู้วิจัยยังเห็นว่าการจับฉลากนั้นจำเป็นต้องใช้ในการตัดสินความพิพาทในสิทธิประโยชน์ที่เป็นชนิดประเภทและจำนวนเดียวกัน ไม่อาจใช้กระบวนการจับฉลากนี้ในสิ่งที่ต่างประเภทต่างชนิดและคุณภาพกันเพราะนั้นเป็นการเลือนล้าในในสิทธิประโยชน์นำสู่การพิพาทมากขึ้นจนยาก่อให้เกิดความไม่ยุติธรรม

ส่วนการใช้กระบวนการจับฉลากในการยืนยันการสืบสายวงศ์ตระกูลทารกที่พลัดพรากสลบตัวจากโรงพยาบาล สถานอนุบาล การสลบน้ำเชื้ออสุจิหรือไข่ในระหว่างการดำเนินการผสมเทียมเด็กหลอดแก้ว หรือแม่แต่ด้วยเหตุการณ์ธรรมชาติการจลาจลกลางเมือง สงคราม เป็นต้น จนนำสู่การพิพาทในความชอบธรรมกรรมสิทธิ์ในตัวทารกนั้นเห็นว่าไม่สมควรใช้กระบวนการจับฉลากทั้งที่สามารถใช้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางอรรถกษณ์บุคคล “กออ์ฟ” ที่ได้รับการรับรองโดยทบศาสนาบัญญัติมาใช้เพื่อยืนยันการสืบสายวงศ์ตระกูลนั้นได้ก็ตาม แต่ประเด็นมีอยู่ว่าเมื่อบรรดาผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางอรรถกษณ์บุคคล “กออ์ฟ” ได้ยืนยันและมีมติแย้งกันเช่นนั้นแล้ว ทางออกนี้ของปัญหานี้คือการใช้อรรถกษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมดีเอ็นเอ ด้วยการให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ทำการตรวจพิสูจน์ดีเอ็นเอซึ่งมีความแม่นยำอยู่ที่ระดับ 99.99 % จะเห็นได้ว่าถึงแม้การพิสูจน์ด้วยอรรถกษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมไม่ใช่หลักฐานประเภทเด็ดขาด “หลักฐานก็อ์อูอี **دَلِيلٌ قَطْعِيٌّ**” ที่สามารถนำมาเป็นหลักฐานตัดสินความพิพาทได้ก็ตามแต่ อรรถกษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมเป็นได้ปัจจัยแวดล้อม “เกาะรีนะฮ์” ที่มีความถูกต้องและ

ความน่าเชื่อถือสูงซึ่งจะได้กล่าวในหัวข้อสารพันธุกรรมว่าด้วยสารพันธุกรรมต่อไป และสามารถสร้างความมั่นใจในความถูกต้องลดความคลงแคลงใจต่อความไม่ยุติธรรมได้เพราะการวินิจฉัยและตัดสินความพิพาทของศาลต้องวางอยู่บนความมั่นใจและความถูกต้องของหลักฐานไม่ใช่บนพื้นฐานความสงสัย

จากหลักฐานและเหตุผลของทั้งสองทศนะข้างต้นผู้วิจัยเห็นว่าทศนะของนักวิชาการอิสลามของทั้งสองทศนะไม่ตรงกับประเด็นเกี่ยวกับการใช้กระบวนการจับฉลาก ดังนี้

1. นักวิชาการอิสลามทั้งสองสำนักได้จับประเด็นการจับฉลากที่เกี่ยวกับสิทธิประโยชน์โดยทั่วไป โดยที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับالسبสายวงศ์ตระกูลเป็นแต่อย่างใด
2. เมื่อผลการวินิจฉัยยืนยันของบรรดาผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางอัตลักษณ์บุคคล “กออิฟ” เป็นมติแล้ว การวินิจฉัยยืนยันของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางอัตลักษณ์บุคคลอื่นที่แย้งกันนั้นเมื่อเป็นเช่นนี้แล้วไม่สามารถยึดใช้ผลการวินิจฉัยยืนยันของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางอัตลักษณ์บุคคลคนใดคนหนึ่งได้อีกจึงมีความจำเป็นต้องนำกระบวนการจับฉลากแทนแล้วก็ไม่เป็นทางออกที่ดีที่สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับทุกฝ่ายได้ เนื่องจากผลการจับฉลากไม่ใช่หลักฐานที่สามารถสร้างความมั่นใจในความเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์ที่แท้จริงได้

3. เมื่อการจับฉลากไม่สามารถสร้างความมั่นใจได้ เช่นเดียวกับการยืนยันการสืบสายวงศ์ตระกูลของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางอัตลักษณ์บุคคล “กออิฟ” ซึ่งมีความแตกต่างกันทางลักษณะของสังคมาเนื่องจากสังคมในสมัยอดีตเป็นสังคมเล็กผู้คนสามารถไปมาหาสู่รู้จักหน้าตากันเป็นอย่างดี เมื่อเกิดการพิพาทการสืบสายวงศ์ตระกูลแล้วก็สามารถให้การยืนยันได้อย่างถูกต้อง แต่ปัจจุบันสังคมได้เกิดการขยายตัวเป็นสังคมใหญ่ จึงเป็นการยากที่จะให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางอัตลักษณ์บุคคล “กออิฟ” มายืนยันได้ถูกต้องแม่นยำตรงดั่งเช่นในอดีต อีกทั้งสมัยก่อนไม่มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาช่วยทำการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลได้ ซึ่งต่างกับปัจจุบันที่มีการค้นพบว่ามนุษย์มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวที่บุคคลอื่นไม่สามารถมีเหมือนกันได้

จึงเห็นว่าเมื่อเกิดการพิพาทการสืบสายวงศ์ตระกูลในรูปแบบนี้ขึ้น สมควรใช้การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมเป็นเครื่องมือยืนยันอีกทั้งสามารถสร้างความสบายใจให้กับทุกฝ่ายที่พินิจต่อกระบวนการตัดสินความของศาล ดังนั้นศาลจึงมีความจำเป็นที่จะต้องใช้หลักฐานที่สามารถชี้ถึงความจริงนั้นได้ ให้มากที่สุด ตามหลักเกาะวาอิด ฟิกฮ์ว่า

"إِنَّمَا تَكُونُ قُوَّةُ الْقَاضِيِ بِحَسَبِ مَا يُسْتَنَدُ إِلَيْهِ" (المرداوي، 1971: 166)

ความว่า “แท้จริงแล้วการใช้อำนาจพิจารณาของศาล ต้องขึ้นอยู่กับความน่าเชื่อถือของหลักฐาน”

(al-Mardawi, 1971: 1 / 166)

4. คดีความพิพาทที่เกิดขึ้นในแต่ละยุคสมัยมีความสลับซับซ้อนแตกต่างกันตามความเจริญของสังคมตลอดจนรูปแบบแนวคิดของมนุษย์ก็เกิดการพัฒนามาไปด้วย ซึ่งจะเห็นถึงความแตกต่างของสังคมในอดีต ดังนั้นวิธีการอ้างความชอบธรรมย่อมมีความแตกต่างกันด้วย ด้วยเหตุนี้จึงปฏิเสธไม่ได้ว่าหลักการใช้กฎหมายย่อมต้องเปลี่ยนแปลงยืดหยุ่นตามห้วงเวลานั้นไปด้วย เหตุผลนี้จะเห็นได้ว่านักวิชาการอิสลามท่านอิหม่าม AI – Sayuti ได้วางกฎเกาะอิดฟิถ์ ว่า

" لَا يُكْرَهُ تَغْيِيرُ الْأَحْكَامِ بِتَغْيِيرِ الْأَوْزَانِ " (السيوطي، 1983:98)

ความว่า “ไม่สามารถปฏิเสธได้ว่าการเปลี่ยนแปลงกฎหมายนั้นสามารถขึ้นอยู่กับเปลี่ยนแปลงของกาลเวลา”

(AI – Sayuti, 1983:98)

แน่นอนว่ากฎหมายที่มีหลักฐานมายืนยันอย่างถูกต้องมีอาจเปลี่ยนแปลงได้แม้ว่ากาลเวลาจะบังคับให้เปลี่ยนแปลงก็ตาม ดังนั้นศาลมีอำนาจกระทำเช่นนั้นได้ ยกเว้นเฉพาะประเด็นที่อยู่ในข่ายอำนาจในการแสดงความคิดเห็นด้วยการวิเคราะห์อัลอิจญติฮาดียะฮ์ ^{أَلْحَاذِلْهُ} ซึ่งศาลสามารถใช้ดุลพินิจของตนที่ใกล้เคียงกับความถูกต้องให้มากที่สุด เช่นเดียวกับการใช้เอกลักษณะบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมต่อข้อพิพาทนี้ก็ถือว่าเป็นประเด็นอัลอิจญติฮาดียะฮ์มีความถูกต้องสูง ดังจะเห็นว่า AI – Bayāti, (2014:85 – 86) ได้กล่าวในหนังสือหลักการวินิจฉัย ในกฎหมายอิสลาม ^{فِي الْقَضَاءِ الْإِسْلَامِيِّ} ว่าให้ยึดตามสภาพการเปลี่ยนแปลงสถานที่และกาลเวลา

2.5 การยืนยันการสืบสายวงศ์ตระกูลด้วยเอกลักษณะบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม

การได้มีการสืบสายวงศ์ตระกูลถือเป็นเกียรติหนึ่งในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมของมนุษย์ ซึ่งต้องดูแลรักษาไม่ให้เกิดความเสื่อมเสียหรือเกิดการสลับความสัมพันธ์ทางสายโลหิตปราศจากการแอบอ้างสมรอยในการใช้ชื่อสกุลเพื่อประโยชน์ในทางมิชอบ ซึ่งการนั้นอาจส่งผลในการบันทึกชื่อและศักดิ์ศรีซึ่งเห็นได้ว่าเมื่อเกิดการสลับน้ำเชื้อจะเป็นด้วยวิธีการใดก็ตาม ก็ย่อมนำสู่ความวิตต่อการดำรงอยู่ในสังคมของบุคคลหนึ่งในหลายๆ ด้าน ดังนั้นการผูกพันกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสเป็นการสร้างพันธะสัญญาผูกพันระหว่างกันที่มีผลสืบเนื่องอย่างมีนัยสำคัญ ในรูปของอันนะสับ (النَّسَبُ) หรือ อัลเกาะรอบะฮ์ (أَلْقَرَابَةُ)⁵⁰ ที่มีการถ่ายโอนของยีนและเซลล์จนถึงลักษณะทางร่างกายที่เรียกว่า “ ลักษณะทางพันธุกรรม ” ซึ่งอัตลักษณ์บุคคลมีความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะทางอัตลักษณ์ ยีนและเซลล์ที่มาจากทั้งหญิงและชายได้ถ่ายทอดไปสู่บรรดาทายาท เอกลักษณะและอัตลักษณ์ลักษณะนี้เองเป็นเครื่องหมายการยืนยันความเป็น

⁵⁰-หมายถึง “การมีสายสัมพันธ์ทางสายเลือด ครอบคลุมทุกๆ คน ที่มีสัมพันธ์ทางสายเลือดจะอยู่ในระดับชั้น โกลหรือใกล้จะเป็นทางสายบิดาหรือสายมารดาก็ตาม” al- Mardini, (n.d:10) ในบางครั้งใช้คำว่า นะสับในการโยงถึงความเป็นเครือญาติของกันและกันเพื่อบ่งบอกถึงความสัมพันธ์ต่างๆทั้งในสิทธิและหน้าที่ AI – Fayoumi, (1987:130); AI – Jurjani, (1992:308).

ทายาทและความเป็นญาติที่ชอบด้วยศาสนบัญญัติ (Abu al- Yaqidhah,1986:34)ซึ่งจะมีความชอบด้วยศักดิ์และสิทธิในการรับสิทธิประโยชน์หรือการรับผิดชอบในสิทธิหน้าที่ เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมจึงมีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งในการแก้ไขปรีศนาความขัดแย้ง การปลอมแปลงสมรอยการรับการสืบสายวงศ์ตระกูลประกอบการรับมรดกและอื่นๆตามที่ได้กำหนดในประมวลกฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดก (Arif Ali,2011 : 73) จะเห็นได้ว่ามีความสอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งบทบัญญัติอิสลาม (มะกอศิด ชะรีอะฮ์) ซึ่งนักวิชาการอิสลามได้อธิบายหลักดังกล่าวว่า เพื่อการชำระไว้ซึ่งหลักความจำเป็น 5 ประการ คือ ชำรงไว้ซึ่งศาสนา ชีวิต สติปัญญา วงศ์ตระกูล และทรัพย์สิน (Al Ghazali, n.d : 2 / 482; al shatibi, n.d : 2 / 17-18) การรักษาไว้ซึ่งวงศ์ตระกูลจะเป็นจริงได้นั้นก็ต้องเกิดจากการถ่ายโอนของเซลล์และยีนจากผู้เป็นบิดามารดาที่ได้ผูกพันกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสต้องด้วยหลักศาสนบัญญัติหรือเกิดจากการร่วมเพศเสพเมถุนแบบสำคัญผิด “ซุบหาค”

2.5.1 การใช้ประโยชน์จากดีเอ็นเอ

จากการศึกษาเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมที่มีลายพิมพ์ดีเอ็นเอเป็นตัวกำกับสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในด้านต่างๆมากมาย ไม่ว่าจะเป็นทางการแพทย์ เช่น การวินิจฉัยโรคทางพันธุกรรม การวิเคราะห์ยีนมะเร็ง และทางนิติวิทยาศาสตร์เป็นต้นว่า การวินิจฉัยการฆาตกรรม ช่มชู้ สพนินนามและอื่น ในที่นี้ผู้วิจัยจะขอเสนอการใช้ประโยชน์จากการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลที่เป็นลายพิมพ์ดีเอ็นเอ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ออกเป็น 2 ทางด้วยกันดังนี้

1.ประโยชน์ทางด้านคดีความอาญาเมื่อเกิดเหตุการณ์ใดเหตุการณ์หนึ่งที่คาบเกี่ยวถึงชีวิตหรือเกียรติและศักดิ์ศรีของบุคคลจนต้องจัดการตัวการที่เกี่ยวข้องโดยตรงนั้นหรือโดยอ้อมในบางกรณีสามารถจัดการกับตัวการได้อย่างถูกต้องโดยประจักษ์พยาน เช่น พยานบุคคล แต่ในบางกรณีไม่สามารถนำพยานหลักฐานนั้นได้ จึงต้องอาศัยลายพิมพ์ดีเอ็นเอ

มาประกอบพยาน (พรทิพย์ โรจนสุนันท์⁵¹,2544:11-13; เลียงชัย จตุรัส,มปป;al-Sabeel,2002:14; al-Moqadamah,2012:54;al – Nujaimi,2014:17)

ก. การตรวจในคดีช่มชู้กระทำเราสามารถทำการตรวจพิสูจน์ ดีเอ็นเอ จากคราบอสุจิ เส้นขนที่หัวหน้าที่มีรากขน หรือขนเพชรของฝ่ายชายที่ติดกับร่างกายฝ่ายหญิงหรือน้ำลายเป็นต้น

⁵¹ หัวหน้านิติเวช ภาควิชาพยาธิวิทยา โรงพยาบาลรามาริบัติ, หัวหน้าหน่วยตรวจศพ ภาควิชาพยาธิวิทยาโรงพยาบาลรามาริบัติ,ผู้อำนวยการนายแพทย์ (ศ) กองแพทย์ สถานพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชนกลาง, โฆษกกระทรวงยุติธรรม.

ข. การตรวจในคดีฆาตกรรม การทำร้ายร่างกาย สามารถตรวจคราบเลือดที่พบเพื่อใช้ในการหาตัวฆาตกร หรือวัตถุพยานอื่นๆ เช่น ชี้นเนื้อ โคร่งกระดูก ฟัน เป็นต้น ดังเช่นกรณีคดีฆาตกรรมนักศึกษาแพทยเจนนีรา ซึ่งผู้กระทำผิดเป็นผู้ที่มีความรู้ด้านนี้เป็นการเฉพาะจึงทำการทำลายหลักฐานจนเกือบหมด เมื่อประจักษ์พยาน ไม่มีเหลือ จึงจำเป็นต้องอาศัยการพิสูจน์ที่เป็นวิทยาศาสตร์เข้ามามีบทบาทโดยการค้นหาชิ้นเนื้อของผู้ตายในบ่อเกรอะพิสูจน์ตัวบุคคลตรงกับลายพิมพ์ดีเอ็นเอของผู้ตาย

ค. การตรวจพิสูจน์ซาก โคร่งกระดูกหรือชิ้นส่วนมนุษย์สามารถใช้ชิ้นส่วนของมนุษย์มาทำการตรวจพิสูจน์ลายพิมพ์ดีเอ็นเอยืนยันตัวบุคคลได้ เช่น ผู้เสียชีวิตในสงคราม คดีฆ่าหัวหน้าศพ คดีอุ้มฆ่า และศพนิรนามสูญเสียดัดลักษณะเป็นต้น

ง. ช่วยผู้บริสุทธิ์ให้พ้นข้อกล่าวหา เป็นหน้าที่ของนักกฎหมายที่ต้องใช้ความรู้ทางนิติวิทยาศาสตร์พิสูจน์การตกเป็นผู้ต้องหาของผู้บริสุทธิ์ ช่วยให้ผู้บริสุทธิ์ได้หลุดพ้นจากข้อกล่าวหา หรือในทางกลับกันนั้นสามารถนำผู้กระทำความผิดตัวจริงกลับเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม (สิริพร พานทองถาวร, 2012)

2. ประโยชน์ทางด้านคดีความแพ่งการนำผลการตรวจพิสูจน์ลายพิมพ์ดีเอ็นเอหรือเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมมาใช้ประโยชน์ทางด้านคดีอาญาในบางกรณีนั้นมีความคาบเกี่ยวกันที่ต้องอาศัยความสัมพันธ์เหล่านั้นซึ่งถึงผลคดีความแพ่งด้วย ดังนี้

ก. การตรวจพิสูจน์ บิดา มารดาและบุตร (Parentage test) เป็นการตรวจพิสูจน์ยืนยันว่าเป็นบุตรของบิดาหรือไม่ “Parentage test” หรือเป็นบุตรของมารดาหรือไม่ “Maternity test” ซึ่งส่วนใหญ่จะมีข้อสงสัยมาจากฝ่ายบิดาว่าบุตรที่ได้ถือกำเนิดมาจากภริยาคนนั้นเป็นบุตรของตนหรือไม่ กรณีสงสัยภริยามีผู้หรือร่วมประเวณีแบบสำคัญผิด (วะฎอะฮุซุบหะฮุ) กรณีการสลัดตัวทารกหรือทารกถูกขโมยจากโรงพยาบาล และสถานอนุบาลเป็นต้น การพิสูจน์ดีเอ็นเอสามารถยืนยันความเป็นบิดา มารดาและบุตรได้ โดยดีเอ็นเอ DNA ของบิดาและมารดาไม่ซ้ำใครเลยจะแบ่งดีเอ็นเออย่างละครึ่งถ่ายทอดไปยังบุตรแต่ละคน โดยที่ดีเอ็นเอของบุตรนั้นจะมาจากดีเอ็นเอของบิดาและมารดาอย่างละครึ่ง เป็นอย่างนี้ไปเรื่อยๆ (พรทิพย์ โรจนสุนันท์, 2544:12; เลียงชัย จตุรัส, มปป.; อเนก ชมจินดา, มปป.:9; al-Sabeel, 2002:14; Abd al - Hameed Muhammad al- Rasheed, 1425:89; al - Nujaimi, 2014:17)

ข. เพื่อป้องกันการลักลอบพาเด็กออกนอกประเทศของอาชญากรต่างชาติในการพาเด็กออกนอกประเทศ โดยการปลอมแปลงเอกสารทางราชการและอ้างตนว่าเป็นบิดาของทารกแสดงความชอบธรรมในการเป็นบิดาการใช้กระบวนการทางนิติวิทยาศาสตร์และในทางนิติเวชทำการตรวจพิสูจน์ลายพิมพ์เอกลักษณ์บุคคลนี้สามารถชี้ชัดความสัมพันธ์พ่อลูกกันจริงหรือไม่ได้อย่าง

แม่นยำ (อเนก ขมจินตม,มปป : 9; Ali Arif,2011:73; Abd al - Hameed Muhammad al- Rasheed,1425:89)

ค.จากประโยชน์ทางคดีความอาญาที่ได้กล่าวมาในข้อ (ก) และ (ข) เมื่อสามารถพิสูจน์จนนำสู่การยอมรับและยืนยันได้ว่า เป็นฆาตกรตัวจริงแล้ว ส่งผลให้ฆาตกรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเสียชีวิตที่เป็นเครือญาติกับผู้เสียชีวิตนั้น ถูกกั้นสิทธิในการรับมรดกและสิทธิประโยชน์อื่นๆด้วย ตามมาตรา1606 (1) ของประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่า“ผู้ที่คำพิพากษาถึงที่สุดว่าได้เจตนากระทำ หรือพยายามกระทำให้เจ้ามรดกหรือผู้มีสิทธิได้รับมรดกก่อนตนถึงแก่ความตายโดยมิชอบด้วยกฎหมาย”(น้ำแท้ มีบุญสร้าง,2553:548)เช่นเดียวกันในประมวลกฎหมายอิสลามว่าด้วยครอบครัวและมรดกได้กั้นสิทธิบุคคลประเภทนี้ด้วย(al-Khan Mustafa,2005b:278;Abd Hameed Muhammad al- Rasheed,1425:89)

จะเห็นว่าการนำกระบวนการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมมาปรับใช้ในกระบวนการพิสูจน์บุคคลว่าด้วยครอบครัวและมรดกอิสลามสามารถให้ประโยชน์ได้มาก อาทิเช่น

1. เป็นการแบ่งเบาภาระของผู้เชี่ยวชาญทางอัตลักษณ์บุคคล “กออีฟ” ที่ต้องรับภาระในการชี้ชัดตัวบุคคลที่มีความหลากหลายในชาติพันธุ์ตลอดจนการขยายตัวของสังคม ส่งผลให้มนุษย์มีความหลากหลาย ในขณะที่ผู้เชี่ยวชาญด้านนี้มีจำนวนน้อยลงหรือแทบจะไม่มีปรากฏให้เห็นอีก ในทางตรงกันข้ามการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมมีความแม่นยำตรงและเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปมีการศึกษาทดลองจนเป็นที่ประจักษ์
2. เมื่อมีการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในการชี้ชัดวงศ์ตระกูลแล้วสามารถลดจำนวนการปฏิเสธทายาทด้วยการถือานได้ ซึ่งจะช่วยให้มีทางเลือกในการปฏิบัติได้มากขึ้น สามารถ หลีกเลี่ยงการกล่าวหาที่ก่อให้เกิดปัญหาครอบครัวที่ส่งผลต่อการแยกทางของสามี ภริยาอย่างถาวร
3. เห็นได้ว่าในบางศาลมีการใช้ผลการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมประกอบการพิจารณาคดีในการชี้ชัดการสืบสายวงศ์ตระกูลในกรณีที่ยานบุคคลมีความน่าเชื่อถือน้อยหรือมีพยานบุคคลเพียงคนเดียวจึงใช้ผลการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมนี้เป็นพยานสามารถให้ความสมบูรณ์มากขึ้น
4. การใช้ผลการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลสามารถค้นหาความลับที่ไม่สามารถเปิดเผยด้วยวิธีการอื่นได้ ซึ่งในบางครั้งบรรดานักวิชาการอิสลามชี้ชัดวงศ์ตระกูลของบุคคลที่นิรนามวงศ์ตระกูลด้วยวงศ์ตระกูลที่มากกว่าหนึ่งวงศ์ตระกูลซึ่งขัดแย้งกับหลักความเป็นจริงที่น้ำอสุจิ

ของเพศชายไม่สามารถปฏิสนธิกับไข่ใบเดียวในเวลาเดียวกัน การตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมสามารถไขปริศนานั้นได้อย่างประจักษ์ (al- Sabeel,2002:10-121)

เนื่องจากการประยุกต์ใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในการคลี่คลายความพิพาทนี้ผู้วิจัยเห็นว่ามีความเหมาะสมและชอบด้วยบทบัญญัติเพื่อชี้ชัดถึงความสัมพันธ์สายโลหิตของผู้ที่ไม่ทราบวงศ์ตระกูล “นิรนามวงศ์ตระกูล” *مجهول النسب* ที่ชอบด้วยบทศาสนบัญญัติ เช่นการพลัดพราก การสูญหาย การสลับน้ำเชื้อสุจิระหว่างทำการผสมเทียม สฟไม่ทราบชื่อ “สฟนิรนาม”ทารกที่ได้ถือกำเนิดจากภริยาที่สามีมีความบกพร่องทางอวัยวะสืบพันธุ์อย่างนี้เป็นต้น ตามทัศนะของ al- Sabeel,(2002)และBadee-ah Ali,(2011:90-91)ได้ให้เหตุผลดังนี้

1. เมื่อความเท็จจริงสามารถพิสูจน์ได้ด้วยยานหลักฐานได้แล้ว การใช้เกาะรออิน“ตัวบ่งชี้ และปัจจัยแวดล้อม”ที่มีความน่าเชื่อถือสูงก็สามารถกระทำได้เช่นกัน เพราะเกาะรีนะฮ์ที่มีความน่าเชื่อถือได้นั้นเป็นตัวชี้ถึงเจตนาที่ต้องการ (ข้อเท็จจริง) ไม่ใช่เกิดมาจากการคาดเดา เช่นนั้นบางครั้งบทบัญญัติต้องยอมรับการตัดสินความพิพาทด้วยตัวบ่งชี้ที่เป็นปัจจัยแวดล้อมที่สื่อถึงความหมายเด็ดขาด (*مُنْبِئًا حَاطًا*) ซึ่งสื่อความหมายถึงการใช้หลักฐานที่มีน้ำหนัก ในทางตรงกันข้ามหากไม่ใช่ปัจจัยแวดล้อมนี้ประกอบการพิจารณาตีความแล้วอันหมายความว่าใช้หลักฐานที่มีน้ำหนักอ่อนกว่านั่นเอง เพราะการใช้การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมอันหมายถึงใช้หลักฐานที่ให้ความหมายคาดคะเนความถูกต้องสูง (*غُبْنًا لَطْفًا*) ดังนั้นการใช้หลักฐานที่ให้ความหมายคาดคะเนความถูกต้องสูงนี้เป็นที่ยอมรับสามารถใช้เป็นหุคม โดยศาสนบัญญัติในหลายๆประเด็นปัญหา เช่น การยืนยันวงศ์ตระกูลของผู้ไม่ทราบวงศ์ตระกูล “นิรนาม” การสืบสายวงศ์ตระกูลที่บรรดานักวิชาการอิสลามได้ให้การยอมรับ

2. การที่บรรดานักวิชาการอิสลามสำนักชะฟีอียะฮ์และสำนักฮะนาบิละฮ์ให้การยอมรับระบบการเปรียบเทียบอัตลักษณ์บุคคล “กียาฟะฮ์” ในการเจาะจงและรับรองวงศ์ตระกูลที่ยอมรับโดยบทศาสนบัญญัติ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการที่ผู้เชี่ยวชาญทางอัตลักษณ์บุคคล “กออ็อฟ” ชี้ชัดความสัมพันธ์วงศ์ตระกูลบนพื้นฐานประสบการณ์และประสาทสัมผัสของเขาดังนั้นบุคคลที่ได้รับ การชี้ชัดวงศ์ตระกูลจากผู้เชี่ยวชาญทางอัตลักษณ์บุคคล “กออ็อฟ” ถือว่าเป็นบุตรที่ชอบด้วยบทบัญญัติถึงกระนั้นแล้วก็ตามบางครั้งผู้เชี่ยวชาญทางเอกลักษณ์บุคคลนี้จะยกเลิกทัศนะเดิมของตน เมื่อปรากฏความเท็จจริงใหม่ภายหลังที่ตรงกันข้ามกับข้อวินิจฉัยเดิมเนื่องการเปรียบเทียบคุณลักษณะภายนอกซึ่งคุณลักษณะภายนอกที่เป็นอัตลักษณ์บุคคลนี้บุคคลสองคนหรือมากกว่าสองคนมีโอกาสเหมือนกันได้ทำให้ผู้เชี่ยวชาญทางอัตลักษณ์บุคคล “กออ็อฟ” เกิดความสับสนในการชี้ชัดนั้นได้เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วการชี้ชัดการสืบสายวงศ์ตระกูลก็อาจเกิดความผิดพลาดได้สูง

เมื่อทำการเปรียบเทียบด้วยการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมกับการยืนยันของผู้เชี่ยวชาญทางอัตลักษณ์บุคคล “กออีฟ” แล้ว จะพบว่าการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมสมควรนำมาใช้มากกว่า เนื่องจากมีความแม่นยำตรงกว่าการบอกกล่าวของผู้เชี่ยวชาญทางอัตลักษณ์บุคคล “กออีฟ” และเป็นหลักฐานที่มีความน่าเชื่อถือมากกว่าถ้าผู้เชี่ยวชาญทางนิติวิทยาศาสตร์ได้ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์และหลักวิชาการที่แท้จริงโอกาสในการเกิดความผิดพลาดแทบจะไม่มีให้ปรากฏ

3. เนื่องจากการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมเป็นที่ยอมรับของบุคคลโดยทั่วไปทั้งทางภาคประชาชนและทางภาคศาลเองเมื่อปรากฏผลการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมแล้วจะส่งผลให้ทุกคนได้เกิดความสบายใจและพอใจกับผลที่ปรากฏ เช่น 3.1) การใช้ลายพิมพ์นิ้วมือ ซึ่งปรากฏอย่างชัดว่าอัลลอฮ์ได้ทรงสร้างลายพิมพ์นิ้วมือเอาไว้เป็นเอกลักษณ์เฉพาะบุคคลของบุคคลนั้นๆ จะพบว่าจะไม่มีลายพิมพ์นิ้วมือของผู้ใดมีลายพิมพ์ที่เหมือนกันได้ 3.2) ลายเซ็นตลงมือชื่อแต่ละบุคคลมีรูปแบบของลายมือชื่อแตกต่างกันและเป็นที่ยอมรับกันและ 3.3) รูปถ่ายหรือบัตรประจำตัวประชาชนของแต่ละบุคคลนั้นอีกด้วย

จะเห็นได้ว่าการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมเป็นหลักฐานยืนยันถึงความเชื่อมโยงทางวงศ์ตระกูลหรือเป็นหลักฐานยืนยันตัวมาตกรล้วนแล้วเป็นที่ยอมรับของศาลทั้งที่เป็นศาลระบบ Civil Law หรือระบบ Common Law และยังได้รับการยอมรับของสังคมทั่วไปด้วย

ส่วนการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในศาลอิสลามของประเทศมุสลิมหรือประเทศที่ไม่ใช่มุสลิมที่อนุญาตให้บังคับใช้กฎหมายอิสลามในทางศาลเช่นประเทศไทยตลอดจนทัศนะของนักวิชาการอิสลามผู้วิจัยจะได้อธิบายไว้ในบทที่ 3 ว่าด้วยประเทศที่มีการปรับใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมเป็นลำดับต่อไป

บทที่ 3

ประเทศที่มีการปรับใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)

ในบทนี้ ผู้วิจัยจะทำการศึกษาเกี่ยวกับการปรับใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ) ใน 3 กลุ่มประเทศ กล่าวคือ

1. ประเทศอังกฤษ ฝรั่งเศส และสหรัฐอเมริกา
2. ประเทศซาอุดีอาระเบีย อียิปต์ และมาเลเซีย
3. ประเทศไทย

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังศึกษาเกี่ยวกับประมวลกฎหมายว่าด้วยการใช้ผู้เชี่ยวชาญทางนิติวิทยาศาสตร์ในคดีความทางอาญา แพ่งและพาณิชย์ในชั้นศาลที่ใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) และผู้เชี่ยวชาญประกอบการฎีกา เพื่อใช้ในการ ศึกษาเกี่ยวกับการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)ในกฎหมายครอบครัวและมรดก ในประเทศดังกล่าวโดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 ประเทศสหรัฐอเมริกา

การปรับใช้นิติวิทยาศาสตร์ว่าด้วยเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ) ในกระบวนการยุติธรรมผู้วิจัยจะกล่าวถึงเฉพาะประเทศสหรัฐอเมริกาประเทศฝรั่งเศสและประเทศอังกฤษ เนื่องจากสามประเทศนี้เป็นประเทศต้นๆที่ยอมรับการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมและมีผู้เชี่ยวชาญเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกระบวนการศาลยุติธรรม

ผู้วิจัยจะทำการศึกษาการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมและผู้เชี่ยวชาญเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกระบวนการยุติธรรมของประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศฝรั่งเศสและประเทศอังกฤษตามลำดับ ดังนี้

3.1.1 ประเทศสหรัฐอเมริกา

สหรัฐอเมริกา เป็นประเทศที่ใช้ระบบกฎหมายคอมมอนลอว์ (Commonlaw) (ระบบกล่าวหา) และเป็นประเทศอันดับต้นๆที่นำกระบวนการเทคโนโลยีตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) มาบังคับใช้ในกระบวนการทางศาลเพื่อพิสูจน์คดีความต่างๆ ทั้งทางอาญา แพ่งและพาณิชย์ และคดีเกี่ยวกับความมั่นคงในรูปแบบต่าง ๆ เอกลักษณ์ดังกล่าวต้องสมบูรณ์ สามารถอธิบายแหล่งที่มา เป็นมาตรฐาน ขอบธรรมและได้รับการยอมรับ ซึ่ง การได้มาของหลักฐานเพื่อใช้ต่อสู้คดีนั้น เป็นหน้าที่ของโจทก์และจำเลยที่ต้องเสาะหา (ฉัฐพงษ์ กุรัตนธรรมา ,2556) กระนั้นก็ตาม แนวการตัดสินใจพิพาทของศาลแต่ละมลรัฐนั้นแตกต่างกัน ดังนั้นการนำกระบวนการเทคโนโลยีตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) มาใช้ในการ

พิจารณาความพิพาทนั้นจึงมีความแตกต่างกันด้วย (รัฐญาลักษณ์ เบ็ญจะมโน เตชวุฒิปันธุ์¹
2555:142)

การศึกษาการใช้เอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ของประเทศ
สหรัฐจะศึกษาในกรอบที่เกี่ยวกับกฎหมายกระบวนการวินิจฉัยตลอดจนปรากฏการณ์ทั่วไปซึ่งมี
ดังต่อไปนี้

3.1.1.1 กฎหมายว่าด้วยการใช้เอกลักษณ์บุคคลด้วย สารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) และกระบวนการรับรองบุตร

สหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่ให้ความสำคัญต่อกระบวนการรับรอง
บุตร ผู้ที่ต้องการรับรองบุตรต้องทำการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)
วิธีการนี้สามารถแสดงผลความสัมพันธ์ระหว่างคนคนหนึ่งกับบุตรของตน ดังปรากฏในกฎเกี่ยวกับการ
ใช้พยานหลักฐานของรัฐบาลกลางดังนี้ (Federal Rule of Evidence, อังในไพจิตร สวัสดิการ
,2547)

กฎที่ 401 พยานหลักฐานที่จะเกี่ยวข้องถ้า :

มีแนวโน้ม "ที่จะทำให้ความมีอยู่จริงของข้อเท็จจริงใดที่เป็นผล
ภายหลังจากการพิจารณาว่าจะมีความเป็นไปได้มากกว่าหรือเป็นไปได้น้อยกว่าที่จะเป็นหาก
ปราศจากพยานหลักฐาน"

กฎที่ 402

"แม้ว่าเป็นพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องอาจถูกไม่ยอมรับหากคุณค่า
ความเป็นไปได้วัดน้ำหนักโดยนัยสำคัญแล้วโดยอันตรายของความอคติ ความสับสนของประเด็น
หรือชักจูงลูกขุน หรือโดยพิจารณาจากการชักช้าเสียเวลา หรือความไม่จำเป็นในการแสดง
พยานหลักฐานโดยรวม"

กฎที่ 702

พิเศษอื่นจะช่วยผู้พิพากษาถ้าองค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ หรือ
เทคนิค หรือความ" ในข้อเท็จจริงที่จะเข้าใจ (ลูกขุน)พยานหลักฐาน หรือพิจารณาในประเด็นพยาน
บุคคลที่มีคุณสมบัติเหมือนกับผู้เชี่ยวชาญตามองค์ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ การฝึกอบรมหรือ
การศึกษา จะเบิกความในรูปของความคิดเห็นหรือเช่นว่า"

¹ผู้พิพากษาประจำสำนักงานศาลยุติธรรมช่วยทำงานชั่วคราวในตำแหน่งผู้พิพากษาศาลล้มละลายกลาง เศรษฐศาสตร์บัณฑิต
(เกรดนิยมนับสอง) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ,เศรษฐศาสตร์มหาบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , เนติศาสตร์บัณฑิต
มหาวิทยาลัยรามคำแหง ,นิติศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง ,เนติบัณฑิตไทยสมัยที่ 55. Master of Law
(LL.M.) University of California, Berkeley school of Law (ทุนสำนักงานศาลยุติธรรม)

ในส่วนของการรับรองบุตร กฎหมายครอบครัวของมลรัฐแคลิฟอร์เนีย (California) ที่เรียกว่า Uniform Parentage Act: UPA (§7600 - §87730) ที่ได้บัญญัติเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาและบุตรใน กฎที่ 7610² ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบิดา มารดาและบุตรอาจเกิดขึ้นได้ด้วยวิธีการต่อไปนี้

1. ระหว่างเด็กและมารดาความสัมพันธ์อาจเกิดขึ้นได้โดยการพิสูจน์ว่าเป็นผู้ให้กำเนิดเด็กหรือตามที่กฎหมายในส่วนนี้ได้กำหนด

2. ระหว่างเด็กและบิดาความสัมพันธ์อาจเกิดขึ้นตามที่กฎหมายส่วนนี้ได้กำหนด

3. ระหว่างเด็กและผู้รับบุตรบุญธรรมความสัมพันธ์อาจเกิดขึ้นได้โดยการพิสูจน์การรับรองบุตรบุญธรรม (บัญญัติลักษณะ เบ็ญจมะโน เศษวุฒิปันธุ์, 2555 : 144)

ทั้งนี้ให้นำหลักปฏิบัติการพิจารณาความอาญาที่ใช้พยานหลักฐานต่าง ๆ ทางนิติวิทยาศาสตร์ประกอบด้วย

1. พยานหลักฐานต้องมีแนวโน้มจะพิสูจน์หรือไม่พิสูจน์ข้อเท็จจริง และพยานหลักฐานดังกล่าวอยู่ ภายใต้กฎหมายที่ใช้บังคับ ที่จะบังคับใช้ในลักษณะที่มีต่อผลของคดีหรือไม่

2. ผู้เชี่ยวชาญที่จะเบิกความเกี่ยวกับพยานหลักฐานมีคุณสมบัติสมบูรณ์ครบถ้วนถูกต้องหรือไม่

3. ข้อมูลที่ได้รับมาจากกระบวนการพิสูจน์หลักฐานที่เป็นที่ยอมรับทางนิติวิทยาศาสตร์หรือไม่

4. ความเป็นไปได้ของการมိอดติหรือใช้เวลามากกว่า เกินความคุ้มค่าของการพิสูจน์ข้อมูลหรือไม่

² CAL. FAM.CODE § 7610 ,The parent and child relationship may be established as follows

a) Between a child and natural mother,it may be established by proof of her having give birth to the child,or under this part.

b) Between a child and the natural father, it may be established under this part.

c) Between a child and an adaptive parent, it may be established by proof of adeption. (อ่างในบัญญัติลักษณะ เบ็ญจมะโน เศษวุฒิปันธุ์,2555:142)

5. พยานหลักฐานต้องเป็นพยานหลักฐานที่มาจากทฤษฎีหรือเทคนิคที่สามารถทดสอบได้หรือไม่ (testable theory or technique) หากเป็นพยานหลักฐานที่สามารถนำมาตรวจสอบหรือทดสอบได้ จึงสามารถรับฟังได้

6. ทฤษฎีหรือเทคนิคดังกล่าวได้รับการตรวจสอบโดยผู้ร่วมวิชาชีพหรือไม่ หรือมีการเผยแพร่หรือไม่ (peer review) เช่น คู่มือบทความทางวิทยาศาสตร์ที่มีการเผยแพร่ลงในวารสารต่างๆ หรือไม่ บทความนั้นเป็นที่ยอมรับมีการยอมรับความน่าเชื่อถืออย่างน้อยเพียงใดจากนักวิทยาศาสตร์คนอื่นๆ วารสารที่ได้พิมพ์บทความเผยแพร่นั้นเป็นวารสารที่ยอมรับหรือไม่

7. ในกรณีเกี่ยวกับเทคนิคเฉพาะ อัตราความผิดพลาดที่เกิดขึ้นนั้นมีมากน้อยเพียงใด และเป็นที่ยอมรับกันดีหรือไม่ (known error rate) กล่าวคือมีอัตราส่วนของความผิดพลาดในกรณีที่ความผิดพลาดเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด และพยานหลักฐานดังกล่าวเป็นที่ยอมรับโดยทั่วไปภายในสาขาวิชานั้นหรือไม่

8. วิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่ใช้โดยพยานผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวเป็นที่ยอมรับกันเป็นการทั่วไปหรือไม่ (general acceptance)

9. การสมดุลและน้ำหนัก (Balancing and Weight) (จูคาร์ตัน นรินทรางกูร ณ อยุธยา, 2553 : 85; ไพจิตร สวัสดิการ, 2547)

ถึงแม้ว่าเทคโนโลยี ด้านนิติวิทยาศาสตร์ การตรวจเอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เป็นความ ต้องการใช้เป็นหลักฐานประกอบการสืบคดีของคู่ความ ซึ่งนักวิชาการและพนักงานอัยการให้การยอมรับแล้วก็ตาม หากผลการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล (ดีเอ็นเอ) โดยวิธีทางวิทยาศาสตร์เช่นว่านั้น ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขหลักการพิจารณาพยานหลักฐานวิทยาศาสตร์ประการดังกล่าวข้างต้นแล้วศาลสามารถโต้แย้งหรือไม่รับพิจารณาตามฟ้องนั้นก็ได้

3.1.1.2 การวินิจฉัยและการบังคับใช้ในศาล

จากกฎหมายว่าด้วยการใช้เอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) นี้ ทำให้ศาลประเทศสหรัฐอเมริกาเริ่มนำผลการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) มาใช้ในศาลตั้งแต่ ปีคริสตศักราช 1986 เป็นต้นมา (Wajdi Abd Fattah, 2007; Fauwaz Salih, 2007: 296; Wajdi Abd Fattah, 2007 : 9 -11) ผู้วิจัยขอยกตัวอย่างคดีที่ศาลประเทศสหรัฐอเมริกาใช้ผลการตรวจเอกลักษณ์บุคคลจากนิติวิทยาศาสตร์ประกอบการตัดสิน ดังนี้

คดีที่ 1 คดีข่มขืนแล้วฆ่า ในเดือน มิถุนายน ปี ค.ศ. 1986 ที่ศาลตัดสินยกฟ้องผู้ต้องหาคนแรก หลังพบผลการตรวจพิสูจน์คราบน้ำอสุจิในช่องคลอดของศพผู้ตายไม่ตรงกับดีเอ็นเอของผู้ต้องหา ภายหลังตำรวจทำการตรวจดีเอ็นเอของผู้ชายในหมู่บ้าน ทั้งหมดจำนวน 500 คน จึง

ตรวจพบ ดีเอ็นเอของผู้ชายหนึ่งตรงกับดีเอ็นเอที่ตรวจพบในช่องคลอดของศพ จนนำไปสู่การรับสารภาพผิด ซึ่งศาลได้ใช้ผลการตรวจนี้เป็นหลักฐานประกอบการตัดสินคดี

คดีที่ 2 คดีข่มขืนแล้วฆ่าในปี 1988 ศาลตัดสินประหารชีวิต นาย เรนคัล โจนส์ โดยใช้ผลการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เป็นพยานหลักฐาน (al - Marzuqi,2000:302)

คดีที่ 3 คดีข่มขืนแล้วฆ่านางสาวจูเลีย เบียนน์ อายุ 18 ปี นักเรียนสาวที่เป็นผู้ตาย ได้หายตัวไปขณะเดินทางกลับจากโรงเรียนใน ปี ค.ศ.1993 ตำรวจทำการตรวจพิสูจน์ดีเอ็นเอของผู้ชายในหมู่บ้านต้องสงสัยจำนวน 100 คน พบดีเอ็นเอเดียวกันกับที่พบในช่องคลอดของผู้ตาย จนนำไปสู่การจับกุมชายเจ้าของดีเอ็นเอดังกล่าวและยื่นผลให้ศาลตัดสินในที่สุด (Al- Abudi,2007:18)

คดีที่ 4 คดีฆาตกรรมสองแม่ลูก ณ อพาร์ทเมนต์แห่งหนึ่ง ที่ตำรวจได้ตั้งข้อหาฆ่าผู้อื่นต่อชายผู้ดูแล อพาร์ทเมนต์ หลังตรวจพิสูจน์คราบเลือดที่ติดอยู่กับนาฬิกาข้อมือเขาและพบเป็นดีเอ็นเอของสตรีผู้เสียชีวิต (Zaqloom,2013 :44)

3.1.1.3 ปราบกฏการณ์ทั่วไป

ประเทศสหรัฐอเมริกาได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่ได้ตระหนักและให้ความสำคัญต่อสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ดังจะเห็นได้จากกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศ ซึ่งศาลสูงของสหรัฐอเมริกาได้พัฒนาขึ้น โดยเน้นถึงสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญในการให้ความคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐานของประชาชนในการดำเนินคดีอาญาเป็นหลัก จึงสามารถที่จะกล่าวได้ว่าเป็นกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาแนวรัฐธรรมนูญ (Constitutional Criminal Procedure) (วิสาร พันธนะ, 2521: 41 - 42)

นอกจากนั้นศาลในประเทศสหรัฐอเมริกาเห็นว่า การแสวงหาพยานหลักฐานจากส่วนของร่างกายหรือสิ่งอื่นที่อยู่ในร่างกายของผู้ต้องหาด้วยนิติวิทยาศาสตร์ สามารถจะกระทำได้อีกต่อเมื่อเป็นการตรวจค้นโดยมีเหตุอันสมควร (reasonable search) และส่งผลการตรวจพิสูจน์ถูกต้องแม่นยำ นำมาสู่ความยุติธรรม (John N. Fedico, Criminal Procedure for the Law Enforcement Officer, New York : West, 1979), (อ้างใน ชนิดา เลิศสิทธิกุล ,2549: 78;สำนักงานกิจการยุติธรรม,2552)

การพิพากษาเป็นการตัดสินขั้นชี้ขาดที่มีผลต่อคู่ความการรับฟังพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์จาก คู่ความหรืออัยการจึง เป็นสิ่งที่ศาลให้ความสำคัญใน การพิพากษา เช่นตัวอย่างใน

คดีของ Daubert v. Merrell Dow Pharmaceutical, Inc.³. โดยศาลฎีกาสหรัฐอเมริกาได้มีคำสั่งให้ผู้พิพากษาศาลรัฐบาลกลาง (Federal Judges) กำหนดหลักการรับฟังพยานผู้เชี่ยวชาญด้านวิทยาศาสตร์ให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่ใช้โดยนักวิทยาศาสตร์ทั่วไปซึ่งกล่าวได้ว่าคดีของ Daubert ได้หักล้างกฎ Frye Rule ที่ใช้ในศาลของประเทศสหรัฐอเมริกา มา นานกว่า 70 ปี ทั้งนี้ กฎ Frye Rule มีความต่างกับคดีของ Daubert ตรงที่กฎ Frye Rule จะรับฟังหลักฐานทางวิทยาศาสตร์เฉพาะที่มาจากผู้เชี่ยวชาญในวงการเกี่ยวข้องกับหลักฐานนั้น เท่านั้น ในขณะที่ในคดี Daubert นั้น ผู้พิพากษาคือผู้มีสิทธิพิจารณาใช้หลักฐานจากคู่ความหรือพนักงานอัยการและชี้ขาดว่าหลักฐานนั้นมีความน่าเชื่อถือหรือมีความเที่ยงตรงทางวิทยาศาสตร์หรือไม่เพียงใด (ฐิตารัตน์ นรินทรางกูร ณ อุษยา, 2553 : 84)

3.1.2 ประเทศฝรั่งเศส

หลังจากการค้นพบและยอมรับในวิทยาการการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ประเทศฝรั่งเศสเป็นประเทศหนึ่งที่ทำให้ความสำคัญกับเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ด้วยการ บรรจุการเข้าในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและพาณิชย์และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยเฉพาะคดีความแพ่งและพาณิชย์ที่เกี่ยวข้อง กับ การรับรองและปฏิเสธบุตร การบรรจุกฎหมายนี้มีขึ้นในเดือนกรกฎาคม ปี คริสต์ศักราช 1974 (Aziz Aba Karam ; Yosof Adeeb; Abd Latif Ammarah, 2010:38)

³ 509 u.s. 579. 113, s. ct. 2786 (1993) ในปี ค.ศ. 1993 คดีแห่งในศาลรัฐบาลกลางสหรัฐอเมริกา เรื่อง Daubert v. Merrell Dow Pharmaceutical, 113, s. ct. 2786 มีประเด็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ คดีดังกล่าวศาลฎีกาสหรัฐอเมริกา กำหนดบทบาทของผู้พิพากษาล่างว่า " ควรพิจารณาในเบื้องต้นว่าพยานหลักฐานใดเป็นพยานหลักฐานที่สำคัญในประเด็นที่พิพาท และพยานหลักฐานดังกล่าวมีความน่าเชื่อถือหรือไม่เพียงใด ในการพิจารณาความมุ่งเน้นเรื่องหลักการ (Principles) และวิธีการ (Methodology) มิใช่ผลลัพธ์ที่แสดงออกมา ส่วนหลักการที่ศาลใช้ประกอบด้วย พื้นฐานจากทฤษฎีหรือเทคนิคซึ่งทดสอบได้ การตรวจสอบโดยผู้ร่วมวิชาชีพ อัตราความผิดพลาด และการยอมรับทั่วไป หลักในคดี Daubert เปิดโอกาสให้มีการต่อสู้ ในเรื่องความถูกต้องของพยานหลักฐาน โดยเฉพาะในด้านของวิทยาศาสตร์ ตลอดจนกฎของการเสนอพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ใหม่ๆ เป็นพยานหลักฐานได้ (อ้างในฐิตารัตน์ นรินทรางกูร ณ อุษยา, 2553 : 83)

⁴ คดีของ Frye v. United States ซึ่งเป็นคดีแรกและเป็นคดีประวัติศาสตร์ศาลสหพันธรัฐได้ยอมรับให้มีการเสนอพยานหลักฐานจากการตรวจสอบความดันโลหิต โดยที่ศาลได้วางหลักการรับฟังพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ว่า หลักฐานทางวิทยาศาสตร์จะสามารถรับฟังได้ " คดีเมื่อพยานหลักฐานนั้นเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปในสาขาที่เกี่ยวข้องกับหลักฐานนั้นๆ (ฐิตารัตน์ นรินทรางกูร ณ อุษยา 2553 : 85; ไพจิตร สวัสดิการ, 2547)

ผู้วิจัยจะศึกษาการใช้เอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ของประเทศฝรั่งเศส ในกรณี กฎหมายครอบครัวและมรดกและกระบวนการ การวินิจฉัยและปรากฏการณ์ทั่วไปดังนี้

3.1.2.1 ประมวลกฎหมาย ครอบครัวและมรดก และกระบวนการรับรองบุตร

ประเทศฝรั่งเศสได้บัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความศึความด้วยการใช้เทคนิคนิติวิทยาศาสตร์พิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เพื่อยืนยันหรือปฏิเสธบุตร ใน 3 มาตราด้วยกัน คือ มาตรา 10 11 และ 12 ดังนี้

มาตรา 10 การตรวจพิสูจน์ตัวบุคคล ไม่สามารถกระทำได้ด้วยวิธีอื่น ยกเว้นด้วยเทคโนโลยีการแพทย์ และต้องได้รับความเห็นชอบจากบุคคลนั้นก่อนการทำการตรวจพิสูจน์

มาตรา 11 การเจาะจงชี้ชัดตัวบุคคลด้วยวิธีทางนิติวิทยาศาสตร์สามารถกระทำได้ในขอบเขตการพิพาทและต้องได้รับคำสั่งจากศาลหรือด้วยจุดประสงค์ทางการแพทย์ที่มีความเกี่ยวข้องกับวงศ์ตระกูล

มาตรา 12 ไม่อนุญาตให้ทำการตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์นอก จากผู้ที่มีความเชี่ยวชาญและมีชื่อในทะเบียนผู้เชี่ยวชาญ

จากทั้ง 3 มาตรา นี้ สามารถสรุปได้ว่ากฎหมายประเทศฝรั่งเศสอนุมัติให้ใช้การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ผ่านกระบวนการนิติวิทยาศาสตร์ด้วยเงื่อนไขหลักดังนี้

1. การตรวจพิสูจน์ต้องอยู่ในกรอบหลักวิชาการแพทย์และ ตามจรรยาบรรณแพทย์

2. จะทำการพิสูจน์ได้ เมื่อ ได้รับคำสั่งศาล และอยู่ในลักษณะเฉพาะกิจตาม มาตรา 11

3. ต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรง

4. ผู้ตรวจพิสูจน์ต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีชื่อในทะเบียนผู้เชี่ยวชาญเท่านั้น

นอกจากนี้ ประเทศฝรั่งเศสยังได้วางกรอบการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ในการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลด้วยดีเอ็นเออย่างเคร่งครัด เช่น เมื่อวันที่ 28 เดือนพฤษภาคมปี ค .ศ.1996

ได้ออกพระราชบัญญัติเลขที่ 96.452 เกี่ยวกับสาธารณสุขและสุขภาพหมวดที่ 145.15 และได้ออกกฎหมายกำหนดข้อปฏิบัติและบทลงโทษแก่เจ้าหน้าที่และผู้เชี่ยวชาญที่ฝ่าฝืนว่าด้วย จริยธรรมการพิสูจน์“เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยนิติวิทยาศาสตร์ “Bioethiques Lois” โดยกำหนดหัวข้อ ” การละเมิดสิทธิบุคคลว่าด้วยการศึกษาและพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม “ (ดีเอ็นเอ) ในบทบัญญัติที่ 22/266 - 28/266 ว่าการจะทำการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล จะต้องกระทำเพื่อจุดประสงค์ต่อไปนี้

- 1) การแพทย์และการบำบัดโรค
- 2) การศึกษาค้นคว้า และ
- 3) การพิสูจน์เหตุเสียชีวิตและมาตรการ

ทั้งนี้ ผู้ใดที่กระทำการนอกเหนือจุดประสงค์ดังกล่าวนี้ เช่น เพื่อพิสูจน์วงศ์สกุลผู้อื่น ผู้นั้นจะต้องถูกระวางโทษจำคุก 1 ปีหรือปรับเป็นเงิน 1,000 เฟรังก์ บทลงโทษนี้ยังครอบคลุมถึงผู้ที่เปิดเผยข้อมูลแก่สาธารณชนโดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตราที่ 16 /159 ตามพระราชบัญญัติกระทรวงสาธารณสุขอีกด้วย (Aziz Aba Karam; YosofAdeeb; AbdLatif Ammarah,2010:38; Zaqloom,2013 :11 -12) ในขณะที่การอ้างร่วมวงศ์ตระกูลหรือการปฏิเสธร่วมวงศ์ตระกูลระหว่าง 2 ฝ่าย หรือ การรับรองหรือปฏิเสธบุตร จำต้องได้รับความยินยอมจากทั้ง 2 ฝ่ายอย่างชัดแจ้งซึ่งหากมิฉะนั้นแล้ว ถือว่าผู้กระทำมีความผิดและต้องโทษ (Shaima' Atallah,2008)

3.1.2.2 การวินิจฉัยและการบังคับใช้ในศาล

ตัวอย่างการบังคับใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายว่าด้วยความแพ่งและพาณิชย์

ตัวอย่างที่ 1

ฎีกาว่าด้วยความพิพาทกรณีการสืบวงศ์ตระกูลของบุตร ณ ศาลชั้นต้นกรุงปารีส

สตรีนางหนึ่งได้สมรสกับนาย (ก) ได้ให้กำเนิดบุตรคนหนึ่งโดยการสืบวงศ์ตระกูลจากนาย (ก) ต่อมาได้หย่ากับนาย (ก) และได้สมรสใหม่กับนาย (ข)นางได้ยื่นฟ้องขอยกเลิกการสืบวงศ์ตระกูลของบุตรจากนาย (ก) อดีตสามี และให้สืบวงศ์ตระกูลของนาย (ข) สามีคนใหม่

ศาลได้ออกคำสั่งลงวันที่ 11 เดือนตุลาคม 1975 ให้ ทำการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งสิ้นคน ในวันที่ 3 มีนาคม

1976 ได้ประกาศผลการตรวจพิสูจน์ว่าบุตรมีแบบลายพิมพ์ดีเอ็นเอเป็นแบบเดียวกับสามีคนที่สอง (ข) ในระดับที่ 99,84 และตัดสินให้บุตรมีใช้บุตรสืบวงศ์ตระกูลจากสามีคนแรกนาย (ก) ในวันที่ 16 ธันวาคม 1976 ศาลได้ตัดสินให้ผู้เป็นบุตรสามารถใช้วงศ์ตระกูลของบิดาผู้ร่วมเอกลักษณ์บุคคล ซึ่งเป็นสามีคนที่สองนาย (ข) ของสตรีผู้ยื่นฟ้องและให้ถือว่าเป็นบิดาที่ชอบด้วยกฎหมาย (Al - Marzuqi,2000:295)

ตัวอย่างที่ 2

การใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เพื่อรับรองหรือปฏิเสธความเป็นบุตรบิดา

ชายคนหนึ่งยื่นฎีกาให้ศาลตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เพื่อยืนยันว่าทารกที่ภรรยาให้กำเนิดนั้นมิใช่บุตรที่เกิดจาก ตน การพิพาทได้ยืดเยื้อจนต้องใช้เวลาใกล้เคียงถึง 300 วัน โดยศาลมีคำสั่งให้สองสามีภรรยาแยกกันอยู่เป็นการชั่วคราว เมื่อการผลตรวจพิสูจน์ปรากฏ ศาลกลับตัดสินให้ทารกนั้นเป็นบุตรของ ตนที่ชอบด้วยกฎหมาย (Janvie,1983 อ้างใน al - Marzuqi,2000:297)

3.1.2.3 ปราบปรามการฉ้อโกง

เริ่มแรกศาลประเทศฝรั่งเศสไม่ได้ให้ความสำคัญที่จะนำเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) มาใช้เป็นหลักฐานในทางศาล แม้ว่าจะได้รับคำร้องจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียก็ตามดังปรากฏการร้องขอให้ทำการตรวจพิสูจน์โลหิตคดีพิพาทในชี้ชัดความสัมพันธ์ความเป็นบิดาเป็นบุตรในวันที่ 25 / 7 /1949 แต่ถูกศาลปฏิเสธเนื่องจากเห็นว่าผลการตรวจพิสูจน์นั้นไม่มีความเที่ยงตรงที่จะเชื่อถือได้และไม่เห็นเป็นประโยชน์ใด ๆ กระทั่งในวันที่ 15 / 7/ 1955 เมื่อผลการตรวจพิสูจน์ความสัมพันธ์ระหว่างบิดากับบุตรอยู่ในระดับความน่าเชื่อถือเป็นที่ยอมรับ นักกฎหมายชาวฝรั่งเศสท่านหนึ่ง ได้ยื่นเสนอให้มีการบรรจุการตรวจเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) โดยผู้เชี่ยวชาญเข้าในประมวลกฎหมายแพ่ง

ในวันที่ 9 / 7 / 1970 ประเทศฝรั่งเศสได้บัญญัติการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) โดยผู้เชี่ยวชาญเป็นครั้งแรกเข้าในประมวลวิธีพิจารณาความแพ่ง โดยบัญญัติให้ศาลมีคำสั่งทำการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมเมื่อเกิดความพิพาทเช่นนี้ขึ้น (Jolm Huxley Buzzard,1959.p.45-46, อ้างใน Abbas al – Abodi,25 : 2002)

3.1.3 ประเทศอังกฤษ

ผู้วิจัยจะศึกษาการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ของประเทศอังกฤษในกรณีประมวลกฎหมายและกระบวนการ การวินิจฉัยและปรากฏการณ์ทั่วไปดังนี้

3.1.3.1 กฎหมายและกระบวนการ

ประเทศอังกฤษมีระบบการจัดการคดีต่างไปจากประเทศอื่นๆ กล่าวคือ การศาลของประเทศนี้จะใช้ ระบบกล่าวหา (Accusatorial หรือ Adversary system) ซึ่งเป็นระบบที่พัฒนาขึ้นในกลุ่มประเทศ ที่ใช้กฎหมายคอมมอนลอว์ (Common Law) ที่ได้รับอิทธิพลจากกฎหมายโรมัน (Roman Laws)

กฎหมายคอมมอนลอว์ (Common Law) เป็นผลจากความพยายามของผู้ปกครอง ประเทศที่ต้องการสร้างความเป็นเอกภาพในการบังคับใช้กฎหมายด้วยการพยายามผสมผสานจารีตประเพณีของแต่ละท้องถิ่นทั่วราชอาณาจักรให้เข้าเป็นกฎหมายร่วมกัน (common)

ซึ่งเดิมนั้นการบังคับใช้กฎหมายในแต่ละท้องถิ่นของประเทศอังกฤษจะแตกต่างกันตามความแตกต่างขององค์กรปกครองท้องถิ่น

กฎหมายคอมมอนลอว์ (Common Law) อำนาจการพิจารณาคดีของตำรวจ จะมีความอิสระอยู่ในระดับภาคและการทำงานที่สืบสวนสอบสวน การตัดสินใจในการฟ้องคดี ขึ้นอยู่กับองค์กรที่เรียกว่า The Crown Prosecution Service (the CPS) CPS ตั้งขึ้นโดยรัฐบาลที่มีหน้าที่เช่นเดียวกับอัยการในระบบ continental จะเห็นว่าเจ้าหน้าที่ในองค์กรไม่จำเป็นต้องนำคดีขึ้นพิจารณาต่อหน้าลูกขุน แต่สามารถจ้างนักกฎหมายในส่วน ของเอกชนมาทำแทนในคดีส่วนมากเมื่อ ตำรวจต้องการผู้เชี่ยวชาญจะตกลงทำสัญญากับ The Forensic Science Service (FSS) ในกรณีที่ เป็นความผิดเฉพาะอย่างตำรวจสามารถขอความช่วยเหลือจาก the National Crime Faculty (น้ำแท้ มีบุญสร้าง, 2552:37-38)

กรณีการแสวงหาพยานหลักฐานจากร่างกายนั้นเป็นอำนาจของรัฐที่จัดต้อง เสาะแสวงหาพยานหลักฐานไม่ว่าจากร่างกายของผู้ต้องหาและรวบรวมชิ้นส่วนของร่างกายหรือสิ่ง ที่อยู่ภายในร่างกายของผู้ต้องหา เพื่อนำมาวิเคราะห์ตรวจหาความสัมพันธ์ทางวิทยาศาสตร์และใช้ ในการพิสูจน์ข้อเท็จจริงในคดีอาญา ซึ่งกฎหมายของประเทศอังกฤษ อันได้แก่ “พระราชบัญญัติ ตำรวจและพยานหลักฐานในคดีอาญา ค.ศ. 1984” (The Police and Criminal Evidence Act 1984) เป็นกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศ ซึ่งได้ให้อำนาจแก่ตำรวจในการรวบรวม พยานหลักฐานเพื่อดำเนินคดีอาญา นอกจากนั้นแล้วกฎหมายยังได้ให้อำนาจแก่ตำรวจใช้ในการ ตรวจพิสูจน์ผลคูณความบริสุทธิ์ยุติธรรมของประชาชนด้วย เพื่อเป็นหลักประกันสิทธิเสรีภาพของ ประชาชนในขั้นพื้นฐาน ด้วยการใช้กระบวนการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) นอกจากนั้นยังเป็นวิธีที่รัฐใช้เป็นเครื่องมือการตรวจพิสูจน์ที่มีความตรงแม่นยำอยู่ใน ระดับถูกต้องร้อยเปอร์เซ็นต์ (digi. Library.tu.ac.th/thesis.la.09 คำนวนที่ 19 กรกฎาคม 2559)

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ) ในประเทศอังกฤษ เมื่อความสำคัญของเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ปรากฏเป็นที่ยอมรับของสังคมถึงความแม่นยำและความถูกต้อง สามารถใช้ในการยืนยันตัวตนของบุคคล ได้กระทั่งว่าได้รับการสนับสนุนจากนักกฎหมายมากขึ้น จนนำไปสู่การบรรจุเป็นกฎหมายเกี่ยวกับการใช้ผู้เชี่ยวชาญและการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ) ดังจะเห็นในหมวดที่หนึ่งของกฎหมายอาญาแก้ไขเพิ่มเติมในปี ค.ศ . 1995 นับตั้งแต่การบรรจุเป็นกฎหมายนี้เป็นต้นมา พัฒนาการการใช้ดีเอ็นเอเป็นรูปธรรมมากขึ้น เริ่มแรกด้วยจุดประสงค์เพื่อการยืนยันตัวบุคคล จนเกิดการพัฒนาลู่การก่อตั้งเป็นธนาคารดีเอ็นเอขึ้นมาเพื่อเก็บตัวอย่างดีเอ็นเอประชากรของประเทศ (Fauwaz Salih,2007:303–304)

เมื่อคดีจำเป็นต้องใช้การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ตำรวจจะใช้ให้ผู้เชี่ยวชาญทำการพิสูจน์และนำผลการตรวจพิสูจน์ ของผู้เชี่ยวชาญ และสถานที่เกิดเหตุมาแปรผลตามทฤษฎีของเบย์ (Bayes Theorem) มาใช้ โดยผู้เชี่ยวชาญจะอธิบายให้กับลูกขุน (ไพจิตร สวัสดิสาร,2547 : 41- 42) ซึ่งการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานนี้เป็น อำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการแสวงหาและรวบรวมหลักฐานประเภท Intimate Sample มาตรา 68 ของ The Police and Criminal Evidence Act 1984 กำหนดเงื่อนไขไว้ 2 ประการ คือ

1. ต้องได้รับความยินยอมจากผู้ต้องหาเป็นลายลักษณ์อักษร
2. ต้องปรากฏเหตุอันเชื่อได้ว่าผู้ต้องหามีส่วนพัวพันกับการกระทำความผิดที่อาจจับได้ และมีเหตุน่าเชื่อได้ว่าสิ่งส่งตรวจดังกล่าวจะสามา รดยืนยันหรือพิสูจน์ได้ว่า ผู้ต้องหามีความเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดจริง (รุ่งระวี โสขุมา, 2539)

หลักเกณฑ์การรับฟังและการชี้แจงน้ำหนักของพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ ศาลของประเทศอังกฤษได้มีการวางหลักเกณฑ์ในการรับฟังพยานหลักฐานที่นำเสนอโดยลูกขุนหรือพนักงานอัยการ ดังนี้

1. พยานหลักฐานนั้นต้องมีความเกี่ยวข้อง ด้วยข้อเท็จจริงในคดี (The relevance Rule)
2. พยานหลักฐานนั้นต้องเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาคดี (Helpfulness) (दाराररररर ใจคำป้อ, 2534)

3.1.3.2 การวินิจฉัย

ศาลประเทศอังกฤษได้ใช้กระบวนการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ผ่านนิติวิทยาศาสตร์ในกรณีคดีของ RV.Doheny ศาลได้ออกแบบ

เงื่อนไขการรับการพิจารณาความน่าเชื่อถือของหลักฐานเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ของการตรวจพิสูจน์ ของพยานผู้เชี่ยวชาญในศาล โดยศาลได้พิจารณาดังต่อไปนี้

1. นักวิทยาศาสตร์หรือผู้เชี่ยวชาญจะต้องเป็นผู้ทำการตรวจเปรียบเทียบลายพิมพ์ดีเอ็นเอที่พบในที่เกิดเหตุและจากตัวอย่างของจำเลย ด้วยวิธีทางวิทยาศาสตร์ด้วยตนเอง
2. เมื่อใดก็ตามที่มีการพิสูจน์หลักฐานดีเอ็นเอ รัฐจะต้องเป็นผู้จัดการหาข้อมูลแก่จำเลย เพื่อให้จำเลยได้เข้าใจว่าผลการตรวจมีความเป็นมาอย่างไร
3. ผู้เชี่ยวชาญจะต้องอธิบายถึงวิธีการในการนำลายพิมพ์ดีเอ็นเอมาเปรียบเทียบ รวมถึงข้อมูลทางสถิติในโอกาสที่ประชากรในประเทศจะมีลายพิมพ์ดีเอ็นเอตรงกัน
4. ผู้เชี่ยวชาญจะต้อง ไม่ถูกตั้งคำถามว่าเป็นไปได้หรือไม่ว่าวัตถุพยานเป็นของจำเลย (digi. Library.tu.ac.th/thesis.la.09 ค้นวันที่ 19 กรกฎาคม 2559)

3.1.3.3 ปราบปรามการฉ้อโกง

ประเทศอังกฤษจะไม่มีประมวลกฎหมายอาญาหรือประมวลกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินคดีอาญาที่เป็นหนึ่งเดียวแต่จะอยู่ในลักษณะของชุดกฎหมายเฉพาะเรื่องหรือที่เรียกว่าวิธีการพิจารณาความแบบ “สารัตถะ” ที่บทบาทในการสอบสวนและเตรียมคดีมักจะอยู่ในระดับภาคซึ่งมีอำนาจเต็มในการสอบสวน โดยศาลไม่สามารถเข้าไปให้คำชี้แนะ สืบเสาะหรือขัดขวางแต่มีอำนาจเพียงการออกหมายค้นบ้าน หมายจับและอื่นๆ ซึ่งอำนาจการตัดสินใจฟ้องคดีจะขึ้นอยู่กับองค์กรที่เรียกว่า The Crown Prosecution Service (the CPS) CPS ซึ่งเป็นองค์กรที่จัดตั้งโดยรัฐบาลและมีหน้าที่เช่นเดียวกับอัยการในระบบ Continental ในส่วนของการตรวจลายพิมพ์ DNA ซึ่งประเทศอังกฤษเป็นประเทศที่มีความเชี่ยวชาญในด้านนิติวิทยาศาสตร์ชั้นนำของโลก สามารถผลิตบุคลากรในวงการนิติวิทยาศาสตร์ที่มีคุณภาพ บุคคลเหล่านี้ จะมีบทบาทมากในการสอบสวน ฐานข้อมูล DNA ที่จัดทำโดย The Forensic Science Service (FSS) ที่มีรายละเอียดของปัจเจกบุคคลรวมประมาณ 700,000 ตัวอย่าง นอกจากนั้นแล้ว กฎหมายอนุญาตให้มีการเอาตัวอย่างและเก็บไว้โดยไม่ ต้องคำนึงถึงธรรมชาติหรือความหนักเบาของความผิดในขณะ ที่สังคมมีการใช้ฐานข้อมูลนี้มากขึ้นและเป็นที่ยอมรับในแง่การพิจารณาคดีอาญา รัฐบาลได้ดำเนินการสร้าง ฐานข้อมูล DNA แห่งชาติขึ้นเมื่อปี ค.ศ.2001 ได้ออกกฎหมายให้อำนาจแก่พนักงานสอบสวนเก็บตัวอย่างเนื้อเยื่อจากผู้ต้องหาและจัดทำทะเบียนประวัติขึ้นมาโดยไม่ต้องได้ รับความเห็นชอบจากเจ้าตัว (Recordable Crimes)

จะเห็นว่าประเทศอังกฤษเป็นประเทศที่มีฐานข้อมูล DNA แห่งชาติที่ใหญ่ที่สุดในโลก กระทั่งว่าผู้พิพากษาอาวุโส ท่านหนึ่งได้เสนอให้สร้างฐานข้อมูลรายละเอียดทางพันธุกรรมของประชากรชาวอังกฤษและของผู้ที่ได้เดินทางเข้ามายังเกาะอังกฤษด้วยความ

ปลอดภัยและสะดวกในการติดตามผู้กระทำผิด (สำนักงานกิจการยุติธรรม, 2552:44; ไพจิตร สวัสดิสาร, 2547)

3.2 การใช้เอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในประเทศอิสลาม

ผู้วิจัยจะทำการศึกษาการใช้เอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ใน 3 ประเทศ คืออียิปต์ประเทศซาอุดีอาระเบีย และมาเลเซีย

3.2.1 เอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งของประเทศอียิปต์

ประเทศอียิปต์เป็นประเทศอิสลามที่ให้ความสำคัญ ต่อพัฒนาการทางความรู้มาตั้งแต่สมัยอียิปต์โบราณ โดยได้สั่งสมความเจริญทางวิทยาการต่างๆ เป็นต้นว่า ทางดาราศาสตร์ คณิตศาสตร์ อักษรศาสตร์และทาง การแพทย์ ซึ่งในทาง การแพทย์ นั้น ได้ ปรากฏเอกสาร จารึกเมื่อ 1700 ปีก่อนคริสต์ศักราช ที่ระบุว่าอียิปต์มีผู้เชี่ยวชาญ ทาง การแพทย์หลายสาขา อาทิเช่น สาขาทันตแพทย์ สาขาศัลยกรรม และมีผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับระบบทางเดิน อาหาร เป็นต้น นอกจากนี้อียิปต์ยังเป็นประเทศที่มีความเชี่ยวชาญในการใช้วิทยาศาสตร์ประยุกต์ในการจัดการศพ เช่น การทำมัมมี่ ด้วยการทำความสะอาดแล้วใช้ตะขอสำริดเกี่ยวสมองออกทางโพรงจมูก และใช้มีดกรีดข้างลำตัว เพื่อนำอวัยวะในออกจากลำตัวศพ ยกเว้น หัวใจ จากนั้นนำจีเล็ย เศษผ้าลินิน โคลน และเครื่องหอมใส่เข้าไปแทนที่อวัยวะใน แล้วนำศพไปดองเกลือประมาณ 7-10 วัน จากนั้นจึงนำศพมาเคลือบด้วยน้ำมันสนแล้วตบแต่งและพันศพด้วยผ้าลินินสีขาวชุบเรซิน จากนั้นบรรจุศพพร้อมกับเครื่องรางของขลังต่างๆ รวมถึงหน้ากากจำลองใบหน้าของผู้ตาย ลงในหีบศพ (อารยธรรมอียิปต์โบราณ , <https://metricsyst.wordpress.com/สืบค้นเมื่อ,31 มีนาคม 2558>)

ผู้วิจัยจะศึกษาการใช้เอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ของประเทศอียิปต์ในกรณีกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและกระบวนการ การวินิจฉัยและปรากฏการณ์ทั่วไป ดังนี้

3.2.1.1 ปรากฏการณ์ทั่วไป

ประเทศอียิปต์มีความเจริญทางวิทยาการต่างๆ มาตั้งแต่สมัยอียิปต์โบราณ เป็นต้นว่า ดาราศาสตร์ คณิตศาสตร์ อักษรศาสตร์และทาง การแพทย์ ซึ่งได้มีจารึกเมื่อ 1700 ปีก่อนคริสต์ศักราชที่ระบุว่าอียิปต์มีผู้เชี่ยวชาญทาง การแพทย์หลายสาขา เช่น เทคนิคการจัดการทำมัมมี่ (อารยธรรมอียิปต์โบราณ , <https://metricsyst.wordpress.com/>, สืบค้นเมื่อ 31 มีนาคม 2558) พัฒนาการเทคโนโลยีนี้ได้รับการพัฒนาโดยชาวอียิปต์และชาวต่างชาติมาอย่างต่อเนื่องจนกลายเป็นผู้เชี่ยวชาญสามารถใช้ประโยชน์จากผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ ตลอดจนใช้ในการ จัดการแก้ปัญหาข้อพิพาท ซึ่งประเทศอียิปต์มีปัญหาพิพาท เหมือนกับหลายๆประเทศทั่วโลก กล่าวคือมีการจัดการ

แก้ปัญหาคือพิพาทผ่านกระบวนการศาลยุติธรรม และหากเป็นปัญหาที่มีความสลับซับซ้อนที่ศาลไม่อาจใช้องค์ความรู้ตัดสิน เว้นแต่ต้องให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางเป็นผู้ให้ข้อมูลก็จำเป็นต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญเหล่านี้มาเป็นผู้ช่วยในการพิจารณาคดี ดังมีระบุใน กฎหมาย วิธีพิจารณา ลักษณะความอาญา เลขที่ 150 ปี คริสตศักราช 1950 หมวดที่ 3 เรื่องการใช้ผู้เชี่ยวชาญ

กระทั่งในเวลาต่อมาประเทศไทยก็ได้ให้การยอมรับสถานะผู้เชี่ยวชาญด้วยการบรรจุเป็นมาตราเฉพาะว่าด้วยการใช้ผู้เชี่ยวชาญของประเทศ ดังจะได้กล่าวต่อไป

3.2.1.2 ผู้เชี่ยวชาญใน กฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่ง และกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา

กฎหมายอียิปต์ ได้กำหนดการใช้ ออกลักษณะบุคคลว่าด้วยสารพันธุรกรรม (ดีเอ็นเอ) เพื่อเป็นทางออกของปัญหาในกรณีต่างๆ ดังนี้ 1) การใช้ผู้เชี่ยวชาญ 2) สิทธิการคัดค้านผู้เชี่ยวชาญ 3) คำสั่งศาลในการใช้ผู้เชี่ยวชาญ

มาตรา 85⁵ ในขั้นตอนการพิจารณาหากมีความจำเป็นต้องอาศัย แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญอื่นผู้พิพากษาเจ้าของคดีจำเป็นต้องเข้าสังเกตใน เวลาการปฏิบัติงานของแพทย์หรือผู้เชียวชาญนั้น หากมีความจำเป็นต้องมีการพิสูจน์ โดยที่ผู้พิพากษาไม่อาจเข้าร่วม ได้ ด้วยเหตุผลความจำเป็นต้องเตรียมการเบื้องต้นหรือการทดลองซ้ำหรือเหตุอื่น ผู้พิพากษา เจ้าของคดีจำเป็นต้องมีคำสั่งที่ชี้แจงรายละเอียดการปฏิบัติงาน โดยผู้เชี่ยวชาญต้องทำการพิสูจน์ ลับหลังคู่ความ

ผู้เชี่ยวชาญต้องทำการสาบานต่อหน้าผู้พิพากษาเจ้าของคดีว่าจะ เสนอทัศนะตามความสัจจริงและต้องเสนอผลการตรวจพิสูจน์นั้นอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร

มาตรา 88⁶ จำเลยอาจสามารถปรึกษาขอความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญทาง กฎหมาย และสามารถคัดลอกหรือคัดสำเนาเอกสารและสิ่งที่ผู้พิพากษา

المادة 85 إذا استلزم إثبات الحالة الاستعانة بطبيب أو غيره من الخبراء يجب على قاضى التحقيق الحضور وقت العمل وملاحظته

وإذا اقتضى الامر إثبات الحالة بدون حضور قاضى التحقيق نظرا الى ضرورة القيام ببعض أعمال تحضيرية أو تجارب متكررة أو لأى سبب آخر وجب على قاضى التحقيق أن يصدر أمرا يبين فيه جميع الأحوال أن يؤدى الخبر مأموريته بغير حضور الخصوم.

يجب على الخبراء أن يخلفوا أمام قاضى التحقيق يمينا على أن يبدوا رأيهم بالذمة وعليهم أن يقدموا تقريرهم كتابة.

มอบให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความเห็นแต่ต้องไม่เป็นการประวิงการพิจารณา
ความ

มาตรา 89⁷ คู่ความสามารถคัดค้านผู้เชี่ยวชาญเมื่อมีเหตุที่มีความน่าเชื่อถือ
มากกว่า โดยสามารถยื่นหนังสือคัดค้านไปยังผู้พิพากษาเจ้าของคดี
พิจารณาตัดสินการคัดค้านดังกล่าวพร้อมชี้แจงสาเหตุแห่งการคัดค้าน
นั้น โดยผู้พิพากษาเจ้าของคดีต้องวินิจฉัย ภายในระยะเวลาสามวันนับ
จากวันที่ยื่นหนังสือคัดค้าน

การยื่นหนังสือคัดค้านนี้มีผลให้ผู้เชี่ยวชาญต้องระงับการตรวจพิสูจน์
ยกเว้นในกรณีฉุกเฉินและด้วยคำสั่งของผู้พิพากษาเท่านั้น

มาตรา 292⁸ ในระหว่างการพิจารณาคดีนั้นศาลมีอำนาจสั่งให้ยื่น
หลักฐานใดๆ ก็ได้ ถึงแม้ไม่มีการร้องขอจากฝ่ายใดก็ตามเมื่อเห็นว่ามี
ความจำเป็นต่อการพิสูจน์ข้อเท็จจริง

มาตรา 293⁹ ศาลมีอำนาจโดยตนเองหรือโดยการร้องขอของคู่ความที่
จะออกคำสั่งให้ผู้เชี่ยวชาญยื่นคำชี้แจงเพิ่มเติมต่อรายงานที่ได้นำเสนอ
ไปแล้วเบื้องต้นหรือโดยวาจาในชั้นศาล

กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 85 88 89 292 และ 293 ข้างต้นชี้ให้เห็นว่า
ประเทศไทยได้บัญญัติมาตรา เกี่ยวกับสิทธิของศาลในการขอคำแนะนำและคำอธิบายใน
รายละเอียดและขั้นตอนการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ตั้งแต่การเก็บ
หลักฐานการตรวจพิสูจน์จนถึงการสรุปผลตามที่ปรากฏในมาตรา 85 วรรคแรกและวรรคสาม
ตลอดจนสิทธิของผู้เสียหายในการคัดค้านผลการตรวจพิสูจน์ของผู้เชี่ยวชาญเมื่อเห็นว่า

⁶ المادة 88: للمتهم أن يستعين بخبير استشاري ويطلب تمكيزه من الاطلاع على الأوراق وسائر ما سبق تقديمه للخبير
المعين من قبل القاضي على ألا يترتب على ذلك تأخير السير في الدعوى.

⁷ المادة 89: للخصوم رد الخبير اذا وجدت أسباب قوية تدعو لذلك ويقدم طلب الرد الى قاضى التحقيق للفصل فيه ويجب أن
تبين فيه أسباب الرد وعلى القاضي الفصل فيه في مدة ثلاثة أيام من يوم تقديمه.

ويترتب على هذا الطلب عدم استمرار الخبير في عمله الا في حالة الاستعجال بأمر من القاضي
⁸ المادة 292: للمحكمة أن تأمر ولو من تلقاء نفسها، أثناء تأدية نظر الدعوى بتقديم أى دليل تراه لازماً لظهور الحقيقة
⁹ المادة 293: للمحكمة سواء من تلقاء نفسها، أو بناء على طلب الخصوم أن تأمر بإعلان الخبراء ليقدّموا إيضاحات
خاصة عن التقارير المقدمة منهم في التحقيق الابتدائي أو أمام المحكمة.

พยานหลักฐานของตนมีน้ำหนักมากกว่าตามที่ปรากฏในมาตรา 89 ซึ่งในการนี้ศาลมีอำนาจใช้ดุลพินิจในการตัดสินคดีแม้ว่าคู่ความจะไม่ร้องขอก็ตาม ดังปรากฏในมาตรา 292 และ 293

กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาข้างต้นสามารถนำมาใช้กับคดีความพิพาทในทางความแพ่งด้วยเช่นกัน เมื่อผู้เชี่ยวชาญได้เสนอผลสรุปการตรวจพิสูจน์การเสียชีวิตด้วยเอกซเรย์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ) ให้กับศาลและศาลได้ตัดสินให้เจ้าของเอกซเรย์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)เป็นผู้เสียชีวิตอันมีความเชื่อมโยงกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งตามบทบัญญัติกฎหมายอิสลาม โดยเฉพาะ ในประเด็น การเป็นผู้สาบสูญ¹⁰ ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการทรัพย์สิน การครองอิตตะฮ์ของภริยา และสิทธิประโยชน์อื่นๆหรือการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ในการสืบวงศ์ตระกูลระหว่างบุคคลสองคนหรือมากกว่า ดังจะได้กล่าวถึงในตัวอย่างการบังคับใช้เอกซเรย์บุคคลว่าด้วยครอบครัวและมรดกในทางศาลในมาตรา 21 ของกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

มาตรา 21¹¹ พิพากษาให้ผู้สาบสูญ¹² เป็นผู้เสียชีวิตในเหตุการณ์ที่เชื่อได้ว่าจะเสียชีวิต ภายหลังเป็นผู้สูญหายเป็นระยะเวลาสี่ปีและพิพากษาว่าผู้สูญหายได้

¹⁰สาบสูญ คือ สูญหายไปอย่างไม่มีร่องรอย เรียกบุคคลซึ่งไปจากภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่และไม่มีใครรู้แน่ว่าบุคคลนั้นยังมีชีวิตอยู่หรือไม่ตลอดระยะเวลา 5 ปี และศาลมีคำสั่งให้เป็นคนสาบสูญว่า คนสาบสูญระยะเวลา 5 ปีดังกล่าวลดลงเหลือ 2 ปี นับแต่วันที่การรบหรือสงครามสิ้นสุดลง ถ้าบุคคลนั้นอยู่ในการรบหรือสงครามและหายไปในการรบหรือสงครามดังกล่าวหรือนับแต่วันที่ยานพาหนะที่บุคคลนั้นเดินทางไปได้อับปาง ถูกทำลายหรือสูญหาย หรือนับแต่วันที่เหตุอันตรายแก่ชีวิต นอกจากที่ระบุไว้ใน 2 กรณีดังกล่าวข้างต้นได้ผ่านพ้นไป ถ้าบุคคลนั้นตกอยู่ในอันตรายเช่นว่านั้น (พจนานุกรม, ฉบับราชบัณฑิตยสถาน 1215 : 2554)

المادة 21: يحكم بموت المفقود الذي يغلب عليه الهلاك بعد اربع سنوات من تاريخ فقده, يعتبر المفقود ميتا بعد مضي سنة من تاريخ فقده في حالة ما ثبت انه كان على ظهر سفينة غرقت او كان في طائرة سقطت, او كان من افراد القوات المسلحة وفقد اثناء العمليات الحربية. ويصدر رئيس مجلس الوزراء او وزير الدفاع بحسب الأحوال وبعد التحري واستظهار القرائن التي يغلب معها الهلاك قرارا بأسماء المفقودين اعتبروا أمواتا في حكم الفقرة السابقة ويقوم هذا القرار بمقام الحكم بموت المفقود.

واما في جميع الأحوال الأخرى يفوض تحديد المدة التي يحكم بموت المفقود بعدها الى

بعد التحري عنه بجميع الطرق الممكنة

القاضي على ألا تقل عن اربع سنوات وذلك

الموصله الى معرفة ان كان المفقود حيا او ميتا .

¹²สาบสูญ คือสภาพการณ์ที่บุคคลไปจากภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ โดยไม่มีใครรู้แน่ว่าบุคคลที่จากไปยังมีชีวิตอยู่หรือเสียชีวิตแล้ว เมื่อครบกำหนดระยะเวลาที่กฎหมายกำหนดไว้ คือกรณีธรรมดา 5 ปี หรือกรณีพิเศษ เช่น หายไปในระหว่างสงครามหรือเรืออับปาง ฯลฯ 2 ปี เมื่อมีผู้ร้องขอและศาลสั่งให้เป็นสาบสูญแล้ว บุคคลที่ไปจากภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่จะเป็นผู้ที่กฎหมายถือว่าเสียชีวิตและสิ้นสภาพบุคคล (ดูกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ไทย มาตรา 15) โดยมีผลนับตั้งแต่ครบระยะเวลาดังกล่าวข้างต้น

เสียชีวิตหลังจากหนึ่งปีนับแต่วันที่ไม้อยู่ ในกรณีการเกิดเหตุที่สามารถยืนยันการเสียชีวิต เช่น เรืออัปปาง เครื่องบินตก หรือเป็นทหารที่สูญหาย¹³ ในสงคราม และให้นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมแล้วแต่กรณีออกประกาศ รายชื่อผู้สาบสูญภายหลังจากได้สืบค้นข้อมูลและแสวงหาหลักฐานต่าง ๆ ที่เชื่อได้ว่าผู้สาบสูญนั้นจะเสียชีวิต โดยให้ถือว่าผู้สาบสูญเป็นผู้เสียชีวิตตามนัยยะ ของวรรคก่อนในมาตรานี้ และให้คำประกาศดังกล่าวมีสถานะเช่นเดียวกับคำพิพากษาให้ผู้สาบสูญเป็นผู้เสียชีวิต สำหรับในกรณีอื่น ๆ นั้นให้ศาลเป็นผู้พิจารณากำหนดเวลาที่อาจพิพากษาให้ผู้สาบสูญเป็นผู้การเสียชีวิตแต่จะต้องไม่น้อยกว่าสี่ปีนับจากวันที่ไม้อยู่หลังจากที่ได้พยายามแสวงหาวิถีทางที่เป็นไปได้ที่ทำให้สามารถทราบได้ว่าผู้สาบสูญนั้นมีชีวิตอยู่หรือตายไปแล้ว

จะเห็นได้ว่ากฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง นี้เปิดโอกาสให้ทำการค้นหาผู้สูญหายด้วยวิธีการต่างๆ รวมถึงการใช้เอกลักษณ์บุคคลได้ด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ได้ เพื่อพิสูจน์บุคคลผู้สูญหายนั้นว่าได้ตายไปแล้วในกรณีทั่วไปนั้นให้ใช้ระยะเวลาสี่ปี แต่ถ้าเกิดเหตุที่บ่งบอกว่าเสียชีวิตแน่นอนให้ใช้ระยะเวลาหนึ่งปี

3.2.1.2.1 การยืนยันบุคคลผู้สาบสูญ

กฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดกของอียิปต์ให้ความสำคัญกับการสาบสูญของบุคคล เพราะส่งผลต่อการจำหน่ายถ่ายโอนกรรมสิทธิ์และสิทธิต่างๆ ตลอดจนสิทธิหน้าที่ความรับผิดชอบต่างๆ หากบุคคลผู้สาบสูญสามารถจดจำได้ด้วยอัตลักษณ์ก็อาจใช้อัตลักษณ์เพื่อยืนยันการกลับมาของผู้สาบสูญนั้นได้ แต่หากผู้สาบสูญดังกล่าวได้สูญเสี้อัตลักษณ์หรือไม่อาจจะยืนยันตัวตนด้วยประการใดๆ ก็จำเป็นที่ต้องให้ผู้เชี่ยวชาญทางเอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ทำการตรวจพิสูจน์ยืนยันหรือปฏิเสธการมีความสัมพันธ์ระหว่างสองฝ่าย

กฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่ง ของ ประเทศอียิปต์ ฉบับที่ 131 ปีคริสต์ศักราช 1948 (Qanoon al – Madani, 1948) ได้บัญญัติเกี่ยวกับสภาพบุคคลในมาตราต่อไปนี้

บุคคลที่ไปจากภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่โดยศาลยังไม่มีความสั่งให้เป็นคนสาบสูญ กฎหมายเรียกว่า “ผู้สูญหาย” เมื่อศาลมีความสั่งให้ผู้สูญหายเป็นคนสาบสูญแล้วกฎหมายจึงเรียกผู้นั้นว่า “คนสาบสูญ” (ดูกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ไทยมาตรา 62) (natjar, 2001law.blogspot.com/6/01/2011_05.html)

¹³ สูญหาย คือ หายไป เช่น พี่น้องสูญหายไป สงคราม (พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน , 1249 : 2554)

มาตรา 29¹⁴

- (1) สภาพบุคคลได้เริ่มต้นตั้งแต่เมื่อคลอดและอยู่รอดมีชีวิต และสิ้นสุดลงด้วยการตาย
- (2) ทารกในครรภ์มีศักดิ์และสิทธิ์ที่กฎหมายให้การคุ้มครอง

มาตรา 30¹⁵

- (1) การเกิดและการตายของ บุคคลขึ้นขึ้นด้วยทะเบียนที่ออกโดยทางราชการเท่านั้น
- (2) เมื่อไม่มีเอกสารดังกล่าวหรือพบความบกพร่องของเอกสารให้ใช้วิธีการใดๆก็ได้เพื่อยืนยันการเกิดหรือการตาย

มาตรา 31¹⁶ ใบสูติบัตร ใบมรณบัตรหรือเอกสารอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ให้เป็นไปตามข้อกำหนดของกฎหมายเฉพาะการดังกล่าว

มาตรา 32¹⁷ ให้บังคับ ใช้ตามลักษณะ กฎหมายพิเศษ กับบุคคลสาบสูญ หรือหรือสูญหายหรือ หาก มิเช่นนั้นให้ บังคับ ใช้ตามกฎหมายอิสลามว่าด้วยหมวดบุคคลสูญหายและบุคคลสาบสูญ

จากมาตราต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่า กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งของประเทศไทยได้บัญญัติการมีสภาพบุคคลด้วยการคลอดและอยู่รอดมีชีวิต ซึ่งจะได้รับการรับรองโดยสมบูรณ์ด้วยการออกใบสูติบัตรจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องสิทธิในการมีสภาพบุคคลและสิทธิอื่น ๆ นั้นจะหมดไปเมื่อมีใบ มรณบัตรยืนยันการเสียชีวิต ตามมาตรา 30 วรรคแรกและ วรรคสอง ซึ่งวรรคสองนี้มีความสอดคล้องกับ กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 85 88 89 292 และ 293 ทั้งยังสอดคล้องกับมาตรา 32 ของกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ฉบับที่ 131 ปี ค.ศ.1948 “ให้บังคับใช้ตามลักษณะ กฎหมายเฉพาะ เกี่ยวกับบุคคล ผู้สาบสูญ หรือหากมิเช่นนั้น ให้บังคับใช้ตามกฎหมายอิสลามว่าด้วยหมวดบุคคล บุคคลสูญหายและบุคคลผู้สาบสูญ” ซึ่งในประเด็นนี้จะเห็นว่าประเทศไทยได้ใช้ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคนิคนิติวิทยาศาสตร์ว่าด้วยผู้เชี่ยวชาญทางด้าน สาร

¹⁴ المادة 29(1) يبدأ شخصية الإنسان بتمام ولادته حياوتنهى بموته

(2) ومع ذلك فحقوق الحمل المستكن يعينه القانون .

¹⁵ المادة 30(1) تثبت الولادة والوفاه بالسجلات الرسمية المعدة لذلك

(2) فإذ لم يوجد هذا الدليل اوتبين عدم صحة ما أدرج بالسجلات جاز الإثبات بأية طريقة اخرى

¹⁶ المادة 31: دفاتر المواليد والوفيات والتبليغات المتعلقة بما ينظمها قانون خاص.

¹⁷ المادة 32: يسري شأن المفقود والغائب الأحكام المقررة في قوانين خاصة فإن لم توجد فأحكام الشريعة الإسلامية

พันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เช่นกรณีเครื่องบินโบอิง 707 ของสายการบินอียิปต์แอร์ ที่ได้ประสบอุบัติเหตุ เครื่องบินตกเมื่อ ค.ศ.2000ทำให้ผู้โดยสารและลูกเรือจำนวน 25 คนเสียชีวิต ในสภาพที่ศพไม่สามารถจำแนกอัตลักษณ์ได้จึงทำให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องจัดส่ง ทีมผู้เชี่ยวชาญมาทำการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)ทำการตรวจพิสูจน์ศพเพื่อ ส่งมอบศพให้กับญาติของผู้เสียชีวิต (Wajidi Abd Fattah,2007: 20 ;Badee – ah Ali,2001: 87)

จากกรณีนี้จะเห็นได้ว่าหน่วยงานราชการของประเทศอียิปต์ได้ออกใบมรณบัตรแก่ผู้สูญเสียอัตลักษณ์ด้วยหลักฐานจากผลพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) โดยไม่ต้องรอเวลาสี่ปีในการตัดสินใจเป็นบุคคลสาบสูญแต่อย่างใด

การออกใบมรณบัตรเช่นนี้ มีผลทางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับผู้เสียชีวิตอย่างสมบูรณ์ เช่น การแบ่งมรดก และสิทธิประโยชน์อื่นๆเนื่องจากผู้สาบสูญได้เสียชีวิตโดยชอบด้วยกฎหมายตามมาตรา 30วรรคแรกที่ระบุว่า “การเกิดและการตายของบุคคลขึ้นด้วยทะเบียนที่ออกโดยทางราชการเท่านั้น” ซึ่งสอดคล้องกับมาตรา 20 และมาตรา 21ของกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นด้วยเช่นกัน

3.2.1.2.2 การสลับทัว หรือหายตัวของทารกใน สถานพยาบาล หรือในสถานอนุบาล

ในสมัยโบราณ สตรี มักคลอดบุตรที่บ้าน การสลับทัวทารกจึงแทบไม่เกิดขึ้น ต่างกับในสมัยปัจจุบันที่ต้องไปคลอดที่โรงพยาบาลพร้อมกับคนอื่นๆในเวลาเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน และบางคนยังคลอดบุตรผ่าฝัดมากกว่าหนึ่งคน เช่นเดียวกับการอนุบาลทารกในปัจจุบันมีการนิยมฝากทารกให้กับสถานอนุบาลที่รับดูแลทารกจำนวนมากในเวลาและสถานที่เดียวกันจึงอาจเกิดการสลับทัวของทารกกระหว่างสองมารดาหรือการหายตัวของทารกไปจากสถานอนุบาลดังกล่าวขึ้นทำให้เกิดความสับสนในการเจาะจงตัวทารกจึงมีความจำเป็นต้องอาศัยการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เพื่อการสืบวงศ์ตระกูลและสิทธิอื่นๆ

นอกจากนี้ ผลพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ยังสามารถใช้เจาะจงตัวทารกที่เกิดจากการร่วมประเวณีแบบสำคัญผิดระหว่างผู้ชายสองคน (ผู้วิจัยได้นำเสนอมาแล้วในประเด็นการร่วมประเวณีแบบสำคัญผิด) หรือใช้เพื่อการยืนยันหรือการปฏิเสธทารกที่เกิดจากสตรีที่อ้างว่าบิดาของทารกได้เสียชีวิตในระหว่างการตั้งครรภ์เพื่อขอแบ่งสัดส่วนสิทธิที่ควรได้ให้แก่บุตรของนางจากทรัพย์มรดกของอดีตสามีผู้เสียชีวิต (Sa'ied,2003:149; al- Zuhailiy,2003: 3 /23;Anwar Ramadan,n.d. 2014) ดังมีบัญญัติไว้ในมาตรา 15 ของกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งฉบับที่ 25 ปี ค.ศ.1992

มาตรา 15¹⁸ไม่รับฟัง การอ้างความเป็นบุตรของภริยาที่มี พยานหลักฐานยืนยันว่าไม่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างนางกับสามี นับตั้งแต่การทำนิติกรรมสมรสหากสามีปฏิเสธการรับรองบุตร หรือบุตรที่คลอดจากภริยาภายหลังจากการسابสูญของสามีเป็น ระยะเวลาหนึ่งปี หรือบุตรของหญิงที่ถูกหย่าหรือสามีเสียชีวิตที่ คลอดภายหลังจกระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันหย่าหรือวันที่สามี เสียชีวิต

3.2.1.2.3 การสูญเสียอัตลักษณ์ทางกายภาพ

เมื่อพบศพในสภาพที่ไม่ปรากฏอัตลักษณ์ทางกายภาพ หรือไม่ปรากฏ เอกสารประจำตัวอยู่กับศพนั้นกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาประเทศอียิปต์ให้สิทธิแก่ศาลเพื่อใช้ เจ้าหน้าที่ผู้เชี่ยวชาญทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ให้ทำการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสาร พันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เพื่อให้หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องสามารถออกใบมรณบัตรและยืนยันการ เสียชีวิตและเกิดผลทางกฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดกในการบริหารจัดการมรดก การ คຸ້ມครองสิทธิประโยชน์การครองอิดะฮ์ของภริยาและอื่นๆดังมาตราต่อไปนี้

มาตรา 21 พินากษาให้ผู้سابสูญ เป็นผู้เสียชีวิตในเหตุการณ์ที่ เชื่อได้ว่าจะเสียชีวิต ภายหลังเป็นผู้สูญหายเป็นระยะเวลาสี่ปี และพินากษาว่าผู้สูญหายได้เสียชีวิตหลังจากหนึ่งปีนับแต่วันที่ไม ่อยู่ ในกรณีการเกิดเหตุที่สามารถยืนยันการเสียชีวิต เช่นเรือ อับปาง เครื่องบินตก หรือเป็นทหารที่สูญหายในสงคราม และ ให้นำายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมแล้วแต่ กรณีออกประกาศ รายชื่อผู้سابสูญภายหลังจากได้สืบค้นข้อมูล และแสวงหาหลักฐานต่าง ๆ ที่เชื่อได้ว่าผู้سابสูญนั้นจะเสียชีวิต โดยให้ถือว่าผู้سابสูญเป็นผู้เสียชีวิตตาม ความของวรรคก่อนใน มาตรานี้ และให้คำประกาศดังกล่าวมีสถานะเช่นเดียวกับคำ พินากษาให้ผู้سابสูญเป็นผู้เสียชีวิต

สำหรับในกรณีอื่น ๆ นั้นให้ศาลเป็นผู้พิจารณากำหนดเวลาที่ อาจพินากษาให้ผู้سابสูญเป็นผู้การเสียชีวิต แต่จะต้องไม่น้อย

18 المادة 15 ((لا تُسْمَعُ عِنْدَ الْإِنْكَارِ دَعْوَى النَّسَبِ لِوَلَدٍ زَوْجَةٍ نَبَتَ عَدَمِ التَّلَاقِ بَيْنَهُمْ أَوْ بَيْنَ زَوْجَتِهَا مِنْ حِينَ الْعَقْدِ وَلَا لِوَلَدٍ زَوْجَتِهَا آتَتْ بِهِ بَعْدَ سَنَةٍ مِنْ غَيْبَةِ الزَّوْجِ عَنْهَا وَلَا لِوَلَدِ الْمُطَلَّغَةِ وَالْمُتَوِّئِ عَنْهَا زَوْجَتِهَا آتَتْ بِهِ لِأَكْثَرِ مِنْ سَنَةٍ وَقَدْ الطَّلَاقِ أَوْ الْوَفَاةِ)) .

กว่าสี่ปีนับจากวันที่ไม่อยู่ หลังจากที่ได้พยายามแสวงหาวิถีทางที่เป็นไปได้ที่ทำให้สามารถทราบได้ว่าผู้สาบสูญนั้นมีชีวิตอยู่หรือตายไปแล้ว

มาตรา 22¹⁹ ภายหลังจากที่ศาลได้ตัดสินผู้สาบสูญเป็นผู้เสียชีวิตหรือเผยแพร่คำประกาศของนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรี ว่าการกระทรวงกลาโหม ว่าเป็นผู้เสียชีวิตแล้ว ตามมาตรา ที่กล่าวมา (มาตรา 21) ให้กริยาของผู้สาบสูญครองอิตตะฮ์ในลักษณะของสามีเสียชีวิต ให้แบ่งมรดกระหว่างทายาทที่มีอยู่ขณะมีคำพิพากษา หรือเผยแพร่คำประกาศในเอกสารราชการรวมถึงอื่นๆ จากการเสียชีวิต

จะเห็นว่ามาตรา 22 นี้ได้ระบุผลของการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ที่ปรากฏอยู่ใน คำประกาศการเสียชีวิตของบุคคลผู้สาบสูญโดยนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ทำให้กริยาต้องครองตนในอิตตะฮ์ในลักษณะสามีเสียชีวิต และมรดกของผู้สาบสูญจะถูกแบ่งให้แก่ทายาทตามสัดส่วนที่ศาลากำหนด

3.2.1.2.4 การรับมรดกและสิทธิประโยชน์

การรับมรดกของญาติผู้เสียชีวิตจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อปรากฏยานบุคคลที่สามารถยืนยันการเสียชีวิตของผู้เสียชีวิตที่เป็นเจ้ามรดกอย่างชัดเจนแต่เมื่อไม่สามารถจะยืนยันการเสียชีวิตด้วยยานบุคคล กฎหมายยังเปิดโอกาสให้ศาลใช้พยานจากเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เพื่อยืนยันการเสียชีวิต ดังบัญญัติในมาตรา 20 22 29 30 31 และ 32 ว่าด้วยการสาบสูญที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น เพื่อให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องสามารถออกใบมรณบัตร และญาติของผู้เสียชีวิตสามารถขอรับมรดกและสิทธิประโยชน์อื่นๆ ได้

3.2.1.2.5 การจัดการศพและการครองอิตตะฮ์ของภริยา

การยืนยันการเสียชีวิต และการเจาะจงตัวบุคคลด้วยเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ยังมีผลให้ญาติสามารถนำศพนิรนามไปจัดการศพ ตามบทศาสนบัญญัติและส่งผลให้ภริยาของผู้ตายต้องครองอิตตะฮ์ในลักษณะการตายของสามี เพราะถือว่าสามีเสียชีวิตตามบทศาสนบัญญัตินับแต่วันที่ศาลได้มีคำวินิจฉัย

¹⁹ المادة 22: بعد الحكم بموت المفقود أو نشر قرار رئيس مجلس الوزراء أو قرار وزير الدفاع باعتباره ميتا على الوجه المبين

في المادة السابقة تعتد زوجته عدة الوفاة وتقسم تركته بين ورثته الموجودين وقت صدور الحكم أو نشر القرار في الجريدة

الرسمية كما تترتب كافة الآثار الأخرى

เมื่อได้มีประกาศเป็นทางการจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งถึงการเสียชีวิตของ สามีผู้สาบสูญหรือสามารถรับการยืนยันตัวบุคคลของศพนิรนามตามประเด็นในข้อ ข (การสูญเสียอัตลักษณ์ทางกายภาพ) ทำให้ศาลได้ออกคำวินิจฉัยให้สามีผู้สาบสูญเป็นบุคคลสาบสูญตามมาตรา 20 21 22 29 30 31 และ 32 “ให้บังคับใช้ตามลักษณะ กฎหมายเฉพาะ เกี่ยวกับบุคคลผู้สาบสูญหรือ หากมีเช่นนั้น ให้บังคับใช้ตามกฎหมายอิสลามว่าด้วยหมวดบุคคล บุคคลผู้สูญหาย และบุคคลผู้สาบสูญ” ส่งผลต่อการ ส่งมอบศพให้กับญาติ เพื่อนำไปจัดการศพ อย่างนี้แล้วหุ้กมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นครอบครัวและมรดกต้องให้ดำเนินการเป็นไปตาม ประมวลกฎหมายมาตรา 22 และเป็นไปตามบทของบทศาสนบัญญัติอิสลามว่าด้วยครอบครัวและมรดก กำหนด ตามที่ผู้วิจัยได้กล่าวมาในข้อ ก ข และ ค ข้างต้น

3.2.1.3 การวินิจฉัยและการบังคับใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม

(ดีเอ็นเอ)

ศาลและ สำนักงานคณะ กรรมการพิทักษ์แห่งอียิปต์ได้บังคับ ใช้ผลพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในคดีความพิพาทว่าด้วยครอบครัวและมรดกในกรณีต่าง ๆ ดังนี้

1. การยืนยันหรือปฏิเสธวงศ์ตระกูลของทารกเมื่อเกิดปัญหาการสลับตัว
2. การยืนยันตัวบุคคลผู้สาบสูญ
3. การรับมรดกและสิทธิประโยชน์
4. การจัดการศพ
5. การครองอิตตะฮ์ของภริยา

การประกาศบังคับใช้ผลพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) นี้ มีขึ้นเป็นครั้งแรกในวันที่ 10 พฤษภาคม ค.ศ.1994 ณ ศาลครอบครัวและมรดก จังหวัด ชะกอซีก โดยผู้วิจัยจะขอเสนอตัวอย่างการบังคับใช้ในคดีต่าง ๆ ดังนี้

คดีที่หนึ่ง ศาลครอบครัวและมรดกได้รับฎีกาการปฏิเสธการรับรองบุตรของบิดาท่านหนึ่ง ณ ศาลครอบครัวและมรดกจังหวัดชะกอซีกที่ 944/1994 ลงวันที่ 10/5/1994

โจทก์ได้ยื่นฟ้องจำเลย ผู้เป็นภริยาของ ตัวเองว่า โจทก์ได้สมรสกับจำเลย ในวันที่ 4/3/1991 แล้วได้หย่าจำเลยด้วยวิทยาศาสตร์ในวันที่ 26/4/1991 แต่หลังจากการหย่าร้างมีผลบังคับจำเลยได้ให้กำเนิดบุตร ทารกเพศ ชายในวันที่ 21/6/1994 และได้ใช้นามสกุล ของตนในทะเบียนบ้านเลขที่ 1437 ณ ตำบลทะเบียนราษฎร์จังหวัดชะกอซีก โจทก์จึงยื่นฟ้องต่อศาลขอปฏิเสธการรับรองบุตรและขอยกเลิกผลจากการเป็นบิดาและบุตรทุกประการ โดยเฉพาะการบันทึกข้อมูลในทะเบียนสูติบัตรแต่จำเลยได้ปฏิเสธต่อคำฟ้องทั้งหมด โดยให้การว่าภายหลังการหย่าร้างแล้วสามปี

โจทก์ได้เข้ามาใช้ชีวิตกับจำเลยฉันท์สามีภริยาโดยไม่ทำนิติกรรมรอย่ออะฮ์ตามกฎหมายอิสลาม การที่จำเลยได้แจ้งเกิดและใช้นามสกุลของโจทก์โดยผลการเช่นนี้จึงไม่ขัดกับมาตรา 15 ของประมวลกฎหมายฉบับที่ 25 ปี ค.ศ. 1929

ต่อมา เมื่อวันที่ 16/7/1994 จำเลยได้ยื่นฎีกาที่ 967/1994 ขออำนาจศาลให้คงไว้ซึ่งนามสกุลของทารก ห้ามไม่ให้โจทก์มารบกวนและให้โจทก์รับผิดชอบค่าเลี้ยงดูทารกนอกจากนี้ จำเลยยังขอให้ศาลยกคำให้การของโจทก์ เพราะโจทก์ได้กลับมาคืนดีกับจำเลยโดยการสมรสแบบอูรฟีย์²⁰ ตามธรรมเนียมประเพณีปฏิบัติของสังคมโดยมีสักขีพยานลงนามอย่างสมบูรณ์ ต่อมาจำเลยได้ตั้งครรภ์กับโจทก์และให้กำเนิดทารกเพศชาย

วันที่ 29/4/1995 อัยการได้รวบรวมสำนวนส่งมอบให้ศาลเพื่อให้หน่วยงานนิติวิทยาศาสตร์กรุงไคโรทำการตรวจพิสูจน์หมู่โลหิตของทั้งโจทก์ จำเลย และทารกผลการตรวจพิสูจน์ชี้ชัดว่าทั้งโจทก์ จำเลย และทารก ทั้ง 3 คนมีหมู่โลหิตที่สัมพันธ์กันอย่างชี้ชัดได้ว่าทั้งสามคนมีความสัมพันธ์เป็นบิดามารดาและบุตร

เพื่อให้การยืนยันความสัมพันธ์ทางสายโลหิตมีความมั่นใจมากกว่าศาลได้ส่งตัวทั้ง 3 คนไปตรวจเปรียบเทียบเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ผลการตรวจพิสูจน์ชี้ให้เห็นว่าทั้ง 3 คนมีลายพิมพ์ดีเอ็นเอลายพิมพ์เดียวกัน ศาลจึงยืนยันว่าโจทก์เป็นบิดาของทารก

จากผลการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) นี้ศาลได้ตัดพิพากษาให้จำเลยเป็นฝ่ายชนะคดีและยืนยันว่าโจทก์เป็นบิดาของทารกเพศชายชอบด้วยบทบัญญัติซึ่งโจทก์ต้องยอมให้ทารกสืบวงศ์ตระกูลและต้องรับผิดชอบค่าเลี้ยงดูทั้งหมดตามคำเรียกร้องของจำเลย

คดีที่สอง คดีหมายเลข 630 / 1999 สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อธิบดีรับรองทารกเป็นบุตรด้วยหลักฐานผลพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)

โจทก์ คือ นายอับดุลซาฟีย์ ได้ทำการสมรสกับจำเลยคือนางสาวมะนาล ในวันที่ 17/2/1994 และได้มีการร่วมประเวณีเสพเมถุนกันในวันเดียวกันตามคำให้ปากคำของจำเลย และพยานบุคคล 2 คนต่อมาในวันที่ 19/3/1995 จำเลยได้ให้กำเนิดทารกหญิง ชื่อ บัสนันด์

²⁰ การสมรสแบบอูรฟีย์ หมายถึงการสมรสตามหลักการศาสนาอิสลามทุกประการ แต่ไม่ได้ทำการจดทะเบียนตามกฎหมาย

แต่โจทก์ได้ยื่นรับการร่วมประเวณี ของตนกับจำเลย นั้นเกิดขึ้นเมื่อวันที่ 17/10/1994 โดยมี เพื่อนชาย 2 คนเป็นพยานบุคคลเข้าให้ปากคำไม่ใช่เป็นวันที่ 17 / 2/1994ตามที่จำเลยได้กล่าวอ้าง ทั้งนี้โจทก์ยังได้ให้ข้อมูลเพิ่มเติมว่า ณ วันที่ได้ทำการสมรสนั้นจำเลยไม่ได้เป็นสาว พรหมจรรย์แต่อย่างใดและวันที่โจทก์ได้ร่วมประเวณีเสพเมถุนกับจำเลยนั้น จำเลยได้ ตั้งครรภ์มาแล้วเป็นเวลา 4 เดือน ด้วยเหตุนี้โจทก์จึงยื่นฟ้องเพื่อปฏิเสธการรับทารกเพศหญิง นี้เป็นบุตร

โจทก์และจำเลยได้ร่วมทำการลิอาน²¹ และศาลได้ทำการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์ บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)ของทารกเด็กหญิงบัสนัดเพื่อเปรียบเทียบกับเอกลักษณ์บุคคล ว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)ของนายอับดุลซาฟีย์ ปรากฏว่าเด็กหญิง หญิงบัสนัดนี้ มีลายพิมพ์ดี เอ็นเอเดียวกับลายพิมพ์ดีเอ็นเอของนายอับดุลซาฟีย์

คณะกรรมการพิทวาจึงมีคำวินิจฉัยดังนี้

1. ให้โจทก์และจำเลยสิ้นสุดความเป็นสามีภริยากันและห้ามทั้ง 2 คน กลับมาสมรสเป็นสามีภริยากันในภายหลัง

2. ให้เด็กหญิงบัสนัด ที่ได้ถือกำเนิดเมื่อวันที่ 19/3/1995 มีศักดิ์และสิทธิ์ในการสืบวงศ์ตระกูลและใช้นามสกุลของ โจทก์คือนายอับดุลซาฟีย์ ได้ด้วยเหตุผลดังนี้

2.1. จำเลยได้ให้กำเนิด ทารกเพศหญิงด้วยอายุครรภ์มากกว่า 6 เดือน เริ่มจากวันที่ได้ ทำการ สมรสตามบทบัญญัติศาสนา ซึ่งเป็นอายุครรภ์ขั้นต่ำ แต่อายุครรภ์ต้องไม่มี มากกว่า 1 ปีนับตั้งแต่วันที่ทั้งสองได้มีการร่วมประเวณีเสพเมถุนหรือวันที่สูญหาย

2.2. ผลการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม ดีเอ็นเอ (เอ ระบุว่าทารกเพศหญิงบัสนัด มีลายพิมพ์เอกลักษณ์บุคคลเป็น ลายพิมพ์แบบเดียวกับลายพิมพ์ เอกลักษณ์บุคคลของโจทก์นายอับดุลซาฟีย์ ซึ่งตามหลักทางวิชาการและทางการแพทย์แล้วเห็นได้ ว่าทารกเพศหญิงบัสนัดเป็นผลที่เกิดมาจากการผูกพันกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสนั้นจริง (Al- Sabeel,2002:118-120; Wasil Fareed,2002:40-42)

นอกจากนั้นแล้ว เพื่อให้เกิดความกระจ่างชัดในประเด็นนี้มากขึ้น ผู้วิจัยจะนำเสนอทัศนะและจุดยืนของนักวิชาการอิสลามประเทศอียิปต์ด้านพิศัยต่อการ ใช้ เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในการชี้ชัดการสืบสายวงศ์ตระกูลด้วยดังนี้

²¹ ความหมายลิอาน ด้านภาษา คือการเนรเทศ หรือขับไล่ออกจากพื้นที่ ส่วนความหมายด้านวิชาการ คือสำนวนที่ สามีใช้ในการกล่าวโทษว่าภริยานอกใจมีผู้ทำลายความสัมพันธ์สามีภริยาพร้อมทั้ง สามีปฏิเสธบุตรเป็นทายาท และ อีกความหมายหนึ่ง คือการทำการให้คู่สามีเป็นที่ต้องห้ามสมรสกันอีกตลอดไป al – Bujairami, 1345h : 4 '63 – 64.

3.2.1.4 ทักษะของนักวิชาการต่อการนำผล การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลในการรับรองและปฏิเสธการสืบวงศ์ตระกูล

นักวิชาการอิสลามด้านฟิกฮ์ของประเทศอียิปต์เห็นว่าเรื่องเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ยังจำกัดอยู่ในวงแคบเนื่องจากนักวิชาการอิสลามอีกหลายท่านยังไม่ได้มีส่วนร่วมในการนำเสนอความคิดเห็นและทัศนะ ส่วนนักวิชาการที่ได้นำเสนอทัศนะเกี่ยวกับการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เป็นหลักฐานในฐานะปัจจัยแวดล้อม (เกาะรอฮิน) ในคดีความทางอาญาและคดีความทางแพ่งซึ่งประกอบด้วย ยูซุฟ อัล กุรฎอวีย์ และอาลี ญมอ ฮุ (Sheikh Muhammad Anis al- Arwadiy,n.d :13 – 23) และมุฮัมมัด เราะฟัต อูสมาน ²²(Anwar Ramadan,n.d.2014; Muhammad al - Husaini,2007) นั้นได้ให้ทัศนะว่าการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) “ศาลมีสิทธิใช้ผลการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ด้วยวิธีตัดสินคดี 3 ประการดังนี้

- 1) เพื่อปกป้องเกียรติและความบริสุทธิ์ของภริยาจากข้อกล่าวหาของสามี เมื่อภริยาไม่มีพยานหลักฐานใช้ประกอบการยืนยันว่าทารกที่นางได้ให้กำเนิดเป็นบุตรของสามีจริง
- 2) เพื่อยืนยันความชอบธรรมในความเป็นบุตรสืบสายวงศ์ตระกูลจากบิดา
- 3) เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับสามีในข้อเท็จจริงของคดีความ

3.2.2 เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งของประเทศซาอุดีอาระเบีย

การใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งของประเทศซาอุดีอาระเบียผู้วิจัยจะศึกษาการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ของประเทศซาอุดีอาระเบียในกรณี กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง กระบวนการ การวินิจฉัย การบังคับใช้ คำพิพากษา ทักษะของนักวิชาการและปรากฏการณ์ทั่วไปดังนี้

²²อาจารย์ประจำวิชากฎหมายอิสลามเปรียบเทียบ المقارن คณบดีคณะกฎหมายอิสลามและกอนูน วิทยาเขตกรุงไคโร อดีต คณบดีคณะกฎหมายอิสลามและกอนูน วิทยาเขต ฏ็อนฏอ ญ็อนฏอ คณะกรรมการสภาศึกษาและวิจัยอิสลามคณะกรรมการสภาสูงอุลามาอูและกรรมการก่อตั้งศูนย์ศึกษากฎหมายอิสลาม ณ ประเทศสหรัฐอเมริกา .(Anwar Ramadan,n.d;Bab,2014)

3.2.2.1 กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง الشرعية نظام المرافعات الشرعية

ประเทศซาอุดีอาระเบียได้บัญญัติใน กฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา หมายเลขมีม\39บังคับใช้เมื่อวันที่ 28 รอญับ ฮ.ศ.1422 และกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ตามพระราชกฤษฎีกาลงวันที่ 22/ 1 / 1435 ฮ.ศ. ไว้ในหมวดผู้เชี่ยวชาญ (Wizarah Al – Adli.2007) ดังนี้

มาตรา 128²³

(1) ในกรณีจำเป็นศาลอาจแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญคนหนึ่งหรือมากกว่าคำสั่งอาจกำหนดภาระงาน ระยะเวลาเขียนและกำหนดเวลาพิจารณาตามผลการรายงานนั้น และหากจำเป็นอาจกำหนดค่าใช้จ่าย ค่าตอบแทนของผู้เชี่ยวชาญคู่ความฝ่ายที่มีหน้าที่จ่ายระยะเวลาจ่ายโดยการเปิดบัญชีธนาคาร และศาลอาจกำหนดให้ผู้เชี่ยวชาญใดแสดงความเห็น โดยวาจาในชั้นพิจารณาต่อหน้าศาล ลักษณะเช่นนี้ที่ศนะของผู้เชี่ยวชาญมีความหนักแน่น น่าเชื่อถือ

(2) ให้มีระเบียบกำหนดอัตราค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายของผู้เชี่ยวชาญตามกฎหมายนี้

: المادة 128²³

1- للمحكمة عندا لاقتضاء أن تقرر تكليف خبير أو أكثر، و تحدد في قرارها مهمة الخبير وأجلا لإيداع تقريره وأجل الجلسة المرافعة المبنية على التقرير، وتحدد فيه كذلك - عندا لاقتضاء - السلفة التي تودع لحساب مصروفات الخبير وأتعابه و الخصم المكلف بإيداعها والأجل المحدد للإيداع. وللمحكمة كذلك أن تعين خبيراً لإبداء رأيه شفهاً في الجلسة، وفي هذه الحالة يثبتر أيه في الضبط.

2- تحدد لوائح هذا النظام ضوابط أتعاب الخبراء ومصروفاتهم.

3- للمحاكم أن تستعين بالأجهزة الحكومية للحصول على الخبرة المتوافرة لدى منسوبيها.

4. تحدد لوائح هذا النظام اختصاصات إدارة الخبرة فيوزارة العدل، وتتولدها لإدارة إعداد قائمة بأسماء الخبراء الذين تستعينبهما لمحاكمغير منسوبيالأجهزة الحكومية. ويشترط فيمن يدرج اسمه في هذه القائمة ما يأتي:

أ - أن يكون حسن السيرة والسلوك.

ب) أن يكون حاصلًا على ترخيص بمزاولة مهنته من الجهة المختصة، وأن يكون ترخيصه ساري المفعول.

5-يشكل في المحاكم بحسب الحاجة قسم يسمى قسم الخبراء يضم أعضاء هيئة النظر والمهندسين والمساحين والمترجمين ونحوهم تحت إشراف رئيس المحكمة (Wizarah Al – Adli.2007).

(3) ให้ศาลอาจจะขอความอนุเคราะห์จาก
หน่วยงานของรัฐเพื่อให้เจ้าหน้าที่ของศาลมีความสะดวกและเพิ่ม
ความเชี่ยวชาญมากขึ้น

(4) ให้ระเบียบตามกฎหมายนี้ เพื่อกำหนด
อำนาจหน้าที่ของสำนักงานผู้เชี่ยวชาญในกระทรวงยุติธรรม และ
สำนักงานนี้มีหน้าที่จัดทำบัญชีรายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ไม่ใช่เป็น
หน่วยงานของรัฐ ที่ศาลอาจขอความอนุเคราะห์ได้ ผู้ที่จะขึ้น
บัญชีรายชื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญต้องมีคุณสมบัติดังนี้

ก. ต้องเป็นผู้ที่มีความประพฤติดี

ข. จะต้องได้รับใบอนุญาตประกอบ
วิชาชีพจากหน่วยงานเฉพาะ และใบอนุญาตนั้นจะต้องใช้ได้ไม่
หมดอายุ

(5) ให้ทุกศาลจัดตั้งฝ่ายงานของตนเรียกว่าฝ่าย
ผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิวิศวกรนักสำรวจ ล่าม
แปลภาษาและอื่น ซึ่งต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของพิพากษา
หัวหน้าศาล

มาตรา 137²⁴ ศาลมีอำนาจเชิญผู้เชี่ยวชาญเข้า
ร่วมในขั้นตอนการพิจารณา เพื่อสอบถามรายงานหากเห็นว่ามี
ความจำเป็นและอาจส่งคืนรายงานนั้นแก่ผู้เชี่ยวชาญเพื่อแก้ไข
เพิ่มเติมข้อผิดพลาดและข้อบกพร่องและอาจแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญ
คนหนึ่งหรือมากกว่าเพื่อตรวจสอบรายงานก็ได้

มาตรา 138²⁵ ทัศนยะของผู้เชี่ยวชาญไม่ผูกพัน
ผู้พิพากษา แต่อาจนำมาประกอบการพิจารณาวินิจฉัยได้

แต่กระนั้นก็ตามกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ได้ชี้ถึงความจำเป็นที่ศาลต้องขอ
ความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเมื่อศาลเองขาดความรู้ในด้านนั้น ดังปรากฏใน หมวดที่ 6 ว่า
ด้วยขั้นตอนการรับฟังพยาน

²⁴ - المادة 137: للمحكمة أن تأمر باستدعاء الخبير في جلسة تحددها لمناقشة تقريره إن رأت حاجة إلى ذلك، ولها أن تسجد

إليه تقريره ليتدارك ما تبين لها من وجوه الخطأ أو النقص في عمله ولها أن تعهد بذلك إلى خبير آخر أو أكثر. (อ้างอิง).
(เดียวกัน)

²⁵ المادة 138: رأي الخبير لا يقيد المحكمة ولكنها تستأنس به. (อ้างอิงเดียวกัน).

มาตรา 171²⁶ ศาลอาจเชิญผู้เชี่ยวชาญหนึ่งคนหรือมากกว่าเพื่อให้
 ความเห็น ในประเด็นทางเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับกรณี โดย
 ผู้เชี่ยวชาญต้องจัดทำรายงานเป็นลายลักษณ์อักษรชี้แจงทัศน
 ของตนในระยะเวลาที่ศาลกำหนด และคู่ความอาจขอคัดสำเนา
 รายงานนั้นก็ได้ ในกรณีที่คู่ความหรือพยานไม่เข้าใจ ภาษาอาหรับ
 ให้ศาลแต่งตั้งล่ามเพื่อให้ความช่วยเหลือหากพิสูจน์ได้ว่า
 ผู้เชี่ยวชาญหรือล่ามคนใดบกพร่องโดยเจตนาหรือ โทหหรือ
 แสดงผลอันเป็นเท็จศาลจะต้องลงโทษต่อความผิดนั้น ศาล
 สามารถขอความเห็นจากผู้เชี่ยวชาญในคดีที่จำเป็น
 มาตรา 236²⁷ ผู้ใดประสงค์ ขอการรับรองการเสียชีวิตและ การ
 จัดการมรดก จะต้องยื่นเอกสารต่อศาล เฉพาะ เอกสารนั้นจะต้อง
 ระบุชื่อผู้ตาย วันและเวลาตาย ภูมิลำเนาผู้ตาย สถานที่ ตายและ
 พยานบุคคลหรือใบรับรองแพทย์ ในพื้นที่ที่มีสถานพยาบาล ส่วน
 เอกสารจัดการมรดกจะต้องระบุ รายชื่อทายาท สภาพ
 ความสามารถของทายาท และประเภทความเป็นทายาท
 มาตรา 238²⁸ เมื่อศาลเห็นว่าผลการพิจารณาที่ยังไม่เพียงพอ ให้ศาล
 ดำเนินการสำรวจด้วยตัวเอง เมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นแล้วให้ออก
 ใบมรณบัตรหากพยานหลักฐานเพียงพอ และให้ระบุรายชื่อ
 ทายาทพร้อมกับชี้แจงระดับความสัมพันธ์ วันเดือนปีเกิด ตาม
 หลักศาสนา

²⁶ المادة 171: للمحكمة أن تندب خبيراً أو أكثر لإبداء الرأي في مسألة فنية متعلقة بالقضية ويقدم الخبير إلى المحكمة تقريراً مكتوباً يبين فيه رأيه خلال المدة التي تحددها له وللخصوم الحصول على صورة من التقرير وإذا كان الخصوم، أو الشهود، أو أحدهم لا يفهم اللغة العربية فعلى المحكمة أن تستعين بترجمين وإذا ثبت أن أحداً من الخبراء أو المترجمين تعتمد التقصير أو الكذب فعلى المحكمة الحكم بتعزيره على ذلك. (อ้างอิงเดียวกัน)

²⁷ المادة 236: على طالب إثبات الوفاة وحصر الورثة، أن يقدم إنهاء بذلك إلى المحكمة المختصة، ويكون إنفاؤه مشتتاً على اسم المتوفى، وتاريخ الوفاة ووقتها، ومكان إقامة المتوفى، ومكان الوفاة، وشهود الوفاة أو شهادة طبية بما في الأماكن التي فيها مراكز طبية. وبالنسبة إلى حصر الورثة فيشتمل على إثبات أسماء الورثة، وأهليتهم، ونوع قرابتهم من المؤثر... (อ้างอิงเดียวกัน)

²⁸ المادة 238: إذا رأى القاضي أن نتائج التحري غير كافية، فعليه أن يحقق في الموضوع بنفسه، وبعد استكمال الإجراءات عليها إصدار صك بالوفاة إن ثبتت ويحصر فيه الوارثين مع بيان أسمائهم وصفاتهم، وتاريخ ولادته مطبقاً للأصول الشرعية. (อ้างอิงเดียวกัน)

มาตรา 239²⁹ ใบบรรณบัตรและ บัญชี รายชื่อทายาท ถือเป็น พยานหลักฐานที่ใช้อ้างอิงได้ ตราบเท่าที่ไม่มีการพิพากษา เป็น อย่างอื่น

ทั้งนี้ นอกจากจะใช้ผู้เชี่ยวชาญในการพิสูจน์หลักฐานตาม กฎหมาย วิธีพิจารณา ความแพ่งแล้วนั้นประเทศซาอุดีอาระเบียยังได้บัญญัติใน ประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญา หมายเลขมีม/ 39 บังคับใช้เมื่อวันที่ 28 รอญับ ฮ.ศ.1422 ในหมวดที่ 2 ว่าด้วยการใช้ผู้เชี่ยวชาญ มาตรา 76³⁰

มาตรา 76 ผู้พิสูจน์หลักฐาน อาจขอความ อนุเคราะห์ จาก ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการแสดงความเห็นในประเด็นที่มีความ เกี่ยวข้องกับการพิสูจน์นั้น

มาตรา 77³¹ ผู้เชี่ยวชาญจะต้องนำเสนอรายงานอย่างเป็นทางการเป็นลายอักษร อักษรตามวันเวลาที่เจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐานกำหนดและ เจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐานอาจเปลี่ยนตัวผู้เชี่ยวชาญก็ได้ หากไม่ นำเสนอรายงานตามวันเวลาที่เจ้าหน้าที่พิสูจน์หลักฐาน กำหนดให้

นอกจากมาตราเกี่ยวกับการใช้ผู้เชี่ยวชาญทั้งในกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและ กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาใน การพิสูจน์หลักฐาน ที่ได้กล่าวมาแล้วนั้นประเทศซาอุดีอาระเบีย ยังมีการบัญญัติการใช้ปัจจัยแวดล้อม (เกาะรออิน) เป็นมาตราหนึ่งของกฎหมายในการสืบหา พยานหลักฐานไว้ในหมวด 8 ว่าด้วยปัจจัยแวดล้อม (เกาะรออิน) อีกด้วย คือ

มาตรา 156³² ศาลอาจพิจารณาใช้การวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมหนึ่ง หรือมากกว่า ที่ได้จากข้อเท็จจริงในคำฟ้องหรือการซักถาม

²⁹ المادة 239: يكون صك إثبات الوفاة وحصر الورثة على الوجه المذكور حجة، ما لم يصدر حكم بما يخالفه (อ้างอิง) .(เดียวกัน)

³⁰ - المادة 76 : للمحقق أن يستعين بخبير مختص لإبداء الرأي في أي مسألة متعلقة بالتحقيق الذي يجريه.

(Wizarah Al – Adli.2007)

³¹ - المادة 77: على الخبير ان يقدم تقريره كتابة في الموعد الذي حدد من قبل المحقق، وللمحقق ان يستبدله خبيراً آخر اذا لم يقدم التقرير في الميعاد المحدد له... (อ้างอิงเดียวกัน)

³² - المادة 156: يجوز للقاضي أن يستنتج قرينة أو أكثر من وقائع الدعوى أو مناقشة الخصوم أو الشهود لتكون مستندا لحكمه أو ليكمل بما دليلاً ناقصاً ثبت لديه ليكون بما معاً اقتناعه بثبوت الحق لإصدار الحكم. (อ้างอิงเดียวกัน)

คู่ความหรือพยาน เป็นพยานหลักฐานสำหรับคำพิพากษาหรือเป็น
ตัวเสริมพยานหลักฐานที่ไม่สมบูรณ์ที่ศาลเห็นว่ารับฟังได้ และทำ
ให้ศาลเชื่อได้ว่ามีอำนาจที่จะพิพากษาเสร็จสิ้นลงไปได้

จะเห็นว่ามาตราที่ได้กล่าวมาข้างต้นเกี่ยวกับการใช้ผู้เชี่ยวชาญในการพิสูจน์บุคคล
กฎหมายยังได้บัญญัติถึงการมีหรือไม่มีสภาพบุคคลที่ส่งผลทางกฎหมายในหมวดที่ 7 ว่าด้วยบุคคล
สูญหายและผู้สาบสูญ

มาตรา 188 ผู้สูญหาย คือผู้ไม่อยู่ที่ไม่มีใครสามารถรู้ถึงถิ่นที่อยู่
หรือแหล่งพำนัก

ผู้สาบสูญ คือ ผู้สูญหายที่ศาลได้พิพากษาเป็นผู้เสียชีวิต

มาตรา 191 ให้เปลี่ยนสถานะจากการ เป็นบุคคล ไม่อยู่เป็นผู้
สาบสูญเมื่อ

- 1) สามารถยืนยันถึงการเสียชีวิต
- 2) ศาลพิพากษาว่าเสียชีวิต

มาตรา 192

1) ศาลพิพากษาผู้สูญหายเป็นผู้เสียชีวิตเมื่อปรากฏ หลักฐาน ชี้ถึง
การเสียชีวิต

2) ศาลพิพากษาผู้สูญหายเป็นผู้เสียชีวิตในสองกรณี

ศาลจะมีคำวินิจฉัยว่าผู้สูญหายไปจากภูมิลำเนาในกรณีปกติทั่วไปเป็น
ระยะเวลา 4 ปี หรือสูญหายในกรณีสงคราม เรืออัปปางหรือเหตุอื่น ๆ ระยะเวลา 2 ปี ว่าเป็นผู้เสียชีวิต
ได้นั้นศาลจำเป็นต้องเสาะแสวงหาหลักฐานความน่าจะเป็นตามมาตราต่อไปนี้

มาตรา 193 ศาลต้องเสาะแสวงหาข่าว คราวของผู้สูญหายอย่าง
จริงจังทุกวิธีการเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงว่าผู้สูญหายยังคงมีชีวิต
อยู่หรือเสียชีวิตไปแล้วก่อนการตัดสินเป็นผู้สาบสูญ

มาตรา 194 ให้นับวันเสียชีวิตของผู้สูญหาย ณ วันที่ศาลได้
พิพากษา

นอกจากมาตรา กล่าวมาข้างต้นแล้ว บัญญัติการใช้ผู้เชี่ยวชาญใน กฎหมาย วิธี
พิจารณาความแพ่ง نظام المرافعات الشرعية บาบที่ 9 หมวดที่ 6 ฉบับที่ 21 วันที่ 20 / 5 / 1421
ฮ.ศ. ได้บัญญัติถึงการผู้เชี่ยวชาญเป็นการเฉพาะ

มาตรา 128(1)³³ในกรณีจำเป็นศาลอาจแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญคนหนึ่งหรือมากกว่า คำสั่งอาจกำหนดภาระงาน ระยะเวลาเขียน และกำหนดเวลาพิจารณาตามผลการรายงานนั้น และหากจำเป็นอาจกำหนดค่าใช้จ่าย ค่าตอบแทนของผู้เชี่ยวชาญ คู่ความฝ่ายที่มีหน้าที่จ่ายระยะเวลาจ่ายโดยการเปิดบัญชีธนาคาร และศาลอาจกำหนดให้ผู้เชี่ยวชาญใดแสดงความเห็นโดยวาจาในชั้นพิจารณาต่อหน้าศาล ลักษณะเช่นนี้ที่ชนะของผู้เชี่ยวชาญมีความหนักแน่นน่าเชื่อถือ

มาตรา 126³⁴ให้ศาลใช้ผู้เชี่ยวชาญที่คู่ความเห็นพ้องกันและหากตกลงกันไม่ได้ให้ศาลเลือกผู้เชี่ยวชาญที่ศาลเชื่อถือ

มาตรา 137³⁵ ศาลมีอำนาจเชิญผู้เชี่ยวชาญเข้าร่วมในขั้นตอนการพิจารณาเพื่อสอบถามรายงานหากเห็นว่ามีความจำเป็นและอาจส่งคืนรายงานนั้นแก่ผู้เชี่ยวชาญเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมข้อผิดพลาดและข้อบกพร่องและอาจแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญหนึ่งหรือมากกว่าเพื่อตรวจสอบรายงานนั้นก็ได้อีก

มาตรา 138³⁶ที่ชนะของผู้เชี่ยวชาญไม่ผูกพันผู้พิพากษา แต่อาจนำมาประกอบการพิจารณาได้

จะเห็นได้ว่ากฎหมาย วิธีพิจารณาความตามหลักการศาสนา نظام المرافعات الشرعية บาบที่ 9 หมวดที่ 6 ฉบับที่ มีม / 21 วันที่ 20 / 5 / 1421 ฮ.ศ.มาตรา 126 133 134 และกฎหมายพิจารณาความตามหลักการศาสนาบังคับใช้ในวันที่ 22/ 1 / 1435 ฮ .ศ.มาตรา 137138 ทั้งสองกฎหมายนี้มีความสอดคล้องกันในการบังคับใช้ผู้เชี่ยวชาญในด้านต่าง ๆ รวมถึงด้านการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรมด้วย

³³-المادة 128:

1- للمحكمة عند الاقتضاء أن تقرر تكليف خبير أو أكثر، وتحدد في قرارها مهمة الخبير وأجلا لإيداع تقريره وأجلا لجلسة المرافعة المبينة على التقرير، وتحدد فيه كذلك - عند الاقتضاء- السلفة التي تودع لحساب مصروفات الخبير وأتعابه والخصم المكلف بإيداعها والأجل المحدد للإيداع . وللمحكمة كذلك أن تعين خبيراً لإبداء رأيه شفهاً في الجلسة، وفي هذه الحالة يثبت آيه في الضبط (Wizarah Al - Adli.2007).

³⁴- إذا اتفق الخصوم على خبير معين فللمحكمة ان تقرر اتفاهم والا اختارت من تثق بهم (อ้างอิงเดียวกัน)

³⁵المادة 137: للمحكمة ان تأمر باستدعاء الخبير في الجلسة تحدها لمناقشة تقرير ان رأيت حاجة بذلك ، ولها ان تعيد اليه تقريره ليتدارك

ما تبين لها وجوه الخطأ أو النقص في عمله ولها ان تعهد ذلك الى خبير آخر أو أكثر (อ้างอิงเดียวกัน)

³⁶المادة 138: رأي الخبير لا يقيد المحكمة ولكنها تستأنس به.(อ้างอิงเดียวกัน)

3.2.2.2 การวินิจฉัยและการบังคับใช้ในชั้นศาล

ผู้วิจัยจะยกตัวอย่างคดีที่ได้รับการพิจารณาในชั้นตำรวจและตัดสินในชั้นศาลของประเทศซาอุดีอาระเบียโดยการใช้ผลการตรวจพิสูจน์ เอกถลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)ดี ในคดีต่อไปนี้

คดีที่หนึ่ง การตรวจพิสูจน์ในชั้นตำรวจ

ตำรวจประเทศซาอุดีอาระเบียได้ทำการจับกุมสตรีชื่อหลักพาตัวเด็กจำนวนหกคนแล้วกักตัวไว้ในบ้านของตน หลังจากถูกจับกุมนางให้การกับตำรวจ ว่าเด็กทั้งหมดเป็นบุตรของตนชอบด้วยกฎหมาย ตำรวจได้ทำการอายัดตัวเด็กทั้งหมดและทำการตรวจพิสูจน์เอกถลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ของเด็กเพื่อเปรียบเทียบกับเอกถลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)ของนางผลการตรวจพิสูจน์พบว่าไม่มีเด็กคนใดที่มีลายพิมพ์ดีเอ็นเอเดียวกันกับนาง ตำรวจจึงได้แจ้งไปยังผู้ปกครองที่ได้มาลงบันทึกแจ้งความบุตรหายออกจากบ้าน ได้ตรวจพิสูจน์เปรียบเทียบลายพิมพ์เอกถลักษณ์บุคคลของพวกบุคคลเหล่านั้นกับเด็กๆ ซึ่งปรากฏเด็กสามคน มีลายพิมพ์ดีเอ็นเอตรงกับพวกเขาส่วนเด็กที่เหลืออีกสามคนที่มีลายพิมพ์ดีเอ็นเอต่างกัน ได้ถูกจัดส่งไปยังสถานสงเคราะห์เด็กเพื่อทำการติดตามหาตัวผู้ปกครองต่อไป(Hudaal- Salih,2005)

คดีที่สองคำพิพากษาของศาลสูง(Abdul Aziz,2002:224 – 256)

ฎีกาที่ 24/5/ 1423 ศาลศาสนาสูงสุด กรุงริยาด

คดีที่ภริยาเป็น โจทก์ยื่นฟ้องอดีตสามี มุฮัมหมัด ว่าเป็นบิดาของบุตรสาวของตนมีอายุ 5 ขวบ อดีตสามี เรียกร้องให้จำเลยจ่ายค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรและให้ยอมรับความเป็นบุตร โดยการอนุญาตให้ใส่ชื่อในทะเบียนบ้านของจำเลยด้วย” จำเลยกล่าวหาว่าโจทก์เป็นฐู จึงขอให้ศาลพิสูจน์เอกถลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เพื่อยืนยันความสัมพันธ์การสืบสายโลหิตระหว่างข้าพเจ้ากับเด็กหญิงคนนี้

ผลการตรวจพิสูจน์เอกถลักษณ์บุคคลเลขที่ ...เปรียบเทียบเอกถลักษณ์บุคคลระหว่างจำเลยกับเด็กหญิง ...ผลปรากฏว่า ทั้งจำเลยและเด็กหญิงมีลายพิมพ์ดีเอ็นเอต่างกัน แต่มีข้อสังเกตว่าชื่อที่ปรากฏในใบแสดงผลการพิสูจน์เป็นชื่อของเด็กหญิงนูฟไมไซ่เป็นชื่อของเด็กหญิง นูเราะฮฺ ศาลได้ซักถาม โจทก์และจำเลยว่าในระหว่างการนำดีเอ็นเอไปตรวจพิสูจน์นั้น เด็กหญิงผู้นี้อยู่พร้อมกับโจทก์และจำเลยใช่หรือไม่ ?ทั้งสองตอบว่า“ใช่”

จากการให้การของจำเลยข้างต้นว่าโจทก์และจำเลยได้อยู่ร่วมประเวณีเสพเมถุนกันครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ 15/6/1422ฮ.ศ.และโจทก์ให้กำเนิดบุตร หญิงในวันที่ 27/8/1423 ด้วยเหตุผลโจทก์ยังคงสภาพการเป็นภริยา (ฟิรอฮฺ) ถึงแม้ว่าผลการตรวจพิสูจน์เอกถลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)ไม่มีลายพิมพ์ดีเอ็นเอลายพิมพ์เดียวกันก็ตาม

คดีที่สามคำพิพากษาศาลสูงกรุงเจดดาห์ (Abdul Aziz,2002:224- 255)

มัธยมเป็นโจทก์ยื่นฟ้องจำเลย นายอะฮ์มัดด้วยข้อกล่าวหาว่า เป็นสามีชอบด้วยกฎหมายอยู่ด้วยกัน มาเป็นระยะเวลา 4 ปี ในวันผูกนิติกรรมสัมพันธ์ทางการสมรส จำเลยได้นำพยานบุคคลมาด้วยจำนวนสองคน โจทก์ ได้ให้กำเนิดบุตรชายชื่อ อับดุลอะซิซ แต่ได้รับการปฏิเสธการสมรสและปฏิเสธ บุตรอับดุลอะซิซ จึงร้องขอความเป็นธรรมให้จำเลยยอมรับการสมรสกับตน และยอมรับบุตรของจำเลย

ศาลได้ซักถามจำเลยต่อการให้ปากคำของพยานนั้น จำเลยตอบว่า “จากการให้ปากคำของพยานนั้นถูกต้องทั้งหมดและที่เห็นข้าพเจ้าอยู่ในสภาพสวมเสื้อกั๊กและถุงกางเกงนั้นก็เพราะข้าพเจ้าเข้าไปซ่อมเครื่องปรับอากาศที่เสียให้แก่โจทก์ เพื่อการค้นหาความกระฉ่างและความถูกต้องและเพื่อการคุ้มครองสิทธิของเด็ก จึงสั่งให้มีการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ของคนทั้งสามคน ผลการตรวจพิสูจน์ดีเอ็นเอเลขที่(...)เด็กชายอับดุลอะซิซ เมื่อเปรียบเทียบกับดีเอ็นเอของจำเลย ปรากฏว่าทั้งสองมีลายพิมพ์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ) เดียวกันในระดับ 99.999 % ศาลจึงตัดสินใจว่าทั้งคู่เป็นบุตรเป็นบิดากันตามเกณฑ์ที่ทางประเทศซาอุดีอาระเบียได้กำหนดไว้

จากคดี ที่ 2 และ 3 นี้สามารถวิเคราะห์แนวการพิจารณาคดีของศาลดังนี้ (al- Sabeel,2002 : 64; Ali Arif ,2011 : 87)

1.ศาลสามารถใช้ผลพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เพื่อพิสูจน์ความสัมพันธ์สายโลหิตตามคำร้องขอของจำเลย หากเห็นว่าผลการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมมีลายพิมพ์แบบเดียวกันหรือต่างกัน ก็ให้ทารกนั้นเป็นบุตรที่ชอบด้วยบทศาสนบัญญัติ หากแต่ทารกนั้นได้ถือกำเนิดมาในสภาพการเป็นสามีภริยาของทั้งคู่มีผลบังคับตามบทศาสนบัญญัติอยู่

2.ไม่สมควรใช้กระบวนการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ)ในคดีปฏิเสธความเป็นบุตร เพราะมีกระบวนการที่ศาสนาให้การยอมรับอยู่แล้วเพราะจะเป็นการเปิดช่องทางการรับรองวงศ์ตระกูลที่ไม่ได้มาจากการผูกนิติกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสที่ชอบด้วยบทศาสนบัญญัติ อันก่อให้เกิดปัญหาต่อตัวบุคคลครอบครัวและสังคม

คดีที่สี่คำพิพากษาศาลสูง(Abdul Aziz,2002:261-262)

คดีความปรากฏ ณ ศาลสูงนครมักกะฮ์ อัลมุคัรรอมะฮ์วันพุธที่ 14/2/1424 ฮ.ศ

โจทก์ชื่อพะฮัดได้ยื่นฟ้องจำเลยชื่ออาลีว่า ร้องขอให้จำเลยยอมรับข้าพเจ้าเป็นผู้สืบวงศ์ตระกูล จำเลยได้เคยสมรสกับมารดาของตนเจ้า ฟาฎิมะฮ์ และได้หย่าร้างกันหลังจากนั้นนางได้

สมรสกับชายอื่นชื่อมุฮัมหมัดแล้วได้หย่าร้างกัน หลังจากนั้นนางได้สมรสกับชายชื่อ มุบาร็อก และหย่ากันอีก หลังจากนั้นได้สมรสกับจำเลยบิดาของตนอีกครั้งหนึ่งในปีส.ศ. 1411 จำเลยให้การว่าใช้พยานบุคคลและพยานเอกสารผลการตรวจเอกซเรย์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) จากหน่วยงานพิสูจน์สัญชาติที่แสดงผลอย่างชัดเจนว่าทั้งโจทก์และจำเลยไม่มีลายพิมพ์ดีเอ็นเอที่เหมือนกัน

เมื่อพิจารณาหลักฐานและหนังสือผลการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล ศาลเห็นว่าจำเลยยังไม่เคยผูกนิติกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสกับมารดาของโจทก์ก่อนปี ส.ศ.1411ตามที่โจทก์กล่าวถึงจริง จึงตัดสินยกฟ้องและตัดสินว่าโจทก์ไม่ใช่บุตรชายของจำเลยที่ชอบด้วยบทสาสนบัญญัติ

จากคดีนี้สามารถวิเคราะห์แนวการพิจารณาคดีของศาลดังนี้

1. โจทก์ไม่สามารถสื่อให้ศาลเห็นว่าโจทก์เป็นบุตรที่เกิดจากมารดาของโจทก์กับจำเลยในสภาพฟิรอซุ ทำให้ศาลเห็นว่าโจทก์กับจำเลยไม่มีความเชื่อมโยงทางสายโลหิตที่ชอบด้วยบทสาสนบัญญัติ โดยที่ศาลไม่ได้ให้ความสำคัญกับผลการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)แต่อย่างใด

2. แม้ว่าศาลไม่ได้ยึดผลการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในตัดสินการเชื่อมโยงสายโลหิตในการสืบ วงศ์ตระกูลระหว่างโจทก์กับจำเลย แต่ก็ไม่สามารถมองข้ามความสำคัญได้ เพราะเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เป็นตัวเชื่อมสู่ความจริงของเหตุการณ์และมีอำนาจจำแนกสูง จึงสมควรนำมาใช้ประกอบการพิจารณาคดีเมื่อมีความจำเป็น

คดีที่ 5 คดีข่มขืนกระทำชำเรา al- Inzee (2007:203-205)

ฎีกาที่ 23/01/1418 เจ้าหน้าที่ฝ่ายพิสูจน์หลักฐานได้รับแจ้งพบศพทารกแรกเกิดในห้องพักแม่บ้านของนายจ้างแห่งหนึ่ง ภายหลังจากถามแม่บ้านได้ความว่าศพเป็นทารกของตนได้ให้กำเนิดในสภาพเสียชีวิต บิดาของทารกคือนายจ้าง ได้ล่วงละเมิดมีประเวณีกับตนอย่างลับๆ ในช่วงที่ภริยาของเขาออกไปเรียนหนังสือเป็นจำนวนสิบกว่าครั้งจนกระทั่งตนตั้งครรภ์และคลอดออกมาในสภาพเสียชีวิต

นายจ้างได้ปฏิเสธการกล่าวหานี้ ศาลจึงได้สั่งให้มีการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เปรียบเทียบลายพิมพ์ดีเอ็นเอของผู้กล่าวหาแม่บ้าน กับ (ดีเอ็นเอ)ศพของทารกและ (ดีเอ็นเอ)ของผู้เสียหาย (นายจ้าง) ตามหมายเลขการพิสูจน์ที่ 4/1418 ลงวันที่ 2/ 4/1418 ซึ่งผลปรากฏดังนี้

ผลการเปรียบเทียบลายพิมพ์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ของจำเลยและดีเอ็นเอของศพทารก พบว่าเป็นดีเอ็นเอลายพิมพ์ต่างกัน

จึงสรุปได้ว่าศพทารกแรกเกิดเป็นบุตรของผู้กล่าวหาฝ่ายเดียวและไม่ได้เป็นบุตรที่เกิดจากการปฏิสนธิของน้ำอสุจิจำเลยแต่ประการใด ศาลจึงได้ตัดสินลงโทษผู้กล่าวหาเพียงฝ่ายเดียวและปล่อยจำเลยอันเนื่องจากไม่มีหลักฐานเพียงพอที่จะเอาผิด

คดีตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่าเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) มีบทบาทสำคัญในการเป็นเครื่องมือสำหรับศาลในการแก้ไขปัญหาพิพาทที่เกี่ยวกับการสืบวงศ์ตระกูล โดยการใช้เป็นหลักฐานประกอบเพื่อให้ฝ่ายผู้กล่าวหาและฝ่ายผู้ถูกกล่าวหายอมรับความจริง

3.2.2.3 คำพิพากษาและทัศนะของนักวิชาการ

นักวิชาการของประเทศซาอุดีอาระเบียมีทัศนะต่อการใช้อัตลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมออกเป็น 2 ทัศนะ คือ (Huda Salih,2005)

1. ทัศนะที่เห็นว่าเป็นพยานหลักฐานที่สมบูรณ์ในตัวเอง เป็นทัศนะของอะมาน วะอีล อีซา (Aman Wa-il Isa) อดีตที่ปรึกษากฎหมายของหน่วยงานพิสูจน์หลักฐาน โดยเห็นว่า “เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ) ไม่ใช่เป็นเพียงแค่วินิจฉัยแต่เป็นถึงหลักฐานในการชี้ชัดตัวบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับเหตุการณ์ เช่น คดีข่มขืนกระทำชำเรา การผิดประเวณีการยื่นยันการสืบวงศ์ตระกูล การชี้ชัดตัวบุคคลนิรนามจากการฆาตกรรม อุบัติเหตุ การสลับตัวทารกจากสถานพยาบาลต่างๆ จากสงคราม เหตุการณ์ตามธรรมชาติหรือแม้แต่ทารกที่เกิดจากการสลับน้ำอสุจิระหว่างการผสมเทียม รวมถึงศพไม่ปรากฏอัตลักษณ์ให้จำแนกได้เป็นต้น”

2. ทัศนะที่เห็นว่าเป็นพยานแวดล้อมที่ไม่สมบูรณ์ในตัวเองเป็นทัศนะของซอและฮ์ อัลเชค (Salih Āl – Shaikh)³⁷เห็นว่าเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) หรือเครื่องมือจับเท็จอิเล็กทรอนิกส์หรืออุปกรณ์อื่นๆที่ใช้ในการชี้ตัวฆาตกรและการสืบวงศ์ตระกูลนั้น เป็นเพียงพยานแวดล้อม (เกาะรออิน)ที่ศาลประเทศซาอุดีอาระเบียเห็นว่าเป็นพยาน หลักฐานที่จะไม่สามารถเอาผิดหรือชี้ชัดการสืบวงศ์ตระกูลหรือการพิพาทได้ แต่หากมีหลักฐานอื่นที่มีความน่าเชื่อถือมากกว่าเป็นพยานหลักฐาน ก็สามารถใช้เป็นหลักฐานประกอบ ได้เมื่อการพิสูจน์พยานหลักฐานด้วยเอกลักษณ์บุคคลเป็นพยานแวดล้อมที่มีความแม่นยำสูง การนำผลการพิสูจน์มาใช้เป็นหลักฐานจึง ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของศาล อิสลามไม่ได้ปฏิเสธการใช้ เพราะเป็นสิ่งที่ไม่ปรากฏคะลิลเฉพาะ จึงสามารถนำมาใช้เป็นพยานหลักฐานได้ แต่จะต้องมีพยานแวดล้อมอื่นๆ ประกอบคัมภีร์ของ International Islamic Fiqh Academy,Jeddah (مجمع الفقه الإسلامي الدولي) ประชุมครั้งที่ 15 ณ นครเมกกะฮ์ ปี 1998 และทัศนะของซอและฮ์ อัลเชค ที่สอดคล้องกับมาตรา 156 หมวดแปดว่า

³⁷ หัวหน้าผู้พิพากษาศาลอาญา ณ กรุงริยาด ประเทศซาอุดีอาระเบีย (Huda al-Salih, 2005)

ด้วยการใช้พยานแวดล้อมของศาล โดยให้เหตุผลว่าการใช้ผู้เชี่ยวชาญนั้น ได้มีบัญญัติไว้ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 76 และ 171 ที่ให้สิทธิ์แก่ศาลสามารถขอความคิดเห็นและคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญในประเด็นที่ศาลไม่มีความรู้ความชำนาญ เช่นการขอความคิดเห็นจากแพทย์ในปัญหาพิพาทที่เกี่ยวข้องกับการแพทย์ เพื่อประกอบการตัดสินใจคดี เป็นต้น (Huda al- Salih,2005; Wizarah al- Shaqafahwaal - Ialan,2012)

กรณีที่ใช้ผลการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)

กรณีที่ใช้ผลการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)

ในประเทศซาอุดีอาระเบีย คณะกรรมการ International Islamic Fiqh Academy, Jeddah (جمع الفقه الإسلامي الدولي) ได้มีมติสมัยประชุมครั้งที่ 16 ณ นครมักกะฮ์ข้อที่ 7 ว่าเห็นชอบให้อนุมัติใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในการเจาะจงและชี้ชัดวงศ์ตระกูลในกรณีต่อไปนี้ (International Islamic Fiqh Academy, 2002 : 343 - 345; Ali Arif, 2011)

1. บุคคลนิรนาม

2. ทารกเกิดสลัตัวกันในโรงพยาบาลหรือสถานอนุบาล
3. ทารกเกิดสูญหายหรือสลัตัวกันจากภัยธรรมชาติ หรือจลาจลต่างๆ
4. การอ้างกรรมสิทธิ์ในตัวทารกแรกเกิด
5. การข้อยแย้งเพื่ออ้างความชอบธรรมในตัวทารกระหว่างสามีภรรยา
6. การข่มขืนกระทำชำเราและอื่นๆ
7. การสลับน้ำเชื้ออสุจิระหว่างการผลิตเทียมเด็กในหลอดแก้ว
8. การพิสูจน์ตัวฆาตกรในคดีอาญา
9. สพนินรนามจากภัยพิบัติ สงครามและอื่นๆ

3.2.2.4 ปราบกฏการณ์ทั่วไป

ประเทศซาอุดีอาระเบียเป็นแหล่งกำเนิดอารยธรรมอิสลามและศูนย์กลางแห่งการเผยแพร่ศาสนาอิสลามตั้งแต่อดีตจวบจนปัจจุบัน เป็นประเทศที่ใช้กฎหมายอิสลามว่าด้วยความแพ่งและความอาญาและมีการปรับใช้วิวัฒนาการทางเทคโนโลยีมาเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายอิสลามเพื่อให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย โดยเฉพาะวิทยาการใหม่ๆ ที่สามารถเอื้อและสนับสนุนบทบัญญัติอิสลาม อาทิเช่น การใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ) ดังที่มีบัญญัติในกฎหมาย ครอบครัวและมรดกของ สภาความร่วมมือของประเทศซาอุดีอาระเบียและรัฐประเทศอ่าวอาหรับ ในพันธะสัญญาแม่ัสก็อฏ (وثيقة مسقط) กำหนดที่

จะบังคับใช้ในศาลครอบครัวและมรดกทั่วราชอาณาจักรประเทศซาอุดีอาระเบีย (Hamid bin Haikal, 2010) มาตรา 193³⁸ และ 194³⁹ ที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

ประเทศซาอุดีอาระเบีย ได้ใช้มาตรา 193 และ 194ของกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลเพื่อพิสูจน์ศพที่สูญเสียชีวิตอย่างกะทันหัน เช่น ศพถูกไฟไหม้ หรือ ศพถูกฆ่าแหวะ หรือศพที่พบเฉพาะแต่โครงกระดูก เป็นต้น (Huda al - Salih, 2005) ซึ่งจะเห็นได้ว่า ประเทศซาอุดีอาระเบียได้ใช้กระบวนการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ของศพที่สูญเสียชีวิตจำนวน 186 ศพจากทั้งหมด 338 ศพ ที่ได้ประสบอัคคีภัย ณ ทุ่งมูนาในระหว่างประกอบพิธีฮัจญ์ประจำปี ฮ .ศ.1417 ที่สามารถเปรียบเทียบลายพิมพ์ดีเอ็นเอได้สำเร็จ จนสามารถส่งมอบศพให้กับญาติ (<http://www.startimes.com/f.aspx?t=20039595> สืบค้นเมื่อวันที่ 30 ธันวาคม พ .ศ.2014)

3.2.3 การใช้ผู้เชี่ยวชาญ กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประเทศมาเลเซีย

มาเลเซียเป็นประเทศในเอเชียที่มีความเจริญทางวิทยาศาสตร์ประเทศหนึ่ง อีกทั้งยังเป็นประเทศอิสลามที่มีการบังคับใช้กฎหมายอิสลามโดยเฉพาะระบบการบริหารจัดการครอบครัวและมรดกอิสลามซึ่งนักกฎหมายอิสลามและนักวิชาการอิสลามของประเทศมาเลเซียได้สังเกตเห็นถึงความสำคัญของการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) จึงได้บัญญัติเกี่ยวกับการใช้ผู้เชี่ยวชาญในด้านนิติวิทยาศาสตร์ผู้วิจัยจะศึกษาการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม ของประเทศ(ดีเอ็นเอ)มาเลเซีย ในกรณีประมวลกฎหมายและกระบวนการนำใช้ในศาลตลอดจนการวินิจฉัยและปรากฏการณ์ทั่วไปดังนี้

3.2.3.1. ประมวลกฎหมายการใช้นิติวิทยาศาสตร์

ประเทศมาเลเซีย นำผลการพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์มาบังคับใช้ในการชี้ตัวอาชญากรและผู้ที่เกี่ยวข้องเช่นเดียวกับหลายๆ ประเทศที่ได้นำกระบวนการเหล่านี้มาปรับใช้ในการสืบสวนและพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลที่สูญเสียชีวิตอย่างกะทันหัน และอื่นๆ โดยได้บัญญัติใน กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 20⁴⁰ (Keterangan Mahkamah Syariah, Negeri Melaka: 2002)

³⁸ المادة (193) على القاضي في جميع الأحوال أن يبحث عن المفقود، بكل الوسائل، للوصول إلى معرفة ما إذا كان حيا أو ميتا قبل أن يحكم بوفاته.
³⁹ المادة (194) يعتبر يوم صدور الحكم بموت المفقود تاريخا لوفاته.

⁴⁰ มาตรา 20 “Hal yang dalamnya pernyataan mengenai fakta relevan oleh orang yang telah mati atau tidak dijumpai, dsb., ialah qarinah”(Keterangan Mahkamah Syariah, Negeri Melaka: 2002)

ความว่า “เมื่อสิ่งใดก็ตามสามารถพิสูจน์ความเกี่ยวข้องกับการชี้ชัดเอกลักษณ์บุคคลผู้เสียชีวิต หรือผู้สูญหายได้ สิ่งนั้นให้ถือเป็นตัวบ่งชี้ (เกาะรีนะฮ์)”

มาตรา 21⁴¹ระบุว่า “สิ่งที่สามารถสื่อถึงข้อเท็จจริงในคดีหนึ่งย่อมสามารถใช้พิสูจน์ความจริงในคดีนั้นได้”

มาตรา17(1)⁴²“Iqrar ”การยอมรับ

“Iqrar คือ การยอมรับของบุคคลหนึ่ง ไม่ว่าจะโดยการเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรหรือวาจา หรือด้วยการส่งอาณัติสัญญา แสดงเจตจำนงถึงการยอมรับต่อบุคคลหนึ่งในสิทธิประโยชน์ต่างๆ”

พยานบุคคล” al - Bayyinah” ดังบัญญัติไว้ใน มาตรา 83 (1)⁴³

“สืบเนื่องกับมาตรานี้ มุสลิมทุกคนมีสิทธิ์เป็นพยานบุคคลเพื่อการถึงข้อเท็จจริงต่างๆ ได้ ซึ่งต้องด้วยเงื่อนไขที่กำหนด คือ ต้องเป็นผู้มีสติสัมปชัญญะ (อากิล) บรรลุนิติภาวะ (บะลิม) ยุติธรรม (อาดีล) มีความจำที่เป็นปกติและต้องมีความมั่นใจในคำให้การ”

ส่วนการปฏิเสธความเป็นทายาทของบุคคลมุสลิมนั้น มาเลเซียได้บังคับให้ใช้ตามกฎหมายครอบครัวและมรดกตามบทศาสนบัญญัติว่าด้วยการถือานทุกประการ ดังมีระบุในกฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดกอิสลามมาตรา 51(1⁴⁴) ของรัฐสลังงอร์ว่า

⁴¹มาตรา 21 “Kerelevanan keterangan tertentu bagi membuktikan dalam prosiding terkemudianya kebenaran fakta yang dinyatakan dalamnya” (Keterangan Mahkamah Syariah, Negeri Melaka: 2002)

⁴²มาตรา17(1)“Iqrar ialah suatu pengakuan yang dibuat oleh seseorang, secara bertulis atau lisan atau dengan isyarat, menyatakan bahawa dia mempunyai obligasi atau tanggungan terhadap seseorang lain berkenaan dengan sesuatu hak”.(Undang – Undang Malaysia, Wilayah –Wilayah Persketuan, 1997:27)

⁴³มาตรา 83(1) “Tertakluk kepada peruntukan seksyen ini, semua orang Islam adalah kompeten untuk memberikan syahadah atau bayyinah sebagai saksi dengan syarat bahawa mereka adalah ‘aqil, baligh, ‘adil, mempunyai ingatan yang baik dan tidak berprasangka”. (Undang – Undang Malaysia, Wilayah –Wilayah Persketuan, 1997:63)

⁴⁴มาตรา51(1) “Jika pihak-pihak kepada sesuatu perkahwinan telah mengangkat sumpah dengan cara li’an mengikut Hukum Syarak di hadapan Hakim Syarie, apabila penghakiman, maka Hakim Syarie itu hendaklah memerintahkan mereka difaraqkan dan dipisahkan dan hidup berasingan selama-lamanya”.(Undang –Undang Islam, Negeri Selangor, 2003:188)

เมื่อฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดได้ทำการกล่าวสาบาน ตาม (ลีอาน)
 กระบวนการของบทบัญญัติอิสลามต่อหน้าหากิมอัครอียิปต์ไปแล้ว
 นั่นก็ให้หากิมอัครอียิปต์ใช้อำนาจบังคับแยกทั้งสองคนออกจาก
 การเป็นสามีภริยากัน และให้ใช้ชีวิตอย่างอิสระต่อกันตลอดกาล
 ด้วยเหตุนี้ ชาวมุสลิมในประเทศมาเลเซียจึงใช้กฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดก
 ตามหลักศาสนบัญญัติของอิสลามทุกประการไม่ว่าจะเป็นการทำนิติกรรมการสมรส การหย่าร้าง
 ค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรดูแลภริยาขณะอยู่ในอิดตะฮฺฮะ การจัดการทรัพย์สินมรดกและอื่นๆศาลต้อง
 ทำการวินิจฉัยเป็นไปตามตัวบทของศาสนบัญญัติ เมื่อเกิดการพิพาทในเรื่องสิทธิในการเลี้ยงดูบุตร
 จากสามีที่หย่าภริยาด้วยข้อกล่าวหาภริยาเป็นซุ้สามีไม่ยอมรับบุตรและไม่ยอมรับผิชอบค่าเลี้ยงดู
 บุตร ในกรณีเช่นนี้ถึงแม้ว่าอิสลามได้บัญญัติการลีอานไว้เป็นทางออกในการปฏิเสธทายาทไว้
 แล้วก็ตามแต่เพื่อเป็นการป้องกันเกียรติและศักดิ์ศรีของผู้ที่ถูกกล่าวหาเป็นซุ้และรับรองสถานะของ
 ทารกที่ถูกปฏิเสธรับการเป็นบุตรก็สามารถทำการพิสูจน์ลายพิมพ์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสาร
 พันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) โดยผู้เชี่ยวชาญและสามารถใช้เป็นหลักฐานต่อผู้คดีทางศาลได้ ดังที่มีระบุใน
 มาตรา 33(1)⁴⁵

เมื่อศาลต้องทำการตัดสินคดีใดคดีหนึ่งเกี่ยวกับกฎหมาย
 ระหว่างประเทศ หรือด้านใดด้านหนึ่งหรือเอกลักษณ์ใด ลายมือ
 อักษรลายพิมพ์นิ้วมือหรือประเด็นที่เกี่ยวกับชี้ชัดวงศ์ตระกูลก็
 ให้ถือทัศนคติความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านกฎหมาย
 ระหว่างประเทศ เทคนิควิทยาศาสตร์ หรือศิลปะแขนงอื่นๆ
 หรือเอกลักษณ์บุคคลลายมืออักษร ลายพิมพ์นิ้วมือที่สืบเนื่องใน
 การเจาะจงชี้ชัดวงศ์ตระกูลนั้นว่าเป็นเกาะรินะฮ์อย่างหนึ่ง
 มาตรา 33(2)⁴⁶ บุคคลที่ว่านั้น คือ ผู้เชี่ยวชาญ

มาตรา 33(3)⁴⁷ ถ้าสามารถเรียกผู้เชี่ยวชาญสองคนหรือมากกว่ามาให้
 ข้อเท็จจริง ก็ให้ทำได้ ถ้าไม่ได้สองคน ก็เพียงพอกับหนึ่งคน หาก

⁴⁵ มาตรา 33(1) “Apabila Mahkamah perlu membuat sesuatu pendapat atas sesuatu perkara mengenai undang-undang negara asing atau mengenai sains atau seni, atau tentang identiti atau ketulenan tulisan tangan atau cap jari atau berhubungan dengan penentuan nasab, maka pendapat atas perkara itu daripada orang yang mempunyai kemahiran khusus dalam undang-undang negara asing, sains atau seni itu, atau dalam soal tentang identiti atau ketulenan tulisan tangan atau cap jari atau berhubungan dengan penentuan nasab, ialah qarinah”. (Undang – Undang Malaysia, Wilayah –Wilayah Persketuan, 1997:48)

⁴⁶ มาตรา 33(2) “Orang sedemikian itu dipanggil pakar”. (Undang – Undang Malaysia, Wilayah –Wilayah Persketuan, 1997:48)

ผู้เชี่ยวชาญสองคนให้ข้อเท็จจริงที่ต่างกันแล้วก็สามารถเรียกผู้เชี่ยวชาญคนที่สามมาให้ข้อเท็จจริงเพื่อให้ได้ความประจักษ์จากข้อกฎหมายข้างต้นซึ่งให้เห็นว่าข้อเท็จจริงต่างๆที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญนั้นไม่อาจถือเป็นหลักฐานยืนยันข้อเท็จจริงได้ แต่ให้ใช้เป็นเพียงหลักฐานประกอบบ่งชี้ ซึ่ง “เกาะรีนะฮ์” ศาลสามารถนำมาประกอบหลักฐานพิจารณาตัดสินความได้ตามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ นอกจากนี้กฎหมายอนุญาตให้ฝ่ายโจทก์ขออนุญาตศาลใช้หลักฐานต่างๆรวมทั้งหลักฐานที่เป็นเกาะรีนะฮ์มาประกอบความชอบธรรมในสิ่งที่ตนอ้างได้ เช่นมาตรา 90(1)⁴⁸ บัญญัติไว้ว่า

เมื่อบุคคลหนึ่งบุคคลใดของฝ่ายโจทก์มีความประสงค์ใช้หลักฐานเพิ่มเติมเกี่ยวกับคดีศาลมีหน้าที่รับฟังและซักถามฝ่ายโจทก์ที่ต้องการใช้หลักฐานเพิ่มเติมเกี่ยวกับคดีที่กำลังว่าอยู่ในชั้นศาล แม้ว่าหลักฐานนั้นจะอยู่ในลักษณะเกาะรีนะฮ์โดยศาลจำเป็นต้องรับฟังหลักฐานนั้น หากไม่มีหลักฐานอื่นและหากเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อรูปคดี (Undang-Undang Malaysia, Wilayah – Wilayah Persketuan, 1997:67)

เมื่อศาลสามารถรับฟังหลักฐานที่เป็นเกาะรีนะฮ์ภายใต้บทบัญญัติมาตรา 20 และ 21 แล้วก็นำมาตรา 111⁴⁹ มาประกอบการรับฟังพยานที่ฝ่ายหนึ่งยกขึ้นใช้ต่อสู้คดี

⁴⁷ มาตรา 33(3) “Dua orang pakar atau lebih hendaklah dipanggil untuk memberikan keterangan jika boleh tetapi jika tidak terdapat dua orang pakar, maka keterangan seorang pakar adalah memadai. Jika dua orang pakar memberikan pendapat yang berlainan, maka pakar yang ketiga hendaklah dipanggil untuk memberikanketerangan”. . (Undang – Undang Malaysia, W ilayah –Wilayah Persketuan, 1997:48)

⁴⁸ มาตรา 90(1) Apabila salah satu pihak bercadang hendak memberikan keterangan mengenai apa-apa fakta, Mahkamah boleh bertanya pihak yang bercadang hendak memberikan keterangan itu bagaimana fakta yang dikatakan itu , jika dibuktikan, akan menjadi *qarinah*; dan Mahkamah hendaklah menerima keterangan itu jika difikirkannya bahawa fakta itu, jika dibuktikan, akan menjadi *qarinah*, dan tidak selainnya. (Undang – Undang Malaysia, W ilayah –Wilayah Persketuan, 1997:67)

⁴⁹ 111. Bilamana apa-apa fakta yang ditetapkan sebagai *qarinah* di bawah seksyen 20 atau 21 terbukti, segala perkara boleh dibuktikan sama ada untuk menyangkal atau menyokong pernyataan itu, atau untuk mencabar atau mengesahkan kebolehan percayaaan orang yang telah membuatnya, yang mungkin boleh dibuktikan jika orang itu telah dipanggil sebagai saksi dan telah menafikan kebenaran perkara yang disarankan itu apabila diperiksa balas. (Undang – Undang Malaysia, W ilayah –Wilayah Persketuan, 1997:78)

เมื่อคดีความที่พิจารณามีการใช้เกาะริยะฮ์ภายใต้มาตรา 20 และ 21 แล้วสามารถยืนยันข้อเท็จจริงนั้นได้ ก็ให้เกาะริยะฮ์เหล่านั้นสามารถนำมาใช้ทั้งเพื่อการปฏิเสธหรือสนับสนุนข้อเท็จจริง หรือเพื่อการทำความหรือรับรองความน่าเชื่อถือของผู้ศึกษาหลักฐาน หากถือว่าบุคคลประเภทนี้เป็นพยาน (ผู้เชี่ยวชาญ) บุคคล ที่เมื่อทำการพิสูจน์แล้วสามารถนำผลมาปฏิเสธความถูกต้อง หรือทำการตรวจสอบซ้ำก็สามารถสนับสนุนความถูกต้องได้ (Undang-Undang Malaysia, Wilayah-Wilayah Persketuan, 1997:78)

กฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดกอิสลาม Undang – Undang Malaysia, Wilayah –Wilayah Persketuan เห็นว่าพยานบุคคลที่เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) นั้นเป็นเกาะริยะฮ์ ไม่ได้จำกัดว่าผู้เชี่ยวชาญต้องเป็นมุสลิมเท่านั้นแต่กฎหมายยังเปิดกว้างเพื่อให้สามารถรับผลการพิสูจน์จากผู้เชี่ยวชาญต่างศาสนาได้ด้วย ดังบัญญัติไว้ในมาตรา 83(2)⁵⁰ บุคคลที่มีไข่มุสลิมมีสิทธิ์ให้ปากคำเป็นพยานบุคคลสำหรับคดีความที่มุสลิมเป็นคู่ความได้หากหลักฐานนั้นครบตามเงื่อนไขและศาลยอมรับฟังพยานนั้น (Undang – Undang Malaysia, W ilayah –Wilayah Persketuan, 1997:78)

3.2.3.2 .การวินิจฉัยและการบังคับใช้ในชั้นศาล

ตัวอย่างคดีกรณีการเถียงความรับผิดชอบค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรของสามีต่อทารกที่ได้อีกกำเนิดจากภริยาตนด้วยเหตุผลว่าเป็นบุตรที่เกิดจากการมีชู้ของภริยา

นางสุสนาเป็นภริยาที่ต้องด้วยบทศาสนบัญญัติของนายอิกบาล นางสุสนาได้เรียกร้องสิทธิในความชอบธรรมของตนและบุตร รวมถึงค่าอุปการะเลี้ยงดูบุตรภายหลังจากถูกนายอิกบาลทำการหย่าจึงทำให้นายอิกบาลรู้สึกหนักใจหากศาลได้สั่งให้ตนต้องรับผิดชอบนายอิกบาลจึงได้กล่าวหาว่าลูกที่ภริยาตนให้กำเนิดนั้นไม่ใช่บุตรของตนที่ชอบด้วยบทศาสนบัญญัติ (Mohamad Ridzuan, 2012)

⁵⁰ มาตรา 83(2) Seseorang yang bukan Islam adalah kompeten untuk memberikan *bayyinah* untuk orang Islam jika keterangannya boleh diterima mengikut Hukum Syarak. (Undang – Undang Malaysia, W ilayah –Wilayah Persketuan, 1997:63)

Huraian—Bayyinah seorang pakar bukan Islam terhadap seorang Islam boleh diterima, jika dikehendaki

ทั้งนี้ กฎหมายประเทศมาเลเซียได้บัญญัติบทลงโทษของการผิดประเวณีในมาตรา 25(2)⁵¹

สตรีใดมีเพศสัมพันธ์กับชายที่มีชื่อเสียงของตนที่ต้องด้วยบทศาสนบัญญัตินั้นว่าให้ ถือว่าเป็นการกระทำผิดซึ่งเมื่อมีพยานยืนยันแล้วต้องโทษปรับไม่เกินห้าพันริงกิต หรือต้องโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือต้องโทษโบยตัวไม่เกินหกตีหรือต้องโทษสถานใดสถานหนึ่งตามที่ได้ กำหนดไว้

ในกรณีที่มีสามีไม่สามารถนำพยานบุคคลมายืนยัน ในคำกล่าวหาของตนได้ให้นำ มาตรา 36⁵² มาบังคับใช้

ยกเว้นคดีลือานซึ่งบุคคลใดกล่าวหาบุคคลหนึ่งเป็นชู้โดยไม่มีพยานหลักฐานยืนยัน ตามข้อกำหนดของบทศาสนบัญญัติ กล่าวคือ พยานบุคคลที่เป็นบุรุษเพศจำนวนสี่คน หรือผู้ถูก กล่าวหายอมรับ ผู้นั้นก็ได้กระทำความผิดโดยเมื่อปรากฏหลักฐานชัดเจนต่อความผิดนั้นแล้วก็สามารถ ลงโทษด้วยการปรับเป็นเงินจำนวนห้าพันริงกิตหรือต้องโทษจำคุกเป็นเวลาไม่เกินสามปี หรือทั้งจำ ทั้งปรับ

เมื่อไม่สามารถนำพยานบุคคลสี่คนมายืนยันได้แล้วให้นำมาตรา 31(1) มาบังคับใช้ “เมื่อฝ่ายหนึ่งได้ทำการกล่าวสาบาน (ลือาน) ตามกระบวนการของบทบัญญัติอิสลาม ต่อหน้าศาล ไปแล้วนั้น ก็ให้ศาลใช้อำนาจบังคับแยกทั้งสองคนออกจากความเป็นสามีภริยากัน และให้ใช้ชีวิต อิสระต่อกันตลอดกาล”

การนำผลการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในการ ปฏิเสธและให้การรับรองทายาทในศาลชะรีอะฮ์ “Mahkamah Syariah” ประเทศมาเลเซีย ได้มีการนำ เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) มาใช้ในทางศาลทั่วทั้งประเทศจะเห็นได้ จากคำ แถลงการณ์ของนายกรัฐมนตรี Dato' SriMuhm Najib bin Tun Razak องค์กรประมุขคณะผู้

⁵¹มาตรา 25 (2) “Mana-mana orang perempuan yang melakukan persetubuhan dengan orang lelaki yang bukan suaminya yang sah adalah melakukan suatukesalahan dan apabila disabitkan boleh didenda tidak melebihi limaribu ringgit atau dipenjarakan selamatempoh tidakmelebihi tiga tahunatau disebat tidak melebihi enam sebatanatau dihukum dengan manamanakombinasi hukuman itu”.(Enakmen Jenayah Syariah Selangor No. 9/1995)

⁵²มาตรา 36 “Kecuali dalam kes li'an, mana-mana orang yang menuduh orang lain melakukan zina tanpa mengemukakan, mengikut Hukum Syara', empat orang saksi lelaki atau iqrar orang yang dituduh itu adalah melakukan suatu kesalahan dan apabila disabitkan boleh didenda tidak melebihi lima ribu ringgit atau dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi tiga tahun atau kedua-duanya”. (EnakmenJenayah Syariah Selangor No. 9/1995)

พิพากษาและข้าราชการทางศาลชะรีอะฮ์ทั่วประเทศมาเลเซีย ครั้งที่ 13 ในวันที่ 1 กรกฎาคม 2011 ได้กล่าวถึงประเด็นสำคัญสองประเด็นด้วยกันดังนี้ คือ

1. การจัดการมรดกของผู้เสียชีวิต ณ ศาลสูงคดีครอบครัวและมรดกรัฐชวาบাহ์ เมือง kotaKinabulu คดีการไม่ยอมรับความเป็นบิดา ความเป็นบุตรกันกับผู้ตายผู้เรียกร้องสิทธิ กล่าวหาว่าน้องชายตนไม่ใช่ผู้สืบวงศ์ตระกูลจากผู้ตาย จึงไม่มีสิทธิในกองมรดก(บิดา) ผู้พิพากษา อะฮ์มัด บิน ลากิม ได้สั่ง ตรวจสอบพิสูจน์ลายพิมพ์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ของผู้ตายกับทายาทที่ถูกร้อง ด้วยการจุดหลุมฝังศพนำชิ้นส่วนของศพมาทำการตรวจพิสูจน์ดีเอ็นเอ เปรียบเทียบ ผลการตรวจพิสูจน์ปรากฏว่าผู้ถูกร้องมีดีเอ็นเอตรงกับผู้ตายซึ่งบ่งบอกถึงความเป็นบิดาเป็นบุตรกัน จึงชี้ให้เห็นว่าทั้งสองผู้ร้องและผู้ถูกร้องเป็นพี่น้องร่วมบิดากัน และเป็นทายาทของผู้เสียชีวิตชอบด้วยบทบัญญัติ

2. ระเบียบจัดการสมรสคดีหมายเลข S- 3/95-7 (7) 2001 ณ ศาลครอบครัวและมรดกอิสลามรัฐชวาบাহ์ ที่มี นายจัสรีร์ บิน มัด ฉูกริเป็น ผู้พิพากษาได้สั่งให้หน่วยนิติวิทยาศาสตร์ทำการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ของบุคคลสามคน คือ มารดา บุตรชาย และบุตรหญิง ผลการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมมีผลให้ศาลสั่งห้ามพี่ชายเป็นวะลีย์จัดการสมรสให้น้องหญิง เนื่องจากผู้ชายและผู้หญิงทั้งสองคนเป็นพี่น้องกันที่ชอบด้วยกฎหมายแต่มีชอบด้วยบทศาสนบัญญัติอิสลาม โดยทั้งสามคนมีเอกลักษณ์ทางพันธุกรรมที่ต่างกัน สืบเนื่องด้วยทั้งสองคนนั้นเป็นเด็กที่ผู้เป็นมารดาเก็บมาเลี้ยงเป็นบุตรบุญธรรม ไม่ได้เกิดมาจากสายเลือดของตนโดยแท้ ศาลจึงได้ตัดสินไม่ให้ผู้ชายที่วานั้นเป็นวะลีย์จัดการสมรสให้ผู้หญิงนั้นได้ จึงได้เปลี่ยนใช้วะลีย์หะกิมจัดการสมรสให้ (Muhammad Ridzwan, 2012:4)

3.2.3.3 คำพิพากษา ความเห็นทัศนชนักวิชาการ

ในหลายๆคดีที่เกิดขึ้นบางฝ่ายไม่ยอมรับการสาบานตนตามข้อบัญญัติของศาสนาแต่เรียกร้องให้ทำการตรวจพิสูจน์ลายพิมพ์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสาร พันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เพื่อยืนยันถึงความบริสุทธิ์ของตน การกระทำเช่นนี้สามารถนำมาใช้แทนการสาบานนั้น นักวิชาการอิสลามในประเทศมาเลเซียมีทัศนะ⁵³ต่างกันออกเป็นสองทัศนะ ดังนี้

ทัศนะที่หนึ่งเห็นว่าไม่สามารถนำผลการตรวจเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสาร พันธุกรรม(ดีเอ็นเอ) มาใช้แทนการสาบานได้ (Jabatan Kemajuan Islam Malaysia (JAKIM):2013;

⁵³ประเด็นนี้ทัศนะของนักวิชาการอิสลามในประเทศมาเลเซียเป็นทัศนะเดียวกันกับทัศนะของนักวิชาการในประเทศอิสลาม เช่น นักวิชาการของประเทศซาอุดีอาระเบีย นักวิชาการอิสลามของประเทศอิหร่าน รวมถึงมติ คณะกรรมการ สภากฎหมายอิสลาม(مجمع الفقه الإسلامي)

Muzakarah Jawatankuasa Fatwa Majlis Kebangsaan Bagi Hal Ehwal Ugama Islam Malaysia :
2012)

เนื่องจากการลืออันได้มีบทบัญญัติไว้ในสุเราะฮ์อันนุรอายะฮ์ที่ 6-9
อย่างชัดเจน

﴿ وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ شُهَدَاءُ إِلَّا أَنفُسُهُمْ فَشَهَدَةُ
أَحَدِهِمْ أَرْبَعٌ شَهَدَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٦﴾ وَالْخَمْسَةَ
أَنَّ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَيْهِ إِنْ كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٧﴾ وَيَدْرَأُ عَنْهَا
الْعَذَابَ أَنْ تَشْهَدَ أَرْبَعٌ شَهَدَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٨﴾
وَالْخَمْسَةَ أَنْ غَضِبَ اللَّهُ عَلَيْهَا إِنْ كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٩﴾ ﴾
(النور: ٦ - ٩)

ความว่า “และบรรดาผู้ที่กล่าวโทษ (ลือ) ภริยาของพวกเขา และ
สำหรับพวกเขาไม่มีพยานนอกจากตัวพวกเขาเอง ก็ให้การเป็น
พยานของคนหนึ่งในพวกเขา กล่าวสาบานสี่ครั้ง ด้วยพระนาม
ของอัลลอฮ์แท้จริงเขาเป็นหนึ่งในผู้พูดจริง และครั้งที่ห้าทำให้เขา
กล่าวว่า แท้จริงการสาปแช่งของอัลลอฮ์จะมีแก่เขา หากเขาเป็นผู้
ที่กล่าวเท็จ และพวกเขาจะทำให้นางพ้นจากการลงโทษต่อเมื่อนาง
สาบานสี่ครั้งด้วยพระนามอัลลอฮ์ ว่าเขาเป็นหนึ่งในหมู่ผู้กล่าวเท็จ
และการสาบานครั้งที่ห้าโดยนางกล่าวว่า แท้จริงความพิโรธ
ของอัลลอฮ์จะต้องประสบแก่นางเป็นแน่ หากว่าเขา สามีสู้
กล่าวหา เป็นหนึ่งในหมู่ผู้พูดจริง”

(อันนุร อายะฮ์ที่ 6-9)

ใจความจากหลักฐานนี้ แสดงให้เห็นว่าเป็น Nas Qatie (نَصُّ قَطْعِيٍّ) หรือเป็น
หลักฐานที่มีนัยความเด็ดขาด ไม่อาจนำผลการตรวจพิสูจน์ดีเอ็นเอมาหักล้างได้แม้ว่าผลของการ
พิสูจน์จะมีค่าความแม่นยำตรงอยู่ที่ระดับ 99.9 % ซึ่งมีค่าความคาดเคลื่อนอยู่ที่ระดับ 00.1 % ก็ตาม
ทัศนะที่สอง เห็นว่าผลการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม
(ดีเอ็นเอ) นี้สามารถนำมาประกอบหลักฐานการลืออันได้

เนื่องด้วยความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีปัจจุบัน มีอุปกรณ์ที่สามารถมองเห็น
เล็กๆที่ไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยสายตาเปล่า จึงเห็นว่าไม่สมควรปฏิเสธเครื่องมือเหล่านี้ ใน

บทบาทแห่งการแสวงหาความยุติธรรม ดังนั้นการชี้ชัดวงศ์ตระกูลด้วยการตรวจหาลายพิมพ์
 เอกลักษณ์บุคคลจึงสามารถกระทำได้ (Muhammad Ridzwan, 2012:3-5) ตามบัญญัติในมาตรา
 33(1)(2)และ (3) ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น กรณีที่ใช้ผลการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสาร
 พันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) นอกจากนั้นแล้วยังให้ใช้ตามมติคณะกรรมการ International Islamic Fiqh
 Academy, Jeddah (مجمع الفقه الإسلامي الدولي) ได้มีมติสมัยประชุมครั้งที่ 16 ณ นครมักกะฮ์ ข้อที่ 7
 ในประเด็นพิสูจน์บุคคลนิรนาม การอั้งกรรมสิทธิ์ในตัวทารกแรกเกิด ยืนยันการสลับตัวทารกตาม
 สถานพยาบาลหรือสถานอนุบาล การสลับน้ำเชื้ออสุจิระหว่างการผสมเทียมเด็กในหลอดแก้ว หรือ
 จากภรรยาต่างชาติต่างๆ หรือจลาจลเป็นต้น (Muzakarah Jawatankuasa Fatwa Majlis Kebangsaan
 Bagi Hal Ehwal Ugama Islam Malaysia : 2012) ชุลฟาอีร์ สะอัด Zulfakar Ramlee Saad⁵⁴
 ได้ให้ความเห็นต่อผู้เชี่ยวชาญด้านนิติวิทยาศาสตร์ว่า “บุคคลประเภทนี้เป็น อัฮลุ อัลซิกรฺ”
 (Ahlu al- Zikr) ในค่านนี้โดยตรง (Siti Shamsiah, 2014) ซึ่งผู้ทำหน้าที่พิพากษาคดีความบางคดี
 ต้องปรึกษาขอทศนะและความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญมาประกอบการตัดสินใจคดีความพิพาท ซึ่ง
 สอดคล้องกับคำรัสใช้ของอัลลอฮ์ที่ให้ปรึกษาขอความคิดเห็นจากผู้รู้ในประเด็นที่ตนไม่
 ดังปรากฏในอายะฮ์ที่ 7 ของสุเราะฮ์อัลอันบิยาอฺ ว่า

﴿ وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُوْحِي إِلَيْهِمْ فَسْتَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ
 إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴾ (الأنبياء: ٧)

ความว่า “และเรามีได้ส่งผู้ใด) บรรดาเราะสุล (ก่อนหน้าเจ้า
 นอกจากบุรุษเพศซึ่งเราประทานวะหีย์แก่พวกเขา ดังนั้นพวกเจ้า
 จงถามบรรดาผู้รู้เถิดหากพวกเจ้าไม่รู้” (อัลอันบิยาอฺ อายะฮ์ที่ 7)

มติในการประชุม ระหว่างวันที่ 6-10 มกราคม 2002 และมติคณะกรรมการ
 สำนักงานกิจการอิสลามแห่งประเทศไทย “Majlis Kebangsaan Bagi Hal Ehwal Ugama
 Islam Malaysia” ประชุมครั้งที่ 101 วันที่ 7 พฤศจิกายน 2012 ซึ่งได้มีมติไว้ดังนี้” การใช้ลายพิมพ์
 เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เพื่อการยืนยันวงศ์ตระกูล ตามคำสั่งศาลนั้น
 สามารถใช้ได้ ในกรณีชี้ชัดวงศ์ตระกูลของทารกที่ไม่สามารถยืนยันวงศ์ตระกูลได้ ที่เกิดมาจาก
 หลายๆสาเหตุ เช่นพิสูจน์เอกลักษณ์ทารกที่เกิดการสลับตัวตามโรงพยาบาล สถานอนุบาล ทารกที่

54

Dr. Zulfakar Ramlee Saad เป็นอาจารย์คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยอิสลามนานาชาติ มาเลเซีย
 (UIA), (Norliza Abd Rahman, 2005)

เกิดจากการสลับน้ำเชื้อในห้องปฏิบัติการผสมเด็กหลอดแก้ว ทารกที่เกิดจากการพลัดพรากด้วยสาเหตุตามธรรมชาติ การจลาจล และอื่นๆ “มีความสอดคล้องกับมติคณะกรรมการ International Islamic Fiqh Academy, Jeddah (مجمع الفقه الإسلامي الدولي) ได้มีมติสมัยประชุม ครั้งที่ 16 ณ นครมักกะฮ์

3.2.3.4 ปราบปรามการฉ้อโกง

ประเทศมาเลเซียเป็นประเทศที่ประชากรส่วนใหญ่เป็นมุสลิมและนับถือศาสนาอิสลามมีศาสนาอิสลามเป็นศาสนาประจำชาติ ประเทศมาเลเซียประกาศใช้บทบัญญัติอิสลามในทางศาลมีเจ้าหน้าที่ ที่ได้รับการแต่งตั้งจากภาครัฐเป็นกอฎี การตัดสินความพิพาทและการพิจารณาความพิพาทของประเทศใช้ระบบกล่าวหา (Accusatorial System) ซึ่งเป็นระบบที่ใช้กันอยู่ในประเทศระบบกฎหมาย Common law (ฉันทุประสงค์รัฐธรรมนูญ, 2556) โดยมีกรไต่สวนผ่านทนายความ อัยการและมีการตัดสินความโดยผู้พิพากษาหรือศาล

ในประเทศมาเลเซียมีการจัดกระบวนการสืบสวนไต่สวนคดีความที่เกี่ยวข้องกับความแพ่งและมรดกอย่างมีระบบขั้นตอนประชาชนสามารถยื่นฟ้องขอความเป็นธรรมตามระบบในที่นี้ผู้วิจัยจะกล่าวเฉพาะประเด็นความพิพาทครอบครัวและมรดกที่มีความสลับซับซ้อนไปตามกลไกความเจริญของสังคมมนุษย์ ซึ่งในการคลี่คลายความพิพาทให้เกิดความยุติธรรมแก่คู่ความทั้งสองฝ่าย นั้น ผู้เป็นกอฎีอาจต้องอาศัยกระบวนการทางวิทยาศาสตร์เข้ามาช่วย เช่นการใช้การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในคดีการสลับตัวบุคคล การปฏิเสธบุตร การละเมิดทางเพศ หรือ การสูญหายของบุคคลจากสถานการณ์ต่างๆ ที่ไม่สามารถทำการจำแนกตัวหรือทำการพิสูจน์ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้าได้

ศาลชะรีอะฮ์ของประเทศมาเลเซียใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม ดีเอ็นเอ (ในฐานะสัญญาลักษณ์ที่บ่งชี้ถึงปัจเจกบุคคล หรือ “เกะรีนะฮ์” “ที่สามารถใช้การค้นหาคำเท็จจริงเหมือน อัลบัยยีนะฮ์หนึ่ง” Al-Bayyinah” ที่ถูกนำมาใช้ตามมาตรา 33(1) และ(2) ที่อนุญาตให้ใช้ผู้เชี่ยวชาญทางวิทยาศาสตร์ (Siti Shamsiah, 2007) ในประเด็นต่างๆ เช่น ประเด็นพิสูจน์บุคคลนิรนาม การอ้างกรรมสิทธิ์ในตัวทารกแรกเกิด ยืนยันการสลับตัวทารกตามสถานพยาบาลหรือสถานอนุบาล การสลับน้ำเชื้ออสุจิระหว่างการผสมเทียมเด็กในหลอดแก้ว หรือจากภักขกรรมชาติต่างๆ หรือจลาจล เป็นต้น

สรุป การใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)

การใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ของ 3 ประเทศอิสลามสามารถสังเคราะห์ได้ดังนี้

ประเทศอิสลามทั้ง 3 ประเทศได้ตระหนักและให้ความสำคัญ ต่อ เอกอัครราชทูตบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) และความก้าวหน้าของวิชาการวิทยาศาสตร์ที่มีอำนาจจำแนกความถูกต้องอยู่ในระดับความน่าเชื่อถือและความแม่นยำอยู่ที่ 99.99 %

จะเห็นว่าไม่ปรากฏว่ามีกฎหมายบัญญัติถึงการใช้อุทธรณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) โดยตรง แต่มีบัญญัติให้ศาลสามารถใช้ผู้เชี่ยวชาญในการให้ความคิดเห็นต่อศาลประกอบการพิจารณาคดีดังปรากฏในกฎหมายว่าด้วยความอาญามาตรา 85,88, 89, 292 และ 293 และมาตรา 21 กฎหมายว่าด้วยความแพ่งและพาณิชย์ ของประเทศอียิปต์กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 76,77,128,137,138,156 และ 173 ของประเทศซาอุดีอาระเบีย มาตรา 20,21,31,32 และ 33 ของประมวลกฎหมายอาญาประเทศมาเลเซีย เป็นต้น

เอกอัครราชทูตบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) มีสถานะเป็นปัจจัยแวดล้อม เกาะรีนอร์ส ที่สามารถเป็นหลักฐานประกอบหลักฐานหลักในกรณีการปฏิเสธบุตรหรือเทียบเท่ากับหลักฐานกียาพะฮุแทนั้น มันมีสามารถนำมาเป็นหลักฐานและให้ความน่าเชื่อถือมากกว่าหลักฐานหลักที่บทบัญญัติได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจน แม้ว่าระดับความถูกต้องอยู่ที่ระดับ 99.99 % และไม่อาจเป็นหลักฐานหรือใช้เป็นหลักฐานคดีความอาญาที่มีอัตราโทษชั้น Hudood หรือโทษชั้นประหารชีวิตได้

จึงเห็นได้ว่านักวิชาการอิสลามได้มีทัศนคติต่อการใช้อุทธรณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ว่าสามารถใช้เป็นหลักฐานในกรณี เพื่อยืนยันตัวทารกที่เกิดการสลัดตัวจากโรงพยาบาลหรือพยาบาล หรือเพื่อชี้ชัดตัวบุคคลที่เกิดจากการพลัดพราก จากเหตุการณ์ธรรมชาติต่างๆ จากอุบัติเหตุ สงครามหรือจลาจลทางการเมืองอย่างนี้เป็นต้น

ศาลสามารถขอความช่วยเหลือจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านที่ศาลเองขาดความรู้ด้านนั้นเพื่อประกอบการพิจารณาคดี และคดีใดที่ศาลตัดสินบนพื้นฐานความเห็นของผู้เชี่ยวชาญไปแล้ว ให้ถือว่าคดีเป็นที่สิ้นสุด

3.3 การใช้ผู้เชี่ยวชาญเอกอัครราชทูตบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายไทย

ในประเด็นข้างต้นผู้วิจัยจะทำการศึกษาคำสั่งของผู้เชี่ยวชาญเอกอัครราชทูตบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม ในกฎหมายครอบครัวและมรดกของไทย (ดีเอ็นเอ) โดยจะทำการศึกษาในประเด็นการบัญญัติกฎหมายว่าด้วยการใช้ผู้เชี่ยวชาญ การวินิจฉัยการบังคับใช้ในชั้นศาล และปรากฏการณ์ทั่วไปของการใช้ผู้เชี่ยวชาญเอกอัครราชทูตบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม ดังนี้

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่ผู้พิพากษาสามารถขอความเห็นประกอบการวินิจฉัยประเด็นพิพาทเพื่อให้คำวินิจฉัยตรงกับความจริงที่สุด นับตั้งแต่ ความรู้ด้านนิติวิทยาศาสตร์นี้เริ่มเข้ามามีบทบาทในวงการวิชาชีพวิทยาศาสตร์และเคมีวิทยา มาตั้งแต่ปีค.ศ. 1986

(ทวิศักดิ์ ทศนชัยสิทธิ์ ,2555 : 15) มาแล้วทำให้ประเทศไทยได้บัญญัติ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ ผู้เชี่ยวชาญการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ดังนี้

3.3.1 ประมวลกฎหมาย

1.ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและแพ่ง

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มีการบัญญัติไว้ในประมวล กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาไว้มาตรา 131 แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลวิธีพิจารณาความอาญา ฉบับที่ 22 พ.ศ.2547ให้อำนาจเจ้าพนักงานสอบสวนทำการ รวบรวมหลักฐานทุกชนิดทั้งที่เป็นหลักฐานทางวิทยาศาสตร์และไม่เป็นวิทยาศาสตร์ ดังบัญญัติใน มาตรา 131 ว่า

“ให้พนักงานสอบสวนรวบรวมหลักฐานทุกชนิด เท่าที่ สามารถทำได้ เพื่อประสงค์จะทราบข้อเท็จจริงและ พฤติการณ์ต่างๆ อันเกี่ยวกับความผิดที่ถูกล่ามทา เพื่อจะรู้ตัว ผู้กระทำผิดและพิสูจน์ให้เห็นความผิดหรือความบริสุทธิ์ของ ผู้ต้องหา”

มาตรา 131/1⁵⁵“ในกรณีที่จะต้องใช้พยานหลักฐานทาง วิทยาศาสตร์ เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริง ตาม มาตรา 131 ให้ พนักงานสอบสวนมีอำนาจให้ทำการตรวจพิสูจน์บุคคล วัตถุ หรือเอกสารใด ๆ โดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ได้”

“ในกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุกอย่าง สูงเกินสามปี หากการตรวจพิสูจน์ตามวรรคหนึ่ง จำเป็นต้อง ตรวจเก็บตัวอย่างเลือด เนื้อเยื่อ ผิวหนัง เส้นผมหรือขน น้ำลาย ปัสสาวะ อุจจาระ สารคัดหลั่ง สารพันธุกรรมหรือ ส่วนประกอบของร่างกายจากผู้ต้องหา ผู้เสียหาย หรือบุคคลที่ เกี่ยวข้องให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบมีอำนาจให้แพทย์ หรือผู้เชี่ยวชาญดำเนินการตรวจดังกล่าวได้ แต่ต้องกระทำ เพียงเท่าที่จำเป็น และสมควร โดยใช้วิธีการที่ก่อให้เกิดความ เจ็บปวดน้อยที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ทั้ง จะต้องไม่เป็นอันตราย ต่อร่างกายหรืออนามัยของบุคคลนั้น และผู้ต้องหา ผู้เสียหาย หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องต้องให้ความยินยอม หากผู้ต้องหาหรือ

⁵⁵ มาตรา 131/1 เพิ่มเติมโดย พรบ .แก้ไขเพิ่มเติม ป วอ) .ฉบับที่ 28) พ.ศ .2551

ผู้เสียหายไม่ยินยอมโดยไม่มีเหตุอันสมควรหรือผู้ต้องหา หรือผู้เสียหายกระทำการป้องกันตัวขวางมิให้บุคคลที่เกี่ยวข้องให้ความยินยอม โดยไม่มีเหตุอันสมควรให้สันนิษฐานไว้เบื้องต้นว่าข้อเท็จจริงเป็นไปตามผลการตรวจพิสูจน์ ที่หากได้ตรวจพิสูจน์แล้วจะเป็นผลเสียต่อผู้ต้องหาหรือผู้เสียหายนั้นแล้วแต่กรณี”

“ค่าใช้จ่ายในการตรวจพิสูจน์ตามมาตรา นี้ ให้ส่งจ่ายจากงบประมาณตามระเบียบที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงยุติธรรม หรือสำนักงานอัยการสูงสุด แล้วแต่กรณี กำหนดโดยได้รับความเห็นชอบจากกระทรวงการคลัง”

2. การบัญญัติใช้ผู้เชี่ยวชาญและพยานหลักฐานคดีอาญาในกฎหมายวิธีพิจารณา

ความอาญา

นอกจากกฎหมายได้บัญญัติการให้พนักงานสอบสวนทำการรวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ ได้แล้วกฎหมายยังได้บัญญัติกระบวนการสืบพยานด้วยวัตถุพยานต่าง ๆ ตลอดจนการใช้พยานผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งได้บัญญัติในมาตรา 226 227 238 241 และ 243 ว่า

มาตรา 238 “ต้นฉบับเอกสารเท่านั้นที่อ้างเป็นหลักฐานได้ ถ้าหาต้นฉบับไม่ได้ สำเนาที่รับรองว่าถูกต้อง หรือพยานบุคคลที่รู้ข้อความ ก็อ้างเป็นพยานได้”

มาตรา 226” พยานวัตถุ พยานเอกสาร หรือพยานบุคคลซึ่งน่าจะพิสูจน์ได้ว่าจำเลยมีความผิดหรือบริสุทธิ์ ให้อ้างเป็นพยานหลักฐานได้ แต่ต้องเป็นพยานชนิดที่มีได้เกิดขึ้นจากการจงใจ มีคำมั่นสัญญา ชูเจี๊ญ หลอกหลวงหรือโดยมิชอบประการอื่น ให้สืบตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่นอันว่าด้วยการสืบพยาน“

มาตรา 241 “สิ่งใดที่ใช้เป็นพยานวัตถุ ในกรณีที่น่ามาไม่ได้ ให้ศาลไปตรวจจครายงานยังที่ที่พยาน วัตถุอยู่น้อยตามเวลาและวิธีซึ่งศาลเห็นสมควรตามลักษณะแห่งพยาน”

มาตรา 227 “ให้ศาลใช้ดุลพินิจวินิจฉัยชี้แจงน้ำหนักพยานหลักฐาน ทั้งปวง อย่างพิพากษาลงโทษจนกว่าจะแน่ใจว่ามีการกระทำผิดจริง และจำเลยเป็นผู้กระทำความผิดนั้น”

เมื่อมีความสงสัยตามสมควรว่าจำเลยได้กระทำความผิดหรือไม่ ให้ยกประโยชน์แห่งความสงสัยนั้นให้จำเลย”

ส่วนมาตรา 243 ได้บัญญัติเกี่ยวกับลักษณะการใช้ผู้เชี่ยวชาญ

“ผู้ใดโดยอาชีพหรือมิใช่ก็ตาม มีความชำนาญพิเศษในการใด ๆ เช่น ในทางวิทยาศาสตร์ ศิลปะฝีมือ พาณิชยกรรม การแพทย์ หรือกฎหมายต่างประเทศ และซึ่งความเห็นของเขา นั้น อาจมีประโยชน์ในการวินิจฉัยคดี ในการสอบสวน ใตสวนมูลฟ้อง หรือพิจารณาอาจเป็นพยานในเรื่องต่างๆ เป็นต้นว่า ตรวจร่างกายหรือจิตของผู้เสียหาย ผู้ต้องหาหรือจำเลย ตรวจลายมือทำการทดลองหรือกิจการอย่างอื่นๆ”

ศาลจะให้ผู้ชำนาญการพิเศษทำความเห็นเป็นหนังสือก็ได้ แต่ต้องให้มาเบิกความประกอบหนังสือนั้น ให้ส่งสำเนาหนังสือดังกล่าวแก่คู่ความทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสามวันก่อนวันเบิกความ(ไพจิตร สวัสดิสาร, 2547:42) ซึ่งผู้เชี่ยวชาญในคดีอาญาหรือที่เรียกว่าพยานผู้เชี่ยวชาญเป็นผู้ชำนาญพิเศษในวิชาแขนงใดแขนงหนึ่ง ที่ศาลอาจให้ผู้เชี่ยวชาญแสดงความคิดเห็นในลักษณะมาเบิกความประกอบความคิดเห็นหรือด้วยการเขียนเป็นหนังสือก็ได้ (ฉัฐพงศ์รัช กุรัตนธรรมา, 2556 :18 – 23) ตามความบัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 243 และมาตรา 244/1 หมวด 5 ผู้เชี่ยวชาญโดยในมาตรา 234 มีความว่า (สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, 2477)

มาตรา 234

ผู้ใดโดยอาชีพหรือมิใช่ก็ตามมีความเชี่ยวชาญในการใด ๆ เช่น ในทางวิทยาศาสตร์ ศิลปะฝีมือ พาณิชยกรรม การแพทย์ หรือกฎหมาย ต่างประเทศ และซึ่งความเห็นของผู้นั้นอาจมีประโยชน์ในการวินิจฉัยคดีในการสอบสวน ใตสวนมูลฟ้องหรือพิจารณาอาจเป็นพยานในเรื่องต่างๆ เป็นต้นว่า ตรวจร่างกายหรือจิตของผู้เสียหาย ผู้ต้องหาหรือจำเลย ตรวจลายมือทำการทดลองหรือกิจการอย่างอื่นๆ ผู้เชี่ยวชาญอาจทำความเห็นเป็นหนังสือก็ได้ แต่ต้องส่งสำเนาหนังสือดังกล่าวให้ศาลและคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งทราบและต้องมาเบิกความประกอบหนังสือในวันแต่มีเหตุจำเป็นหรือคู่ความไม่คิดใจซักถาม

ผู้เชี่ยวชาญนั้นศาลจะให้รับฟังความเห็นเป็นหนังสือดังกล่าวโดย
 ผู้เชี่ยวชาญไม่ต้องมาเบิกความประกอบก็ได้
 ตามมาตรา 243 นี้จะเห็นได้ว่าศาลสามารถขอความเห็นจากพยานผู้
 เชี่ยวหรือพยานผู้มีความรู้ความชำนาญมาให้ความเห็นกับศาลทั้งใน
 รูปแบบการให้ปากคำหรือเขียนเป็นหนังสือแสดงผลการสังเกตเห็น
 ทำการพิสูจน์หรือตรวจร่างกายจิตของผู้เสียหายผู้ต้องหาจำเลยหรือ
 แม้แต่ผู้ที่มีความสงสัยเกี่ยวข้องกับคดี อาจทำได้ด้วยการสังเกต
 สัมภาษณ์ ตรวจสอบจากวัตถุพยานต่าง ๆ จนได้ข้อสรุปที่สามารถชี้
 ถึงตัวผู้เกี่ยวข้องได้อย่างแม่นยำ

มาตรา 244/1 ในกรณีความผิดอาญาที่มีอัตราโทษจำคุก หากมีความ
 จำเป็นต้องใช้พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริง
 ใดที่เป็นประเด็นสำคัญแห่งคดี ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้ทำการตรวจ
 พิสูจน์บุคคล วัตถุ หรือเอกสารใด โดยวิธีการทางวิทยาศาสตร์ได้

ในกรณีที่การตรวจพิสูจน์ตามวรรคหนึ่ง จำเป็นต้องเก็บตัวอย่างเลือด เนื้อเยื่อ
 ผิวหนัง เส้นผมหรือขน น้ำลาย ปัสสาวะ อุจจาระ สารคัดหลั่ง สารพันธุกรรมหรือส่วนประกอบของ
 ร่างกาย ของคู่ความหรือบุคคลใด ให้ศาลมีอำนาจสั่งให้แพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญดำเนินการตรวจ
 ดังกล่าวได้ แต่ต้องกระทำเพียงเท่าที่จำเป็น และสมควร โดยใช้วิธีการที่ก่อให้เกิดความเจ็บปวดน้อย
 ที่สุดเท่าที่จะทำได้ ทั้งจะต้องไม่เป็นอันตรายต่อร่างกายหรืออนามัยของบุคคลนั้น และคู่ความหรือ
 บุคคลที่เกี่ยวข้องต้องให้การยินยอม หากคู่ความฝ่ายใดไม่ยินยอมหรือกระทำการป้องกันขัดขวางมิ
 ให้บุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง ให้ความยินยอมโดยเหตุอันสมควร ให้สันนิษฐานไว้เบื้องต้นว่า ข้อเท็จจริง
 เป็นไปตามที่คู่ความฝ่ายตรงข้ามกล่าวอ้าง

ในกรณีที่พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์สามารถพิสูจน์ให้เห็นถึงข้อเท็จจริงที่อาจ
 ทำให้ศาลวินิจฉัยชี้ขาดคดีได้โดยไม่ต้องสืบพยานหลักฐานอื่นอีก หรือมีเหตุอันควรเชื่อว่า หากมี
 การเนิ่นช้ากว่าจะนำพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ อันสำคัญมาสืบในภายหน้าพยานหลักฐานนั้น
 จะสูญเสียไปหรือยากแก่การตรวจพิสูจน์ เมื่อคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอหรือเมื่อศาลเห็นสมควร
 ศาลอาจสั่งให้ทำการตรวจพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ตามความในวรรคหนึ่งและวรรคสองได้ทันที โดย
 ไม่จำเป็นต้องรอให้ถึงกำหนดวันสืบพยานตามปกติ ทั้งนี้ ให้นำบทบัญญัติใน มาตรา 237 ทวิ มาใช้
 บังคับโดยอนุโลม

จะเห็นว่า การใช้กระบวนการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรมในปัจจุบัน
 นั้นเป็นที่ยอมรับของนานาประเทศ ได้มีการศึกษาวิจัยและทำการฝึกบุคลากรที่มีความเกี่ยวข้องให้มี

ความรู้ความชำนาญในการปรับใช้วิทยาการนี้ในเกือบทุกมิติไม่ว่าจะเป็นด้านฝ่ายปกครองฝ่ายความมั่นคง ฝ่ายความยุติธรรม ฝ่ายสาธารณสุขและอื่น ต่างก็ได้เล็งเห็นถึงความมั่นคงตรงความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องนำใช้เทคนิคด้านนิติวิทยาศาสตร์และนิติเวชศาสตร์ในการคลี่คลายคดีความพิพาททั้งทางคดีความอาญา คดีความแพ่งและพาณิชย์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้คุ้มครองสิทธิประโยชน์ของประชาชนและของรัฐรวมทั้งจับตัวผู้กระทำความผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมได้อย่างถูกต้อง ถูกตัว และเป็นธรรมซึ่งมีการใช้กฎหมายลักษณะพยานเป็นหลักฐานในการต่อสู้คดีในชั้นศาล กฎหมายลักษณะพยานเป็น”กฎหมายที่วางหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพิสูจน์ข้อเท็จจริงโดยพยานหลักฐานว่าในคดีแต่ละคดีนั้นมีข้อเท็จจริงใดบ้างที่จะต้องมีการพิสูจน์ใครเป็นผู้มีหน้าที่ต้องพิสูจน์พยานหลักฐานชนิดใดบ้างซึ่งอาจเสนอต่อศาลและศาลรับฟังได้ กระบวนการพิจารณาในการนำพยานหลักฐานเข้าสู่ศาลและการชี้แจงนำพยานหลักฐาน กฎหมายลักษณะพยานจัดอยู่ในประเภทกฎหมายวิธีสบัญญัติ (ฌฎพงศรัช ฎรัตนธรรมมา,2556:4)

3. การบัญญัติใช้ผู้เชี่ยวชาญและพยานหลักฐานดีเอ็นเอในกฎหมายวิธีพิจารณา

ความแพ่ง

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งลักษณะ 5 พยานหลักฐาน หมวด 1 หลักทั่วไปและหมวด 4 การตรวจและการแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญโดยศาลจาก ผู้เชี่ยวชาญผู้มีความรู้ในหลายๆมาตรา เช่น มาตรา 98

“คู่ความ ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งจะอ้างบุคคลใดเป็นพยานของตนก็ได้เมื่อ บุคคลนั้นเป็นผู้มีความรู้เชี่ยวชาญในศิลปวิทยาศาสตร์การฝีมือ การค้าหรือการงานที่ทำหรือในกฎหมายต่างประเทศและซึ่ง ความเห็นของพยานอาจเป็นประโยชน์ในการวินิจฉัยชี้ขาดข้อความ ในประเด็นทั้งนี้ไม่ว่าพยานจะเป็นผู้มีอาชีพในการนั้นหรือไม่”
มาตรา 99 “ถ้าศาลเห็นว่าจำเป็นที่จะต้องตรวจบุคคลวัตถุสถานที่หรือ ตั้งผู้เชี่ยวชาญตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 129⁵⁶และ 130⁵⁷เมื่อศาล

⁵⁶มาตรา 129 ในการที่ศาลจะมีคำสั่งให้แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวมาในมาตรา 99 โดยที่ศาลเห็นสมควรหรือโดยที่คู่ความ ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอนั้น

(1) การแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญเช่นว่านั้นให้อยู่ในดุลพินิจของศาล แต่ศาลจะเรียกคู่ความมาให้ตกลงกันกำหนดตัว ผู้เชี่ยวชาญที่จะแต่งตั้งนั้นก็ได้ แต่ศาลจะบังคับบุคคลใดให้เป็นผู้เชี่ยวชาญไม่ได้ นอกจากบุคคลนั้นได้อินยอมลงชื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญไว้ในทะเบียนผู้เชี่ยวชาญของศาลแล้ว

(2) ผู้เชี่ยวชาญที่ศาลแต่งตั้งอาจถูกคัดค้านได้ และต้องสาบานหรือปฏิญาณตน ทั้งมีสิทธิที่จะได้รับค่าธรรมเนียม และค่าใช้จ่ายที่ได้ออกไปตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงว่าด้วยการนั้น

เห็นสมควรไม่ว่าการพิจารณาคดีจะอยู่ในชั้นใดหรือเมื่อมีคำขอของ
คู่ความฝ่ายใดภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติมาตรา 87⁵⁸ และ 88 วรค
แรก⁵⁹ ให้ศาลมีอำนาจออกคำสั่งกำหนดการตรวจหรือการแต่งตั้ง
ผู้เชี่ยวชาญเช่นว่านั้นได้”

มาตรา 128/1 “ในกรณีที่จำเป็นต้องใช้พยานหลักฐานทาง
วิทยาศาสตร์เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงใด ที่เป็นประเด็นสำคัญแห่งคดี
เมื่อศาลเห็นสมควรหรือเมื่อคู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอ ศาลมี
อำนาจสั่งให้ทำการตรวจพิสูจน์บุคคล วัตถุหรือเอกสารใด ๆ โดย
วิธีการทางวิทยาศาสตร์ได้”

“ในกรณีที่พยานหลักฐานเป็นพยานหลักทางวิทยาศาสตร์จะสามารถ
พิสูจน์ให้เห็นถึงข้อเท็จจริงที่ทำให้ศาลวินิจฉัยชี้ขาดคดีได้ โดยไม่
ต้องสืบพยานหลักฐานอื่นอีก เมื่อศาลเห็นสมควรหรือเมื่อคู่ความฝ่าย
ใดฝ่ายหนึ่งร้องขอ ศาลอาจสั่งให้ทำการตรวจพิสูจน์ตามวรรคหนึ่ง

⁵⁷ มาตรา 130“ผู้เชี่ยวชาญที่ศาลแต่งตั้งอาจแสดงความเห็นด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือก็ได้แล้วแต่ศาลจะต้องการ ถ้าศาลยังไม่เป็นที่พอใจในความเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่ทำเป็นหนังสือนั้นหรือเมื่อคู่ความฝ่ายใดเรียกร้อง โดยทำเป็นคำร้อง ให้ศาลเรียกให้ผู้เชี่ยวชาญทำความเห็นเพิ่มเติมเป็นหนังสือหรือเรียกให้มาศาลเพื่ออธิบายด้วยวาจาหรือให้ผู้เชี่ยวชาญคนอื่นอีก

ถ้าผู้เชี่ยวชาญที่ศาลตั้งจะต้องแสดงความเห็นด้วยวาจาหรือต้องมาศาลเพื่ออธิบายด้วยวาจาให้นำบทบัญญัติ
ในลักษณะนี้ว่าด้วยพยานบุคคลมาใช้บังคับโดยอนุโลม”

⁵⁸ มาตรา 87 ห้ามมิให้ศาลรับฟังพยานหลักฐานใด เว้นแต่

- (1) พยานหลักฐานนั้นเกี่ยวข้องกับข้อเท็จจริงที่คู่ความฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดในคดีจะต้องนำสืบ และ
- (2) คู่ความฝ่ายที่อ้างพยานหลักฐานได้แสดงความจำเป็นที่จะอ้างอิงพยานหลักฐานที่บัญญัติไว้ในมาตรา 88 และ 90 แต่ศาลเห็นว่า เพื่อประโยชน์แห่งความยุติธรรม จำเป็นจะต้องสืบพยานหลักฐานอันสำคัญเกี่ยวกับประเด็นข้อสำคัญในคดีโดยฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติของอนุมาตรานี้ ให้ศาลมีอำนาจรับฟังพยานหลักฐานเช่นว่านั้นได้

⁵⁹ มาตรา 88 เมื่อคู่ความฝ่ายใดมีความจำเป็นที่จะอ้างอิงเอกสารฉบับใด หรือคำเบิกความของพยานใด หรือมีความจำเป็นที่จะให้ศาลตรวจบุคคล วัตถุ สถานที่ หรืออ้างอิงความเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่ศาลตั้ง เพื่อเป็นพยานหลักฐานสนับสนุนข้ออ้างหรือข้อเถียงของตน ให้คู่ความฝ่ายนั้นยื่นต่อศาลก่อนวันสืบพยานไม่น้อยกว่าเจ็ดวันซึ่งบัญญัติระบุพยานโดยแสดงเอกสารหรือสภาพของเอกสารที่จะอ้างและรายชื่อ ที่อยู่ของบุคคล วัตถุ หรือสถานที่ซึ่งคู่ความนั้นระบุอ้างเป็นพยาน หรือขอให้ศาลไปตรวจ หรือขอให้ตั้งผู้เชี่ยวชาญ แล้วแต่กรณี พร้อมทั้งสำเนาบัญชีระบุพยานดังกล่าวในจำนวนที่เพียงพอเพื่อให้คู่ความฝ่ายอื่นมารับไปจากพนักงานศาล

โดยไม่ต้องรอให้ถึงวันสืบพยานตามปกติก็ได้ ในกรณีที่การตรวจพิสูจน์ตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองจำเป็นต้องเก็บตัวอย่างเลือด เนื้อเยื่อ ผิงหนัง เว้นผมหรือเส้นขน ปัสสาวะ อุจจาระ น้ำลาย หรือสารคัดหลั่งอื่น สารพันธุกรรมหรือบางส่วนประกอบอื่นของร่างกาย หรือสิ่งที่อยู่ในร่างกายจากคู่ความหรือบุคคลใด ศาลอาจให้คู่ความหรือบุคคลใดรับการตรวจพิสูจน์จากแพทย์หรือผู้เชี่ยวชาญอื่นได้ แต่ต้องกระทำเพียงเท่าที่จำเป็นและสมควร ทั้งนี้ ถือเป็นสิทธิของคู่ความหรือบุคคลนั้นที่จะยินยอมหรือไม่ก็ได้”

“ในกรณีที่คู่ความฝ่ายใดไม่ยินยอมหรือไม่ให้ความร่วมมือต่อการตรวจพิสูจน์ตามวรรคหนึ่ง หรือวรรคสอง หรือไม่ให้ความยินยอมหรือกระทำการขัดขวางมิให้บุคคลที่เกี่ยวข้องให้ความยินยอมต่อการตรวจเก็บตัวอย่าง ส่วนประกอบของร่างกายตามวรรคสาม ก็ให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า ข้อเท็จจริงเป็นไปตามที่คู่ความฝ่ายตรงข้ามกล่าวอ้าง”

มาตรา 129 “ในการที่ศาลจะมีคำสั่งให้แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวมาในมาตรา 99 โดยที่ศาลเห็นสมควรหรือโดยที่คู่ความฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งร้องขอ นั้น”

(1) การแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญเช่นนั้นให้อยู่ในดุลพินิจของศาลแต่ศาลจะเรียกคู่ความมาให้ตกลงกันกำหนดตัวผู้เชี่ยวชาญที่จะแต่งตั้งนั้นก็ได้แต่ศาลจะบังคับบุคคลใดให้เป็นผู้เชี่ยวชาญไม่ได้ นอกจากบุคคลนั้นได้ยินยอมลงชื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญไว้ในทะเบียนผู้เชี่ยวชาญของศาลแล้ว

(2) ผู้เชี่ยวชาญที่ศาลแต่งตั้งอาจถูกคัดค้านได้และต้องสาบานหรือปฏิญาณตนทั้งมีสิทธิที่จะได้รับค่าธรรมเนียมและรับค่าใช้จ่ายที่ได้ออกไปตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงว่าด้วยการนั้น

มาตรา 130 ผู้เชี่ยวชาญที่ศาลแต่งตั้งอาจแสดงความเห็นด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือก็ได้แล้วแต่ศาลจะต้องการถ้าศาลยังไม่เป็นที่พอใจในความเห็นของผู้เชี่ยวชาญที่เป็นหนังสือนั้นหรือเมื่อคู่ความฝ่ายใดเรียกร้องโดยทำเป็นคำร้องให้ศาลเรียกให้ผู้เชี่ยวชาญทำความเข้าใจเพิ่มเติมเป็นหนังสือหรือเรียกให้มาศาลเพื่ออธิบายด้วยวาจาหรือให้ตั้งผู้เชี่ยวชาญคนอื่นอีก

ถ้าผู้เชี่ยวชาญที่ศาลตั้งจะต้องแสดงความเห็นด้วยวาจาหรือต้องมาศาลเพื่ออธิบายด้วยวาจาให้นำบทบัญญัติในลักษณะว่าด้วยพยานบุคคลมาใช้บังคับโดยอนุโลม

4. สถานะและคุณสมบัติของพยานผู้เชี่ยวชาญ

สถานะของพยานบุคคลตามกฎหมายไทยอาจสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะด้วยกัน (จิราภรณ์ เนาวพนานนท์, 2552:84) ดังนี้

1. พยานผู้เชี่ยวชาญที่ศาลแต่งตั้งมีทั้งมาจากพยานผู้เชี่ยวชาญที่ศาลแต่งตั้งจากบัญชีรายชื่อผู้เชี่ยวชาญทั้งในคดีแพ่งและคดีอาญา ซึ่งพยานผู้เชี่ยวชาญมีหน้าที่ในการเป็นผู้ช่วยเหลือศาลในการให้ความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องที่ศาลไม่รู้โดยเป็นผู้ที่มีความชำนาญในศาสตร์เฉพาะและให้ความเห็นต่อศาลโดยศาลเป็นผู้แต่งตั้งและมอบหมายงานเมื่อศาลเห็นว่าจำเป็นและสมควร

2. พยานผู้เชี่ยวชาญที่คู่ความอ้างมาเป็นพยาน หรือผู้มีความรู้ชำนาญ เป็นพยานความเห็นที่มีความรู้ความชำนาญในวิชาการบางอย่างซึ่งความเห็นอาจเป็นประโยชน์ในการวินิจฉัยความในประเด็น ทั้งนี้ไม่ว่าพยานจะเป็นผู้มีอาชีพในการนั้นหรือไม่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 98 ประกอบกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 ในการดังกล่าว พยานผู้เชี่ยวชาญตามมาตรานี้มีสถานะเป็นพยานบุคคลที่คู่ความอ้างเพื่อให้ความเห็นในคดี

5. คุณสมบัติของพยานผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญคือผู้ที่ศาลแต่งตั้งหรือร้องขอโดยศาลให้ทำหน้าที่ตรวจพิสูจน์หรือวินิจฉัยพยานหลักฐานและพยานวัตถุและทำการสรุปผลส่งสำนวนให้ศาลหรือให้ปากคำกับศาลใช้ประกอบการพิจารณาตัดสินความพิพาท เพื่อให้เกิดเป็นธรรมกับทุกฝ่าย จึงต้องมีคุณสมบัติเป็นที่ยอมรับได้ (ไพจิตร สวัสดิสาร, 2547: 32-33; ฌฐพงษ์รัช กุรัตนธรรมา, 2556:18-23)

1. ต้องเป็นผู้ที่มีองค์ความรู้ ทักษะ ประสบการณ์การฝึกอบรม หรือการศึกษา

2. ต้องมีคุณสมบัติเป็นผู้ที่สามารถเบิกความเกี่ยวกับเทคนิคทางห้องปฏิบัติการและเบิกความเกี่ยวกับชีววิทยาโมเลกุลหรือประมาณเกี่ยวกับความดี

3. ต้องมีผู้เชี่ยวชาญมากกว่า คน 1 นอกจากการเบิกความจากผู้เชี่ยวชาญที่นำมาโดยคู่ความแล้ว ศาลอาจจะตั้งผู้เชี่ยวชาญของศาลมารายงานให้ทราบควบคู่

6. ข้อกำหนดกำหนดในการใช้ผู้เชี่ยวชาญเอกลักษณ์บุคคล

การใช้ผู้เชี่ยวชาญด้านเอกลักษณ์บุคคลหรือด้านใดก็ตามต้องวางอยู่บนเงื่อนไขในการรับฟังพยานผู้เชี่ยวชาญ มีดังนี้ (ฌฐพงษ์รัช กุรัตนธรรมา, 2556:18-23)

1. ประเด็นข้อพิพาทเป็นปัญหาซึ่งคนธรรมดาไม่อาจตัดสินใจได้ เว้นแต่โดยใช้ความรู้ ความสามารถ หรือประสบการณ์ในชีวิตประจำวันของวิญญูชน เพราะประเด็นนั้นเกี่ยวข้องกับความรู้ทางวิทยาศาสตร์หรือวิทยาการเฉพาะแขนง ซึ่งจะตัดสินใจได้ก็แต่เฉพาะโดย

ผู้เชี่ยวชาญเท่านั้น กล่าวอีกนัยหนึ่ง ศาลจะไม่ยอมรับฟังความเห็นของผู้เชี่ยวชาญในปัญหาที่ ศาลสามารถตัดสินได้ โดยความรู้ของนครธรรมดาสามัญ เช่น

1.1 กฎหมายไทย ศาลไม่ยอมรับฟัง เพราะเป็นสิ่งที่ศาลรู้เอง และศาลเป็นผู้เชี่ยวชาญทางกฎหมายอยู่แล้วคู่ความจะนำวิชาการหรือศาสตราจารย์ในวิชากฎหมาย หรือแม้แต่ผู้ร่างกฎหมายฉบับนั้นเองมาสืบว่ากฎหมายฉบับนั้นมีเจตนารมณ์หรือความมุ่งหมายอย่างไร เพื่อช่วยในการตีความกฎหมายก็ไม่ได้

1.2. ภาษาไทยหมายถึง ภาษาไทยที่มีความธรรมดา คู่ความจะอ้างผู้เชี่ยวชาญในทางอักษรศาสตร์แสดงความเห็นอธิบายภาษาไทยธรรมดาไม่ได้

1.3. ศิลกรรม หรือความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลรู้ได้เอง คู่ความไม่อาจอ้างผู้เชี่ยวชาญมาแสดงความเห็นได้ เช่น มีประเด็นว่าภาพที่จำเลยตีพิมพ์เป็นภาพลามก อนาจารหรือไม่โจทก์จะนำพยานมาสืบว่าเป็นภาพลามกไม่ได้ เพราะเป็นสิ่งที่ศาลรู้เอง แต่จำเลยอาจนำพยานมาสืบได้ว่าภาพนี้เป็นภาพศิลปะ เพราะศิลปะเป็นศาสตร์แขนงหนึ่งซึ่งอาจอ้างผู้เชี่ยวชาญมาแสดงความเห็นได้

1.4. จรรยาบรรณอาชีพที่รู้กันทั่วไป เป็นข้อเท็จจริงที่รู้กันทั่วไป เป็นข้อเท็จจริงที่รู้กันทั่วไป จึงไม่อาจนำพยานมาสืบได้ แม้จะเป็นผู้เชี่ยวชาญ

2. พยานผู้เชี่ยวชาญจะต้องมีความรู้ความชำนาญในสาขาวิชาการแขนงที่เป็นปัญหาความรู้ ความชำนาญนี้อาจจะได้มาจากการศึกษาเล่าเรียนจนได้ปริญญา หรือประกาศนียบัตร หรือหนังสือรับรองอื่นๆ หรืออาจได้จากการทำงานในสาขานั้นมาเป็นเวลานานจนมีความชำนาญก็ได้

3.3.2 การวินิจฉัยการการบังคับใช้ในชั้นศาล

ประเทศไทยเป็นประเทศมีความหลากหลายทางเชื้อชาติศาสนาและวัฒนธรรม อีกทั้งยังเป็นประเทศที่มีธรรมชาติ ภูเขา น้ำตกหลากหลายอีกทั้งยังมีน้ำทะเลน้ำใสสะอาด หาดทรายสวยงามขาวสะอาดเป็นที่หลงใหลของบรรดานักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ ส่วนภาคใต้ของประเทศไทยมีสภาพทางภูมิศาสตร์ที่ล้อมรอบด้วยทะเล จึงเสี่ยงต่อการเกิดภัยพิบัติจากทะเล ซึ่งเมื่อวันที่ 26 ธันวาคม พ.ศ.2547 หลาย ๆ จังหวัดแถบอันดามันของประเทศ ได้ประสบกับภัยพิบัติทางธรรมชาติสึนามิ ซึ่งเป็นเหตุให้เกิดการสูญเสียครั้งใหญ่ทั้งชีวิตและทรัพย์สิน ทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ นักท่องเที่ยวและแรงงานต้องเสียชีวิตเป็นจำนวนมาก การจำแนกตัวบุคคลจึงต้องใช้เวลาในการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล เพื่อส่งให้ญาติได้นำไปปฏิบัติตามพิธีกรรมศาสนา บางศพไม่สามารถจำแนกด้วยอัตลักษณ์ภายนอกได้ โดยเฉพาะศพแรงงานชาวพม่า ที่ทางการและเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศต้องใช้กระบวนการทางนิติวิทยาศาสตร์การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลมาใช้

ในการชี้ชัดตัวบุคคลและสัญชาติของศพเหล่านี้จำนวน 186 ศพในการส่งคืนให้ญาติและฝ่ายที่รับผิดชอบนำไปดำเนินการ ตามขั้นตอนของกฎหมาย (คณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตยในพม่า,2551)

ภาพที่ 3.1 ศพจากภัยธรรมชาติสึนามิ

ภาพจาก <http://www.photoontour.com> (สืบค้นเมื่อ 1 ม.ค. 2558)

เช่นเดียวกัน ได้เกิดอศักษิภัยเผาไหม้สถานบันเทิง ชานดิกำดับ เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2551 มีนักท่องเที่ยวเข้าไปฉลองสิ้นปีเป็นจำนวนมากและเสียชีวิตจำนวน 66 ศพ ศพบางศพสามารถส่งมอบให้กับญาติด้วยการพิสูจน์เอกลักษณ์ภายนอกสำหรับศพที่ยังคงอัตลักษณ์ยังไม่ถูกไฟไหม้ เช่น เอกสารประจำตัวเครื่องแต่งกายกระเป๋าโครงหน้าตาเป็นต้นส่วนศพสูญเสียชีวิตอัตลักษณ์ทางหน่วยงานนิติวิทยาศาสตร์ต้องทำการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรมดีเอ็นเอเปรียบเทียบกับดีเอ็นเอของญาติที่มาแจ้งบุคคลสูญหาย (ผู้จัดการออนไลน์,2552)

ภาพจาก ไทยรัฐออนไลน์ วันพุธที่ 24 ตุลาคม พ.ศ.2557

ตัวอย่างการบังคับคดีด้วยผลการพิสูจน์ดีเอ็นเอ

ฎีกาที่ 2236-2237/2550 คดีขัดแย้งสามภริยาปลอมแปลงเอกสาร และฆ่าทำลายศพ โดยไต่ตรองไว้ก่อน

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นที่โจทก์ทั้งสองกับจำเลยนำสืบรับกันที่จำเลยรับในฎีกา พังเป็นยุติว่า โจทก์ที่ 1 เป็นบิดาของผู้ตาย จำเลยและผู้ตายเป็นสามีภริยากันโดยจดทะเบียนสมรสเมื่อปี 2524 ผู้ตายทำงานเป็นแพทย์ ส่วนจำเลยรับราชการเป็นแพทย์อยู่ที่คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ครั้นปลายปี 2541 ผู้ตายและจำเลยเริ่มขัดแย้งกัน โดยผู้ตายเข้าใจว่า จำเลยมีความสัมพันธ์ชู้สาวกับหญิงอื่น เจ้าหน้าที่ตำรวจกองพิสูจน์หลักฐานเข้าตรวจค้นอาคารวิทยานิเวศน์ พบคราบโลหิตบริเวณห้องน้ำในห้องพักเลขที่ 318 และพบชิ้นเนื้อลักษณะคล้ายเนื้อมนุษย์จำนวนหนึ่งในบ่อพักสิ่งปฏิกูล (บ่อเกรอะ) จึงยึดไปตรวจพิสูจน์ ซึ่งเจ้าพนักงานกองพิสูจน์หลักฐานรายงานผลการตรวจในวันที่ 24 มีนาคม 2544 ว่าคราบโลหิตและชิ้นเนื้อที่ตรวจพบมีดีเอ็นเอ แบบเดียวกับผู้ตาย เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงดำเนินคดีแก่จำเลย ฐานฆ่าผู้ตายโดยไต่ตรองไว้ก่อนและฐานซ่อนเร้น ย้าย หรือทำลายศพเพื่อปิดบังการตายหรือเหตุแห่งการตาย จำเลยเข้ามามอบตัวและให้การปฏิเสธทุกข้อหา ครั้นวันที่ 26 มีนาคม 2544 เจ้าหน้าที่ตำรวจกองพิสูจน์หลักฐานเข้าตรวจบ่อบำบัดน้ำเสียจากโรงแรมโซฟิเทลบ่อที่ 25 และ 26 ซึ่งเป็นบ่อพักสิ่งปฏิกูลที่ไหลมาจากห้องที่จำเลยเข้าพัก และสามารถตรวจพบชิ้นเนื้อลักษณะคล้ายเนื้อมนุษย์อีกจำนวนหนึ่งจึงยึดไว้เพื่อให้กองพิสูจน์หลักฐานและสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ตรวจพิสูจน์ ศาลฎีกามีอำนาจวินิจฉัยและยกคำร้องดังกล่าวของโจทก์ที่ 1 ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบมาตรา 225 และความผิดซ่อนเร้นทำลายศพเพื่อปิดบังการตาย

ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามศาลชั้นต้นว่าจำเลยกระทำความผิดฐานหน่วงเหนี่ยวกักขังทำให้ผู้ตายปราศจากเสรีภาพในร่างกาย และฐานฆ่าผู้ตายโดยไต่ตรองไว้ก่อนด้วยนั้น ศาลฎีกาเห็นฟ้องด้วย ฎีกาของจำเลยทุกข้อฟังไม่ขึ้น (ห้องสมุดคดีอิเล็กทรอนิกส์สำนักงานศาลยุติธรรม , ม.ป.ป).

ฎีกานี้มีประเด็นที่วิเคราะห์ได้ดังนี้

ในคดีนี้ศาลเชื่อได้ว่าจำเลยเป็นผู้ก่อคดีจริงซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้ คือ จำเลยได้กระทำความผิดจริงพิสูจน์ได้จากพยานหลักฐานที่สืบได้จากสถานที่ที่จำเลยได้พาผู้ตายไปด้วย ภายหลังส่งไปตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์ ซึ่งประกอบด้วยคราบโลหิตที่ได้จากห้องน้ำของห้องพักที่จำเลยได้เข้าพักเศษชิ้นเนื้อมนุษย์ที่พบในบ่อเกรอะสิ่งปฏิกูลของโรงแรม โซฟิเทลบ่อที่ 25 และ 26 ซึ่งเป็นบ่อพักสิ่งปฏิกูลที่ไหลมาจากห้องที่จำเลยเข้าพัก เมื่อนำวัตถุพบพยานสองอย่างนี้ไปตรวจพิสูจน์หาดีเอ็นเอเปรียบเทียบกับดีเอ็นเอของผู้ตายแล้วพบว่าดีเอ็นเอแบบเดียวกับผู้ตาย การ

ตรวจดีเอ็นเอนี้ศาลให้การยอมรับผลที่ได้จากการพิสูจน์ที่มีดีเอ็นเอแบบเดียวกับผู้ตายเป็นเหตุให้ศาลให้การยอมรับและเชื่อฟังพยานหลักฐานที่ปรากฏ

จากคดีนี้ผู้วิจัยเห็นว่าภายหลังการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรมดีเอ็นเอที่มีผลแบบเดียวกับดีเอ็นเอของผู้ตายที่ได้เก็บจากสถานที่ที่จำเลยได้พาผู้ตายไป ผลการตรวจพิสูจน์ลายมือชื่อของผู้ตายเปรียบเทียบกับลายมือชื่อที่ปรากฏในจดหมายทั้งสองฉบับซึ่งได้จัดทำขึ้นโดยจำเลยในการอำพรางการหายตัวของผู้ตายโดยมีเจตนาให้ผู้อื่นหลงเชื่อตามเนื้อหาจดหมายนั้นไม่ตรงกับลายมือชื่อของผู้ตาย และการพิจารณาจากพยานแวดล้อมที่เชื่อได้ว่าผู้ตายได้อยู่กับจำเลยเป็นคนสุดท้ายก่อนจะหายตัว ถ้าอาศัยเพียงแต่การปลอมจดหมายและพยานแวดล้อมสองอย่างนี้เท่านั้น คงไม่มีน้ำหนักพอจะเอาผิดกับจำเลยฆ่าผู้ตายได้ จำเลยผู้กระทำผิดจะรอดพ้นจากความผิดของตนได้

แต่ด้วยหลักฐานที่ได้จากการพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์ มีส่วนสำคัญเป็นอย่างมากในการพิจารณาคดีของศาล โดยเฉพาะเมื่อผลการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ออกมาเป็นแบบเดียวกับดีเอ็นเอของผู้ตายทำให้ศาลยอมรับและเชื่อในหลักฐานที่ปรากฏจึงพิพากษาให้จำเลยรับโทษอย่างเหมาะสมกับการกระทำของตน

ฎีกาที่ 6083/2546

เรื่องความผิดต่อชีวิต ความผิดต่อเจ้าพนักงานในการยุติธรรม ความผิดตามพระราชบัญญัติอาวุธปืนฯ ลักทรัพย์ และลหุโทษ

โจทก์ร่วมและจำเลยฎีกาคัดค้านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ ลงวันที่ 3 เดือนกรกฎาคม พุทธศักราช 2544 ศาลฎีการับวันที่ 25 เดือนเมษายน พุทธศักราช 2545

โจทก์ฟ้อง จำเลยกระทำความผิดต่อกฎหมายหลายบทหลายกรรมต่างกัน กล่าวคือ จำเลยมีอาวุธปืนสั้นขนาด .38 จำนวนหนึ่งกระบอก หมายเลขทะเบียน ร .ย.177 จำเลยใช้อาวุธปืนดังกล่าวยิงโดยใช้เหตุจำนวนสองนัดในเขตเมือง หมู่บ้าน และชุมชน เหตุเกิดที่ตำบลบางปลาสร้อย อำเภอเมืองชลบุรี จังหวัดชลบุรี และแขวงถนนพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร เกี่ยวพันกัน และเมื่อระหว่างวันที่ 26 มกราคม 2541 ถึงวันที่ 28 มกราคม 2541 วันเวลาใดไม่ปรากฏชัด จำเลยโดยเจตนาฆ่า และโดยไตร่ตรองไว้ก่อน ใช้อาวุธปืนดังกล่าวยิงนางสาวเจนจิรา พลอยอุ้งนศรี จำนวนหนึ่งนัด ที่ขมับซ้ายผ่านสมองทะลุออกที่ขมับขวา แล้วจำเลยใช้มีดเข็นฆ่าแหละอวัยวะต่าง ๆ ของนางสาวเจนจิราออกเป็นชิ้น ๆ ไปโยนทิ้งที่แม่น้ำบางปะกง จังหวัดฉะเชิงเทรา นำเศษชิ้นเนื้ออวัยวะภายในและหนังศีรษะอันเป็นส่วนของศพผู้ตายทิ้งลงใน โถส้วม เพื่อปิดบังการตายและเหตุแห่งการตายของผู้ตาย วันที่ 28 มกราคม 2541 เจ้าหน้าที่ตำรวจพบกะโหลกศีรษะของผู้ตาย วันที่ 5 มีนาคม 2541 เจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมจำเลยได้พร้อมยึดอาวุธปืนสั้นจำนวนหนึ่งกระบอก ลูกกระสุน

ปีนจำนวนหนึ่งนัด ปลอกกระสุนปืนขนาด .38 จำนวนสองปลอก ฝ่ามือที่นอนลายดอก จำนวนหนึ่ง ผืน ปีสี่เหลี่ยมมีรอยเผาจำนวนหนึ่งใบ และกระเป๋าผ้าสีดำจำนวนหนึ่งใบ เป็นของกลาง ขอให้ ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 33, 91, 199, 288, 289, 334, 335, 371, 376 พระราชบัญญัติอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน วัตถุระเบิด ดอกไม้เพลิง และสิ่งเทียมอาวุธปืน พ.ศ.2490 มาตรา 7, 8 ทวิ, 72 ทวิ ธิบอาวุธปืนและเครื่องกระสุนปืนของกลางจำเลยให้การปฏิเสธ แต่ระหว่าง สืบพยานโจทก์ จำเลยแถลงให้การรับสารภาพว่า ฆ่าผู้ตายจริง แต่ปฏิเสธว่า มิได้ฆ่าโดยไตร่ตรองไว้ ก่อน โดยทรมาน หรือโดยกระทำทารุณโหดร้าย

ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 289(5) อีกบทหนึ่งด้วย ความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อน และฆ่าผู้อื่นโดยทรมานหรือโดย กระทำทารุณโหดร้าย กับฐานยิงปืนโดยใช้เหตุในเมือง เป็นกรรมเดียวเป็นความผิดต่อกฎหมาย หลายบท ให้ลงโทษฐานฆ่าผู้อื่นโดยไตร่ตรองไว้ก่อนและฆ่าผู้อื่นโดยทรมานหรือโดยกระทำทารุณ โหดร้ายอันเป็นบทหนัก ลงโทษประหารชีวิต ลดโทษให้จำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 ประกอบด้วยมาตรา 52(1) หนึ่งในสาม คงจำคุกตลอดชีวิต เมื่อรวมโทษทุกกระทงแล้ว คงจำคุก ตลอดชีวิตสถานเดียว นอกจากนี้แก้ ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น ศาลล่างทั้งสองลงโทษ ประหารชีวิต และลดโทษให้จำเลยแล้ว คงลงโทษจำคุกตลอดชีวิตสถานเดียวนั้น ศาลฎีกาเห็นพ้อง ด้วย ฎีกาของจำเลยข้อนี้ฟังไม่ขึ้น พิพากษาแก้เป็นว่า ให้บังคับคดีไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น)ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์สำนักงานศาลยุติธรรม(ป.ป.ม)

จากเหตุผลที่ศาลพิจารณาคัดสินจำเลยกระทำผิดฐานฆ่าคนตาย ผู้วิจัยเห็นว่าเป็น การตัดสินที่ถูกต้อง โดยอาศัยผลการพิจารณาตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เนื่องจากการตรวจพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์ดีเอ็นเอจากพยานหลักฐานและพยานวัตถุที่ เก็บได้จากสถานที่อยู่ของจำเลยและของผู้ตายปรากฏว่าเศษชิ้นเนื้อ และกะโหลกที่ได้มานั้นตรงกับ ดีเอ็นเอของผู้ตาย ในการตรวจพิสูจน์ดีเอ็นเอมีผลที่น่าเชื่อถือได้มากที่สุด ประกอบกับรับสารภาพ ของจำเลยที่จบด้วยหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์

ตัวอย่างคำพิพากษาการรับฟังความเห็นของผู้ชำนาญการพิเศษตามที่โรงพยาบาล ได้ทำการเจาะเลือดผู้เสียหายและทารก

โจทก์ฟ้องว่า เมื่อวันที่ 2 มกราคม พ .ศ.2543 เวลากลางคืน จำเลยได้กระทำอาญา จารเด็กหญิงวรณญา การวงษ์ผู้เสียหาย อายุ 3 ปีเศษยังไม่เกิน 5 ปีโดยผู้เสียหายไม่ยินยอมและอยู่ใน สภาวะที่ไม่สามารถขัดขืนได้โดยจำเลยได้ใช้กำลังประทุษร้ายผู้เสียหายและใช้อวัยวะเพศของจำเลย ถูโอบบริเวณอวัยวะเพศของผู้เสียหายขอให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 279 ให้การ ปฏิเสธ

ภายหลังการพิเคราะห์พยานหลักฐานที่โจทก์และจำเลยนำสืบแล้ว พบชนเพชรที่ อวัยวะเพศ จึงได้เก็บใส่ถุงพลาสติกไว้ ร้อยตำรวจเอกกระเมียรได้ส่งตัวเด็กหญิงวรรณา ไปที่ โรงพยาบาลตราด ได้ตรวจสภาพร่างกายและอวัยวะเพศปกติ ตรวจของเหลวที่อวัยวะเพศพบตัวอสุจิ เมื่อส่งชนเพชรของกลางไปตรวจพิสูจน์เปรียบเทียบกับชนเพชรของจำเลย พบว่าชนเพชรมีลักษณะ คล้ายคลึงกันเชื่อว่าเป็นเส้นขนบริเวณอวัยวะเพศของบุคคลเดียวกัน จึงได้พิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามกฎหมายอาญามาตรา 279 วรรคหนึ่งจำคุก 5 ปี

ตัวอย่างการพิพากษา การตรวจพิสูจน์ความสัมพันธ์ในการเป็นบิดาเป็นบุตร

โจทก์ฟ้องจำเลยให้การรับสารภาพ นางมณีรัตน์ โชคพถุติพงษ์ ผู้เสียหาย (ยื่นคำร้องขอเรียกสินไหมทดแทน คดีในส่วนแพ่ง ผู้เสียหายและจำเลยตกลงกันได้ จำเลยกระทำชำเรา เด็กหญิงมณีรัตน์ อ่อนลมัย ผู้เสียหายอายุ 14 ปีเศษ โดยจำเลยใช้กำลังประทุษร้าย โดยใช้อวัยวะเพศของจำเลยสอดใส่เข้าไปในอวัยวะเพศของผู้เสียหาย จนจำเลยจำเลยสำเร็จความใคร่

พิพากษาว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 277 วรรคแรก จำคุก...พิเคราะห์แล้วหลังเกิดเหตุจำเลยยินยอมชดใช้ค่าเสียหายแก่ผู้เสียหายจนผู้เสียหายไม่คิดใจ เรียกร้องค่าเสียหายในทางแพ่งจากจำเลยอีกและจำเลยได้จดทะเบียนรับรองเด็กหญิงสุชาดา อ่อนลมัยเป็นบุตรของจำเลยกับผู้เสียหาย อันเป็นการสำนึกในการกระทำของจำเลยและพยายามบรรเทา ผลร้าย

จากคดีดังกล่าวจำเลยกระทำความผิดแล้วหลบหนี พนักงานสอบสวนได้รวบรวม พยานหลักฐานและขออนุญาตหมายจับ กระทั่งดำเนินการจับกุมตัวได้ แต่จำเลยให้การภาคเสธต่อสู้ คดีแต่ในชั้นพิจารณาได้มีการดำเนินการตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรมว่าเอกลักษณ์บุคคล เพื่อ ตรวจสอบความเป็นบิดากับบุตรของจำเลยกับบุตรของผู้เสียหาย ผลการตรวจยืนยันว่ามีความสัมพันธ์ความเกี่ยวข้องเป็นบิดากับบุตรจริง จำเลยจึงให้การรับสารภาพโดยการจดทะเบียน รับรองบุตรและยินยอมให้ค่าเลี้ยงดูบุตร

จากตัวอย่างต่างๆที่ผู้วิจัยได้ยกมาประกอบนั้นสามารถยืนยันและอธิบายความ ชัดเจนแม่นยำตรงในผลของการพิสูจน์ว่าสามารถชี้ถึงความเชื่อมโยงของเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสาร พันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)ระหว่างบุคคลได้อีกทั้งสามารถอำนวยความสะดวกในการพิจารณาความของ ศาลได้

3.3.3. ปรัชญาการตีความทั่วไปของการใช้ผู้เชี่ยวชาญเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสาร

พันธุกรรม

ประเทศไทยได้รับอารยธรรมจากอินเดียผ่านศาสนาที่ถูกเผยแพร่จากอินเดียจน ส่งผลต่อการตรากฎหมายลักษณะพยาน ซึ่งสมัยก่อนยังไม่มีกฎหมายเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นเพียง

อาศัยจารีตประเพณีที่รับการสืบทอดกันมา ครั้นมาในยุคกรุงศรีอยุธยา สมัยสมเด็จพระรามาธิบดี ที่ 1 ราว พ .ศ.1894 ได้มีการประกาศใช้กฎหมายลักษณะพยานเป็นลายลักษณ์อักษรขึ้น กฎหมายลักษณะพยานนี้มีการใช้ต่อกันมาถึง 500 ปีเศษ จนถึงสมัยรัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ได้เปลี่ยนแปลงระบบกฎหมายไทยโดยมีการนำกฎหมายสากลมาใช้ทั้งจากกฎหมายที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษรและลายลักษณ์อักษรมาใช้ (สำนักงานกิจการยุติธรรม ,2552:3) ได้กำหนดให้อาลักษณ์เป็นผู้ชำนาญการพิเศษตรวจคัดหนังสือหรือดวงตรา โดยในปี ร .ศ.113 รัชกาลที่ 5 ได้ทรงประกาศยกเลิกกฎหมายลักษณะพยาน พ .ศ.1984 และได้มีการประกาศใช้กฎหมายลักษณะพยาน ร .ศ.113 แทนเพราะ ทรงเห็นว่ากฎหมายเก่าล้าสมัยไม่สอดคล้องกับความเจริญก้าวหน้าของบ้านเมืองทรงพระราชดำริว่า หลักฐานในการพิจารณาอรรถคดีโดยยุติธรรม ก็ต้องอาศัยสักขีพยานเป็นใหญ่กว่าสิ่งอื่นตั้งแต่บัดนั้นมาระบบวิธีพิจารณาคดีของไทยก็เข้าสู่ระบบกล่าวหาโดยอาศัยพยานหลักฐานมาจนถึงทุกวันนี้ (ณัฐพงศ์ชัช คุรุตันธรรมา, 2556 : 4)

ประเทศไทยเริ่มพัฒนาระบบกฎหมายให้มีความทันสมัยทันต่อการเปลี่ยนแปลง โดยเริ่มประกาศใช้พระราชบัญญัติปกครองท้องที่ (ร.ศ.116) พ.ศ.2440 เป็นครั้งแรกของประเทศ ดังปรากฏในพระราชบัญญัติปกครองท้องที่มาตรา 47 ข้อ 1 ซึ่งมีความว่า

"ถ้าผู้ถูกกระทำร้ายจะทำการชันสูตร บาดแผลของตน เพื่อเป็นหลักฐานในทางความก็ตามหรือพรรคพวกผู้ตาย จะขอให้ชันสูตรศพเพื่อเป็นหลักฐานเหตุแห่งความตายนั้นก็ตาม ทั้งนี้เป็นหน้าที่ของกรรมการอำเภอ ที่จะทำการชันสูตรตามวิธีที่บังคับไว้ในกฎหมาย ถ้าการชันสูตรนั้นจะมาทำยังที่ว่ากรอำเภอไม่ได้ กรรมการอำเภอ ก็ต้องไปชันสูตรให้ถึงที่ "

ภายหลังได้ประกาศใช้พระราชบัญญัตินี้ได้เพียง 1 ปี กรมลาดตระเวรหรือสำนักงานตำรวจแห่งชาติปัจจุบัน ที่มีนายอิริก เจ ลอว์สันชาวอังกฤษ เป็นเจ้ากรมลาดตระเวรคนแรก ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญและความจำเป็นที่ต้องจัดตั้งสถานพยาบาลในการรักษาเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ได้รับบาดเจ็บ ช่วยในการชันสูตรบาดแผล และชันสูตรศพ ประกอบการพิจารณาคดีความต่างๆ ซึ่งต่อมามีการจัดตั้งสถานพยาบาลของตำรวจขึ้นที่ ตำบลพลับพลาไชยจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีชื่อเรียกว่า ภายหลังที่นายแพทย์ชาวไทยได้สำเร็จ " โรงพยาบาลวัดโลก" การศึกษามาทำหน้าที่นี้ ซึ่งในตอนแรกมีแพทย์ชาวต่างชาติทำหน้าที่ตรวจพิสูจน์ ในปี พ .ศ.2457 ได้ประกาศใช้ พระราชบัญญัติชันสูตรศพ พ 2457 .ศ. และในปี พ .ศ.2479 ได้ประกาศใช้ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พ .ศ.2478 เรื่องการชันสูตรพลิกศพ มาตรา 156 – 148

ปี พ.ศ 2496 .กรมตำรวจได้จัดตั้ง " ฝ่ายนิติเวชวิทยา " ขึ้นเป็นแห่งแรกในโรงพยาบาลกรมตำรวจ เพื่อทำหน้าที่ในการชันสูตรพลิกศพผู้ตาย

ปี พ.ศ 2523 .แผนกนิติเวชวิทยาปรับฐานะขึ้นเป็น" กองบังคับการ "เป็นหนึ่งในสี่ของกองบังคับการในสังกัดสำนักงานแพทย์ใหญ่ กรมตำรวจ ใช้ชื่อว่า “สถาบันนิติเวชวิทยา” ตามคำสั่งกรมตำรวจที่ 2523/35 เป็นองค์กรรับผิดชอบงานนิติเวชศาสตร์ของประเทศไทยนับแต่นั้น เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน (เลียง หุยประเสริฐ, 2549)

ต่อมาเมื่อมีการใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ต่างก็บัญญัติให้รับฟังพยานความเห็น โดยในคดีแพ่งเรียกว่า “พยานผู้มีความรู้เชี่ยวชาญ” ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 98 และ “ผู้เชี่ยวชาญ” ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 99 ส่วนในคดีอาญาเรียก “ผู้เชี่ยวชาญ” ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 243 (ฉัฐพงษ์รัช กุรัตนธรรม, 2556:18-23)

ในปี พ .ศ.2545 ได้มีการประกาศกฎกระทรวง จัดตั้งสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ในสังกัดกระทรวงยุติธรรม โดยอาศัยอำนาจความในมาตรา 8 ฉ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ .ศ.2534 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ 4) พ .ศ. 2543 ซึ่งได้ถูกยกเลิกโดยราชกิจจานุเบกษาเล่ม 132 ตอนที่ 29 ก หน้า 7 ลงวันที่ 26 มีนาคม 2558 โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม พลเอก ไพบูลย์ คุ้มฉายา ในข้อ 2 ว่า ในการกำหนดภารกิจของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ให้สถาบันนิติวิทยาศาสตร์มีภารกิจเกี่ยวกับการ”

ตรวจพิสูจน์หลักฐานทางวิทยาศาสตร์และการแพทย์ประกอบการดำเนินคดี โดยการกำหนดและกำกับมาตรฐานทางการปฏิบัติงาน รวมถึงจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงาน เพื่อให้สถานปฏิบัติงานและผู้ปฏิบัติงานดำเนินการภายใต้มาตรฐานเดียวกัน ตลอดจนสร้างความเชื่อมั่น ความโปร่งใส และเป็นที่ยอมรับในระดับสากล ” (ราชกิจจานุเบกษา ,2545:277-279;ราชกิจจานุเบกษา , 2558:7) โดย ได้กำหนดภาระหน้าที่ของกองตรวจพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ในข้อ 7 ว่ามีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) ดำเนินการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ครบทุกสาขาในกรณีต่างๆ เพื่อเป็น พยานหลักฐานประกอบคดี รวมทั้งวิเคราะห์และเชื่อมโยงข้อมูลที่ได้จากผลการตรวจพิสูจน์ในคดี

(2) ตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรม จัดทำฐานข้อมูลสารพันธุกรรมบุคคลสูญหาย และฐานข้อมูล สารพันธุกรรมบุคคลตามที่ได้รับมอบหมาย

(3) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับ มอบหมาย

ข้อ 8 กองนิติวิทยาศาสตร์บริการ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) ดำเนินการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุ เก็บรวบรวมพยานหลักฐาน และร่องรอย การกระทำผิด ในคดีต่างๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

(2) ตรวจสอบร่างกายและวัตถุพยาน และตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรมบุคคลในกรณี การโต้แย้ง ความสัมพันธ์ในครอบครัว พิสูจน์สัญชาติและการกระทำความผิดตามกฎหมาย และทำ รายงานเสนอ ความเห็นต่อพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ และศาล รวมถึงกรณีที่อยู่ในความ รับผิดชอบของ หน่วยงานในกระทรวงยุติธรรม และประสานงานนำผู้ป่วยทางจิตเข้ารับการดูแลใน สถานที่ที่กำหนด

(3) ชันสูตรพลิกศพและตรวจพิสูจน์สารพันธุกรรมในกรณีอุกวิสามัญ ฆาตกรรม และศพ ไม่ทราบชื่อ ศพที่ญาติร้องขอ และศพที่ตายผิดธรรมชาติ เพื่อหาสาเหตุการตาย และพฤติการณ์การตาย รายงานพนักงานสอบสวนเจ้าของคดีหรือญาติผู้ตายตามที่ได้รับแจ้งการร้องขอ

(4) รับแจ้งเรื่องราวร้องทุกข์กรณีการสูญหายของบุคคล และประสานงานกับ หน่วยงานอื่น เรื่องบุคคลสูญหาย

(5) ปฏิบัติงานร่วมกับหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่นที่ เกี่ยวข้องหรือที่ได้รับ มอบหมาย

นอกจากมีสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ในสังกัดกระทรวงยุติธรรมแล้ว ยังมี สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจเป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีภารกิจที่คล้าย กับภารกิจของสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ของกระทรวงยุติธรรมเช่น การตรวจพิสูจน์ทางชีววิทยาและดี เอ็นเอ เพื่อตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล ในกรณีที่ ไม่ทราบชื่อผู้เสียชีวิต การตรวจพิสูจน์บุคคลจาก ความสัมพันธ์สายโลหิต อย่างนี้เป็นต้น (สำนักงานกิจการยุติธรรม ,2552 :39 – 40)

3.4 เปรียบเทียบกฎหมายการใช้ผู้เชี่ยวชาญและการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ระหว่างกฎหมายไทยกฎหมายสหรัฐอเมริกา ประเทศฝรั่งเศสและประเทศอังกฤษกับกฎหมาย ประเทศอียิปต์ ประเทศซาอุดีอาระเบียและประเทศมาเลเซีย

เพื่อให้การเปรียบเทียบมีความชัดเจนผู้วิจัยจะอธิบายการเปรียบเทียบด้วยภาพ ตารางดังนี้

ตารางที่ 3.1 ประมวลกฎหมายการใช้ผู้เชี่ยวชาญ

ผู้เชี่ยวชาญกฎหมายไทยกฎหมายสหรัฐอเมริกา ประเทศฝรั่งเศสและประเทศอังกฤษ	ผู้เชี่ยวชาญในกฎหมาย ประเทศอียิปต์ ประเทศซาอุดีอาระเบียและประเทศมาเลเซีย
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา	ประเทศอียิปต์ได้บัญญัติในประมวล กฎหมายลักษณะอาญามาตรา 85 8889 292

<p>ว่าด้วยการใช้ผู้เชี่ยวชาญได้บัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 86 98 และ 99 หมวด 4 ว่าด้วยการตรวจและการแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญโดยศาล มาตรา 129 และ 130 และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 15 และ 243</p> <p>สหรัฐอเมริกาได้บัญญัติการใช้ผู้เชี่ยวชาญไว้ในกฎที่ 401 กฎที่ 402 และกฎที่ 702 เช่นเดียวกับประเทศฝรั่งเศสได้บัญญัติไว้ในมาตรา 10 11 และ 12 ส่วนประเทศอังกฤษได้บัญญัติด้วยการกำหนดสิทธิให้ตำรวจในการใช้ผู้เชี่ยวชาญในพระราชบัญญัติตำรวจและพยานหลักฐานใน “ .ศ.คดีอาญา ค1984” (The Police and Criminal Evidence Act 1984)</p>	<p>และ 293</p> <p>ประเทศซาอุดีอาระเบีย ได้บัญญัติใน نظام المرافعات الشرعية มาตรา 128 มาตรา 138 มาตรา 171 มาตรา 236</p> <p>เช่นเดียวกับ ประเทศมาเลเซีย ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 20 มาตรา 33(1) และ มาตรา 51(1)</p>
--	---

จากตารางที่ 1 เห็นได้ว่าทั้งประเทศไทย ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศฝรั่งเศส ประเทศอังกฤษ และประเทศอิสลาม คือ ประเทศอียิปต์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย และประเทศมาเลเซีย ต่างก็ได้บัญญัติการใช้ผู้เชี่ยวชาญในการจัดการปัญหาพิพาทที่ศาลไม่อาจรู้ได้ด้วยตนเองมาประกอบการพิจารณาตัดสินคดีความพิพาท

ตารางที่ 3.2 เปรียบเทียบการใช้เอกสิทธิ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในการรับรองหรือปฏิเสธตัวบุคคลหรือบุตรของศาลไทย ศาลต่างประเทศและศาลประเทศอาหรับ

ศาลประเทศไทยและศาลต่างประเทศ	ศาลประเทศอิสลาม
<p>ศาลประเทศสหรัฐอเมริกาได้ใช้ผลการพิสูจน์เอกสิทธิ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เพื่อยืนยันความสัมพันธ์ระหว่างบิดา มารดา และบุตรในมาตรา 7610 กฎหมายครอบครัวและมรดกของมลรัฐแคลิฟอร์เนีย</p> <p>ศาลประเทศฝรั่งเศสได้วินิจฉัยให้ภริยาเป็นผู้ชนะคดีว่าบุตรของนางเป็นบุตรของสามีคนที่สอง</p>	<p>ประเทศซาอุดีอาระเบียให้การรับรองผลการตรวจพิสูจน์เอกสิทธิ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในการรับรองหรือปฏิเสธตัวบุคคลดังตัวอย่างคดีที่หนึ่งในการนี้มีเงื่อนไขว่าทารกที่เกิดในสภาพการมีอัลฟิรอซุนนั้นมีสิทธิในการสืบสายโลหิตถึงแม้ว่าผลการตรวจพิสูจน์มีลายพิมพ์เอ กลักยชน์</p>

<p>ถึงแม้ในขณะที่ให้กำเนิดบุตรนางยังคงเป็นภริยาของสามีคนที่หนึ่งก็ตาม โดยอาศัยผลการตรวจดีเอ็นเอที่มีลายพิมพ์เดียวกับสามีคนที่สอง ศาลประเทศไทยได้ใช้ผลการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ) ในหลายๆ เหตุการณ์ เช่น เหตุการณ์ภัยพิบัติสีนามิ เมื่อวันที่ 26 ธันวาคม 2557 และเหตุการณ์ไฟไหม้ซานดิเก้าฝับ เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2551ว่าเจ้าของเอ กลักษณะบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)เป็นผู้เสียชีวิต</p>	<p>บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมต่างกัน(ดีเอ็นเอ) ในกรณีนี้กฎหมายให้สิทธิสามีทำการสาบาน ปฏิเสธรับทารกเป็นบุตรได้ ในการนี้คณะกรรมการวินิจฉัย (พิตวา) ประเทศอียิปต์และประเทศซาอุดีอาระเบียให้การยอมรับผลการตรวจพิสูจน์ใช้ใน ประกอบการวินิจฉัยคดีของศาล</p>
--	--

จากตารางที่ 3.2 จะเห็นได้ว่าศาลประเทศไทยและต่างประเทศได้ให้การยอมรับผลการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม ในการรับรองหรือปฏิเสธบุคคล (ดีเอ็นเอ) เพียงด้วยการที่บุคคลนั้นมีลายพิมพ์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) แบบเดียวกัน ซึ่งต่างไปจากศาลของประเทศอิสลามที่นอกจากบุคคลเช่นว่านั้นจะมีลายพิมพ์ เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)แบบเดียวกันแล้วบุคคลนั้นจะต้อง เกิดมาจากสภาพอัลฟิรอซุ หากไม่เป็นเช่นนั้นก็ไม่สามารถรับรองตัวบุคคลนั้นได้

ตารางที่ 3.3 กฎหมายเกี่ยวกับบุคคลสาบสูญ

กฎหมายไทย	กฎหมายประเทศอิสลาม
<p>บุคคลซึ่งได้ออกไปจากภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ โดยไม่มีใครรับรู้ถึงสภาพการมีชีวิตอยู่หรือไม่นั้น เป็นบุคคลสาบสูญต้องมีระยะเวลา 5 ปี นับจากวันที่ได้ออกไปจากถิ่นที่อยู่ และศาลมีคำสั่งให้ เป็นคนสาบสูญ แต่ในกรณี ที่หายไปในการ สงครามหรือยานพาหนะอัปปางให้ลดเหลือ 2 ปี นับแต่วันที่สงครามสิ้นสุดลง หรือนับแต่วันที่ ยานพาหนะนั้นได้อับปางลง</p>	<p>บุคคลซึ่งได้ออกไปจากภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่โดยไม่มีใครสามารถรับรู้ถึงสภาพการมีชีวิตอยู่หรือไม่ เรียกว่า อัลมัฟุต จะได้รับการวินิจฉัยเป็นผู้สาบสูญได้ต้องภายหลังการ สูญหายเป็นระยะเวลา 4 ปีในกรณีที่เชื่อได้ว่า เสียชีวิตแล้ว เช่น ในสงคราม ยานพาหนะ อัปปาง เครื่องบินตก ให้ลดลงเหลือ 1 ปี หลังจากเกิดเหตุการณ์เช่นว่านั้น ทั้งนี้ต้อง ภายหลังจากคำประกาศของนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีกระทรวงกลาโหม</p>

	ส่วนประเทศซาอุดีอาระเบียให้ลดลงเหลือ 2 ปี หรือ ณ วันที่ศาลได้พิพากษา
--	--

จากตารางที่ 3.3 จะเห็นได้ว่าการกำหนดระยะเวลาเป็นผู้สาวบุญของทั้งสองประเทศมีความแตกต่างกันกล่าวคือ ประเทศไทยได้กำหนดเป็นระยะเวลา 5 ปี หลังจากที่ได้ออกไปจากถิ่นที่อยู่ ส่วนประเทศอิหร่านจะต้องออกไปจากถิ่นที่อยู่เป็นระยะเวลา 4 ปี ในกรณีที่เชื่อได้ว่าเสียชีวิตแล้วให้ลดลงเหลือ 1 ปี ภายหลังจากเหตุการณ์นั้นได้สิ้นสุดลงหรือโดยคำประกาศของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีกระทรวงกลาโหม ซึ่งมีความแตกต่างประเทศไทยและประเทศซาอุดีอาระเบียให้ลดลงเหลือ 2 ปี ภายหลังจากคำวินิจฉัยของศาล

การอภิปราย

หลังจากผู้วิจัยได้เสนอการประมวลกฎหมายเกี่ยวกับการใช้เอกลักษณะบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) และทัศนะของนักวิชาการอิสลามกับความพิพาทครอบครัวและมรดกอิสลามของประเทศมุสลิม คือประเทศอิหร่าน ประเทศซาอุดีอาระเบียและประเทศมาเลเซีย พบว่าเอกลักษณะบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เป็นตัวชี้ถึงเอกลักษณะตัวตนของบุคคลแต่ละคนอย่างเด่นชัด กระบวนการเหล่านี้เคยปรากฏในเหตุการณ์ต่างๆและได้รับการรับรองโดยเงินของท่านนบี ﷺ มาแต่ยุคสมัยของท่านนบี ﷺ แต่ขาดการศึกษาค้นคว้าที่เป็นเชิงประจักษ์ กระทั่งมาถึงยุคนักปราชญ์ปัจจุบันที่ได้ศึกษาค้นพบจนเป็นที่ประจักษ์ชัด

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีทัศนะสนับสนุนการปรับใช้เอกลักษณะบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในประเด็นครอบครัวและมรดกที่เกิดจากการผูกนิติกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสที่ชอบด้วย บทศาสนบัญญัติ เช่น การพิสูจน์บุคคลนิรนามที่เกิดมาจากการพลัดพราก สูญหาย ศพสูญเสียชีวิตลักษณะ สลับตัวทารกในทุกรณี ที่บางครั้งไม่อาจใช้กระบวนการกียาพะฮุเข้ามาจัดการความขัดแย้งนั้นได้ สิ่งนี้ไม่เป็นที่ต้องห้ามโดยบทบัญญัติและหลักเกาะวาอิดฟิอ์ในการชี้ชัดความสัมพันธ์ทางสายโลหิตหรือเพื่อการชี้ชัดผู้สืบสายวงศ์ตระกูลแต่อย่างใด ซึ่งจะเห็นว่าการใช้เอกลักษณะบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) มีความจำเป็นมากกว่าการใช้กียาพะฮุ เนื่องจากว่าการกียาพะฮุเป็นการใช้ประสบการณ์หรือเปรียบเทียบอัตลักษณ์ทางสรีระวิทยาที่อาจเกิดการสับสนได้เพราะการมีหน้าตาละม้ายคล้ายกันของบุคคลอาจเกิดขึ้นได้ แต่ความบังเอิญในลักษณะนี้ไม่อาจเกิดขึ้นได้กับเอกลักษณะบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ที่มียืนต่างกัน ดังที่ Khateeb al- Sharbiniy (1958d:491) ได้ให้ทัศนะการเปรียบเทียบส่วนที่เป็นอัตลักษณ์กับส่วนที่เป็นส่วนประกอบของโครงสร้างภายในว่า

"وَلَوْ أَلْحَقَهُ قَائِفٌ بِالشَّاهِ الظَّاهِرَةِ ، وَآخَرَ بِالشَّاهِ الحَمِيَّةِ كَالْحَلْقِ
وَتَشَاكَلَ الأَعْضَاءُ فَالثَّانِي أَوْلَى مِنَ الأَوَّلِ ، لِأَنَّ فِيهَا زِيَادَةٌ حَذَقٌ
وَبَصِيرَةٌ."

“ หากการชี้ชัดวงศ์ตระกูลสามารถกระทำได้ด้วยการเปรียบเทียบอัต
ลักษณ์ และอีกวิธีหนึ่งด้วยการเปรียบเทียบยีนองค์ประกอบภายใน
ของอวัยวะ เช่นนั้นแล้วการเปรียบเทียบยีนที่เป็นองค์ประกอบภายใน
มีความน่าเชื่อถือมากกว่า อีกทั้งเป็นการเพิ่มความมั่นใจและชัดเจน
กว่า ”

สะท้อนให้เห็นว่า ในบางกรณี การใช้กระบวนการกียาพะสุมิสามารถชี้ถึงผลการชี้
ชัดอย่างเด็ดขาดได้หรือมั่นใจได้ แต่ในทางกลับกัน การใช้กระบวนการตรวจพิสูจน์ด้วยเอกลักษณ์
บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)สามารถชี้ชัดถึงความจริงได้ ดังนั้นจึงเห็นว่า “กียาส”
เปรียบเทียบกับการใช้กระบวนการพิสูจน์ด้วยเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)กับ
การใช้กระบวนการกียาพะสุในการชี้ชัดและเจาะจงการสืบวงศ์ตระกูลนั้น การใช้กระบวนการ
พิสูจน์ด้วย เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)ย่อมจะดีกว่า นักปราชญ์อิสลามยังให้
ทัศนะถึงการชี้ชัดวงศ์ตระกูลด้วยกระบวนการกียาพะสุว่าสามารถกระทำได้ แม้กระทั่งบุคคลนั้นได้
เสียชีวิตแล้วก็ตาม ทั้งนี้ต้องเป็นศพที่ยังคงอัตลักษณ์อยู่แต่ในกรณีสพสูญเสียชีวิตแล้ว ผู้วิจัยเห็น
ว่าการใช้กระบวนการกียาพะสุมิสามารถกระทำได้ จึงจำเป็นต้องใช้การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่า
ด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)ซึ่ง เป็นทางออกและเป็นเครื่องมือที่ดีกว่าการกียาพะฮ์ ดังทัศนะของ
Khateeb al- Sharbiniy (1958d:491)ที่ว่า

"فَإِنْ مَاتَ الوَلَدُ قَبْلَ العَرَضِ عَلَى القَائِفِ عُرِضَ عَلَيْهِ مَيِّتًا ،
وَذَلِكَ إِلاَّ إِنْ تَغَيَّرَ أَوْ دُفِنَ ، وَإِنْ مَاتَ مُدَّعِيهِ عُرِضَ عَلَى
القَائِفِ مَعَ أَبِيهِ أَوْ أَخِيهِ وَنَحْوَهُ مِنْ سَائِرِ العَصَبَةِ ..."

“หากทารกนั้นได้เสียชีวิตก่อนการนำเสนอให้กออิฟ ทำการชี้ชัดได้
ให้นำเสนอภายหลังการเสียชีวิต เช่นว่านั้นเว้นแต่ในกรณีที่ศพยัง
ไม่ได้สูญเสียชีวิต หรือถูกฝังแล้ว หากผู้ยื่นฟ้องเสียชีวิต ให้
นำเสนอศพนั้นแก่กออิฟ ทำการเปรียบเทียบกับ บิดาของเขา พี่น้อง
ของเขา และญาติพี่น้องภาคอะศอบะฮ์ของเขา...”

ผู้วิจัยเห็นว่าในกรณีเช่นนี้เอกลักษณ์บุคคลว่า ด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เป็นหลักฐานหนึ่งในการชี้จัดการสืบวงศ์ตระกูล ในเมื่อเกิดความพิพาท ในกรณีเกิดจาก พิโรช อัครชัยนิษฐ หรือแม่แต่การยอมรับ โดยเจตนาเพื่อการรักษาการสืบวงศ์ตระกูลของทารกที่ไม่มีวงศ์ตระกูล และขจัดความพิพาท

ตามที่เสนอของผู้วิจัยเห็นว่าการใช้กระบวนการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เป็นหลักฐานที่มีความแม่นยำและให้หลักประกันความมั่นใจมากกว่าการใช้ระบบการจับฉลาก ฉะนั้น ความพิพาทเกี่ยวกับครอบครัวละมรดกใดๆ ที่ศาลใช้กระบวนการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เป็นหลักฐานยืนยัน เป็นต้นว่า การชี้ชัดตัวทารกที่เกิดจากการสลับตัวในกรณีต่างๆ ทารกถูกทิ้ง การชี้ชัดตัวบุคคลสาบสูญที่สูญเสียอัตลักษณ์ในทุกกรณี จึงถือว่ามีผลตามหลักกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลามทุกประการ

การใช้ผู้เชี่ยวชาญตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งของไทยกับกฎหมายของประเทศมุสลิมดังนี้

ตารางที่ 3.4 ผู้เชี่ยวชาญตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งของไทย

ประเทศไทย
<p>1. ผู้เชี่ยวชาญในกฎหมายไทย</p> <p>ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการใช้ผู้เชี่ยวชาญได้บัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 86 98 และ 99 หมวด 4 ว่าด้วยการตรวจและการแต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญโดยศาล มาตรา 129 และ 130 และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 15 และ 243</p> <p>2. การตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์</p> <p>ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ที่ชำระใหม่ได้เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ที่ต้องมีการเก็บตัวอย่างจากอวัยวะหรือส่วนประกอบของบุคคลไว้ใน ป มาตรา .อ.วิ. และ ป 1/128 มาตรา .พ.วิ. 244 คดีแพ่ง เป็นไปตาม ป 1/128 มาตรา .พ.วิ.</p> <p>3. การสิ้นสุดแห่งการสมรสจากการสาบสูญ</p>

การสาบสูญของสามมีเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ความสัมพันธ์สามมีภริยาขาดกันโดยบทของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งคดีบัญญัติตามมาตรา 60 และ 64

4.ผลทางกฎหมายของการเป็นคนสาบสูญ การสาบสูญของบุคคลหนึ่งตามความมาตรา 60วรรคหนึ่งให้ลดเหลือสองปีในกรณีตามวงเล็บ (1) (2) (3)62 และ 63

ตารางที่ 3.5 การใช้ผู้เชี่ยวชาญในกฎหมายของประเทศมุสลิม

ประเทศมุสลิม

1. ผู้เชี่ยวชาญในกฎหมายประเทศมุสลิม

1.1 ประเทศอียิปต์

การใช้ผู้เชี่ยวชาญได้บัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 1521 และ 22

1.2 ประเทศซาอุดีอาระเบีย

กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง บังคับ ใช้ในวันที่ 22/1/1435 ฮ.ศ. ได้บัญญัติไว้ในหมวดว่าด้วยผู้เชี่ยวชาญมาตรา 28(1) – (5)

นอกจากนี้กฎหมายยังได้ให้อำนาจศาลที่จะเชิญผู้พิพากษาเข้าร่วมในชั้นพิจารณาได้ บัญญัติในมาตรา 137 138 และ 172

ส่วนประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหมายเลข มีม/ 39 บังคับใช้เมื่อวันที่ 28 รอญับ ฮ .ศ.1422 ในหมวดที่ 2 ว่าด้วยการใช้ผู้เชี่ยวชาญ มาตรา 76 และ 77

1.3 ประเทศมาเลเซีย

ประมวลกฎหมายอาญามาตรา 201 33(2) และ 33(3)

2. การตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์

บทบัญญัติว่าด้วยกฎหมายการใช้พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ของประเทศเหล่านี้ไม่ได้บัญญัติการใช้วิทยาศาสตร์อย่างชัดเจน แต่ได้บัญญัติในลักษณะการใช้ผู้เชี่ยวชาญอันหมายถึงผู้เชี่ยวชาญทางด้านนิติวิทยาศาสตร์และแขนงอื่นๆ ด้วย คังได้บัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาตามมาตราต่างๆ ที่ได้กล่าวมาข้างต้น

3. การสิ้นสุดแห่งการสมรสจากการสาบสูญ

ประเทศอียิปต์

การบังคับใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยครอบครัวและมรดกในทางศาลเพื่อพิสูจน์บุคคลสาบสูญตามประมวลกฎหมายแพ่งของประเทศอียิปต์ ฉบับที่ 131 ปี คริสตศักราช 1948 (Qanoon al – Madani,1948) มาตรา 21

ได้บัญญัติในมาตรา 30) 2) 32

กฎหมายยังให้สิทธิแก่ศาลให้สามารถขอคำปรึกษาจากแพทย์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านนิติวิทยาศาสตร์เพื่อตัดสินการเสียชีวิตของผู้สาบสูญบัญญัติไว้ในมาตรา 21 ของประมวลกฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดกฉบับที่ 25 ปี ค .ศ.1992

ส่วนประเทศซาอุดีอาระเบียได้บัญญัติไว้ในหมวดเจ็ด ว่าด้วยบุคคลไม่อยู่และการสาบสูญ มาตรา 188 191 192 193

4.ผลทางกฎหมายของการเป็นคนสาบสูญ

เมื่อศาลได้วินิจฉัยว่าคนสาบสูญเสียชีวิตแล้วนั้นจะส่งผลตามกฎหมายซึ่งกฎหมายประเทศอียิปต์ได้บัญญัติในมาตรา 22 ในกรณีที่สามีเป็นบุคคลสาบสูญ ตามมาตรา 32

ส่วนประเทศซาอุดีอาระเบียได้บัญญัติในมาตรา 194 ว่าให้นับวันเสียชีวิตของผู้สูญหาย ณ วันที่ศาลได้พิพากษา

หลังจากศึกษาตัวบทกฎหมายของประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาประเทศไทยและประเทศมุสลิมว่าด้วยการบัญญัติใช้ผู้เชี่ยวชาญในกฎหมายจะเห็นว่าทั้งประมวลกฎหมายอิสลามมีความสอดคล้องกับประมวลกฎหมายไทย ซึ่งจะเห็นว่ากฎหมายของประเทศอียิปต์ได้บัญญัติในมาตรา 1521 และ 22 ประเทศซาอุดีอาระเบียได้บัญญัติในมาตรา 28(1) – (5) 137138และ 172 และประเทศมาเลเซียได้บัญญัติในมาตรา20 21และ33(2)ส่วนประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลวิธีพิจารณาความอาญาของไทยได้บัญญัติในมาตรา 86 98 99 129 และ130 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา 15 และ 243

การตรวจพิสูจน์พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์

บทบัญญัติว่าด้วยกฎหมายการใช้พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ของประเทศอิสลามนั้นไม่ได้บัญญัติถึงการใช้วิทยาศาสตร์ชัดเจน แต่ได้บัญญัติในลักษณะการใช้ผู้เชี่ยวชาญอันหมายถึงผู้เชี่ยวชาญทางด้านนิติวิทยาศาสตร์และผู้เชี่ยวชาญแขนงอื่นๆ ดังที่ได้บัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาตามมาตราต่างๆ ที่ได้กล่าวมาข้างต้น ซึ่งมีความแตกต่างกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศไทยที่ได้บัญญัติเป็นมาตราชัดเจนนอกจากนั้นยังมีพระราชบัญญัติว่าด้วยการตั้งสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ทำหน้าที่ตรวจพิสูจน์คดีต่าง ๆ ที่ศาลจำเป็นต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญด้านนี้เป็นการเฉพาะ ดังที่มีการบัญญัติในมาตรา ป.วิ.พ .มาตรา 128/1 และป.วิ.อ. มาตรา 244

การสิ้นสุดแห่งการสมรสจากการสาบสูญ

จากการศึกษาเปรียบเทียบจะเห็นว่าทั้งกฎหมายอิสลามและกฎหมายไทยได้มีการบัญญัติเป็นมาตราเกี่ยวกับบุคคลสาบสูญเหมือนกัน ในที่นี้ทั้งสองกฎหมายได้กำหนดระยะเวลาบุคคลสาบสูญเป็นผู้เสียชีวิตในจำนวนปีที่ต่างกัน กล่าวคือ กฎหมายของประเทศอิสลามได้กำหนดเป็นระยะเวลาสี่ปีในมาตรา 30 (2) และ 32 ประมวลกฎหมายแพ่งของประเทศอียิปต์ ฉบับที่ 131 ปีคริสต์ศักราช 1948 มาตรา 188 191 192 และ 193 ประเทศซาอุดีอาระเบียได้บัญญัติไว้ในหมวดเจ็ดว่าด้วยบุคคลไม่อยู่และการสาบสูญมาตรา หลังจากการหายตัวออกจากที่พำนัก ส่วนประมวลกฎหมายแพ่งไทยได้กำหนดระยะเวลาเป็นห้าปีหลังจากการหายตัวออกจากที่พำนักโดยไม่มีสามารถติดตามหาบေးแสว่ายังมีชีวิตอยู่หรือไม่ในมาตรา 60 62 และ 64

ส่วนการสูญหายในกรณีสงคราม เรืออับปางหรือเหตุอื่นๆในลักษณะนี้ จะเห็นว่ากฎหมายทั้งสองได้กำหนดเป็นระยะเวลา 2 ปี ว่าเป็นผู้เสียชีวิตได้นั้นศาลจำเป็นต้องเสาะแสวงหาหลักฐานความน่าจะเป็น ทั้งนี้ประเทศอียิปต์ได้กำหนดว่าจะมีผลได้ ภายหลังจากที่ศาลตัดสินผู้สาบสูญเป็นผู้เสียชีวิตหรือเผยแพร่คำประกาศของนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมว่าเป็นผู้เสียชีวิตแล้ว มาตรา 22 ส่วนประมวลกฎหมายแพ่งไทยจะมีผลได้หลังจากคำสั่งศาลให้เป็นคนสาบสูญหรือคำสั่งถอนคำสั่งให้เป็นคนสาบสูญ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาตามมาตรา 64

ผลทางกฎหมายของการเป็นคนสาบสูญ

ภายหลังจากที่ศาลมีคำสั่งให้เป็นคนสาบสูญโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ผลทางกฎหมายของการเป็นคนสาบสูญ จะกลายเป็นผู้เสียชีวิตที่ส่งผลทุกอย่างตามที่ประมวลกฎหมายแพ่งได้บัญญัติไว้ในมาตรา 60 วงเล็บ (1) (2) (3) 62 และ 63 จะเห็นว่าเป็นในลักษณะเดียวกับประมวลกฎหมายแพ่งของประเทศอียิปต์ซึ่งเมื่อศาลได้ตัดสินผู้สาบสูญเป็นผู้เสียชีวิตหรือเผยแพร่คำประกาศของนายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมว่าเป็นผู้เสียชีวิตตามมาตรา 22 ก็จะส่งผลทุกอย่างตามบัญญัติของกฎหมายแพ่งว่าด้วยบุคคลสาบสูญ

บทที่ 4

รูปแบบและความจำเป็น ของการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม ในกฎหมาย (ดีเอ็นเอ) ครอบครัวยุทธศาสตร์และมรดกอิสลามในประเทศไทย

ในการวิจัย รูปแบบ และความจำเป็นของ การใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวยุทธศาสตร์และมรดกอิสลามในประเทศไทย โดยการ ใช้วิธี สัมภาษณ์แบบเจาะลึก ซึ่งการสัมภาษณ์นี้ผู้วิจัยได้เลือกจัดแบ่งกลุ่มตาม สาขาวิชาชีพของผู้ให้ สัมภาษณ์ออกเป็นกลุ่ม ๆ กล่าวคือ เน้นสัมภาษณ์เฉพาะผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการใช้ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม ตามหลักกฎหมายทั่วไปและ (ดีเอ็นเอ) หลักกฎหมายอิสลามว่าด้วยครอบครัวยุทธศาสตร์และมรดก อันได้แก่ นักวิชาการอิสลามด้านกฎหมายอิสลาม ผู้พิพากษาและทนายความมุสลิม และคณะตุลาการอิสลาม ผู้วิจัยดำเนินการจัดการประชากรในการวิจัย ออกเป็นกลุ่ม ๆ ตามสาขาวิชาชีพดังนี้

1. ผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมายอิสลาม ได้แก่ อาจารย์ผู้สอนด้านชะรีอะฮ์ อิสลาม ใน สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกและนักวิชาการอิสลามที่ เกี่ยวข้องกับองค์กรดูแลกิจการครอบครัวยุทธศาสตร์และมรดกอิสลามของสำนักงานจุฬาราชมนตรีในประเทศไทย

2. ผู้พิพากษามุสลิมและทนายความมุสลิม ได้แก่ผู้พิพากษามุสลิมที่มีประสบการณ์ ทำงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ สนใจในหลักการชะรีอะฮ์อิสลาม ทนายความมุสลิมที่มี ผลงานการว่าคดีความที่เป็นที่ประจักษ์ของสังคม และหรือทนายความมุสลิมที่เป็นนักการเมือง

3. คณะตุลาการอิสลาม ได้แก่ ผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้พิจารณาวินิจฉัยคดีความ ครอบครัวยุทธศาสตร์และมรดก อิสลาม ในศาลจังหวัดปัตตานี ศาลจังหวัดยะลา ศาลจังหวัด เบตง ศาลจังหวัด นราธิวาส และ /หรือศาลจังหวัดสตูล ทั้งที่กำลังดำรงตำแหน่งคณะตุลาการอิสลามและหรืออดีต คณะตุลาการอิสลาม

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลสัมภาษณ์ ผู้วิจัยเสนอเป็นลำดับตามขั้นตอนดังนี้

1. รายละเอียดเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์
รวมกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์จำนวนรวมทั้งสิ้น จำนวน 20 คน

1. อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาชะรีอะฮ์อิสลาม สาขาวิชาอิสลามศึกษาและสาขาวิชา อื่นๆ ที่มีความเกี่ยวข้อง และมีประสบการณ์ในการวินิจฉัยให้คำปรึกษาประเด็นปัญหาพร้อมสมัย ใน สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยโดยวิธีคัดเลือกอย่างเจาะจง เจาะจงเลือกกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ที่ สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาเอกจำนวน 8 คนได้แก่

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ดร. ญาคูลฮัก มิ่งสมร	อาจารย์และหัวหน้าแผนกกฎหมายอิสลาม วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
ดร. อัลมัน เตอาลี	อาจารย์แผนกกฎหมายอิสลาม วิทยาลัยอิสลาม ศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต ปัตตานี
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิสมาแอลกูฟี จะปะเกีย	อธิการบดี มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
รองศาสตราจารย์ ดร.สาการ์िया หะมะ	อาจารย์กฎหมายอิสลาม รองอธิการ ติฝ่ายวิชาการ และวิจัย มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
ดร.ฆอซาลี เบ็ญหมัด	คณบดีคณะ อิสลามศึกษาคณะอิสลามศึกษาและ นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
ดร. ฮาลิม ไชชิงอับดุล	อาจารย์กฎหมายอิสลาม มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
ดร. อาหมัด อัลฟาริดี	หัวหน้าสาขาวิชากฎหมายอิสลาม คณะอิสลาม ศึกษาและ นิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
ดร. อนิส พัฒนปรีชาวงศ์	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ สถาบันอิสลามและ อาหรับศึกษา มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

2. คณะโต๊ะยุติธรรม ผู้ที่ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งโต๊ะยุติธรรมจำนวน
4 คน โดยการคัดเลือกผู้ที่ดำรงตำแหน่งและมีประสบการณ์มากกว่าห้าปี

นายอับดุลเลาะ ต่วนมีเค่น ข้าราชการเกษียณอดีตโต๊ะยุติธรรมประจำศาลจังหวัด
นราธิวาส

นายนิแวนอาลี บินหะยี ข้าราชการเกษียณอดีตโต๊ะยุติธรรมประจำศาลจังหวัด
นิแวน นราธิวาส

นายหมัดอูเซ็ง หมัดหมาน โต๊ะยุติธรรมจังหวัดสตูล

นายมะคาร์ โต๊ะและ โต๊ะยุติธรรมจังหวัดยะลา

3. จุฬาราชมนตรีและหรือผู้ทรงคุณวุฒิจุฬาราชมนตรี จำนวน 2 คน

รองศาสตราจารย์ดร.อิสมาแอล อาลี ข้าราชการบำนาญ คณะกรรมการกลางอิสลาม

แห่งประเทศไทย รองประธานผู้ทรงคุณวุฒิ
จุฬาราชมนตรี

ดร. วิสุทธิ์ บินล่าเต๊ะ

รองประธานผู้ทรงคุณวุฒิจุฬาราชมนตรีและ
กรรมการอิสลามประจำจังหวัดสงขลา

4. ผู้พิพากษาและทนายความ จำนวน 6 คน โดยคัดเลือกทนายความมุสลิมที่มี
ผลงานการว่าคดีความเป็นประจักษ์ของสังคม และหรือทนายความมุสลิมที่เคยเป็นนักการเมือง

นายวิสูตร	มานะพิทักษ์	ผู้พิพากษาศาลจังหวัดเบตง อำเภอเบตง จังหวัดยะลา
นายอารีเพ็ญ	อุตรสินธุ์	ทนายความและอดีตสส. นราธิวาส
นายกมลศักดิ์	ลิ้วเมาะ	ประธานทนายความมุสลิมประจำจังหวัดนราธิวาส
นายอับลูกอฮาร์	อาแวปูเตะ	ประธานมูลนิธิศูนย์ทนายความมุสลิมจังหวัดปัตตานี
นายกามารูเด็น	อุเซ็ง	ทนายความศาลจังหวัดนราธิวาส
นายอาฮามะ	กุลยานันต์	ทนายความศาลจังหวัดนราธิวาส

เพื่อให้การศึกษาวิจัยในบทนี้มีความชัดเจน ผู้วิจัยทำการศึกษาทัศนชนนักวิชาการ
อิสลาม ผู้พิพากษามุสลิม นักกฎหมายมุสลิมและคะโต๊ะยุติธรรม โดยการศึกษาเปรียบเทียบกับ
กฎหมายกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ไทยและทัศนชนของนักวิชาการประเทศอาหรับเกี่ยวกับการบังคับ
ใช้ผู้เชี่ยวชาญในการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมดีเอ็นเอ ด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิง
ลึก ซึ่งผู้ให้สัมภาษณ์มีอิสระในการตอบข้อสัมภาษณ์ ในประเด็นการนำผลพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล
ในการรับรองบุตร การนำผลพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลในการปฏิเสธทายาท การใช้การกียาพะฮ์ควบคุม
กับการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล การนำผลการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลสพนิรนามและสูญหาย และ
รูปแบบการปรับใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม ในระบบศาลและกฎหมายว่า (ดีเอ็นเอ)
ด้วยครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทยโดยจะศึกษาตามลำดับดังนี้

4.1 ทัศนชนนักวิชาการอิสลาม ผู้พิพากษามุสลิม นักกฎหมายมุสลิมและ คะโต๊ะยุติธรรม

ผู้วิจัยทำการศึกษาทัศนชนของนักวิชาการอิสลาม ผู้พิพากษามุสลิม นักกฎหมาย
มุสลิมและคะโต๊ะยุติธรรม ในประเด็นการนำผลพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลในการรับรองบุตร การนำ
ผลพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลในการปฏิเสธทายาท การใช้การกียาพะฮ์ควบคุมกับการพิสูจน์เอกลักษณ์
บุคคลการนำผลการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลสพนิรนามและสูญหาย การนำผลพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล
ในการยืนยันตัวมาตรมีผลต่อการยับยั้งในการรับมรดกและรูปแบบการปรับใช้เอกลักษณ์บุคคลว่า

ด้วยสารพันธุกรรม ในระบบศาลและกฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดกอิสลามใน (ดีเอ็นเอ) ประเทศไทย ตามลำดับ

4.1.1 การรับรองบุตร

เพื่อให้เห็นรูปแบบการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในประเด็นพิสูจน์การรับรองบุตรมีความชัดเจนมากขึ้น ผู้วิจัยจัดการวิเคราะห์ทัศนะออกเป็นกลุ่ม ๆ ดังนี้ ทัศนะของนักวิชาการอิสลาม ทัศนะของผู้พิพากษาและนักกฎหมายมุสลิม และทัศนะของคณะตุลาการตามลำดับ

ก. ความเห็นและทัศนะของนักวิชาการอิสลามของไทย

นิติวิทยาศาสตร์การตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมดีเอ็นเอเป็นปรากฏการณ์ใหม่ที่วงการนักวิชาการต้องให้ความสนใจและได้ตระหนักในความสำคัญต่อการนำมาใช้ในการแก้ปัญหาประเด็นที่มีความเกี่ยวข้องกับครอบครัวและมรดกเป็นอย่างยิ่ง เช่นในการพิสูจน์เพื่อรับรองความสัมพันธ์การเป็นบิดาเป็นบุตรกันในกรณีเกิดการพลัดพราก หรือกรณีสามีสงสัยว่าทารกที่ภริยาตนได้ให้กำเนิดไม่ใช่บุตรที่เกิดมาจากน้ำเชื้อสุจิของตน ดังนั้นเมื่อผลการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมของทา (ดีเอ็นเอ) ก้นนั้นมีลายพิมพ์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เป็นแบบลายพิมพ์เดียวกันกับตนแล้วก็ต้องยอมรับว่าทารกหรือบุคคลนั้นเป็นผู้ที่มีสายโลหิตเดียวกับตน 7 (สัมภาษณ์) 5 มกราคม 2559, 6 (สัมภาษณ์) 22 มีนาคม 2559, 8 (สัมภาษณ์) 15 มกราคม 2559, 9 (สัมภาษณ์) 29 มกราคม 2559 และ 3 (สัมภาษณ์) 22 มีนาคม 2559

นอกจากนี้นักวิชาการยังมีความเห็นว่า ผลการตรวจพิสูจน์เป็นหลักฐานนั้นสามารถแก้ปัญหาความขัดแย้งโดยใครก็ไม่สามารถโต้แย้งหรือหักล้างได้เพราะผลการพิสูจน์มีความถูกต้องน่าเชื่อถืออยู่ที่ระดับ 99.99 เปอร์เซ็นต์ จึงจำเป็นต้องใช้การตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในประเด็นปัญหาที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะการยืนยันการสืบวงศ์ตระกูล ซึ่งวิธีนี้เป็นวิธีที่ดีที่สุดที่มีอยู่ในปัจจุบัน 8 (สัมภาษณ์) 15 มกราคม 2559 (สัมภาษณ์) 29 มกราคม 2559, 4, 3 (สัมภาษณ์) 22 มีนาคม 2559 และ 10 (สัมภาษณ์) 7 กุมภาพันธ์ 2559 เนื่องจากชัดเจนและความถูกต้องนั้นคือเจตนารมณ์หลักของกฎหมายอิสลาม อิสมาแอ อาลี ให้ทัศนะว่า การจะยืนยันว่าใครเป็นใครได้ ต้องมีความชัดเจน ดังนั้นการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เป็นวิวัฒนาการใหม่ทางวิชาการที่เป็นที่ยอมรับในทุกระดับ ซึ่งปรากฏการณ์นี้ไม่มีปรากฏในอดีต แต่ท่านนบี ﷺ เคยใช้ระบบกียาฟะฮ์ของกออฟีในการกำหนดความเป็นบุตรเป็นบิดาระหว่างบุคคล ซึ่งต้องใช้ความเชี่ยวชาญเฉพาะของคนกลุ่มหนึ่งที่มีความรู้ด้านนี้ แต่เรื่องเอกลักษณ์

บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) สามารถพิสูจน์ได้ว่าสองสิ่ง หรือมากกว่ามีความเชื่อมโยงกันหรือไม่อย่างไร ซึ่งเมื่อสามารถพิสูจน์ความชัดเจนได้ ก็สามารถบอกความเชื่อมโยงระหว่างบุคคลได้ว่ามีความเกี่ยวข้องกัน ส่วนผู้จะทำการพิสูจน์จะเป็นใครที่มีความรู้ก็สามารถจะพิสูจน์ได้ จะเป็นนักวิทยาศาสตร์มุสลิมหรือไม่ใช่มุสลิมก็สามารถจะพิสูจน์ได้ ในอดีต นักวิชาการ จะบอกว่า “การยืนยันอะไรก็แล้วแต่ ถ้าเรื่องความรู้ เรื่องหมอประเภทนี้ ให้หมอมุสลิมที่เชื่อถือได้ยืนยันว่าเป็นอย่างนี้ก็ได้” เช่นการจะบอกว่าหญิงคนหนึ่งสามารถทำหมันได้ ถ้าหมอมุสลิมที่เชื่อถือได้แนะนำ ก็สามารที่จะทำได้ ซึ่งมีปรากฏในตำราฟิกฮ์ ส่วนเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) สามารถที่จะยืนยัน จะโดยนักวิทยาศาสตร์ที่เป็นมุสลิมหรือไม่ใช่มุสลิมก็จะยืนยันในลักษณะเดียวกันก็ถือว่าการพิสูจน์ผ่านเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) นี้ค่อนข้างจะมีความถูกต้องแม่นยำเกือบ 100 % ดังนั้นสามารถนำมาเป็นพยานยืนยันความสัมพันธ์เกี่ยวข้องระหว่างบุคคลที่พลัดพราก สลับตัวตามสถานที่ต่างๆหรือแม้แต่สลับตัวน้ำเชื้อสุจิตจากห้องปฏิบัติการ 2 (สัมภาษณ์) 7 กุมภาพันธ์ 2559 ,1(สัมภาษณ์) 22 มีนาคม 2559 นอกจากนี้แล้ว 5 (สัมภาษณ์) 22 มีนาคม 2559 ได้ให้ทัศนะว่า ในความเป็นจริงแล้วการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) นั้นเป็นส่วนหนึ่งของกียาฟะฮ์ร่วมสมัยที่มีความน่าเชื่อถือมากกว่าการกียาฟะฮ์ในอดีต ดังนั้นการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) สามารถกียาสกับกียาฟะฮ์ในอดีตได้ 1(สัมภาษณ์) 22 มีนาคม 2559 กล่าวเพิ่มว่าทารกที่มีลายพิมพ์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ต่างกันกับบิดาผู้เลี้ยงดูมาแต่เด็กนั้นให้อยู่ในสถานะบิดาอุปถัมภ์และเด็กนั้นเป็นได้ไม่มากไปกว่าบุตรบุญธรรม

ดังนั้น จึงสามารถเปรียบเทียบกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศไทยประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศฝรั่งเศส และประเทศอิสลามดังนี้

ตารางที่ 4.1 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและอาญาของไทยกับของประเทศอเมริกา ฝรั่งเศสและประเทศอิสลามกับทัศนะของนักวิชาการอิสลาม

ทัศนะของนักวิชาการอิสลาม	ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศไทยประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศฝรั่งเศสและประเทศอิสลาม
ผลการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ของทารกเมื่อมีลาย	กฎหมายครอบครัวของมลรัฐแคลิฟอร์เนีย (California) ของประเทศสหรัฐอเมริกาที่เรียกว่าUniform Parentage Act: UPA (§7600 - §87730) ได้บัญญัติเกี่ยวกับความสัมพันธ์

<p>พิมพ์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เป็นแบบลายพิมพ์เดียวกันก็ต้องยอมรับว่าทารกหรือบุคคลนั้นเป็นผู้ที่มีสายโลหิตเดียว จะเห็นผลการพิสูจน์มีความถูกต้องอยู่ที่ระดับ 99.99 เปอร์เซ็นต์ สามารถนำ เป็นหลักฐาน แก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดย ที่ใครก็ไม่สามารถโต้แย้งหรือหักล้างได้</p>	<p>ระหว่างบิดา มารดาและบุตรในกฎที่7610 ประเทศฝรั่งเศสได้บัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความผิดการใช้เทคนิคนิติวิทยาศาสตร์พิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เพื่อ ยืนยันหรือปฏิเสธบุตรใน มาตรา 11</p> <p>ส่วนประเทศไทย ได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ .ศ.2547ว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันนิติเวชและกองพิสูจน์หลักฐาน 'มาตรา 5 (30) ข้อ(ง)</p> <p>ประเทศซาอุดีอาระเบีย และประเทศมาเลเซียได้ยึดมติของ International Islamic Fiqh Academy, (جمع الفقه الإسلامي) ได้มีมติสมัยประชุมครั้งที่ 16 ณ นครมักกะฮ์ ข้อที่ 7 ว่าเห็นชอบให้อนุมัติใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ)ในการชี้ชัดและเจาะจงวงศ์ตระกูลข้อที่ 1 2 3 4 5 และ 7</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. บุคคลนิรนาม 2. ทารกเกิดสลัตัวกันในโรงพยาบาลหรือสถานอนุบาล 3. ทารกเกิดสูญหายหรือสลัตัวกันจากภัยธรรมชาติ หรือจลาจลต่างๆ 4. การอ้างกรรมสิทธิ์ในตัวทารกแรกเกิด 5. การข้อยแย้งเพื่ออ้างความชอบธรรมในตัวทารกระหว่างสามีภริยา 7. การสลับน้ำเชื้อสุจิระหว่างการผลิตเด็กในหลอดแก้ว
---	--

จะเห็นว่าทัศนะของนักวิชาการอิสลามของไทยมีความสอดคล้องกับกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส และมติในประเทศซาอุดีอาระเบีย International Islamic Fiqh Academy, (1421 : 16) (جمع الفقه الإسلامي) ได้มีมติสมัยประชุมครั้งที่ 16 ณ นครมักกะฮ์

ดำเนินการเกี่ยวกับงานนิติเวช การชันสูตรพลิกศพ การตรวจพิสูจน์และค้นหาหลักฐานซึ่งเกี่ยวกับหลักวิชาแพทย และนิติเวชศาสตร์ในบุคคลที่มีชีวิต ศพ เศษหรือส่วนของศพ)ราชกิจจานุเบกษา, 16 : 2552, เล่ม 126 ตอนที่ 65)

ข. ความคิดเห็นและทัศนะของผู้พิพากษาและนักกฎหมายมุสลิม

ประเด็นเกี่ยวกับดีเอ็นเอต้องยอมรับว่าปัจจุบันนี้กระบวนการยุติธรรมมีเรื่องของเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) มาเกี่ยวข้องมากในคดีความมั่นคง เช่นเดียวกันเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ)นี้มีความน่าเชื่อถือสูง การนำมาใช้ในการตรวจพิสูจน์ตัวตนบุคคลจึงมีความเป็นหลักฐานที่ใช้ต่อสู้ในระดับศาลและศาลรับฟังพยานประเภทนี้ในการวินิจฉัยข้อพิพาท 1 (สัมภาษณ์) 6 กุมภาพันธ์ 2559 ซึ่งจะเห็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ณ บ้านเรากฎหมายครอบครัวและมรดกไม่ค่อยได้ใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) มาเกี่ยวข้องเท่าไร เพราะแนวความคิดของมุสลิมในพื้นที่ยังไม่ถึงขั้นนั้น มีปัญหาเรื่องเป็นบุตรของใครยังไม่มีการตรวจดีเอ็นเอ มันเป็นเรื่องวิวัฒนาการสำหรับรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคตจึงเห็นด้วยในการปรับใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)จะดีกว่า แต่ปัญหาของบ้านเราที่จะปรับใช้สารพันธุกรรมดีเอ็นเอ คือว่าปัญหาการร่างกฎหมายที่เป็นสารบัญญัติเกี่ยวกับกฎหมายอิสลามว่าด้วยครอบครัวและมรดกมีความจำเป็นที่ต้องบรรจุประเด็นเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งของการพิสูจน์และเป็นหลักฐาน 2 (สัมภาษณ์) 5 สิงหาคม 2558,3 (สัมภาษณ์)15 ตุลาคม 2558

ผลการพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์มีความผิดพลาดน้อยมาก ซึ่งการพิสูจน์ในลักษณะนี้มีความน่าเชื่อถือในความถูกต้องมาก แต่ประเด็นข้อสงสัยอยู่ที่กระบวนการจัดเก็บต้องโปร่งใส เชื่อถือได้ การรับรองบุตรมีบัญญัติไว้ในกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ได้ระบุอย่างชัดว่าใครเป็นบิดาใครเป็นมารดาได้ด้วยวิธีการใดส่วนการพิสูจน์นี้ต้องให้ศาลมีคำสั่ง ส่วนกระบวนการที่จะทราบว่าเป็นบุตรของใคร ผู้เสียหายต้องร้องขอต่อศาล และต้องมีเอกสารมาประกอบแสดงให้ศาลเห็น ในปัจจุบันสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลง กรณีที่ไม่ทราบว่าเป็นบุตรของใคร บิดาของใคร การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)เป็นวิชาการที่ถูกต้องและแม่นยำ สามารถยืนยันได้ อ้างอิงในการพิจารณาคดีของศาลได้เป็นที่ยอมรับในทุกแขนงวิชารวมถึงวงการวิชาการทางการศาล 2 (สัมภาษณ์) 5 สิงหาคม 2558

ศาลจะมีหนังสือไปถึงศูนย์ตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม เมื่อผลการตรวจพิสูจน์เป็นอย่างไรร ศาลก็ให้คำวินิจฉัยตามผลการตรวจพิสูจน์และให้ถือว่าผลการวินิจฉัยของศาลนั้นเป็นที่สุด 4 (สัมภาษณ์) 22 ตุลาคม 2558 , 5 (สัมภาษณ์) 20 มกราคม 2559 พันธุกรรมค่อนข้างจะชัดเจน เพราะเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ถ้าเป็นทายาทกันย่อมเหมือนกัน พิสูจน์ได้ สิ่งเหล่านี้ปกปิดกันไม่ได้ เรื่องจริง เช่นตามที่ปรากฏตามสื่อต่างๆ ที่บิดามารดาตามหาตัวบุตรที่พลัดพราก ถูกขโมย จนในที่สุดตามหาเจอและทำการยืนยันได้ด้วยการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม 2 (สัมภาษณ์) 5 สิงหาคม 2558, 6 (สัมภาษณ์) 20 มกราคม 2559

ดังนั้นจึงสามารถเปรียบเทียบกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศไทย ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศฝรั่งเศส และประเทศอิสลามดังนี้

ตารางที่ 4.2 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและอาญาของไทยกับของประเทศอเมริกา ฝรั่งเศสและประเทศอิสลามกับทัศนะของผู้พิพากษาและนักกฎหมายมุสลิม

ทัศนะของผู้พิพากษาและนักกฎหมายมุสลิม	ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศไทยประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศฝรั่งเศสและประเทศอิสลาม
<p>ผลการพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์มีความผิดพลาดน้อยมาก ซึ่งการพิสูจน์ในลักษณะนี้มีความน่าเชื่อถือในความถูกต้องมาก</p> <p>เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม ดีเอ็นเอ) มีความน่าเชื่อถือสูง (เอ การนำมาใช้ในการตรวจพิสูจน์ตัวตนบุคคลจึงมีความเป็นหลักฐานที่ใช้ต่อสู้ในระดับศาลและศาลรับฟังพยานประเภทนี้ในการวินิจฉัยข้อพิพาทเห็นด้วยในการปรับใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)</p>	<p>กฎหมายครอบครัวของมลรัฐแคลิฟอร์เนีย (California) ที่เรียกว่า Uniform Parentage Act: UPA (§7600 - §87730) ได้บัญญัติเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบิดา มารดาและบุตร ในกฎที่ 7610</p> <p>ประเทศฝรั่งเศสได้บัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาคดีความด้วยการใช้เทคนิคนิติวิทยาศาสตร์พิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม เพื่อยืนยันหรือปฏิเสธ (ดีเอ็นเอ) บุตรในมาตรา 11</p> <p>ส่วนประเทศไทยได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547ว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันนิติเวชและกองพิสูจน์หลักฐานมาตรา 5 (30) ข้อ (ง)</p> <p>ประเทศซาอุดีอาระเบียและประเทศมาเลเซียได้ยึดมติของ International Islamic Fiqh Academy, (1421 : 16) (مجمع الفقه الإسلامي) ได้มีมติสมัยประชุมครั้งที่ 16 ณ นครมักกะฮ์ ข้อที่ 7 ว่าเห็นชอบให้อนุมัติใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม ในการเจาะจงและชี้ชัดวงศ์ตระกูลใน (ดีเอ็นเอ) กรณีที่ 1 2 3 4 5 และ 7</p> <p>1. บุคคลนิรนาม 2. ทารกเกิดสลบตัวกันในโรงพยาบาลหรือสถานอนุบาล 3. ทารกเกิดสูญหายหรือสลบตัวกันจากภัยธรรมชาติ หรือจลาจลต่างๆ 4. การอ้างกรรมสิทธิ์ในตัวทารกแรกเกิด 5. การยื้อแย่งเพื่ออ้างความชอบธรรมในตัวทารก</p>

	ระหว่างสามีภริยา 7. การสลับน้ำเชื้อสุจิระหว่างการผสม เทียมเด็กในหลอดแก้ว
--	---

ค. ความคิดเห็นและทัศนะของคณะตุ้ะยุติธรรม

เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมเป็นที่รู้จักและยอมรับในวงการนักวิชาการ ถึงการมีความสัมพันธ์ที่เกิดจากการผสมของน้ำอสุจิกับไข่ของผู้หญิงว่าทารกหรือบุคคลที่ได้ถือกำเนิดมาต้องมีส่วนดีเอ็นเอที่มาจากทั้งน้ำอสุจิและไข่ที่บ่งบอกถึงความสัมพันธ์ได้ ดังนั้นการนำผลการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล (ดีเอ็นเอ) ในการรับรองบุตรจึงมีความเป็นไปได้และสมควรนำมาใช้ในการยืนยันวงศ์ตระกูล ทั้งนี้ต้องอาศัยองค์ประกอบของการสมรสที่ชอบด้วยกฎหมายอิสลามของชายหญิงนั้นด้วย เพราะถ้ามีเป็นเช่นนั้นแล้ว แม้ทารกหรือบุคคลมีลายพิมพ์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมดีเอ็นเอ (เดียวกับชายนั้นก็ตาม หากไม่ได้เกิดมาจากการสมรสที่ชอบโดยบทศาสนบัญญัติ ก็ถือว่าความเป็นทายาทก็หมดไป ยกเว้นการสืบวงศ์ตระกูลทางสายมารดาเท่านั้นที่ถือว่ามีความชอบด้วยกฎหมายแม้ว่าจะเกิดมาจากการผิดประเวณีก็ตาม 1(สัมภาษณ์) 2 มิถุนายน 2558, 3 (สัมภาษณ์) 20 พฤศจิกายน 2558, 4 (สัมภาษณ์) 25 ตุลาคม 2559 นอกจากนั้นแล้ว 1 (สัมภาษณ์) 2 มิถุนายน 2558 มีทัศนะที่ต่างกันว่า “การรับรองบุตรจากการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ไม่ได้ถือว่าบุตรนั้นถูกต้องตามหลักอิสลาม ” นอกจากนี้ที่ได้กล่าวมานั้นในสมัยก่อนจะถือว่าทารกที่ได้ถือกำเนิดในอายุครรภ์ที่ไม่น้อยกว่าหกเดือนภายหลังจากทำนิติกรรมสมรสที่ชอบด้วยบทบัญญัติแล้วนั้นเป็นบุตรที่ชอบด้วยบทบัญญัติ แม้ว่าการปฏิสนธิระหว่างน้ำอสุจิกับไข่นั้นได้เกิดการปฏิสนธิก่อนการสมรสที่ชอบด้วยบทบัญญัติก็ตาม แต่เมื่อความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีทางการแพทย์สามารถพิสูจน์อายุครรภ์ได้และมีความแม่นยำตรงมาก ก็สามารถให้การพิสูจน์ในลักษณะนี้รับหรือปฏิเสธความเป็นทายาทได้ 2 (สัมภาษณ์) 18 พฤษภาคม 2558

ดังนั้นจึงสามารถเปรียบเทียบกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศไทย ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศฝรั่งเศส และประเทศอิสลามดังนี้

ประเทศอเมริกาฝรั่งเศสและประเทศอิสลามกับทัศนะของทัศนะของ
คณะตุ้ะยุติธรรม

<p>ทัศนคติของ คณะนิติศาสตร์</p>	<p>ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความอาญาของประเทศไทยประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศฝรั่งเศสและประเทศอิสลาม</p>
<p>ผลการพิสูจน์เอกลักษณ์ บุคคล ในการ (ดีเอ็นเอ) รับรองบุตรจึงมีความ เป็นไปได้และสมควร นำมาใช้ในการยื่นขอสืบ ตระกูล เกิดมาจากการสมรสที่ ชอบโดยบทสาสนบัญญัติ</p>	<p>กฎหมายครอบครัวของมลรัฐแคลิฟอร์เนีย (California) ที่เรียกว่า Uniform Parentage Act: UPA (§7600 - §87730) ได้บัญญัติ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบิดา มารดาและบุตร ในกฎที่ 7610</p> <p>ประเทศฝรั่งเศสได้บัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา คดีความด้วยการใช้เทคนิคนิติวิทยาศาสตร์พิสูจน์เอกลักษณ์ บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม เพื่อยืนยันหรือปฏิเสธ (ดีเอ็นเอ) บุตร ใน มาตรา 11</p> <p>ส่วนประเทศไทยได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ .ศ.2547 ว่าด้วยการจัดตั้งสถาบัน นิติเวชและกองพิสูจน์หลักฐานมาตรา 5 (30) ข้อ (ง)</p> <p>ประเทศซาอุดีอาระเบียและประเทศมาเลเซียได้ยึดมติของ International Islamic Fiqh Academy, (1421 : 16) مجمع الفقه (الإسلامي) ได้มีมติสมัยประชุมครั้งที่ 16 ณ นครมักกะฮ์ ข้อที่ 7 ว่าเห็นชอบให้อนุมัติใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม ในการเจาะจงและชี้ชัดวงศ์ตระกูลในกรณี (ดีเอ็นเอ) 1 2 3 4 5 และ 7</p> <p>1. บุคคลนิรนาม 2. ทารกเกิดสลับตัวกันในโรงพยาบาล หรือสถานอนุบาล 3. ทารกเกิดสูญหายหรือสลับตัวกันจากภัย ธรรมชาติ หรือจากเจตนาต่างๆ 4. การอ้างกรรมสิทธิ์ในตัวทารก แรกเกิด 5. การข้อยแย้งเพื่ออ้างความชอบธรรมในตัวทารก ระหว่างสามีภริยา 7. การสลับน้ำเชื้อสุจิระหว่างการผสมเทียม เด็กในหลอดแก้ว</p>

4.1.2 ปฏิเสธบุตร

การสัมภาษณ์เก็บข้อมูลความคิดเห็นของผู้ให้การสัมภาษณ์ต่อการนำผลพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลในการปฏิเสธทายาทผู้วิจัยจัดเป็นกลุ่ม ๆ เพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์และเปรียบเทียบได้ ดังนี้

ก. ความคิดเห็นและทัศนคติของนักวิชาการอิสลาม

เมื่อผลการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ไม่ตรงกันสามีกี่สามารถจะถือผลการพิสูจน์นั้นเป็นหลักฐานในการปฏิเสธการรับเป็นทายาททารกที่ภริยาตนให้กำเนิดมาได้โดยไม่ต้องทำการลีอาน หรือในกรณีอื่นก็ได้ มันยังดีกว่าการใช้สัญชาตญาณอื่นที่ขาดความเชื่อมั่นในความถูกต้อง 7 (สัมภาษณ์) 5 มกราคม 2559 เมื่อสามารถนำมาใช้ในการรับรองบุตรได้ การปฏิเสธบุตรก็สามารถนำมาใช้เป็นหลักฐานได้เช่นกัน ถึงแม้ว่าภริยาจะยืนยันว่าเป็นบุตรของสามีจริงแต่นางไม่มีหลักฐานใดมายืนยันถึงความบริสุทธิ์ แต่ด้วยวิธีนี้สามารถแก้ข้อสงสัยของทุกคนได้ 8 (สัมภาษณ์) 15 มกราคม 2559, 4 (สัมภาษณ์) 22 มีนาคม 2559, 10 (สัมภาษณ์) 7 กุมภาพันธ์ 2559, 3 (สัมภาษณ์) 22 มีนาคม 2559

สามีจะปฏิเสธการรับบุตรที่ได้ถือกำเนิดจากภริยาตนด้วยวิธีการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ไม่ได้ เพราะตามตำราฟิกฮ์ได้กล่าวชัดเจนว่าสามีไม่อาจจะปฏิเสธการรับบุตรได้นอกจากโดยการลีอานเท่านั้น วิธีการอื่นไม่สามารถจะทำได้ แต่เมื่อผู้เป็นสามีมีความสงสัย ก่อให้ทำการพิสูจน์เปรียบเทียบก่อนทำการลีอานได้ เพื่อให้ทุกฝ่ายเกิดความสบายใจในความชอบธรรมและยุติธรรมต่อตัวทารกและภริยา เมื่อผลการพิสูจน์เป็นลายพิมพ์ดีเอ็นเอแบบเดียวกันก็ห้ามไม่ให้สามีทำการลีอานอีกต่อไป ยกเว้นกรณีที่สามีไม่ได้อยู่ร่วมกับภริยาเป็นเวลานานเป็นปีประมาณนี้ ก็ให้ทำการลีอานได้ถึงแม้ความเป็นฟิรอซ (ความสัมพันธ์สามีภริยา) ยังมีอยู่ก็ตาม 2 (สัมภาษณ์) 7 กุมภาพันธ์ 2559, 9 (สัมภาษณ์) 29 มกราคม 2559, 1 (สัมภาษณ์) 22 มีนาคม 2559 และ 5 (สัมภาษณ์) 22 มีนาคม 2559

ดังนั้นจึงสามารถเปรียบเทียบกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศไทย ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศฝรั่งเศส และประเทศอิสลามดังนี้

ตารางที่ 4.4 เปรียบเทียบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศไทย ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศฝรั่งเศสและประเทศอิสลามกับทัศนคติของนักวิชาการอิสลาม

ทัศนะของนักวิชาการอิสลาม	ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศไทย ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศฝรั่งเศสและประเทศอิสลาม
<p>นักวิชาการมีทัศนะต่อประเด็นนี้แตกต่างกัน ออกเป็นสองทัศนะ คือ อนุญาตให้สามีขออำนาจศาลทำการตรวจ พิสูจน์ เปรียบเทียบ เอกถักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)ของตนกับทารก หากผลการตรวจ พิสูจน์มีลายพิมพ์ที่ ไม่ตรงกัน สามีก็สามารถ จะถือผลการพิสูจน์นั้นเป็นหลักฐานในการ ปฏิเสธการรับเป็นทายาททารกที่ภริยาคนให้ กำเนิดมาได้โดยไม่ต้องทำการลิอาน</p> <p>นอกจากนั้นยังได้ให้เหตุผลว่า เมื่อสามารถนำมาใช้ในการรับรองบุตรได้ การ ปฏิเสธบุตรก็สามารถนำมาใช้เป็นหลักฐานได้ เช่นกัน ถึงแม้ว่าภริยาจะยืนยันว่าเป็นบุตรของ สามีจริงแต่นางไม่มีหลักฐานใดมายืนยันถึง ความบริสุทธิ์ แต่ด้วยวิธีนี้สามารถแก้ข้อสงสัย ของทุกคนได้</p> <p>และไม่อนุญาตให้ สามีจะปฏิเสธการรับ บุตรที่ได้ถือกำเนิดจากภริยาคนด้วยวิธีการ ตรวจพิสูจน์ เอกถักษณ์บุคคลว่าด้วยสาร พันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ได้ เพราะตำราฟิกฮ์ได้ กล่าวชัดเจนว่าสามีไม่อาจจะปฏิเสธการ รับรองบุตรได้นอกจากโดยการลิอานเท่านั้น วิธีการอื่นไม่สามารถจะทำได้ แต่เมื่อผู้เป็น สามีมีความสงสัย ก่อให้ทำการพิสูจน์ เปรียบเทียบก่อนทำการลิอานได้</p>	<p>กฎหมายครอบครัวของมลรัฐแคลิฟอร์เนีย (California) ที่เรียกว่าUniform Parentage Act: UPA (§7600 - §87730)ได้บัญญัติเกี่ยวกับความสัมพันธ์ ระหว่างบิดา มารดาและบุตร ในกฎที่7610</p> <p>ประเทศฝรั่งเศสได้บัญญัติในประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความด้วยการใช้เทคนิคนิติวิทยาศาสตร์ พิสูจน์เอกถักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เพื่อยืนยันหรือปฏิเสธบุตรในมาตรา 11</p> <p>ส่วนประเทศไทยได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วน ราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547ว่าด้วยการ จัดตั้งสถาบันนิติเวชและกองพิสูจน์หลักฐานมาตรา 5 (30) ข้อ (ง)</p> <p>ประเทศซาอุดีอาระเบียและประเทศมาเลเซียได้ยึด International Islamic Fiqh Academy, (1421 : 16) (مجمع الفقه الإسلامي) ได้มีมติสมัยประชุมครั้งที่ 16 ณ นครมักกะฮ์ ข้อที่ 7 ว่าเห็นชอบให้อนุมัติใช้เอกถักษณ์ บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในการเจาะจง และชี้ชัดวงศ์ตระกูลในกรณีที่ 1 2 3 4 5 และ7 คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. บุคคลนิรนาม 2. ทารกเกิดสลับทัวกัน ใน โรงพยาบาลหรือสถานอนุบาล 3. ทารกเกิดสูญหายหรือ สลับทัวกันจากภรรยาหรือชาติ หรือจลาจลต่างๆ 4. การ อ้างกรรมสิทธิ์ในตัวทารกแรกเกิด 5. การยื้อแย่งเพื่ออ้าง ความชอบธรรมในตัวทารกระหว่างสามีภริยา 7. การ สลับน้ำเชื้อสุจิระหว่างการผสมเทียมเด็กในหลอดแก้ว <p>ส่วนในกรณีที่สามีเกิดความสงสัยในความอบ ธรรมของทารกกฎหมายอิสลามไม่เปิดช่องให้สามีของ</p>

	ตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) แต่ให้ทำการสาบาน (ลิอาน)
--	--

จะเห็นว่านักวิชาการอิสลามของไทยมีทัศนะต่อการปฏิเสธบุตรด้วยวิธีการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม เป็นสองทัศนะ คือ เห็นว่าสามารถทำ (ดีเอ็นเอ) การปฏิเสธรับเป็นบุตรได้ ด้วยเหตุผล เมื่อการรับรองบุตรด้วยการพิสูจน์ด้วยเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมได้ การปฏิเสธก็สามารถกระทำได้เช่นกัน ทัศนะที่สอง เห็นว่าไม่สามารถกระทำได้ เนื่องจากบรรดานักวิชาการอิสลามในอดีตได้กล่าวไว้ในตำราฟิกฮ์ไว้อย่างชัดเจนว่า การปฏิเสธรับรองบุตรนั้นให้ทำการปฏิเสธด้วยวิธีการลิอานอย่างเดียวเท่านั้น ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของนักวิชาการประเทศซาอุดีอาระเบีย

ข. ความคิดเห็นและทัศนะของผู้พิพากษาและนักกฎหมายมุสลิม

การที่สามีปฏิเสธรับบุตรที่เกิดมาจากภริยาของตนนั้น ต้องศึกษาเป็นเรื่อง ๆ ว่าข้อกล่าวหาและข้อสงสัยของสามี มีมูลความจริงหรือไม่ หรือเกิดจากการที่สามีคิดไปเองไว้ซึ่งความจริงหรือว่าสามีมีหลักฐานและข้อมูลที่เชื่อถือได้ ขอมรับว่าการตรวจพิสูจน์มีความเที่ยงตรงสูงสามารถนำมาเป็นหลักฐานได้ หากว่าในกรณีไม่มีหลักฐานอื่นมายืนยันได้ ดังการนำผลการตรวจพิสูจน์เพื่อความเท็จจริงนั้น เมื่อผลการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ของทารกเทียบกับลายพิมพ์ดีเอ็นเอของบิดาแล้วเป็นลายพิมพ์เดียวกัน สามีก็ไม่อาจจะปฏิเสธรับทารกนั้นเป็นบุตรของตนได้อีก 2 (สัมภาษณ์) 5 สิงหาคม 2558, 4 (สัมภาษณ์) 22 ตุลาคม 2558 , 6 (สัมภาษณ์) 20 มกราคม 2559 ซึ่งทางกฎหมายให้การยอมรับผลการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมดีเอ็นเอ ซึ่งเราจะเห็นได้จากฎีกาที่ศาลได้ตัดสินด้วยการใช้หลักการนี้ 1(สัมภาษณ์) 5 กุมภาพันธ์ 2559 , 20 (สัมภาษณ์) 6 มกราคม 2559 กล่าวว่า “เมื่อสามีปฏิเสธรับเป็นทายาท เพราะหน้าไม่เหมือนกัน ก็ต้องใช้ ก็ต้องใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ด้วยการตรวจเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ)

ดังนั้นจึงสามารถเปรียบเทียบกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศไทย ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศฝรั่งเศส และประเทศอิสลามดังนี้

ตารางที่ 4.5 เปรียบเทียบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศไทย ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศฝรั่งเศส และประเทศอิสลามกับทัศนะของผู้พิพากษาและนักกฎหมายมุสลิม

<p>ทัศนะของผู้พิพากษาและนักกฎหมายมุสลิม</p>	<p>ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศไทยประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศฝรั่งเศสและประเทศอิสลาม</p>
<p>ผลการตรวจพิสูจน์เพื่อความเที่ยงตรงนั้น เมื่อผลการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ของทารกเทียบกับลายพิมพ์ดีเอ็นเอของบิดาแล้วเป็นลายพิมพ์เดียวกัน สามีก็ไม่อาจจะปฏิเสธรับทารกนั้นเป็นบุตรของตนได้ ซึ่งทางกฎหมายให้การยอมรับผลการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมดีเอ็นเอ ซึ่งเราจะเห็นได้จากฎีกาที่ศาลได้ตัดสินด้วยการใช้หลักการ</p>	<p>กฎหมายครอบครัวของมลรัฐแคลิฟอร์เนีย (California) ที่เรียกว่า Uniform Parentage Act: UPA (§7600 - §87730) ได้บัญญัติเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบิดา มารดาและบุตร ในกฎที่ 7610</p> <p>ประเทศฝรั่งเศสได้บัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาคดีความด้วยการใช้เทคนิคนิติวิทยาศาสตร์พิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เพื่อยืนยันหรือปฏิเสธบุตรใน มาตรา 11</p> <p>ส่วนประเทศไทยได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547 ว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันนิติเวชและกองพิสูจน์หลักฐานมาตรา 5 (30) ข้อ (ง)</p> <p>ประเทศซาอุดีอาระเบียและประเทศมาเลเซียได้ยึดมติของ International Islamic Fiqh Academy, (1421 : 16) (مجمع الفقه الإسلامي) ได้มีมติสมัยประชุมครั้งที่ 16 ณ นครมักกะฮ์ ข้อที่ 7 ว่าเห็นชอบให้อนุมัติใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในการเจาะจงและชี้ชัดวงศ์ตระกูลในกรณี 1 2 3 4 5 และ 7</p> <p>1. บุคคลนิรนาม 2. ทารกเกิดสลบตัวกันในโรงพยาบาลหรือสถานอนุบาล 3. ทารกเกิดสูญหายหรือสลบตัวกันจากภัยธรรมชาติหรือจลาจลต่างๆ 4. การอ้างกรรมสิทธิ์ในตัวทารกแรกเกิด 5. การข้อยแย้งเพื่ออ้างความชอบธรรมในตัวทารกระหว่างสามีภรรยา 7. การสลบน้ำเชื้อสุจิระหว่างการผสมเทียมเด็กในหลอดแก้ว</p> <p>ส่วนในกรณีที่สามีเกิดความสงสัยในความชอบธรรมของทารกกฎหมายอิสลามไม่เปิดช่องให้สามีของตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม แต่ให้ทำการสาบานโดยตรง (ดีเอ็นเอ)</p>

จะเห็นว่าเป็นทัศนะที่สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการรับรองบุตรของประเทศสหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส แต่ไม่สอดคล้องกับ มติของ International Islamic Fiqh Academy, (1421 : 16) (مجمع الفقه الإسلامي) ได้มีมติสมัยประชุมครั้งที่ 16 ณ นครมักกะฮ์

ก. ความคิดเห็นและทัศนะของคະໂຕະຍຸຕິຮຸຮມ

ผลการตรวจพิสูจน์มาเป็นหลักฐานในการปฏิเสธความเป็นทายาทถือเป็นวิธีการหนึ่ง ที่ควรนำมาใช้ ทั้งนี้จะต้องเป็นทารกที่ได้ถือกำเนิดมาจากการผูกนิติกรรมสมรสที่ชอบด้วยกฎหมาย หากไม่เป็นเช่นนั้นก็ไม่ถือว่าสามารถใช้ผลการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลนั้นได้ ดังเช่นเกิดความพิพาทไม่รับความเป็นที่เป็นน้องกันระหว่างชายสองคน ภายหลังการเสียชีวิตของบิดามารดา กระทั่งศาลนราธิวาสต้องใช้การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลชี้ชัดความสัมพันธ์เป็นพี่น้อง 3 (สัมภาษณ์) 20 พฤศจิกายน 2558, 2 (สัมภาษณ์) 18 พฤษภาคม 2558, 4 (สัมภาษณ์) 25 ตุลาคม 2559

จากการพิสูจน์และดำเนินการตามหลักอิสลามแล้วบุคคลนั้นๆถือว่าเป็นทายาทได้ และการปฏิเสธทายาทก็ต้องปรากฏตามหลักที่ต้องห้ามตามที่อิสลาม ได้บัญญัติไว้ (สัมภาษณ์) 2 มิถุนายน 2558

ดังนั้นจึงสามารถเปรียบเทียบกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศไทย ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศฝรั่งเศส และประเทศอิสลามดังนี้

ตารางที่ 4.6 เปรียบเทียบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศไทย ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศฝรั่งเศส และประเทศอิสลามกับทัศนะของคະໂຕະຍຸຕິຮຸຮມ

ทัศนะของคະໂຕະຍຸຕິຮຸຮມ	ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศไทย ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศฝรั่งเศสและประเทศอิสลาม
สามารถนำผลการตรวจพิสูจน์มาเป็นหลักฐานในการปฏิเสธความเป็นทายาทเพราะถือเป็นวิธีการหนึ่ง ที่ควรนำมาใช้ มีความถูกต้องแม่นยำ และเป็นยอมรับของคนทุกระดับชั้นและทุกอาชีพ	กฎหมายครอบครัวของมลรัฐแคลิฟอร์เนีย (California) ที่เรียกว่า Uniform Parentage Act: UPA (§7600 - §87730) ได้บัญญัติเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาและบุตร ในกฎที่ 7610 ประเทศฝรั่งเศสได้บัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งการใช้เทคนิคนิติวิทยาศาสตร์พิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เพื่อยืนยันหรือปฏิเสธบุตรในมาตรา 11 ส่วนประเทศไทยได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 ว่าด้วยการจัดตั้งสถาบันนิติเวช

	<p>และกองพิสูจน์หลักฐานมาตรา 5 (30) ข้อ (ง)</p> <p>ประเทศซาอุดีอาระเบียและประเทศมาเลเซียได้ยึดมติของ International Islamic Fiqh Academy, (1421 : 16) (مجمع الفقه الإسلامي) ได้มีมติสมัยประชุมครั้งที่ 16 ณ นครมักกะฮ์ ข้อที่ 7 ว่าเห็นชอบให้ออมนุมัติใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในการเจาะจงและชี้ชัดวงศ์ตระกูลในกรณีที่ 1 2 3 4 5 และ 7</p> <p>1. บุคคลนิรนาม 2. ทารกเกิดสลับตัวกันในโรงพยาบาลหรือสถานอนุบาล 3. ทารกเกิดสูญหายหรือสลับตัวกันจากภัยธรรมชาติหรือจลาจลต่างๆ 4. การอ้าแงกรรมสิทธิ์ในตัวทารกแรกเกิด 5. การชื้อแย่งเพื่ออ้างความชอบธรรมในตัวทารกระหว่างสามีภริยา 7. การสลับน้ำเชื้ออสุจิระหว่างการผสมเทียมเด็กในหลอดแก้ว</p> <p>ส่วนในกรณีที่สามีเกิดความสงสัยในความชอบธรรมของทารกกฎหมายอิสลามไม่เปิดช่องให้สามีของตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) แต่ให้ทำการสาบานลืออันโดยตรง</p>
--	--

จะเห็นว่าเป็นทัศนะที่สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการรับรองบุตรของประเทศสหรัฐอเมริกา ฝรั่งเศส แต่แตกต่างกับมติของ International Islamic Fiqh Academy, (1421 : 16) (مجمع الفقه الإسلامي) ได้มีมติสมัยประชุมครั้งที่ 16 ณ นครมักกะฮ์เนื่องจากศาลไทยได้นำผลการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมวินิจฉัยชี้ขาดกรณีพิพาทการไม่ยอมรับความเป็นพี่น้องกันของชายสองคนหลังจากที่บิดามารดาของทั้งสองได้เสียชีวิต

4.1.3 การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล

การสัมภาษณ์เก็บข้อมูลความคิดเห็นของผู้ให้การสัมภาษณ์ต่อการใช้การกียาพะฮ์ควบคู่กับการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลผู้วิจัยจัดเป็นกลุ่ม ๆ เพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์และเปรียบเทียบได้ ดังนี้

ก. ความคิดเห็นและทัศนะของนักวิชาการอิสลาม

การใช้กออ์ฟในการยืนยันตัวบุคคลจะเห็นว่าบ้านเราหรือแม้แต่ในประเทศอาหรับในปัจจุบันไม่มีใครเชี่ยวชาญด้านนี้ ดังนั้นเรามีอยู่ทางเดียวที่จะพิสูจน์ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลได้ คือการพิสูจน์ด้วยเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมดีเอ็นเอ เพราะเป็นหลักฐานที่มีความน่าเชื่อถือมากที่สุดในปัจจุบัน 2 (สัมภาษณ์) 7 กุมภาพันธ์ 2559 เห็นด้วย เพราะท่านนบี ﷺ เคย

นำการเปรียบเทียบกับอัฐเมื่อเป็นอย่างนั้นก็เทียบกับมนุษย์ได้ ต้องใช้ควบคู่กันและไม่เสียหายใด ๆ นอกนั้นเป็นการเพิ่มความมั่นใจมากขึ้น การตรวจพิสูจน์มันไม่ได้คู่ด้วยสายตา ผู้ทำหน้าที่ตรวจพิสูจน์ต้องเชี่ยวชาญ เราเป็นห่วงและกังวลว่า ผู้ที่จะทำหน้าที่ตอนนี้ ถ้าความเชี่ยวชาญ ไม่มากพอ อาจเกิดปัญหา ผิดพลาด ฉะนั้นเราต้องระมัดระวัง ดังนั้นการทำวิจัยเรื่องนี้จะได้ความชัดเจนมากขึ้นและได้รู้ที่มาที่ไป เพราะทุกอย่างมันมีที่มาที่ไป เราจึงต้องยอมรับรูปแบบที่เป็น นรูปธรรม 8 (สัมภาษณ์ (15 มกราคม 2559 , 6 (สัมภาษณ์ (22 มีนาคม 2559 , 4) สัมภาษณ์ (22 มีนาคม 2559 , 3) สัมภาษณ์ (22 มีนาคม 2559 , 9 (สัมภาษณ์) 29 มกราคม 2559 ได้ให้ทัศนะในลักษณะเดียวกับ 2) สัมภาษณ์ (7 กุมภาพันธ์ 2559 และ 8 (สัมภาษณ์) 15 มกราคม 2559 ว่าการพิสูจน์หลักฐานต้องเสริมด้วยหลักวิทยาศาสตร์และความเจริญทางเทคโนโลยีปัจจุบันเข้ามาใช้ด้วย จะเห็นว่ากียาพะฮ์นี้ แม้แต่ในประเทศอาหรับเองก็ไม่ได้นำมาใช้แล้ว เพราะว่าหลักการตรวจเอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ)นี้มีความชัดเจนกว่า เป็นทางเลือกใหม่หรือใช้ควบคู่กันก็ได้ ซึ่งแน่นอนความชัดเจนมันอยู่กับการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรมดีเอ็นเอมากกว่ากียาพะฮ์ 9 (สัมภาษณ์) 29 มกราคม 2559, 7 (สัมภาษณ์) 5 มกราคม 2559 นอกจากนี้ 1 (สัมภาษณ์) 22 มีนาคม 2559 ให้ทัศนะว่า “อิสลามกับวิทยาศาสตร์เป็นสิ่งอันเดียวกันไม่อาจแปลกแยกได้ เมื่อทารกได้ถึงกำหนดจากภริยาที่ยังคงสภาพฟิรอซอยู่สามียังคงสิทธิปฏิบัติเสรีรับเป็นบุตรด้วยการเลียนหรือไม่เช่นนั้นตนอยู่ในสภาพบิดานุญธรรมของทารกผู้นั้น 5 (สัมภาษณ์) 22 มีนาคม 2559 ให้ทัศนะคล้าย ๆ กัน กล่าวคือ “ในความเป็นจริงแล้วการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) โดยผู้เชี่ยวชาญ นั้นเป็นส่วนหนึ่งของกียาพะฮ์ร่วมสมัยที่มีความน่าเชื่อถือมากกว่าการกียาพะฮ์ของกออฟีในอดีต ดังนั้นการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรม) ดีเอ็นเอ(สามารถจะกียาสกับกียาพะฮ์ในอดีตได้ “ 10 (สัมภาษณ์) 7 กุมภาพันธ์ 2559 ซึ่งอิสลามก็ไม่ได้ห้ามในสิ่งนี้ มันตรงกับความเป็นจริงที่ไม่ขัดกับเจตนารมณ์อิสลามที่จะใช้ผู้เชี่ยวชาญตรวจเอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรม) ดีเอ็นเอ(นี้ ถ้าผู้เชี่ยวชาญเป็นมุสลิมได้ก็ดี แต่ในปัจจุบันนี้ไม่มีผู้เชี่ยวชาญทางด้านนี้ที่เป็นมุสลิม มันจึงเข้าในหลักการ เคารูเราะฮ์ เช่นเมื่อในอดีตสตรีจะทำคลอดก็ต้องคลอดกับนายแพทย์ เพราะในเวลานั้นแพทย์หญิงยังไม่มี เลยจำเป็นต้องให้นายแพทย์ทำคลอดและไม่ใช่มุสลิมอีกต่างหาก เมื่ออยู่ในสภาพเคารูเราะฮ์อิสลามก็ไม่ได้ห้ามเป็นประการใด จึงสามารถใช้ได้โดย “อนุลอม ” 2(สัมภาษณ์) 7 กุมภาพันธ์ 2559 , 8 (สัมภาษณ์) 15 มกราคม 2559 , 9 (สัมภาษณ์) 29 มกราคม 2559, 1 (สัมภาษณ์) 22 มีนาคม 2559, 5 (สัมภาษณ์) 22 มีนาคม 2559

ดังนั้นจึงสามารถเปรียบเทียบเกี่ยวกับการกีฬาพะฮ์ของกอออิฟประเทศอิสลามดังนี้

ตารางที่ 4.7 เปรียบเทียบ การใช้กอออิฟของประเทศอิสลามทัศนะของนักวิชาการอิสลาม

ทัศนะของนักวิชาการอิสลาม	การกีฬาพะฮ์ของกอออิฟประเทศอิสลาม
<p>ในความเป็นจริงแล้วการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม โดยผู้เชี่ยวชาญ นั้น (ดีเอ็นเอ) เป็นส่วนหนึ่งของกีฬาพะฮ์ร่วมสมัยที่มีความน่าเชื่อถือมากกว่าการกีฬาพะฮ์ของกอออิฟในอดีต ดังนั้นการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม สามารถจะกีฬาสะกับกีฬาพะฮ์(ดีเอ็นเอ) ในอดีตได้</p>	<p>บัญญัติให้ใช้การกีฬาพะฮ์ของกอออิฟ</p>

ข. ความคิดเห็นและทัศนะของผู้พิพากษาและนักกฎหมายมุสลิม

กีฬาพะฮ์ถือเป็นหลักฐานหลักที่อิสลามให้การรับรองในความชอบธรรมกับการใช้เป็นหลักฐานยืนยัน ดังนั้นเมื่อเกิดปัญหาการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลเพื่อยืนยันความสัมพันธ์ของบุคคล ก็ต้องให้ความสำคัญกับกระบวนการกีฬาพะฮ์มากกว่าการพิสูจน์ด้วยการตรวจดีเอ็นเอ แต่มีคำถามในสมัยปัจจุบันจะมีผู้เชี่ยวชาญ ที่เป็นกอออิฟมืออยู่หรือเปล่าและเราจะมั่นใจถึงความถูกต้องและบริสุทธิ์ใจของกอออิฟขนาดใด ในขณะที่เดียวกันการใช้ผู้เชี่ยวชาญตรวจพิสูจน์ดีเอ็นเอเป็นวิทยาศาสตร์ที่สามารถพิสูจน์ได้มากกว่าคำพูดของกอออิฟ 4 (สัมภาษณ์) 22 ตุลาคม 2558 เช่นเดียวกับ 1 (สัมภาษณ์) 6 กุมภาพันธ์ 2559 กล่าวเป็นทัศนะว่า ปัจจุบันไม่น่าจะมีใครที่มีความเชี่ยวชาญมากนัก และไม่แน่ใจว่าจะมีความถูกต้องถึงขั้นมั่นใจได้มากกว่าการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) โดยผู้เชี่ยวชาญ เพราะผลการพิสูจน์ดีเอ็นเอเป็นผลที่ได้รับ ความน่าเชื่อถือและยอมรับกันทั่วไปในกลุ่มนักวิชาการและศาลก็ให้การยอมรับ การ“ใช้การตรวจจากเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ความชัดเจนกว่า แม่น ตรงกว่า โครงหน้าของคนมีความคล้ายกันเยอะ เช่น รายการสภาโจ๊ก ไคสรหาบุคคลที่มีหน้าตาเหมือนกันหรือคล้ายกัน ในขณะที่บุคคลเหล่านั้นไม่ได้มีความเกี่ยวข้องทางพันธุกรรมเลย 6 (สัมภาษณ์) 20มกราคม 2559

ดังนั้นจึงสามารถเปรียบเทียบกับการกีฬาพะอ์ของกออิฟประเทศอิสลามดังนี้

ตารางที่ 4.8 เปรียบเทียบการใช้กออิฟของประเทศอิสลามทัศนะของผู้พิพากษา
และนักกฎหมายมุสลิม

ทัศนะของผู้พิพากษาและนักกฎหมายมุสลิม	การกีฬาพะอ์ของกออิฟประเทศอิสลาม
ปัจจุบันไม่น่าจะมีใครที่มีความเชี่ยวชาญมากนักและไม่แน่ใจว่าจะมีความถูกต้องถึงขั้นมั่นใจได้มากกว่าการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)	บัญญัติให้ใช้การกีฬาพะอ์ของกออิฟ

ค. ความคิดเห็นและทัศนะของคณะตุ้ะยุติธรรม

การนำกระบวนการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมที่นักวิชาการได้ให้การยอมรับในความแม่นยำและถูกต้องมีความสมควรเป็นอย่างยิ่งในการใช้ควบคู่กับระบบกีฬาพะอ์การเปรียบเทียบอัตลักษณ์บุคคลมาใช้กับสถานการณ์ร่วมสมัย 3 (สามภษาณ) 20 พฤศจิกายน 2558 วิศวนาการ การเปลี่ยนแปลงไปสู่ภาพที่ดีขึ้น การตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมดีเอ็นเอ ถือว่าได้เอาวิวัฒนาการความเจริญรุ่งเรือง ความคล้คลายไปในทางความเจริญซึ่งเมื่อเทียบกันแล้วการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมมีความถูกต้องและน่าเชื่อถือกว่า 1 (สามภษาณ) 2 มิถุนายน 2558, 2 (สามภษาณ) 18 พฤษภาคม 2558

ดังนั้นจึงสามารถเปรียบเทียบกับการกีฬาพะอ์ของกออิฟประเทศอิสลามดังนี้

ตารางที่ 4.9 เปรียบเทียบการใช้กออิฟของประเทศอิสลามทัศนะของ
คณะตุ้ะยุติธรรม

ทัศนะของทัศนะของคณะตุ้ะยุติธรรม	การกีฬาพะอ์ของกออิฟประเทศอิสลาม
การนำกระบวนการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมที่นักวิชาการได้ให้การยอมรับในความแม่นยำและถูกต้องมีความสมควรเป็นอย่างยิ่งในการใช้ควบคู่กับระบบกีฬาพะอ์การเปรียบเทียบอัตลักษณ์บุคคลมาใช้กับสถานการณ์ร่วมสมัย	บัญญัติให้ใช้การกีฬาพะอ์ของกออิฟ

4.1.4 การพิสูจน์ศพนิรนามและสูญหาย

การสัมภาษณ์เก็บข้อมูลความคิดเห็นของผู้ให้การสัมภาษณ์ต่อการนำผลการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลศพนิรนามและสูญหายผู้วิจัยจัดเป็นกลุ่ม ๆ เพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์และเปรียบเทียบได้ ดังนี้

ก. ความคิดเห็นและทัศนะของนักวิชาการอิสลาม

จะเห็นว่าประเด็นนี้ในหลายประเทศโดยเฉพาะประเทศมุสลิมเกือบทุกประเทศได้ใช้กระบวนการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมดีเอ็นเอมายืนยันผู้สูญหายขึ้นต่อศาล เพื่อให้บังคับเป็นผู้สาบสูญ ศาลมักจะรับฟ้องและตัดสินตามผลการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมดีเอ็นเอ และยังส่งผลต่อสิทธิต่างๆเกี่ยวกับครอบครัวและมรดกด้วย ไม่ว่าจะเป็นการครองอิดค๊ะฮ์ของภริยา การจัดการแบ่งปันมรดกของผู้เสียชีวิต การเปลี่ยนตัววะลียะฮ์ผู้ปกครองและอื่น 7(สัมภาษณ์) 5มกราคม 2559, 4 (สัมภาษณ์) 22 มีนาคม 2559,6 (สัมภาษณ์) 22 มีนาคม 2559, 3(สัมภาษณ์) 22 มีนาคม 2559 ผู้พิสูจน์ต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความสามารถมีความน่าเชื่อถือ เพราะ ณ ปัจจุบันไม่มีวิธีการอื่น ที่ได้รับการยอมรับ เพื่อชี้ชัดตัวตนของคนสูญหาย มันเป็นการสร้างความมั่นใจให้กับผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย ซึ่งเป็นวิธีที่ดีที่สุดในปัจจุบัน 8 (สัมภาษณ์) 15 มกราคม 2559 แน่นอนคนที่รอ เขาต้องการความมั่นใจว่าผู้ไม่อยู่ได้เสียชีวิตเป็นผู้สาบสูญแล้วหรือไม่ ก่อนที่จะมีคำสั่งว่าเป็นผู้สาบสูญ หรือจะหุยกมว่าเป็นผู้เสียชีวิตนั้นตรงนี้ต้องใช้หลักกฎหมายด้วย กล่าวคือต้องใช้คำสั่งศาล ถ้าไม่มีคำสั่งศาล ถึงแม้จะมีการพิสูจน์ดีเอ็นเอแล้วก็ตาม ตราบใดที่ไม่มีคำสั่งของศาล ก็ไม่สามารถจะหุยกมได้ จึงต้องมีคำสั่งศาลเสียก่อนและจะรู้ว่าเสียชีวิตเมื่อไหร่ก็ต้องให้ศาลมีคำสั่ง ถ้าการตรวจดีเอ็นเอ พิสูจน์ได้ว่าระยะเวลาการเสียชีวิตมาแล้วนานเท่าใด ก็ต้องระบุว่าศพนี้ได้เสียชีวิตไปแล้วเมื่อไหร่ ก็สามารถยืนยันตามนั้นได้ ศาลก็น่าจะมีคำสั่งตามผลการตรวจพิสูจน์ แต่ถ้าในอดีตให้ถือวันที่ศาลมีคำสั่ง และศาลจะมีคำสั่งย้อนหลังไม่ได้ แต่เมื่อเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) สามารถชี้ถึงจุดนั้นได้ ศาลก็สามารถจะกำหนดวัน ปี ที่เสียชีวิต ย้อนหลังได้ เพราะสมัยก่อนเขาให้เวลาคาดการณ์ว่า 1 ปี 2ปี 4 หรือ 5 ปี หรือรุ่นนั้นๆ ต้องเสียชีวิตไปให้หมดก่อน ก็เพื่อจะให้มีความมั่นใจของการเสียชีวิตนั่นเองหากในอดีตการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ)มีนักวิชาการอิสลามสมัยก่อนยอมเห็นว่าสามารถนำมาใช้ได้เหมือนกัน 2 (สัมภาษณ์) 7 กุมภาพันธ์ 2559,9 (สัมภาษณ์) 29 มกราคม 2559,1 (สัมภาษณ์) 22 มีนาคม 2559, 4(สัมภาษณ์) 22 มีนาคม 2559 ,5 (สัมภาษณ์) 22 มีนาคม 2559,6 (สัมภาษณ์) 22 มีนาคม 2559

ดังนั้นการครองอิดค๊ะฮ์ของภริยา การแบ่งมรดก และการเปลี่ยนตัววะลียะฮ์ให้เริ่มนับวันที่ศาลมีคำสั่งเป็นวันแรกของการเสียชีวิต 2 (สัมภาษณ์) 7 กุมภาพันธ์ 2559,9 (สัมภาษณ์) 29 มกราคม 2559, (สัมภาษณ์) 75 มกราคม 2559, 8 (สัมภาษณ์)15 มกราคม 2559,1 (สัมภาษณ์)

22 มีนาคม 2559,4 (สัมภาษณ์) 22 มีนาคม 2559,5 (สัมภาษณ์) 22 มีนาคม 2559,6 (สัมภาษณ์)
22 มีนาคม 2559

ดังนั้นจึงสามารถเปรียบเทียบเกี่ยวกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและ
ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศไทยและประเทศอิสลามดังนี้

ตารางที่ 4.10 เปรียบเทียบทัศนคติของนักวิชาการอิสลามกับกฎหมายในการกำหนด
ระยะเวลาسابสูญ

ทัศนคติของนักวิชาการอิสลาม	ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ของประเทศไทยและประเทศอิสลาม
<p>นักวิชาการอิสลามได้มีทัศนคติของการกำหนด ระยะเวลาในการตัดสินผู้สูญหายว่าเป็นผู้سابสูญเป็น ระยะเดียวกับที่ได้บัญญัติในประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความแพ่งและกฎหมายวิธีพิจารณาความ อาญาในทั้งสองกรณี กล่าวคือทั้งการสูญหายใน ภาวะการปกปิดและภาวะการที่นำเชื่อได้ว่าเสียชีวิต เช่นในสงคราม เรืออัปปางเป็นต้น และตามคำสั่งศาล แต่นั้นเนื่องจากการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วย สารพันธุกรรมในอดีตยังไม่สามารถลงลึกถึงอายุหรือ ระยะเวลาของการเสียชีวิตได้เหมือนปัจจุบัน จึงเห็น ว่าศาลสมควรใช้ผลการตรวจพิสูจน์นี้แล้วให้มีคำสั่ง ย้อนหลังตามผลพิสูจน์ว่าได้เสียชีวิตไปแล้วเป็น ระยะเวลาเท่านี้เท่านั้นปีได้</p>	<p>ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ของประเทศไทยและประเทศอิสลามได้ กำหนดระยะเวลาการสูญหายในภาวะการ ปกปิดต้องเป็นระยะเวลา สี่ หรือห้าปี ส่วนใน กรณีที่สูญหายในภาวะการที่เชื่อได้ว่า เสียชีวิตให้ลดระยะเวลาลงเหลือ หนึ่งหรือ สองปี นับจากวันที่นายกรับมนตรี รัฐมนตรี กระทรวงกลาโหมหรือนับวันที่ศาลได้ วินิจฉัยและออกคำสั่งว่าเป็นผู้سابสูญ โดย ไม่ได้กำหนดการเสียชีวิตย้อนหลังโดยอาศัย ผลการตรวจพิสูจน์ดีเอ็นเอหรือ พยานหลักฐานอื่นๆได้</p>

ข. ความคิดเห็นและทัศนคติของผู้พิพากษาและนักกฎหมายมุสลิม

เมื่อได้สนทนารวมในลักษณะที่ไม่อาจจำรูปพรรณสัณฐานกัน ได้ เช่นว่าพบชิ้นส่วน
ของมนุษย์ โครงกระดูก ฟัน เส้นผมหรืออื่นๆ เห็นว่าสามารถนำผลการพิสูจน์ดีเอ็นเอขึ้นมาเป็น
หลักฐานซึ่งถึงการเสียชีวิตของบุคคลได้ เพราะผลการตรวจพิสูจน์ดีเอ็นเอมีความถูกต้องและมีความ
น่าเชื่อถือได้สูง โดยให้เริ่มนับวันที่ศาลได้มีคำวินิจฉัยว่าผู้สูญหายนั้นเป็นผู้سابสูญเสียชีวิต เป็นวัน

แรกของการเสียชีวิตซึ่งภริยาจะกลายเป็นผู้หญิงที่สามีเสียชีวิตและให้เริ่มนับอิดคะฮ์ณ วันที่ที่ศาล ได้มีคำวินิจฉัยนั้นเป็นวันแรก หรือถ้าสามารถพิสูจน์จากหลักฐานที่พบแล้วสามารถชี้ถึงระยะเวลาของการเสียชีวิตในเวลาดิฉันนั้นได้และศาลได้มีคำวินิจฉัยให้ผู้ไม่อยู่นั้นเป็นผู้สาบสูญ วันที่ผู้เชี่ยวชาญชี้ถึงระยะเวลาการเสียชีวิตย้อนหลังได้ ก็ให้ถือวันที่ศาลชี้ถึงวันเวลาการเสียชีวิตย้อนหลังนั้นเป็นวันแรกของการครองตนในอิดคะฮ์ของภริยา

กรณีการเริ่มนับระยะเวลาครองอิดคะฮ์นี้ก็ยังสามารถใช้ในการรับแบ่งมรดกหรือการเปลี่ยนตัววะลียะฮ์ของผู้สาบสูญนั้นก็ให้ใช้เกณฑ์ที่กล่าวมาข้างต้นได้

การใช้เอกลักษณะบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมดีเอ็นเอพิสูจน์ศพนิรนามก็สามารถกระทำได้และสมควรที่จะนำมาใช้ แต่ติดปัญหาอยู่ว่าเราต้องรีบจัดการศพ ภายใน 24 ชั่วโมงอย่างหนึ่งละ และเมื่อศพได้ถูกฝังไปแล้วสามารถขุดขึ้นมาได้อีกไม่ ซึ่งนักวิชาการอิสลามก็ยังมีมุมมองที่ต่างกันอยู่ บ้างก็เห็นว่าสามารถกระทำได้ บ้างก็เห็นว่าไม่สามารถกระทำได้ จึงต้องหาข้อยุติตรงนี้ก่อน ถ้าถามถ้าสามารถกระทำได้แล้วเห็นว่าดีหรือไม่ ขอตอบว่าดี เพราะไม่มีทางอื่นที่สามารถมาชี้และให้ความน่าเชื่อถือทางที่เป็นวิทยาศาสตร์เช่นนี้ ซึ่งอิสลามก็ไม่ได้ปฏิเสธวิทยาศาสตร์ แต่ต้องให้มีความชัดเจนก่อนว่าศพที่ถูกฝังไปแล้วนั้นยังสามารถขุดขึ้นมาได้ หากถามว่าก็ต้องจัดการเก็บดีเอ็นเอก่อนฝัง เราก็ตอบว่า แล้วใครจะเป็นผู้จัดเก็บ เพราะประเด็นนี้มีความแตกต่างกันกับคดีอาญาที่มีหน่วยงานเฉพาะทำหน้าที่ตรวจพิสูจน์และจัดเก็บดีเอ็นเอ นั้น นอกจากว่าคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดจะทำหน้าที่ในส่วนนี้ แล้วมีความพร้อมเพียงใดหรือไม่มีบุคคลากรไม่ หากว่าคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดสามารถทำได้ ก็เป็นเรื่องที่ดีมา ก

2 (สัมภาษณ์) 5 สิงหาคม 2558, 3 (สัมภาษณ์) 15 ตุลาคม 2558

เห็นว่าเมื่อได้พบโครงกระดูกหรือชิ้นส่วนอื่นๆ วิธีที่ดีที่สุด ในสมัยปัจจุบันคือการตรวจพิสูจน์ด้วยเอกลักษณะบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมดีเอ็นเอ เมื่อสามารถนำส่วนใดส่วนหนึ่งของศพมาตรวจทางนิติวิทยาศาสตร์แล้วผลการพิสูจน์นั้นหากสามารถชี้รูปแบบหลายพิมพ์ดีเอ็นเอของผู้ไม่อยู่กับথাตายหรือบิดามารดาแล้วศาลสามารถนำผลนั้นมาเป็นพยานหลักฐานวินิจฉัยการเสียชีวิตของผู้นั้นได้ ซึ่งยังไม่มีวิธีอื่นที่มีความถูกต้องแม่นยำตรงกว่า ดังนั้นการเจาะจงชี้ชัดบุคคลสาบสูญมีความเหมาะสมที่สุดและซึ่งแน่นอนมันส่งผลต่อผลต่อการนำมาใช้ในการกำหนดอิดคะฮ์การเสียชีวิตของสามี รับมอบมรดกของথাตายจากเจ้ามรดกที่เสียชีวิต ตลอดจนการสับเปลี่ยนตัววะลียะฮ์ก็สามารถกระทำได้เช่นกัน 4 (สัมภาษณ์) 22 ตุลาคม 2558, 1 (สัมภาษณ์) 6 กุมภาพันธ์ 2559, 6 (สัมภาษณ์) 20 มกราคม 2559, 5 (สัมภาษณ์) 20 มกราคม 2559 โดยถือวันที่ศาลมีคำสั่งเป็นวันแรกของการเสียชีวิต 3 (สัมภาษณ์) 15 ตุลาคม 2558, 4 (สัมภาษณ์) 22 ตุลาคม 2558, 1 (สัมภาษณ์) 6 กุมภาพันธ์ 2559, 5 (สัมภาษณ์) 20 มกราคม 2559, 6 (สัมภาษณ์) 20 มกราคม 2559

ดังนั้นจึงสามารถเปรียบเทียบกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศไทยและประเทศอิสลามดังนี้

ทัศนะของผู้พิพากษาและนักกฎหมายมุสลิม	ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศไทยและประเทศอิสลาม
สอดคล้องกัน	

ก. ความคิดเห็นและทัศนะของคณะตุลาการ

มีความเป็นไปได้ในการประยุกต์นำใช้ผลการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมเพื่อยืนยันตัวบุคคลสาบสูญที่ส่งผลต่อการครองอิศวะของภริยา การรับมรดกของทายาทและผู้ที่มีสิทธิรับมรดก และการสืบเปลี่ยนตัววะสียุ่ตามหลักกฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดกอิสลาม 3 (สัมภาษณ์) 20 พฤศจิกายน 2558, 2(สัมภาษณ์) 18 พฤษภาคม 2558 , 4 (สัมภาษณ์) 25 ตุลาคม 2559

ดังนั้นจึงสามารถเปรียบเทียบกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศไทยและประเทศอิสลามดังนี้

ทัศนะของคณะตุลาการ	ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศไทยและประเทศอิสลาม
สอดคล้องกัน	

4.1.5 การกันสิทธิ์ กรณีเป็นหมันและลูกซิ่นา

หนึ่งในสาเหตุของทายาทหรือของผู้สืบสายโลหิตถูกกันสิทธิ์การรับมรดกหรือสิทธิประโยชน์ของเจ้าทรัพย์ คือ การเป็นผู้ฆ่าหรือมีส่วนในการทำให้เจ้าทรัพย์เสียชีวิต หรือเป็นบุตรที่ไม่ชอบด้วยบทศาสนบัญญัติ ดังนั้นการชี้ชัดว่าบุคคลหนึ่งเป็นฆาตกรด้วยกระบวนการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ก็เป็นอีกทางหนึ่งที่ศาลใช้เป็นหลักฐานในการยืนยันการเป็นฆาตกรหรือเป็นผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับการเสียชีวิตของเจ้าทรัพย์จนนำไปสู่การกันสิทธิ์รับมรดกและสิทธิประโยชน์อื่นๆ แต่ไม่อาจนำกระบวนการนี้มาใช้พิสูจน์ทราบนอกสมรสได้

การใช้ผลการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เป็นพยานหลักฐานยืนยันตัวฆาตกรลูกซิ่นากันสิทธิ์รับมรดกในกฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดก

อิสลามในประเทศไทยผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึกทัศนะของนักวิชาการอิสลามผู้พิพากษาและนักกฎหมายมุสลิมและจะได้ยู่ติธรรมตามลำดับดังนี้

ก. ความคิดเห็นและทัศนะของนักวิชาการอิสลาม

เมื่อสามารถพิสูจน์ได้ว่าฆาตกรเป็นผู้ที่ให้เจ้าทรัพย์เสียชีวิตจะด้วยวิธีการใดก็ตามนั้นรวมถึงด้วยวิธีการพิสูจน์ด้วยนิติวิทยาศาสตร์ ซึ่งแน่นอนฆาตกรและลูกชีนาผู้นั้นย่อมถูกกันสิทธิ์ในการรับมรดก ของเจ้าทรัพย์ ส่วนบุตรที่เกิดจากเป็นหมัน ต้องทำการตรวจพิสูจน์ 7 (สัมภาษณ์)5 มกราคม 2559,8(สัมภาษณ์) 15 มกราคม 2559,9 (สัมภาษณ์) 29 มกราคม 2559,2 (สัมภาษณ์)7 กุมภาพันธ์ 2559 นักวิชาการได้ให้ทัศนะว่าทั้งนี้ต้องแล้วแต่กฎหมายอาญาของแต่ละประเทศกำหนด ถ้ากฎหมายอาญาไทยยอมรับการพิสูจน์ด้วยเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม ดีเอ็นเอก็ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย อาญานั้น จะเห็นว่ากฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทยส่วนหนึ่งก็ใช้กฎหมาย อาญาไทย จะเห็นว่า การตัดสิทธิ์ก็เท่ากับ การลงโทษ ดังนั้นหลักฐานที่ใช้ต้องมีความน่าเชื่อถือ การใช้กระบวนการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (เอดีเอ็น) อย่างเพียงคงไม่เพียงพอ จำเป็นต้อง ใช้พยานบุคคลหรือพยานหลักฐานอื่น ๆ ด้วย 2 (สัมภาษณ์) 7 กุมภาพันธ์ 2559 ,1 (สัมภาษณ์) 22 มีนาคม 2559 , 4 (สัมภาษณ์)22 มีนาคม 2559 , 5 (สัมภาษณ์) 22 มีนาคม 2559 ,10 (สัมภาษณ์) 7 กุมภาพันธ์ 2559 ,6 (สัมภาษณ์)22 มีนาคม 2559 , 3 (สัมภาษณ์) 22 มีนาคม 2559

ข. ความคิดเห็นและทัศนะของผู้พิพากษาและนักกฎหมายมุสลิม

ดีเอ็นเอเป็นส่วนหนึ่งในหลักฐานการพิสูจน์ความผิด แต่เมื่อผลการพิสูจน์ ดีเอ็นเอออกมาเหมือนกัน จะบอกว่าเขาคือฆาตกรและเป็นผู้กระทำความผิดเลยนั้นยังไม่ได้ แต่ต้องศึกษาจากปัจจัยอื่นๆ ที่สามารถชี้ชัดถึงการเป็นฆาตกร นั้นเสียก่อนจึงชี้ว่าคือฆาตกร เมื่อเป็นเช่นนี้ก็ สามารถกันสิทธิ์ไม่ให้รับมรดกได้ ในฐานะเป็นผู้ฆ่าเจ้าทรัพย์ซึ่งข้อกฎหมาย ได้กำหนดห้ามไม่ให้ ทายาทที่มีเจตนาทำให้เจ้ามรดกเสียชีวิตต้องถูกกันสิทธิ์ เช่นเดียวกับการพิสูจน์นอกสมรส 3 (สัมภาษณ์) 15 ตุลาคม 2558, 16 กุมภาพันธ์ 2559 (สัมภาษณ์) ผลการพิสูจน์ดีเอ็นเอนี้สามารถใช้ ในการยืนยันตัวฆาตกรได้ เพราะใช้หลักฐานทางวิทยาศาสตร์มายืนยัน ดังนั้นการตรวจดีเอ็นเอคือ วิธีการสุดท้าย แต่หากสามารถหาวิธีการรวบรวมพยานหลักฐานจากวิธีการอื่นได้ ก็สามารทำได้ เมื่อเป็นเช่นนี้การใช้วิธีการตรวจดีเอ็นเอตรวจพิสูจน์ความสัมพันธ์ของบุตรนอกสมรสก็ไม่มีความหมาย 2(สัมภาษณ์) 5 สิงหาคม 2558 , 4 (สัมภาษณ์) 22 ตุลาคม 2558 ,5 (สัมภาษณ์) 20 มกราคม 2559,6 (สัมภาษณ์) 20 มกราคม 2559

ค. ความคิดเห็นและทัศนะของคณะตุ้ะยุติธรรม

เป็นไปได้ เพราะหากถึงขั้นจำเป็นจะต้องระบุดัวฆาตกรและหากปรากฏว่าฆาตกรเป็นทายาท ก็จะส่งผลกระทบต่อสิทธิในการรับมรดกทันที 3 (สัมภาษณ์) 20 พฤศจิกายน 2558, 2 (สัมภาษณ์) 18 พฤษภาคม 2558 เมื่อสามารถพิสูจน์ด้วยวิธีการใดก็ตามที่สามารถชี้ตัวฆาตกรได้ ซึ่งวิธีการนั้นรวมถึงการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมด้วย หากปรากฏว่าทายาทผู้นั้นเป็นผู้ทำให้เจ้ามรดกเสียชีวิตก็ให้ถือว่าทายาทผู้นั้นกลายเป็นผู้ต้องห้ามในการรับมรดกจากเจ้ามรดกที่ตนทำให้เขาเสียชีวิต ส่วนการตรวจพิสูจน์บุตรนอกสมรสไม่อาจทำได้แม้ว่าจะมีลายพิมพ์ดีเอ็นเอเดียวกันก็ตาม เพราะเงื่อนไขคือต้องเป็นผลจากการสมรสที่ชอบด้วยบทสาศนบัญญัติ (ดีเอ็นเอ) 1 (สัมภาษณ์) 2 มิถุนายน 2558, 4 (สัมภาษณ์) 25 ตุลาคม 2559

ดังนั้นจึงสามารถเปรียบเทียบทัศนะของนักวิชาการอิสลาม ทัศนะของผู้พิพากษาและนักกฎหมายมุสลิม และทัศนะของคณะตุ้ะยุติธรรม ต่อการนำผลการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ) เป็นพยานหลักฐานกันสิทธิ์รับมรดกดังนี้

ตารางที่ 4.11 การใช้ผลการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลเป็นหลักฐานรับมรดก

ทัศนะของนักวิชาการอิสลาม	ทัศนะของผู้พิพากษาและนักกฎหมายมุสลิม	ทัศนะของคณะตุ้ะยุติธรรม
เห็นว่าหากพิสูจน์ชัดเจนว่าเป็นฆาตกรหรือมีส่วนเกี่ยวข้องกับกาเสียชีวิตของเจ้าทรัพย์ โดยใช้พยานหลักฐานอื่นมาประกอบการยืนยันนั้นได้ด้วยแล้วก็ถือว่าเป็นผู้ถูกกันสิทธิ์รับมรดกนั้นได้ ส่วนบุตรนอกสมรสไม่อาจทำได้	กลุ่มนี้ได้มีทัศนะที่ต่างกันออกเป็นสองทัศนะ คือ ทัศนะที่ 1 เห็นว่าการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ถึงแม้ว่าสามารถชี้ความเชื่อมโยงนั้นได้ก็ตาม ไม่สามารถนำมาเป็นพยานหลักฐานเอาผิดด้วยการกันสิทธิ์ได้นอกจากต้องใช่พยานหลักฐานอื่นมาประกอบ ทัศนะที่ 2 เห็นว่า สามารถใช้เป็นพยานหลักฐานกันสิทธิ์รับมรดกได้ โดยไม่จำเป็นต้องใช้พยานหลักฐานอื่นมาประกอบเพิ่ม ส่วนบุตรนอกสมรสไม่อาจทำได้	เห็นว่าเมื่อใดที่สามารถพิสูจน์ถึงความเชื่อมโยงกับการเสียชีวิตของเจ้าทรัพย์นั้นด้วยกระบวนการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ได้ ก็ให้ตัดสินว่าเป็นผู้ถูกกันสิทธิ์รับมรดกและสิทธิประโยชน์อื่นที่พึงได้รับจากทรัพย์สินของผู้ที่ตนทำให้เสียชีวิตนั้นส่วนบุตรนอกสมรสไม่อาจทำได้

จะเห็นว่าทัศนะของนักวิชาการอิสลาม ทัศนะของคณะโศตัสและทัศนะที่หนึ่งของผู้พิพากษาและนักกฎหมายมุสลิม ซึ่งให้เห็นว่าเฉพาะการตรวจพิสูจน์ด้วยกระบวนการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) อย่างเดียวไม่สามารถนำมาเป็นพยานหลักฐานในการกันสิทธิ์รับมรดกของฆาตกรได้ แต่หากต้องใช้พยานหลักฐานอื่นมาประกอบด้วยจึงจะสามารถใช้มากันสิทธิ์รับมรดกได้ ส่วนบุตรนอกสมรสไม่อาจจะทำได้ เนื่องจากบทศาสนบัญญัติได้วางเงื่อนไขว่าต้องเป็นบุตรในสมรสที่ชอบด้วยบทศาสนบัญญัติเท่านั้น

ทัศนะที่สองของผู้พิพากษาและนักกฎหมายมุสลิม เห็นว่าหากตรวจพิสูจน์ด้วยกระบวนการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมอย่างเดียว สามารถยืนยันได้แล้วจึงเพียงพอที่จะนำมาเป็นพยานหลักฐานกันสิทธิ์รับมรดกนั้นได้

4.1.6 ไบรณบัตร

ไบรณบัตรเป็นเอกสารที่ออกโดยหน่วยงานราชการ ยืนยันการเสียชีวิตของบุคคลที่ปรากฏชื่อตามไบรณบัตร ผ่านกระบวนการพิสูจน์หลักฐานการเสียชีวิตด้วยหลักฐานผลการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ)ที่ปรากฏสามารถชี้ชัดการเสียชีวิตของบุคคล หรือผ่านกระบวนการทางศาลที่ศาลพินิจจากเหตุการณ์หรือหลักฐานแล้วเห็นว่าเสียชีวิต

การออกไบรณบัตรผ่านกระบวนการข้างต้น นักวิชาการอิสลามผู้พิพากษาและนักกฎหมายมุสลิมและคณะโศตัสส่งผลกระทบต่อการจัดการสิทธิต่างๆตามกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลาม 2 (สัมภาษณ์) 7 กุมภาพันธ์ 2559,1 (สัมภาษณ์) 22 มีนาคม 2559, 4 (สัมภาษณ์)22 มีนาคม 2559,5 (สัมภาษณ์) 22 มีนาคม 2559,10 (สัมภาษณ์) 7 กุมภาพันธ์ 2559 , 6 (สัมภาษณ์)22 มีนาคม 2559,3 (สัมภาษณ์) 22 มีนาคม 2559,2 (สัมภาษณ์) 5 สิงหาคม 2558, 4 (สัมภาษณ์) 22 ตุลาคม 2558,5 (20 (สัมภาษณ์ มกราคม 2559,6 (สัมภาษณ์) 20 มกราคม 2559, 1 สัมภาษณ์) 2 มิถุนายน 2558,4 (สัมภาษณ์) 25 ตุลาคม 2559

4.1.7 หลักปฏิบัติในประเทศไทย

ในการสัมภาษณ์เก็บข้อมูลความคิดเห็นของผู้ให้การสัมภาษณ์ต่อการจัดรูปแบบการปรับใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ)ในระบบศาลและกฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทยผู้วิจัยจัดเป็นกลุ่ม ๆ เพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์และเปรียบเทียบได้ ดังนี้

ก. ความคิดเห็นและทัศนะของนักวิชาการอิสลาม

1. การบัญญัติเป็นกฎหมาย

ควรมีการปรับปรุงกฎหมาย ครอบครัวและมรดกอิสลาม หรือพระราชบัญญัติเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทยเพราะปัจจุบันความก้าวหน้าทางวิชาการด้านการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมเป็นที่ได้รับการยอมรับในทุกวงการทุกมิติ ดังนั้นการปรับปรุงกฎหมายอิสลามว่าด้วยครอบครัวและมรดกให้มีความทันสมัยจึงมีความจำเป็น เช่น บรรจุหลักการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เข้าเป็นมาตราหนึ่งหรือหลายๆมาตราใช้กับมุสลิมในประเทศไทย เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับประมวลกฎหมายไทยและกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งของประเทศอิสลาม หาก ไม่มีการบัญญัติจะ ส่งผลให้ไม่สามารถแก้ปัญหาบางประการ ได้ จะเห็นว่าในพื้นที่จังหวัดภาคใต้ ได้มีคณะตุลาการชี้ความพิพาทครอบครัวและมรดกอิสลาม แต่ขาด เครื่องมือในการตัดสิน วินิจฉัยในประเด็นที่มีความซับซ้อนทางเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) แต่มีตัวบทกฎหมายระบุเป็นมาตรบัญญัติให้คณะตุลาการชี้ความพิพาทเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ)ได้ จะเกิดความสะดวกรวดในการวินิจฉัยและตัดสินข้อพิพาทได้อย่างยุติธรรม2 (สัมภาษณ์) 7 กุมภาพันธ์ 2559, 7 (สัมภาษณ์)5 มกราคม 2559 ,9 (สัมภาษณ์)29 มกราคม 2559 , 8 (สัมภาษณ์)15 มกราคม 2559,1 (สัมภาษณ์) 22 มีนาคม 2559 ,4)สัมภาษณ์ (22 มีนาคม 2559 ,5 (สัมภาษณ์) 22 มีนาคม 2559 ,3(สัมภาษณ์) 22 มีนาคม 2559 , 6 (สัมภาษณ์) 22 มีนาคม 2559 ,10 (สัมภาษณ์) 7 กุมภาพันธ์ 2559

2. การบังคับใช้ในระดับคณะกรรมการอิสลามและชั้นศาล

ก็เหมือนคดีความครอบครัวและมรดก อำนาจการตัดสินคดีความถ้าไม่มีกฎหมายมารับรองการบังคับคดีก็ไม่สามารถบังคับได้ เห็นว่าในช่วงแรกสมควรที่ จะบังคับใช้ในศาลเพราะศาลมีระบบยุติธรรมมีความชัดเจนมากกว่าในระดับสำนักงานคณะกรรมการอิสลาม 2 (สัมภาษณ์)7 กุมภาพันธ์ 2559, 9 (สัมภาษณ์) 29 มกราคม 2559,1 (สัมภาษณ์) 22 มีนาคม 2559, 4(สัมภาษณ์) 22 มีนาคม 2559,5 (สัมภาษณ์)22 มีนาคม 2559, 3 (สัมภาษณ์) 22 มีนาคม 2559, 6 (สัมภาษณ์) 22 มีนาคม 2559,10(สัมภาษณ์) 7 กุมภาพันธ์ 2559

จะบังคับ บ ใช้ในระดับใดก็ได้จะเป็นระดับศาลหรือระดับสำนักงานคณะกรรมการอิสลามก็ได้ที่สำคัญต้องมีการบังคับใช้ 8 (สัมภาษณ์)15 มกราคม 2559

7 (สัปดาห์) 5 มกราคม 2559 เมื่อมีการประมวลเป็นกฎหมายหรือพระราชบัญญัติแล้วมีความเหมาะสมและเป็นสิ่งที่ดีที่ต้องมีการใช้ในสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ทั้งนี้ทั้งนั้นเราก็ต้องมีความพร้อมด้านบุคลากรของสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านนี้

3. ด้านการเตรียมผู้เชี่ยวชาญมุสลิม

การดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมในท่ามกลางความหลากหลายทางความคิดและความต้องการ ในบางครั้งความคิด ความต้องการเหล่านั้นอาจล้ำขอบเขตของความเหมาะสมและขอบเขตของความพอดี จนกลายเป็นการละเมิด สร้างความเดือดร้อนแก่ผู้อื่นได้ จึงต้องมีผู้รู้คอยมาควบคุมการดำเนินกิจกรรมเพื่อให้อยู่ได้อย่างมีความสุข ดังนั้นการมีอยู่ของผู้รู้ผู้เชี่ยวชาญในบางสาขา บางประเด็นนั้น ถึงขั้นฟิรฎูกิฟายะฮ์ (ไม่มีไม่ได้) เช่นเดียวกันกับผู้รู้ผู้เชี่ยวชาญวิชาการด้านเทคโนโลยีว่าด้วยนิติวิทยาศาสตร์ในแขนงต่างๆ มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะสาขาวิชานิติวิทยาศาสตร์ว่าด้วยการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ) จำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญมุสลิมในด้านนี้คอยทำหน้าที่แก้ไขปัญหา ซึ่งแจ้งประเด็นพิพาท โดยการบรรจุเป็นหลักสูตรการศึกษาในระดับอุดมศึกษาและจัดเตรียมทุนสนับสนุน ส่งเสริมให้มุสลิมศึกษาสาขาวิชานี้ให้มากยิ่งขึ้น 8 (สัปดาห์) 15 มกราคม 2559 , 9 (สัปดาห์) 29 มกราคม 2559 นอกจากนั้นแล้วต้องพยายามส่งเสริมให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องดังกล่าวแก่นักวิชาการที่ทำงานในองค์กรเกี่ยวกับการใช้กฎหมายอิสลามและประชาชนทั่วไปด้วย 7 (สัปดาห์) 5 มกราคม 2559 , 1 (สัปดาห์) 22 มีนาคม 2559 , 4 (สัปดาห์) 22 มีนาคม 2559 , 5 (สัปดาห์) 22 มีนาคม 2559 , 3 (สัปดาห์) 22 มีนาคม 2559 , 6 (สัปดาห์) 22 มีนาคม 2559 , 10 (สัปดาห์) 7 กุมภาพันธ์ 2559 , 2 (สัปดาห์) 7 กุมภาพันธ์ 2559

ข. ความคิดเห็นและทัศนะของผู้พิพากษาและนักกฎหมายมุสลิม

1. การประมวลเป็นบทบัญญัติ

ต้องปรับปรุงกฎหมายครอบครัวและมรดกมรดกให้เป็นกฎหมายสารบัญญัติเสียก่อน แล้วจึงค่อยพัฒนาให้มีการบัญญัติโดยบรรจุไว้ในหมวดการพิสูจน์ดีเอ็นเอ ให้อำนาจแก่คณะกรรมการอิสลามเป็นผู้ทำหน้าที่ แต่กระนั้นก็ตามต้องเป็นเรื่อง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยตรง และสมควรให้มีการปรับโครงสร้าง เช่นสมควรให้มีนิติกร 3) สัปดาห์ (15 ตุลาคม 2558 , 4) สัปดาห์ (22 ตุลาคม 2559 , 6) สัปดาห์ (20 มกราคม 2559 , 1) สัปดาห์ (6 กุมภาพันธ์ 2559 , 5) สัปดาห์ (20 มกราคม 2559

2. การบังคับใช้ในระดับคณะกรรมการอิสลามและชั้นศาล

การพิสูจน์ดีเอ็นเอด้วยวิธีทางนิติวิทยาศาสตร์สิ่งนี้เป็นเครื่องมือสำคัญมากในการค้นหาความจริงทางวิทยาศาสตร์ ผมจึงเห็นว่าสถาบันที่เกี่ยวข้องกับศาสนามีความเหมาะสมที่สุดในการดูแลประเด็นนี้ ต้ององค์กรศาสนานี้ต้องมีสถานะที่สามารถขอความร่วมมือจากองค์กรของรัฐเกี่ยวกับพิสูจน์ดีเอ็นเอนี้ได้ ส่วนการบังคับนั้นเห็นว่าการบังคับใช้ในระดับชั้นศาลมากกว่าระดับคณะกรรมการอิสลาม เนื่องจากปัจจุบันนี้ยังไม่มีช่องทางที่การบังคับใช้ในระดับคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดนอกจากการทำงานร่วมกันของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดกับผู้ว่าราชการจังหวัดในการบังคับใช้ต่อหน่วยงานภายใต้สังกัดของจังหวัดได้

2 (สัมภาษณ์) 5 สิงหาคม 2558 ,4 (สัมภาษณ์) 22 ตุลาคม 2558 ,6 (สัมภาษณ์) 20 มกราคม 2559 , 5 (สัมภาษณ์) 20 มกราคม 2559กฎหมายไทยมีการบัญญัติการใช้ผู้เชี่ยวชาญในการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมดีเอ็นเอและสรุปผลการพิสูจน์ให้ศาลและควรให้ใช้ในระดับศาล เนื่องจากมีระบบที่สมบูรณ์และมีอำนาจบังคับในขณะที่สำนักงานคณะกรรมการอิสลามยังไม่มีอำนาจบังคับและยังขาดระบบ 1 (สัมภาษณ์) 6 กุมภาพันธ์ 2559 ,3 (สัมภาษณ์) 15 ตุลาคม 2558 มีทัศนะให้นำฝ่ายกฎหมายเข้ามาอยู่ในโครงสร้างของคณะกรรมการอิสลามด้วยเพื่อให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

3. ด้านการเตรียมตัวนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญมุสลิมด้านเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม

ต้องมีการสร้างและเตรียมผู้เชี่ยวชาญในการคลี่คลายปัญหาข้อพิพาท

3 (สัมภาษณ์) 15 ตุลาคม 2558, 5 (สัมภาษณ์) 2559 มกราคม 20

ส่วนการใช้ผู้เชี่ยวชาญต้องเป็นมุสลิมหรือไม่นั้นตรงนี้ต้องแยกออกเป็นสองประเด็น คือ

1. การพิสูจน์ผู้เสียชีวิตแล้ว น่าต้องเป็นมุสลิมเป็นผู้ทำหน้าที่ตรงนี้ เพราะเขารู้มารยาทปฏิบัติกับศพอย่างไรควรไม่ควร
 2. พิสูจน์ผู้ที่ยังมีชีวิตอยู่ ตรงนี้คงไม่จำเป็นต้องเป็นมุสลิมเสมอไป ใครก็ได้ที่มีความรู้ความสามารถในด้านนี้และเป็นที่ยอมรับ
- โดยการให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียนนักศึกษาและสร้างความตระหนักในด้านเพื่อส่งเสริมให้มีการเรียนในเรื่องนี้มากยิ่งขึ้น

ค. ความคิดเห็นและทัศนะของคณะโตะยุติธรรม

1. การประมวลเป็นบทบัญญัติ

ยังไม่มี ความจำเป็นที่จะต้องตราเป็นพระราชบัญญัติ แต่อาจจะออกเป็นระเบียบหรือข้อบังคับหรืออื่นๆ 3 (สัมภาษณ์) 20 พฤศจิกายน 2558 ,4 (สัมภาษณ์) 25 ตุลาคม 2559 ถึงกระนั้นก็ตามหากมีความเป็นไปได้ในการบัญญัติหรือสามารถนำไปสู่การบรรจุการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ก็เห็นว่าเป็นสิ่งที่ดีและสมควรเป็นอย่างยิ่งสำหรับการพัฒนากฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทย 1 (สัมภาษณ์) 2 มิถุนายน 2558 , 2 (สัมภาษณ์) 18 พฤษภาคม 2558

2. การบังคับใช้ในระดับคณะกรรมการอิสลามและชั้นศาล

เห็นควรให้ใช้บังคับในระดับชั้นศาล เพราะกระบวนการที่เกี่ยวข้องมีหลายขั้นตอน แต่อาจไม่จำเป็นที่จะใช้ในชั้นคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด เพราะวิธีการพิสูจน์และกระบวนการต่าง ๆ เช่นอาจจะมีการปฏิเสธการสาบาน หรืออื่น ๆ มีความล่อแหลมที่อาจจะมีอำนาจในการควบคุมให้เป็นปกติได้ 3 (สัมภาษณ์) 20 พฤศจิกายน 2558 ,4 (สัมภาษณ์) 25 ตุลาคม 2559

3. ด้านการเตรียมตัวนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญมุสลิมด้านเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม

ควรจะมีการวางแผนในระยะยาวเพื่อการสร้างบุคลากรที่มีความชำนาญในด้านนี้ เพื่อเป็นการรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต 3 (สัมภาษณ์) 20 พฤศจิกายน 2558

4. ด้านอื่นๆ

การสัมภาษณ์เก็บข้อมูลความคิดเห็นของผู้ให้การสัมภาษณ์ต่อแสดงความคิดเห็นในภาพรวมและข้อเสนอแนะอื่น ๆ ผู้วิจัยก็ได้จัดทำเป็นกลุ่ม ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการจัดการข้อเสนอแนะได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์ ดังนี้

ก. ความคิดเห็นและทัศนะของนักวิชาการอิสลาม

2 (สัมภาษณ์) 7 กุมภาพันธ์ 2559 การทำการศึกษาวิจัยในประเด็นนี้เห็นว่าเป็นความเหมาะสมกับสภาพ ความเป็นจริงของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและกฎหมาย เป็นประเด็นที่เท่าทันกับยุคสมัย จึงอยากอวยพรให้อัลลอฮ์ทรงประทานกำลังใจแก่ผู้วิจัย เพราะ เห็นว่างานวิจัยนี้มีประโยชน์ต่อสังคมเป็นอย่างมาก) 7 สัมภาษณ์ (5 มกราคม 2559 อยากให้ทุกฝ่ายให้ความตระหนักถึงความจำเป็นที่ มุสลิม ต้องนำกระบวนการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) มาใช้และให้ถือเป็นสิ่งที่ควรสนับสนุนส่งเสริมให้มีการเตรียมความพร้อมในด้านบุคลากรมุสลิมให้

มีความเชี่ยวชาญ9 (สัมภาษณ์)29 มกราคม 2559นอกจากนี้แล้วสมควรที่จะต้องบรรจุประเด็นการใช้
เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ) ไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอนใน
ระดับอุดมศึกษา 8 (สัมภาษณ์)15 มกราคม 2559

ข. ความคิดเห็นและทัศนะของนักกฎหมายมุสลิม

ต้องมีการเตรียมบุคคลกรทางการแพทย์ที่มีความเชี่ยวชาญ
ทางด้านวิทยาศาสตร์การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลเพื่อเตรียมการรองรับการเปลี่ยนแปลงของ
สังคมอนาคต 2 (สัมภาษณ์) 5 สิงหาคม 2558,3 (สัมภาษณ์) 15 ตุลาคม 2558

ต้องมีการเตรียมนักวิชาการผู้เชี่ยวชาญทางด้านนิติวิทยาศาสตร์ แพทย์
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางการแพทย์พิสูจน์ดีเอ็นเอ4 (สัมภาษณ์) 22 ตุลาคม 2558

นอกเหนือจากนั้นแล้วให้มีการพัฒนาระดับอำนาจความสามารถของ
สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด จนกลายเป็นหน่วยงานหลักในการประสานกับ
หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)ของ
หน่วยงานรัฐได้4(สัมภาษณ์)) 22 ตุลาคม 2558

ค. ความคิดเห็นและทัศนะของคณะตุ้ะยุติธรรม

จะเห็น ได้ ว่าวิชาการสมัยใหม่มีความก้าวหน้าสามารถนำมาใช้ใน
หลากหลายสาขาอาชีพ โดยเฉพาะการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เป็น
เรื่องที่มีความสำคัญที่ต้องให้ประชาชนทุกระดับชั้น ได้รับรู้ในความสำคัญ ซึ่งนักวิชาการจำเป็นต้อง
ให้ความรู้ความเข้าใจ นอกจากนั้นแล้วจะต้องมีการเตรียมและส่งเสริมให้มีการเรียนรู้และตระหนัก
มากยิ่งขึ้น 2(สัมภาษณ์) 18 พฤษภาคม 2558,4 (สัมภาษณ์) 25 ตุลาคม 2559

4.2 ความสำคัญของการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายว่าด้วย ครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทย

จากการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงต่อกา ไรใช้เอกลักษณ์
บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) จะเห็นถึงทัศนะคติผู้ให้การสัมภาษณ์ในสาขาอาชีพ ต่างๆที่
ได้กล่าวมาข้างต้นมีทัศนะคติต่อประเด็นการรับรองบุตรหรือชี้ชัดตัวบุคคล การปฏิเสธบุตรหรือ
ปฏิเสธการชี้ชัดตัวบุคคลด้วยกระบวนการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ) และ
ทัศนะคติต่อการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมดีเอ็นเอควบคู่กับการใช้กียาพะฮ์ ในการ
ยืนยันบุคคลนิรนามหรือบุคคลสูญหายที่ส่งผลต่อการครองอิดคะฮ์รับมรดก การสับเปลี่ยนตัววะลีย์
และการยืนยันตัวฆาตกรส่งผลต่อการกันสิทธิ์รับมรดก ในกฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดก
อิสลามในประเทศไทย ทัศนะคติและข้อมูลเชิงลึกที่ได้จากการสัมภาษณ์ ในประเด็นดังกล่าวข้างต้น
ซึ่งผู้ให้การสัมภาษณ์เหล่านี้มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการแก้ปัญหาความพิพาทเกี่ยวกับครอบครัว

และมรดกอิสลามในประเทศไทย พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ทุกสาขาอาชีพข้างต้นมี ความเห็นตรงกันว่า การใช้เอกสิทธิ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ)ในคดีความพิพาทครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทยมีความจำเป็นอย่างยิ่งและจำเป็นต้อง ผลักดันให้มีการบังคับใช้สำหรับมุสลิมไทยด้วยเหตุผลดังนี้

1.เชื่อมั่นในความถูกต้องและแม่นยำ

จะเห็นว่าปัญหาความขัดแย้งในปัจจุบันไม่ว่าจะเป็น การขัดแย้งในคดีความอาญาหรือคดีความแพ่งที่มีความสลับซับซ้อนมาก ซึ่งจะต่างไปจากปัญหาความขัดแย้งในอดีตไม่มีความสลับซับซ้อน จะสามารถแก้ไขได้โดยวิธี ประคติธรรมดาไม่มีการตรวจพิสูจน์ความเชื่อมโยงและความเป็นไปได้ของปัญหา จึงทำให้การตัดสินความพิพาทของศาล ในอดีตอาจผิดพลาดไปจากข้อเท็จจริงบ้างจึงส่งผลให้ไม่สามารถให้ความยุติธรรมอย่างสมบูรณ์ได้เพราะขาดเครื่องมือพิสูจน์ แต่ปัจจุบันเทคนิควิทยาศาสตร์ ได้เข้ามา มีบทบาทใน การไขข้อความสลับซับซ้อนนั้นได้ จะเห็น ได้ว่าปัญหาเหล่านั้นสามารถแก้ไขได้ด้วยการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมซึ่ง ผลได้รับการยอมรับและถูกต้องร้อยเปอร์เซ็นต์

ผู้ทรงคุณวุฒิหลายๆท่านให้ทัศนะว่า “ความพิพาทการสืบวงศ์ตระกูลของทารกจากบิดาหรือการชี้ความสัมพันธทางสายโลหิตระหว่างบุคคลในสมัยปัจจุบันยังมีวิธีการไหนอีกใหม่ที่สามารถให้ความน่าเชื่อถือและได้รับการยอมรับของคู่กรณีทั้งสองฝ่ายมากไปกว่าการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม” (ดีเอ็นเอ)

ผู้ทรงคุณวุฒิบางท่านให้ทัศนะว่า หลักการในการจะ”ยืนยันว่าใครเป็นใคร มีความสัมพันธ์อย่างไรได้ โดยหลักการแล้ว จะต้องให้มีความชัดเจน ในตัวตนของบุคคลที่จะยืนยันเสียก่อนซึ่งกฎหมายอิสลามได้ให้ความตระหนักในเรื่องนี้เป็นอย่างมาก จะเห็นว่าในอดีตการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ)นี้ยังไม่ปรากฏแต่เมื่อปัจจุบันการพิสูจน์ดีเอ็นเอมีความชัดเจนแม่นยำและเป็นที่ยอมรับจากนักวิชาการ ทุกแขนงแล้วทั้งๆที่สิ่งนี้มีอยู่ตั้งแต่สมัย อดีตแต่เพราะขาด การเรียนรู้ ทดลอง พิสูจน์ให้เป็นที่ยอมรับเหมือนปัจจุบันได้สิ่งนั้นจึงไม่ปรากฏชัดดังจะเห็นได้ว่าท่านนี้มีการใช้ในการยืนยันบุคคลด้วย “กออีฟ” ในระบบกียาพะฮ์ในการกำหนดความเป็นบุตรเป็นบิดา ซึ่งใช้ความเชี่ยวชาญเฉพาะบุคคลในการชี้ชัด แต่กระนั้นก็ตามการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)สามารถให้ผลที่มีความน่าเชื่อถือสูง ชัดเจนมากกว่า นอกจากนี้ยังสามารถชี้ความเหมือนและความต่างของบุคคลได้อีกด้วย อาทิเช่นลายพิมพ์เป็นแบบเดียวกันหรือต่างกันจากผลการพิสูจน์นี้เองสามารถบอกความความสัมพันธ์ได้

ส่วนผู้ทำการตรวจพิสูจน์ไม่จำเป็นต้องเป็นมุสลิม ซึ่งใครที่มีความรู้ด้านนี้ทำการตรวจพิสูจน์ก็จะมีผลเหมือนกัน จะเป็นนักวิทยาศาสตร์ ที่เป็นมุสลิมหรือไม่ก็สามารถจะพิสูจน์ได้

แม้ว่านักวิชาการในอดีตส่วนใหญ่กล่าวว่า การ ยืนยันอะไรก็แล้วแต่ ถ้าเป็นเรื่องที่ต้องใช้ความรู้ เช่นเรื่องต้องใช้แพทย์ประเภทนี้ ก็ให้เป็นแพทย์มุสลิมที่มีความเชื่อถือได้มายืนยันเช่นนี้ก็ได้ เช่น การจะบอกว่าหญิงคนหนึ่งสามารถทำหมันได้ ถ้าผู้แนะนำเป็นแพทย์ มุสลิมที่น่าเชื่อถือได้ก็สามารถ จะกระทำได้ ประเด็นเช่นนี้ ปรากฏอยู่ในตำราฟิกฮ์ส่วนเอกหลัก ษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)มีความต่างกันสามารถที่จะยืนยัน ได้แม้จะกระทำ โดยนักวิทยาศาสตร์ไม่ใช่มุสลิม เพราะ ผลการตรวจพิสูจน์จะออกมาเหมือนกัน ฉะนั้นแล้วก็ให้ถือว่าใช้ได้

2. มีความยืดหยุ่นและมีความเป็นสากลของกฎหมายอิสลาม

โดยธรรมชาติของบทศาสนบัญญัติจะมีความยืดหยุ่นในตัวซึ่งสามารถ ปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสถานการณ์หรือบริบทนั้นได้ จะเห็นว่าในอดีตการยืนยันตัวบุคคลอิสลามใช้ ความรู้ความเชี่ยวชาญของกออฟีทำการยืนยัน แต่ด้วยความเจริญของวิชาการวิทยาศาสตร์สามารถใช้ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านนิติวิทยาศาสตร์มาพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ) ก็ถือว่า ผู้เชี่ยวชาญด้านนี้ก็เป็นดังกออฟีในอดีต การยืนยันความสัมพันธ์ต่างๆ อาทิเช่น การสาบตรวจสอบ สายสืบโลหิตมีทางเดียวที่จะพิสูจน์ความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลได้ คือการพิสูจน์โดยใช้เอกลักษณ์ บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เพราะเป็นหลักฐานเดียวที่มีความน่าเชื่อถือมากที่สุด นอกจากนั้น ความชัดเจนที่ได้จากการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่า ด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ) เป็นที่ ยอมรับของบุคคลโดยทั่ว ฉะนั้นแล้วเห็นว่ามีผลสอดคล้องกับความยืดหยุ่นของศาสนาอิสลาม

3. ศาลมีความจำเป็นในการวินิจฉัยคดี

ปัจจุบันในกฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดกอิสลามยังไม่ได้บัญญัติการใช้พยาน หลักทางนิติวิทยาศาสตร์ เมื่อความพิพาทที่มีความซับซ้อนศาลไม่อาจใช้ความรู้ของศาล ประกอบการพิจารณาก่อนให้ศาลเกิดความลำบากใจในการใช้หลักฐาน เช่นเดียวกันหากเกิดข้อพิพาท ระหว่างมุสลิมกับต่างศาสนิก ถึงขั้นที่ศาลต้องสั่งให้ทำการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสาร พันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) แล้วศาลก็จะบังคับใช้ตามกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งหรือกฎหมายวิธี พิจารณาความอาญาที่มีบัญญัติให้ใช้ผู้เชี่ยวชาญตรวจเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) มาบังคับใช้แทน จะส่งผลให้มุสลิมเกิดความไม่สบายใจในผลการวินิจฉัย

หากมีการบัญญัติให้ผู้เชี่ยวชาญและใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลามได้ ก็จะทำให้กระบวนการวินิจฉัยคดีของศาลหรือ คณะตุลาการมีความสะดวกมากขึ้น และจะส่งผลให้ทุกฝ่ายได้รับความสบายใจในการบวนการ วินิจฉัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยอภิปรายและข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยสรุปผลการวิจัยเรื่องการใช้ออกลักษณะบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดก ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกฎหมายอิสลามกับกฎหมายไทย โดยได้แบ่งเป็นวัตถุประสงค์การวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ประชากรกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บและรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยเรื่องการใช้ออกลักษณะบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดก ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกฎหมายอิสลามกับกฎหมายไทยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้ออกลักษณะบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลาม ศึกษาการใช้ออกลักษณะบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกรณีครอบครัวและมรดกในกฎหมายไทย ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกฎหมายอิสลามกับกฎหมายไทยที่เกี่ยวกับการใช้ออกลักษณะบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกรณีครอบครัวและมรดก และเพื่อนำเสนอรูปแบบการใช้ออกลักษณะบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทย

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยเรื่อง ออกลักษณะบุคคล กับการใช้พิสูจน์สัมพันธไมตรีคดีครอบครัวและมรดกอิสลาม ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับออกลักษณะบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม

ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาวิเคราะห์ทัศนคติของนักวิชาการอิสลามต่อการใช้ออกลักษณะบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดก ตลอดจนการใช้ในการพิจารณาคดีทางศาลของประเทศมุสลิม

ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาการใช้ออกลักษณะบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดกไทย

ขั้นตอนที่ 4 ศึกษาเปรียบเทียบการใช้ออกลักษณะบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดกระหว่างกฎหมายอิสลามและกฎหมายไทย

ขั้นตอนที่ 5 นำเสนอรูปแบบการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทย

ขั้นตอนที่ 6 สรุปและนำเสนอรูปแบบ

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเน้นศึกษาเฉพาะผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและมีบทบาทโดยตรงต่อคดีพิพาทครอบครัวและมรดกอิสลาม อัน ได้แก่ คณะผู้ยุติธรรม นักวิชาการอิสลาม ผู้ทรงคุณวุฒิในระดับต่าง ๆ ผู้พิพากษาและนักกฎหมายมุสลิม

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาชะรีอะฮ์มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกขึ้นไป ที่มีความเกี่ยวข้อง และมีประสบการณ์ในการวินิจฉัยประเด็นปัญหาพร้อมสมัยในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เจาะจงเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีผลงานทางวิชาการเป็นที่ประจักษ์ จำนวน 8 คน

2. คณะผู้ยุติธรรม ผู้ที่ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งคณะผู้ยุติธรรม จำนวน 4 คน

3. จุฬาราชมนตรีและหรือผู้ทรงคุณวุฒิจุฬาราชมนตรี จำนวน 2 คน

4. ผู้พิพากษาและทนายความ จำนวน 6 คน

รวมกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น จำนวน 20 คน

เครื่องมือในการวิจัย

การวิจัยนี้ผู้วิจัยได้จัดทำเครื่องมือในการเก็บข้อมูลวิจัยด้วยการสัมภาษณ์เจาะลึก (In - depth interviewing) เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างใช้ในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเกี่ยวกับการใช้เอกลักษณ์บุคคลในการชี้ชัดสัมพันธภาพทางโลหิตคดีครอบครัวและมรดกอิสลาม ประกอบด้วย 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลเอกสารเกี่ยวกับเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดกในประเทศต่างๆ ทั้งที่เป็นประเทศมุสลิมและไม่ใช่มุสลิม

2. แบบนสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่ใช้ในการสัมภาษณ์เจาะลึกเกี่ยวกับความเห็นและทัศนะของผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดก ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกฎหมายอิสลามกับกฎหมายไทย

ลักษณะแบบสัมภาษณ์

เป็นแบบสัมภาษณ์มีโครงสร้างของคำถามเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและผู้สัมภาษณ์มีความอิสระในการซักถามผู้ให้สัมภาษณ์ ในคำถามเจาะลึกนอกเหนือไปจากข้อความคำถามที่ได้กำหนดไว้แล้ว ผู้ให้สัมภาษณ์มีความอิสระในการตอบข้อซักถาม แบบสัมภาษณ์มีทั้งคำถามปลายปิด และปลายเปิด

การสร้างและหาค่าประสิทธิภาพของเครื่องมือ

ในการศึกษาความเห็น โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการนำเอกลักษณ์บุคคลมาใช้ในการคัดลายประเด็นปัญหาข้อพิพาทสัมพันธ์โลหิตคดีครอบครัวและมรดกอิสลาม ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาค่าประสิทธิภาพของเครื่องมือแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ตามลำดับต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการออกแบบสัมภาษณ์ โดยการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากตำราว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลาม ในการนำผลการพิสูจน์สารพันธุกรรมมาใช้เป็นพยานหลักฐานรับรองและปฏิเสธการเป็นทายาท ความสัมพันธ์โลหิต และความเชื่อมโยงในการฆาตกรรม เพื่อนำข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์เป็นแนวทางในการออกแบบสัมภาษณ์ จำแนกออกตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นด้านกฎหมายอิสลามเกี่ยวกับความเชื่อมั่นในความแม่นยำตรง ความสามารถในการยืนยันตัวบุคคลการเป็นญาติ และชี้ชัดการบุคคลสาบสูญได้ เช่น ยืนยันความเป็นบุตรเป็นบิดา ทารกถูกทิ้ง การสลัตัวของทารกหรือการสลับน้ำเชื้อในสถานพยาบาล ยืนยันบุคคลสูญหาย ยืนยันตัวฆาตกรเพื่อการตัดสิทธิรับมรดกและสิทธิอื่นๆ
2. แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นด้านกฎหมายไทยความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือในกระบวนการได้มาของดีเอ็นเอ โอกาสการใช้ประโยชน์จากสารดีเอ็นเอในการยืนยัน

ตัวบุคคล ความเป็นญาติ และบุคคลสาบสูญได้ เช่น ยืนยันความเป็นบุตรเป็นบิดา ทารกถูกทิ้ง การสลับตัวของทารก ยืนยันบุคคลสูญหาย ยืนยันตัวมาตกรเพื่อการตัดสิทธิรับมรดกและสิทธิอื่นๆ

3. แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำผลมาใช้กับกฎหมายอิสลามในประเทศไทยความเป็นไปได้กับการนำผลการพิสูจน์ดีเอ็นเอมาใช้เรียกร้องสิทธิและกันสิทธิตามหลักกฎหมายอิสลามในประเทศไทย ในการยืนยันตัวบุคคล ความเป็นญาติ และบุคคลสาบสูญ เช่นความเป็นทายาท สิทธิผู้จัดการมรดก ยืนยันการมีส่วนเกี่ยวข้องการเสียชีวิตบุคคลหนึ่งๆ ยืนยันการมีส่วนในการประกอบอาชญากรรมต่าง ๆ

ขั้นที่ 2 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ว่าแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นมานั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของเนื้อหาการวิจัยที่ต้องการวัดอย่างน้อยเพียงใด พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องของภาษาที่ใช้ การวางรูปแบบของข้อความต่าง ๆ จำนวนข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะเพื่อให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 3 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสัมภาษณ์ (Validity) การตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสัมภาษณ์ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์จำนวน 2 ท่าน และจากวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 1 ท่าน เพื่อตรวจสอบความแม่นยำตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และให้ข้อเสนอแนะในเนื้อหา

การตรวจสอบความแม่นยำตรงตามเนื้อหาวิจัย (Content Validity) โดยใช้เทคนิค (IOC) Item – Objective Congruence Index : IOC หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างประเด็นคำถามในแบบสัมภาษณ์กับประเด็นหลักของวัตถุประสงค์การวิจัย อันได้แก่ เอกลักษณ์บุคคลกับการใช้พิสูจน์สัมพันธไมตรีคดีครอบครัวและมรดกอิสลาม เลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความแม่นยำตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และให้ข้อเสนอแนะในเนื้อหา หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างประเด็นคำถามในแบบสัมภาษณ์กับประเด็นหลักของวัตถุประสงค์การวิจัย รวมค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับอยู่ที่ระดับ 0.77

ขั้นที่ 5 นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว จัดพิมพ์เพื่อนำไปเก็บข้อมูลกับประชากรในการวิจัย

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง โดยใช้วิธีการดังนี้ ข้อมูลเอกสาร เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการใช้เอกภักษ์ณบุคคคลว่าด้วยสารพันธุ กรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดกโดยศึกษารายละเอียดของความหมายประวัติความเป็นมา ความสำคัญ วิธีการได้มาความแม่นยำตรงของการใช้เอกภักษ์ณบุคคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในทางครอบครัวและมรดก จากหนังสือต่าง ๆ ทั้งภาษาอาหรับภาษาไทย ภาษารูมีและภาษาอังกฤษ ตลอดจนการนำมาใช้ประกอบในการตัดสินใจตัดสินชี้ชัดสัมพันธ์โลหิตของประเทศอียิปต์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย ประเทศมาเลเซีย ประเทศอังกฤษ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศฝรั่งเศส และ ประเทศไทย

ข้อมูลภาคสนามเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการใช้เอกภักษ์ณบุคคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดกในประเทศไทยเป็นความเห็นและทัศนะของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากสารเอกภักษ์ณบุคคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม ใน(ดีเอ็นเอ) ประเทศไทย

ข้อมูลเหล่านี้ผู้วิจัยได้มาโดยการสัมภาษณ์เจาะลึกโดยใช้แบบสัมภาษณ์ประกอบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร
2. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

5.1 สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการใช้เอกภักษ์ณบุคคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดก ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกฎหมายอิสลามกับกฎหมายไทย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีวิทยาสานวิ ธีภาคสนามในการจัดเก็บข้อมูลและรวบรวมข้อมูลจากภาคสนามด้วยการสัมภาษณ์บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรง เป็นการศึกษาการใช้เอกภักษ์ณบุคคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ใน กฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลาม ศึกษาการใช้เอกภักษ์ณบุคคคลว่าด้วย

สารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดกในกฎหมายแพ่งของไทย ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกฎหมายอิสลามกับกฎหมายแพ่งของไทยเกี่ยวกับการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ)ในกรณีครอบครัวและมรดกและเพื่อนำเสนอรูปแบบการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทย ศึกษาสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่มีความเกี่ยวข้อง โดยตรงกับกระบวนการร่างกฎหมาย พื้ตวากการใช้กฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลาม คือนักวิชาการอิสลามด้านกฎหมายอิสลาม คณะนิติศาสตร์ ผู้พิพากษาและนักกฎหมายมุสลิม จำนวน 20 คน เป็นการศึกษาการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมซึ่งมีผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1.กฎหมายอิสลามพบว่า นักวิชาการมีความเห็นแตกต่างกันถึงการให้ผู้เชี่ยวชาญเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดกเนื่องจากเห็นว่าเป็นหลักฐานรองไม่มีความเป็นหลักฐานในตัวแต่จำเป็นต้องใช้หลักฐานอื่นๆเข้ามาประกอบถึงจะใช้ได้ ในขณะที่ด้วยกันพบว่า กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งประเทศอียิปต์ ประเทศซาอุดีอาระเบียและประเทศมาเลเซียบัญญัติให้ผู้เชี่ยวชาญเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในหลาย ๆ มาตรา ซึ่งเห็นว่าขัดแย้งกับทัศนะของนักวิชาการอิสลามต้องความสำคัญกับหลักฐานอันดับแรกที่ได้ปรากฏในอัลกุรอานและสุนนะฮ์มากกว่าหลักฐานอันดับรอง

2. ประเทศไทยได้บัญญัติการใช้ผู้เชี่ยวชาญในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้จัดตั้งสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ปี พ.ศ .2547 แก้ไข ป.วิ.เพิ่มเติมฉบับที่ 22 ให้อำนาจเจ้าพนักงานสอบสวนรวบรวมหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ หลังจากได้เปรียบเทียบระหว่างกฎหมายไทยกับกฎหมายอิสลามแล้วพบว่า กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งของประเทศอิสลามกำหนดให้ผู้เชี่ยวชาญในภาพรวมมีความสอดคล้องกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของไทย แต่ของไทยกำหนดใช้พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ได้ชัดเจนกว่า และเห็นว่าหลักฐานชนิดนี้เป็นหลักฐานหลัก

3.กฎหมายอิสลามมีหลักการปฏิบัติที่แตกต่างยังไม่สอดคล้องกันระหว่างการใช้ในระดับชั้นพื้ตวาที่องค์คณะใช้หลักจากอัลกุรอานและสุนนะฮ์เป็นหลักฐานหลักกับการใช้ในระดับชั้นศาลสามารถใช้หลักฐานใดก็ได้ที่สื่อถึงเท็จจริงได้ กฎหมายไทยเห็นว่าหลักใดที่สื่อถึงข้อเท็จจริงมีความถูกต้องว่าเป็นหลักฐานหลักสามารถใช้ผู้เชี่ยวชาญอื่นแทนศาลได้

4. กระบวนการยุติธรรมของไทยก่อน จัดตั้งสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ในสังกัด กระทรวงยุติธรรม ปี พ.ศ. 2547 แก้ไข ป.วิ.อ.เพิ่มเติมฉบับที่ 22 พบว่ามีการนำพยานผู้เชี่ยวชาญมาใช้ในราชการตำรวจ โดยมีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเป็นชาวต่างชาติ ต่อมา เมื่อสยามประเทศได้มีการปฏิสัมพันธ์กับประเทศยุโรป เริ่มมีการปรับปรุงกฎหมายและรับเอาการตรวจพิสูจน์หลักฐานด้านการตรวจลายนิ้วมือมาใช้เป็นครั้งแรกในสมัยรัชกาลที่ 7 ได้พัฒนามาจนกระทั่งจัดตั้งสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ปี พ.ศ. 2547 ในขณะที่กฎหมายอิสลามได้มีการใช้ผู้เชี่ยวชาญเป็นครั้งแรกโดยท่านเราะฮ์ลุลลอฮ์ เองในประเด็นการใช้กออ์ฟ

5. ระบบกฎหมายของไทยรับฟังพยานผู้เชี่ยวชาญเพียงปากเดียวมาให้การหน้าศาล หรือเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นชายหรือหญิงก็รับฟังได้ แต่ระบบกฎหมายอิสลาม เมื่อลักษณะคดีต่างกันการรับฟังพยานก็ต่างกันตามประเภทของคดีนั้น และพยานต้องมีคุณลักษณะที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น

6. การฟ้องร้องให้บิดารับรองบุตรหรือปฏิเสธบุตร ยืนยันบุคคลสูญหาย ศพนิรนาม ทารกถูกลักพาตัว การสลบตัวทารกในสถานพยาบาลในกฎหมายไทยให้ใช้การตรวจเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ได้ส่วนกฎหมายอิสลามนั้นจะใช้เฉพาะในกรณีที่เกิดจากการสมรสที่ชอบด้วยบทศาสนบัญญัติเท่านั้น

7. กฎหมายอิสลามยังคงมีการใช้ระบบกียาฟะฮ์เปรียบเทียบกับเค้าโครงใบหน้าหรืออวัยวะส่วนอื่นเพื่อพิสูจน์ความเป็นสายโลหิต และไม่พบว่ากฎหมายไทยมีการใช้ศาสตร์นี้เป็นหลักฐานในคดีใดๆแต่อย่างใด

8. ในยุคอดีตไม่พบว่ากฎหมายอิสลามกำหนดรูปแบบการใช้ผู้เชี่ยวชาญ เอกลักษณะบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เป็นการเฉพาเจาะจง เว้นแต่กรณีบุตรเกิดจากสามีเป็นผู้ขาดองคชาตบางส่วนหรือขาดทั้งหมด หรือสามีเป็นผู้ที่ถูงอั้นชะขาด ปრაภุทศนะของนักวิชาการอิสลามบางท่านในสำนักมอลิกียะฮ์และสำนักชาฟีฮะฮ์ให้ใช้ผู้เชี่ยวชาญในการยืนยัน แต่ไม่พบว่ากฎหมายไทยเปิดช่องให้ใช้ผู้เชี่ยวชาญเว้นแต่หลังจากที่การใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมเผยแพร่และได้รับการยอมรับจากนานาประเทศแล้ว

9. รูปแบบการผู้เชี่ยวชาญเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในทัศนะของนักวิชาการอิสลาม ผู้พิพากษาและทนายความมุสลิม คณะยุติธรรมในประเทศไทย

พบว่าให้ใช้ผู้เชี่ยวชาญด้านเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) โดยให้เสนอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยการใช้กฎหมายอิสลามในเขตจังหวัดปัตตานี นราธิวาส ยะลา และสตูล พุทธศักราช 2489 ให้มีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 และให้ใช้บังคับในชั้นศาล เนื่องจากมีกฎหมายรับรองการวินิจฉัยชี้ขาด และมีความพร้อมทั้งสถานที่และบุคลากร ต่างกับสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด การวินิจฉัยตัดสินชี้ขาดไม่มีผลทางกฎหมาย

10. ด้านการเตรียมพบว่านักวิชาการอิสลาม ผู้พิพากษาและทนายความมุสลิม ชาติยะยุคิธรรมในประเทศไทย ส่งเสริมให้เตรียมตัวนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ที่เป็นมุสลิม ซึ่งจะสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการตรวจพิสูจน์ ทำส่งผลให้ประชาชนชาวไทยมุสลิมมีความสบายใจในผลการตรวจพิสูจน์ นอกจากนี้ยังเห็นว่าให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด สอบผ่านระดับความเป็นผู้เชี่ยวชาญในระดับเนติบัณฑิตด้วย แต่หากไม่สามารถหามาได้ ก็ให้ใช้ผู้เชี่ยวชาญที่ไม่ใช่มุสลิมได้โดยอนุโลม

5.2 อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยเรื่องการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดก ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกฎหมายอิสลามกับกฎหมายไทย ผู้วิจัยจะอภิปรายประเด็น การใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลาม การใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกรณีครอบครัวและมรดกในกฎหมายไทย เปรียบเทียบระหว่างกฎหมายอิสลามกับกฎหมายไทยที่เกี่ยวกับการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกรณีครอบครัวและมรดกและรูปแบบการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทย

การใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลาม

พบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ของบุคคลนั้นมีความสัมพันธ์กันโดยตรงกับน้ำอสุจิของเพศชายและไข่ของเพศหญิง ซึ่งบุคคลทั้งสามไม่อาจมีลายพิมพ์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ต่างกันได้ ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของ al – Qurtubi, (2000 :10 / 79) และอะฮ์หมัด คาน Abdul Khafi Syatra, (2011: 127) ที่ว่าทารก

ได้ถือกำเนิดมาจาก “นุตพะดิน อัมสาญ์ ” นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับทัศนะของ International Islamic Fiqh Academy, (1421 : 16); Ali Arif, (2011); Ziyad al - Sameeda - ie, (n.d : 343); al-Zuhaili, (2006 : 428-429) โดยเห็นว่าอินเป็นคุณลักษณะเฉพาะที่สามารถถ่ายทอดจากบิดามารดาสู่บุตรในจำนวนไมโครโซมที่เท่าๆกัน 23 คู่

นอกจากนี้ยังได้สอดคล้องกับทัศนะของ al-Sabeel, (2002:41-46) ว่าบุตรจะมีสถานภาพที่ชอบด้วยบทศาสนบัญญัติได้ จะต้องเป็นผลมาจากการผูกนิติกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสที่ชอบด้วยกฎหมายอิสลาม ถึงแม้ว่าบุตรจะมีลายพิมพ์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)เหมือนกัน หากไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่ว่านั้น ก็ไม่อาจที่จะถือว่าเป็นบุตรที่ชอบด้วยบทศาสนบัญญัติได้ ทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เป็นหลักฐานใช้เพื่อการชี้ชัดตัวบุคคลในกฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดกนั้นว่าจำเป็นต้องนำมาใช้ ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของ “วะยิบ” Abbas al- Baze.(2001:870 -880); Wasil Fareed, (2002); Ali Arif al- Qarah Daghi, (2011); Fuād Abd Munim, (2011) ; al- Inzee,(2007) ; Fahad al – Juhaniy,(2014 :1 / 87) โดยการใช้เหตุการณ์ที่ อุมสะละมะฮฺได้เข้าถามท่านนบี ﷺ เกี่ยวกับการสืบเปรียกของสตรีจากร่องรอยของน้ำอสุจิ al - Bukhari, (2006 : 130) ; al – Muslim, (2006 : 13) และ สะดีษของท่านอะบิสุรัยเราะฮ์ ที่ชายท่านหนึ่งได้เข้าหาท่านเราะสูลุลลอฮ์ ﷺ ในสภาพมีความสงสัยในความชอบธรรมของบุตรที่มีสีผิวแตกต่างกับผิวของเขา al- Bukhari, (2003 : 5305) จะเห็นว่าคำตอบนั้นเป็น คำตอบที่บ่งชี้ถึงการมีน้ำอสุจิของผู้สตรีและยังครอบคลุมถึงการถ่ายโอนกรรมพันธุ์ของบุคคลหนึ่งไปยังทายาทได้ด้วยการถ่ายทอดเอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรมในรูปแบบความเหมือนทั้งทางกายภาพและ โครงสร้างของเซลล์และอินพันธุกรรมด้วย กลุ่มตัวอย่างยังได้ให้ทัศนะความจำเป็นต้องใช้กระบวนการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม บนพื้นฐานความแม่นยำของผลการพิสูจน์ไม่(ดีเอ็นเอ)ว่าผู้เชี่ยวชาญท่านใดทำการพิสูจน์ก็มีผลเดียวกัน จึงเห็นว่ากระบวนการพิสูจน์นี้สามารถแก้ปัญหาคความขัดแย้งในประเด็นการยืนยันการสืบวงศ์ตระกูล ความสามารถและความสมบูรณ์ของสามีในการผลิตน้ำอสุจิ สามีเป็นผู้มีองศาชาติดวัน “อัลฆอศีย์” หรืออั้นทะฆาด “ อัลมัจญ์บูบ”การรับรองวงศ์ตระกูลด้วยการสารภาพยอมรับการรับรองโดยพยานบุคคลการยืนยันด้วยการกออิฟหรือ อายุครรภ์น้อยกว่าหกเดือน อย่างนี้เป็นต้น ซึ่งเป็นทัศนะที่ต่างกับทัศนะของ al – Zaila-ie,(1313:3 /3); al – Hattāb,(2003:5 /486);

al – Nawawi,(2003:6 /306); al –Haitami,(n.d: 4 /203); al – Hijawi,(n.d: 4 /105) และ al – Bahooti,(2002:356)

นอกจากนั้นแล้วการกำหนดคุณลักษณะของผู้เชี่ยวชาญกลุ่มตัวอย่างมีทัศนะสอดคล้องกับทัศนะของ al- Gamrawi,(n.d:624) ; Ibn al- Qudamah , (1984: 6 / 428) ;al- Sharbini, (1958: 4 / 488) ; al-Ansari, (2000:4431) ;al - Nawawi, (2005:583) และ Ibn al- Qudamah, (1984: 6 /428) ในคุณลักษณะบางประการ เป็นต้นว่าต้องมีความยุติธรรมต้องเป็นผู้บรรลุนิติภาวะต้องไม่เป็นทาสหรือภายใต้สถานการณ์ถูกบังคับ al - Nawawi, (2005:583) และ Ibn al- Qudamah, (1984: 6 / 428) กล่าวว่า ”สำหรับผู้ทำหน้าที่เป็นศาล การหลุดพ้นจากการถูกชี้นำเป็นเงื่อนไขที่สำคัญยิ่ง“ และมีทัศนะที่ต่างกับทัศนะของ Hashiyah Umairah, (1956: 4 / 349) ; al- Shairazi , (1951: 1 /122) ; al – Bahoti, (1996: 1 / 359) ; Ibn Qayyim, (1953:230); al- Rohobani,(1961: 4 / 226); Ibn al –Qudamah,(1984: 6 / 428);Al- Sharbini,(1958: 4 / 488) ; Ibn al- Qudamah, (1984: 6 / 428) ในบางคุณลักษณะ เป็นต้นว่า ต้องเป็นเพศชาย” กียาพะฮุ “เป็นกระบวนการชี้ขาดที่จำเป็นต้องอาศัยมุมมองและทัศนะในการชี้ขาด ซึ่งผู้เชี่ยวชาญอยู่ในตำแหน่งของกอฎีย์หรือศาลในการวินิจฉัยประเด็นพิพาท โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นเกี่ยวกับเชื้อสายวงศ์ตระกูล จะเห็นได้ว่ามิใช่สิทธิและหน้าที่ของสตรีที่จะมาทำหน้าที่ตรงนี้ได้ “ต้องมีประสบการณ์และเชี่ยวชาญเฉพาะทาง ต้องเป็นมุสลิม กลุ่มตัวอย่างได้ให้เหตุผลว่า ผู้เชี่ยวชาญหรือที่เรียกว่า กออิฟนั้นไม่ใช่ศาล แต่ทำหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะข้อเท็จจริงในประเด็นที่ศาลไม่อาจรู้ได้ตนเองไว้เป็นข้อมูลประกอบการวินิจฉัยของศาลเท่านั้นจึงไม่จำเป็นต้องมีคุณลักษณะดังกล่าว

การใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกรณีครอบครัวและมรดกในกฎหมายไทย

จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกในประเด็นเหล่านี้พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นพ้องกันว่า การใช้ผู้เชี่ยวชาญด้านเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในคดีความพิพาทครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทยมีความจำเป็นอย่างยิ่งและจำเป็นต้องผลักดันให้มีการบังคับใช้สำหรับมุสลิมไทย ด้วยเหตุผลหลาย ๆ ด้านดังนี้

1. ด้านความจำเป็นในการปรับใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ซึ่งมีเหตุความจำเป็นดังนี้

สถานการณ์โลกปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงจากอดีตชนิดที่สามารถพูดได้ว่าเปลี่ยนจากหน้ามือเป็นหลังมือ โดยเฉพาะทางด้านเทคโนโลยี ได้รับการพัฒนาแบบก้าวกระโดดค้นพบสิ่งใหม่ๆอย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกับเทคโนโลยีด้านวิชาการได้ค้นพบความเร่งรีบ ความซนร้อน องค์กรประกอบของร่างกายได้อย่างมหัศจรรย์ ถึงการแบ่งตัว การถ่ายโอนของยีนต่างๆจากมนุษย์คนหนึ่งไปสู่มนุษย์อีกคนหนึ่ง ได้มีการถอดรหัสพันธุกรรมที่เหมือนกัน เหล่านี้ได้บ่งบอกถึงความสัมพันธ์ทางสายโลหิต ที่ส่งผลต่อการรับผิชอบในสิทธิบางประการ โดยเฉพาะสิทธิที่มีความเชื่อมโยงทางครอบครัวและมรดกของกฎหมายอิสลามและกฎหมายทั่วไป(กฎหมายไทย) การใช้เทคโนโลยีพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ) เป็นปรากฏการณ์ใหม่ในวงการวิชาการ จะเห็นว่านักวิชาการอิสลามในอดีตได้จำกัดการใช้เป็นหลักฐาน ในรายการหลักฐานของกฎหมายอิสลามเฉพาะที่ปรากฏในอัลกุรอาน สุนนะฮ์และบริบทของสถานการณ์ สภาพแวดล้อมในยุคสมัยนั้น แต่ด้วยกฎหมายอิสลามเป็นกฎหมายที่มีลักษณะพิเศษมีความยืดหยุ่นล้าตามสภาพแวดล้อมได้ ซึ่งจะต่างๆไปกับกฎหมายทั่วไป ดังนั้นการใช้ผู้เชี่ยวชาญเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ) ในการยืนยันความสัมพันธ์ทางสายโลหิตตามที่สนะของ นักวิชาการอิสลาม ผู้พิพากษาและทนายความมุสลิม คณะตุลาการในประเทศไทยสามารถใช้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของอัลซาบีล Al - Sabeel,(2002) และบะดีย์อะฮ์ Badee - ah Ali,(2011:90-91) กล่าวคือ เมื่อความเท็จจริงสามารถพิสูจน์ได้ด้วยพยานหลักฐานได้แล้ว การใช้เกาะรอฮิน ตัวบ่งชี้ และปัจจัย “แวดล้อม” ที่มีความน่าเชื่อถือสูงก็สามารถกระทำได้เช่นกัน เพราะเกาะรีนะฮ์ ที่มีความน่าเชื่อถือได้บางกรณีบทบัญญัติคือว่า (مُنْجِدٌ فَطْرًا) มีความจำเป็นต้องใช้ หมายถึงการใช้หลักฐานที่มีน้ำหนักในทางตรงกันข้ามหากไม่ใช้ปัจจัยแวดล้อมนี้ประกอบการพิจารณาคดีความแล้ว อันหมายความว่าใช้หลักฐานที่มีน้ำหนักอ่อนกว่านั่นเอง ซึ่งจะไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายอิสลาม

นักวิชาการอิสลาม ผู้พิพากษาและทนายความมุสลิม คณะตุลาการในประเทศไทยมีทัศนะขัดแย้งกับนักวิชาการอิสลามสำนักชาฟีอียะฮ์และสำนักสะนาบีละฮ์ให้การยอมรับระบบการเปรียบเทียบอัตลักษณ์บุคคล “กียาฟะฮ์” ในการเจาะจงและรับรองวงศ์ตระกูลที่ยอมรับโดยบทศาสนบัญญัติ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการที่ผู้เชี่ยวชาญทางอัตลักษณ์บุคคล “กออียฟ” ซึ่งชี้ความสัมพันธ์วงศ์ตระกูลบนพื้นฐานประสบการณ์และประสาทสัมผัสของเขา ดังนั้นบุคคลที่ได้รับการชี้ชัดวงศ์ตระกูลจากผู้เชี่ยวชาญทางอัตลักษณ์บุคคล “กออียฟ” เนื่องจากการเปรียบเทียบคุณลักษณะภายนอก ซึ่งเป็นอัตลักษณ์บุคคลนี้ บุคคลที่ไม่มีสัมพันธ์โลหิตก็มีโอกาสจะมีเค้าโครงใบหน้าเหมือนกันได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วการชี้ชัดการสืบสายวงศ์ตระกูลก็อาจเกิดความผิดพลาดได้สูง แต่การเปรียบเทียบด้วยการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ) จะพบว่าการใช้หลักฐาน

เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ) มีความถูกต้องในการชี้ถึงความสัมพันธ์สูงกว่าสมควรนำมาใช้มากกว่า “กออีพี” นอกจากนี้ที่กล่าวมาแล้วนั้น เห็นว่า ประเทศอิสลาม 3 ประเทศ คือ ประเทศอียิปต์ ประเทศซาอุดีอาระเบียและประเทศมาเลเซียและประเทศอื่นๆนี้ ก็ได้บัญญัติใช้ผู้เชี่ยวชาญพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดกเช่นกัน

นักวิชาการอิสลาม ผู้พิพากษาและทนายความมุสลิม ตะโตะยูติธรรมในประเทศไทยเห็นว่าควรใช้ในชั้นศาล ซึ่งสอดคล้องกับหลักการปฏิบัติของประเทศไทยและประเทศอิสลาม หลายๆประเทศได้บัญญัติใช้ผู้เชี่ยวชาญในชั้นศาล ทั้งทางคดีความอาญาและคดีความแพ่ง เช่น ความอาญามาตรา 85,88, 89, 292 และ293 และมาตรา 21 กฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความแพ่งของประเทศอียิปต์ กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 76,77,128,137,138,156 และ173 ของประเทศซาอุดีอาระเบีย มาตรา 20,21,31,32 และ 33 ของกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศมาเลเซีย ณ จุดนี้กลุ่มตัวอย่างมีทัศนะที่สอดคล้องกับนักวิชาการอิสลามของประเทศอาหรับและประเทศอิสลาม ว่าให้มีการบัญญัติเป็นกฎหมายบังคับใช้ในประเด็นการยืนยันตัวทารกที่เกิดการสลัตัวจากโรงพยาบาล หรือพยาบาล หรือเพื่อชี้ชัดตัวบุคคลที่เกิดจากการพลัดพรากจากเหตุการณ์ธรรมชาติต่างๆ จากอุบัติเหตุ สงครามหรือจลาจลทางการเมืองอย่างนี้เป็นต้น

2. ด้านการประมวลกฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดกและรูปแบบการปรับใช้
เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในระบบศาล

กลุ่มตัวอย่างเห็นชอบหากได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยการใช้กฎหมายอิสลามในเขตจังหวัดปัตตานี นราธิวาส ยะลา และสตูล พุทธศักราช 2489 เพื่อให้มีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 หรือให้สามารถใช้กฎหมายนี้โดยอนุโลม ตามมาตรา 35 มาตรา 40 (1) (2) และ (3)

ประวัติการยกร่างกฎหมายตั้งแต่อดีตจะพบว่ากฎหมายลักษณะความอาญาหรือกฎหมายลักษณะความแพ่งและพาณิชย์ต่างก็เกิดมาจากวิวัฒนาการหลายๆอย่าง เช่น ขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีปฏิบัติของชุมชน พันธะสัญญาหรือแม้แต่เหตุการณ์ต่างๆที่สังคมเผชิญและอื่นๆ ล้วนแล้วมีผลต่อการยกร่างกฎหมายและเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมบางมาตราของกฎหมาย นอกจากนั้นแล้วการเปลี่ยนทางวิชาการก็ส่งผลต่อการเปลี่ยนมาตรากฎหมายบางมาตราได้เช่นกัน นักวิชาการอิสลาม ผู้พิพากษาและทนายความมุสลิม ตะโตะยูติธรรมในประเทศไทย เห็นพ้องกันว่า

สมควรที่จะต้องบรรจุการใช้ผู้เชี่ยวชาญด้านเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เข้าไปในกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แล้วให้ใช้กับกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลามโดยอนุโลม แต่หากมีนอกเหนือนั้นก็ไม่ได้ เพราะเมื่อมีการบรรจุเข้าไปจะทำให้กฎหมายมีความทันสมัยขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดกอิสลามในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยใช้มานานเกือบ 60 ปีแล้ว สมควรให้มีการปรับปรุงในส่วนที่ยังไม่มีหรือยังไม่ชัดเจนก็อาจใช้กฎหมายทั่วไปโดยอนุโลมก็ได้

3. ด้านรูปแบบการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) การบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) กลุ่มตัวอย่างให้ทัศนะให้ใช้บังคับในชั้นศาลมากกว่าสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด เนื่องจากมีความเหมาะสมทางด้านสถานที่และความพร้อมของบุคลากรในกระบวนการศาลยุติธรรม ในขณะที่สำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดยังขาดความพร้อมในอีกหลาย ๆ ด้าน

5.3 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดก ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกฎหมายอิสลามกับกฎหมายไทยผู้วิจัยจัดได้ทำข้อเสนอแนะดังนี้

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ก. เนื่องจากเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมเป็นสัญลักษณ์ประจำตัวของมนุษย์และสิ่งมีชีวิตอื่น ๆ ที่ฝังตัวอยู่ในรูปของเซลล์และของเหลวต่าง ๆ ของร่างกาย ซึ่งบุคคลสองคนย่อมไม่อาจมีลายพิมพ์เดียวกันได้หากปราศจากการผสมกันระหว่างน้ำอสุจิของเพศผู้กับไข่ของเพศหญิง หากแต่ให้ใช้ในการยืนยันวงศ์ตระกูลของกลุ่มสมรสที่ชอบด้วยบทศาสนบัญญัติเท่านั้น เมื่อมีความจำเป็นที่ต้องใช้ผลของการพิสูจน์ และควรนำมาใช้การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เป็นหลักฐานประกอบการวินิจฉัยตัดสินคดีความพิพาทของศาลในศาลมากกว่าใช้ในระดับคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ที่มีอำนาจบังคับและมีกฎหมายรองรับซึ่งต่างกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดที่ไม่มีอำนาจบังคับ โดยให้ภาครัฐให้การ

สนับสนุนจัดสรรงบประมาณสำหรับการอบรม สัมมนา ให้กับประชาชนทุกภาคส่วนได้มีความรู้ความเข้าใจและควรบรรจุเข้าในหลักสูตรการศึกษาทั้งของภาครัฐและเอกชนด้วย

ข. ในระหว่างที่ประเทศไทยยังไม่มีกฏบังคับใช้ผู้เชี่ยวชาญด้านเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลาม เมื่อเกิดความพิพาทที่จำเป็นต้องใช้การตรวจพิสูจน์ในระดับคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดขึ้นให้นำส่งเรื่องขึ้นสู่ศาลศาลพิจารณาโดยใช้ผู้เชี่ยวชาญด้านเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ)(ตามกฎหมายแพ่งไทยโดยอนุโลม

ค. ให้จุฬาราชมนตรีแต่งตั้งคณะทำงานเพื่อศึกษาข้อกฎหมายซึ่งประกอบด้วย นักวิชาการอิสลาม นักวิทยาศาสตร์และนักการเมืองในศึกษาความเป็นไปได้ในการบัญญัติใช้ผู้เชี่ยวชาญด้านเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมเป็นกฎหมายว่าด้วยการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทย และผลักดันให้มีบัญญัติการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ. 2540

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ก. ควรนำผลการศึกษาวิจัยการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมเพื่อศึกษาวิจัยทัศนคติของผู้ที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงในการนำมาบัญญัติเป็นประมวลกฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดกในประเทศไทย เช่น จุฬาราชมนตรี ผู้ทรงคุณวุฒิจุฬาราชมนตรี กรรมการกลางแห่งประเทศไทย ประธานกรรมการอิสลามประจำจังหวัด นักวิชาการอิสลาม นักการเมืองมุสลิมประชาชนทั่วไป เพื่อหาความเป็นไปได้ของการใช้ผู้เชี่ยวชาญตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)ในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทย

ข. ควรศึกษารูปแบบและความจำเป็นในการส่งเสริมการผลิตผู้เชี่ยวชาญมุสลิมด้านเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ) เพื่อเป็นการรองรับการบังคับใช้ผู้เชี่ยวชาญการพิสูจน์หลักฐานในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลาม

บรรณานุกรม

- กองบัญชาการศึกษาศึกษาสำนักงานตำรวจแห่งชาติ .2552.การสืบสวนโดยใช้วิทยาการสมัยใหม่, การบริหารงานสืบสวน กองบังคับการปราบปราม, สำนักงานตำรวจแห่งชาติ.
- กาญจนา มะลิกรรณ์. 2010. โครงสร้าง RNA และกระบวนการสังเคราะห์ RNA. [ออนไลน์]. URL:<http://malikangenetic.blogspot.com/2010/09/dna-dna.html>. [ค้นวันที่ 4 ตุลาคม 2556].
- กาญจนา สุชาบุรณ์. 2551. การเปรียบเทียบรอยฝ่าเท้าเพื่อการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล. [ออนไลน์]. URL: human.aru.ac.th/www/images/stories/1.ppt. [ค้นวันที่ 8 สิงหาคม 2556]. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ : ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา, มหาวิทยาลัย.
- การค้นพบ DNA .2014. [ออนไลน์]. <http://science.srru.ac.th/org/sci-elearning/courseonline/4022503/chapter6-dna1.htm>[ค้นวันที่ 14 ตุลาคม 2557].
- การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลด้วย DNA.[http://www.bloggang.com/viewdiary.php?id=\(สืบค้นเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2558](http://www.bloggang.com/viewdiary.php?id=(สืบค้นเมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2558)
- ไข่ของเพสหญิง [ออนไลน์].<https://www.dek-d.com/board/view> [ค้นวันที่ 14 ตุลาคม 2557].
- คณะกรรมการตำราเครือข่ายการศึกษาพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้. 2545. กายวิภาคศาสตร์. โครงการสวัสดิการวิชาการ สถาบันพระบรมราชชนก, พิมพ์ที่ บริษัทประชุมช่างจำกัด กทม. 10201.
- คณะกรรมการรณรงค์เพื่อประชาธิปไตยในพม่า. 2551. บทเรียนการช่วยเหลือแรงงานผู้ประสบภัยภัยพิบัติสันติภาพของแรงงานข้ามชาติชาวพม่าผ่านการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล, มูลนิธิร่วมมิตร ไทย-พม่า (มรพ.) 26 ธันวาคม 2551.
- คิตคม สเลตานนท์และวิลาสิณี สเลตานนท์. 2545. กายวิภาคศาสตร์, โครงการสวัสดิการวิชาการ สถาบันพระบรมราชชนก,นนทบุรี.
- โครงสร้างของดีเอ็นเอ [ออนไลน์]. <http://www.thaibiotech.info/structure-of-dna.php> [ค้นวันที่ 14 ตุลาคม 2557].

- จิราภรณ์ เนาพพานนท์ . 2552.พยานผู้เชี่ยวชาญใน คดีอาญา : คณะนิติศาสตร์ ธรรมศาสตร์ , มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร.
- ชนิดา เลิศสิทธิกุล. 2549. การพิสูจน์ข้อเท็จจริงในคดีอาญา โดยพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ : วิเคราะห์ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ปรับปรุงกฎหมายพยานหลักฐาน) วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์มหาบัณฑิต คณะนิติวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2549.
- ฐิดารัตน์ นรินทรากูร ณ อุษยา . 2553. การรับฟังพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ของศาล สหรัฐอเมริกา : แนวคิดและข้อโต้แย้งซึ่งยังไม่เป็นที่ยุติ , คุณภาพ เล่ม 3 ปีที่ 57 กันยายน - ธันวาคม 2553. ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม [ออนไลน์].URL:[file:///D:/% การรับฟังพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์% 20%20สหรัฐ.pdf](file:///D:/%20การรับฟังพยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์%20%20สหรัฐ.pdf) [ค้นวันที่ 29 มีนาคม 2558].
- ณัฐพงศ์รัช กุรัตนธรรมา . 2556. กฎหมายลักษณะพยาน , เอกสารประกอบการเรียน รายวิชา. วิทยาลัยสงฆ์บุรีรัมย์ มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย.
- ดาราวรรณ ใจคำป้อ. 2534. การแสวงหาหลักฐานจากร่างกายผู้ต้องหา , กรุงเทพมหานคร :บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์, มหาวิทยาลัย.
- ทัศน ชัยสิทธิ์ .2555.การพิสูจน์สารพันธุกรรมกับการอำนวยความสะดวกยุติธรรม .เอกสารการอบรมข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม หลักสูตร “ผู้พิพากษาผู้บริหารในศาลชั้นต้น” รุ่นที่ 10.สถาบันพัฒนาข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม.
- ไทยไบโอเทคเทคโนโลยีชีวภาพ แหล่งรวมความรู้ทางเทคโนโลยีชีวภาพ , [ออนไลน์].URL:<http://www.thaibiotech.info/>ฟีนไทป์ [ค้นวันที่ 30 กรกฎาคม 2558].
- ไทยรัฐออนไลน์ 2557. เกือบ 5 ปีความทรงจำอันแสนขมขื่น “ซานติก้าผับ” 66 ศพ[ออนไลน์].URL:<http://www.thairath.co.th/content/378017>[ค้นวันที่ 24 ตุลาคม 2557]
- ธัญญา สนิทวงศ์ ณ อุษยา , ธัญญา สนิทวงศ์ ณ อุษยา , อัญมณี บุรณกานนท์และคณะ . 2538. แนวคิดและกระบวนการรับเด็กเป็นบุตรบุญธรรม ศึกษากรณีทำงานของกรมประชาสงเคราะห์และองค์กรพัฒนาเอกชน . สมุทรปราการ : หัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ, มหาวิทยาลัย.
- ธัญญาลักษณ์ เบ็ญจมะโน เตชวุฒิพันธุ์. 2555.การคุ้มครองเด็กที่เกิดโดยอาศัยเทคโนโลยีช่วยการเจริญพันธุ์ทางการแพทย์ : ศึกษาเปรียบเทียบจากกฎหมายและคำพิพากษาของ

- ประเทศสหรัฐอเมริกา.วารสารกฎหมายเปรียบเทียบศาลยุติธรรม.ปีที่ : 4ฉบับที่ : 1
เลขหน้า : 139–163 ปี พ.ศ. 2555.
- นัฐลักษณ์ กักดีณรงค์. 2551. การเปรียบเทียบวิธีการสกัดสารพันธุกรรมในวัตถุ พยานประเภทเท
กาวเพื่อใช้พิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล. [ออนไลน์ Thesis Online]. [ค้นวันที่ 23
กรกฎาคม 2555] สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร : วิทยานิพนธ์สาขาวิชา
นิติวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. วารสารวิจัยและพัฒนา , ราชภัฏ ,
มหาวิทยาลัยเลย. ปีที่ : 4 ฉบับที่ : 7 เลขหน้า : 37-47 ปีพ.ศ. 2552.
- นัฐวุฒิ รอดโฉม. 2553. การพิสูจน์หาเอกลักษณ์บุคคลหลังการจัดฟันด้วยภาพถ่ายทางรังสี.
[ออนไลน์ Thesis Online]. [ค้นวันที่ 23 กรกฎาคม 2555] สำนักหอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยศิลปากร : วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติ
วิทยาศาสตร์ ศิลปากร, มหาวิทยาลัย.
- น้ำแท้ มีบุญสร้าง. 2552.กระบวนการยุติธรรมทางอาญาของประเทศไทย.บทความทางวิชาการ,
จุดนิติ,พฤศจิกายน – ธันวาคม 2552.
- น้ำแท้ มีบุญสร้าง. 2553. ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์,ฉบับปรับปรุง.หจก.สำนักพิมพ์ ภูมิ
บัณฑิต,เขตบางกอกใหญ่ กทม.
- บุญฤทธิ์ สุวรรณ์. 2557.การตั้งครรภ์ในวัยรุ่น : นโยบาย แนวทางการดำเนินงาน และติดตาม
ประเมินผล. กระทรวงสาธารณสุข , จัดพิมพ์โดย สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์กรม
อนามัย ถนนติวานนท์ อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี, พิมพ์ครั้งที่ 2.พิมพ์ที่โรงพิมพ์
ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- เบญจวรรณ สาเรือง. ม.ป.ป. การวิเคราะห์เปรียบเทียบลายนิ้วมือของบุคคลที่เป็นฝาแฝด.
[ออนไลน์ Thesis Online]. [ค้นวันที่ 23 กรกฎาคม 2555] สำนักหอสมุดกลาง
มหาวิทยาลัยศิลปากร : วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติ
วิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปรีมาศ เวสบุตร วรรณิการ์ รักเสนาและคณะ, ม.ป.ป. การชี้ชีวิตคู่,2. การให้บริการอนามัยการ
เจริญพันธุ์ คู่มือสำหรับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข,สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การ
สงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- ปรีดี พงศ์เศรษฐสันต์และ ตะวัน ไวยารัตน์. มปป. การตรวจพิสูจน์อาวุธปืนและเครื่องกระสุน,คู่มือ
การใช้พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์สำหรับ บพนักงานอัยการ,สำนักงานคดี
แรงงานภาค 9 สำนักงานอัยการสูงสุด,สนับสนุน โดยมูลนิธิเอเซีย

- ปิยฉัตร พรหมเพชร. 2553. ได้ศึกษาการประมาณระยะเวลาการเสียชีวิตของศพจากการเปลี่ยนแปลง
ลักษณะวิทยาของเซลล์เม็ดเลือดขาว .[ออนไลน์ Thesis Online].[ค้นวันที่ 23
กรกฎาคม 2555] สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร : วิทยานิพนธ์ปริญญา
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชานิติวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปิยะนุช โปตะวณิชและเจตรวนที จิตสำราญ. 2555. หลักทั่วไปของบุคคลธรรมดา, 5.เอกสาร
ประกอบการสอนชุดวิชา กฎหมายแพ่ง 1 บุคคล นิติกรรม สัญญา, ฉบับปรับปรุง
ครั้งที่ 2, สาขานิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประมวลกฎหมาย ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาคดีแพ่ง. ฉบับที่ 23 พ.ศ. 2550.
- ผ่องศรี วาณิชย์ศุภวงศ์. 2546. เอกสารคำสอน ระเบียบวิธีวิจัยทางการศึกษา . ฝ่ายเทคโนโลยีทาง
การศึกษาสำนักวิทยบริการมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี :
ปัตตานี.
- ผู้จัดการออนไลน์ 2552. รายชื่อผู้เสียชีวิต พิสูจน์ทราบแล้ว 28 ราย จากเหตุเพลิงไหม้
“ซานติก้าผับ” [ออนไลน์].URL:<http://www.manager.co.th/Crime/ViewNews.asp>
[ค้นวันที่ 24 ตุลาคม 2557].
- พงษ์เทพ ยังสมชีพ . 2547. การตรวจดีเอ็นเอ (DNA) เพื่อพิสูจน์สัญชาติไทย .[ออนไลน์
].URL:http://www.archanwell.org/autopage/print.php?t=1&s_id=73&d[ค้นวันที่
18 กันยายน 2557].
- พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. 2554. เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องใน
โอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนพรรษา ๗ รอบ, พิมพ์ครั้งที่ 1 / 2556, ราช
บัณฑิตยสถาน, 2556.
- พรชัย สุธีรคุณ. 2553. การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล, [ออนไลน์].URL:http://www.ifm.go.th/articles/006_004p1.php. [ค้นวันที่ 13 เมษายน 2553].
- พรทิพย์ โรจนสุนันท์ .2556. นิติวิทยาศาสตร์ , คู่มือสิทธิมนุษยชน นิติศาสตร์และนิติเวชศาสตร์
สำหรับทนายความ, โรงพิมพ์เดือนตุลา 39/205 -206 ซอย 2. วิทยากรรังสิต 84 แขวง
สนามบิน เขตดอนเมือง : กรุงเทพฯ ๑ 10210.
- พรทิพย์ โรจนสุนันท์. 2544. ความรู้เบื้องต้น เรื่อง DNA Fingerprint. บทบัณฑิตย์ เล่มที่ 57 ตอน 1
มีนาคม 2544, หน้า 86-100.
- พรทิพย์ โรจนสุนันท์. 2547. นิติเวชศาสตร์การชันสูตรศพ. สำนักพิมพ์วิญญูชน.: กรุงเทพฯ.

- พรสุข หุ่นนิรันดร์, ประภาเพ็ญ สุวรรณ, สุรีย์พันธุ์ วรพงศธรและคณะ. 2551. สุขภาพม.5, 3. อักษรเจริญทัศน์ อจก. : กทม.
- พัชรา สีนลอยมา.2540. การศึกษาทำนายเคมีที่เหมาะสมในการตรวจพิสูจน์หา ข้อความเดิมที่ถูกปิดทับด้วยน้ำยาลบคำผิด. [ออนไลน์]. URL: www.ajarnpat.com/forensic-science.html. [ค้นเมื่อ 23 กรกฎาคม 2555]:วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขานิติวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล. (สำเนา)
- พิชิตพล แม้นวงศ์. 2553. การกำหนดเพศโดยการวิเคราะห์จำแนกเพื่อประเมินค่าความน่าเชื่อถือในการวัดกระดูกฝ่้ามือในประชากรไทย. [ออนไลน์ Thesis Online]. [ค้นวันที่ 23 กรกฎาคม 2555] สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร : วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ไพจิตร สวัสดิสาร .2547.การพิสูจน์ลายพิมพ์ดีเอ็นเอในศาลนัดติอาญา, เอกสารการอบรมหลักสูตร 19 กุมภาพันธ์ 2547“ผู้บริหารกระบวนการยุติธรรมระดับสูง (บ.ย.ส.) ” รุ่นที่ 7 วิทยาลัยการยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม. (สำเนา).
- เมลิสา พันธุ์เมธิร์ และคณะ. 2552. รวมผลงานวิชาการดีเด่นกระทรวงสาธารณสุข. นราธิวาส : โรงพยาบาลนราธิวาส กระทรวงสาธารณสุข.
- راجิกจانبกษา 2552,การแบ่งส่วนราชการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ เล่ม 126 ตอนที่ 65 ให้ไว้ ณ วันที่ 1 กรกฎาคม 2552 [ออนไลน์].www.oic.go.th/INFOCENTER6/ifunc_redirect.asp?[ค้นวันที่ 10 มกราคม 2560].
- 2545. กฎกระทรวงยุติธรรม การแบ่งส่วนราชการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ เล่มที่ 2 ให้ไว้ ณ วันที่ 9 ตุลาคม พ.ศ. 2545
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม,2558.[ออนไลน์]. <http://www.cifs.moj.go.th/main/index.php/th/> [ค้นวันที่ 1 ตุลาคม 2558].
- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม.2545.[ออนไลน์]. <http://www.cifs.moj.go.th/main/index.php/th/> [ค้นวันที่ 14 ตุลาคม 2557].
- รุ่งระวี โสขุมมา.2539. ลายพิมพ์ DNAกับการดำเนินคดีอาญา,บทบัณฑิต52, (มีนาคม 2539).น.204.
- ลินนท์ พงษ์ศิริสุวรรณ .มมป.รับสมอ้างว่าเป็นบุตรในการแจ้งเกิด, บิดาในสูติบัตร [ออนไลน์].<http://www.peesirilaw.com94.html>[ค้นวันที่ 1 มกราคม 2558].
- เลียงชัย จตุรัส ,2549.การชันสูตรพลิกศพ, จากวิกิพีเดีย สารานุกรมเสรี [ออนไลน์].URL:<http://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%81> [ค้นวันที่ 25 ตุลาคม 2555].

-, มปป . ดีเอ็นเอทางนิติเวชศาสตร์ ,ภาควิชานิติเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น .[ออนไลน์]
].URL:http://forenmed.md.kku.ac.th/site_data/myort2_74/3/DNA411[ค้นวันที่
13 ตุลาคม 2556].
- วรรณาท พรหมณ์กระโทก. 2552. นิติทันตวิทยาประสบความสำเร็จในการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคล
ผู้ประสบภัย สึนามิ ในจังหวัดภูเก็ต ประเทศไทย . เอกสารสัมมนานิติวิทยาศาสตร์
วันเสาร์ที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2552 สถานที่ ห้อง 4204 : สถาบันนิติวิทยาศาสตร์.
(สำเนา).
- วรวิรี ไวยวุฒิ .2556. การตรวจสารพันธุกรรมในทางนิติวิทยาศาสตร์, 2.,คู่มือสิทธิมนุษยชน
นิติศาสตร์และนิติเวชศาสตร์ สำหรับทนายความ : โรงพิมพ์เดือนตุลา 39/205 -
206 ซอยวิภาวดีรังสิต 84 แขวงสนามบึง เขตดอนเมือง กรุงเทพฯ 10210.
(สำเนา).
- วิน เขษมศรี. 2557.โลหิตวิทยา[ออนไลน์].URL:<http://pirun.ku.ac.th/~fsciwcc/> HEMATO2 1
[ค้นวันที่ 13กรกฎาคม 2557].
- วิสาร พันธนะ,2521: 41 – 42. วิถีพิจารณาความอาญาในสหรัฐอเมริกา” ดุลพาห,เล่มที่ 25 ,
กันยายน – ตุลาคม 2521, น. 41 – 42.
- ศิริ วสุสิริกุล. มปป . บทความวิชาการเรื่อง “DNA กับการพิสูจน์การเป็นบุตรของบิดามารดา”
[ออนไลน์].URL:http://www.panyathai.or.th/wiki/index/php/D_N_A [ค้นวันที่ 1
ตุลาคม 2553].
- ศรินทร์ บุษยามานนท์ และวรัทพร สิทธิจรูญ. 2011. การพิสูจน์ความเป็นบิดามารดาแลบุตรทาง
นิติเวชศาสตร์. Journal of Medicine and Health Sciences Faculty of
Medicine,(Vol.18 No.1April 2011). ภาควิชานิติเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ :
ศรีนครินทร์วิโรฒ,มหาวิทยาลัย. (สำเนา).
- ศิริวรรณ จิงจรเกียรติ . 2553. กำหนดเพศโดยการวิเคราะห์ทางคณิตศาสตร์เพื่อประเมินค่า
ความน่าเชื่อถือในการวัดกระดูกสะบ้าในประชากรไทย . [ออนไลน์]. URL:
tar.thailis.or.th/bitstream/123456789/493/1/tscience. [ค้นวันที่ 23 กรกฎาคม
2555]Veridian E – Journal, ปีที่ 3 ฉบับที่1 กรกฎาคม 2553. 286-295:
วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติวิทยาศาสตร์ ศิลปากร ,
มหาวิทยาลัย.

- สนธิท สัมภาษณ์ . 2538.มีเงินก็นับว่าห้อง มีทองก็นับว่าพี่ ระบบครอบครัวและเครือญาติ
ของไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ [ออนไลน์].URL:.
[https://goodluck123foryou.wordpress.com/2013/09/17/\[ค้นวันที่ 25 พฤศจิกายน 2557\]](https://goodluck123foryou.wordpress.com/2013/09/17/[ค้นวันที่ 25 พฤศจิกายน 2557]).
- สมพิศ สามิภักดี. 2009. พันธุศาสตร์, ภาควิชาพันธุศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์, โครงการแบรนดซัมเมอร์แคมป์ [ออนไลน์
].URL:[dlf.ac.th/uploads/document\[ค้นวันที่ 3 สิงหาคม 2557\]](http://dlf.ac.th/uploads/document[ค้นวันที่ 3 สิงหาคม 2557]).
- สราวุธ เบญจกุล. 2550. หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์กับกระบวนการยุติธรรม. [ออนไลน์].
URL:<http://www.manager.co.th/Crime/ViewNews.aspx?NewsID=9500000088479> [ค้นวันที่ 19 กันยายน 2557].
- สารานุกรมเสรี [ออนไลน์].URL:[http://th.wikipedia.org/wiki\[ค้นวันที่ 9 กรกฎาคม 2557\]](http://th.wikipedia.org/wiki[ค้นวันที่ 9 กรกฎาคม 2557])
- สำนักกฎหมายเชษฐคุณธรรมกิจไทย . 2556.บุตรนอกสมรส กรณีบิดาจดทะเบียนรับเป็นบุตร กับ
รับรองว่าเป็นบุตร. [ออนไลน์]. URL:[https://m.facebook.com/notes/สำนักงานกฎหมายเชษฐคุณธรรมกิจไทยlawman/\[ค้นวันที่ 16 กันยายน 2557\]](https://m.facebook.com/notes/สำนักงานกฎหมายเชษฐคุณธรรมกิจไทยlawman/[ค้นวันที่ 16 กันยายน 2557]).
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. 2554. [ออนไลน์]. URL: <http://www.nso.go.th/>. [ค้นเมื่อ 23 กรกฎาคม 2556].
- สำนักงานกิจการยุติธรรม. 2552. กระบวนการยุติธรรมทางอาญาไทย, สำนักงานกิจการยุติธรรม
อาคารบี ชั้น 9 ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา ๑ ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลัก
สี่ กรุงเทพมหานคร 10210.
- สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา . 2477.พระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความ
อาญา, ลงวันที่ 7 มีนาคม พุทธศักราช 2477.
- สำนักงานยุติธรรม. 2555. เอกสารประกอบการสัมมนา, สถาบันวิจัยและพัฒนาศกดิ์ (สำเนา)
- สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคุ้มครองสิทธิประชาชนระหว่างประเทศ . 2535. พระราชบัญญัติให้ใช้
บทบัญญัติบรรพ ๑ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ได้ตรวจชำระใหม่
พ.ศ. 2535. วันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2535.
- สำนักงานอัยการพิเศษฝ่ายคุ้มครองสิทธิประชาชนระหว่างประเทศ . 2014. บุตรกับสามีนอกสมรส
ชาวฝรั่งเศส ซึ่งสามีต้องการพาบุตรไปประเทศฝรั่งเศส. [ออนไลน์]. URL:
<http://www.humanrights.ago.go.th/forum/index.php?topic> [ค้นวันที่
3 พฤศจิกายน 2558].

- สำนักวิชาการ . [ออนไลน์].URL: <http://www.lawyerexpress24.com>. [ค้นเมื่อ 21 กรกฎาคม 2556].
- สิริพร พานทองถาวร. 2012. เปิดใจพญ. พรทิพย์ โรจนสุนันท์ ,เมื่อ “นิติวิทยาศาสตร์” ถูกใช้ คลี่คลายคดี. สก๊อปแนวหน้า , พฤศจิกายน 2012. [ออนไลน์]. URL: SCOOP@NAEWNA.COM[ค้นวันที่ 13กรกฎาคม 2556].
- ลีนาบี 26 ธันวาคม 2547,[ออนไลน์].http://www.photoontour.com/events_html/tsunami/data/data18.htm[ค้นวันที่ 1มกราคม 2558].
- สุคนธ์ ประคุดกาญจนาและคณะ.2557.รายงานผู้ป่วยทางนิติพันธุศาสตร์: บุตรที่เกิดจากการสมสู่ร่วมสายโลหิต.วารสารสงขลานครินทร์เวชสาร (ปีที่ 32 ฉบับที่ 1 ม.ค.-ก.พ. 2557.)
- สุนีย์ หาญชัยวัฒน์. มปป. การตรวจพิสูจน์ลายนิ้วมือ ฝ่ามือ ฝ่าเท้า, คู่มือการใช้พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์สำหรับพนักงานอัยการ,สำนักงานคดีแรงงานภาค 9 สำนักงานอัยการสูงสุด,สนับสนุนโดยมูลนิธิเอเชีย.(สำเนา).
- สุภาวดี ภคพงศ์. มปป. การถ่ายทอดลักษณะทางพันธุกรรม, เอกสารประกอบการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์ รหัสวิชา 2000 -1421,วิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด. [ออนไลน์]. URL:www.rvc.ac.th/knowledge/supawadee/science [ค้นวันที่ 20สิงหาคม 2557].
- สุรศักดิ์ ฐานิพานิชสกุลและคณะ. 2551. การสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับมารดาและทารกแรกคลอด,ศูนย์ศึกษาและเฝ้าระวังปัญหาสุขภาพและสาธารณสุขวิทยาลัยวิทยาศาสตร์สาธารณสุข จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข โครงการในแผนพัฒนาวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (จุฬาฯ 100 ปี).
- สุรินทร์ ปิยะโชคณากุล .2545.พันธุวิศวกรรมเบื้องต้น. สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. (สำเนา).
- 2545. พันธุวิศวกรรมเบื้องต้น,2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- แสวง บุญเฉลิมวิภาส .มปป. ความสำคัญของนิติวิทยาศาสตร์และนิติเวชศาสตร์ในกระบวนการยุติธรรม, เอกสารสรุปการสัมมนา เรื่อง “กฎหมายใหม่ทางนิติเวชศาสตร์ นิติวิทยาศาสตร์ และการเพศเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรม” .
-2555. สำนักงานยุติธรรม,เอกสารประกอบการสัมมนา ,สถาบันวิจัยและพัฒนา . (สำเนา).

-2555. กฎหมายใหม่ทางนิติเวชศาสตร์ นิติวิทยาศาสตร์และการแพทย์เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรม. [ออนไลน์].URL: [www. Library.coj.go.th](http://www.Library.coj.go.th)[คำนวันที่ 24 กรกฎาคม 2556]. ห้องสมุดเด็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม : สถาบันวิจัยและพัฒนาศักดิ์ สำนักงานยุติธรรม. เอกสารประกอบการสัมมนา วันจันทร์ 17 กันยายน 2555 ณ โรงแรมเจ้าพระยาปาร์ค.
- ห้องสมุดอิเล็กทรอนิกส์สำนักงานศาลยุติธรรม . ม.ป.ป. ศูนย์วิทยบริการศาลยุติธรรม สำนักงานศาลยุติธรรม [ออนไลน์] .URL:<http://www.library.coj.go.th/indexdeekaspacial.php>?[คำนวันที่ 25 กันยายน 2557].
- อสุจิ [ออนไลน์].<https://www.ohnadousashop.com/article> [คำนวันที่ 14 ตุลาคม 2557].
- อารยธรรม อีอีพีโบราณ [ออนไลน์].<https://metricsyst.wordpress.com/2013/01/31/>, คำนวันที่ 31 มีนาคม 2558.
- อิทธิกร ปิ่นทอง. 2553. คำพิพากษาเกี่ยวกับนิติวิทยาศาสตร์. [ออนไลน์ Thesis Online]. [คำนวันที่ 23 กรกฎาคม 2555] สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร : วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชานิติวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. (สำเนา)
-2553. คำพิพากษาฎีกาเกี่ยวกับนิติวิทยาศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.(สำเนา)
- อินทรา หาญพงษ์พันธ์และบัญชา พูลโลกา. ม.ป.ป. สารชีวโมเลกุล. [ออนไลน์] .URL:www.chemistry.sc.chula.ac.th/Chem_Tutor/biomolecules.pdf[คำนวันที่ 4 มกราคม 2557]. เอกสารประกอบการสอนโครงการสอนเสริม : สโมสรอาจารย์ จุฬาฯ .1-14.
- อิสมาแอ อาลี. 2535. อุตุลฟีทสุ. วิทยาลัยอิสลามศึกษา : มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี.
- อุทิศ ศรีวิชัย. 2553. การคาดคะเนส่วนสูงจากความยาวกระดูกหน้าแข้งและกระดูกปลายแขนด้านในของประชากรไทย. [ออนไลน์ Thesis Online]. [คำนวันที่ 23 กรกฎาคม 2555] สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร : วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชานิติวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร. (สำเนา)
- เอนก ขมจินดา . ม.ป.ป. กฎหมายใหม่ทางนิติวิทยาศาสตร์และการแพทย์เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรม. [ออนไลน์].URL: www. Library.coj.go.th. [คำนวันที่ 24 กรกฎาคม 2556]. ห้องสมุดเด็กทรอนิกส์ศาลยุติธรรม : สถาบันวิจัยและพัฒนาศักดิ์ สำนักงาน

- ยุติธรรม, เอกสารประกอบการสัมมนา วันจันทร์ 17 กันยายน 2555 ณ โรงแรม
เจ้าพระยาปาร์ค.
- ม.ป.ป. การค้นหาคำความจริงในความผิดเกี่ยวกับเพศและความรู้เกี่ยวกับ DNA ,
เอกสารสรุปการสัมมนา เรื่อง “กฎหมายใหม่ทางนิติเวชศาสตร์ นิติวิทยาศาสตร์
และการเพศเกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรม”. (สำเนา)
- Abbas Fadil Sa- id and Muhammad Abbas Hammudi. 2009. Istikdma al - Basmah al -
Wirathiyah fi Isbaht al - Jina - I. Rafidain Of Law Journal. (Vol. 11
,No 41). 281- 308.
- Abbas Al - Abodi .2002. Al - Hujjiyah al - Qanooniyah li Wasail al - Attaqadum al –
Ilmiy fi al - Isbath al - Madaniy. al – Urdun : Dar al - Saqafah Amman.
- Abbas Ahmad Muhammad al - Baze.2001. Iktiyar Jins al – Mawlood wa Tahdiduhu
qabla Takhluqihi wa Wiladatihi baina al – Tib wa al – Fiqh, Dirasah
Fiqhiyah fi Qadhaya Tibbiyah Mo – asarah. al – Urdun : Dar al – Nafis .
- Abd Da - im Al - Kaheel. 2010. Iza Marra al - Nutfah sintan wa Arbauoona lailatan,
[Online]. URL:<http://www.kaheel7.com/ar/index.php/>[Accessed8, September
2013]
- Abd Hameed Muhammad al – Rasheed. 1425. Dilalat al - Fahthu al - Wirathi Shariyan
Nawahi Aklakiyah, National Committee of Bio Ethics, 15 Sha’ban 1425h.
- Abd Khafi Syatra. 2012. MISTERI DNA MANUSIA , Al - Hidayah House of Publisher
SND แปลโดย Nabilah Abd. Jalil.
- Abd Malik Abd Rahman al - Sa’di. 1989. Al - A’laqaat al - Jinsiyah Ghaira al - Shariyah
wa Uqubatiha fi al – Shari – ah wa al - Qanoon.3. Iraq : Dar al- Anbar.
- Abd Munim Mahmood Abdul Rahman. n.d. Mu’jam al - Mustalahat wa al - Alfaz al -
Fiqhiyah.al - Qahirah : Dar al - Fadhilah.
- Abd Rasheed Muhammad. n.d. Al - basmah al – wirathiyah wa Ithbath al - Nasab.
[Online]. URL:<http://www.f-law.net/law/threads/22975>. [Accessed April 4, 2013]

- Abd Wahhab Khalaf. 1987. Ilmu Usul al - Fiqh. Dar al - Qalam.
- Abd Wahhab Khalaf. 1990. Ahkam al- ahwa al – Shaksiah fi al - Shariah al – Islamiah.2. Kuwait : Dar al – Qalam.
- Abdul Aziz bin Marawiy bin Ali al - Jabir.2002. Al - Hukum bi Isbat al - Nasab wa Nafih bi al - Basmah al – Wirathiyah wa Tatbeeqātihi al - Qadhayah.
Maktabah al - Rushd.
- Abdul Ghani Abdulah Ghanim. 2002. Al - Handasah al - Wi'rathiyah baina al - Sha'riah wa al - Qanoon, Majallah al - Fikr al - Sharti, al - Mujallad 11, vol193.
- Abi Waleed Muhammad bin Ahmad bin Muhammad bin Ahmad bin Rushd al - Qurtubi. 1982. Bidaayah al - Mujtahid wa Nihayah al – Muqtasid.6. Bairut : Dar al - Ma'rifah.
- Abu Al - Hassan, Ali bin Sulaiman al - Mardawi Alauddin abu al – Hassan. 1955. Al - insaf fi Ma'rifah al - Rajih mina al - Khilaf. Matba - ah al - Sunnah al - Muhammadiyah.n .p.
- Abu Dawood. 2001. Abi Toyyib Muhammad Shamshuddin al – Abadi. Aunun al - Ma'bood. al – Qahirah : Dar al – Hadhith,n.p.
- Abu Dawood. 2009. Sulaiman bin al – Asash al – Azdi al - Sajistaniy. Sunan Abi Dawood, al - Muhaqqiq, Shuaiyb al - Arnauoot, Dar al – Risalah al- Alamiyah.
- Abu Wafa Muhammad abu Wafa Ibraheem. 2002. Mada Hujjiyah al - Basmah al - Wi'rathiyah. Bahthu Muqaddam ila al - Mu'tamar al - Handasah al - Wi'rathiyah baina al - Sha'riah wa al - Qanoon , bi al – Emarat. al - Arabiyah al - Muttahidah, 5-7 May.
- Abu Al - Basal Abdul Nasir. 2001. Al - Isbath bi al - Basmah al - Wirathiyah min al - Manzhor al – Shar - I, Dirasat Fiqhiyah fi Qadhaya Tibiyah Muasarah.
al - Urdun : Dar al - Na'fais.

- Abu al – Yaqidhah, 1986. Atiyah Faraj al - Jabburiy, **Hukm al - Mirathfi al – Shari-ah al - Islamiy**. Bairut : Dar al- Nadwah al-Jadidah.
- Abu Zahrah Muhammad Abu Zahrah, 1950. **Al - Ahwal al - Shaksiyah** . Dar al – Fikr al - Arabi.
- Abu Waleed, 2000. Muhammad bin Ahmad bin Muhammad bin Ahmad Ibn Rushd al – Qurtubi, Bidayah al – Mujtahid wa Nihayah al – Muqtasid. 2. Bairut : Dar al – Kutub al – Ilmiyah.
- Abu al- Basal Abdul Nasir, 2001. **Al - Isbath bi al - Basmah al - Wirathiyah min a - Manzhor al – Shar - I**, Majallah Abhath al - Yarmuok , Al - Mujallad 19 .vol 4.
- Abu Suliaman Abd wahhab Ibraheem, 1986. **Kitabah al - Bahthi al - Ilmi wa masadir al - dirasat al – Islamiah**.3. Jiddah : Dar al shurooq.
- 2002. **Kitabah al – Bahthu al - Ilmi Sheyaghah jadidah**. Maccah al - Mucarramah : Maktabah ak - Rushd.
- Adnan Hassan Azayizah, 1990. **Hujjiyah al – Qara - in fi al - Shari-ah al – Islamiah**. Amman : Dar Ammar.
- Ahmad Abdul Rahman Bik, 2003. **Turuq al - Isbath al - Shariyah**. 4. : Al - Maktabah al - Azhariyah lil Turath.
- Ahmad Hassan al – Bakr, 1971.**Qanoon Usool al - Muhakamaat al – Jazaiah**. 1971. (Vol. 2004,31 May 1971). Al – Waqa - Ia al - Iraqiyah.
- Al – Mubakaruri Muhammad bin abd Rahman bin abd Raheem al – Mubakaruri, n.d. **Tuhfah al – ahwazee Sharah Jamia’ al – Tirmizi**.Dar al – Fikr.
- Al – Bukhari Sahih al – Bukharari , Imam al - hafiz abi abduLah Muhammad bin Ismail al – Bukhari, 1998. Baitu al - Afakar al - Dauliyah lilmashrah.
- 1999. **al - Sahih al - Bikhari**. Saudi Arabia : International Ideas Home for Publishing & Distribution.

- Al - Fakhri Aunee. 1999. **Mashru'ah al - Istensahk al - Bashari fi al - Qanooni**. Silsilah al - Ma - idah al - Hurrah 44. al - Istensahk al - Bashari al - Tib wa al - Ulum al - Sha'riah wa al - Qanoon. Baghdad : Baitu al - Hikmah.
- Al - Fayumi Ahmad bin Muhammad bin Ali al - Faumi al - Mukri'. 2010. **Al - Misbah al - Munir**. Bairut : Maktabah Lubnan.
- Al - Khatib, Muhammad Ajaj. 1971. **Lamhat fi al - Maktabah wa al - bahth wa al - Masadir**. n.p. :Bairut.
- Al - Abudi Muhsin. 2007. **Al - Qadha' wa Tikniyah al - Hamidh al - Nawawi, al - Basmah al - Wirathiah**. Al - Mu'tamar al - Arabi al - Awal li Ulum al - Adillah al - Jina - iyah wa al - Tib al - Shar -I. Naif Arab University for Security Sciences. al - Riyadh .
- Al - Ahram al - Raqmi. 2010. **Istikhdam al - Basmah al - Wirathiah fi Isbath Majhu al - Hawiyah**. [Online]. URL: http://www.ahram.org.eg/pdf/Zoom_1500/Index.aspx[Accessed March 16, 2013].
- Al - Aini Badruddin Mahmood bin Ahmad al - Aini. n.d. **Umdah al - Qari Sharh Sahih al - Bukhari**. Bairut : Dar al- Fikr.
- Al - Akum Waleed al - Aakum. 2002. **Al - Basmah al - Wi'rathiyah wa Atharaha fi al - Isbath. Mu'tamar al - Handasah al - Wi'rathiyah baina al - Sha'riah wa al - Qanoon**, 5-7 May 2002, Jamiah al - Imarāt al - Arabiyah al - Muttahidah.
- Al - Anba' al - ta'dhamun. 2013. **Istikhdam al - Basmah al - Wirathiah fi Isbath Majhu al - Hawiyah**. [Online]. URL: <http://www.presssolidarity.net/news/>[Accessed March 16, 2013].
- Al - Andelusi Muhammad bin Yosof al - Andelusi. 1993. **Tafsir al - Bahr al - Muheet**. Bairut :Dar al - Kutub al - Ilmiyah.

- Al - Ansari Abu Yahya Zakariya bin Muhammad al - Ansari, 2000. **Asna al - Matalib fi Sharh Rawdu al - Tali**. Bairut : Dar al - Kutub al - Ilmiah.
- Al - Ansari, Fareed al - Ansari. 1997. **Abjadiyat al - Bahth fi al - Ulum al - Shar-ei'yah** . Dar al - Baidha.
- Al - Asfahani Abi al - Qasim al - Husein bin Muhammad al - Asfahaniy. n..d. **al - Mufradat fi Qharcabi al - Qur-an**. Bairut : Daru al - Ma'rifah.
- Al - Asnawi Jamaluddeen abd Raheem bin al - Hassan al - Asnawi al - Shafi - ei. n.d. **Nihayah al - Sool fi Sharhi Minhaj al - Usool**. Alam al- Kutub.
- Al - Asqalani Ahmad bin Ali bin Hajar al - Asqalani, 1987. **Fathu al - Bari**, al - Qahirah : Dar al - Roivan lil al - Turas.
- 2000. **Fathu al - Bari** : Dar al - Taqwa
- Al - Azawi Rahim yunus karu al - Azawi. 2008. **Muqaddimah fi al - Bahth al - Ilmi**. Jordan : Dar al - Dijlah.
- Al - Azzawi Al - Tahir Ahmad, n.d. **Muktar al - Qamus**, al - Dar al - Arabiyah lilkitab , Libya
- Al - Bahooti Mansoor bin Unus al - Bahooti, Rawdhah al - Murbia' bi Sharhi Zad al - Mustaknia' Mukhtasar al - Muknia'. 2002. Bairut : Dar al- Kutub al - Ilmiah.
- 2008. **Kasshaf al - Qinaa' an al- Iqna'**, Wizarah al - Adli , Asudiarabia.
- 1996. **Shath Muntaha al- Iradaat, Daqa-iq Olinnuha li Sharh al- Muntaha**. Bairut : Alam al- Kutub.
- 1399. **hashiyah al - rawdu al - murbi'a sharh sad al - MUSTAKNI'A**. 6. ABD RAHMAN BIN MUHAMMAD BIN QASIM AL - ASIMI al - najdi.
- Al - baihaqi abi Bakr Ahmad bin al - Husain bin Ali al - baihaqi. 2003. **Al - Sunan al - kubra** .3. Bairut : Dar al- Kutub al - Ilmiah.

- Al – Bakri Abu Bakr al - Mashur bi al - Saiyid al - Bakri Ibn al - Saiyid MuhammadShatha al - Dumyati. n.d. **Hashiyah I - aanah at - Talibeen**.Dar al- Fikr.
- Al – Banna Abi Ali al – Hassan bin Ahmad bin abd Lah bin al – Banna. 1993. **Al - Mukni’ fi Sharh Mukhtasar al - Kharqi**.Maktabah al – Rushd , al- Rirahd.
- Al – Bar Muhammad Ali. 1983. **Khalaqa al – Insan baina al - Tib wa al – Qoran**.4. al - Dar al - Saudiyah.
- Al–Basmah Al-Wi’rathiyah fi al – Isbath al - Ji’na - i,[Online]. URL:<http://www.startimes.com/f.aspx?t=20039595>. [Accessed30 , December 2014]
- Al – Bayati Abd al - Ghafoor Muhammad Ismail al – Bayāti. 2013. **Al – Tashri’ al – Qadha - e fi al - Qur-an**. Bairut : Dar al – Kutub al - Ilmiyah .
- 2014. **Al – Usool wa al – Thawabit fi al - Qadha’ al – Islamiy wa Atharuha fi al- Qawaneen al- Wadi’yah**. Bairut : Dar al –Kutub al- Ilmiyah .
- Al – Baze Muhammad Ali al – Baze. 1980. **Khalaqa al - Insan baina al - Tib wa al – Quran**. Jiddah : Dar al - Saudiyah lilnasr.
- Al – Bujairami Al – Shaikh Sulaiman al – Bujairami,1345h,**Hashiyah al – Bujairami A’la Sharh Minhaj al – Tullab**, Matbaah Mustafa al- Babi al- Halbi wa Auwladuhu bi Misr.
- Al – Bukhari Sahih al – Bukharari, Imam al - hafiz abi abduLah Muhammad bin Ismail al – Bukhari. 1999. Dar al - Salam, Riyadh.2.
- Al – Bustani Al – Mu allim Butrus al – Buatani Butrus. 1987. **Muheet al – Muheet Qamus Mutuawal li Lughah al – Arabiyah**. Bairut : Maktabah Lubnan.
- Al – Fakri Aunee.(1999). Mashu’ah al – Istensahk al – Bashari fi Al – Qurani. Silsilah al – Ma - idah al – Hurrah 44. Al – Istensahk al – Bashri al – Tib wa Ulum al – Sah’riah wa al – Qanoon. Baitu al – Hikmah ,Baghdad.

- Al - Fairus Abadi al - Alamah Majdudeen bin Ya'koob al - Fairus abadi al -Shairazee.
1980. **Al - Qamoos al - Muheet**. al - Hiah al - Misriyah al- Amah li Kitab,
..... 2005. **Al - Qamus al - Muheet**.8. Bairut : Muaassah al- Risalah.
- Al - Fayoumi Ahmad bin Muhammad bin Ali al - Fayoumi al - Magri'. 1987. Bairut :
Maktabah Lubnan.
- Al - Fayumi Ahmad bin Muhammad bin Ali al- Faumi al - Mukri'. 1987. **Al - Misbah al
- Munir**. Bairut : Maktabah Lubnan.
- Al - Gamrawi Muhammad al - Zuhri al - Gamrawi. n.d. **Al - Siraju al - Wahhaj**, Dar al -
Fikr.
- Al - Ghazali n.d. **Mustasfa**. (n.p). al - Madinah Saudi Arabia.
- Al - Haitami Shihabuddin bin Hajar al - Haitami. n.d. **Al - Fatawa al - Fiqhiyah al -
Kubra**. Dar al - Fikr.
- Al - Hattab Abi Abd Lah Muhammad bin Muhammad Abd Rahman al- Hattab. 2003.
Mawahib al- Jalil li Sharhi Mukhtasar Khalil. Bairut : Dar alimun al-
Kutub.
..... 1995. **Mawahib al - Jalil**. Bairut : Dar al - Kutub al - Ilmiah.
- Al - Hijawi Sharfuddin Musa bin Ahmad Abu Naja al - Hijawi, **al - Iqnāa' fiqh al -
Imam Ahmad**. n.d. Bairut : Dar al - Ma'rifah.
- Al - Humam Al - Alamah al - Humam Maulana al - Saikh Nizham. 2000. **Al - Fatawa al -
Hindiyyah**. Bairut : Dar al - Kutub al - Ilmiah.
- Al - Husaini Muhammad Mustafa Shahatah al- Husaini.1976. **al - Ahwal al - Shaksiyah fi
al - Wilayah wa al - Wasiyah wa al - Waqf**.Matbaah Dar al - Ta'lif , al -
Qahirah.
- Al - Husna Abi Bakr bin Muhammad Abd al - Mu'min al - Ma'roof bi Taqiyuddin al -
Husna. 2011. **Kitab al - Qa'waid**. Riyahd : Maktabah al- Rushd.

- Al – Imrani Muhammad al – Kadiy al- Imraniy. 2001. **Fiqh al - Usrah al - Muslimah fi al - Muhajir**. Bairut : Dar al- Kutub al – Ilmiyah.
- Al - Inzee Faisal Musaid al – inzee. 2007. **Atharul al - Ithbath bi Wasail al - Tiqniyah al - Hadhithsah ala Huqooq al - Insan Dirasatan Ta'siliyah Muqaranatan Tatbiqiyah**. Naif Arab University For Security Sciences.
- Al - Ittihad 2013. **Mukhtabar Shurtah al - Shariqah fi Qadhaya Isbath al - Nasab**. [Online]. URL: <http://www.alittihad.ae/details.php?id=23893&y=2013>. [Accessed March 16, 2013].
- Al – Jabburi Abu al - Yaqizhan Utiyyah Farah al – Jabburi. 1986. **Hukm al - Mirath fi al – Sha'riah al – Islamiyah**. Dar al – Nadwah al – Jadeedah, Bairut, T2.
- Al – Jamal Sulauman al – Jamal. n.d. **Hashiyah al - Jamal**, Dar Ihyaa'turath al - Arabi.
- Al - Jamiah Al - Ilmiah al - Saudiah lil Dirasat al - Tibbiah al - Fiqhiyah bi Jamiah Muhammad bin Sauod al - Islamiah, 11 March 2014.
- Al – Jassas Abi Bakr Ahmad bin Ali al - Raziyy al – Jassas. 1992. **Ahkam al – Quran**, Dar al – Ihyaa' al – Turath al – Arbiy, Bairut.
- Al – Juhani Fahad bin Sa – ad, al – Juhani. 2014. **Al – Ta'seel al – Shar - ei lil Amali bil al – Qara – in wa Atharuha fi Isbath al – Ahkam ,** Waraqoh al – Amal Mu'tamar al – Qara – in al – Tibbiyah al – Muāsarah wa Atharuha al – Fiqhiyah.
- Al – Jurjani Ali bin Muhammad bin Ali. 1992. **Al - Ta'rifaat**. Dar al - Kitab al - Arabi, Bairut. T2.
- Al - Ka'bi Khalifah Ali. 2006. **Al - Basmah al – Wi'rathiyah wa Atharuha ala al – Ahkam al - Fiqhiyah**, Dar al – Nfa - is al - Aurdun.
- Al – Kasani Al - Imam Alauddin abi Bakr bin Masaood al - Kasani al – Hanafi. 2003. **Bidaia al - Sinaia fi Tarteeb al – Shara - ia**, Darul al- Kutub al- Ilmiyah Bairut, T2.

- Al - Khan Mustafa. 2005. **Al - Fiqh al - Manhaji ala Mazhab al- Imam al- Shafi - ie**. Dar al - Qalam, Damasc.T6.
- Al – Kharsi Abi abd Lah Muhammad. 1317. **Mukhtazar Khalil**, Matba-ah al- Kubra al- Amiriah, T2.
- Al – Kharsiy Abi Abdillah Muhammad al – Kharsiy. 1317. **Sharh Mukhtazar Khalil**, al – Matba-ah al –Kubra al – Amiriyah,Misr.T3.
- Al - Khateeb Al - Sharbini. 1958. **Mugni al - Muhtaj**. Dar ihya' al - Turath al - Arabi : Bairut.
- Al - Magribi Ahmad bin Abd Razaq bin Muhammad bin Ahmad al – Magribi. 2003. **Hashiyah al- Jamal**. Dar al- Kutub al- Ilmiah, Bairut. T3
- Al – Maqdisi Muwaffiq al - Din abi Muhammad abd Lah bin Ahmad bin Muhammad Qudamah. 2005. **Al - Mukni' fi Fiqh al - Imam Ahmad bin Hanbal**. Dar al - Kutub al – Ilmiah , Bairut.
- Al – Mardawi Alauddin abi al – Hassan Ali bin Sulaiman. 1975. **Al – Insaf fi Ma'rifah al - Rajih min al – Khilaf**, Dar ihyaa' al – Turath al - Arabi, Bairut ,Lubnan.
- Al – Marghinani Burhanuddin Abi al – Hassan Ali bin Abi Bakr al - Marghinani. n.d. **Al – Hidayah sharh Bidayah al – Muhtadi'**. Dar al - Quran al – Ulum al - Islamiah, Pakistan.
- Al – Marzugi Aishah Sultan Ibraheem. 2000. **Isbath al- Nasab fi dau - I al - Mu'tayat al - Ilmiyah al - Muasarah Dirasah tashiriyah Muqaranah**. Jamiah al - Qahirah.
- Al – Mawaq Muhammad bin yosof bin Abi al – Qasim, **al - Abdari al - Shahir bi al – Mawaq**. 1398h. Dar al- Fikr, Bairut.
- Al – Mawardi Abi al - Hassan Ali bin Muhammad bin Habib al - Mawardi al – Basri. 1994. **Al - Hawi al - Kabir**. Dar al – Kutub al Ilmiah, Bairut .

- Al – Mawardi Abu al – Hassan Ali bin Muhammad bin Habeeb al – Bazri. 1971. **Adab al - Qadhee**, Matba-ah Baghdad,Iraq.
- Al - Mawsuah Al - Arabiah al - Alamah. 1999. **Muasoah A'mal al -Mawsoah linashrah wa al- Tawsee'**. Riyadh, Kingdom of Saudi Arabia.
- Al – Mawsuah al – Fiqhiyah al – Kuwaitiyah. 1992. **Wizarah al – Auqaf wa al - Shu'uon al – Islamiyah**, al- Kuwait.T2.
- Al–Mawsuah **Al - Qanooniyah al – Shamilah lil al - Mamlakah al- Saudiyah**,<http://www.omanlegal.net/vb/showthread.php/>[Accessed20, May 2015]
- Al – Midani Abd al – Ghani al - Ghanimi. n.d. **Al - Lubab fi Sharh al - Kitab**, al - Maktabah al - Ilmiyah, Lubnan Bairut.
- Al – Muhammadi Ahmad Abd Lah Hasan al – Muhammadi. 2012. **Araa' al- Fiqhiah lil Imam Yahya bin Ya'mur al - Basri**. Al- Isqaat,(vol:203), Kulliah al- Ulum al- Islaiah, al- Fallujah, Iraq.
- Al - Munaddhamah Al - Islamiah lilulumi al - Tibbiah al - Kuwait. 1988. **Nadwah al - handasah al - Wirathiah wa al - Ginuum al - Ba'shari wa al - I'laj al - Gini**,2. 13-15 October 2000. : al Kuwait.
- Al – Muqadamah Aishah Ibraheem Ahmad. 2012. **Isbath al - Nasab fi Daoi Ilmi al - Wirathah**, The Islamic University Qasa, Palistin.
- Al – Murshid Muhammad bin Salih. 2012. **Al- Basmah al- Aliah wa Alaqatuha bi al- Bu'di al- Amni, al-Riyadh**. (วิทยานิพนธ์)
- Al – Muslim Sahih Muslim, Muslim bin Hajjaj. 2006. Dar Toiyibah.
- Al – Musuli Abdullah bin Mawlood al – Musuli. 1998. **Al – Iktiyaar li Ta'lil al – Mikhtar**, Dar al – Ma'rifah,Bairut.

- Al - Nasafi Abi Barakat abd Lah bin Ahmad bin Mahmood al - Ma'roof bi Hafisuddin al - Nasafi. 1997. **Al - Bahrura - iq Sharh Kansu al - Daqa - iq**. Dar al - Kutub al Ilmiah, Bairut .
- Al - Nawawi Abi Zakarya Yahya bin Sharaf al - Nawawi al - Dimasqi n.d. Maktabah al - Salafiah Madinah al - Muanwwarah.(n.p)
- 2003. **Rawdhah al-Talibeen**, Dar al - Kutub al - Ilmiah , Bairut.
- n.d. **Al Majmu' Sharh al - Muhazzab**, Ihya'al- Turath al- Arabiy, Bairut.
- n.d. **Sharh al - Nawawiy ala Muslim.T2**,Ihyã'al- Turath al - Arabiy, Bairut.
- Al - Nujaimi Muhammad bin Yahya bin Hassan al - Nujaimi. 2014. **Al - Qara - in al - Tibbiyah al - Muasarah wa Asaruha al - Fiqhiyah**. Bahthu Muqaddamun li Mu'tamar "al - Qara-in al - Tibbiyah al -Muã Sarah wa ã Saruha al - Fiqhiyah" al - Jumiah al - Ilmiah al - Saudiah li dirasaat al- Tibbiah al - Fiqhiah bi Jami- ah al- Imam Muhammad bin Sauod al - Islamiah. 10-11 May 2014.
- Al - Qal- aji Muhammad Rawas al - Qal- ajiy wa Sawdik Hamid al - Qanibi. 1985. **Mu'jam Lugah al - Fuqaha'**, Dar al - Niqash, Bairut.
- Al - Qalyubi Shihabuddin al - Qalyubi. n.d. **Qalyubi wa Amirah**. Dar Ihya' al - Kutub al - Arabiyah.
- Al - Qarafi Shihabuddin Abi al - Abbas Ahmad bin Idris bin abd Rahman al - Sonhaji al - Qarafi. 2001. **Al - Furooq anwar al - Burooq fi Anwar al- Furooq**, Dar al- Salam , al- Qahirah.
- 1998. **Al- Furooq anwar al - Burooq fi Anwar al- Furooq**, Dar al - Kutub al - Ilmiah,Bairut.
- 1994. **Al - Zakhirah**. Dar al - Gharbi AL - Islami , Bairut.

- Al – Qitawanah Ibraheem Sulaiman al - Qitawanah. 2014. **Mada Hujiyah Isti'raf al-Kalbu al-Bulice fi al-Isbath al-Jaza - e**. Dirasat al - Shari-ah wa al - Qanoon, al - Majallad 41, Vol,1.Jamiah al- Aien wa al- Teknology, Arab al- Emiret. [Online]. URL:<https://journals.ju.edu.jo/DirasatLaw/article/viewFile>[Accessed21, August 2014]
- Al - Qurrah Daghiy Ali Mahyuddin. 2009. **Al - Basmah al - Wi'rathiyah min Manzooral-Fiqh**, [Online], URL: <http://www.qaradaghi.com/portal/index.php?option=داغي> [Accessed 25 October, 2014].
- Al – Qurtubi Abi Abdillah Muhammad bin Ahmad al – Ansariy al – Qurtubi. 2002. **Al – Jami' li Ahkam al – Qur-An**, Dar ihyat al – Turath al- Arabi, Bairut. 2000. **Tafsir al - Quran**, Dar al- Kutub al- Ilmiyah, Bairut.
- Al - Rabee-ie Muhammad. 1986. **Al - Wirathah wa al - Insan Asasiyah al - Wirathah al - Bashariah wa al - Tibbiah. Silsilah Kutub Alam al - Ma'rifah**, No100, al- Kuwait.
- Al – Rahibani Mustafa al - Sayuti al – Rahibani. n.d. **Matalib Olinnuha fi Sharh Qhayah al - Muntaha**, al - Maktabah al- Islamiah , Demasc.
- Al – Razee Muhammad bin Abi Bakr bin Abd Qadir al – Razee. 1986. **Mukhtar al - Sahah**, Maktabah Lubnan Bairut.
- Al – Riyahd Ikbariah. 2014. **Hi - ah Khibar al - Ulama' bi al – Saudiah Ta'tarifu bi al – Hamdhi al - Nawawi**, [Online]. URL:<http://www.hailnews.net/hail/news-action-show-id-29867.htm>, Vol.8 October 2014. [Accessed8, October 2014]
- Al - Sa'dee Abdulhaleem Abdulrahman al - Sa'dee. n.d.**Zawajuka Aiuha al - Muslim**, al - Ramade, Iraq.
- Al – Sajistani Abi Dawood Sulaiman bin al - as ath al – azadi al – sajjistani. 2009. **Sunan abi Dawood**, Dar al – Risalah , Bairut.

- Al - Sam a - ni Mansoor bin Muhammad bin abd Jabbar al - Tamimi al - Murwazi al - Shafi - ie al - Salafi. 1997. **Tafsir al - Qur - an** .Dar al - Watan al Riyahd
- Al - Samnani Abi Qasim Ali bin Muhammad bin Ahmad al - Raji al - Samnani. 1984. **Rawdhatu al - Qudhati wa Qareeq al- Najati**.Muassasah al- Risalah, Bairut. p2.
- Al - Sarkhasi Samshuddeen. n.d. **Al - Mabsoot**, Dar al - Ma'rifah, Bairut.
- Al - Sawee Ahmad. 1995. **Bulghah al - Salik**.Dar al- Kutub al - Ilmiah , Bairut.
- Al - Sayoulah Ahmad Yousof. 2008. Al- Basmah al- Wirathiyah wa Hujjayatoha fi al- Isbath al- Ji'naie. Kulilyah al- Shurtah , vol 18 , July.
- Al - Sayuti Jalaluddeen Abd Rahman. 1983. **Al - Ashbah wa al - nazha - ir fi Qawa - id wa Furoo' Fiqh as - Shafi - ie** . Dar al - Kutub al Ilmiah, Bairut .
- Al - Shafi-e Muhammad bin Idris. 1993. **Al - Um**, Dar al - Kutub al Ilmiah, Bairut.
- s. 2000. **Al - Um**, Dar al Wafaa', al- Mansorah.
- Al - Shairazi Abi Ishaq Ibraheem bin Ali bin Yosof al - Fairuz Abadi al - Shairazi. 1995. **Al - Muhazzab fi Fiqh Imam al - Shafi - e**.Dar al - Kutub al Ilmiah, Bairut.
- i. 1951. **Al - Tanbih**, Maktabah Mustafa al - Halbi.
- Al - Shanawi Mohammad Mahmood. 2009. **Tikniyah al - Basmah al - Wirathiyah fi al - Kashfi ani al - Jaraim**, Kulilyah al - Huqooq Jamiah al- Qahirah.
- Al - Shanqiti, Muhammad Amin bin al - Muktar. 1426. **Muzakkirah Usul al - Fiqh a'la Raudhah al - Nazhir**. Dar Ilmu al - fa waid : Macah al - Mucarramah.
- Al - Sharbini Shamshuddeen Muhammad bin al - Khateeb al - sharbini,1997. **Mugni al - Muhtaj**, Dar al - Ma'rifah, Bairut.
- Al - Sharbini Shamshuddeen Muhammad bin al - Khateeb al - sharbini. 1958. **Mugni al - Muhtaj**, Dar ihyaat al- Turath al- Arabi,Bairut

- Al – Shatibi **Al - Muwafaqaat**. n.d. Dar Ibn affan .
- Al - Shawkani Muhammad bin Ali bin Muhammad al – Shawkani. 2005. **Nailu Aotor**,Dar ibn Qaiyim, al - Saudiah..
- Al – Tabarani Al - Rawdh al - Daniy ila al - Mu’jam al – Shagir. 1985. Tahqiq Muhammad Shukur Mahmood al - Jar Amrear. Maktabah al - Islamiy Bairut.
- Al - Tahir Ahmad al- Zawi. n.d. **Mukhtar al - Qamus**. Al - Dar al - Arabiah lilKitab, Libya.
- Al - Tirmidhiy Al - Imam al - Hafiz Abi Isa Mohammad bin Isa bin Surah al-Tirmidhiy. n.d. **Al- Jami’al - Kabir (Sunan al - Tarmizee)**,Dar al- Risalah al- Alamih.
- Al – Wasat 2006. **Istikhdam al - Basmah al – Wirathiah fi Isbath Majhu al - Hawiah**. [Online]. URL:<http://www.el-wasat.com/portal/News-55674954.html>. [Accessed March 16, 2013].
- Al – Zaila – ie Fakhruddeen al – Zaila –I. 1313. Tabyeen al – Haqa iq sharh Kanzu al – Daqa iq. Matbah al –Kubra al – Amiriah. Misr.
- Al – Zarqa Al – Shaikh Ahmad bin al – Shaikh Mohammad al – Zarqa. 1989. **Sharh al – Qawa- id al – Fiqhiyah**, T2 ,Dar al –Qalam Dimashq.
- Al – Zarqa Muhammad al - Zarqa. 1989. **Zarh al – Qawa - id al - Fiqhiyah.2**. Dar al - Qalam : Bairut.
- Al – Zarqani Abd Baqi bin Usuf bin Ahmad bin Muhammad al - Zarqni al – Misri. 2002. **Sharh al- Zarqani**. Dar al – Kutub al Ilmiah, Bairut.
- Al - Zuhaili Wahbah al – Zuhaili. 2006. **Qadhaya al – Fiqhiyah wa al - Fikr al – Muaasir**.Dar al- Fikr, Damasc.
- 2007. **Wasa- il al – Isbath fi al – Shariah al – Islamiah fi al – Muamalat al – Madaniyah wa al – Ahwal al – Shakhsiyah**.Maktabah Dar al – Bayan, Dimask.

- **Al-Fikh al-Islami wa Adillatuhu**. Dar al- Fikr, Damasc, T4.
- 2003. **Al-Basmah al- Wi'rathiyah wa Majalât al- Istifadah minha fi Jawanib al- Nasab wa al- Ja'raim wa Tahdid al- Shaksiyah**. A'mal wa Buhuth al- Daorah 16 lil Mu'jamma' al- FIqhiy al- Islâmiy fi Maccah al- Mu'karramah.
- Al –Tasoli Abu Hassan Ali bin abd al - Salam al – Tasoli. 1998. **Al - Bahjah Sharh al - Tuhfah**, Dar al – Kutub al - Ilmiah, Bairut.
- Ali Arif Al - Qarah Daghi. 2011. **Masa - il Shariah fi al - Jinat al - Bashariyah. Silsilah Buhooth Fiqhiah fi Qadhaya Muaasarah**, IIUM International Islamic University Malaysia.
- Ali Mansoor Otheman Habeeb. 2013. **al - Mustajiddat al - Ilmiah al - Mu – a - zarah wa Atharuha fi Qadhaya al - Nasab**. Nadwah Qadhaya al Usrah al Muslimah al - Mu – a - zarah fi al - Shatiah al - Islamiah, (May 28, 2013). Kolej Universiti Insaniah : kedah.
- Alish Muhammad Alish. 1989. **Minhaj al - Jalil ala Mukrasar Said Khalil**, Dar al - Fikr, Bairut.
- Arif Ali Al - Qarah Daghi. 2011. **Masail shariyah fi al – Jinayaat al - Bashariyah**. Silsilah buhuth fiqhiah fi Qadhaya mu'azharah, 3. Majlis Peinerbitan Ilmiah Malaysia – MAPIM : IIUM Press.
- Azis Aba karam Yosof Adeeb, Abd Latif Ammarah, & Laila al - Khashali. 2010. **Wa' sa il isbath al - Nasab wa Nafihi ma Baina al - Shariah wa Qanoon al - Magribi**. [Online]. URL:<http://www.marocdroit.com> 5. [Accessed June 16, 2012].
- Ausamah Al - Salabi. 2011. **Majalaat al - Basmah al - Wirathiah wa Hujjiahtiha fi al - Isbath** . Majallah Qulliah Aadab, Qarunus Universiti : Libiya. Vol. 35, 2011.1-40.

- Aziz Aba Karam Yosof Adeeb Abd Latif Ammarah. 2010. **Wasa - il Isbath al - Nasab wa Nafihi ma baina al- Shariah wa al- Qanoon al-Magribi**, Mawqi' al- Ulum al- Qanoonyiah.
- Badee - ah Ali Ahmad. 2011. **Al - Basmah al - Wirathiah wa atharuha fi Isbath al - Nasab wa Nafihi**, Dar al - Fikri al – Jami - ie : al - Askandariyah.
- Badruddin Muhammad bin Ahmad bin Musa bin Ahmad bin al - Husain Badruddin al - Aini al – Hanafi. 2000. **Al - Binayah sharh al - Hidayah**, Dar al – Kutub al - Ilmiah, Bairut
- Bosba Fua'd, 2012. **Al - Basmah al - Wirathiyah wa Mada mashru - iyatiha fi Isbath wa Nafi al – Na'sab**, Wizarah al - Ta'leem al - alee : Algiria.
- Faisal Musaid Al - Onzi. 2008. **Athar al - isbaht bi Wasa - il al - Tikniyah al - Hadithah ala Huqooq al - Insan**, Naif Arab University For Security Sciences : al riyahd.
- Fakhru al – Raze. 1981. **Tafsir Fakhru al – Raze**, Dar al – Fikri, Bairut.
- Fakhrudien Qabawah. 1998. **Kitab al - Alfaz aqdam mu - aajim fial – Ma-ani**, Maktabah Lubnan, Bairut
- Fauwaz Salih. 2007. **Dauru al - Basamat al - Wirathiyah fi al - Qadhaya al - Jazai'yah dirasatan muqaranatan. Majallah Jamiah Demashq lil Ulum al - Iqtisadiyah wa al - Qanooniyah**, al - Mujallad 23(Vol.1).
- Fuad Abd Munim. 2011. **Al – Basmah al – Wirathiyah wa Douruha fi Isbath al – Jina ie baina al – Shariah wa Al – Qanoon**, Maktabah al - Misriyah, al – Misr.
- Hamid bin Haikal, 2010. **Nidham al – Ahwal al – Shaksiyah**. [Online]. URL: <http://www.w-alfora.com/vb/showthread.php?t=11045>. [Accessed 26 July, 2016].
- Hashiyah Qalyubi wa Umairah. 1956. Shihabuddin Ahmad bin Ahmad bin salamah al – Qalyubi, Shihabuddin Ahmad al – Burlasi, **Hashiyatan**, Sharikah Maktabah Mustafa al – Babi al – Halbi wa Aowladuhu. T3.

- Huda al – Salih, 2005. **Al - Basmah al - wirathiyah... Munjas Ilmi la ya'tarifu bihi al-Qadha**. [Online]. URL: <http://www.ashaqalawsat.com/details.asp?section=32>. [Accessed 13 September, 2012]. (Vol.9873). Saudi Society of Family and Community Medicine: Al Riyadh.
- Husna Kamal, (n.d). [Online]. URL : <http://www.ahram.org.eg/NewsQ/305118.aspx> [Accessed 25 October, 2014].
- Ibn Abideen Muhammad Amin 2003. **Raddun al - Muhtar ala al - durri Mukhtar Sahr tanwir al Absar**. Dar alimi al - Kutub, Riyahd.
- Ibn Al – Mulqan, n.d. **al – Ialam bifawa-id Umdah al – Ahkam. Lil Imam al – Hafis al – Allamah abi Hafs Umar bin Ali bin Ahmad al – ansari al - Shafi- e**. Dar al Aasimah.
- Ibn Al– Munzir Abi Bakr bin Muhammad bin Ibraheem bin al–Munzir al – Naisaburi. 1999. **Al – Ijmaa'**. t2. Maktabah al – Furqan, Ajman al- Imarat.
- Ibn Arabi Abi Bakr Muhammad bin Abdullah al – Ma'roof bi Ibn Arabi. n.d. **Ahkam al – Quran**. Dar al – Kutub al – Ilmiyah, Bairut.
- Ibn Farhoon Burhannuddeen Abi Wafa' Ibraheem Ibn al - Imam Shamsuddeen Abi Adbullah Muhammad bin Farhoon al - Umairi al – Maliki. 2003. **Tabssirah al - Hukkam**, Maktabah Ālam al - Kutub, al - Riyahd.
- Ibn Faris Abi al - Hasan Ahmad bin Faris bin Zakariya. 1979. **Mu'jam Maqayis al - Lu ghah**, Dar al – Fikr lil al – Tiba-ah.
- Ibn Humam Kamaluddin Muhammad bin Abd Wahid al- Siwasi. 2003. **Sharh Fath al - Qadeer**, Dar al – Kutub al Ilmiah, Bairut .
- Ibn Kathir Abi al - fida' Ismail ibn Kathir al – Qurashi al – Dimasqi. 2004. **Tafsir al – Quran al – Adhim** , al - Makabah al- Asriyah , Bairut
- Ibn Mansoor Abi al Fadhil Jamaluddin Muhammad bin Mukram ibn Mansoor al Afriqi al Mesr. n.d. **Lisan al Arab**. Bairut Lubnan.

- Ibn Muflih Ibrahim bin Muhammad bin Abd lah bin Muflih, 2003. Al- Mubdi'Sharh al- Muqni'.Dar al- Kutub al-Ilmiah, al- Riyahd.
- Ibn Qaiyim Samsuddin abi abd Lah Muhammad abi Bakr al - Zarie al-Dimasqi. 1998. Zad al – Ma –aad fi Hahyi kairi al - Bariyah, al- Risalah Publishers , bairut - Lubnan T3.
- 1953. Al – Turuk al – Hukmiah fi al – Siyasa al - Shar –iyah . Matabah al Sunnah al – Muhammadiah.al-Qahirah.
- 2002.Al – Turuk al – Hukmiah fi al – Siyasa al - Shar –iyah .Tahqiq Saiyid Imran,Dar al – Hadhith , al – Qahirah.
- y, 1998.Zad al – Ma- āa'd fi Hadyin Khairu al – Ibad,Muassasah al – Risalah,T3.Bairut.
- Ibn Hajar Al - Asqalaniy,(n.d). Ahmad bin Ali bin Hajar al - Asqalaniy,. Fath al - Bari Sharh Sahih al – Bukhariy.
- Ibn Hami Abi Muhammad Ali bin Ahmad bin Saied Ibn Hami. 1352. al – Mahalla, Idarah al – Tiba-ah al – Muniriyah,
- Ibn Najm Al- Allamah Zainuddin Ibn Najm al- Hanafi. 1997. Al - Bahr al - Ra - iq Sharh Kanzu al – Daqa – iq. Dar al- Kutub al- Ilamiah, bairut – Lubnan.
- Ibn Qaiyim Shamsuddin abi abd Lah Muhammad bin abi Bakar al- Zar-ie al- Dimashqi. 2009.Mu- assasah al - Risalah , Bairut.ซีّدانّئ
- Ibn Qaiyim Shamsuddin abi Abd Lah Muhammad bin abi Bakar al – Zar - ie al –Dimashqi. 1998. Zad al - Maad. Muassah al- Risalah, Bairut 3.
- Ibn Qudamah Abi Muhammad abd Lah bin Ahmad bin Mahmood bin Qudamah. 1992. Al – Mughni Sharh al- Kabir. Dar al – Fikr, Bairut.
- Ibn Rajab Al – Hafiz al - Faqih Zainuddin abi al – Farah abd Rahman ibn Shihabuddin al – Baghdadi. 1999. Jami' al - Ulum wa al – hikam. T.8 ,Muassasah al – Risalah ,Bairut.

- Ibn Rushd Muhammad bin Ahmad Muhammad bin Ahmad Ibn al - Rushd al – Qurtubi, 1999. **Bidayah al – Mujtahid wa Nihayah al - Muktasid**. Dar ibn Hazmi, Bairut.
- Ibn Rushd Abi Waleed Muhammad bin Ahmad bin Rushd. 1994. **Al- Mudawwanah al - Kubra**. Dar al – Kutub al - Ilmiah, Bairut .
- Ibn Taimiyah Muhammad bin Abdullah bin al - Haj al - Tambaktiy al – Hashimiy. 2004. **Majmu’ Fatawa**. Saudiah.
- Ibn Taimiyah Muhammad bin Abdullah bin al - Haj al - Tambaktiy al – Hashimi. 2006. **Al - Qa’waid wa al - Dha’wabit al - Fiqhiyah inda Shaikh al - Islam Ibn Taimiyah**. Al - Maktabah al - Makkiyah.
- Ibraheem Khalil. 2011. **Anwa’ al - Basmah al - Ukhra lada al - Insan**, [Online]. URL:<http://kenanaonline.com/users/ibrahimkhalil/posts/337768>, [Accessed 13, November 2013]
- Imam Mahmood Shalatoot. 2001. **Al – Islam Aqidatun wa Shariatun**. T18, Dar al – Shurooq, al – Qahirah.
- International Islamic Fiqh Academy,2002[Online]. URL: <http://ar.themwl.org/taxonomy/term/4> [Accessed,28 October 2014]
- Jalaluddin Muhammad bin Ahmad al - Mahli al - Shafi - ie. 1999. **Sharh al - Waraqat fi Usul al - Fiqh**. n.p.
- Jama - ah min al-Ulama’. 2009. **Asatizah al – Tafsir Tahta Ishraf Abdullah bin Abdul Muhsin al – Turkiy.al – Tafsir al – Mu’ yassir**. Majma’ al –Malik Fahad li Tiba-ah al – Mushaf al – Sharif.
- Jamaluddin Abi al – Hajjaj Usuf al – Mazi. 1988. **Tahzheeb al - Kamal fi Asma’ al - Rijal**, Haqqaqahu : Basshar Awwad Ma’roof, Muas- sasah al- Risalah, Syria.

- KETERANGAN MAHKAMAH SYARIAH , NEGERI MELAKA . 2002. Tarikh Persetujuan DiRaja :21 November 2002Tarikh disiarkan dalam Warta :28 November 2002Tarikh mula, berkuatkuasa :14 June 2003
- Khalifah Ali al ka'bi. 2549. Al - basmah al - wirathiyah wa Asaruha a'la al - Ahkam al - Fiqhiyah. Dar al nafais : al - Urdun.
- Khusro Al- Hanafi. n.d. Al – Durru al - Hukkam fi Sharh Qhqrar al - Ahkam. Maktabah Muhammad Karachi, Pakistan.
- Lujnah min Ulamã'al – Azhar. 1995. Al – Muntakhab fi Tafsir al – Qur-an, al – Majlis al – A'la lil Shu'aon al - Islamiyah , Mu a'ssasih al - Ahram, Misr. [Online]. URL:[http:// www.altafsir.com](http://www.altafsir.com)[Accessed,28 October 2014]
- Ma'roof Basshar Awad Ma'roof;Ishom Farif al- Harustaniy. 1994. Tafsir al- Tabariy min Kitab Jami' al- Bayan an Ta'weel Aya al- Quran, Muaasasah al- Risalah , Bairut.
- Mahmood Abd Lah Naja. 2011. Al - Usus al - Ilmiah lil Ikhtibar al - Basmah al- Wirathiyah fi al - Quran wa Sunnah, al - Mu'tamar al - Alami al - Ashir li Ia'jaz al - Ilmi fi al - Quran wa Sunnah, Muslim World League.
- Mahmood Abd Lah Ibraheem Naja. 2011. al - Ausus al - Ilmiah li Ikhtabar al - Basmah al - Wirathiah fi al - Quran wa al - Sunnah. Buhuth al - Mu'tamar al - Alami al - Ashir lil I'ajaz al - Ilmi fi al - Quran wa al - Sunnah : Muslim World League.
- Mahmood Abd Lah Naja. 2011. Al Basmah al – Wirathiyah wa Majalat al Istifadah minha, Muslim World League. [Online]. URL:<http://www.themwl.org/home.aspx>. [Accessed2, January 2014].Makah al - Mucarramah.
- Mahmood Abd Rahman Abd Munim. n.d. Mu'jam al - Mustalahat wa al - Sazd al – Fiqhiah. Dar al - Fadhilah.

- Majma' Al - Lughah al – Arabiyah al - Idarah al - Aamah lil Mu'jamaat wa ihya' al Turath . 2004. Al - Mu'jam al - Waseet, Tabah 4, Maktabah al Shurooq al Dawliyah , Misr.
- Maqdisi Muwaffiq al- Din abi Muhammad abd Lah bin Ahmad bin Muhammad Qudamah ,1979. Al- Mukni' fi Fiqh al- Imam Ahmad bin Hanbal. Dar al- Kutub al – Ilmiah , Bairut.
- Mazin Ismaiel Ahmad ziyaab. 2008. Nafi al - Nasab fi al - Fiqh al - Islami wa Dauru al - haqa – iq al - Ilmiah al – Muasarah fih. [Online]. URL: <http://www.iugaza.edu.ps/ara/research>. [Accessed April 4, 2013]. Majallah al – Jamiah al - Islamiah. Uniersity Islamiah : Gasa Palistine. Vol. 2 June 2008. 1-25.
- Mazin Ismail. 2008. Nafyi al- Nasab fi al- Fiqh al- Islami wa Dawru al- Haqaiq al- Ilmiah al- Mu –azarah fih, Majallah al- Jamiah al- Islamiah, Silsilah al- Dirasat al - Islamih, al - Mujallad al - Sadhith Asharah al - Adad al - Thani, July 2008 p1-25. al- Jamiah al- Islamiah Qazzah Palistin.
- Miftahul Huda. 2011. Syari'ah, Fiqih dan Sebuah Pespektif Tentang Tarjih. [Online]. URL:<http://ejournal.sunan-ampel.ac.id/index.php/islamica/article/view/106> . [Accessed4, June 2013] ISLAMICA, Vol. 5, No. 2, March 2011. 220-233.
- Mohammad Al – Zuhri. n.d. Al - Siraju al - Wahhaj. Dar al- Fikr.
- Mohammad Ahmad Siraj& Ali Juma - ah Mohammad. 2009. Al - Ahkam al - Shariah fi al – Ahwal al - Shakhsiah. T2, Dar al- Assalam, al- Qahirah.
- Mohammad Al - Hawari. 1999. Al - Handasah al - Wirathiyah wa Tatbiqaatiha al - Ilmiah. Al - Ra'id Magazine. Vol. 206 February 1999. 1-6 .
- Muhammad Bakr Ismail. 1996. Al - Qawaid al - Fiqhiah baina al - Asalah wa al - tawjeeh. Dar al - Manan.

- Muhammad Al - Huseini. 2007. **Al - Basmah al - Wirathiyah**. Majallah al - Takrir al - fiqhi, Vol. 1. Markaz Ibn Idris al - Hali lil Derasat al - Fiqhiyah.
- Muhammad Al - Madani. 2008. **Muaqif al - shariah al - Islamiyah wa al - Qawanien al - Wathd I'ah min Istikhadam al - Busmah al - Wirathiah fi al - Ithbath al - Jina'i**. Naif Arab University for Security Sciences : Amman.
- Muhammad Muhammad Saied. n.d. **Dalil al - Salik li Mazhab Imam Malik**. Dar al - Nadwah.
- Muhammad Ahmad Aqlah Bani Mustafa. 2012. **Turuq Isbath al - Nasab**, [Online]. URL:<http://www.alukah.net/sharia/0/40912/>, [Accessed30, December 2013]
- Muhammad Al - Amir. n.d. **Al - Aklil shath Mukhtazar Khalil**. Maktabah Qahirah , Misr.
- Muhammad Al - Nujaimi. 2010. **Al - Qarain al - Tibbiyyah al - Muasarah wa Atharuha al - Fiqhiyyah**, Bahth muqaddam li Mu'tamar Al - Qarain al - Tibbiyyah al - Muasarah wa Atharuha al - Fiqhiyyah : Qadhaya Ithbath al - Nasab bi al - Qarain al - Tibbiyyah, 10-11 March2010, al - Saudiyyah.
- Muhammad Salih al - Muhibb. n.d. **Hawla Handasah al - Wi' rathiyah wa Ilmu al - Istinshakh. Dar al - Arabiyah lil Ulum**. [Online]. URL:<http://www.narjes-library.com/>, [Accessed31, July 2013]
- Muhammad Al - Husainiy. 2007. **Al - Taqrir al - Fiqhi**, vol,1. Markaz Ibn Idris al - Huliy lil al - Derasat al - Fiqhiyah.
- Muhammad Bin Umar al - Bakri. n.d. **Hashiyah al - Bakri al - Mardini ala Sharhi al - Rahbiyah**. Matbah al - Yamaniyah.
- Muhammad Ridzwan bin Zainudin. 2012. **Pembuktian DNA di Mahkamah Syariah**. MAIS NEWS, Majlis Agama Islam Selangor. [Online]. URL:<http://www.mais.gov.my>. [Accessed3, May 2013]

- Muhammad Al - Mukhtar. 1993. **Ahkam al - Jarahah al - Tibbiyah wa Athar al - Mutarattibatu alaiha.** Maktabah al - Siddeek al - Taif .
- Muhammad Ra'fat Othman. 2014. Bab [Online].URL :<http://www.bab.com/node/3118>[Accessed 25 October, 2014].
- Mukhsin Asyrof.n.d. **Mengupas Permasalahan Istilhaq Dalam Hukum Islam.**[Online]. URL:<https://docs.google.com/document/d/130Heip>. [Accessed4, August 2012].
- Munadhamah Al - Islamiyah lil Ulum al – Tibbiyah. 2000. **Mulakkhas a'mal al- Halakah al- Niqashiyah hawla Hujjiyah al- Basmah al - Wi'rathiyah,** al- Kuwait.
- Muslim World League. 2002.**Al - Basmah al - Wirathiyah wa Majalat al - Istifadah minha.** [Online]. URL:<http://www.themwl.org/home.aspx>. [Accessed2, January 2014].Makah al - Mucarramah.
- Muslim Abi al - Hassan Muslim bin al- Hajar al - Qushairi al- Naisaburi. 2000.**Sahih Muslim.** Dar al – Salam, Riyadh.T2.
- Muslim Abi al - Hassan Muslim bin al - Hajar al - Qushairi al - Naisaburi. 1991. **Sahih Muslim.** Dar ihyaa' al – akautub al- Arabiah, Bairut, Lubnan.
- Muslim World Legue. 2011. **Mihwar al - Tib wa Ulum al - Hayaat,** INTL. Commission on Scientific Signs in Qur'an & Sunnah. Dar Jiyaad linnashr wa al - Tawsi'a.
- Muslim World League. 2011.**Al - Basmah al – Wirathiyah wa Majalat al - Istifadah minha.** [Online]. URL:<http://www.themwl.org/home.aspx>. [Accessed21, July 2012].
- Muwduud Abd Lah bin Mahmood bin Muwduud al – Moasoli. 1998. **Kitab al - Ikhtiyar li Ta'lil al - Mukhtar.** Dar al - Ma'rifah, Bairut.
- Naja Mahmood Abdullah Ibraheem. n.d. **al - Usus al - Ilmiyah lil al - Basmah al - Wirathiyah wa al - Qiyafah fi al - Quran wa al - Sunnah,** Kulliyah Tib

- al - Mansorah University, Misr. [Online]. URL:www.alukah.net, [Accessed18, June 2014]
- Najm Abdul Wahid. 1997. **Al - Basmah al - Wirathiyah wa Ta'thiruha ala al - Nasab Ithbatan au Nafyan**,Bahth Muqaddam lil Majma' al - Fiqhiy bi Rabitah al - Alam al - Islamiy, Dawrah 15.
- Natjar 2001.ความรู้ทางด้านกฎหมายและคดีอาญา. [Online]. URL:law.blogspot.com/2011/01/6_05.html[Accessed23, November 2015]
- Nidham Al-Murafaat al - Shariyah.[Online]. URL:www.boe.gov.sa/ViewSystemDetails.aspx[Accessed2, May 2015]
- Norliza Abd Rahman. 2005. **Pandawan syarie di Syor guna DNA**. [Online]. URL:http://www.utusan.com.my/utusan/infor.asp? Utusan_Malaysia [Accessed1, September 2013]
- Osman Ibraheem Osman, 2007. **Dawru al - Basmah al - Wi'rathiyah fi Qadhaya Isbath al - Nasab wa al - Jara-im al - Ji'naiyah**, al -Mu'tamar al – Arabi al – Awwal lil Ulum al - Adillah al - Ji'naiyah wa Tib al - Sharie, 12-14 November 2007, Jamiah Nayif al - Arabiyah lil Ulum al - Amniyah, al - Riyadh.
- Qanoon **Al – Ahwal al – Shakh siyyah al – Urduni**. 2010. [Online]. URL:http://www.farrajlawyer.com/[Accessed, 1 October 2015]
- Qanoon Usool al - Muhakamaat al – Jazaiah. 1971.[Online]. URL:http://www.radiodijla.com/forums/showthread.php [Accessed, 15 May 2014]
- Qanoonal Madani.1948.[Online].URL: http://site.eastlaws.com/GeneralSearch/Home/Articles TDDetails. [Accessed, 9 October 2014]

- Qasim Ahmad Jasim. 2012. **Al - Qurah fi Fiqhi al - Islami**,Majallah Diyala ,vo 145 al - Iraq. [Online]. URL: <http://www.iasj.net/iasj?func=fulltext&aId=4481>[Accessed23, october 2014]
- Sa - iead Ismail. 1994. **Qawaid Asasiyah wa al - Bahthu al - Ilmi**. Beirut : Mu - assah al - Risalah.
- Sa'd Ibn Abdul - aziz. 2550. **Ahkam al - handasah al - wirathiyah**. Dar Kunus Isbilya : Saudi Arabia.
- Sa'di Abu jaib. 1998. **Al - Qamus al - Fiqhi lughatan wa istilahan**.Dar al Fikri : suriya.
- Sa'dudin Hilali.2010. **Al - Basmah al - Wirathiyah wa Ala ik quha al - Shar - iah Dirasah Fiqhiah Muqaranah**.Maktabah wahbiah.
- Sa'ied Abdul al - Sa'tar Fathullah Sa'ied. 2003. **Al - Basmah al - Wi'rathiyah fi Daoi' al - Islam wa Majalat al - Istifadah minha fi Jawanib al - Nasab wa al - Ja'raim wa Tahdid al - Shaksiyah**. A'māl wa Buhuth al- Daorah 16 lil Mu'jamma' al- Fiqhiy al- Islāmiy fi Maccah al- Mu'karramah.
- Salih Al - Ali al - Salih &Ameenah al - Shaikh Sulaiman al - Ahmad. 1980. **Al - Mu'jam al - Safi fi al - Lughah al - Arabiyah**, al - Riyadh. n.p.
- Shaik Abd Rahman Muhammad al - Ma'roof Shaik Sadah. 1997. **Majma' al - Anhar fi Sharh Multaqa al- Abhar**.Dar al- Kutub al - Ilmiyah, Bairut.
- Shaima' Atallah. 2008. **Dawro al - Basmah al - Wirathiyah fi al - Isbath**. [Online].URL :<http://www.shaimaatalla.com/vb/showthread.php?t=14012>[Accessed8, Febuary 2015]
- Shaqrان Al - Rasheed. 2013. **Al - Hamdu al - Nawawi yahillu al - Qadhaya al - Majhulah**, Sabq Online Newspaper, 5 December 2013. [Online]. URL:<http://sabq.org/WBKfde>[Accessed6, October 2014]
- Sheikh Muhammad Anis al - Arwadi. n.d. **Al - Basmah al - Wirathiyah**. [Online]. URL .URL:<http://www.biu.edu.lb/pages/news/lecture.doc> , [Accessed9, April 2015]

- Siti Shamsiah. 2007. **Islam iktiraf Ujian DNA, ARKIB, Utusan Melayu (M)Bhd.**[Online].URL:http://www.utusan.com.my/utusan/info.asp?Utusan_Malaysia [Accessed1, September 2014]
- Suhair Agha. 2010. **Qawadhih al - Nasab fi Dau -I Ilmi al - Wirathiyah al - Muaazar.** The Islamic University - Gasa.
- Thalib Noor Al - Shara'. n.d. **Ma'ayir al - Adalah al - Dawliyah fi Qanoon Usool al - Muhakamaat al - Jazaiah al - Iraqi,** Jamiah Baghdad, Iraq.
- Um al - Khair Bukrah .2010. **Dawru al - Basmah al - Wi' rathiah fi Himmah al - Nasab.**[Online].URL:<http://www.univbiskra.dz/fac/droit/images/revues/eg/eg7/10.pdf>. [Accessed25, December 2012]. Majallah al - Ijtihad al - Qadha – I . Vol. 7, December 2010. 78-91 : Baskra University.
- Umairah** Shihabuddin Ahmad al - Burlasi Umairah. 1956. **Hashiyah Umairah.**Maktabah Mustafa al- Halbi.
- Umar al - Ashqar Muhammad Osman shabir ; Abd al - Nasir ; Arif Ali and Abbas Ahmad.2001. **Dirasat Fiqhiah Qadhaya Tibbiyah Mu - Azharah.**Dar al - Nafais : Jordan.
- Umar Ibn Muhammad. 2545. **Al - basmahal – Wirathiyah wa mada Mashruiyah Istikhadamiha fi al – nasab wa al - Jinayah.** Dar al – Fadhilah : al - Reyadh.
- Undang – Undang Islam. 2003. **WARTA KERAJAAN NEGERI SELANGOR.** Negeri Selangor,
- Undang – Undang Malaysia. 1997. **AKTA KETERANGAN MAHKAMAH SYARIAH. Wilayah –Wilayah Persketuan,**
- Wahbah Al – Zuhaili. 2006. **Qadhaya al - Fiqh wa al – Fikr al - Mu – aa - Zharah .** Damascus – Syria : Dar al Fikr.
- Wajdee Abd Fattah. 2007.**Istikdam al – handasah al – Wirathiyah fi al - Tahqiq al - Jina-ic “Asaleeb wa Tatbiqat”** al - Nadwah al – Ilmiah al –Jawanib al –

- Shariyah wa al – Qanooniyah li Istihdam al – Wasail al - Ilmiyah al – Hadhithah fi al – Tahqiq al – Jina-e, Naif Arab University for Security Sciences, 22-25 /4/ 2007 Amman.
- Wasil Fareed. 2002. **Al - Basmah al - Wi'rathiyah wa Majalat al - Istifadah minha**, Bahth muqaddamun lil Majma' al- Fiqh li Rabitah al- Alam al – Islami. Dawrah 16, Macah al - Mucarramah.
- Watson & Crick, [ออนไลน์].<http://guru.sanook.com/26130> [ค้นวันที่ 14ตุลาคม 2557].
- Wizarah Al – Adli. 2007. **Qanoo al - Ahwa al – Shaksiah**. Majmuah al – Tashri - aat al - Kuwaitiah, Wizarah al - Adli ,T1.
- Wizarah Al – Adli.2007. **Nidham al – Murafaat al – Shari’ah**. The Law of Procedure Before Shari’ah Courts, 2007.
- Wizarah Al - Shaqafah wa al - Ia’lan. 2012. **853 Tiflan Saudiyan min Ajinabiyat yabhathon an Abaihim**. [Online]. URL<http://burnews.com/news-action-show-id-39302.htm>. [Accessed30, December 2013]
- Wizaratul Al - Auqaf wa al - Shu - uoon al – Islamiah. 1986. **Al - Mausoaah al - Fiqhiah**, Wizaratul al - Auqaf wa al – Shu - uoon al - Islamiah al - Kuwait. T2.
- Yusfat Ali Hashim. 2012. **Athar tahalil al - dam fi Dhapti al - Nasab. Dafatir al - Siyasah wa al - Qanoon**. (Vol. 6). Jami – ah al - Aqeed Ahmad dirayah adrar : al - Jaza - ir.
- Yusof Al - Qurdhawi. 2003. **Fatawa Muaazharah**. Maktabah al - Islami : Bairut.
- Zaidan Abd Kareem. 2000. **Al - Mufassal fi Ahkam al - Mar ah wa Baiti al -Muslim fi al - Shariah al - Islamiah**. Muassasah al- Risalah,Bairut.p3.
- Zakariya Abi Husain Ahmad bin Faris bin Zakariya. n.d. **Mu’jam Maqayies al - Lughah**. Dar al - Fikr.

- Zaqloom Imran Miftah Ahmad. 2013. Mada Mashruiyah al - Dalil al – Mustamid min tahlil al – Basmah al – Wirathiyah fi Isbath al – Jina-e. Mansora University.
- Ziyad Abd Hameed. 2005. Dawrul al - Qara – in al - Hadithah fi al – Isbath fi al – Shari - ah al - Islamiyah wa Tatbiqatiha fi al - Mahakim al - Shariyah fi qita’ Qhazah. Al - Jamiah al - Islamiah.Qhazah: Palistine.
- Ziyad Al - Sameeda. n.d. MajallahJamiah Al – Islamiah.

อ้างอิงภาพจากเว็บไซต์

- ภาพจาก ([https:// www.ohnadousashop.com/article](https://www.ohnadousashop.com/article)) (สืบค้นเมื่อ 10 ม .ค.2558)
- ภาพจาก (<https://www.dek-d.com/board/view>) (สืบค้นเมื่อ 10 ม .ค.2558)
- ภาพจาก Watson และ Crick (<http://guru.sanook.com/26130>) (สืบค้นเมื่อ 10 ม .ค.2558)
- ภาพจาก(<http://www.thaibiotech.info/structure-of-dna.php>) (สืบค้นเมื่อ 1 ม .ค.2558)
- ภาพจาก ไทยรัฐออนไลน์ วันพุธที่ 24 ตุลาคม พ.ศ.2557 (สืบค้นเมื่อ 1 ม .ค.2558)
- ภาพจาก <http://www.photoontour.com> (สืบค้นเมื่อ 1 ม .ค.2558)

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ที่ ศธ 0521.2.08/

วิทยาลัยอิสลามศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ถนนเจริญประดิษฐ์ ตำบลคูระมิแล

อำเภอเมืองจังหวัดปัตตานี 94000

มีนาคม 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ดร. มุหัมมัดรอฟลี แวหะมะ

เนื่องด้วยนายอับดุลรอยะ บินเซ็ง นักศึกษาปริญญาเอกสาขาวิชา

อิสลามศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานีกำลังทำ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “การใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดก

อิสลามในประเทศไทย”ซึ่งได้กำหนดให้มีการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นการตรวจสอบความ

ถูกต้องของเนื้อหาและเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติม ซึ่งเป็นขั้นตอนหนึ่งในการ ศึกษา

ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อนำเสนอรูปแบบการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมใน

กฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทย

ในการนี้วิทยาลัยอิสลามศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้และมีความเชี่ยวชาญสามารถให้ข้อเสนอแนะในการ ศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ เป็นอย่างดีจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบและประเมินดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร. มุหัมมัดรอฟลี แวหะมะ)

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและประกันคุณภาพ รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

สำนักงานเลขานุการ วิทยาลัยอิสลามศึกษา

มือถือ 087-2923699

ที่ ศธ 0521.2.08/

วิทยาลัยอิสลามศึกษา
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ถนนเจริญประดิษฐ์ ตำบลรูสะมิแล
อำเภอเมืองจังหวัดปัตตานี 94000

มีนาคม 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ดร. อนิส พัฒนปรีชาวงศ์

เนื่องด้วยนายอับดุลรอยะ บินเซ็ง นักศึกษาปริญญาเอกสาขาวิชา
อิสลามศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานีกำลังทำ
วิทยานิพนธ์เรื่อง “การใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดก
อิสลามในประเทศไทย”ซึ่งได้กำหนดให้มีการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นการตรวจสอบความ
ถูกต้องของเนื้อหาและเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติม ซึ่งเป็นขั้นตอนหนึ่งในการ ศึกษา
ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อนำเสนอรูปแบบการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมใน
กฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทย

ในการนี้วิทยาลัยอิสลามศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้และมี
ความเชี่ยวชาญสามารถให้ข้อเสนอแนะในการ ศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ เป็นอย่างดีจึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบและประเมินดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบคุณเป็นอย่างสูง
มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร. มุหัมมัดรอฟลี แวหะมะ)

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและประกันคุณภาพ รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

สำนักงานเลขานุการ วิทยาลัยอิสลามศึกษา

มือถือ 087-2923699

ที่ ศธ 0521.2.08/

วิทยาลัยอิสลามศึกษา

มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ถนนเจริญประดิษฐ์ ตำบลรูสะมิแล

อำเภอเมืองจังหวัดปัตตานี 94000

มีนาคม 2559

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ

เรียน ดร. มุหัมมัด อุมูดี

เนื่องด้วยนายอับดุลรอยะ บินเซ็ง นักศึกษาปริญญาเอกสาขาวิชา

อิสลามศึกษาวิทยาลัยอิสลามศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานีกำลังทำ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “การใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดก

อิสลามในประเทศไทย”ซึ่งได้กำหนดให้มีการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นการตรวจสอบความ

ถูกต้องของเนื้อหาและเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติม ซึ่งเป็นขั้นตอนหนึ่งในการ ศึกษา

ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อนำเสนอรูปแบบการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมใน

กฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทย

ในการนี้วิทยาลัยอิสลามศึกษาพิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้และมี

ความเชี่ยวชาญสามารถให้ข้อเสนอแนะในการ ศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ เป็นอย่างดีจึงใคร่ขอความ

อนุเคราะห์ท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบและประเมินดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์และขอขอบคุณเป็นอย่างสูง

มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(ดร. มุหัมมัดรอฟี แวหะมะ)

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการและประกันคุณภาพ รักษาราชการแทน

ผู้อำนวยการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

สำนักงานเลขานุการวิทยาลัยอิสลามศึกษา

มือถือ 087-2923699

ภาคผนวก ข

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและประเมินรูปแบบ

รายนามผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบและประเมินรูปแบบ

1. ดร. มุหัมมัดรอฟลี แวหามะ อาจารย์ประจำภาควิชาอิสลามศึกษา วิทยาลัยอิสลามศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
2. ดร.อนิส พัฒนปรีชาวงศ์ อาจารย์ประจำสถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์
3. ดร.มุฮัมมัด อูมูดี อาจารย์ประจำสถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ 1

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ภาคผนวก ค

แบบประเมินผู้ทรงคุณวุฒิ

Prince of Songkla University
Pattani Campus

แบบประเมินสำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ

สำหรับการศึกษา เรื่อง “การใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทย”

คำชี้แจง

แบบประเมินฉบับนี้จัดทำขึ้นเพื่อเป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ เรื่อง การใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทย ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) เพื่อนำเสนอรูปแบบการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทยซึ่งเป็นวัตถุประสงค์หนึ่งที่สำคัญในการศึกษาครั้งนี้ ดังนั้น เพื่อให้ได้รูปแบบการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทย

ผู้วิจัยจึงขอความกรุณาจากท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบและประเมินผลการศึกษาดังกล่าว (ตามเอกสารประกอบการประเมินที่ได้แนบมา) ตลอดจนให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เพิ่มเติมเพื่อผู้วิจัยจะได้ปรับปรุงและแก้ไขเนื้อหาให้มีความถูกต้องและสมบูรณ์ยิ่งขึ้นต่อไป จึงจักขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้เป็นอย่างสูง

แบบประเมินนี้ ประกอบด้วยเนื้อหา 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 ความเป็นไปในการปรับใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทย

ส่วนที่ 3 รูปแบบการปรับใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในระบบศาลและกฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทย

นายอับลอรอยะ บินเซ็ง

นักศึกษาปริญญาเอก สาขาวิชาอิสลามศึกษา

วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

คำชี้แจง: โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่สอดคล้องกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพื่อการปรับปรุงข้อค้นพบจากการศึกษาให้มีความถูกต้องมากยิ่งขึ้น

ส่วนที่ 1 : ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจและความสำคัญของเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)

ท่านเห็นด้วยหรือไม่เกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจความตระหนักเกี่ยวกับการประยุกต์ใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดกซึ่งประกอบด้วยด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

ข้อมูลทั่วไปและทัศนคติของผู้ให้สัมภาษณ์	ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ		ข้อเสนอแนะ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
1. ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)		
2. ความสำคัญและความจำเป็นในการประยุกต์ใช้ดีเอ็นเอในกฎหมายครอบครัวและมรดก		

ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นอื่นๆ เพิ่มเติม

.....
.....

ส่วนที่ 2 : ความเป็นไปในการปรับใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดกในประเทศไทย

ท่านเห็นด้วยหรือไม่เกี่ยวกับผลการวิเคราะห์ความเป็นไปในการปรับใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมดีเอ็นเอในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วยด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

ความเป็นไปในการปรับใช้เอกลักษณ์ บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม ใน กฎหมายครอบครัวและมรดก อิสลามในประเทศไทย	ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ		ข้อเสนอแนะ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
.1ด้านความเป็นไปในการปรับใช้ เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม		
.2ด้าน การนำผลพิสูจน์เอกลักษณ์ บุคคลในการรับรองบุตร		
.3ด้าน การนำผลพิสูจน์เอกลักษณ์ บุคคลในการปฏิเสธทายาท		
.4ด้านการใช้การพิสูจน์เอกลักษณ์ บุคคลควบคู่กับการกียาพะฮุ)เปรียบเทียบอัตลักษณ์(.....
5.ด้านการนำผลการพิสูจน์เอกลักษณ์ บุคคลศพนินนามและสูญหายเป็น บุคคลสาบสูญ ส่งผลต่อ การครองอีด ตะฮู รับมรดก และสืบเปลี่ยนตัววะลี		
6.ด้าน การนำผลพิสูจน์เอกลักษณ์ บุคคลในการยืนยันตัวฆาตกรส่งผลต่อ การยับยั้งการรับมรดก		

ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นอื่นๆ เพิ่มเติม

ส่วนที่ 3 : รูปแบบการปรับใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในระบบศาลและกฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทย

ท่านเห็นด้วยหรือไม่กับรูปแบบการปรับใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในระบบศาลและกฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทย ซึ่งประกอบด้วยด้านต่างๆ ดังต่อไปนี้

รูปแบบการปรับใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในระบบศาลและกฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทย	ความเห็นผู้ทรงคุณวุฒิ		ข้อเสนอแนะ
	เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วย	
1. ด้านการประมวลเป็นบทบัญญัติ		
2. ด้านการบังคับใช้ในระดับคณะกรรมการอิสลามและชั้นศาล		
3. ด้านการเตรียมตัวนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญมุสลิมว่าด้วยเอกลักษณ์บุคคลสารพันธุกรรม		

ข้อเสนอแนะและข้อคิดเห็นอื่นๆ เพิ่มเติม

.....
.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้ประเมิน

/...../.....

.....

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง

การใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทย (กฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลาม)

วัตถุประสงค์ : เพื่อนำเสนอรูปแบบการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทย

ชื่อสกุลผู้ให้สัมภาษณ์.....

อาชีพ..... สถานที่ทำงาน.....

ข้อความประกอบไปด้วย 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป : ท่านรู้เข้าใจเกี่ยวกับเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) และเห็นความสำคัญหรือไม่อย่างไร ?

.....

.....

ส่วนที่ 2 : ความเป็นไปในการปรับใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในประเด็นต่อไปนี้

2.1. ความเป็นไปได้ในการนำผลพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลในการรับรองบุตร

.....

.....

2.2. ความเป็นไปได้ในการนำผลพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลในการปฏิเสธทายาท

.....

.....

2.3. ความเป็นไปได้ในการใช้การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลควบคู่กับการกีฬาพะสุ (เปรียบเทียบอัตลักษณ์)

.....

.....

2.4. ความเป็นไปได้ในการนำผลการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลพินินามและสูญหายเป็นบุคคล
สาบสูญ ส่งผลต่อ

1. การครองอิตตะฮ์

.....

.....

2. รับมรดก

.....

.....

3. ลับเปลี่ยนตัววะลี

.....

.....

2.5. ความเป็นไปได้ในการนำผลพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลในการยืนยันตัวฆาตกรส่งผลต่อการยับยั้ง
การรับมอบบรดก

.....

.....

ส่วนที่ 3 : รูปแบบการปรับใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในระบบศาลและกฎหมายว่าด้วย
ครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทย

1. ด้านการประมวลเป็นบทบัญญัติ

.....

.....

2. ด้านการบังคับใช้ในระดับคณะกรรมการอิสลามและชั้นศาล

.....

.....

- 3. ด้านการเตรียมตัวนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญมุสลิมด้านเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม

.....
.....

- 4. ด้านอื่น ๆ

.....
.....

*Prince of Songkla University
Pattani Campus*

ภาคผนวก ง

รายนามผู้ให้สัมภาษณ์

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

รายชื่อผู้ให้สัมภาษณ์

การใช้เอกลักษณ์บุคคลได้ด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทย

รายชื่อนักวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิสมาแอลดุฟี จะปะเกีย อธิการบดีมหาวิทยาลัยฟาฏอนี
2. รองศาสตราจารย์ ดร. อิสมาแอ อาลี ผู้ทรงคุณวุฒิสำนักงานจุฬาราชมนตรี
3. รองศาสตราจารย์ ดร.ชาการ์ยา หะมะ รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการมหาวิทยาลัยฟาฏอนี
4. ดร.ฆอซาลี เบ็ญหมัด คณบดี สาขาอิสลามศึกษาและนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
5. ดร.อาหมัด อัลฟารีดี หัวหน้าสาขากฎหมายอิสลามมหาวิทยาลัยฟาฏอนี
6. ดร.อับดุลฮาติม ไชชิง ที่ปรึกษาหัวหน้าสาขาอิสลามศึกษาและนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยฟาฏอนี
7. ดร. วิสุทธิ์ บินล่าเต๊ะ ผู้อำนวยการศูนย์ประสานงานสำนักจุฬาราชมนตรี
8. ดร. อัสมัน แดอาลี รองผู้อำนวยการฝ่ายวิเทศและอาจารย์ประจำแผนกกฎหมายอิสลาม วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี
9. ดร. ญาคูลฮัก มิ่งสมร หัวหน้ากฎหมายอิสลาม วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์วิทยาเขตปัตตานี
10. ดร. อานิส พัฒนปรีชาวงศ์ รองผู้อำนวยการสถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์
11. นายอับดุลเลาะ ต่วนมีเด่น อดีต คะโต๊ะยุติธรรมประจำศาลจังหวัดนราธิวาส
12. นายนิแวนอาลี หะยีนิเลาะ อดีตคะโต๊ะยุติธรรมประจำศาลจังหวัดนราธิวาส
13. นายหมัดอุเซ็ง หมัดหมาน คะโต๊ะยุติธรรมประจำจังหวัดสตูล
14. นายมะดารี โต๊ะและ คะโต๊ะยุติธรรมประจำศาลเบตง จังหวัดยะลา
15. นายวิสุตร มานะพิทักษ์ ผู้พิพากษาประจำศาลเบตง จังหวัดยะลา
16. นายนายอริเฟ็ญ อูตรสินธ์ ทนายความและอดีตผู้แทนราษฎรจังหวัดนราธิวาส
17. นายกมลศักดิ์ ลีวาเมาะ ประธานทนายความมุสลิมจังหวัดนราธิวาส
18. นายอับดุลกอฮาร์ อาแวปุเตะ ประธานทนายความมุสลิมจังหวัดปัตตานี
19. นายอาฮามะ กุลยานันท์ ทนายความประจำศาลจังหวัดนราธิวาส
20. นายกามารูเด็น อุเซ็ง ทนายความประจำศาลจังหวัดนราธิวาส

ภาคผนวก จ

ผลการหาค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือและสรุปผลการประเมินของ
ผู้ทรงคุณวุฒิ

Prince of Songkla University
Pattani Campus

ผลการหาค่าความเที่ยงตรงของเครื่องมือ

ผลคะแนนที่ได้จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านมาคำนวณหาค่า IOC ดังนี้

ข้อคำถาม	ผู้เชี่ยวชาญ			ค่า IOC ¹	ผลความเที่ยงตรง
	1	2	3		
ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจและความสำคัญของเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)					
1. ด้านความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2. ความสำคัญและความจำเป็นในการประยุกต์ใช้ดีเอ็นเอในกฎหมายครอบครัวและมรดก	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
รวม				1.0	
ส่วนที่ 2 ความเป็นไปในการปรับเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดกในประเทศไทย					
1. ด้านความเป็นไปในการปรับใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2. ด้านการนำผลพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลในการรับรองบุตร	+1	-1	-1	-0.33	ใช้ไม่ได้
3. ด้านการนำผลพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลในการปฏิเสธทายาท	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
4. ด้านการใช้การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลควบคู่กับการกียาพะฮุ (เปรียบเทียบอัตลักษณ์)	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
5. ด้านการนำผลการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลศพนินามและสูญหายเป็นบุคคลสาบสูญ ส่งผลต่อการครองอิตตะฮุ รัมมรดกและสับเปลี่ยนตัววะลี	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
6. ด้านการนำผลพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลในการยืนยันตัวมาตรการส่งผลต่อการยับยั้งการรับมรดก	+1	-1	-1	-0.33	ใช้ไม่ได้
รวม				0.56	
ส่วนที่ 3 รูปแบบการปรับใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในระบบศาลและกฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทย					
1. ด้านการประมวลเป็นบทบัญญัติ	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
2. ด้านการบังคับใช้ในระดับคณะกรรมการอิสลามและชั้นศาล	-1	+1	+1	0.33	ใช้ไม่ได้
3. ด้านการเตรียมตัวนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญมุสลิมว่าด้วยเอกลักษณ์บุคคลสารพันธุกรรม	+1	+1	+1	1	ใช้ได้
รวม				1.11	
รวมทั้งหมด				0.77	0.89

ผลคะแนนการหาค่า IOC ซึ่งเกณฑ์การวัด ดังนี้

- ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.50 - 1.00 มีค่าความเที่ยงตรง ใช้ได้
- ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 ต้องปรับปรุง ยังใช้ไม่ได้

ดังนั้นสามารถสรุปได้ดังนี้

คำถามทั้งหมดมี	11ข้อ
คำถามที่ใช้ได้	8ข้อ
คำถามที่ยังใช้ไม่ได้	3ข้อ

¹การวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิจากการคำนวณค่าดัชนีของความสอดคล้อง IC (Index of Concurrence) คัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าความสอดคล้องเชิงเนื้อหาตั้งแต่ .50 ขึ้นไป

ภาคผนวก ช

นิพนธ์ต้นฉบับ

Prince of Songkhla University
Pattani Campus

นิพนธ์ต้นฉบับ

ชื่อวิทยานิพนธ์ การใช้เอกลักษณะบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัว

และมรดก ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกฎหมายอิสลามกับกฎหมาย
ไทย

ผู้เขียน นายอัปดุลรอยะ บินเซ็ง

สาขาวิชา อิสลามศึกษา

ปีการศึกษา 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องการใช้เอกลักษณะบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดก ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกฎหมายอิสลามกับกฎหมายไทย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีวิทยาสามวิธี ภาคสนามในการจัดเก็บข้อมูลและรวบรวมข้อมูลจากภาคสนามด้วยการสัมภาษณ์บุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง โดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาการใช้เอกลักษณะบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลาม 2) ศึกษาการใช้เอกลักษณะบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดกในกฎหมายแพ่งของไทย 3) ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกฎหมายอิสลามกับกฎหมายแพ่งของไทยเกี่ยวกับการใช้เอกลักษณะบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกรณีครอบครัวและมรดกและ 4) เพื่อนำเสนอรูปแบบการใช้เอกลักษณะบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทย ศึกษาสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับกระบวนการร่างกฎหมาย พิธีการใช้กฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลาม คือนักวิชาการอิสลามด้านกฎหมายอิสลาม คณะนิติศาสตร์ ผู้พิพากษาและนักกฎหมายมุสลิม จำนวน 20 คน

ผลการวิจัยพบว่าประเทศอิสลามคือ ประเทศอียิปต์ ประเทศซาอุดีอาระเบียและประเทศมาเลเซีย ได้บัญญัติใช้ผู้เชี่ยวชาญเอกลักษณะบุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในหลาย ๆ มาตรา ในการนี้นักวิชาการอิสลามเห็นว่า สามารถใช้ยืนยันตัวบุคคลได้ในกรณีการพลัดพราก การสลับตัวทารกตามสถานพยาบาล การยืนยันบุคคลสาบสูญและอื่นๆ ประเทศไทยได้บัญญัติการใช้ผู้เชี่ยวชาญในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้จัดตั้งสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ปี พ.ศ. 2547 แก้ไขไป วิ.เพิ่มเติมฉบับที่ 22 ให้อำนาจเจ้าพนักงานสอบสวนรวบรวมหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ หลังจากได้เปรียบเทียบระหว่างกฎหมายไทยกับกฎหมายอิสลามแล้วพบว่า กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งของประเทศอิสลามกำหนดให้ผู้เชี่ยวชาญในภาพรวมมีความสอดคล้องกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของไทย แต่ของไทยกำหนดให้พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ได้ชัดเจนกว่า

ส่วนรูปแบบการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลามไทย ผู้ให้สัมภาษณ์เห็นพ้องให้ใช้ผู้เชี่ยวชาญด้านเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ) โดยให้เสนอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยการใช้กฎหมายอิสลามในเขตจังหวัดปัตตานี นราธิวาส ยะลา และสตูล พุทธศักราช 2489 ให้มีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 และให้ใช้บังคับในชั้นศาล เนื่องจากมีกฎหมายรับรองการวินิจฉัยชี้ขาด และมีความพร้อมทั้งสถานที่และบุคลากร ต่างกับสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด การวินิจฉัยตัดสินชี้ขาด ไม่มีผลทางกฎหมาย

ส่วนด้านการเตรียมตัวนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) จำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งต้องเตรียมบุคลากรมุสลิมให้เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านนี้ ซึ่งจะทำได้จะเข้าไปมีส่วนร่วมในการตรวจพิสูจน์ จะทำให้ประชาชนชาวไทยมุสลิมมีสบายใจในผลการตรวจพิสูจน์ และส่งเสริมให้มีผู้เชี่ยวชาญคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด เป็นผู้สอบผ่านระดับความเป็นผู้เชี่ยวชาญในระดับเนติบัณฑิตด้วย แต่หากไม่สามารถหามาได้ ก็ให้ใช้ผู้เชี่ยวชาญที่ไม่ใช่มุสลิมได้โดยอนุโลม

Prince of Songkla University
Pattani Campus

Thesis Title The use of Individual identity on Genetic regarding to Family and Heritage law, A Comparative study between Islamic and Thai law.

Author Mr.Abdulroya Benseng

Major program Islamic Studies

Academic Year 2016

Abstract

The purposes of this study were to examine the use of Individual identity on Genetic regarding to Family and Heritage law, A Comparative study between Islamic and Thai law, to compare between Islamic and Thai laws concerning the utilization of the individual identification on the genetic materials in the case of family and inheritance. Moreover, the study also aimed to present the utilization model of the individual identification on genetic materials in the eye of the two laws in Thailand. The samples of the study were 20 lawmakers and those who involved in the use of the Islamic family law and inheritance such as Islamic law scholars, judges, and lawyers. The data collection was conducted through documents and interviews.

The results of the study revealed that Muslim countries, e.g., Egypt, Saudi Arabia, Malaysia, have legislated experts in several clauses for the utilization of the individual identification on the genetic materials in the eye of Islamic family law and inheritance. Furthermore, Islamic scholars viewed that experts could use the results of DNA fingerprint for the individual identification in many cases such as severance, babies switch, and missing people. In the same vein, Thailand has also legislated the use of the experts in the code of law regarding civil and criminal procedure in 2002. Ministerial legislation was announced giving rise to the establishment of Central Institute of Forensic Science, which was under Ministry of Justice. It was later on amended into issue 21 additional criminal procedural law in 2004. The law has given inquiry officials the power to collect both scientific and non-scientific evidence. When it comes to comparing between the Islamic family law and inheritance and the Thai law regarding the use of the individual identification on the genetic materials, the study showed that the code of law regarding the use of the experts of the Muslim countries was congruent with the code of civil and criminal procedural laws of Thailand. Additionally, the study disclosed that the civil and criminal procedural laws of Thailand apparently stipulated scientific evidence when comparing to those the Muslim countries.

In connection with the model of the employment of the individual identification in the eye of the Islamic family law and inheritance in Thailand, the results of the study suggested that the allinterviewees agreed the experts who were specialized in family and inheritance lawsuit in Thailand should be utilized. The interviewees also stated that Islamic law act 1946 imposed in the area of Pattani,Narathiwat,Yala, and Satun should be amended so that it could be in line with the constitution of the Kingdom of Thailand 1997. The model should be used in the court, which was more suitable in terms of place and personnel than Islamic provincial committees. More importantly, the committees had no power and were not in a position to judge the issues. Therefore, it can be concluded that their judgement had no legal effect. If the Islamic provincial committees were needed to pass the judgement on the genetic materials issues, they initially needed to have expertise who level was barrister-at-law. However, no one was specialized in passing the judgement on the issues among the Islamic provincial committees, but there were experts on the issues in the courts.

In addition, to prepare the scholars and experts in order to utilize the individual identification on the genetic materials, the study found that the interviewees stressed the importance of the inclusion of the use of the experts in Islamic code of law. The study also revealed that it was of paramount importance to prepare Muslim officials to be an experts regarding these issues. One of the interviewees expressed that 'Muslim officials needed abilities and understanding about individual identification authentication so that they might get involved in inspecting. More importantly, Muslims in Thailand could be pleased with the authentication by the Muslim experts. Apart from what has been mentioned earlier, litigants, to some extent, would be pleased. If there were no Muslim experts, non-Muslim experts could also be flexibly used.

موضوع البحث : إستخدام البصمة الوراثية في قانون الأحوال الشخصية : دراسة مقارنة
بين قانون الأحوال الشخصية الإسلامية و قانون الأحوال المدنية التايلاندية

الباحث : عبد الرزاق بن سينج

التخصص : الدراسات الإسلامية

السنة الدراسية : 1437

مستخلص البحث

يهدف هذا البحث إلى دراسة إستخدام البصمة الوراثية في قضايا الأحوال الشخصية في الفقه الإسلامي وفي قانون الأحوال المدنية التايلاندية ، وإجراء دراسة مقارنة بينهما في إثبات النسب والميراث وتقديم طريقة استخدام البصمة الوراثية في قانون الأحوال المدنية الإسلامية في المملكة التايلاندية . وتم جمع المعلومات المتعلقة بالدراسة من المراجع والوثائق والمقابلات الشخصية باستطلاع آراء أهل الإختصاص في الشريعة الإسلامية من العلماء والقضاة والفقهاء البالغ عددهم عشرون شخصاً.

وأسفرت نتائج البحث أن العديد من الدول الإسلامية مثل مصر والسعودية وماليزيا أجازوا الأخذ بنتائج خبراء البصمة الوراثية في قضايا الأحوال الشخصية ، كما أجاز الفقهاء في الأخذ بنتائج خبراء البصمة الوراثية للتحقق من هوية الشخص في حالات كثيرة ، مثل : الخطأ في وقوع الإختلاط بين المواليد الجدد في المستشفيات وغير ذلك ، وحالات الإختطاف والبحث عن المفقودين .

في حين أصدر القانون المدني والجنائي في المملكة التايلاندية في عام 2545 بوجبة بإمكان إستخدام تحليل البصمة الوراثية ، أعقبه إقامة هيئة الطب الشرعي التابعة لوزارة العدل في عام 2547 والترخيص لها بالقيام بمهامها على أساس علمي . وبعد إجراء دراسة مقارنة بين القانونين - القانون المدني التايلاندي وقانون الأحوال الشخصية في الإسلام - عن استخدام تحليل البصمة الوراثية ، تبين أن قانون الأحوال الشخصية الإسلامي أجاز استخدامها بصورة عامة متفقاً في ذلك مع القانون التايلاندي سواء المدني أو الجنائي ، إلا أنه في القانون المدني والجنائي التايلاندي يكون أكثر تحديداً ووضوحاً واعتماداً على أدلة يقينية من قانون الأحوال الشخصية الإسلامي.

وأما عن نتائج استطلاع آراء المختصين بالشريعة الإسلامية في تايلاند عن طريقة إستخدام تحليل البصمة الوراثية في قانون الأحوال الشخصية في الأربع محافظات الجنوبية الصادر عام 2489 ، فإنه يتبع حسب ما أصدره القانون المدني والجنائي التايلاندي عام 2540 وعملت به المحكمة الشرعية دون المجلس الإسلامي بكل محافظة ، لعدم توفر ذوي الكفاءة والخبرة في هذا المجال ولعدم الترخيص المسموح له ، وإذا أراد المجلس الإسلامي في كل ولاية أن يتولى تحليل البصمة الوراثية فإن على من يتولى ذلك يكون حاصلاً على شهادة معترفة من قبل المحاكم العليا ، وهذا لا يكون إلا في المحكمة الشرعية وحدها .

وأما عن سُبل إعداد خبراء في البصمة الوراثية من الأقليات المسلمة في قانون الأحوال الشخصية الإسلامية في تايلاند فإن الآراء تشير إلى ضرورة توفر كفاءات متميزة في هذا المجال وإلا يبقى حال على ما هو عليه من الاعتماد على الخبر العام التايلاندي .

1. บทนำ

กฎหมายเป็นสาระสำคัญของชีวิตมีความคาบเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ตลอดจนปกป้องรักษาให้คงอยู่ในความถูกต้อง ตามที่กฎหมายได้บัญญัติ โดยเฉพาะในประเด็นการสืบสายวงศ์ตระกูลเจตนารมณ์หลักหนึ่งของกฎหมายอิสลามต้องรักษาจากการปลอมแปลงในรูปแบบต่างๆ ซึ่งการรักษาวงศ์ตระกูลสามารถทำได้ด้วยวิธีการทำนิติกรรมสัญญาสมรส ซึ่งเป็นการสร้างพันธะผูกพันระหว่างชายหญิงที่ส่งผลสืบเนื่องในรูปของทายาทและเครือญาติ ทำให้มีศักดิ์และสิทธิในการรับสิทธิประโยชน์หรือความรับผิดชอบต่างๆ (Al- Fakhri,1999)

ปัจจุบันการใช้ผู้เชี่ยวชาญด้านเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมมีบทบาทสูงในการชี้ชัดถึงความสัมพันธ์ของยีนและเซลล์พันธุกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายหลังจากการค้นพบข้อมูลเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมโดย Watson และ Crick ในปี 1953 (สุรินทร์ ปิยะ โขคนากุล,2545) เป็นผลให้นานาประเทศได้บัญญัติกฎหมายหรือการบังคับใช้การพิสูจน์บุคคลในหลาย ๆ กรณี เช่น กัมพูชา ฟิลิปปินส์ ติมอร์-เลสเต และ การขาดกรรมในลักษณะต่างๆ ที่สพเสียด้านลักษณะทางกายภาพไม่สามารถจำแนกตัวบุคคลได้ ส่งผลกระทบต่อมุสลิมได้นำมาใช้ เช่น ประเทศอียิปต์ ประเทศลิเบีย ประเทศจอร์แดน ประเทศโมร็อกโก ประเทศแอลจีเรีย ประเทศคูเวต และประเทศอาหรับเอมิเรตส์แม้ว่าจะมีประเทศอิสลามบางประเทศไม่ยอมรับก็ตาม (al - Ahram al - Raqmi,2010; al - Wasat,2006 ; al - Anba' al - Ta' dhamun,2013 ; al - Ka'bi,2549 : 122; Asis, Yosof & Abdullatif,2010 : 36 ; Um al - Khair, 2010 : 87; Huda Salih,2005)

นักวิชาการอิสลามในประเทศอาหรับได้ให้ความตระหนักด้วยการศึกษาวิจัยความเป็นไปได้ในการนำผลการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) มาปรับใช้กับกฎหมายอิสลามได้อย่างไร ในระดับใด จนนำสู่การศึกษางานวิจัยของและเขียนตำรา เช่น แม้ว่าจะมีประเทศอิสลามบางประเทศไม่ยอมรับก็ตาม (al - Ahram al - Raqmi,2010; al - Wasat,2006 ; al - Anba' al - Ta' dhamun,2013 ; al - Ka'bi,2549 : 122; Asis, Yosof & Abdullatif,2010 : 36 ; Um al - Khair, 2010 : 87; Huda Salih,2005) (Al Ka'bi, 2006) เรื่อง مقارنة دراسة الفقهية الأحكام الوراثية وأثرها على البصمة الوراثية (เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม และผลต่ออหฺกามฟิควียะฮ์ศึกษาเปรียบเทียบ) (Yousfat Ali Hashim, 2012) ทำการวิจัยเรื่อง أثر تحليل الدم في ضبط النسب (ผลการตรวจเลือดเพื่อการพิสูจน์วงศ์ตระกูล) (Miftahul Huda, 2011) ได้ทำการศึกษาเรื่อง Syari'ah , Fiqih dan Sebuah Perspektif tentang Tarjih (ชะรีอะฮ์ ฟิคว์และกระบวนการวินิจฉัยในการตํารวจ) Umar al Ashqar ; Muhammad Osman shabir; และคณะ,2001ได้เขียนตำราเรื่อง دراسات فقهية في قضايا طبية معاصرة (ศึกษาเจาะลึกประเด็นปัญหาทางการแพทย์ร่วมสมัย) Yosof al - Qurdhawiy,2003ได้พยายามอธิบายและให้ทัศนะในตำราของท่าน من هدي الإسلام فتاوى معاصرة (ทางนํ้าอิสลามในประเด็นปัญหาร่วมสมัย) (al - Zuhaili, 2006) ได้เขียนตำราเรื่อง قضايا الفقه والفكر المعاصرة (ประเด็นปัญหาและแนวคิดร่วมสมัย)

ด้วยเหตุที่นักวิชาการอิสลามได้ให้ความสนใจในประเด็นนี้มาก ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจที่จะศึกษาความเป็นไปได้ในการนำผลการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) มาปรับใช้กับกฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดกของครอบครัวมุสลิมในประเทศ โดยการศึกษาด้วยกฎหมายแพ่ง กฎหมายอาญาตลอดจนทัศนะของนักวิชาการมุสลิม นักกฎหมายมุสลิม และคณะตุ้ชะฮ์ธรรม ด้วยการศึกษเปรียบเทียบระหว่างกฎหมายอิสลามกับกฎหมายไทยโดยได้แบ่งเป็นวัตถุประสงค์การวิจัย ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ประชากรกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บและรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยเรื่องการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดก ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกฎหมายอิสลามกับกฎหมายไทย มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลาม
2. ศึกษาการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกรณีครอบครัวและมรดกในกฎหมายไทย
3. ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกฎหมายอิสลามกับกฎหมายไทยที่เกี่ยวกับการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกรณีครอบครัวและมรดก
4. เพื่อนำเสนอรูปแบบการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทย

3. วิธีและขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยเรื่อง เอกลักษณ์บุคคล กับการใช้พิสูจน์สัมพันธไมตรีคดีครอบครัวและมรดกอิสลาม ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 6 ขั้นตอน ดังนี้

- ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม
- ขั้นตอนที่ 2 ศึกษาวิเคราะห์ทัศนะของนักวิชาการอิสลามต่อการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดก ตลอดจนการใช้ในการพิจารณาคดีทางศาลของประเทศมุสลิม
- ขั้นตอนที่ 3 ศึกษาการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดกไทย
- ขั้นตอนที่ 4 ศึกษาเปรียบเทียบการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดกระหว่างกฎหมายอิสลามและกฎหมายไทย
- ขั้นตอนที่ 5 นำเสนอรูปแบบการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทย
- ขั้นตอนที่ 6 สรุปและนำเสนอรูปแบบ

4. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเน้นศึกษาเฉพาะผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและมีบทบาทโดยตรงต่อคดีพิพาทครอบครัวและมรดกอิสลาม อันได้แก่ คณะยุติธรรม นักวิชาการอิสลาม ผู้ทรงคุณวุฒิในระดับต่าง ๆ ผู้พิพากษาและนักกฎหมายมุสลิม

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

1. อาจารย์ผู้สอนสาขาวิชาหรืออะธีมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกขึ้นไป ที่มีความเกี่ยวข้อง และมีประสบการณ์ในการวินิจฉัยประเด็นปัญหาพร้อมสมัยในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เจาะจงเลือกกลุ่มตัวอย่างที่มีผลงานทางวิชาการเป็นที่ประจักษ์ จำนวน 8 คน

2. คณะผู้เชี่ยวชาญ ผู้ที่ดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งคณะผู้เชี่ยวชาญจำนวน 4 คน

3. จุฬาราชมนตรีและหรือผู้ทรงคุณวุฒิจุฬาราชมนตรี จำนวน 2 คน

4. ผู้พิพากษาและทนายความ จำนวน 6 คน

รวมกลุ่มผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น จำนวน 20 คน

เครื่องมือในการวิจัย

การวิจัยนี้ผู้วิจัยได้จัดทำเครื่องมือในการเก็บข้อมูลวิจัยด้วยการสัมภาษณ์เจาะลึก (In - depth interviewing) เป็นแบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้างใช้ในการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเกี่ยวกับการใช้เอกลักษณ์บุคคลในการชี้ชัดสัมพันธภาพทางโลกิคติครอบครัวและมรดกอิสลามประกอบด้วย 2 ลักษณะ ดังนี้

1. การศึกษาข้อมูลเอกสารเกี่ยวกับเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดกในประเทศต่างๆ ทั้งที่เป็นประเทศมุสลิมและไม่ใช่มุสลิม

2. แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างที่ใช้ในการสัมภาษณ์เจาะลึกเกี่ยวกับความเห็นและทัศนะของผู้ที่มีความเกี่ยวข้องกับการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดก ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกฎหมายอิสลามกับกฎหมายไทย

ลักษณะแบบสัมภาษณ์

เป็นแบบสัมภาษณ์มีโครงสร้างของคำถามเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยและผู้สัมภาษณ์มีความอิสระในการซักถามผู้ให้สัมภาษณ์ ในคำถามเจาะลึกนอกเหนือไปจากคำถามที่ได้กำหนดไว้แล้ว ผู้ให้สัมภาษณ์มีความอิสระในการตอบข้อซักถาม แบบสัมภาษณ์มีทั้งคำถามปลายปิด และปลายเปิด

การสร้างและหาค่าประสิทธิภาพของเครื่องมือ

ในการศึกษาความเห็น โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการนำเอกลักษณ์บุคคลมาใช้ในการคลี่คลายประเด็นปัญหาข้อพิพาทสัมพันธโลกิคติครอบครัวและมรดกอิสลาม ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาค่าประสิทธิภาพของเครื่องมือแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง ตามลำดับต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 ผู้วิจัยดำเนินการออกแบบสัมภาษณ์โดยการศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากตำราว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลาม ในการนำผลการพิสูจน์สารพันธุกรรมมาใช้เป็นพยานหลักฐานรับรองและปฏิเสธการเป็นทายาท ความสัมพันธ์โลหิต และความเชื่อมโยงในการฆาตกรรม เพื่อนำข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์เป็นแนวทางในการออกแบบสัมภาษณ์ จำแนกออกตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นด้านกฎหมายอิสลามเกี่ยวกับความเชื่อมั่นในความแม่นยำตรงความสามารถใช้ในการยืนยันตัวบุคคลการเป็นญาติ และชี้ชัดการบุคคลسابสูญได้ เช่น ยืนยันความเป็นบุตรเป็นบิดา ทารกถูกทิ้ง การสลับตัวของทารกหรือการสลับน้ำเชื้อในสถานพยาบาล ยืนยันบุคคลสูญหาย ยืนยันตัวฆาตกรเพื่อการตัดสิทธิ์รับมรดกและสิทธิอื่นๆ

2. แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นด้านกฎหมายไทยความคิดเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือในกระบวนการได้มาของดีเอ็นเอ โอกาสการใช้ประโยชน์จากสารดีเอ็นเอในการยืนยันตัวบุคคล ความเป็นญาติ และบุคคลสาบสูญได้ เช่น ยืนยันความเป็นบุตรเป็นบิดา ทารกถูกทิ้ง การสลับตัวของทารก ยืนยันบุคคลสูญหาย ยืนยันตัวฆาตกรเพื่อการตัดสิทธิ์รับมรดกและสิทธิอื่นๆ

3. แบบสัมภาษณ์ความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำผลมาใช้กับกฎหมายอิสลามในประเทศไทย ความเป็นไปได้กับการนำผลการพิสูจน์ดีเอ็นเอมาใช้เรียกทรัพย์สินและก้นสิทธิตามหลักกฎหมายอิสลามในประเทศไทย ในการยืนยันตัวบุคคล ความเป็นญาติ และบุคคลสาบสูญ เช่น ความเป็นทายาท สิทธิผู้จัดการมรดก ยืนยันการมีส่วนเกี่ยวข้องการเสียชีวิตบุคคลหนึ่งๆ ยืนยันการมีส่วนในการประกอบอาชญากรรมต่าง ๆ

ขั้นที่ 2 นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Content Validity) ว่าแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นมานั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของเนื้อหาการวิจัยที่ต้องการวัดมากน้อยเพียงใด พร้อมทั้งตรวจสอบความถูกต้องของภาษาที่ใช้ การวางรูปแบบของข้อความต่าง ๆ จำนวนข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ เพื่อให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขั้นที่ 3 ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสัมภาษณ์ (Validity)

การตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสัมภาษณ์ผู้วิจัยนำแบบสัมภาษณ์ไปให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านซึ่งประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์นครินทร์จำนวน 2 ท่าน และจากวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ 1 ท่าน เพื่อตรวจสอบความแม่นยำตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และให้ข้อเสนอแนะในเนื้อหา

การตรวจสอบความแม่นยำตรงตามเนื้อหาวิจัย (Content Validity) โดยใช้เทคนิค (IOC) Item – Objective Congruence Index : IOC หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างประเด็นคำถามในแบบสัมภาษณ์กับประเด็นหลักของวัตถุประสงค์การวิจัย อันได้แก่ เอกลักษณะบุคคลกับการใช้พิสูจน์สัมพันธไมตรีคดีครอบครัวและมรดกอิสลาม เลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป

ขั้นที่ 4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความแม่นยำตรงตามเนื้อหา (Content Validity) และให้ข้อเสนอแนะในเนื้อหา หาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างประเด็นคำถามในแบบสัมภาษณ์กับประเด็นหลักของวัตถุประสงค์การวิจัย รวมค่าความเชื่อมั่นทั้งหมดอยู่ที่ระดับ 0.77

ขั้นที่ 5 นำแบบสัมภาษณ์ที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขแล้ว จัดพิมพ์เพื่อนำไปเก็บข้อมูลกับประชากรในการวิจัย

การเก็บและรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยทำการรวบรวมข้อมูลด้วยตัวเอง โดยใช้วิธีการดังนี้
ข้อมูลเอกสาร เป็นข้อมูลเกี่ยวกับการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดก โดยศึกษารายละเอียดของความหมายประวัติความเป็นมา ความสำคัญ วิธีการได้มา ความแม่นยำของการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในทางครอบครัวและมรดก จากหนังสือต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ตลอดจนการนำมาใช้ประกอบในการตัดสินใจ

ซัดส์ัมพันธ์โลกิตของประเทศอียิปต์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย ประเทศมาเลเซีย ประเทศอังกฤษ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศฝรั่งเศส และประเทศไทย

ข้อมูลภาคสนามเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดกในประเทศไทยเป็นความเห็นและทัศนะของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากสารเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในประเทศไทย(ดีเอ็นเอ)

ข้อมูลเหล่านี้ผู้วิจัยได้มาโดยการสัมภาษณ์เจาะลึก โดยใช้แบบสัมภาษณ์ประกอบ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเอกสาร
2. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์

5. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดก ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกฎหมายอิสลามกับกฎหมายไทย เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้วิธีวิชาวาสานวิธีภาคสนาม ในการจัดเก็บข้อมูลและรวบรวมข้อมูลจากภาคสนามด้วยการสัมภาษณ์บุคคลที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรง เป็น การศึกษาการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลาม ศึกษาการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)ในกฎหมายครอบครัวและมรดกในกฎหมายแพ่งของ ไทย ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกฎหมายอิสลามกับกฎหมายแพ่งของไทยเกี่ยวกับการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ)ในกรณีครอบครัวและมรดกและเพื่อนำเสนอรูปแบบการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทย ศึกษาสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับกระบวนการร่างกฎหมาย พืตวการใช้กฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลาม คือนักวิชาการอิสลามด้านกฎหมายอิสลาม คณะนิติศาสตร์ ผู้พิพากษาและนักกฎหมายมุสลิม จำนวน 20 คน เป็นการศึกษาการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมซึ่งมีผลการวิจัยสรุปได้ว่า

1. กฎหมายอิสลามพบว่า นักวิชาการมีความเห็นแตกต่างกันถึงการใช้ผู้เชี่ยวชาญเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดกเนื่องจากเห็นว่าเป็นหลักฐานรองไม่มีความเป็นหลักฐานในตัวแต่จำเป็นต้องใช้หลักฐานอื่นๆเข้ามาประกอบถึงจะใช้ได้ ในขณะที่เดียวกันพบว่า กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งประเทศอียิปต์ ประเทศซาอุดีอาระเบียและประเทศมาเลเซียบัญญัติใช้ผู้เชี่ยวชาญเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในหลาย ๆ มาตรา ซึ่งเห็นว่าขัดแย้งกับทัศนะของนักวิชาการอิสลามต้องความสำคัญกับหลักฐานอันดับแรกที่ได้ปรากฏในอัลกุรอานและสุนนะฮ์มากกว่าหลักฐานอันดับรอง

2. ประเทศไทยได้บัญญัติการใช้ผู้เชี่ยวชาญในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาได้จัดตั้งสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ปีพ.ศ . 2547 แก้ไขพ วิอ.เพิ่มเติมฉบับที่ 22 ให้อำนาจเจ้าพนักงานสอบสวนรวบรวมหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ หลังจากได้เปรียบเทียบระหว่างกฎหมายไทยกับกฎหมายอิสลามแล้วพบว่า กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งของประเทศอิสลามกำหนดใช้ผู้เชี่ยวชาญในภาพรวมมีความสอดคล้องกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งและ

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของไทย แต่ของไทยกำหนดให้พยานหลักฐานทางวิทยาศาสตร์ได้ชัดเจนกว่า และเห็นว่าหลักฐานชนิดนี้เป็นหลักฐานหลัก

3. กฎหมายอิสลามมีหลักการปฏิบัติที่แตกต่างยังไม่สอดคล้องกันระหว่างการใช้ในระดับชั้นพิชิตว่าที่องค์คณะใช้หลักจากอัลกุรอานและสุนนะฮ์เป็นหลักฐานหลักกับการใช้ในระดับชั้นศาลสามารถใช้หลักฐานใดก็ได้ที่สื่อถึงเท็จจริงได้ กฎหมายไทยเห็นว่าหลักใดที่สื่อถึงข้อเท็จจริงมีความถูกต้องว่าเป็นหลักฐานหลักสามารถใช้ผู้เชี่ยวชาญอื่นแทนศาลได้

4. กระบวนการยุติธรรมของไทยก่อน จัดตั้งสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ปีพ.ศ. 2547 แก้ไขไป วิโอ.เพิ่มเติมฉบับที่ 22 พบว่ามีการนำพยานผู้เชี่ยวชาญมาใช้ในราชการตำรวจโดยมีแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเป็นชาวต่างชาติ ต่อมา เมื่อสยามประเทศได้มีการปฏิสัมพันธ์กับประเทศยุโรป เริ่มมีการปรับปรุงกฎหมายและรับเอาการตรวจพิสูจน์หลักฐานด้านการตรวจลายนิ้วมือมาใช้เป็นครั้งแรกในสมัยรัชกาลที่ 7 ได้พัฒนามาจนกระทั่งจัดตั้งสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ปี พ.ศ. 2547 ในขณะที่กฎหมายอิสลามได้มีการใช้ผู้เชี่ยวชาญเป็นครั้งแรกโดยท่านเราะสูล ﷺ เองในประเด็นการใช้กออ์ฟ

5. ระบบกฎหมายของไทยรับฟังพยานผู้เชี่ยวชาญเพียงปากเดียวมาให้การหน้าศาลหรือเขียนเป็นลายลักษณ์อักษร เป็นชายหรือหญิงก็รับฟังได้ แต่ระบบกฎหมายอิสลาม เมื่อลักษณะคดีต่างกันการรับฟังพยานก็ต่างกันตามประเภทของคดีนั้น และพยานต้องมีคุณลักษณะที่กฎหมายกำหนดเท่านั้น

6. การฟ้องร้องให้บิดารับรองบุตรหรือปฏิเสธบุตร ยืนยันบุคคลสูญหาย ศพนิรนาม ทารกถูกลักพาตัว การสลับทวารกในสถานพยาบาลในกฎหมายไทยให้ใช้การตรวจเอกซเรย์บุคคลได้ด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ได้ส่วนกฎหมายอิสลามนั้นจะใช้เฉพาะในกรณีที่เกิดจากการสมรสที่ชอบด้วยบทศาสนบัญญัติเท่านั้น

7. กฎหมายอิสลามยังคงมีการใช้ระบบกียาฟะฮ์เปรียบเทียบกับเค้าโครงใบหน้าหรืออวัยวะส่วนอื่นเพื่อพิสูจน์ความเป็นสายโลหิต และไม่พบว่ากฎหมายไทยมีการใช้ศาสตร์นี้เป็นหลักฐานในคดีใดๆแต่อย่างใด

8. ในยุคอดีตไม่พบว่ากฎหมายอิสลามกำหนดรูปแบบการใช้ผู้เชี่ยวชาญเอกซเรย์บุคคลได้ด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เป็นการเฉพาะเจาะจง เว้นแต่กรณีบุตรเกิดจากสามีเป็นผู้ขาดองคชาตบางส่วนหรือขาดทั้งหมด หรือสามีเป็นผู้ที่ถูงอัมชะฮาด ปากฎพิศนะของนักวิชาการอิสลามบางท่านในสำนักมาลิกียะฮ์และสำนักชาฟีอียะฮ์ให้ใช้ผู้เชี่ยวชาญในการยืนยัน แต่ไม่พบว่ากฎหมายไทยเปิดช่องให้ใช้ผู้เชี่ยวชาญเว้นแต่หลังจากที่การใช้เอกซเรย์บุคคลได้ด้วยสารพันธุกรรมเผยแพร่และได้รับการยอมรับจากนานาประเทศแล้ว

9. รูปแบบการผู้เชี่ยวชาญเอกซเรย์บุคคลได้ด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในทัศนะของนักวิชาการอิสลาม ผู้พิพากษาและทนายความมุสลิม คณะยุติธรรมในประเทศไทย พบว่า ให้ใช้ผู้เชี่ยวชาญด้านเอกซเรย์บุคคลได้ด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) โดยให้เสนอแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยการใช้กฎหมายอิสลามในเขตจังหวัดปัตตานี นราธิวาส ยะลา และสตูล พุทธศักราช 2489 ให้มีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 และให้ใช้บังคับในชั้นศาล เนื่องจากมีกฎหมายรับรองการวินิจฉัยชี้ขาด และมีความพร้อมทั้งสถานที่และบุคลากร ต่างกับสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด การวินิจฉัยตัดสินชี้ขาดไม่มีผลทางกฎหมาย

10. ด้านการเตรียมพวนักวิชาการอิสลาม ผู้พิพากษาและทนายความมุสลิม
 คณะตุลาการในประเทศไทย ส่งเสริมให้เตรียมตัวนักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ที่เป็นมุสลิม ซึ่งจะสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการตรวจพิสูจน์ ทำส่งผลให้ประชาชนชาวไทยมุสลิมมีความสบายใจในผลการตรวจพิสูจน์ นอกจากนี้ยังเห็นว่าให้คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด สอบผ่านระดับความเป็นผู้เชี่ยวชาญในระดับนิติบัณฑิตด้วย แต่หากไม่สามารถหามาได้ ก็ให้ใช้ผู้เชี่ยวชาญที่ไม่ใช่มุสลิมได้โดยอนุโลม

5.1 อภิปรายผล

การอภิปรายผลการวิจัยเรื่องการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดก ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกฎหมายอิสลามกับกฎหมายไทย ผู้วิจัยจะอภิปรายประเด็น การใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลาม การใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกรณีครอบครัวและมรดกในกฎหมายไทย เปรียบเทียบระหว่างกฎหมายอิสลามกับกฎหมายไทยที่เกี่ยวกับการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกรณีครอบครัวและมรดกและรูปแบบการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทย

การใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลาม

พบว่ากลุ่มตัวอย่างเห็นว่าเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ของบุคคลนั้นมีความสัมพันธ์กันโดยตรงกับน้ำอสุจิของเพศชายและไข่ของเพศหญิง ซึ่งบุคคลทั้งสามไม่อาจมีลายพิมพ์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) ต่างกันได้ ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของ Al – Qurtubi, (2000 :10 / 79) และอะฮ์มัด คาน Abdul Khafi Syatra, (2011: 127) ที่ว่าทารกได้ถือกำเนิดมาจาก “นุตพะดิน อัมสาญ์” นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับทัศนะของ International Islamic Fiqh Academy, (1421 : 16); Ali Arif, (2011); Ziyad al - Sameeda - ie, (n.d : 343); al- Zuhaili, (2006 : 428-429) โดยเห็นว่าขึ้นเป็นคุณลักษณะเฉพาะที่สามารถถ่ายทอดจากบิดามารดาสู่บุตรในจำนวนไมโครโซมที่เท่าๆกัน 23 คู่

นอกจากนี้ยังได้สอดคล้องกับทัศนะของ al-Sabeel, (2002:41-46) ว่าบุตรจะมีสถานภาพที่ชอบด้วยบทศาสนบัญญัติได้ จะต้องเป็นผลมาจากการผูกนิติกรรมสัมพันธ์ทางการสมรสที่ชอบด้วยกฎหมายอิสลาม ถึงแม้ว่าบุตรจะมีลายพิมพ์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เหมือนกัน หากไม่เป็นไปตามเงื่อนไขที่ว่านั้น ก็ไม่อาจที่จะถือว่าเป็นบุตรที่ชอบด้วยบทศาสนบัญญัติได้ ทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เป็นหลักฐานใช้เพื่อการชี้ชัดตัวบุคคลในกฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดกนั้นว่าจำเป็นต้องนำมาใช้ วะฮิบ” ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของ” Abbas al- Baze.(2001:870 -880); Wasil Fareed, (2002); Ali Arif al- Qarah Daghi, (2011); Fuād Abd Munim, (2011) ; Al- Inzee,(2007) ; Fahad al – Juhaniy,(2014 :1 / 87) โดยการใช้เหตุการณ์ที่ อุมสะละมะฮ์ได้เข้าถ้ำท่านนบี ﷺ เกี่ยวกับการสิ้นเปลืองของสตรีจากร่องรอยของน้ำอสุจิ Al - Bukhari, (2006 : 130) ; Al – Muslim, (2006 : 13) และ ฮะดีษของท่านอะบีฮุรัยเราะฮ์ ที่ชายท่านหนึ่งได้เข้าหาท่านเราะสูลุลลอฮ์ ﷺ ในสภาพมีความสงสัยในความชอบธรรมของบุตรที่มีสีผิวแตกต่างกับผิวของเขา Al- Bukhari, (2003 : 5305) จะเห็นว่าคำตอบนั้นเป็น คำตอบที่บ่งชี้ถึงการมีน้ำอสุจิของผู้สตรีและยังครอบคลุมถึงการถ่ายโอนกรรมพันธุ์ของบุคคลหนึ่งไปยังทายาทได้ด้วยการถ่ายทอดเอกลักษณ์บุคคล

ด้วยสารพันธุกรรมในรูปแบบความเหมือนทั้งทางกายภาพและโครงสร้างของเซลล์และยีนพันธุกรรมด้วย กลุ่มตัวอย่างยังได้ให้ทัศนะความจำเป็นต้องใช้กระบวนการพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม บน(ดีเอ็นเอ) พื้นฐานความแม่นยำของผลการพิสูจน์ไม่ว่าผู้เชี่ยวชาญท่านใดทำการพิสูจน์ก็มีผลเดียวกัน จึงเห็นว่ากระบวนการพิสูจน์นี้สามารถแก้ปัญหาคความขัดแย้งในประเด็นการยืนยันการสืบวงศ์ตระกูล ความสามารถและความสมบูรณ์ของสามีในการผลิตน้ำอสุจิ สามีเป็นผู้มีองคชาตด้วน “อัลมัจญ์บูบ” หรืออวัยวะขาด“อัลมอศีย์”การรับรองวงศ์ตระกูลด้วยการสารภาพขอรับการรับรองโดยพยานบุคคลการยืนยันด้วยการกออิฟหรือ อาชุกรรกันน้อยกว่าหกเดือนอย่างนี้เป็นต้น ซึ่งเป็นทัศนะที่ต่างกับทัศนะของ Al – Zaila-ic,(1313:3 /3); Al – Hattāb,(2003:5 /486); Al – Nawawi,(2003:6 /306); Al –Haitami,(n.d: 4 /203); Al – Hijawi,(n.d: 4 /105) และ Al – Bahooti,(2002:356)

นอกจากนั้นแล้วการกำหนดคุณลักษณะของผู้เชี่ยวชาญกลุ่มตัวอย่างมีทัศนะสอดคล้องกับทัศนะของ Al- Gamrawi,(n.d:624) ; Ibn al- Qudamah , (1984: 6 / 428) ;Al- Sharbini, (1958: 4 / 488) ; Al- Ansari, (2000:4431) ;Al - Nawawi, (2005:583) และ Ibn al- Qudamah, (1984: 6 /428) ในคุณลักษณะบางประการ เป็นต้นว่าต้องมีความยุติธรรมต้องเป็นผู้บรรลุปุศนภาวะต้องไม่เป็นทาสหรือภายใต้สถานการณ์ถูกบังคับ Al - Nawawi, (2005:583) และ Ibn al- Qudamah, (1984: 6 / 428) กล่าวว่า”สำหรับผู้ทำหน้าที่เป็นศาล การหลุดพ้นจากการถูกชี้นำเป็นเงื่อนไขที่สำคัญยิ่ง “ และมีทัศนะที่ต่างกับทัศนะของ Hashiyah Umairah, (1956: 4 / 349) ; Al- Shairazi , (1951: 1 /122) ; Al – Bahoti, (1996: 1 / 359) ; Ibn Qayyim, (1953:230);Al- Rohobani,(1961: 4 / 226); Ibn al –Qudamah,(1984: 6 / 428);Al- Sharbini,(1958: 4 / 488) ; Ibn al- Qudamah, (1984: 6 / 428) ในบางคุณลักษณะ เป็นต้นว่า ต้องเป็นเพศชาย” กิยาฬะฮฺ “เป็นกระบวนการชี้ขาดที่จำเป็นต้องอาศัยมุมมองและทัศนะในการชี้ขาด ซึ่งผู้เชี่ยวชาญอยู่ในตำแหน่งของกอฎีย์หรือศาลในการวินิจฉัยประเด็นพิพาท โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นเกี่ยวกับเชื้อสายวงศ์ตระกูล จะเห็นได้ว่ามิใช่สิทธิและหน้าที่ของสตรีที่จะมาทำหน้าที่ตรงนี้ได้ “ต้องมีประสบการณ์และเชี่ยวชาญเฉพาะทาง ต้องเป็นมุสลิม กลุ่มตัวอย่างได้ให้เหตุผลว่า ผู้เชี่ยวชาญหรือที่เรียกว่า กออิฟนั้นไม่ใช่ศาล แต่ทำหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะข้อเท็จจริงในประเด็นที่ศาลไม่อาจรู้ได้ตนเองไว้เป็นข้อมูลประกอบการวินิจฉัยของศาลเท่านั้นจึงไม่จำเป็นต้องมีคุณลักษณะดังกล่าว

การใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)ในกรณีครอบครัวและมรดกในกฎหมายไทย จากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึกในประเด็นเหล่านี้พบว่าผู้ให้สัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นพ้องกันว่าการใช้ผู้เชี่ยวชาญด้านเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม ในคดีความพิพาท(ดีเอ็นเอ) ครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทยมีความจำเป็นอย่างยิ่งและจำเป็นต้องผลักดันให้มีการบังคับใช้สำหรับมุสลิมไทย ด้วยเหตุผลหลาย ๆ ด้านดังนี้

1. ด้านความจำเป็นในการปรับใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม ซึ่งมีเหตุ(ดีเอ็นเอ) ความจำเป็นดังนี้

สถานการณ์โลกปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงจากอดีตชนิดที่สามารถพูดได้ว่าเปลี่ยนจากหน้ามือเป็นหลังมือ โดยเฉพาะทางด้านเทคโนโลยี ได้รับการพัฒนาแบบก้าวกระโดดค้นพบสิ่งใหม่ๆอย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกับเทคโนโลยีด้านวิชาการได้ค้นพบความเร่งรีบ ความซอมนเร่งรีบประกอบของร่างกายได้อย่างมหัศจรรย์ ถึงการแบ่งตัว การถ่ายโอนของยีนต่างๆจากมนุษย์คนหนึ่ง ไปสู่มนุษย์อีกคนหนึ่ง ได้มีการถอดรหัส

พันธุกรรมที่เหมือนกัน เหล่านี้ได้บ่งบอกถึงความสัมพันธ์ทางสายโลหิต ที่ส่งผลต่อการรับผิดชอบในสิทธิบางประการ โดยเฉพาะสิทธิที่มีความเชื่อมโยงทางครอบครัวและมรดกของกฎหมายอิสลามและกฎหมายทั่วไป (กฎหมายไทย) การใช้เทคโนโลยีพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ) เป็นปรากฏการณ์ใหม่ในวงการวิชาการ จะเห็นว่านักวิชาการอิสลามในอดีตได้จำกัดการใช้เป็นหลักฐาน ในรายการหลักฐานของกฎหมายอิสลามเฉพาะที่ปรากฏในอัลกุรอาน สุนนะฮ์และบริบทของสถานการณ์ สภาพแวดล้อมในยุคสมัยนั้น แต่ด้วยกฎหมายอิสลามเป็นกฎหมายที่มีลักษณะพิเศษมีความยืดหยุ่นล้าตามสภาพแวดล้อมได้ ซึ่งจะต่างไปกับกฎหมายทั่วไป ดังนั้นการใช้ผู้เชี่ยวชาญเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ) ในการยืนยันความสัมพันธ์ทางสายโลหิตตามที่ชนะของ นักวิชาการอิสลาม ผู้พิพากษาและทนายความมุสลิม ตะโตะยูติธรรมในประเทศไทย สามารถใช้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ทศนะของอัลซาบีล Al - Sabeel,(2002) และบะดีอะฮ์ Badee - ah Ali,(2011:90-91) กล่าวคือ เมื่อความเท็จจริงสามารถพิสูจน์ได้ด้วยพยานหลักฐานได้แล้ว การใช้เกาะรออิน ตัวบ่งชี้ และปัจจัย “แวดล้อม” ที่มีความน่าเชื่อถือสูงก็สามารถกระทำได้เช่นกัน เพราะเกาะรีนะฮ์ ที่มีความน่าเชื่อถือได้ บางกรณี บทบัญญัติถือว่า (مُنْدِيْ طَعْمٌ) มีความจำเป็นต้องใช้ หมายถึงการใช้หลักฐานที่มีน้ำหนักในทางตรงกันข้ามหากไม่ใช้ปัจจัยแวดล้อมนี้ประกอบการพิจารณาความแล้ว อันหมายความว่าใช้หลักฐานที่มีน้ำหนักอ่อนกว่านั่นเอง ซึ่งจะไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายอิสลาม

นักวิชาการอิสลาม ผู้พิพากษาและทนายความมุสลิม ตะโตะยูติธรรมในประเทศไทยมีทัศนคติขัดแย้งกับนักวิชาการอิสลามสำนักชาฟีอียะฮ์และสำนักฮะนาฟีละฮ์ให้การยอมรับระบบการเปรียบเทียบอัตลักษณ์บุคคล “กียาฟะฮ์” ในการเจาะจงและรับรองวงศ์ตระกูลที่ยอมรับโดยบทศาสนบัญญัติ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการที่ผู้เชี่ยวชาญทางอัตลักษณ์บุคคล “กออ็อฟ ” ชี้ชัดความสัมพันธ์วงศ์ตระกูลบนพื้นฐานประสบการณ์และประสาทสัมผัสของเขา ดังนั้นบุคคลที่ได้รับการชี้ชัดวงศ์ตระกูลจากผู้เชี่ยวชาญทางอัตลักษณ์บุคคล “กออ็อฟ” เนื่องจากการเปรียบเทียบคุณลักษณะภายนอกซึ่งเป็นอัตลักษณ์บุคคลนี้ บุคคลที่ไม่มีสัมพันธ์โลหิตก็มีโอกาสจะมีเค้าโครงใบหน้าเหมือนกันได้ เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้วการชี้ชัดการสืบสายวงศ์ตระกูลก็อาจเกิดความผิดพลาดได้สูง แต่การเปรียบเทียบด้วยการตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ) จะพบว่าการใช้พิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ) มีความถูกต้องในการชี้ถึงความสัมพันธ์สูงกว่าสมควรนำมาใช้มากกว่า “กออ็อฟ” นอกจากนี้ที่กล่าวมาแล้วนั้น เห็นว่า ประเทศอิสลาม 3 ประเทศ คือ ประเทศอียิปต์ ประเทศซาอุดีอาระเบีย และประเทศมาเลเซียและประเทศอื่นๆ ก็ได้บัญญัติให้ผู้เชี่ยวชาญพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดกเช่นกัน

นักวิชาการอิสลาม ผู้พิพากษาและทนายความมุสลิม ตะโตะยูติธรรมในประเทศไทย เห็นว่าควรใช้ในชั้นศาล ซึ่ง สอดคล้องกับหลักการปฏิบัติของประเทศไทยและประเทศอิสลามหลายๆประเทศได้ บัญญัติให้ผู้เชี่ยวชาญในชั้นศาล ทั้งทางคดีความอาญาและคดีความแพ่ง เช่นความอาญามาตรา 85,88, 89, 292 และ 293 และมาตรา 21 กฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความแพ่งของประเทศอียิปต์ กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 76,77,128,137,138,156 และ173 ของประเทศซาอุดีอาระเบีย มาตรา 20,21,31,32 และ 33 ของกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศมาเลเซีย ณ จุดนี้กลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่สอดคล้องกับนักวิชาการอิสลามของประเทศอาหรับและประเทศอิสลาม ว่าให้มีการบัญญัติเป็นกฎหมายบังคับใช้ในประเด็นการยืนยันตัวทารกที่เกิด

การสลับตัวจากโรงพยาบาล หรือพยาบาล หรือเพื่อชี้ชัดตัวบุคคลที่เกิดจากการพลัดพราก จากเหตุการณ์
ธรรมชาติต่างๆ จากอุบัติเหตุ สงครามหรือจลาจลทางการเมืองอย่างนี้เป็นต้น

2. ด้านการประมวลกฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดกและรูปแบบการปรับใช้เอกลักษณ์
บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในระบบศาล

กลุ่มตัวอย่างเห็นชอบหากได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติว่าด้วยการใช้กฎหมายอิสลาม
ในเขตจังหวัดปัตตานี นราธิวาส ยะลา และสตูล พุทธศักราช 2489 เพื่อให้มีความสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่ง
ราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช 2540 หรือให้สามารถใช้กฎหมายนี้โดยอนุโลม ตามมาตรา 35 มาตรา 40 (1) (2)
และ(3)

ประวัติการร่างกฎหมายตั้งแต่อดีตจะพบว่ากฎหมายลักษณะความอาญาหรือกฎหมาย
ลักษณะความแพ่งและพาณิชย์ต่างก็เกิดมาจากวิวัฒนาการหลายๆอย่าง เช่น ขนบธรรมเนียมประเพณี วิถีปฏิบัติ
ของชุมชน พันธะสัญญาหรือแม้แต่เหตุการณ์ต่างๆที่สังคมเผชิญ และอื่นๆ ล้วนแล้วมีผลต่อการร่างกฎหมาย
และเปลี่ยนแปลงเพิ่มเติมบางมาตราของกฎหมายนอกจากนั้นแล้วการเปลี่ยนทางวิชาการก็ส่งผลต่อการเปลี่ยน
มาตรากฎหมายบางมาตราได้เช่นกัน นักวิชาการอิสลาม ผู้พิพากษาและทนายความมุสลิม คณะนิติศาสตร์ใน
ประเทศไทย เห็นพ้องกันว่าสมควรที่จะต้องบรรจุการใช้ผู้เชี่ยวชาญด้านเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดี
เอ็นเอ) เข้าไปในกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ แล้วให้ใช้กับกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลามโดยอนุโลม แต่หาก
มีนอกเหนือนั้นก็ไม่ได้ เพราะเมื่อมีการบรรจุเข้าไปจะทำให้กฎหมายมีความทันสมัยขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกฎหมาย
ว่าด้วยครอบครัวและมรดกอิสลามในสี่จังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยใช้มานานเกือบ 60 ปีแล้ว สมควรให้มีการ
ปรับปรุงในส่วนที่ยังไม่มีหรือยังไม่ชัดเจนก็อาจใช้กฎหมายทั่วไปโดยอนุโลมก็ได้

3. ด้านรูปแบบการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสาร
พันธุกรรม(ดีเอ็นเอ) การบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)
)กลุ่มตัวอย่างให้ทัศนะให้ใช้บังคับในชั้นศาลมากกว่าสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด เนื่องจากมี
ความเหมาะสมทางด้านสถานที่และความพร้อมของบุคลากรในกระบวนการศาลยุติธรรม ในขณะที่สำนักงาน
คณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดยังขาดความพร้อมในอีกหลาย ๆ ด้าน

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาวิจัยการใช้เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและ
มรดก ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกฎหมายอิสลามกับกฎหมายไทยผู้วิจัยจัดได้ทำข้อเสนอแนะดังนี้

5.2.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ก. เนื่องจากเอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรมเป็นสัญญาลักษณะประจำตัวของมนุษย์และ
สิ่งมีชีวิตอื่น ๆ ที่ฝังตัวอยู่ในรูปของเซลล์และของเหลวต่าง ๆ ของร่างกาย ซึ่งบุคคลสองคนย่อมไม่อาจมีลายพิมพ์
เดียวกันได้หากปราศจากการผสมกันระหว่างน้ำอสุจิของเพศผู้กับไข่ของเพศหญิง หากแต่ให้ใช้ในกรณียีนวงค์
ตระกูลของคู่สมรสที่ชอบด้วยบทศาสนบัญญัติเท่านั้น เมื่อมีความจำเป็นที่ต้องใช้ผลของการพิสูจน์ และควร
นำมาใช้การพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลว่าด้วยสารพันธุกรรม) ดีเอ็นเอ (เป็นหลักฐานประกอบการวินิจฉัยตัดสินคดี
ความพิพาทของศาลในศาล มากกว่าใช้ในระดับคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด ที่มีอำนาจบังคับและมี
กฎหมายรองรับซึ่งต่างกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดที่ไม่มีอำนาจบังคับ โดยให้ภาครัฐให้

การสนับสนุนจัดสรรงบประมาณสำหรับการอบรม สัมมนา ให้กับประชาชนทุกภาคส่วน ได้มีความรู้ความเข้าใจและควรบรรจุเข้าในหลักสูตรการศึกษาทั้งของภาครัฐและเอกชนด้วย

ข. ในระหว่างที่ประเทศไทยยังไม่มีการบังคับใช้ผู้เชี่ยวชาญด้านเอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ) ในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลาม เมื่อเกิดความพิพาทที่จำเป็นต้องใช้การตรวจพิสูจน์ในระดับคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดขึ้นให้นำส่งเรื่องขึ้นสู่ศาล ศาลพิจารณาโดยใช้ผู้เชี่ยวชาญด้านเอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ)(ตามกฎหมายแพ่งไทยโดยอนุโลม

ค. ให้จุฬาราชมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อศึกษาข้อกฎหมายซึ่งประกอบด้วยนักวิชาการอิสลาม นักวิทยาศาสตร์และนักการเมืองในศึกษาความเป็นไปได้ในการบัญญัติใช้ผู้เชี่ยวชาญด้านเอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรมเป็นกฎหมายว่าด้วยการใช้เอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรมในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทย และผลักดันให้มีบัญญัติการใช้เอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ)เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการบริหารองค์กรศาสนาอิสลาม พ.ศ.2540

5.2.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ก. ควรนำผลการศึกษาวิจัยการใช้เอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรมเพื่อศึกษาวิจัยทัศนะของผู้ที่มีความเกี่ยวข้องโดยตรงในการนำมาบัญญัติเป็นประมวลกฎหมายว่าด้วยครอบครัวและมรดกในประเทศไทย เช่น จุฬาราชมนตรี ผู้ทรงคุณวุฒิจุฬาราชมนตรี กรรมการกลางแห่งประเทศไทย ประธานกรรมการอิสลามประจำจังหวัด นักวิชาการอิสลาม นักการเมืองมุสลิม ประชาชนทั่วไป เพื่อหาความเป็นไปได้ของการใช้ผู้เชี่ยวชาญตรวจพิสูจน์เอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ)ในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลามในประเทศไทย

ข. ควรศึกษารูปแบบและความจำเป็นในการส่งเสริมการผลิตผู้เชี่ยวชาญมุสลิมด้านเอกลักษณ์บุคคลด้วยสารพันธุกรรม(ดีเอ็นเอ) เพื่อเป็นการรองรับการบังคับใช้ผู้เชี่ยวชาญการพิสูจน์หลักฐานในกฎหมายครอบครัวและมรดกอิสลาม

สารบัญ

สุรินทร์ ปิยะโชคณากุล. 2545. พันธุวิศวกรรมเบื้องต้น, 2. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

Abi al - Hassan Muslim bin al- Hajar al - Qushairi a l- Naisaburi. 2000.Sahih Muslim. Dar al – Salam, Riyadh.T2.

Abu Dawood. 2009.Sulaiman bin al – Asash al – Azdi al - Sajistaniy. Sunan Abi Dawood, al - Muhaqqiq, Shuaiyb al - Arnauoot, Dar al – Risalah al- Alamiyah.

Abu Al - Hassan, Ali bin Sulaiman al - Mardawi Alauddin abu al – Hassan. 1955. Al - insaf fi Ma'rifah al - Rajih mina al - Khilaf. Matba - ah al - Sunnah al - Muhammadiyah.n

Ahmad Abdul Rahman Bik. 2003. Turuq al - Isbath al - Shariyah. 4. : Al - Maktabah al - Azhariyah lil Turath.

Al – Zaila – ie Fakhrudden al – Zaila –I. 1313. Tabyeen al – Haqa iq sharh Kanzu al – Daqa iq. Matbah al –Kubra al – Amiriah. Misr.

- Al - Zuhaili Wahbah al – Zuhaili. 2006. **Qadhaya al – Fiqhiyah wa al - Fikr al – Muaasir**. Dar al- Fikr, Damasc.
- Al - Ahram al - Raqmi. 2010. **Istikhdam al - Basmah al - Wirathiah fi Isbath Majhu al - Hawiyah**. [Online]. URL: http://www.ahram.org.eg/pdf/Zoom_1500/Index.aspx [Accessed March 16, 2013].
- Al - Anba' al - ta'dhamun. 2013. **Istikhdam al - Basmah al – Wirathiah fi Isbath Majhu al - Hawiyah**. [Online]. URL: <http://www.pressolidarity.net/news/> [Accessed March 16, 2013].
- Al – Bahooti Mansoor bin Unus al – Bahooti, 2008. **Kasshaf al - Qinaa' an al- Iqna'**, Wizarah al – Adli, Asudiarabia.
- Al – Fakri Aunee.(1999). Mashu'ah al – Istensahk al – Bashari fi Al – Qurani. Silsilah al – Ma - idah al – Hurrah 44. Al – Istensahk al – Bashri al – Tib wa Ulum al – Sah'riah wa al – Qanoon. Baitu al – Hikmah ,Baghdad.
- Al – Haitami Shihabuddin bin Hajar al – Haitami. n.d. **Al – Fatawa al – Fiqhiyah al – Kubra**. Dar al – Fikr.
- Al – Hattab Abi Abd Lah Muhammad bin Muhammad Abd Rahman al- Hattab. 2003. **Mawahib al- Jalil li Sharhi Mukhtasar Khalil**. Bairut : Dar alimun al- Kutub.
- Al – Hattab Abi Abd Lah Muhammad bin Muhammad Abd Rahman al- Hattab. 1995. **Mawahib al- Jalil**. Bairut : Dar al - Kutub al – Ilmiah.
- Al – Hijawi Sharfuddin Musa bin Ahmad Abu Naja al – Hijawi, **al – Iqnāa' fiqh al – Imam Ahmad**. n.d. Bairut ; Dar al – Ma'rifah.
- Al - Ka'bi Khalifah Ali. 2006. **Al - Basmah al – Wi'rathiyah wa Atharuha ala al – Ahkam al - Fiqhiyah**, Dar al – Nfa - is al - Aurdun.
- Al – Kasani Al - Imam Alauddin abi Bakr bin Masood al - Kasani al – Hanafi. 2003. **Bidaia al - Sinaia fi Tarteeb al – Shara - ia**, Darul al- Kutub al- Ilmiah Bairut, T2.
- Al - Khateeb Al - Sharbini. 1958. **Mugni al - Muhtaj**. Dar ihya' al - Turath al - Arabi ; Bairut. Abi Waleed Muhammad bin Ahmad bin Muhammad bin Ahmad bin Rushd al - Qurtubi. 1982. **Bidaayah al - Mujtahid wa Nihayah al – Muqtasid**.6. Bairut : Dar al - Ma'rifah.
- Al – Maqdisi Muwaffiq al - Din abi Muhammad abd Lah bin Ahmad bin Muhammad Qudamah. 2005. **Al - Mukni' fi Fiqh al - Imam Ahmad bin Hanbal**. Dar al - Kutub al – Ilmiah , Bairut.
- Al – Marghinani Burhanuddin Abi al – Hassan Ali bin Abi Bakr al - Marghinani. n.d. **Al – Hidayah sharh Bidayah al – Mubtadi'**. Dar al - Quran al – Ulum al - Islamiah, Pakistan.

- Al - Nasafi Abi Barakat abd Lah bin Ahmad bin Mahmood al - Ma'roof bi Hafisuddin al - Nasafi. 1997. **Al - Bahrura - iq Sharh Kansu al - Daqa - iq**, Dar al - Kutub al Ilmiah, Bairut .
- Al - Nawawi Abi Zakarya Yahya bin Sharaf al - Nawawi al - Dimasqi, 2003. **Rawdhah al - Talibeen**, Dar al - Kutub al - Ilmiah , Bairut.
- Al - Qarafi Shihabuddin Abi al - Abbas Ahmad bin Idris bin abd Rahman al - Sonhaji al - Qarafi. 2001. **Al - Furooq anwar al - Burooq fi Anwar al - Furooq**, Dar al- Salam , al- Qahirah.
- Al - Sarkhasi Samshuddeen. n.d. **Al - Mabsoot**, Dar al - Ma'rifah, Bairut.
- Al - Shairazi Abi Ishaq Ibraheem bin Ali bin Yosof al - Fairuz Abadi al - Shairazi. 1995. **Al - Muhazzab fi Fiqh Imam al - Shafi - e**.Dar al - Kutub al Ilmiah, Bairut.
- Al - Shawkani Muhammad bin Ali bin Muhammad al - Shawkani. 2005. **Nailu Aotor**,Dar ibn Qaiyim, al - Saudiah..
- Al - Wasat 2006. **Istikhdam al - Basmah al - Wirathiah fi Isbath Majhu al - Hawiah**. [Online]. URL:<http://www.el-wasat.com/portal/News-55674954.html>. [Accessed March 16, 2013].
- Al - Zarqani Abd Baqi bin Usuf bin Ahmad bin Muhammad al - Zarqni al - Misri. 2002. **Sharh al - Zarqani**. Dar al - Kutub al Ilmiah, Bairut.
- Aziz Aba Karam Yosof Adeeb Abd Latif Ammarah. 2010. **Wasa - il Isbath al - Nasab wa Nafih ma baina al - Shariah wa al - Qanoon al - Magribi**, Mawqi' al- Ulum al- Qanoonyiah.
- Badee - ah Ali Ahmad. 2011. **Al - Basmah al - Wirathiah wa atharuha fi Isbath al - Nasab wa Nafih**.Dar al - Fikri al - Jami - ie : al - Askandariyah.
- Huda al - Salih, 2005. **Al - Basmah al - wirathiyah... Munjas Ilmi la ya'tarifu bihi al - Qadha**. [Online]. URL: <http://www.ashaqalawsat.com/details.asp?section=32>. [Accessed 13 September, 2012]. (Vol.9873). Saudi Society of Family and Community Medicine: Al Riyadh.
- Ibn Qaiyim Shamsuddin abi Abd Lah Muhammad bin abi Bakar al - Zar - ie al - Dimashqi. 1998. **Zad al - Maad**. Muassah al- Risalah, Bairut 3.
- Ibn Rushd Muhammad bin Ahmad Muhammad bin Ahmad Ibn al - Rushd al - Qurtubi. 1999. **Bidayah al - Mujtahid wa Nihayah al - Muktasid**. Dar ibn Hazmi, Bairut.
- Ibn Farhoon Burhannuddeen Abi Wafa' Ibraheem Ibn al - Imam Shamsuddeen Abi Adbullah Muhammad bin Farhoon al - Umairi al - Maliki. 2003. **Tabssirah al - Hukkam**, Maktabah Ālam al - Kutub, al - Riyahd.
- Ibn Najm Al - Allamah Zainuddin Ibn Najm al - Hanafi. 1997. **Al - Bahr al - Ra - iq Sharh Kanzu al - Daqa - iq**. Dar al- Kutub al- Ilmiah, bairut - Lubnan.

- Ibn Qudamah Abi Muhammad abd Lah bin Ahmad bin Mahmood bin Qudamah. 1992. **Al – Mughni Sharh al-Kabir**. Dar al – Fikr, Bairut.
- Miftahul Huda. 2011. **Syari’ah, Fiqih dan Sebuah Pespektif Tentang Tarjih**. [Online]. URL:<http://ejournal.sunan-ampel.ac.id/index.php/islamica/article/view/106> . [Accessed4, June 2013] ISLAMICA, Vol. 5, No. 2, March 2011. 220-233.
- Muhammad Al – Amir. n.d. **Al - Aklil shath Mukhtazar Khalil**. Maktabah Qahirah , Misr.
- Muwduud Abd Lah bin Mahmood bin Muwduud al – Moasoli. 1998. **Kitab al - Ikhtiyar li Ta’lil al - Mukhtar**. Dar al - Ma’rifah, Bairut.
- Um al - Khair Bukrah .2010. **Dawru al - Basmah al - Wi’ rathiah fi Himmah al - Nasab**. [Online]. URL:<http://www.univbiskra.dz/fac/droit/images/revues/eg/eg7/10.pdf>. [Accessed25, December 2012]. Majallah al - Ijtihad al - Qadha – I . Vol. 7, December 2010. 78-91 : Baskra University.
- Yusfat Ali Hashim. 2012. **Athar tahalil al - dam fi Dhapti al - Nasab. Dafatir al - Siyasaah wa al - Qanoon**. (Vol. 6). Jami – ah al - Aqeed Ahmad dirayah adrar : al - Jaza - ir.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ สกุล นายอับลอรอยะ บินเซ็ง

รหัสประจำตัวนักศึกษา 552430015

วุฒิ	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
B.A. (Islamic Law)	Saddam University, Baghdad.	2000
M.A. (Islamic Comparative Law)	Islamiya University , Baghdad.	2003

ทุนการศึกษา

โครงการทุนพัฒนาอาจารย์และบุคลากรสำหรับสถาบันอุดมศึกษาในเขตพัฒนาเฉพาะกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้

ตำแหน่งและสถานที่ทำงาน

อาจารย์ประจำสาขาวิชากฎหมายอิสลาม สถาบันอิสลามและอาหรับศึกษา มหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

การตีพิมพ์และเผยแพร่ผลงาน

- ทัศนะนั้นักวิชาการอิสลามต่อการสืบวงศ์ตระกูลของบุตรจากบิดาผู้มี
องคชาติหรือลูกอันทะขาดด้วน
- ทัศนะนั้นักวิชาการอิสลามในการกำหนดอายุครรภ์ที่ส่งผลต่อการรับรอง
บุตรชอบด้วยกฎหมายอิสลาม